ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KOMÁRNO

ČISTOPIS

TEXTOVÁ ČASŤ

09/2018

AUREX SPOL. S R.O.

SCHVAĽOVACIA DOLOŽKA

MESTO KOMÁRNO

Územný plán mesta Komárno
bol schválený uznesením Mestského zastupiteľstva v Komárne
č. 2000/2018 dňa 20.09.2018.

Záväzná časť bola vyhlásená
Všeobecne záväzným nariadením mesta Komárno č. 5/2018 z 20.09.2018,
ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Územného plánu mesta Komárno.

v Komárne dňa .....

.....
Ing. Lászlo Stubendek
Primátor mesta

OBSTARÁVATEĽ

Názov	Mesto Komárno
Sídlo	Námestie generála Klapku 1 945 01 Komárno
Primátor mesta	Ing. Lászlo Stubendek

Mesto Komárno

Osoba odborne spôsobilá pre obstarávania územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie podľa §2a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov:

Odborne spôsobilá osoba	Ing. arch. Katalin Besse Zlievárenská 9 945 01 Komárno Registračné číslo spôsobilosti: 322

SPRACOVATEĽ

Názov	AUREX spol. s r.o.
Sídlo	Ľubľanská 1, 831 02 Bratislava
Hlavný riešiteľ	Ing. arch. Michal Chudík, PhD. autorizovaný architekt Registračné číslo autorizácie: 0974
Zodpovedný riešiteľ	Ing. Matúš Bizoň, PhD.

AUREX spol. s r.o.

RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV

Ing. arch. Michal Chudík, PhD.	Hlavný riešiteľ Urbanizmus a územné plánovanie
Ing. Matúš Bizoň, PhD.	Zodpovedný riešiteľ Priestorové usporiadanie a funkčné využitie Urbanizmus a územné plánovanie Záujmy obrany štátu
Ing. Michal Štiffel	Prírodné podmienky Životné prostredie
Ing. Monika Lachmannová, Ph.D.	Ochrana prírody Územný systém ekologickej stability Sídelná a krajinná zeleň
Mgr. Tatiana Lachová	Demografická charakteristika Ekonomická aktivita obyvateľstva Domový a bytový fond Infraštruktúra občianskej vybavenosti Infraštruktúra sociálnej starostlivosti
Ing. Pavol Petrík	Verejná správa a administratíva Bankovníctvo, finančníctvo a poisťovníctvo
Ing. arch. Zdenka Mrázová	Kultúrnohistorické hodnoty Rekreácia a cestovný ruch
Ing. Ľubomír Macák	Regionálne a cezhraničné vzťahy Hospodárstvo
Mgr. Martin Mahrík	Priestorové informácie
HBH Projekt spol. s r.o. Ing. Tatiana Blanárová	Doprava
INPROKON s.r.o.	Technická infraštruktúra

GRAFICKÁ ČASŤ

ZOZNAM VÝKRESOV ÚZEMNÉHO PLÁNU

1 -	Výkres širších vzťahov	1:50 000
2 -	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami	1:10 000
3 -	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania užšieho zastavaného územia (Centrálna mestská zóna)	1: 5 000
4 -	Výkres verejného dopravného vybavenia	1:10 000
5 -	Výkres verejného technického vybavenia – vodné hospodárstvo	1:10 000
6 -	Výkres verejného technického vybavenia – energetika	1:10 000
7	Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability	1:10 000
8 -	Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely	1:10 000
9 -	Výkres verejnoprospešných stavieb	1:10 000

ZOZNAM SCHÉM

Schéma	B1-1	Vymedzenie riešeného územia
Schéma	B1-2	Priestorové členenie územia na mestské časti
Schéma	B1-3	Priestorové členenie územia na urbanistické obvody
Schéma	B3-1	Dochádzka za prácou do mesta Komárno
Schéma	B3-2	Schéma vlastníckych vzťahov pozemkov a parciel registra "C"
Schéma	B3-3	Schéma vlastníckych vzťahov pozemkov a parciel registra "E"
Schéma	B5-1	Kompozícia mesta Komárno
Schéma	B5-2	Ideová, funkčno - priestorová schéma rozvoja súmestia Komárno - Komárom
Schéma	B5-3	Rozvojové väzby súmestia Komárno – Komárno
Schéma	B5-4	Hmotovo – priestorové usporiadanie
Schéma	B6-1	Návrh funkčného využitie územia
Schéma	B7-1	Skupiny kvality poľnohospodárskych pôd a chránené poľnohospodárske pôdy
Schéma	B7-2	Priestorové usporiadanie aktivít hospodárstva
Schéma	B7-3	Národné kultúrne pamiatky
Schéma	B7-4	Kultúrno - historické hodnoty
Schéma	B7-5	Priestorové usporiadanie aktivít športu a rekreácie
Schéma	B11-1	Územná ochrana prírody a krajiny
Schéma	B11-2	Priestorové zastúpenie ornej pôdy v riešenom území
Schéma	B11-3	Zastúpenie polí a mokraďových lokalít v území v prvej polovici 19. storočia
Schéma	B11-4	Charakter štruktúry poľnohospodárskej pôdy v minulosti a dnes
Schéma	B11-5	Najvýznamnejšie prírodné prvky tvoriace charakteristický obraz krajiny v riešenom území
Schéma	B12-1	Cestná sieť v rámci širšieho územia Komárna
Schéma	B12-2	Železničné trate v rámci širšieho územia Komárna
Schéma	B12-3	Cyklistické trate v rámci širšieho územia Komárna
Schéma	B12-4	Šírkové parametre dotknutej cestnej siete – šírka
Schéma	B12-5	Únosnosť dotknutej cestnej siete (E)
Schéma	B12-6	Priečna rovinatosť (RUT)
Schéma	B12-7	Pozdĺžna rovinatosť (IRI)
Schéma	B12-8	Intenzita dopravy podľa ÚGD mesta Komárno– rok 2010 a podľa CSD 2015
Schéma	B12-9	Schéma linkovania MAD v Komárne
Schéma	B12-10	Návrh rozvoja cestnej siete
Schéma	B12-11	Návrh rozvoja cyklistickej dopravy
Schéma	B14-1	Zraniteľné oblasti Slovenska
Schéma	B14-2	Vhodnosť územia na ukladanie odpadov a roztrúsené skládky odpadov na území Komárna
Schéma	B14-3	Izoplochy radónového rizika na území Komárna a jeho okolia

OBSAH

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE - 9 -

A.1 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI - 9 -

A.1.1 DÔVODY PRE OBSTARANIE ÚZEMNÉHO PLÁNU - 9 -
A.1.2 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA - 11 -
A.1.3 HLAVNÉ PROBLÉMY RIEŠENIA - 12 -

A.2 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU - 14 -

A.2.1 ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KOMÁRNO - 14 -
A.2.2 ZOSÚLADENIE ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH DOKUMENTOV A ROZVOJOVÝCH PROGRAMOV MIEST KOMÁRNO A KOMÁROM PRE ICH SPOLOČNÝ A KOORDINOVANÝ ROZVOJ - 14 -
A.2.3 ÚZEMNÉ PLÁNY ZÓNY - 15 -

A.3 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM - 15 -

A.4 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO SÚBORNÝM STANOVISKOM K VYPRACOVANIU NÁVRHU ÚPN MESTA KOMÁRNO - 16 -

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU - 17 -

B.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ POPIS - 17 -

B.1.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA - 17 -
B.1.2 ČLENENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA - 18 -
B.1.3 GEOGRAFICKÝ OPIS ÚZEMIA - 20 -

B.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ NADRADENEJ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE - 26 -

B.2.1 KONCEPCIA ÚZEMNÉHO ROZVOJA SLOVENSKA - 26 -
B.2.2 ÚZEMNÝ PLÁN REGIÓNU NITRIANSKEHO KRAJA - 27 -

B.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY - 37 -

B.3.1 DEMOGRAFICKÉ A SOCIÁLNE PREDPOKLADY ROZVOJA - 37 -
B.3.2 EKONOMICKÉ PREDPOKLADY ROZVOJA - 54 -

B.4 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA - 69 -

B.4.1 MEDZINÁRODNÉ SÚVISLOSTI - 69 -
B.4.2 REGIONÁLNE SÚVISLOSTI - 69 -
B.4.3 CEZHRANIČNÉ SÚVISLOSTI REGIÓNU KOMÁRNO - KOMÁROM - 69 -
B.4.4 POSTAVENIE MESTA KOMÁRNO V ŠTRUKTÚRE OSÍDLENIA SR - 69 -
B.4.5 SÚMESTIE KOMÁRNO - KOMÁROM - 70 -
B.4.6 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA - 72 -

B.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA - 74 -

B.5.1 HISTORICKÝ VÝVOJ ŠTRUKTÚRY MESTA AKO DETERMINANT PRIESTOROVÉHO ROZVOJA - 74 -
B.5.2 URBANISTICKÁ ŠTRUKTÚRA MESTA - 77 -
B.5.3 KOMPOZÍCIA MESTA - 78 -
B.5.4 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE ROZVOJA MESTA - 80 -
B.5.5 NÁVRH PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA - 82 -
B.5.6 INTENZITA VYUŽITIA ÚZEMIA - 104 -

B.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA - 106 -

B.6.1 TYPOLÓGIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA - 107 -
B.6.2 CHARAKTERISTIKA FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA - 109 -

B.7 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE - 110 -

B.7.1 DOMOVÝ A BYTOVÝ FOND - 110 -
B.7.2 OBČIANSKA VYBAVENOSŤ SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU - 120 -
B.7.3 HOSPODÁRSTVO - 159 -

B.7.4 KULTÚRNO – HISTORICKÉ HODNOTY - 168 -
B.7.5 ŠPORT - 179 -
B.7.6 REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH - 181 -
B.8 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA - 192 -
B.9 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ - 193 -
B.9.1 OCHRANNÉ PÁSMA - 193 -
B.9.2 CHRÁNENÉ ÚZEMIA - 203 -
B.10 NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI - 206 -
B.10.1 ZÁUJMY OBRANY ŠTÁTU - 206 -
B.10.2 CIVILNÁ OCHRANA - 206 -
B.10.3 POŽIARNA OCHRANA - 210 -
B.10.4 OCHRANA PRED POVODŇAMI - 210 -
B.11 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ - 212 -
B.11.1 OCHRANA PRÍRODY - 212 -
B.11.2 TVORBA KRAJINY - 224 -
B.11.3 NÁVRH RIEŠENIA SÍDELNEJ A KRAJINNEJ ZELENE - 231 -
B.11.4 ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY - 239 -
B.12 NÁVRH DOPRAVNÉHO VYBAVENIA - 247 -
B.12.1 ŠIRŠIE VZŤAHY CESTNEJ DOPRAVY - 247 -
B.12.2 SÚČASNÁ DOPRAVNÁ SITUÁCIA - 250 -
B.12.3 NÁVRH DOPRAVNÉHO VYBAVENIA - 262 -
B.12.4 NÁVRH RIEŠENIA DOPRAVY - 269 -
B.13 NÁVRH VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA - 290 -
B.13.1 VODNÉ HOSPODÁRSTVO - 290 -
B.13.2 ENERGETIKA - 303 -
B.14 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV ÚZEMNÉHO PLÁNU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE - 322 -
B.14.1 STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE - 322 -
B.14.2 HODNOTENIE Z HĽADISKA PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE - 335 -
B.15 VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV - 338 -
B.16 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU - 338 -
B.16.1 PLOCHY ZVÝŠENEJ OCHRANY - 338 -
B.16.2 POŽIADAVKY NA RIEŠENIE VYMEDZENÝCH ČASTÍ ÚZEMIA OBCE, KTORÉ JE POTREBNÉ RIEŠIŤ ÚZEMNÝM PLÁNOM ZÓNY - 339 -
B.17 VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEHO PÔDNEHO FONDU A LESNÉHO PÔDNEHO FONDU NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY - 340 -
B.17.1 PREHĽAD ZÁBEROV POĽNOHOSPODÁRSKEHO PÔDNEHO FONDU - 340 -
B.17.2 ZHODNOTENIE PREDPOKLADANÉHO ODŇATIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY - 342 -
B.17.3 PREHĽADY ZÁBEROV POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNÝCH POZEMKOV - 345 -
B.17.4 ZDÔVODNENIE ROZSAHU ZÁBERU A ZDÔVODNENIE NEVYHNUTNOSTI A OPODSTATNENOSTI TAKÉHOTO ZÁBERU - 362 -
B.17.5 ZÁBER LESNEJ PÔDY - 365 -
B.18 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA - 366 -
B.19 ZOZNAM NAJPOUŽÍVANJŠÍCH SKRATIEK - 370 -
C. NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI - 371 -

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Územný plán mesta Komárno predstavuje územnoplánovaciu dokumentáciu, ktoré je spracovaná v zmysle § 8, ods.(2), písm. c) Zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v platnom znení. Ďalej aj ako Územný plán.

A.1 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI

A.1.1 DÔVODY PRE OBSTARANIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

Mesto Komárno má vypracovaný Územný plán mesta Komárno, ktorý spracoval architektonický ateliér MARKOP, spol. s r.o. – Ing. arch. Marta Kropiláková a kol. v rokoch 2004-2005, ktorý schválilo Mestské zastupiteľstvo Komárno uznesením č. 10/2005 dňa 20.10.2005. Do tohto územnoplánovacieho dokumentu boli postupne formou zmien a doplnkov zapracované a schválené aktualizované časti rozvoja mesta:

- Zmeny a doplnky ÚPN mesta Komárno č.1/A/2007
- Zmeny a doplnky ÚPN mesta Komárno č.2/2007
- Zmeny ÚPN mesta Komárno č.3/2008
- Zmeny a doplnky ÚPN mesta Komárno č.1/B/2007
- Zmeny a doplnky ÚPN mesta Komárno č.5/2009
- Zmeny a doplnky ÚPN mesta Komárno č.4/A//2009
- Zmeny a doplnky ÚPN mesta Komárno č.4/B/2009
- Zmeny a doplnky ÚPN mesta Komárno č.6/2010
- Zmeny a doplnky ÚPN mesta Komárno č.7/2011
- Zmeny a doplnky ÚPN mesta Komárno č.9/B/2012
- Zmeny a doplnky ÚPN mesta Komárno č.10/2013
- Zmeny a doplnky ÚPN mesta Komárno č.11/2013
- Zmeny a doplnky ÚPN mesta Komárno č.8/2012
- Zmeny a doplnky ÚPN mesta Komárno č.12/2015

Uvedené územnoplánovacie dokumentácie sú v súčasnosti platné a výstavba na území mesta prebiehala v súlade s nimi. Potreba vypracovať nový územný plán mesta Komárno vyplynula predovšetkým z požiadavky vypracovať komplexnú koncepčnú dokumentáciu na usmerňovanie a riadenie investičnej činnosti v meste. Dôvodom pre vypracovanie nového územného plánu mesta Komárno je aj rozsah a charakter nových požiadaviek od fyzických a právnických osôb na zmeny a nové spôsoby využitia územia, Územný plán regiónu Nitrianskeho samosprávneho kraja (ďalej aj ako ÚPN-R), Územný generel dopravy mesta Komárno (ďalej aj ako ÚGD), rovnako ako aj rozsah výstavby zrealizovanej od schválenia súčasného platného územného plánu mesta Komárno.

Potreba vypracovať pre mesto Komárno nový územný plán podľa § 11 Stavebného zákona v platnom znení vychádza predovšetkým:

- Z kompetencií a práv mestskej samosprávy vo vzťahu k štátnej správe a k občanom.
- Zo zvýšeného dôrazu na celkovú ekológiu prostredia pri zohľadnení kritérií trvalo udržateľného rozvoja.
- Zo zmeny v celkových trendoch rozvoja dopravy vyplývajúcich z potreby usporiadania dopravného systému a jeho jednotlivých zložiek v smere optimálneho zabezpečenia tranzitu, vzájomného prepojenia jednotlivých častí mesta a riešenia statickej dopravy.
- Zo zámerov rozšírenia územia o nový prístav a logistické centrum v lokalite Veľký Harčáš.
- Z potreby definovania verejnoprospešných stavieb, definovania a lokalizovania plôch s verejnoprospešnými stavbami, definovania území s potrebou vypracovania územných plánov zón a návrhu nového zastavaného územia mesta.

- Z potreby stanovenia zodpovedajúcej hmotovo – priestorovej regulácie výstavby v lokalitách susediacich s pevnostným systémom mesta.
- Z potreby použiť pri spracovaní UPN O mesta Komárno novú metodiku vychádzajúcu z najnovších poznatkov a skúseností získaných pri riadení územného rozvoja miest.

Potreba spracovania novej územnoplánovacej dokumentácie vyplynula tiež z nutnosti reagovať na kvalitatívne nové zámery na využitie územia v dobe, ktorá sa výrazne odlišuje od legislatívnej situácie z obdobia spracovania doteraz platného územného plánu a taktiež na zmenené územno-technické a socio-ekonomické podmienky.

V konkrétnych prejavoch vychádza potreba vypracovania nového územného plánu predovšetkým:

- Zo zmeny v reálnom vývoji počtu a skladby obyvateľstva v regióne, v samotnom meste a jeho okolí.
- Z potreby zohľadňovania nových majetkoprávnych vzťahov, a to zosúlaďovaním individuálnych a verejných priestorových záujmov.
- Z reštrukturalizácie hospodárskej základne mesta a vytvárania podmienok pre nové socio – ekonomické a podnikateľské aktivity inovatívneho charakteru.
- Z aktuálneho vývoja deľby prepravnej práce osôb, ale aj tovarov a služieb.
- Z potreby zohľadnenia zmien v oblasti rozvoja a využitia výrobných a dopravných plôch vzhľadom na transformáciu a likvidáciu výrobných podnikov, ako aj transformáciu poľnohospodárskych areálov na nové funkcie.
- Z transformácie post industriálnej spoločnosti smerom k informačnej, resp. ku vedomostne založenej spoločnosti, kde sa ťažisko hospodárstva postupne presúva zo sekundárneho sektora hospodárstva do komerčných služieb.
- Z potreby novým podmienkam zodpovedajúcej regulácie intenzity exploatácie územia.
- Z potreby definovania a lokalizovania verejnoprospešných stavieb a verejných priestorov.
- Zo zmeny v reálnom vývoji počtu a skladby obyvateľstva v meste Komárno, ako aj zo zmeny správania sa obyvateľstva vo vzťahu k požiadavkám na bývanie a obytné a sídelné prostredie.
- Zo zmeny vo výrobnej sfére vedúcej k zmenám v pôvodne uvažovanom vývoji počtu pracovných príležitostí, ako aj ich skladby.
- Zo zmeny zámerov v oblasti rozvoja a využitia výrobných plôch vzhľadom na zmenené rozvojové zámery väčšiny výrobných podnikov, resp. vzhľadom na ich likvidáciu alebo transformáciu.
- Zo zmeny v nazeraní na funkcie verejného sektoru v oblasti zabezpečovania občianskej vybavenosti, rekreácie a cestovného ruchu.
- Zo zmenených podmienok v stave jednotlivých zložiek životného prostredia, napr. zvýšenej hladiny hluku v dôsledku nárastu stupňa motorizácie v posledných rokoch, požiadavky odpadového hospodárstva atď.
- Zo zvyšovania požiadaviek na ochranu prírody a tvorbu krajiny,
- Z dynamiky zmeny vlastníckych pomerov.

Územný plán mesta Komárno bude preto po schválení Mestským zastupiteľstvom mesta Komárno v určenom rozsahu záväzným i smerným podkladom pre všetky orgány verejnej správy, fyzické i právnické osoby, ako aj pre všetkých občanov mesta v súvislosti s:

- Vypracovaním a schvaľovaním územnoplánovacej dokumentácie.
- Vypracovaním dokumentácie jednotlivých stavieb na území mesta.
- Územným rozhodovaním.
- Vyvlastňovacími konaniami.
- Operáciami s pozemkami (rozdeľovanie, delenie, sceľovanie, pozemkové úpravy) súvisiacimi so zmenou vlastníckych vzťahov, pričom jeho záväzné časti budú vyhlásené všeobecne záväzným nariadením mesta.

A.1.2 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA

Hlavnými cieľmi rozvoja mesta Komárno sú v súlade s vyššie citovanými dôvodmi pre spracovanie ÚPN mesta Komárno predovšetkým:

- Vytvorenie priestorových predpokladov pre lokalizáciu aktivít zabezpečujúcich pracovné príležitosti pre obyvateľov mesta a jeho spádového územia.
- Vytvorenie komfortného harmonického obytného prostredia pre občanov mesta Komárno.
- Vytvorenie priestorových predpokladov pre lokalizáciu zariadení občianskej vybavenosti a tým posilnenie významu mesta Komárno ako špecifického terciárneho centra osídlenia, zaradeného medzi centrá druhej skupiny v systéme osídlenia podľa (Koncepcia územného rozvoja Slovenska) KÚRS v aktuálnom znení.
- Zabezpečenie adekvátnych podmienok pre športové a rekreačné potreby obyvateľov, a to jednak v zastavanom území mesta ale aj v krajinnom zázemí.
- Vyriešenie problematiky dopravy, a to najmä eliminácou nepriaznivých účinkov vnútornej a tranzitnej dopravy a dobudovaním uceleného dopravného systému zloženého z cestnej, železničnej, hromadnej, cyklistickej, vodnej a pešej dopravy v ich vzájomných súvislostiach.
- vybavenie územia mesta potrebnou technickou infraštruktúrou v súlade so zákonnými požiadavkami, ako aj požiadavkami na pohodlné bývanie.

Z hľadiska Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy vytvárame územným plánom základné územnotechnické predpoklady pre realizáciu opatrení, ktoré budú smerovať k zmierneniu nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy na sídelné prostredie.

Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav:

- Navrhujeme koncipovať urbanistickú štruktúru mesta tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu.
- Odporúčame zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v meste, osobitne v jeho zastavanom centre.
- Navrhujeme podporovať ochranu funkčných brehových porastov v intraviláne aj extraviláne.
- Odporúčame v následnej projektovej príprave zabezpečiť výber drevín pre výsadbu meniacim sa klimatickým podmienkam.
- Navrhujeme vytvorenie komplexného systému plôch zelene v prepojení do kontaktných hraníc a do priľahlej krajiny.

Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc

- Navrhujeme podporovať výsadbu lesa a spoločenstiev drevín v extraviláne.
- Navrhujeme zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie.
- Navrhujeme podporovať opatrenia proti veternej erózii.

Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha

- Navrhujeme v nadväznej dokumentácii zabezpečiť opatrenia na opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody.
- Návrh podporuje zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov.

Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok

- Navrhujeme náhradu za zábery lesa rozšírením plôch prírode blízkych lesov, resp. prirodzených lesov.
- Navrhujeme zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu..

- V nadväznej dokumentácii navrhujeme zabezpečiť podporu zvýšenia infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinnej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne.
- Navrhujeme zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v zastavanom území, osobitne v centre mesta.
- Navrhujeme zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí.

Z hľadiska PHSR mesta navrhujeme riešiť hlavné disparity obce súvisiace s návrhom UPN:

- Nedostatok pracovných príležitostí.
- Zlý stav dopravnej a technickej infraštruktúry.
- Nedostatočne dobudovaná environmentálna infraštruktúra.
- Nevyhovujúci stav verejných priestranstiev a starostlivosti o verejnú zeleň.
- Nedostatočne vybudovaná infraštruktúra pre trávenie voľného času.

PHSR definuje hlavné faktory rozvoja, ktoré súvisia s návrhom UPN:

- Výhodný polohový potenciál mesta.
- Výhodná dopravná dostupnosť.
- Prírodný a kultúrny potenciál.
- Vhodné podmienky na rozvoj podnikateľského prostredia.
- Čiastočne vybudovaná environmentálna infraštruktúra.
- Rozšírenie cyklotrás a náučných chodníkov.
- Rozšírenie športových a kultúrnych zariadení a podujatí.

A.1.3 HLAVNÉ PROBLÉMY RIEŠENIA

Identifikácia problémov, ktoré je potrebné v Územnom pláne mesta Komárno riešiť, je podrobne popísaná v etape Prieskumy a rozbory (AUREX spol. s r.o.12/2015) v prerozdelení podľa príslušných kapitol spracovania tejto etapy:

- Prírodné podmienky
- Priestorové usporiadanie a funkčné využitie
- Demografia
- Ekonomická aktivita
- Sociálna infraštruktúra
- Občianska vybavenosť
- Kultúrnohistorické hodnoty
- Hospodárstvo
- Záujmy obrany štátu
- Rekreácia a cestovný ruch
- Doprava
- Technická infraštruktúra
- Životné prostredie a ochrana prírody
- Ochranné pásma a limity v území

Medzi hlavné problémy riešenia môžeme z pomedzi všetkých identifikovaných problémov zaradiť:

- Vytvoriť vyváženú urbanistickú kompozíciu historického centra, pevnostného systému, zastavaných obytných plôch, prírodných prvkov a formovať ich prepojenie na vodné toky a krajinné prostredie.
- Pri spracovaní prihliadať na bilaterálne spracovanú dokumentáciu s názvom „Zosúladenie územnoplánovacích dokumentov a rozvojových programov miest Komárno a Komárom pre ich spoločný a koordinovaný rozvoj“ (02/2012).
- Rešpektovať protipovodňovú ochranu riek Dunaj a Váh v nadnárodných súvislostiach.

- Považovať ochranu podzemných zásob pitnej vody za primárny determinant rozvoja nie len lokality Alžbetin Ostrov, ale aj celého mesta Komárno.
- Podľa Územného plánu regiónu Nitrianskeho samosprávneho kraja sa v lokalite Veľký Harčáš uvažuje s realizáciou nového prístavu a rozsiahleho logistického centra. Prístav bude mať dopravný, hospodársky a technický význam, ktorý je potrebné začleniť do celkovej koncepcie rozvoja mesta Komárno.
- V riešení počítať s novou koncepciou dopravného systému, podmieneného výstavbou dvoch nových premostení rieky Dunaj a cestných obchvatov v koridoroch ciest I/63 a I/64 s doriešením napojenia na systém dopravnej obsluhy mesta.
- Potreba vytvorenia jasnej kompozično – prevádzkovej schémy mesta a vyjadriť ju v návrhu priestorového a funkčno – prevádzkového riešenia.
- Rešpektovať historickú štruktúru Starej a Novej pevnosti, vrátane Palatínskej línie opevnenia ako ťažiskový determinant urbanistickej koncepcie a pevnostný systém vyčleniť ako samostatný typ funkčného využitia.
- Pri spracovaní prihliadať na Zásady ochrany, obnovy a prezentácie hodnôt Pevnostného systému Komárna a jeho ochranného pásma (Krajský pamiatkový úrad v Nitre, 2006) i na Zásady ochrany Pamiatková zóna Komárno (Krajský pamiatkový úrad v Nitre, 2014).
- V riešení priestorovej štruktúry a kompozície sídla venovať sa priestorom styku rozdielnych urbanistických celkov, ktoré majú potenciál stať sa mimoriadne hodnotným urbánnym prostredím najmä v súvislosti s pevnostným systémom mesta a jeho ochranným pásmom.
- V stabilizovaných urbanistických štruktúrach, ktoré sú z hľadiska kompozície reprezentované ucelenými územnými časťami, podporovať dotváranie a stabilizovanie charakteristického obrazu týchto častí a nepripustiť nevhodnými zásahmi ich výtvarno - architektonickú znehodnotenie a funkčné znejasnenie.
- Zachovať identitu jednotlivých častí mesta, ich priestorové kompozičné zásady a charakteristickú funkčnú skladbu, navrhnúť nové využitie v územiach morálne zastaraných a funkčne nevyhovujúcich.
- Rozsiahle plochy areálov lodeníc a prístavov južnej časti zastavaného územia mesta Komárno už dnes nie sú intenzívne využívané. S pripravovanou realizáciou prístavu Veľký Harčáš je možné predpokladať, že v centrálnej mestskej polohe stratia svoje opodstatnenie. V lokalite dnešného prístavu je potrebné hľadať možnosti funkčnej transformácie na nové mestotvorné aktivity.
- V riešení podporiť transformáciu výrobno – obslužných areálov, lodenice a postupné vymiestňovanie funkcií výroby a distribučných skladov v centrálnych polohách mesta.
- Skvalitňovať celomestskú dopravnú obsluhu, ktorú sprevádza najmä vysoký podiel tranzitnej dopravy na prejazde mestom po cestách I. triedy, ale aj nedostatočným šírkovým usporiadaním niektorých ulíc, neprehľadnými rozhľadmi vo viacerých križovatkách.
- Dopranú obsluhu územia koncipovať pri zohľadnení multimodálnych vzťahov a väzieb cestnej, železničnej, vodnej, cyklistickej i pešej dopravy.
- Napriek vysokému podielu kvalitných úrodných pôd Podunajskej nížiny zaznamenávame regresiu aktivít poľnohospodárskej výroby a všeobecný nezáujem o rozvoj primárneho sektora hospodárstva, na ktoré sa Územný plán usiluje reagovať.
- V riešení vychádzať z princípu dôsledného rešpektovania existujúcej vnútornej štruktúry mesta s priestorovou prestavbou, nábrežia, sústrediť sa na doriešenie a kompletizáciu existujúcej funkčnej a priestorovej kompozície.
- Prehodnotiť možnosti transformácie záhradkárskych osád pre rozvoj bývania rodinných domoch, vrátane doriešenia dopravnej a technickej infraštruktúry, ako aj náležitej občianskej vybavenosti.
- Inovatívnymi nástrojmi reagovať na nepriaznivú vekovú štruktúru domového fondu.
- Územnotechnickými opatreniami reagovať na vývoj obyvateľstva mesta Komárno, ktorý má dlhodobo regresívny charakter a vykazuje nepriaznivú skladbu vekovej štruktúry obyvateľstva.

- Nakoľko má okres Komárno v rámci Nitrianskeho kraja najvyššiu mieru nezamestnanosti, je potrebné územnotechnickými opatreniami vytvoriť možnosti pre vytvorenie pracovných možností.
- Eliminácia negatívnych účinkov z realizovaných úprav vodných tokov, ktoré viedli k odvodneniu mokradí a likvidácii trávnych porastov.
- Rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma ciest, ochranné pásmo dráhy (železnice), ochranné pásma letiska Chotín, ochranné pásmo vodnej cesty, ochranné pásma zariadení elektrizačnej sústavy, ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení a plynovodov, ochranné pásma tepelných zariadení, ochranné pásma vodohospodárskych vedení a zariadení, ochranné pásma telekomunikácií, ochranné pásma vodárenských zdrojov a vodných tokov, ochranné pásmo ČOV, pásmo hygienickej ochrany poľnohospodárskych dvorov, ochranné pásmo pohrebísk, ochranné pásma pamiatkového fondu.

A.2 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU

A.2.1 ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KOMÁRNO

Mesto Komárno má vypracovaný Územný plán mesta Komárno, ktorý spracoval architektonický ateliér MARKOP, spol. s r.o. – Ing. arch. Marta Kropiláková a kol. v rokoch 2004-2005, ktorý schválilo Mestské zastupiteľstvo Komárno uznesením č. 10/2005 dňa 20.10.2005. Do tohto územnoplánovacieho dokumentu bolo postupne zapracovaných a schválených celkovo až štrnásť zmien a doplnkov. Pre bližšie informácie viď kapitola „Dôvody pre obstaranie územného plánu“.

V aktuálne platnom ÚPN je definovaných celkovo 51 typov funkčného využitia, plus 6 typov pre komunikácie v území. Pri spracovaní nového ÚPN bude potrebné túto škálu zredukovať, niektoré typy zlúčiť, iné nahradiť efektívnejším spôsobom. Niektoré regulačné bloky bude potrebné taktiež prerozdeliť na niekoľko samostatných funkcií, aby bolo možné rozumnejšie usmerňovať územný rozvoj mesta do požadovaného stavu. V spolupráci s predstaviteľmi mesta Komárno tak bude potrebné vytvoriť typy funkčného využitia, ktorých aplikácia bude mať efektívnejšie účinky priamo v rozhodovacích procesoch.

V koncepte nového územného plánu (09/2016) bol vo variante A preverený územný rozsah rozvojových plôch, ktoré determinuje momentálne platný územný plán mesta z roku 2004. Na lokality však aplikoval novú funkčnú a priestorovú reguláciu, ktorá bola definovaná v koncepte záväznej časti dokumentácie. Rozvojové plochy boli následne prerokované, pripomienky a stanoviská boli zapracované a v súlade so zákonom aj riadne vyhodnotené. V návrhu územného plánu sú z predchádzajúceho územného plánu všetky takto preverené, prerokované a odsúhlasené plochy premietnuté.

A.2.2 ZOSÚLADENIE ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH DOKUMENTOV A ROZVOJOVÝCH PROGRAMOV MIEST KOMÁRNO A KOMÁROM PRE ICH SPOLOČNÝ A KOORDINOVANÝ ROZVOJ

Po transformácii spoločenských hodnôt dnes Komárno na Slovenskej strane a Komárom na Maďarskej strane vytvárajú jeden fungujúci celok cezhraničného súmestia. Súmestie miest Komárno – Komárom vnáša do riešenia spoločné potreby a požiadavky najmä v cestnej a lodnej doprave, rozvíjaní cestovného ruchu využívania pevnostného systému. Pri spracovaní nového Územného plánu mesta Komárno sme posúdili tieto návrhy zmien a doplnkov, ako aj prihliadli na ostatné závery a odporúčania zosúladenia v kontexte uplynulých hospodárskych a celospoločenských zmien presahujúce hranice oboch častí súmestia Komárno – Komárom.

V roku 2012 bolo spracované „Zosúladenie územnoplánovacích dokumentov a rozvojových programov miest Komárno a Komárom pre ich spoločný a koordinovaný rozvoj“ (ZELINA Architektonická kancelária, s.r.o. 02/2012). V zosúladení je analyzovaný celkový pohľad na rozvoj dvoch miest Komárna a Komároma v rámci európskeho Schengenského priestoru, ktorý umožňuje stanoviť novú stratégiu vyváženého trvalo udržateľného rozvoja obidvoch miest. Na základe Programu cezhraničnej spolupráce Maďarskej republiky a Slovenskej republiky v rokoch 2007-

2013 bol spracovaný aj zosúladenia územnoplánovacích dokumentov oboch častí súmestia. Projekt je rozdelený na dve časti:

- Časť A – Spoločná stratégia pre mestá Komárno a Komárom, ktorá je spracovaná na základe analýzy uvedených dvoch územných plánov miest s cieľom hľadania a riešenia problémových okruhov. Na základe analýzy a syntézy spoločných problémov, záujmov a priorít je stanovená spoločná stratégia pre spoločný rozvoj oboch miest v oblasti územného plánovania a regionálneho plánovanie.
- Časť B – Návrh zmien a doplnkov Územného plánu mesta Komárno, ktoré vyplývajú zo zosúladenie územnoplánovacích dokumentov a rozvojových programov miest Komárno a Komárom pre ich spoločný a koordinovaný rozvoj.

A.2.3 ÚZEMNÉ PLÁNY ZÓNY

Mesto Komárno má vypracovaný Územný plán zóny Alžbetin ostrov - Komárno, ktorého záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č. 14/2007 dňa 28. 9. 2007.

Podľa skúseností stavebného úradu mesta Komárno sa v Územnom pláne zóny neukázala ako príliš efektívna transformácia prevažne záhradkárskej štruktúry osídlenia do podoby zástavby rodinných domov. V návrhu ÚPN sme prehodnotili možnosti zástavby podľa vymedzenia ochranných pásiem vodného zdroja a výmery pozemkov a parciel. Novým spôsobom sme navrhli riešiť problematiku dopravnej obsluhy v celomestských súvislostiach.

Po schválení nového Územného plánu mesta Komárno bude potrebné následne overiť jeho súlad s Územným plánom zóny a v prípade potreby zabezpečiť aj jeho aktualizáciu.

V zmysle dikcie stavebného zákona je potrebné považovať schválený UPN mesta Komárno za nadradený územným plánom zón (ÚPN-Z) spracovaným na území mesta. Tie časti UPN-Z, ktoré sú v súlade s UPN mesta Komárno zostávajú v platnosti. Pre tie časti UPN-Z, ktoré nie sú v súlade s UPN mesta Komárno je potrebné vypracovať príslušné zmeny a doplnky UPN-Z a územnoplánovacie dokumentácie zosúladiť.

A.3 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM

Územný plán mesta Komárno je spracovaný v súlade s platnými právnymi predpismi SR. zákon č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), v znení neskorších predpisov a vyhlášky č.55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a s ohľadom na Metodické usmernenie obstarania a spracovania územného plánu obce vydaného Ministerstvom životného prostredia SR v roku 2001.

Mesto Komárno ako obstarávateľ územného plánu mesta zabezpečil na podklade spracovaných prieskumov a rozborov spracovanie Zadania. Zadanie stanovilo hlavné ciele a požiadavky na spracovanie územného plánu. Po obsahovej a rozsahovej stránke bolo spracované v súlade s Vyhláškou MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a prerokované v súlade s §20 zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Po skončení prerokovania a vyhodnotení pripomienok a stanovísk a ich zapracovaní do návrhu zadania, požiadalo mesto Komárno v zmysle § 20 ods. 5 Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, ako orgán územného plánovania, o posúdenie, či je obsah zadania v súlade so záväznou časťou schválenej územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa a či je obsah zadania a postup jeho obstarania a prerokovania v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky listom zo dňa 20. 01. 2016 číslo OU-NR-OVBP1-2016-006625-2, vydal stanovisko so súhlasom s predloženým návrhom Zadania pre územný plán mesta Komárno.

Zadanie pre spracovanie Územného plánu mesta Komárno bolo schválené uznesením č. 536/2016 Mestského zastupiteľstva v Komárne, konaného dňa 21. januára 2016, na základe čoho sa stalo záväzným zadávacím dokumentom pre spracovanie územného plánu.

Návrh Územného plánu mesta Komárno je spracovaný v súlade so schváleným Zadaním pre Územný plán mesta Komárno.

A.4 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO SÚBORNÝM STANOVISKOM K VYPRACOVANIU NÁVRHU ÚPN MESTA KOMÁRNO

V súlade s ustanovením § 18 a § 21 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov sa dňoch 14.11. – 20.12. 2016 uskutočnilo prerokovanie Konceptu Územného plánu mesta Komárno, vrátane verejného prerokovania so všeobecne zrozumiteľným výkladom spracovateľa konajúcim sa v Komárne na Mikuláša dňa 6.12.2016.

Koncept ÚPN mesta Komárno bol zároveň predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie ako strategický dokument podľa Zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V zmysle § 11 ods. 3 tohto zákona sa v dňoch 14. 11. – 20. 12. 2016 uskutočnilo aj verejné prerokovanie spracovanej Správy o hodnotení strategického dokumentu s výkladom spracovateľa, konajúcom sa taktiež dňa 6.12.2016 v Komárne.

Následne bol v zmysle §13, ods. 6 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov spracovaný Odborný posudok k strategickému dokumentu.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie bolo ukončené vydaním záverečného stanoviska č. OU-KN-OSZP-2017/00129-33 zo dňa 17.3.2017 Okresného úradu životného prostredia Komárno - odbor starostlivosti o životné prostredie, s odporúčaním ho schváliť, za dodržania podmienok uvedených v časti VI. ZÁVERY, v bode č. 3 Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu strategického dokumentu uvedeného záverečného stanoviska.

Podľa výsledkov prerokovania Konceptu Územného plánu mesta a správy o hodnotení spracovalo mesto Komárno, ako orgán územného plánovania, ktorý obstaráva územnoplánovaciu dokumentáciu, podľa §21 ods. 7 Stavebného zákona v súčinnosti s §14 vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. súborné stanovisko k vypracovaniu Návrhu územného plánu mesta Komárno (ďalej len Súborné stanovisko).

Na 36. zasadnutí Mestského zastupiteľstva v meste Komárno konaného dňa 9. 11. 2017 zastupiteľstvo mesta súhlasilo s vyhodnotením pripomienok a uznesením č. 1496/2017 schválilo súborné stanovisko ku Konceptu Územného plánu mesta Komárno.

Na základe prerokovania pripomienok ku konceptu Územného plánu, ako aj Správy o hodnotení strategického dokumentu, vrátane odporúčaní zo Záverečného stanoviska posudzovania vplyvov na životné prostredie, s ktorými sa obstarávateľ, t.j . mesto Komárno stotožnilo, sa odporúča do Návrhu ÚPN rozpracovať ďalej variant B s kombináciou variantu A , podľa konkrétnych pokynov obstarávateľa pre zohľadnenie určitých pozitívnych prvkov a riešení. Tieto pokyny sú v Súbornom stanovisku uvedené v kapitole:

- VI. Požiadavky na riešenie urbanistickej koncepcie, funkčnej a priestorovej regulácie - pokyny obstarávateľa pre spracovanie Návrhu ÚPN Komárno.
    - VI.a/ Všeobecné
    - VI.b/ Pokyny na dopracovanie podľa urbanistických obvodov

Na základe uvedených pokynov bol Územný plán mesta Komárno spracovaný ako invariantné riešenie. Konkrétne opatrenia sú v Územnoplánovacia dokumentácia mesta Komárno spracované v súlade so Súborným stanoviskom, ako aj záverečným stanoviskom SEA.

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

B.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ POPIS

B.1.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Riešené územie Územného plánu mesta Komárno pozostáva z dvoch katastrálnych území mesta Komárno. Riešené územie je tak vymedzené k. ú. Komárno a k. ú. Nová Stráž. Južná hranica mesta Komárno, ktorá vedie osou rieky Dunaj, je totožná so štátnou hranicou medzi Slovenskou republikou a Maďarskom. Komárno zároveň predstavuje najjužnejšie okresné mesto SR, resp. najjužnejšiu obec so štatútom mesta v SR. Zatiaľ čo na Maďarskej strane susedí len s mestom Komárom, na slovenskej strane susedí s deviatimi obcami. Zo západnej strany Zlatná na Ostrove, Čalovec, Kameničná, Vrbová nad Váhom, Martovce, Hurbanovo, Svätý Peter, Chotín, Iža.

Tabuľka B1-1: Základné údaje vymedzenia riešeného územia

	Rozloha [ha]	Počet obyvateľov	Hustota osídlenia [Počet obyvateľov / km^2]
Komárno	**10 316,77**	**34 349**	**333,17**
k.ú. Komárno	8 024,83	32 365	403,32
k.ú. Nová Stráž	2 291,94	1 984	86,82

Celková rozloha územia predstavuje 10 316,77 ha. Vymedzenie riešeného územia je graficky vymedzené na nasledujúcej schéme.

Schéma B1-1
Vymedzenie riešeného územia

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KOMÁRNO

Schéma č. B1-1

VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Severka | Obstarávateľ: Mesto Komárno | Spracovateľ: AUREX spol. s r.o. | Mierka: 1 : 50 000 | Rok: 09/2018

0 0,25 0,5 1 1,5 2 km

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Vrbová nad Váhom

Martovce

Čalovec

Kameničná

Hurbanovo

Svätý Peter

k.ú. Komárno

Chotín

Zlatná na Ostrove

k.ú. Nová Stráž

KOMÁRNO

Iža

Komárom

MAĎARSKO

Hranice

- štátna hranica
- hranica riešeného územia mesta Komárno
- hranica katastrálnych území mesta Komárno
- hranica základných územných jednotiek

Funkčné využitie a priestorové usporiadanie riešeného územia mesta Komárno

- katastrálne usporiadanie mesta
- les
- vodná plocha
- zastavané územia susedných obcí

Cestná sieť

- cesta 1. triedy
- cesta 2. triedy
- cesta 3. triedy
- mestské komunikácie

Železničná sieť

- železničné trate

B.1.2 ČLENENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Územie mesta Komárno je vymedzené na základe administratívnych hraníc. Zahŕňa 11 územnosprávnych jednotiek, t.j. mestských častí: Čerhát, Ďulov Dvor, Hadovce, Kava, Komárno, Lándor, Malá Ižа, Nová Osada, Nová Stráž, Pavel a Veľký Harčáš.

Z hľadiska administratívno – evidenčného členenia mesta a organizačno - štatistických potrieb SR pozostáva mesto Komárno z 32 urbanistických obvodov (UO), pre ktoré sa pri Sčítaní obyvateľov domov bytov kumulujú základné sumárne hodnoty. Nasledujúca tabuľka uvádza urbanistické obvody, ktoré sú v meste Komárno totožné so základnými sídelnými jednotkami (ZSJ), ktoré vymedzuje Slovenská agentúra životného prostredia v spolupráci so Štatistickým úradom SR.

Uvedené ZSJ, resp. UO predstavujú v rámci spracovania ÚPN základné jednotky, ktoré sú nositeľmi zásad a všeobecnejších regulatívov usmerňovania budúceho rozvoja. K takto definovanému základnému priestorovému členeniu mesta následne prislúchajú aj charakteristiky jednotlivých urbanistických obvodov v podobe počtu obyvateľov, funkčného využívania a hmotovo-priestorových prejavov urbanistickej štruktúry mesta, ako aj konkrétne limity či potenciály.

Tabuľka B1-2: Prehľad urbanistických obvodov mesta Komárno

Číslo UO	Názov UO	Zaužívane názvy	KÓD ZSJ	Výmera [ha]	Počet obyvateľov
01	Pevnosť	Vár	SK02312258010	24,98	257
02	Prístav	Kikötö	SK02312258190	103,25	6
03	Stará lodenica	Öreggyár	SK02312258270	15,82	0
04	Alžbetínsky ostrov	Erzsébet sziget	SK02312258350	126,48	299
05	Priemyselný obvod	Iparterület	SK02312258430	121,72	327
06	Robotnícka štvrť	Bene Bauring	SK02312258510	38,83	1 210
07	Školský areál	2.sídlisko, 2. Lakótelep	SK02312258600	21,26	1 816
08	Sídlisko - západ	1. a 2. Sídlisko, 1. és 2. Lakótelep	SK02312258780	38,80	1 716
09	Komárno - stred I	7 .Sídlisko, 7. Lakótelep, Kúria	SK02312258860	39,19	6 298
10	Pri cintoríne	6. a 7. Sídlisko 6. és 7. Lakótelep	SK02312258940	54,03	3 036
11	Pri nemocnici	3. a 5. Sídlisko, Kórház, 3. és .5. Lakótelep	SK02312259080	55,54	2 015
12	Stred II	Centrum, Városközpont,	SK02312259160	45,48	2 344
13	Športový areál	4. Sídlisko a športový areál, 4. Lakótelep, Sportkozpont	SK02312259240	36,61	1 970
14	Kalvária	Rozália tér	SK02312259320	12,18	734
15	Letecké pole	Singellő	SK02312259410	122,39	2 021
17	Hadovce	Gadóc	SK02312259670	1 945,07	322
18	Kava	Kava	SK02312259750	1 567,90	325
19	Ďulov Dvor	Gyulamajor	SK02312259830	1 919,72	415
20	Veľký Harčáš	Nagyharcsás	SK02312259910	381,68	277
21	Sídlisko - východ	4. Sídlisko, pri Vážskom Dunaji, 4. Lakótelep, Vágduna sor	SK02312260090	86,48	2 995
22	Pri elektrárni	Villanytelep	SK02312260170	25,63	59
23	Nová lodenica	Hajógyár	SK02312260250	43,68	0
24	Čerhát	Cserhát	SK02312418810	1 121,74	76
26	Nová Stráž	Örsújfalu	SK02312419030	897,19	1 849
27	Pavel	Szentpál	SK02312419110	266,23	59
28	Pred lodenicou	Stará Bene , Öreg Bene	SK02312800460	20,39	242
29	Nad železnicou	A vasút felett	SK02312800540	11,58	1 123
30	Sídlisko Bašty	Bástya Lakótelep	SK02312800620	23,73	2 291
31	Sídlisko Za Váhom	Malý Harčáš, Kisharcsás	SK02312800710	157,90	38
32	Lándor	Lándor	SK02312826930	479,11	113
33	Nová Osada	Kabátfalu	SK02312827070	166,74	62
34	Malá Ižа	Kisizsa	SK02312827150	338,41	54
SPOLU				**10 309,82**	**34 349**

Zdroj: Základné sídelné jednotky, Slovenská agentúra životného prostredia, Banská Bystrica 2015
SODB 2011.
Zaužívane názvy jednotlivých častí mesta, Mestský úrad Komárno, 2018

Pozn.: Číslo UO 16 a 25 nie sú štatisticky evidované.
Počet obyvateľov za UO je evidovaný len podľa Sčítania obyvateľov domov a bytov.

Schéma B1-2
Priestorové členenie územia na mestské časti

Schéma B1-3
Priestorové členenie územia na urbanistické obvody

Vrbová
nad Váhom
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
Čalovec
Kameničná
Kava
Čerhát
Zlatná
na Ostrove
Hadovce
Nová Stráž
Pavel
MAĎARSKO

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KOMÁRNO

Schéma č. B1-2

PRIESTOROVÁ ČLENENIE ÚZEMIA NA MESTSKÉ ČASTI

Severka

Obstarávateľ: Mesto Komárno

Spracovateľ: AUREX spol. s r.o.

Mierka: 1 : 50 000

Rok: 09/2018

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KOMÁRNO

Schéma č. B1-3

PRIESTOROVÉ ČLENENIE ÚZEMIA NA URBANISTICKÉ OBVODY

Severka | Obstarávateľ: Mesto Komárno | Spracovateľ: AUREX spol. s r.o. | Mierka: 1 : 50 000 | Rok: 09/2018

Číslo UO	Názov UO	Zaužívané názvy	KOD ZSJ
01	Pevnosť	Vár	SK0231225801 0
02	Pristav	Kikötö	SK0231225819 0
03	Stará lodenica	Oreggyár	SK0231225827 0
04	Alžbetínsky ostrov	Erzsébet sziget	SK0231225835 0
05	Priemyselný obvod	Iparterület	SK0231225843 0
06	Robotnícka štvrť	Bene Bauring	SK0231225851 0
07	Školský areál	2.sídlisko, 2. Lakótelep	SK0231225860 0
08	Sídlisko - západ	1. a 2. Sídlisko, 1. és 2. Lakótelep	SK0231225878 0
09	Komárno - stred I	7 .Sídlisko, 7. Lakótelep, Kúria	SK0231225886 0
10	Pri cintoríne	6. a 7. Sídlisko, 6. és 7. Lakótelep	SK0231225894 0
11	Pri nemocnici	3. a 5. Sídlisko, Kórház, 3. és .5. Lakótelep	SK0231225908 0
12	Stred II	Centrum,Városközpont,	SK0231225916 0
13	Sportový areál	4. Sídlisko a športový areál, 4. Lakótelep, Sportkozpont	SK0231225924 0
14	Kalvária	Rozália tér	SK0231225932 0
15	Letecké pole	Singelő	SK0231225941 0
17	Hadovce	Gadóc	SK0231225967 0

Číslo UO	Názov UO	Zaužívané názvy	KOD ZSJ
18	Kava	Kava	SK0231225975 0
19	Dulov Dvor	Gyulamajor	SK0231225983 0
20	Veľký Harčáš	Nagyharcsás	SK0231225991 0
21	Sídlisko - východ	4. Sídlisko, pri Vázskom Dunaji, 4. Lakótelep, Vágduna sor	SK0231226009 0
22	Pri elektrárni	Villanytelep	SK0231226017 0
23	Nová lodenica	Hajógyár	SK0231226025 0
24	Cerhát	Cserhát	SK0231241881 0
26	Nová Stráž	Orsújfalu	SK0231241903 0
27	Pavel	Szentpál	SK0231241911 0
28	Pred lodenicou	Stará Bene - Creg Bene	SK0231280046 0
29	Nad železnicou	A vasút felett	SK0231280054 0
30	Sídlisko Bašty	Bástya Lakótelep	SK0231280062 0
31	Sídlisko Za Váhom	Malý Harčáš,Kisharcsás	SK0231280071 0
32	Ándor	Ándor	SK0231282693 0
33	Nová Osada	Kabátfalu	SK0231282707 0
34	Malá Iža	Kisizsa	SK0231282715 0

Zdroj: Základné sídelné jednotky, Slovenská agentúra životného prostredia, Banská Bystrica 2015, SODB 2011

Pozn.: Číslo UO 16 a 25 nie sú evidované
Počet obyvateľov za UO je evidovaný len podľa Sčítania bývateľov domov a bytov

B.1.3 GEOGRAFICKÝ OPIS ÚZEMIA

Mesto Komárno leží na Podunajskej nížine na riečnom vale pri ústi rieky Váh do Dunaja. Západná časť katastra tak leží na najvýchodnejšom výbežku Žitného ostrova, medzi riekou Dunaj a Váh. Z fyzickogeografického hľadiska tvorí južnú hranicu riešeného územia rieka Dunaj, kde sa vytvorili na ploche Podunajskej roviny riečne nánosy. Vo východnej časti riešeného územia sa do Váhu zo severu vlieva vodný tok Stará Nitra. Vzhľadom na rovinatý charakter územia majú všetky rieky malý spád. Uvedené rieky spolu so sústavou živých a mŕtvych ramien so širokými inundačnými územiami, lužnými lesmi, mokraďami, ako aj vodnými kanálmi vytvárajú charakteristický vzhľad krajiny Podunajskej nížiny, resp. jej časti Podunajskej roviny.

Rovinatý charakter územia mesta a jeho poloha na rieke Dunaj v Podunajskej nížine s najúrodnejšími pôdami v Slovenskej republike určujú charakter krajinnej štruktúry, ako aj charakter hospodárskeho zamerania mesta. V krajinnej štruktúre dominuje poľnohospodárska pôda, využívaná najmä ako orná pôda. Lesnatosť územia je nízka, lesy majú výraznejšie zastúpenie najmä v okolí vodných tokov. Zväčša ide o lužné lesy v blízkosti najvýznamnejších riek riešeného územia - Dunaja, Váhu a Starej Nitry, ktoré sa vyznačujú vysokou ekosozologickou hodnotou. V tomto území sú lokalizované aj najvýznamnejšie lokality z pohľadu ochrany prírody.

B.1.3.1 ABIOTICKÉ POMERY

B.1.3.1.1 GEOMORFOLOGICKÉ POMERY

Celé územie mesta spadá do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malé Dunajská kotlina, oblasti Podunajské nížina a celku Podunajská rovina.

Podľa Geomorfologického členenia Slovenskej republiky (MAZÚR - LUKNIŠ, 1986 a KOČICKÝ - IVANIČ 2011) sa územie rozčleňuje na nižšie jednotky v rámci celku Podunajská rovina.

- 1. časť Novozámocké pláňavy
- 2. časť Martovská mokraď
- 3. Celok Podunajská rovina
- 4. časť Okoličnianska mokraď

Z hľadiska geomorfologickej typizácie (MAZÚR – ČINČURA – KVITKOVIČ, 1980) predstavuje riešené územie typ reliéfu rovín a nív. Na základe typologického členenia reliéfu ide o akumulačný reliéf – fluviálny (fluviálna rovina), miestami fluviálno-mokraďový reliéf (fluviálna mokraď a slatinná rovina) s nepatrným uplatnením litológie, resp. na malých plochách v západnej polovici územia ide o eolicko-fluviálny reliéf (eolicko-fluviálna zvlnená rovina). Nadmorská výška k.ú. mesta sa pohybuje medzi 107-114 m n.m., stred mesta je v nadmorskej výške 112 m n.m. Riešené územie má rovinatý charakter s prevládajúcim sklonom 0 až 1°.

B.1.3.1.2 GEOLOGICKÉ POMERY

Riešené územie je súčasťou paleogénnej a neogénnej panvy, ktorá po obvode hraničí s kryštalinikom tatrika a jeho sedimentárnymi obalovými sériami a na východe s neogénnymi vulkanitmi.

Výraznou tektonickou líniou v území sú zlomy Z–V (ZJZ – VSV) smeru, ktoré sa križujú so zlomami JV – SZ smeru v širšom okolí, ktoré sú kombinované so zlomami SV - JZ smeru. Vodné toky sú pravdepodobne viazané na aktívne vrchnopliocénne až pleistocénne zlomové línie. Geologická stavba územia je pomerne zložitá. Kvartér je vo vrchných vrstvách zastúpený fluviálnymi (terasovými) sedimentmi Dunaja a jeho ľavostranných prítokov. Ide o holocénne hlinité, ílovito a piesčitohlinité povodňové fluviálne sedimenty s vložkami piesku, s nízkym obsahom humolitov. V riešenom území tvorí povrchovú vrstvu humózna hlina. V podloží, v závislosti od jej hrúbky, je strednozrnitý suchý piesok (0,5 – 3,8 m p.t.). Od hĺbky 3,8 až do cca 13 m p.t. je zvodnený šedý štrkopiesok. Pod ním do hĺbky 15 m je hrubý piesok, ktorý až do hĺbky 28 m p.t. prechádza do štrkopiesku zvodnelého s obsahom 60 % hrubého piesku. Pod ním, až do hĺbky cca 38 m, je vrstva šedo sivého jemného piesku. V zastavanom území mesta dominujú polygénne antropogénne heterogénne pokryvné útvary. V celom SV sektore prevládajú staršie fluviálne a

eolické sedimenty (starý holocén, pleistocén) piesky, piesčité štrky terás bez pokryvu spraší, alebo sprašových hlín, smerom k pahorkatine s pokryvom spraší, sprašových hlín a svahovín. Z hľadiska morfologickej odolnosti hornín je územie v IV. stupni, t.j. najnižšej triede odolnosti.

INŽINIERSKO-GEOLOGICKÉ POMERY

Pozdĺž väčších tokov riek (Dunaj, Váh) prevláda rajón kvartérnych sedimentov - rajón údolných riečnych náplavov.

HYDROGEOLOGICKÉ POMERY

Na území mesta Komárno sú vyčlenené nasledovné hydrologické regióny:

- kvartér juhozápadnej časti Podunajskej roviny
- kvartér medziriečia Podunajskej roviny
- kvartér Dunaja v úseku Komárno - Chľaba

Určujúci typ priepustnosti je vo všetkých menovaných regiónoch medzizrnový.

B.1.3.1.3 HYDROLOGICKÉ POMERY

Riešené územie sa nachádza v dolnej časti Žitného Ostrova, ktoré je z časti ovplyvnené náplavami Dunaja. Spodné vrstvy tvoria štrky a hlinité, pieskové a ílovité štrky. Priepustnosť podložia závisí od miestnych podmienok, prevažne k=1,10-3 m/s, prípadne k=1,10-4 m/s. Uvedené hodnoty sú vyhovujúce pre dobré vsakovacie pomery.

VODNÉ TOKY

Vodné toky na území mesta Komárno patria z hydrologického hľadiska do:

- čiastkového povodia Dunaja
- čiastkového povodia Váhu

Vodné toky v území patria do dažďovo – snehového typu režimu odtoku vo vrchovinno – nížinnej oblasti so zaznamenanými maximálnymi prietokmi v marci a minimálnymi prietokmi v októbri (Atlas krajiny SR, 2002).

Územie je bohaté na zásoby podzemných vôd a je popretkávané sieťou umelo vybudovaných kanálov (odvodňovacích a zavlažovacích kanálov).

Najvýznamnejšími tokmi, ktoré pretekajú riešeným územím sú Dunaj, Váh a Stará Nitra. Uvedené vodné toky sú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p., OZ Bratislava. Ďalšie toky sú prevažne upravené a tvoria sieť kanálov v poľnohospodársky využívaných oblastiach. Priesakové kanály vyššieho významu patria rovnako do správy Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p. a odvodňujú územie aj mimo mesta Komárno. Zberné odvodňovacie kanály sú v správe Hydromeliorácií, š. p.

Dunaj je hraničným tokom s Maďarskou republikou. V celej dĺžke toku sú vybudované ochranné opatrenia, ktoré zabezpečujú prevedenie Q_{100} ročnej vody. Na rieke Dunaj sú zaznamenávané maximálne priemerné mesačné prietoky v mesiaci september a minimálne priemerné mesačné prietoky v mesiacoch apríl a august.

Tok Váhu je v riešenom území v celej dĺžke ohrádzovaný na prietok Q_{100}, vo výpustnej trati aj s ohľadom na vplyv vzdutia Dunaja. Maximálne priemerné mesačné prietoky sa v povodí Váhu vyskytovali prevažne v marci a minimálne priemerné mesačné prietoky boli zaznamenané v rôznych mesiacoch (január, február, jún, september, október, november).

Stará Nitra má charakter regulovaného toku, ktorý slúži prevažne ako odvodňovací kanál.

Okrem vyššie uvedených troch vodných tokov sa v území nachádzajú odvodňovacie kanály, ktorých hlavnou úlohou je odvádzanie vnútorných vôd z územia. Ich využitie v poľnohospodárstve má neobyčajne veľký význam. Najvýznamnejšie kanály sú: kanál Kolárovo - Kamenička, Komárňanský kanál, Patinský kanál, Lándorský kanál, Hajlášský kanál, Vrbovský kanál a Ižiansky kanál. Komárňanský kanál je najdlhší kanál v riešenom území. Slúži na napustenie mŕtveho ramena Váhu v letných mesiacoch, keď vodná hladina rybníka klesne až na úroveň, kedy je populácia rýb žijúcich v ňom ohrozená. Ďalšou funkciou týchto kanálov je dopravovať vodu k čerpacím staniciam závlah.

Sústava povrchových tokov, starých a mŕtvych ramien s lesnými porastmi a kultúrnej stepi tvoria charakteristický obraz súčasnej krajiny.

VODNÉ PLOCHY

Hydrogeografickú sieť riešeného územia okrem vodných tokov a kanálov dopĺňajú vodné plochy na území bývalých štrkových jám pri mestskej časti Kava, vodné plochy v medzihrádzovom priestore Váhu pri Malej Iživ, ako aj mŕtve rameno Váhu, malá časť odstaveného ramena Vážskeho Dunaja a mŕtve Rameno Žitavy. Všeobecne možno konštatovať, že prírodné plochy pozdĺž vodných prvkov sú pre mesto potenciálnymi plochami pre oddych a rekreáciu.

PODZEMNÉ VODY

Hladina podzemnej vody má voľný až mierne napätý charakter. Režim podzemnej vody je priamo závislý na režime dominantných povrchových tokov, t.j. hladiny začínajú pomerne prudko stúpať v jarných mesiacoch (marec) a až do júna si udržiavajú vysoké úrovne. Potom nastáva znižovanie vodných stavov a rieky začínajú podzemné vody drénovať. Poklesovú tendenciu je možné sledovať až do jesenných mesiacov (august – september). Smer ich prúdenia je teda významne ovplyvňovaný stavmi hladín povrchových tokov a kapacitou kolektora podzemných vôd. Úrovne hladín podzemných vôd medzi jednotlivými objektmi sú pomerne vyrovnané a v závislosti na sezónnych zmenách dosahujú 105 až 107 m n. m., t.j. 2 – 3 m pod terénom (agradačné valy), na veľkých územiach medziagradačných mokraďových depresií vystupujú až na/nad úroveň terénu.

B.1.3.1.4 PEDOLOGICKÉ POMERY

Pôdne pomery sú odrazom zložitého geomorfologického vývoja územia počas kvartéru. Územie je budované holocénnymi fluviálnymi sedimentmi Dunaja, Váhu, Nitry, Žitavy s prevahou nivných hlinitých, hlinito-ílovitých a piesčitých kalov. Na týchto sedimentoch sú vyvinuté fluvizeme a v depresných polohách sú vyvinuté čiernice glejové karbonátové V zastavanom území a poľnohospodárskych areáloch sú vyvinuté antropogénne pôdy (kultizeme).

PÔDNY TYP

V celom riešenom území sa nachádzajú pôdy s vysokou až strednou bonitou, sú to najproduktívnejšie a vysokoprodukčné orné pôdy Slovenska. Index poľnohospodárskeho potenciálu je vysoký (91 – 100 %). Prevažujú černozeme čiernicové karbonátové, lokálne čiernice černozemné karbonátové až čiernice glejové karbonátové, na starých karbonátových fluviálnych sedimentoch. V nive Dunaja sú to čiernice typické karbonátové, sprievodné čiernice černozemné pelické a glejové, karbonátové, lokálne organozeme typické a glejové s miestnym výskytom fluvizemí glejových a sprievodných glejov.

B.1.3.1.5 KLIMATICKÉ POMERY

Klimatické charakteristiky (teplotné, zrážkové a veterné pomery) na území Komárna sú opísané podľa údajov zaznamenaných na klimatologickej a zrážkomernej stanici v Hurbanove, ktorá sa nachádza najbližšie k riešenému územiu.

Podľa údajov v Atlase krajiny SR (2002) patrí záujmové územie do teplej, veľmi suchej klimatickej oblasti s miernou a nevýraznou zimou a s teplým letom. Priemerná teplota vzduchu (stanica Hurbanovo) tu dosahuje 10ºC. Samotné mesto Komárno má ročný priemer nad 11 ºC (južnejšia poloha). Priemerný počet mrazových dní je 90 – 120, ľadových dní je 25 – 35. Najchladnejším mesiacom v priemere je január a február s priemernou mesačnou teplotou – 2,3 ºC, najteplejším mesiacom je júl s priemernou mesačnou teplotou 24,2ºC. Ročný úhrn zrážok sa pohybuje medzi 550 až 650 mm. Pre bližšiu charakteristiku klimatických pomerov boli použité údaje z Atlasu krajiny SR (2002) a mesačných bulletinov klimatických pozorovaní SHMÚ.

TEPLOTNÉ POMERY

Priemerná teplota v regióne nameraná na meteorologickej stanici v Hurbanove bola v roku 2007 11,9°C a v roku 2015 10°C. Priemerná teplota v zimných mesiacoch je 2,3°C, v jarných mesiacoch 11,2°C, letných mesiacoch 22,9°C a na jeseň 11,3°C. Pri porovnaní priemerných ročných teplôt od roku 1961 do roku 2015 sa rok 2015 javí ako tretí najteplejší, pričom vyššie priemerné teploty vzduchu boli namerané v roku 2014 a 2000. Najchladnejším bol rok 1980.

Tabuľka B1-3: Priemerné mesačné a ročné teploty vzduchu (°C)

Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
2007	4,7	5,1	7,7	13,0	18,1	22,0	23,1	21,6	13,8	9,8	3,9	-0,1	11,9
2015	2,3	2,3	6,4	11,0	16,1	20,4	24,2	24,0	17,1	10,3	6,4	3,0	10,0

Zdroj: SHMU

ZRÁŽKOVÉ POMERY

Najviac zrážok bolo zaznamenaných v mesiaci august a najmenej zrážok padlo v mesiaci december. Riešené územie patrí medzi najchudobnejšie na sneh na Slovensku. Výskyt snehu a trvanie snehovej pokrývky na danom území sú z roka na rok veľmi premenlivé v závislosti od rázu zimy. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou za rok je 30,2, pričom najviac dní pripadá na mesiace január a február. Jej priemerná výška je 8–9 cm, maximálne 20-25.

Tabuľka B1-4: Mesačné a ročné úhrny atmosférických zrážok (mm)

Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
2007	43,3	42,2	52,8	50,6	60,1	56,9	25,8	94,7	75,3	53,1	45,6	22,1	622,5
2015	75,6	21,8	30,5	12,9	96,3	16,4	14,1	109,7	59,6	75,2	28,3	10,5	550,9

Zdroj: SHMU

Graf B1-1: Úhrn zrážok zo zrážkomernej stanice Komárno

Zdroj: Štatistický úrad SR

VETERNÉ POMERY

Z hľadiska veterných pomerov je Komárno jednou z najveternejších oblastí Slovenska. Najväčšie rýchlosti vetra a aj najviac veterných dní sa vyskytuje v zimnom a v jarnom období. V chladnom polroku (od októbra do marca) je priemerná rýchlosť vetra 3,0 m/s, kým v teplom polroku (apríl až september) 2,8 m/s. V riešenom území jednoznačne prevláda smer vetrov SZ – JV (početnosť 44,6 %) s priemernou rýchlosťou 3,5 m.s-1. Výskyt bezvetria je zastúpený 7,7 % početnosťou.

Tabuľka B1-5: Priemerná mesačná a ročná rýchlosť vetra (m/sec)

Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
2007	3,5	3,0	3,3	2,6	3,2	2,2	3,1	2,3	2,7	2,1	3,5	2,4	2,9
2008	3,4	3,1	3,6	3,3	2,5	2,2	2,8	2,5	2,5	2,6	3,1	3,4	2,9
2009	2,3	4,2	4,1	2,7	3,0	2,7	2,5	2,2	2,1	2,8	2,6	2,5	2,8

Zdroj: SHMU

Tabuľka B1-6: Početnosť výskytu smerov vetra

Rok	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	CALM
2007	85	41	60	162	132	78	171	279	87
2008	97	45	59	194	173	103	113	226	88
2009	62	59	87	191	91	86	168	266	85

Zdroj: SHMÚ

B.1.3.2 BIOTICKÉ POMERY

B.1.3.2.1 REÁLNA VEGETÁCIA

Z hľadiska fytogeograficko–vegetačného členenia patrí riešené územie do dubovej zóny, nížinnej podzóny, rovinnej oblasti. Väčšina územia patrí do mokraďového okresu, len malá časť na západe a severovýchode územia spadá do lužného podokresu nemokraďového okresu.

Napriek tomu že územie mesta Komárna patrí k oblastiam, ktoré boli hospodársky využívané od dávnych čias, zachovali sa tu mnohé prirodzené vodné, močiarne či lúčne ekotopy, zvyšky lužných lesov, ako aj trávne porasty, z ktorých mnohé (ako napríklad mokrade, či slaniská) patria medzi ohrozené nielen v podmienkach Slovenska, ale aj v celosvetovom meradle. Osídlené sú širokou škálou pre nich typických rastlinných spoločenstiev s veľkou druhovou rozmanitosťou a poskytujú vhodné životné prostredie aj pre živočíchy, čo má spoločne význam pre zachovanie biodiverzity v území.

Pre riešené územie sú charakteristické ekotopy vodného a vlhkomilného charakteru. Otvorené vodné hladiny stojatých vôd mŕtvych ramien, ale aj početné kanále, ktoré sa nachádzajú v území umožňujú rozvoj vodnej vegetácie. Zastúpená je hydrofytnými druhmi plávajúcimi na hladine, alebo ponorenými, ale aj takými, ktoré koreňujú na dne pričom listy a kvety vynášajú na hladinu. Plytšie okraje vôd sú osídlené druhmi, ktoré sú dominantnými druhmi močiarnej vegetácie. Tieto hygrofytné druhy prenikajú aj do brehových porastov a do lužných lesov a lúk. Zachované menšie plochy vlhkých lúk sú významné z fytocenologického hľadiska, keďže reprezentujú ukážky dnes už miznúcich aluviálnych lúk s mimoriadne cennou floristickou skladbou a súčasne s vysokou produkčnou hodnotou. Na zvyškoch slatinných lúk sa nachádza množstvo vzácnych druhov, najmä z čeľade vstavačovitých.

Zachované lužné lesy sú okrem pôvodnej skladby stromovej a bylinnej etáže tvorenej domácimi drevinami ovplyvnené miestami introdukciou cudzokrajných drevín, ako napríklad tzv. „kanadské topole“. V bylinnej etáži sa z nepôvodných druhov vyskytujú najmä slnečnica hľuznatá (Helianthus tuberosus), zlatobyľ kanadská (Solidago canadensis), zlatobyľ obrovská (Solidago gigantea), netýkavka žliazkatá (Imaptiens glandulifera), rôzne druhy astier, ako napr. astra novobelgická (Aster novi-belgii) a pod.

K zaujímavým a veľmi cenným floristickým lokalitám patria slaniská, ktoré sa vyznačujú charakteristickou halofytnou vegetáciou. Soľné pôdy s vysokým obsahom solí vznikajú v oblastiach s teplou a suchou klímou na nepriepustnom podloží, kde pri silnom výpare nahromadená voda v bezodtokových zníženinách vzlína k povrchu a obohacuje vrchné horizonty soľami. Halofytné druhy sú prispôsobené svojou stavbou a fyziologickými vlastnosťami znášať vysoký obsah solí v pôde. Zo solí sa hromadia najmä sírany, uhličitany, menej chloridy. V suchom období kryštalizujú na povrchu pôdy a vytvárajú tzv. soľný kvet. Tieto miesta s najvyššou koncentráciou solí sú bez vegetácie a okolo nich sa nachádzajú halofytné spoločenstvá v typickej zonácii alebo mozaikovo, v závislosti na obsahu solí a vlhkosti.

V území sa nachádzajú aj xerotermné druhy (sucho a teplomilné), ktoré osídľujú sprašové stráne, lesné okraje a svetliny, opustené sady a vinohrady alebo riečne terasy, agradačné valy a druhotné stanovištia charakteru riečnych hrádzí. Medzi druhmi xerotermných porastov sa nachádzajú mnohé chránené a vzácne druhy.

Významné z hľadiska rozšírenia sú aj druhy synantropné, tzn. také, ktoré sú viazané na činnosť človeka. Vďaka priaznivému podnebiu a vhodným substrátom je v riešenom území rozvinutá intenzívna poľnohospodárska výroba, ktorá sa zameriava najmä na teplomilné plodiny. Obhospodarované plochy sprevádza široká škála segetálnych druhov (buriny), na plochách

človekom umele vytvorených ale neobhospodarovaných sa vyskytujú ruderálne druhy (rumiskové). Intenzívna poľnohospodárska výroba, najmä chemická ochrana rastlín, má za následok zúženie druhovej pestrosti burín, ktoré boli v minulosti prirodzenou súčasťou agrofytocenóz.

B.1.3.2.2 ZOOGEOGRAFICKÉ POMERY

Zo zoogeografického hľadiska patrí riešené územie do oblasti Vnútrokarpatských zníženín, juhoslovenského obvodu, lužného dunajského okrsku, provincie stepí panónskeho úseku. Územie preto obývajú predovšetkým živočíchy viazané na nížinné oblasti, biotopy záplavových území a veľkých riek. Žijú tu mnohé vlhkomilné druhy hmyzu preferujúce lužné lesy, močiare, či riečne ramená (napr. vážky - Odonata, početné vodné druhy chrobákov – Coleoptera a pod.), ale aj xerotermné druhy obývajúce zatrávnené protipovodňové hrádze a roztrúsené maloplošné xerotermné biotopy, ako aj druhy so širokými ekologickými nárokmi. V samotnom riešenom území sú však najvýznamnejšou skupinou živočíchov suchozemské stavovce a z nich vzhľadom na prítomnosť vodných tokov, množstva vodných plôch a lužné lesy, je potrebné venovať pozornosť najmä vtáctvu. Okrem hniezdnych, úkrytových, potravinových a mnohých ďalších možností tvoria rieky Dunaj, Váh a Stará Nitra významné migračné cesty vtákov nadregionálneho a regionálneho významu, pričom Dolné Považie je zároveň vyhlásené za chránené vtáčie územie.

B.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ NADRADENEJ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

B.2.1 KONCEPCIA ÚZEMNÉHO ROZVOJA SLOVENSKA

Celoštátnou územnoplánovacou dokumentáciou, ktorá vyjadruje hlavné ciele územnoplánovacej politiky štátu a priestorový rozvoj SR v celoštátnych i medzinárodných súvislostiach je „Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001“ (ďalej aj KÚRS), spracovaná ateliérom AUREX spol. s r.o. v decembri roku 2001. Koncepcia bola sformulovaná na základe požiadaviek vyváženého sídelného rozvoja, a tiež pre zabezpečenie rovnocennej dostupnosti k infraštruktúre, zachovanie a rozvoj biodiverzity, konzerváciu a prezentáciu kultúrneho dedičstva, ale aj pre zachovanie prvkov prírodnej časti krajiny. KURS je pritom spracovaná na princípoch trvalo udržateľného rozvoja.

KÚRS bola schválená uznesením vlády SR v roku 2001, záväzná časť bola vydaná nariadením vlády SR č. 528/2002 Z. z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001.

V roku 2006 bola aktualizovaná smerná časť KÚRS bez zmien v jej záväznej časti. V roku 2011 boli vládou SR schválené zmeny a doplnky č.1 Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001, ktoré boli schválené uznesením č. 513 z 10. augusta 2011. Nariadením vlády SR č. 461/2011 zo 16.11.2011 boli vyhlásené zmeny a doplnky záväznej časti KÚRS. Záväzná časť KÚRS vo vzťahu k územiu mesta Komárno vyjadruje v regulatívoch koncepčné princípy a rozvojové zámery, ktoré v zmysle § 10 zákona č. 50/1976 Zb. v znení zmien a doplnkov musia byť v riešení územnoplánovacej dokumentácie mesta Komárno rešpektované.

- Všetky relevantné väzby pre mesto Komárno, ktoré vyplývajú zo záväznej časti riešenia Koncepcie územného rozvoja Slovenska v platnom znení, sú koherentne premietnuté v Územnom pláne regiónu Nitrianskeho kraja. Viď nasledujúc kapitola.

Na základe vyhodnotenia jednotlivých druhov zariadení sociálnej infraštruktúry sa podľa KÚRS 2001 v znení zmien a doplnkov vytvorili skupiny obcí, ktoré naznačujú úroveň obsluhy ako pre vlastne mesto, tak pre jeho zázemie.

Mesto Komárno je ako terciárne centrum osídlenia zaradené medzi centrá druhej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu. Plní funkciu rozvojového centra hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít pre priliehajúce zázemie aj pre príslušný regionálny celok. Mesto Komárno je súčasťou novozámocko-komárňanského ťažiska osídlenia druhej úrovne. Mesto Komárno je súčasťou žitnoostrovno-dunajskej rozvojovej osi druhého stupňa (Bratislava – Dunajská Streda) – Komárno – Štúrovo a ponitrianskej rozvojovej osi druhého stupňa (Bánovce nad Bebravou) – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno,

Podľa ÚPN-R Nitrianskeho kraja je mesto Komárno významným terciárnym centrom z hľadiska občianskej vybavenosti nadregionálneho významu, kde sa na jeho území nachádza rad zariadení regionálneho, nadregionálneho až celoštátneho významu.

V ďalšom rozvoji by sa malo mesto Komárno dotvárať ako autonómne terciárne centrum, ktoré bude spolupôsobiť v celom sídelnom systéme Nitrianskeho kraja a zvyšovať jeho celkovú konkurencieschopnosť v celoštátnom aj medzinárodnom meradle. To znamená, že je žiaduce dobudovať jeho obslužnú a komunikačnú infraštruktúru tak, aby bola umožnená vzájomná kooperácia medzi mestom Komárno a jeho bezprostredným aj vzdialenejším zázemím a aby sa súčasne stalo komplexným obslužným a distribučným centrom medzinárodného významu. Návrh UPN podporí jeho význam ako pohraničného mesta, ktoré vytvára súmestie s mestom Komárom na maďarskej strane s využitím vzájomnej sídelnej kooperácie najmä v oblasti cestovného ruchu využívajúceho spoločný potenciál zachovaného pevnostného systému. Zároveň zohľadní jeho jedinečnú polohu na Dunaji a navrhne spoločný rozvoj miest Komárno – Komárom na najvýznamnejšie distribučné centrum v strednej Európe.

B.2.2 ÚZEMNÝ PLÁN REGIÓNU NITRIANSKEHO KRAJA

Pre mesto Komárno je nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou, s ktorou musí byť nový Územný plán mesta Komárno v súlade, je Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja v aktuálnom platnom znení.

Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja (ďalej aj ako ÚPN-R) bol schválený Zastupiteľstvom Nitrianskeho samosprávneho kraja v máji roku 2012 a jeho záväzná časť bola vyhlásená všeobecne záväzným nariadením Nitrianskeho samosprávneho kraja č. 2/2012.

ÚPN-R bol v roku 2015 aktualizovaný v podobe Zmien a doplnkov č. 1, ktoré boli dňa 20. júla 2015 schválené v Zastupiteľstve Nitrianskeho samosprávneho kraja uznesením č. 111/2015. Záväzná časť Zmien a doplnkov č. 1 ÚPN-R bola vyhlásená všeobecne záväzným nariadením Nitrianskeho samosprávneho kraja č. 6/2015 zo dňa 26.10.2015, pričom účinnosť nadobudlo dňa 25.11.2015.

- Zmeny a doplnky č. 1 ÚPN-R upravujú dopravné napojenie mesta Komárno v polohe Severného obchvatu MČ Komárno v koridore cesty I/63 s prepojením na obec Iža, ako aj dopravné napojenie mesta Komárno na pripravovanú realizáciu štvorpruhovej komunikácie „Komárno - hranica - Nitra - Hlohovec - D1“ (podľa zámeru EIA cesta I/64).

Pri spracovaní územného plánu mesta Komárno sú všetky regulatívy záväznej časti plne zohľadnené. V nasledujúcej kapitole sú uvedené vybrané požiadavky na rozvoj mesta Komárno vyplývajúce zo záväzných časti riešenia ÚPN-R v aktuálnom platnom znení.

B.2.2.1 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE ZO ZÁVÄZNEJ ČASTI RIEŠENIA ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU NITRIANSKEHO KRAJA

I. ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY ÚZEMNÉHO ROZVOJA NITRIANSKEHO KRAJA

Pre mesto Komárno sa vzťahujú nasledovné záväzné regulatívy územného rozvoja Nitrianskeho kraja:

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania a funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

1.1. Vychádzať pri územnom rozvoji Nitrianskeho kraja z rovnocenného zhodnotenia vnútroregionálnych a nadregionálnych vzťahov pri zdôraznení územnej polohy kraja medzinárodného významu, ktorý je potrebné zapojiť do širších medzinárodných sídelných súvislostí, čo predpokladá:

1.1.1. upevňovať priame väzby rozvoja osídlenia Nitrianskeho kraja na jednu z hlavných európskych urbanizačných osí v smere Stuttgart – Ulm – Mníchov – Salzburg/Linz – Viedeň/Bratislava – Budapešť – Belehrad, a to najmä pozdĺž toku Dunaja,

1.1.2. rozvíjať ťažiská osídlenia a obce Nitrianskeho kraja pozdĺž spojníc katowickej a budapeštianskej aglomerácie (v smere Považie – Nitra – Nové Zámky – Komárno),

1.1.3. vytvárať nadnárodnú sieť spolupráce medzi jednotlivými mestami, regiónmi a ostatnými aktérmi územného rozvoja v Nitrianskom kraji a v okolitých štátoch,

1.1.4. podporovať rozvoj sídiel na trasách nadnárodných a celoštátnych dopravných koridorov ako centier, ktoré stimulujú aj rozvoj ich spádového územia, predovšetkým v uzloch križovania týchto koridorov.

1.3. Podporovať rozvoj ťažísk osídlenia kraja v súlade s ich hierarchickým postavením v sídelnom systéme Slovenskej republiky,

1.3.2. novozámocko-komárňanské a zlatomoravecké ťažiská osídlenia ako ťažiská osídlenia druhej celoštátnej úrovne,

1.4. Podporovať ekonomickými a organizačnými nástrojmi aglomeračný rozvoj osídlenia predovšetkým v zázemí sídelných centier Nitra, Topoľčany, Nové Zámky, Komárno, Zlaté Moravce, Levice, ktoré tvoria priestory najvýznamnejších ťažísk osídlenia.

1.9. Podporovať rozvoj miest Komárno, Levice a Topoľčany, čo predpokladá podporovať predovšetkým rozvoj zariadení adekvátnych týmto centrám, ako sú uvedené v bode 1.8. 1.8.1.správy vyššieho významu s nadregionálnou pôsobnosťou,

1.8.2. vyššieho systému vzdelávania nadväzujúceho na stredné vzdelanie s maturitou,

1.8.3. školiacich pre ďalšie vzdelávanie a odborné preškoľovanie a rekvalifikovanie pracovníkov,

1.8.4. zdravotníckych a sociálnych s funkciou nadregionálneho poskytovania špecifických služieb,

1.8.5. kultúrnych, ako sú divadlá, koncertné sály a múzeá,

1.8.6. výstavníctva a kongresov,

1.8.7. technologické centrá a parky,

1.8.8. športových, umožňujúcich súťaže krajskej až celoštátnej úrovne,

1.8.9. nákupných a obchodných centier,

1.8.10. voľného času, rekreácie a cestovného ruchu s dostatočnými plochami zelene pre krajské až celoštátne potreby.

1.15. Podporovať územný rozvoj v smere rozvojových osí ležiacich na území Nitrianskeho kraja výstavbou príslušných infarštrukturálnych a komunikačných zariadení a to:

1.15.2. žitnoostrovno-dunajskej rozvojovej osi druhého stupňa (Bratislava – Dunajská Streda) – Komárno – Štúrovo

1.15.3. ponitrianskej rozvojovej osi druhého stupňa (Bánovce nad Bebravou) – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno,

1.17. Vytvárať podmienky pre kompaktný územný rozvoj zastavaných území jednotlivých obcí a nepripúšťať výstavbu nových oddelených samostatných častí obce, ako aj vylúčiť výstavbu v inundačných územiach vodných tokov a na pobrežných pozemkoch vodných tokov.

1.18. Pokračovať v systematickom prieskume radiačnej záťaže obyvateľstva a vyčleniť územia a oblasti, kde sú potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektov alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia v už existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred touto záťažou; na území, na ktorom je potrebné vzhľadom na výsledky monitorovania záťaže radónom realizovať potrebné protiradónové opatrenia, neplánovať výstavbu rekreačných objektov, nemocníc, školských a predškolských zariadení a liečební.

1.19. Zachovať jestvujúce vojenské objekty a zariadenia pri novej výstavbe a ďalšom rozvoji územia a rešpektovať ich ochranné pásma.

2. ZÁSADY A REGULATÍVY ROZVOJA REKREÁCIE, CESTOVNÉHO RUCHU A KÚPEĽNÍCTVA

2.1. Usmerňovať funkčno-priestorový subsystém turizmu a rekreácie v zhode s prírodnými a civilizačnými danosťami a v súbežnom zabezpečovaní nárokov obyvateľov kraja, najmä mesta Nitry a ostatných väčších miest, na každodennú a víkendovú rekreáciu, ako aj nárokov účastníkov širšieho aj cezhraničného turizmu na poznávací a rekreačný turizmus. Podporiť predovšetkým rozvoj tých foriem turizmu, ktoré majú medzinárodný význam – turizmus pri vode na úrovni termálnych kúpalísk až relaxačno – rehabilitačných zariadení, rekreačný turizmus pre pobyt pri vodných plochách (štrkoviskách), vodná turistika a výletné plavby (na Dunaji), cykloturistika, poľovníctvo, poznávací kultúrny turizmus (návšteva pamätihodností, podujatí), kongresový turizmus a výstavníctvo (Nitra – Agrokomplex), tranzitný turizmus.

2.2. Usmerňovať tvorbu funkčno-priestorového subsystému na vytváranie súvislejších rekreačných území, tzv. rekreačných krajinných celkov:

2.2.3. pozdĺž Dunaja s centrom v Komárne s nadväznosťou na Patince a Ižu s rozšírením pozdĺž Váhu (stredisko Apáli, Lándor, Kava a Kameničná) a cezhraničnou nadväznosťou na Komárom,

2.4. Vzhľadom na vysoký potenciál geotermálnych vodných zdrojov územia Nitrianskeho kraja podporovať rozvoj aktivít zameraných na zdravotné, rehabilitačné a relaxačné služby

(najmä lokality Poľný Kesov, Nové Zámky (Strand), Diakovce, Komárno, Patince, Štúrovo (Vadaš), Podhájska, Levice (Margita-Ilona), Santovka (s väzbou na Dudince v Banskobystrickom kraji) a tiež nové lokality Mojmírovce, Ivanka pri Nitre, Komjatice, Plavé Vozokany, Tvrdošovce, Bardoňovo, Nesvady.

2.6. Podporovať najvýznamnejšie rekreačné priestory pre medzinárodný a prihraničný cestovný ruch; nadviazať na medzinárodný turizmus rozvíjaním poznávacieho cestovného ruchu a tiež sledovaním turistických tokov a dopravných trás (cestných, vodných) predchádzajúcich, resp. končiacich v kraji; venovať väčšiu pozornosť aktívnemu zahraničnému turizmu, cezhraničným vzťahom a malému prihraničnému a tranzitnému cestovnému ruchu, dosiahnuť čo najužšie prepojenie rekreačného turizmu s poznávacím turizmom.

2.7. Vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu a jej formy agroturizmu.

2.8. Lokalizovať potrebnú vybavenosť v obciach ležiacich v blízkosti rekreačných cieľov, do voľnej krajiny umiestňovať len tú vybavenosť, ktorá sa viaže bezprostredne na uskutočňovanie činností závislých na prírodných danostiach.

2.9. Zabezpečiť prímestskú rekreáciu pre obyvateľov väčších miest v ich záujmovom území; týka sa to predovšetkým miest Nitra, Nové Zámky, Komárno (Apáli), Levice a Topoľčany, ďalej Šaľa, Zlaté Moravce a tiež miest Hurbanovo, Kolárovo, Šahy, Šurany, Vráble, Tlmače, Želiezovce.

2.12. Zabezpečiť zodpovedajúcu vybavenosť pre rozvoj turizmu a rekreácie v kraji

2.12.1. nadštandardnou vybavenosťou na hlavných turistických dopravných trasách,

2.12.2. vytvorením komplexných služieb pre motoristov na vybudovaných a pripravovaných medzinárodných cestných trasách,

2.12.3. dobudovaním komplexného systému služieb pre cestujúcich na medzinárodných trasách železničnej a vodnej dopravy, nadväzujúci na systém v krajinách Európskej únie.

2.13. Podporovať rozvoj spojitého, hierarchicky usporiadaného bezpečného, šetrného systému cyklotrás, slúžiaceho pre rozvoj cykloturistiky ale aj pre rozvoj urbanizačných väzieb medzi obcami/mestami, rekreačnými lokalitami, významnými územiami s prírodným alebo kultúrno-historickým potenciálom (rozvoj prímestskej rekreácie, dochádzanie za zamestnaním, vybavenosťou, vzdelaním, kultúrou, športom, ...)

2.13.1. previazaním línií cyklotrás podľa priestorových možností s líniami korčuliarskych trás, jazdeckých trás, peších trás a tiež s líniami sprievodnej zelene,

2.13.2. rozvojom cyklotrás mimo (najmä frekventovaných) ciest, rozvoj bezpečných križovaní cyklotrás s ostatnými dopravnými koridormi, budovanie ľahkých mostných konštrukcií ponad vodné toky v miestach križovania cyklotrás s vodnými tokmi,

2.13.3. rozvojom rekreačnej vybavenosti pozdĺž cyklotrás, osobitnú pozornosť venovať vybavenosti v priesečníkoch viacerých cyklotrás.

2.14. Podporovať prepojenie medzinárodnej cyklistickej turistickej trasy pozdĺž Dunaja s trasami smerom na Považie, Pohronie a Poiplie.

3. ZÁSADY A REGULATÍVY Z HĽADISKA ROZVOJA HOSPODÁRSTVA A REGIONÁLNEHO ROZVOJA KRAJA

3.1. V oblasti hospodárstva

3.1.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre rozvoj decentralizovanej štruktúry ekonomiky prostredníctvom vytvorenej polycentrickej sústavy mestského osídlenia a tak napomáhať zabezpečiť vyváženú socio-ekonomickú úroveň kraja.

3.1.2. Rozvojom územnotechnických podmienok diverzifikovať odvetvovú ekonomickú základňu miest.

3.1.3. Vytvárať územnotechnické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania predovšetkým v suburbanizačných priestoroch centier osídlenia miest Nitra, Topoľčany, Zlaté Moravce, Šaľa, Nové Zámky, Komárno a Levice.

3.2. V oblasti priemyslu a stavebníctva

3.2.1. Vychádzať predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných a stavebných areálov.

3.2.2. Podporovať rôzne typy priemyselných parkov na základe zhodnotenia ich externých lokalizačných faktorov v lokalitách, kde sú preukázané najvhodnejšie územnotechnické podmienky a sociálne predpoklady pre ich racionálne využitie, so zohľadnením podmienok susediacich regiónov.

3.2.3. Vychádzať pri rozvoji priemyslu a stavebníctva nielen z ekonomickej a sociálnej, ale aj územnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia a historického stavebného fondu so zohľadnením miestnych špecifík a využívaním pritom predovšetkým miestnych surovín.

3.2.4. Vychádzať pri vytváraní a prevádzke výrobných kapacít z využitia komparatívnych výhod regiónu (poloha, ekonomický potenciál, disponibilné zdroje).

3.3. V oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

3.3.1. Rešpektovať poľnohospodársku a lesnú pôdu ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj.

3.3.4. Vytvárať podmienky pre výsadbu izolačnej zelene v okolí hospodárskych dvorov.

4. ZÁSADY A REGULATÍVY Z HĽADISKA ROZVOJA SOCIÁLNYCH VECÍ

4.1. V oblasti školstva

4.1.1. Podporovať a optimalizovať rovnomerný rozvoj siete škôl, vzdelávacích, školiacich a preškoľovacích zariadení na území kraja v závislosti na vývoji obyvateľstva v území.

4.1.2. Znižovať regionálne rozdiely v úrovni vzdelania podporou vzdelávacích centier v prirodzených sídelných centrách a prispôsobovať sieť stredných škôl trhu práce a podporovaným ekonomickým aktivitám.

4.1.3. Vytvárať, v rámci územnotechnických možností, podmienky pre programy a projekty prevencie sociálno-patologických javov na stredných školách.

4.2. V oblasti zdravotníctva

4.2.1. Rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania – ambulantnej, ústavnej a lekárenskej.

4.2.2. Vytvárať podmienky pre rovnocennú prístupnosť a rovnocennú dostupnosť obyvateľov jednotlivých oblastí kraja k nemocničným zariadeniam a zdravotníckym službám.

4.3. V oblasti sociálnych vecí

4.3.1. Rekonštruovať a obnovovať budovy a zariadenia sociálnych služieb, komplexne modernizovať sociálnu infraštruktúru v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb.

4.3.4. Podporovať sociálnu inklúziu prostredníctvom rozvoja sociálnych a zdravotníckych služieb s osobitným zreteľom na marginalizované komunity.

4.3.5. Očakávať nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané nároky na zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).

4.4. V oblasti duševnej a telesnej kultúry

4.4.1. Podporovať rozvoj zariadení kultúry v súlade s polycentrickým systémom osídlenia.

4.4.4. Rozvíjať zariadenia pre športovo–telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v urbanizovanom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva.

4.4.5. Zapojiť do športového a rekreačného využitia vo väčšej miere potenciál geotermálnych vôd dobudovaním termálnych kúpalísk s cieľom vytvárania rekreačno-rekondičných komplexov.

5. ZÁSADY A REGULATÍVY Z HĽADISKA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY A OCHRANY PÔDNEHO FONDU

5.1 V oblasti starostlivosti o životné prostredie

5.1.1. Zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území kraja ich predpokladané vplyvy na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.

5.1.2. Uprednostňovať pri budovaní nových priemyselných areálov a prevádzok zariadenia a technológie spĺňajúce národné limity a zároveň limity stanovené v environmentálnom práve EÚ.

5.1.3. Zabezpečovať podmienky pre postupnú účinnú sanáciu starých environmentálnych záťaží – bývalé skládky komunálneho odpadu, odkaliská a iné pozostatky z banskej ťažby.

5.1.4. Podporovať výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, frekventovaných úsekov ciest a v blízkosti výrobných areálov, ako aj zväčšovať podiel plôch zelene v zastavaných územiach miest a obcí.

5.2. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny

5.2.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovenie funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni národnej, regionálnej aj lokálnej, čo v území Nitrianskeho kraja znamená venovať pozornosť predovšetkým vyhláseným chráneným územiam podľa platnej legislatívy, územiam NATURA 2000, prvkom územného systému ekologickej stability.

5.2.2. Odstraňovať pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov územného systému ekologickej stability.

5.2.3. Zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieróznu ochranu pôdy uplatnením prvkov územného systému ekologickej stability, a to najmä biokoridorov, prevažne v oblastiach Podunajskej pahorkatiny.

5.2.4. Vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu výsadby pôvodných a ekologicky vhodných druhov drevín v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinovej vegetácie (hlavne pozdĺž tokov, kanálov a ciest a v oblasti svahov Podunajskej pahorkatiny).

5.2.5. Vytvárať územnotechnické podmienky pre priechodnosť existujúcich prekážok na vodných tokoch a líniových stavbách v krajine pre migrujúce živočíchy dodatočnými technickými opatreniami a pri navrhovaní využívania hydroenergetického potenciálu riek zohľadňovať nielen ekonomické ale aj ekologické kritériá. v súlade so schválenými rozvojovými a koncepčnými dokumentmi.

5.2.9. Podporovať a ochraňovať územnoplánovacími nástrojmi nosné prvky estetickej kvality a typického charakteru voľnej krajiny (prirodzené lesné porasty, historicky vyvinuté časti kultúrnej krajiny, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradí, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi a pod.) a podporovať miestne krajinné identity rešpektovaním prírodného a kultúrno-historického dedičstva.

5.2.10. Rešpektovať požiadavky ochrany prírody a krajiny vyplývajúce z medzinárodných dohovorov (Bonnský, Bernský, Ramsarský, Haagský, Dunajský, Európsky dohovor o krajine a pod.)

5.2.11. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach.

5.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov

5.3.3. Sledovať environmentálne ciele na zabezpečenie ochrany vôd a ich trvalo udržateľného využívania ako sú: postupné znižovanie znečisťovania prioritnými látkami, zastavenie alebo postupné ukončenie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.

5.3.4. Rešpektovať ochranné pásmo lesov do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

5.3.5. Uprednostňovať prirodzenú drevinovú skladbu porastov na jednotlivých stanovištiach za účelom potrebného zvyšovania infiltračnej schopnosti a retenčnej kapacity lesných pôd.

5.3.6. Nespôsobovať pri územnom rozvoji fragmentáciu lesných ekosystémov.

5.3.7. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov a funkčné využitie územia navrhovať tak, aby čo najmenej narušalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy a jej využitie so zachovaním výraznej ekologickej a environmentálnej funkcie, ktorú poľnohospodárska pôda a lesné pozemky popri produkčnej funkcii plnia.

6. ZÁSADY A REGULATÍVY USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA KULTÚRNO-HISTORICKÉHO DEDIČSTVA

6.1. Rešpektovať kultúrne dedičstvo s jeho potenciálom v zmysle Európskeho dohovoru o kultúrnom dedičstve, Európskeho dohovoru o ochrane archeologického dedičstva a Deklarácii Národnej rady SR o ochrane kultúrneho dedičstva, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a navrhované na vyhlásenie urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma).

6.3. Akceptovať a nadväzovať pri novej výstavbe na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifičnosti historického osídlenia.

6.4. Rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky a architektonické objekty a areály ako potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie.

6.7. Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:

6.7.1. územia pamiatkových rezervácií (Nitra Horné mesto, Brhlovce), pamiatkových zón (Bátovce, Šahy, Nitra, Topoľčany, Zlaté Moravce, Komárno), vytipovaných pamiatkových zón (Jabloňovce, Starý Tekov, Uhliská),

6.7.3. známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov, v zmysle pamiatkového zákona,

6.7.4. národné kultúrne pamiatky, ich súbory a areály a ich ochranné pásma s dôrazom na lokality: pamiatkových rezervácii, pamiatkových zón a na medzinárodne významné národné kultúrne pamiatky – Iža, Komárno, Kostoľany pod Tribečom, Nitra – hrad, Topoľčianky, Sazdice, Želiezovce a pod.,

6.7.5. historické technické diela,

6.7.6. objekty, súbory alebo areály objektov, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za kultúrne pamiatky, ako aj územia navrhované na vyhlásenie za pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny a ochranné pásma,

6.7.7. pamätihodnosti, ktorých zoznam vedú jednotlivé obce.

6.8. Rešpektovať objekty, súbory alebo areály objektov, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za kultúrne pamiatky, ako aj územia navrhované na vyhlásenie za pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny a ochranné pásma.

6.9. Zohľadňovať archeologické lokality a náleziská, ktoré v Nitrianskom kraji majú mimoriadny význam najmä z hľadiska pravekého a starovekého osídlenia. Kultúrne dedičstvo a pamiatkový fond s dôrazom na ochranu archeologických lokalít a nálezov je podľa pamiatkového zákona limitujúcim faktorom využívania územia nielen nad terénom, ale najmä pod terénom, kde sa nachádzajú rôzne vrstvy a stopy hmotnej časti kultúrneho dedičstva.

7. ZÁSADY A REGULATÍVY VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

7.2. Zohľadňovať a rezervovať koridory vo všetkých plánovacích a realizačných rozhodnutiach pre dopravné siete a zariadenia alokované v trasách multimodálnych koridorov (hlavná sieť TEN-T) prechádzajúcich Nitrianskym krajom:

7.2.2. multimodálny koridor č. VII. vodná cesta Dunaj s verejnými prístavmi v Komárne a Štúrove.

7.3. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru alokovanú a plánovanú v trasách mimokoridorových ITF sieti konvenčnej železničnej a kombinovanej dopravy TEN-T vo všetkých plánovacích a realizačných rozhodnutiach prechádzajúcu Nitrianskym krajom:

7.3.1. Nové Zámky – Komárno,

7.6. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru navrhovanú ako upravená existujúca alebo výhľadová súčasť medzinárodných cestných sietí:

7.6.1. Nitra – Nové Zámky – Komárno.

7.7. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd (AGC, AGTC) koridory konvenčných tratí a zariadenia železničnej a kombinovanej dopravy

7.7.2. trate E 61, C – E 61 (Bratislava) – Nové Zámky – Komárno – (Komárom – Budapešť),

7.7.3. hraničné železničné stanice s významom pre medzinárodnú kombinovanú dopravu Komárno, Štúrovo.

7.8. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd AGN Európska dohoda o hlavných vnútrozemských vodných cestách medzinárodného významu, existujúce aj plánované a Protokolu k Dohode AGTC o kombinovanej doprave po vnútrozemských vodných cestách k európskej dohode o najdôležitejších trasách medzinárodnej kombinovanej doprave a súvisiacich objektoch z roku 1991

7.8.1. E 80, C – E 80 rieka Dunaj s verejnými prístavmi a terminálmi kombinovanej dopravy v prístavoch C – P 80 – 40 Komárno, P 80 – 41, C – P 80 – 41 Štúrovo,

7.8.2. E 81, C – E 81 koridor rieky Váh od ústia do Dunaja po hranice kraja (v smere na Žilinu) s verejným prístavom v prístave P 81 – 01 Komárno a terminálom kombinovanej dopravy v prístave P81 – 02, C81 – 02 Šaľa.

7.9. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru celoštátnej úrovne – koridory ciest

7.9.1. (Dunajská Streda) – Nové Zámky – (Veľký Krtíš) (s existujúcimi a plánovanými komunikáciami), 7.9.2. (Veľký Meder) – Komárno,

7.10. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru nadregionálnej úrovne – koridory konvenčných železničných tratí

7.10.1. (Dunajská Streda) – Komárno,

7.11. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru nadregionálnej úrovne – koridory ciest

7.11.3. Komárno – Štúrovo,

7.18. Rezervovať koridor pre výhľadovú úpravu cesty I/63 v úseku hranica kraja s Trnavským krajom – Komárno – Štúrovo na požadovanú kategóriu I. triedy (C11,5/80) s

7.18.3. obchvatom Komárna – Novej Stráže,

7.18.4. obchvatom Komárna po severnej strane južne od NPR Apáli s pripojením na navrhovanú cesty I/64,

7.19. Rezervovať koridor pre novú trasu cesty I/64 v úseku prieťah mestom Nitra – križovatka s rýchlostnou cestou R1 – Nové Zámky – Komárno mimo osídlenia v kategórii C11,5/80 s možnosťou dobudovania na štvorpruhovú cestu podľa nárastu dopravnej záťaže. Rezervovať koridor pre výhľadový východný obchvat mesta Komárno s prepojením novým mostom cez Dunaj na východnej strane Komárna na maďarskú cestnú sieť.

7.43. Vytvoriť územnotechnické podmienky pre modernizáciu trate 131 (Dunajská Streda) – Komárno na traťovú rýchlosť 120 km/h, vrátane elektrifikácie a technickej modernizácie.

7.48. Rezervovať priestor pre vybudovanie nového prístavu v lokalite Komárno – Harčáš.

7.55. Rezervovať priestor pre lokalizáciu a ďalší rozvoj terminálov kombinovanej dopravy v mestách Nitra, Nové Zámky, Komárno a Štúrovo, s možnosťou budovania logistických centier.

7.56. Rezervovať priestor pre výhľadové vybudovanie nových hraničných priechodov v Komárne a Štúrove nadväzne na realizáciu nových trás I/64 a I/76 a premostením Dunaja.

8. ZÁSADY A REGULATÍVY VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA

8.1. V oblasti vodného hospodárstva

8.1.1. Na úseku všeobecnej ochrany vôd:

8.1.1.1. vytvárať územnotechnické podmienky pre všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine.

8.1.1.2. rešpektovať pri podrobnejších dokumentáciách ochranné pásma pre vodné toky podľa zákona č.364/2004 Z. z. o vodách.

8.1.2. Na úseku odtokových pomerov v povodiach:

8.1.2.1. rešpektovať a zachovať v riešení všetky vodné prvky v krajine (sieť vodných tokov, vodných plôch, mokrade) a s nimi súvisiace biokoridory a biocentrá,

8.1.2.2. dodržiavať princíp zadržiavania vôd v území povodí (vrátane urbanizovaných povodí),

8.1.2.3. navrhovať v rozvojových územiach technické opatrenia na odvádzanie vôd z povrchového odtoku na báze retencie (zadržania) v povodí, s vyústením takého množstva vôd do koncového recipienta, aké odtekalo pred urbanizáciou jednotlivých zastavaných plôch (vrátane urbanizovaných povodí),

8.1.4.3. Pri navrhovaní využívania hydroenergetického potenciálu riek zohľadňovať nielen ekonomické, ale aj ekologické kritériá v súlade so schválenými rozvojovými a koncepčnými dokumentmi,

8.1.4.4. Nepovoľovať výstavbu malých vodných elektrární (MVE) na vodných tokoch, ktoré sa nachádzajú v chránených územiach, resp. sú zaradené do sústavy NATURA 2000,

8.1.4.5. Pri výstavbe nových, ako aj už na jestvujúcich vodných dielach zabezpečiť pozdĺžnu spojitosť tokov a habitatov, spriechodnenie a odstraňovanie migračných bariér.

8.1.5. Na úseku verejných vodovodov:

8.1.5.1. vytvárať územnotechnické predpoklady pre komplexné zabezpečenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, zvyšovanie podielu zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom približovať sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ,

8.1.5.2. chrániť v maximálnej možnej miere zdroje pitnej vody, rešpektovať vymedzené vodárenské zariadenia regionálneho významu, vrátane ich ochranných pásiem,

8.1.5.4. zvyšovať spoľahlivosť zásobovania pitnou vodou rozširovaním diverzifikácie zdrojov, využívaním vzájomného prepojenia zdrojov podzemnej a povrchovej vody a budovaním vodárenských dispečingov,

8.1.5.6. zabezpečovať územnú prípravu zdrojov vody tak, aby sa docielil súlad medzi predpokladaným nárastom obyvateľov a ostatných sídelných aktivít a rozvojom vodného hospodárstva, ochranou prírody a ekologickou stabilitou územia,

8.1.5.8. zabezpečovať ochranu lokálnej, ako aj nadradenej vodárenskej infraštruktúry (ochranné pásma vodovodov, vodojemov, ČS a pod.), v prípade možností aj s ponechaním manipulačných pásov,

8.1.5.12. vytvárať územné predpoklady pre zabezpečenie prívodu kvalitnej pitnej vody vo vodovodoch v okresoch Komárno, Levice, Nové Zámky, najmä v oblastiach s nedostatkom zdrojov vody, vhodnej na zásobovanie pitnou vodou,

8.1.6. Na úseku verejných kanalizácií:

8.1.6.1. podmieniť nový územný rozvoj obci napojením na existujúcu, resp. navrhovanú verejnú kanalizačnú sieť, s následným čistením komunálnych odpadových vôd v ČOV. Pri odvádzaní prívalových dažďových vôd z rozvojových plôch do vodných tokov zabezpečiť redukciu a reguláciu odtoku vypúšťaných vôd v zmysle legislatívnych požiadaviek,

8.1.6. 3.vymedziť územné rezervy plôch a koridorov pre kanalizačné stavby nadradeného významu,

8.1.6.10.zabezpečiť územnotechnické podmienky pre výstavbu alebo dobudovanie stokových sietí a výstavbu nových ČOV, prípadne rozšírenie, intenzifikáciu alebo obnovu existujúcich ČOV v aglomeráciách nad 10 000 obyvateľov (v zmysle prílohy č. 4.1 Vodného plánu Slovenska):

8.2. V oblasti energetiky

8.2.1. Rešpektovať existujúce koridory vedení 220kV a 400kV a navrhované siete v existujúcich, či novo navrhovaných koridoroch.

8.2.5. Rešpektovať existujúce koridory vedení 110kV a navrhované siete v existujúcich, či novo navrhovaných koridoroch.

8.2.12. Rešpektovať koridory súčasných plynovodov a novo navrhované siete koridorov alebo siete plynovodov určené na rekonštrukciu.

8.3. V oblasti telekomunikácií

8.3.1. Rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení.

8.3.2. Rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov.

8.3.3. Akceptovať potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách.

8.3.4. Vytvárať územnotechnické podmienky pre rozširovanie mobilnej siete GSM a umožniť aj služby mobilnej siete tretej generácie – UMTS s vysokorýchlostnou dátovou sieťou.

8.3.5. Vytvárať územnotechnické podmienky pre budovanie prístupovej telekomunikačnej siete v optickom prevedení s maximálnym prístupom až k zákazníkovi.

8.3.6. Vytvárať územnotechnické podmienky pre rozširovanie rozsahu telekomunikačných služieb v pevnej aj mobilnej sieti.

8.4. V oblasti odpadového hospodárstva

8.4.1. uprednostňovať separovaný zber využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu,

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia ÚPN-R a podrobnejšej projektovej dokumentácie, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov, dotýkajúcich sa mesta Komárno sú:

1. V oblasti cestnej dopravy

1.4. Cesta I/63 v úseku hranica kraja s Trnavským krajom – Komárno – Štúrovo šírkové usporiadanie cesty na kategóriu C11,5/80 a:

1.4.3. obchvat Komárna – Novej Stráže,

1.4.4. obchvat Komárna s pripojením na navrhovanú cestu I/64,

1.5. Cesta I/64 ako nová cesta v úseku prieťah mestom Nitra – rýchlostná cesta R1 – Nové Zámky – Komárno s výhľadovým premostením Dunaja na východnej strane Komárna.

1.19. Homogenizácia ciest prvej triedy na kategóriu C11,5/80, ciest druhej triedy na kategóriu C9,5/80 a ciest tretej triedy na kategóriu C7,5/60.

1.20. Prebudovanie úrovňových priechodov (ako bodových nedostatkov) ciest I. a II. triedy so železničnými traťami na mimoúrovňové.

1.22. Hraničné priechody v Komárne a Štúrove nadväzne na realizáciu nových trás I/64 a I/76 a premostení Dunaja.

2. V oblasti železničnej dopravy

2.2. Modernizácia trate 131 (Dunajská Streda) – Komárno na traťovú rýchlosť 120 km/h, vrátane elektrifikácie a technickej modernizácie.

3. V oblasti vodnej dopravy

3.1. Stavby spojené s budovaním hlavných vnútrozemských ciest podľa európskych dohôd AGN (Európska dohoda o hlavných vnútrozemských vodných cestách medzinárodného významu), a Protokolu k Dohode AGTC o kombinovanej doprave po vnútrozemských vodných cestách k európskej dohode o najdôležitejších trasách medzinárodnej kombinovanej doprave a súvisiacich objektoch z roku 1991 na území Nitrianskeho kraja na riekach:

3.1.1. E 80, C – E 80 Dunaj a verejné prístavy a terminály kombinovanej dopravy v prístavoch C – P 80 – 40 Komárno, P 80 – 41, C – P 80 – 41 Štúrovo,

3.1.2. E 81, C – E 81 Váh od ústia do Dunaja po hranice kraja (v smere na Žilinu) a verejný prístav v prístave P 81 – 01 Komárno a terminál kombinovanej dopravy v prístave P81 – 02, C81 – 02 Šaľa.

3.2. Nový prístav v lokalite Komárno – Harčáš.

5. V oblasti vodného hospodárstva

5.2. Verejné vodovody

5.2.1. stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných vodovodov, vrátane objektov na týchto vodovodoch (čerpacie stanice, vodojemy, vodné zdroje....)

5.3. Verejné kanalizácie

5.3.1. stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných kanalizácií, vrátane objektov na týchto kanalizáciách (čerpacie stanice, nádrže, čistiarne odpadových vôd....),

5.3.3. stavby kanalizácií (t.j. stokových sietí a čistiarní odpadových vôd) v aglomeráciách nad 10 tis. EO.

6. V oblasti energetiky

6.7. Dvojlinka 2x 110 kV v trase Komárno – Štúrovo v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie

6.10. Novo navrhované siete plynovodov alebo siete plynovodov určené na rekonštrukciu v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie

B.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY

B.3.1 DEMOGRAFICKÉ A SOCIÁLNE PREDPOKLADY ROZVOJA

B.3.1.1 POSTAVENIE MESTA KOMÁRNO V SÍDELNEJ ŠTRUKTÚRE SR Z HĽADISKA POČTU OBYVATEĽOV

Sídelná štruktúra Slovenskej republiky zaznamenala v r. 1996 organizačné zmeny. Na základe zákona Národnej rady SR č. 221/1996 Z.z. o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky bolo zriadených 8 krajov a 79 okresov, ktoré pokrývajú celé územie SR. Postavenie mesta Komárno v štruktúre osídlenia je daný jeho špecifickou polohou na hranici dvoch štátov, na sútoku Váhu s Dunajom a hospodárskym potenciálom zameraným na výrobu lodí a na produkciu poľnohospodárskych výrobkov.

Mesto Komárno je správnym sídlom okresu Komárno, ktorý sa nachádza v Nitrianskom kraji. Ten sa administratívne delí na 7 okresov – Komárno, Levice, Nitra, Nové Zámky, Šaľa, Topoľčany a Zlaté Moravce. Kraj svojou rozlohou 6 343,7 km^2 zaberá 12,9 % rozlohy štátu. V rámci Nitrianskeho kraja rozlohou najväčším okresom je okres Levice (1 551,1 km^2), ďalej nasledujú okresy Nové Zámky (1 347,1 km^2), Komárno (1 100,1 km^2), Nitra (870,7 km^2), Topoľčany (597,6 km^2) a Zlaté Moravce (521,2 km^2). Najmenším je okres Šaľa (355,9 km^2). V kraji je 354 obcí, z toho 15 so štatútom mesta.

Počtom 682 527 obyvateľov k 31.12. 2015 je Nitriansky kraj v zostupnom poradí štvrtým krajom v Slovenskej republike. Jeho podiel na celkovom počte obyvateľov Slovenska k r. 2015 predstavuje 12,6 %. Hustota osídlenia dosahuje 107,6 obyvateľov na km^2, čo je štvrtá najnižšia hustota obyvateľstva v rámci krajov SR (Banskobystrický kraj – 69,1 obyv./km^2, Prešovský kraj – 91,5 obyv./km^2, Žilinský kraj – 101,4 obyv./km^2). Najvyššiu hustotu dosahuje Bratislavský kraj (308,5 obyv./km^2).

V rámci kraja najviac obyvateľov ku koncu r. 2015 žilo v krajskom meste Nitra (77 670 obyv.), ďalej v mestách Nové Zámky (38 721 obyv.), Komárno (34 333 obyv.), Levice (33 773 obyv.), Topoľčany (26 196 obyv.) a Šaľa (22 714 obyv.). Ďalšími mestami s počtom obyvateľov10-12 tis. sú mestá Zlaté Moravce (11 787 obyv.), Kolárovo (10 614 obyv.) a Štúrovo (10 524 obyv.). Podľa počtu obyvateľov patrí Komárno medzi stredne veľké mestá SR a v rebríčku slovenských miest podľa veľkosti zaujíma v súčasnosti 17. miesto.

Základné charakteristiky jednotlivých okresov Nitrianskeho kraja sú predstavené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka B3-1: Základné údaje o okresoch Nitrianskeho kraja

okres	rozloha v km^2	počet obyvateľov k 31.12. 2015	hustota obyvateľstva na 1 km^2	počet obcí	z toho mestá
Komárno	1 100,1	102 961	93,6	41	3
Levice	1 551,1	112 874	72,8	89	4
Nitra	870,7	160 381	184,2	62	2
Nové Zámky	1 347,1	141 574	105,1	62	3
Šaľa	355,9	52 513	147,5	13	1
Topoľčany	597,6	71 247	119,2	54	1
Zlaté Moravce	521,2	40 977	78,6	33	1
Nitriansky kraj spolu	**6 343,7**	**682 527**	**107,6**	**354**	**15**

Zdroj: Databáza DATAcube, ŠÚ SR, k 31.12.2015; 2016

Súčasťou okresu Komárno je 41 obcí, z ktorých štatút mesta má Komárno, Hurbanovo a Kolárovo. Územie mesta Komárno je vymedzené na základe administratívnych hraníc. Zahŕňa 11 územnosprávnych jednotiek – častí obce (mestských častí): Čerhát, Ďulov Dvor, Hadovce, Kava, Komárno, Lándor, Malá Iža, Nová Osada, Nová Stráž, Pavel a Veľký Harčáš. Takto vymedzené územie zaberá 103,2 km^2, tzn. hustota obyvateľstva mesta Komárno k 31.12. 2015 predstavovala 332,8 obyv./km^2.

V r. 1970-2011 (sčítania ľudu/obyvateľov, domov a bytov) mal okres Komárno nasledujúci počet obyvateľov:

Tabuľka B3-2: Vývoj počtu obyvateľov v okrese Komárno v r. 1970-2011 (sčítania)

rok	počet obyvateľov okresu Komárno
1970 SĽ	106 698
1980 SĽ	110 369
1991 SĽDB	109 279
2001 SODB	108 556
2011 SODB	103 995

Zdroj: Štatistický lexikón obcí Slovenskej republiky 2011, ŠÚ SR

Sídelná štruktúra okresu Komárno mala v r. 2015 nasledovnú skladbu:

Tabuľka B3-3: Veľkostná štruktúra obcí okresu Komárno

veľkosť obce	počet obcí (abs.)	obce (%)	počet obyvateľov (abs.)	obyvateľstvo (%)
do 499 obyv.	9	22,0	3 008	2,9
500 – 999 obyv.	9	22,0	6 146	6,0
1 000 – 1 499 obyv.	8	19,5	9 945	9,7
1 500 – 1 999 obyv.	5	12,2	8 777	8,5
2 000 – 4 999 obyv.	6	14,6	17 468	17,0
5 000 – 19 999 obyv.	3	7,3	23 284	22,6
20 000 – 39 999 obyv.	1	2,4	34 333	33,3
okres Komárno	**41**	**100,0**	**102 961**	**100,0**

Zdroj: Stav k 31.12.2015, ŠÚ SR, 2016

Čo sa týka počtu obcí a obyvateľov vo veľkostných skupinách obcí, v kategórii nad 5 000 obyvateľov sa v rámci okresu Komárno nachádzajú mestá Komárno, Kolárovo a Hurbanovo a obec Nesvady. Do tejto veľkostnej kategórie patria teda 4 obce (z toho 3 mestá), v ktorých žije 55,9 % obyvateľov okresu. Ostatné osídlenie okresu Komárno má vidiecky charakter, nakoľko 90,3 % obcí sa nachádza vo veľkostnej kategórii do 5 tis. obyvateľov a žije v nich 44,1 % obyvateľov okresu.

Mesto Komárno s počtom obyvateľov 34 333 k 31.12. 2015 patrí do veľkostnej kategórie 20 000-39 999 obyvateľov a žije tu 33,3 % obyvateľov okresu.

B.3.1.2 RETROSPEKTÍVY VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV

Na základe podkladov zo sčítaní obyvateľov, domov a bytov, počet obyvateľov okresu Komárno zaznamenáva v sledovanom období 1970-2011 nárast počtu obyvateľov k r. 1980 na 110 369 (vzhľadom na r. 1970) a následne trvalý pokles na 103 995 obyvateľov v r. 2011.

V prípade mesta Komárno platí, že v období 1970-2011 sledujeme nárast počtu obyvateľov z 28 376 osôb v r. 1970 na 37 366 osôb v r. 2001 (tzn. nárast o 8 990 osôb) a pokles po r. 2001 na 34 349 osôb v r. 2011.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame prehľad retrospektívneho vývoja počtu obyvateľov v okrese a v meste Komárno v období r. 1970-2011 podľa podkladov ŠÚ SR v Bratislave zo sčítaní ľudu/obyvateľov 1970, 1980, 1991, 2001 a 2011.

Tabuľka B3-4: Vývoj počtu obyvateľov v okrese a v meste Komárno v r. 1970-2011 (sčítania obyvateľov)

rok	počet obyvateľov v okrese Komárno	počet obyvateľov v meste Komárno	% obyv. mesta z obyv. okresu
1970 (1.12.)	106 698	28 376	26,6
1980 (1.11.)	110 369	32 520	29,5
1991 (3.3.)	109 279	37 346	34,2
2001 (26.5.)	108 556	37 366	34,4
2011 (21.5.)	103 995	34 349	33,0

Zdroj: Štatistický lexikón obcí Slovenskej republiky 2011, ŠÚ SR

Tabuľka B3-5: Prírastky/úbytky počtu obyvateľov a index rastu v okrese a v meste Komárno v r. 1970-2011 (sčítania obyvateľov)

územie	prírastky (úbytky)					index rastu				
	1970 – 1980	1980 – 1991	1991 – 2001	2001 – 2011	1970 – 2011	1980/ 1970	1991/ 1980	2001/ 1991	2011/ 2001	2011/ 1970
okres Komárno	3 671	-1 090	-723	-4 561	-2 703	103,4	99,0	99,3	95,8	97,5
mesto Komárno	4 144	4 826	20	-3 017	5 973	114,6	114,8	100,1	91,9	121,0

Zdroj: Historický lexikón obcí Slovenskej republiky 1970-2001, ŠÚ SR

Čo sa týka okresu Komárno, prírastok obyvateľstva v sledovanom období 1970-2011 bol zaznamenaný iba v desaťročí 1970-1980, a to 3 671 osôb (index rastu 1980/1970 dosiahol 103,4). V desaťročí 1980-1991 sledujeme úbytok obyvateľstva 1 090 osôb, v r. 1991-2001 úbytok 723 osôb a v r. 2001-2011 pokles o 4 561 osôb. V celom období 1970-2011 klesol počet obyvateľov okresu o 2 703 osôb (IR 2011/1970 predstavuje 97,5).

V meste Komárno sledujeme najväčší prírastok obyvateľstva v desaťročí 1980-1991, a to 4 826 osôb (IR 1991/1980 bol 114,8), a tiež v desaťročí 1970-1980, kedy prírastok obyvateľov predstavoval 4 144 osôb (IR 1980/1970 bol 114,6). V rokoch 1991-2001 sledujeme prírastok už iba 20 osôb (IR 2001/1991 bol 100,1) a v nasledujúcom období 2001-2011 bol už zaznamenaný úbytok 3 017 osôb (IR 2011/2001 bol 91,9). Za celé obdobie 1970-2011 nárast počtu obyvateľov mesta predstavuje 5 973 osôb (index rastu 2011/1970 bol 121,0).

Nasledujúca tabuľka ponúka podrobnejší historický prehľad vývoja počtu obyvateľov mesta Komárno od r. 1850 po r. 2015.

Tabuľka B3-6: Historický vývoj počtu obyvateľov mesta Komárno v r. 1850-2015

rok	počet obyvateľov	rok	počet obyvateľov	rok	počet obyvateľov
SĽ 1850	10 953	1992 (31.12.)	37 774	2004 (31.12.)	36 731
SĽ 1869 (31.12.)	15 981	1993 (31.12.)	37 844	2005 (31.12.)	36 596
SĽ 1880 (31.12.)	16 243	1994 (31.12.)	37 941	2006 (31.12.)	36 279
SĽ 1890 (31.12.)	16 433	1995 (31.12.)	37 876	2007 (31.12.)	36 066
SĽ 1900 (31.12.)	17 810	1996 (31.12.)	37 894	2008 (31.12.)	35 881
SĽ 1910 (31.12.)	19 391	1997 (31.12.)	37 903	2009 (31.12.)	35 769
SĽ 1921 (15.2.)	17 715	1998 (31.12.)	37 730	2010 (31.12.)	35 664
SĽ 1930 (1.12.)	21 158	1999 (31.12.)	37 684	SODB 2011 (21.5.)	34 349
SĽ 1950 (1.3.)	17 395	2000 (31.12.)	37 545	2011 (31.12.)	34 478
SĽ 1961 (1.3.)	24 082	SODB 2001 (26.5.)	37 366	2012 (31.12.)	34 638
SĽDB 1970 (1.12.)	28 376	2001 (31.12.)	37 260	2013 (31.12.)	34 561
SĽDB 1980 (1.11.)	32 520	2002 (31.12.)	37 070	2014 (31.12.)	34 461
SĽDB 1991 (3.3.)	37 346	2003 (31.12.)	36 804	2015 (31.12.)	34 333

Zdroj: Retrospektívni lexikon obcí ČSSR 1850-1970, Federální statistický úřad
Štatistický lexikón obcí Slovenskej republiky 2011, ŠÚ SR
stav k 31.12. prísl. r. – databázy ŠÚ SR

V období r. 2010-2011 sledujeme výraznejší úbytok počtu obyvateľov (1 186 osôb), pričom tento pokles je spôsobený korekciou údajov bežnej evidencie obyvateľstva, ktorú každoročne vydáva ŠÚ SR v nadväznosti na výsledky Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011.

Je potrebné upozorniť na skutočnosť, že existujú výrazné rozdiely v údajoch ŠÚ SR a Mestského úradu Komárno. V nasledujúcej tabuľke uvádzame prehľad vývoja počtu obyvateľov mesta Komárno k 1.1. 2001-2016 (t.j. k 31.12. 2000-2015) podľa podkladov Sociálneho a správneho odboru pri Mestskom úrade Komárno. Na základe dát možno zhodnotiť, že vývoj obyvateľstva mesta Komárno má dlhodobo regresívny charakter, čo má za následok zhoršujúcu sa demografickú štruktúru. Pozitívny vývoj počtu obyvateľov mesta Komárno sa zastavil po r. 1994. Pokles počtu obyvateľov je ovplyvnený aj tým, že sa kopíruje trend presunu obyvateľstva na vidiek – obyvatelia sa sťahujú do rodinných domov priľahlých satelitov vďaka rozmachu developerských projektov na podporu komplexnej a individuálnej bytovej a domovej výstavby. K tomuto trendu prispieva aj priaznivý vývoj na trhu s hypotékami. (Zdroj: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Komárno na roky 2015-2022)

Mesto Komárno je v bezprostrednom styku s mestom Komárom vo východnej časti Komárniansko – Ostrihomskej župy v Maďarsku. Mesto Komárom tvorí katastrálne územie Komárom, s pridruženými sídlami Szôny, Koppánymonostor. Je významným priemyselným, obchodným, kultúrno-spoločenským a turistickým centrom. V minulosti Komárom tvoril jeden administratívny celok s mestom Komárno. Podľa výsledkov Sčítania 2011 malo mesto Komárom 18 984 trvale bývajúcich obyvateľov (stav k 01.10. 2011), pričom vzhľadom na sčítanie 2001 klesol počet trvale bývajúcich obyvateľov o 553 osôb. (Zdroj: Maďarský Ústredný štatistický úrad, Cenzus 2011)

Tabuľka B3-7: Vývoj počtu obyvateľov mesta Komárno v r. 2001-2016 podľa podkladov MsÚ Komárno

rok (stav k 1.1.)	počet obyvateľov	rok (stav k 1.1.)	počet obyvateľov
2001	37 471	2009	35 103
2002	37 223	2010	34 817
2003	36 975	2011	34 529
2004	36 667	2012	34 427
2005	36 473	2013	34 267
2006	36 228	2014	34 120
2007	35 821	2015	33 889
2008	35 424	2016	33 615

Zdroj: Mestský úrad Komárno, 2016
Stav k 1.1.; resp. k 31.12. 2000-2015

Graf B3-1: Vývoj počtu obyvateľov v meste Komárno v r. 2000-2015

Podľa podkladov Mestského úradu Komárno (Register obyvateľov) k 31.12. 2015 trvale žilo v meste Komárno 33 615 osôb, podľa zdrojov ŠÚ SR to bolo 34 333 osôb, čo predstavuje o 718 osôb viac vzhľadom na dáta MsÚ Komárno (t.j. cca 2,1 %).

Z hľadiska širších vzťahov v rámci okresu Komárno chceme poukázať na vývin počtu obyvateľov v mestách a na vidieku od r. 1970 po r. 2011.

V okrese Komárno sa nachádzajú tri obce so štatútom mesta, a to okresné mesto Komárno a mestá Hurbanovo a Kolárovo. V mestách (spolu) pozorujeme nárast počtu obyvateľov od r. 1970 po r. 2001 (prírastok 10 620 obyv., IR 2001/1970 123,23) a následne pokles k r. 2011 (pokles o 3 546 obyv., IR 2011/2001 93,71). Na druhej strane, na vidieku sledujeme trvalý pokles počtu obyvateľov až po r. 2011, kedy sa počet obyvateľov vidieka oproti r. 1970 znížil z počtu 60 976 na 51 199 tzn. o 9 777 osôb (IR 2011/1970 83,97).

Prírastok počtu mestského obyvateľstva za celé sledované obdobie 1970-2011 predstavuje 7 074 osôb a u vidieckeho obyvateľstva sledujeme úbytok 9 777 osôb.

Tabuľka B3-8: Vývoj počtu mestského a vidieckeho obyvateľstva v okrese Komárno v r. 1970-2011 (sčítania obyvateľov)

územie	SĽDB 1970 (1.12.)	SĽDB 1980 (1.11.)	SĽDB 1991 (3.3.)	SODB 2001 (26.5.)	SODB 2011 (21.5.)	prírastok (úbytok) 1970-2011
okres Komárno	**106 698**	**110 369**	**109 279**	**108 556**	**103 995**	**-2 703**
mesto Hurbanovo	6 712	7 613	7 790	8 153	7 751	1 039
mesto Kolárovo	10 634	11 295	11 007	10 823	10 696	62
mesto Komárno	28 376	32 520	37 346	37 366	34 349	5 973
mestá spolu	45 722	51 428	56 143	56 342	52 796	7 074
vidiek spolu	60 976	58 941	53 136	52 214	51 199	-9 777
% mestá spolu	42,9	46,6	51,4	51,9	50,8	
% vidiek spolu	57,1	53,4	48,6	48,1	49,2	

Zdroj: Štatistický lexikón obcí Slovenskej republiky 2011, ŠÚ SR

Tabuľka B3-9: Index rastu mestského a vidieckeho obyvateľstva v okrese Komárno v r. 1970-2011 (sčítania obyvateľov)

územie	index rastu 1980/1970	index rastu 1991/1980	index rastu 2001/1991	index rastu 2011/2001	index rastu 2011/1970
okres Komárno	**103,44**	**99,01**	**99,34**	**95,80**	**97,47**
mesto Hurbanovo	113,42	102,32	104,66	95,07	115,48
mesto Kolárovo	106,22	97,45	98,33	98,83	100,58
mesto Komárno	114,60	114,84	100,05	91,93	121,05
mestá spolu	112,48	109,17	100,35	93,71	115,47
vidiek spolu	96,66	90,15	98,26	98,06	83,97

Zdroj: Štatistický lexikón obcí Slovenskej republiky 2011, ŠÚ SR

V r. 1970 žilo v mestách okresu Komárno 42,9 % obyvateľov a 57,1 % obyvateľov žilo na vidieku. Do r. 1980 sa podiel obyvateľstva v mestách zvýšil na 46,6 % a na vidieku klesol na 53,4 %, v r. 1991 žilo v mestách 51,4 % obyvateľov okresu a na vidieku 48,6 %, r. 2001 žilo v mestách 51,9 % obyvateľov okresu a na vidieku 48,1 % a v r. 2011 mestské obyvateľstvo tvorilo 50,8 % obyvateľov okresu a vidiecke 49,2 %.

V relatívnych hodnotách možno teda zhodnotiť, že v rámci okresu Komárno sledujeme v období 1970-2001 trend nárastu podielu obyvateľstva žijúceho v mestách a nárast vidieckeho obyvateľstva po r. 2001.

B.3.1.3 BILANCIA POHYBU OBYVATEĽSTVA

Údaje o počte živonarodených, zomrelých, prisťahovalých a vysťahovalých za mesto a okres Komárno za roky 2001-2015 boli čerpané z publikácie Bilancia pohybu obyvateľstva v Slovenskej

republike podľa obcí, ktorá je na základe štatistických zisťovaní organizovaných a vykonávaných ŠÚ SR publikovaná každý rok.

B.3.1.3.1 BILANCIA POHYBU OBYVATEĽSTVA V OKRESE KOMÁRNO

Obdobie r. 2001-2015 je v kontexte vývoja počtu obyvateľstva okresu Komárno a jeho prírastkov značne rovnorodé. Stav obyvateľstva k 31.12. 2001 a 2011 zohľadňuje výsledky Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2001 a 2011.

Prirodzený pohyb obyvateľstva v celom období 2001-2015 nadobúdal záporné hodnoty, pričom najvyšší prirodzený úbytok bol v r. 2002, a to 525 osôb. Za celé obdobie prirodzený pohyb ovplyvnil počet obyvateľov okresu úbytkom 5 898 osôb. V SR dosahuje prirodzený pohyb v r. 2001-2015 kladné hodnoty okrem rokov 2001, 2002 a 2003, kedy bol zaznamenaný prirodzený úbytok obyvateľstva.

Na rozdiel od prirodzeného pohybu, ktorý je v zápornej polohe po celé sledované obdobie 2001-2015, migračné saldo zaznamenáva kladné hodnoty. Najvyššia hodnota migračného salda v okrese Komárno bola dosiahnutá v r. 2012, a to prírastok 336 osôb. Za celé obdobie prírastok obyvateľstva sťahovaním predstavoval 2 434 osôb. Taktiež na úrovni Slovenskej republiky dosahuje saldo sťahovania kladné hodnoty po celé obdobie.

Prirodzený pohyb a pohyb obyvateľstva sťahovaním sa zlučujú v celkovom prírastku alebo úbytku obyvateľstva. Na úrovni okresu Komárno nedokázali byť vysoké straty vyvolané prirodzeným pohybom kompenzované migračným prírastkom, a tak za celé obdobie rokov 2001-2015 možno sledovať celkový úbytok 3 464 osôb. Na úrovni Slovenskej republiky sa celkový pohyb udržuje v kladnej polohe v celom sledovanom období.

Prehľad vývoja prirodzeného, migračného a celkového pohybu obyvateľstva okresu Komárno v r. 2001-2015 je uvedený v nasledujúcej podkapitole.

B.3.1.3.2 BILANCIA POHYBU OBYVATEĽSTVA V MESTE KOMÁRNO

Celkový počet obyvateľov mesta Komárno je ovplyvňovaný prirodzeným a migračným pohybom obyvateľstva.

Prirodzený pohyb obyvateľstva ovplyvnil celkový počet obyvateľov Komárna v období r. 2001-2015 záporným saldom 1 235 obyvateľov. V tomto období sa v Komárne živonarodilo 4 407 detí a zomrelo 5 642 osôb. Prirodzený pohyb je v zápornej polohe po celé sledované obdobie 2001-2015, s výnimkou r. 2004.

Aj saldo migračného pohybu obyvateľstva v tom istom časovom horizonte znížilo počet obyvateľov mesta o 621 osôb. V celom sledovanom období sa prisťahovalo 6 060 osôb, a vysťahovalo sa 6 681 osôb. Na rozdiel od prirodzeného pohybu, migračné saldo zaznamenalo záporné hodnoty v r. 2001-2009 a po r. 2009 vykazuje pozitívny trend. Na vývoj migrácie pôsobí predovšetkým atraktivita prostredia, podmienky na bývanie, možnosť získania vhodného zamestnania a lepšie mzdové podmienky, dostupnosť a kvalita občianskej infraštruktúry a vybavenosti.

Celkový pohyb obyvateľstva, ktorý je výsledkom prirodzeného a migračného pohybu, teda v sledovanom období 2001-2015 zaznamenal úbytok 1 856 osôb. S výnimkou r. 2011 a 2012, kedy migračný prírastok dokázal vykompenzovať straty z prirodzeného úbytku, sa celkový pohyb obyvateľstva udržuje v zápornej polohe v celom sledovanom období.

V nasledujúcom tabuľkovom prehľade uvádzame údaje o prirodzenom, migračnom a celkovom pohybe obyvateľstva okresu a mesta Komárno v r. 2001-2015.

Tabuľka B3-10: Bilancia pohybu obyvateľstva okresu a mesta Komárno

	ukazovateľ	územie	2001 *	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 *	2012	2013	2014	2015	2001 - 2015
prirodzený pohyb	počet živonarodených	okres Komárno	843	788	862	908	924	945	944	964	1 011	878	982	854	780	796	818	13 297
		mesto Komárno	266	231	292	402	311	302	342	315	316	272	309	291	257	243	258	4 407
	počet zomretých	okres Komárno	1 292	1 313	1 356	1 200	1 317	1 272	1 357	1 344	1 187	1 326	1 262	1 213	1 209	1 276	1 271	19 195
		mesto Komárno	356	370	392	344	417	392	401	423	350	379	343	311	360	394	410	5 642
	prírastok, úbytok (-)	okres Komárno	*-449*	*-525*	*-494*	*-292*	*-393*	*-327*	*-413*	*-380*	*-176*	*-448*	*-280*	*-359*	*-429*	*-480*	*-453*	*-5 898*
		mesto Komárno	*-90*	*-139*	*-100*	*58*	*-106*	*-90*	*-59*	*-108*	*-34*	*-107*	*-34*	*-20*	*-103*	*-151*	*-152*	*-1 235*
migračný pohyb	prisťahovalí	okres Komárno	456	524	535	634	628	709	798	781	700	750	701	817	681	707	570	9 991
		mesto Komárno	269	380	308	309	377	437	486	458	346	424	444	526	423	440	433	6 060
	vysťahovalí	okres Komárno	430	510	469	407	488	543	500	517	533	524	547	481	516	576	516	7 557
		mesto Komárno	378	431	474	440	406	664	640	535	424	422	326	346	397	389	409	6 681
	prírastok, úbytok (-)	okres Komárno	*26*	*14*	*66*	*227*	*140*	*166*	*298*	*264*	*167*	*226*	*154*	*336*	*165*	*131*	*54*	*2 434*
		mesto Komárno	*-109*	*-51*	*-166*	*-131*	*-29*	*-227*	*-154*	*-77*	*-78*	*2*	*118*	*180*	*26*	*51*	*24*	*-621*
	celkový prírastok, úbytok (-)	okres Komárno	***-423***	***-511***	***-428***	***-65***	***-253***	***-161***	***-115***	***-116***	***-9***	***-222***	***-126***	***-23***	***-264***	***-349***	***-399***	***-3 464***
		mesto Komárno	***-199***	***-190***	***-266***	***-73***	***-135***	***-317***	***-213***	***-185***	***-112***	***-105***	***84***	***160***	***-77***	***-100***	***-128***	***-1 856***

Zdroj: ŠÚ SR, 2016
Pozn.: * Stav obyvateľstva k 31.12. 2001 a 2011 zohľadňuje výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v r. 2001 a 2011.

Graf B3-2: Bilancia pohybu obyvateľstva mesta Komárno

Zdroj údajov: ŠÚ SR, 2016

Graf B3-3: Bilancia pohybu obyvateľstva okresu Komárno

Zdroj údajov: ŠÚ SR, 2016

B.3.1.4 VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Vekovú štruktúru obyvateľstva charakterizuje rozdelenie obyvateľstva (podľa ekonomickej aktivity) do hlavných vekových skupín, ktoré sú:

- predproduktívny vek - 0 - 14 rokov - je vek, v ktorom obyvateľstvo ešte nie je ekonomicky aktívne,
- produktívny vek - 15 - 64 rokov - je vek, v ktorom je väčšina obyvateľstva ekonomicky aktívna,
- poproduktívny vek - 65 a viac rokov - je vek, v ktorom väčšina obyvateľstva už nie je ekonomicky aktívna.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame vekovú štruktúru obyvateľstva Slovenskej republiky, Nitrianskeho kraja, okresu a mesta Komárno tak, ako ju zachytilo SODB v roku 2001 a 2011, v absolútnych aj relatívnych hodnotách.

Tabuľka B3-11: Veková štruktúra obyvateľstva SR, Nitrianskeho kraja, okresu a mesta Komárno v r. 2001 a 2011 (abs., %, SODB 2001, SODB 2011)

rok	územie		obyvateľstvo spolu	obyvateľstvo vo veku				index starnutia
				predproduktívnom (0-14 rokov)	produktívnom (15-64 rokov)	poproduktívnom (65+ rokov)	nezistenom	
SODB 2001	SR	(abs.)	5 379 455	1 015 493	3 705 515	610 923	47 524	60,2
	Nitriansky kraj		713 422	123 435	497 150	89 894	2 943	72,8
	okres Komárno		108 556	17 827	76 377	13 826	526	77,6
	mesto Komárno		37 366	5 844	27 095	4 113	314	70,4
	SR	(%)	100,0	18,9	68,9	11,4	0,8	
	Nitriansky kraj		100,0	17,3	69,7	12,6	0,4	
	okres Komárno		100,0	16,4	70,4	12,7	0,5	
	mesto Komárno		100,0	15,7	72,5	11,0	0,8	
SODB 2011	SR	(abs.)	5 397 036	826 516	3 886 327	682 873	1 320	82.6
	Nitriansky kraj		689 867	93 390	500 291	96 014	172	102,8
	okres Komárno		103 995	13 765	75 244	14 962	24	108,7
	mesto Komárno		34 349	4 054	25 489	4 790	16	118,2
	SR	(%)	100,0	15,3	72,0	12,7	0,0	
	Nitriansky kraj		100,0	13,6	72,5	13,9	0,0	
	okres Komárno		100,0	13,2	72,4	14,4	0,0	
	mesto Komárno		100,0	11,8	74,2	14,0	0,0	

Zdroj: SODB 2001, SODB 2011, ŠÚ SR

Na základe prehľadu možno zhodnotiť, že mesto Komárno, čo sa týka vekovej štruktúry obyvateľstva, malo k 21.5. 2011 nepriaznivú skladbu.

Podiel predproduktívnej zložky obyvateľstva (11,8 %) bol nižší ako okresný (13,2 %), krajský (13,6 %) aj celoslovenský priemer (15,3 %). Zastúpenie obyvateľstva v produktívnom veku (74,2 %) je vyššie než dosiahnutý okresný (72,4 %), krajský (72,5 %) aj ako celoslovenský priemer (72,0 %). Zastúpenie obyvateľstva najstaršej vekovej skupiny (14,0 %) v porovnaní s okresným priemerom (14,4 %) je nižšie, vzhľadom na krajský (13,9 %) a celoslovenský priemer (12,7 %) vyššie.

Do budúcna v súlade s oficiálnou prognózou vývoja obyvateľstva Slovenskej republiky a s ohľadom na znižovanie prírastku obyvateľstva a proces starnutia populácie je potrebné počítať s početným aj relatívnym nárastom vyšších vekových skupín obyvateľstva.

K r. 2011 sa v porovnaní s r. 2001 zmenila skladba vekovej štruktúry obyvateľstva mesta Komárno v negatívnom trende tak, že sa znížil podiel predproduktívnej zložky obyvateľstva (z 15,7 % na 11,8 %), zvýšil sa podiel obyvateľov v produktívnom veku (zo 72,5 % na 74,2 %), a tiež vzrástol podiel poproduktívnej zložky obyvateľstva (z 11,0 % na 14,0 %).

Graf B3-4: Veková štruktúra obyvateľstva SR, Nitrianskeho kraja, okresu a mesta Komárno

Zdroj údajov: SODB 2001 a SODB 2011, ŠÚ SR 2016

Tabuľka B3-12: Priemerný vek obyvateľstva SR, Nitrianskeho kraja, okresu a mesta Komárno

územie	priemerný vek					
	rok 2001			rok 2011		
	muži	*ženy*	*spolu*	*muži*	*ženy*	*spolu*
SR	34,5	37,6	36,1	37,30	40,50	38,94
Nitriansky kraj	35,5	39,1	37,3	38,50	42,10	40,35
okres Komárno	36,0	39,6	37,9	38,83	42,70	40,81
mesto Komárno	35,7	38,8	37,4	39,56	43,29	41,52

Zdroj: SODB 2001, ŠÚ SR, SODB 2011, ŠÚ SR

Pri SODB 2001 bol priemerný vek obyvateľov mesta Komárno (37,4 rokov) o 0,5 roka nižší než priemer za okres Komárno, o 0,1 roka vyšší než priemer v Nitrianskom kraji a o 1,3 roka vyšší než priemer za celé Slovensko.

Pri poslednom SODB v roku 2011 priemerný vek obyvateľov mesta Komárno dosahoval 41,52 rokov. Bol o 0,71 roka vyšší než okresný priemer, o 1,17 roka vyšší než krajský priemer a o 2,58 roka vyšší než celoslovenský priemer.

Graf B3-5: Štruktúra obyvateľstva SR, Nitrianskeho kraja, okresu a mesta Komárno podľa pohlavia a veku v

Zdroj údajov: SODB 2001, SODB 2011, ŠÚ SR

Vekovou pyramídou sa k určitému dátumu graficky znázorňuje zastúpenie jednotlivých vekových kategórií populácie rozdelených na mužov a ženy. V prípade mesta Komárno v r. 2011 sa jedná o regresívny typ vekovej pyramídy (resp. populácie), t.j. typ populácie, v ktorej poreprodukčná zložka má prevahu nad detskou zložkou. Pre tento typ vekovej pyramídy je charakteristický pokles počtu obyvateľov, znižovanie počtu narodených a vysoký počet ľudí v poproduktívom veku, čo naznačuje, že obyvateľstvo starne.

Index starnutia, ktorý vyjadruje počet osôb poproduktívneho veku pripadajúci na sto osôb v predproduktívnom veku, dosiahol v SR v roku 2011 hodnotu 82,6 %, v prípade Nitrianskeho kraja to bolo 102,8 %, v okrese Komárno 108,7 % a v prípade mesta Komárno 118,2 %.

Charakteristiku vekovej štruktúry obyvateľstva veľmi výstižne vyjadruje index vitality, ktorý je vyjadrený ako pomer najmladšej a najstaršej vekovej skupiny obyvateľstva. V závislosti od indexu vitality sa populácia delí na tieto typy:

Bodová hodnota- typ populácie:

- 300 a viac b - veľmi progresívny
- 201-300 b - progresívny
- 151-200 b - stabilizovaný rastúci
- 121-150 b - stabilizovaný
- 101-120 b - stagnujúci
- pod 100 b - regresívny

Hodnota indexu vitality v roku 2011 zaraďovala slovenskú populáciu do kategórie stabilizovanej populácie (index vitality 121,0). Populácia v Nitrianskom kraji (97,3), v okrese Komárno (92,0) aj v meste Komárno (84,6) patrí na základe hodnôt indexu vitality, ktorý je už pod záchovnou hodnotou 100 k regresívnemu typu.

B.3.1.5 NÁRODNOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Pri SODB v roku 2011 sa 53,9 % obyvateľov mesta Komárno hlásilo k maďarskej národnosti , 33,5 % obyvateľov k slovenskej národnosti, cca 0,7 % k českej a 0,4 % k rómskej národnosti. 10,8 % obyvateľov mesta neuviedlo pri SODB 2011 svoju národnosť.

V nasledujúcom tabuľkovom prehľade pre porovnanie uvádzame aj národnostnú štruktúru obyvateľstva okresu Komárno.

Tabuľka B3-13: Národnostná štruktúra obyvateľstva mesta a okresu Komárno

národnosť	mesto Komárno		okres Komárno	
	abs.	%	abs.	%
slovenská	11 509	33,51	29 463	28,33
maďarská	18 506	53,88	66 356	63,81
rómska	141	0,41	1 250	1,20
rusínska	7	0,02	10	0,01
ukrajinská	19	0,06	34	0,03
česká	232	0,68	529	0,51
nemecká	21	0,06	35	0,03
poľská	14	0,04	33	0,03
chorvátska	2	0,01	9	0,01
srbská	8	0,02	10	0,01
ruská	18	0,05	24	0,02
židovská	7	0,02	12	0,01
moravská	15	0,04	29	0,03
bulharská	17	0,05	27	0,03
ostatné	134	0,39	206	0,20
nezistená	3 699	10,77	5 968	5,74
spolu	**34 349**	**100,00**	**103 995**	**100,00**

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

B.3.1.6 RELIGIÓZNA ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Z religiózneho hľadiska je mesto Komárno značne nehomogénne. Podľa výsledkov SODB v roku 2011 sa približne 44,2 % obyvateľov hlásilo k rímskokatolíckemu vyznaniu, 11,8 % obyvateľov prislúchalo k reformovanej kresťanskej cirkvi a 2,8 % k evanjelickej cirkvi augsburského vyznania. Bez vyznania bolo až 23,1 % obyvateľov a 15,1 % obyvateľov neuviedlo pri SODB 2011 náboženskú príslušnosť.

V nasledujúcom tabuľkovom prehľade pre porovnanie uvádzame aj religióznu štruktúru obyvateľstva okresu Komárno.

Tabuľka B3-14: Religiózna štruktúra obyvateľstva mesta a okresu Komárno

náboženské vyznanie / cirkev	mesto Komárno		okres Komárno	
	abs.	%	abs.	%
Rímskokatolícka cirkev	15 192	44,23	56 965	54,78
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	954	2,78	2 676	2,57
Gréckokatolícka cirkev	213	0,62	402	0,39

náboženské vyznanie / cirkev	mesto Komárno		okres Komárno	
	abs.	%	abs.	%
Reformovaná kresťanská cirkev	4 066	11,84	16 121	15,50
Pravoslávna cirkev	68	0,20	106	0,10
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	128	0,37	426	0,41
Evanjelická cirkev metodistická	172	0,50	414	0,40
Kresťanské zbory	68	0,20	187	0,18
Apoštolská cirkev	10	0,03	104	0,10
Bratská jednota baptistov	96	0,28	454	0,44
Cirkev adventistov siedmeho dňa	4	0,01	9	0,01
Cirkev bratská	2	0,01	7	0,01
Ústredný zväz židovských náboženských obcí	40	0,12	57	0,05
Starokatolícka cirkev	21	0,06	72	0,07
Cirkev československá husitská	16	0,05	32	0,03
Novoapoštolská cirkev	3	0,01	5	0,00
Bahájske spoločenstvo	7	0,02	13	0,01
Cirkev Ježiša Krista svätých neskorších dní	7	0,02	18	0,02
iné	179	0,52	311	0,30
bez vyznania	7 922	23,06	15 494	14,90
nezistené	5 181	15,08	10 122	9,73
spolu	**34 349**	**100,00**	**103 995**	**100,00**

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

B.3.1.7 VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

V nasledujúcej tabuľke uvádzame štruktúru trvalo bývajúceho obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania [1] na základe podkladov ŠÚ SR zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 za mesto Komárno a pre porovnanie aj za okres Komárno, Nitriansky kraj a SR.

Tabuľka B3-15: Trvalo bývajúce obyvateľstvo v meste a v okrese Komárno, v Nitrianskom kraji a v SR podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

najvyššie dosiahnuté vzdelanie	mesto Komárno		okres Komárno		Nitriansky kraj		SR	
	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
základné	4 473	13,0	21 500	20,7	117 124	17,0	808 490	15,0
stredné bez maturity	8 720	25,4	28 510	27,4	177 688	25,8	1 244 038	23,0
stredné s maturitou	11 517	33,5	27 545	26,5	199 029	28,8	1 596 589	29,6
vysokoškolské	4 869	14,2	9 684	9,3	82 748	12,0	747 968	13,9
bez udania šk. vzdelania	702	2,1	2 934	2,8	17 242	2,5	153 630	2,8
bez šk. vzdelania (vr. detí do 16 rokov)	4 068	11,8	13 822	13,3	96 036	13,9	846 321	15,7
spolu	**34 349**	**100,0**	**103 995**	**100,0**	**689 867**	**100,0**	**5 397 036**	**100,0**

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

K 21.5. 2011 malo obyvateľstvo mesta Komárno priaznivú vzdelanostnú štruktúru v porovnaní s okresným, krajským aj celoslovenským priemerom.

[1] Najvyššie dosiahnuté vzdelanie je najvyšší dokončený stupeň vzdelania.

Viac bolo zastúpené obyvateľstvo s ukončeným vysokoškolským vzdelaním, ako aj obyvateľstvo so stredným vzdelaním s maturitou, nižší podiel dosahuje obyvateľstvo s najvyšším dosiahnutým základným vzdelaním, tiež vzhľadom na okresný a krajský priemer obyvateľstvo s ukončeným stredným vzdelaním bez maturity. Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva je možné počítať s neustálym nárastom vzdelanostnej úrovne obyvateľstva mesta.

Graf B3-6: Trvalo bývajúce obyvateľstvo v meste Komárno podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania (%, SODB 2011)

Zdroj údajov: SODB 2011, ŠÚ SR

B.3.1.8 CHARAKTERISTIKA DEMOGRAFICKÉHO POTENCIÁLU NA ÚROVNI ZSJ[2] MESTA KOMÁRNO

Informácie o demografickom potenciáli do úrovne urbanistických obvodov (resp. základných sídelných jednotiek) sa sledujú iba pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov. Sledované sú len základné charakteristiky – počet a veková štruktúra obyvateľstva.

Ich prehľad k dátumu Sčítania obyvateľov, domov a bytov 21.5. 2011 je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

[2] Základné sídelné jednotky (ZSJ) sú skladobnými časťami sídelných útvarov (obcí a ich častí) určenými na priestorovú identifikáciu a sledovanie sociálno-ekonomických a územno-technických javov priamo viazaných na osídlenie. Vo vybraných obciach mestského charakteru sa ZSJ nazývajú urbanistické obvody. Sú charakteristické zhodným funkčným využitím väčšiny objektov prípadne ďalším jednotiacim znakom. V ostatných obciach sa ZSJ nazývajú sídelné lokality. V rámci jednej obce je vždy aspoň jedna sídelná lokalita. ZSJ tvorili referenčnú bázu na vytvorenie sčítacích obvodov, pretože v rámci skladobnosti priestorových jednotiek predstavujú najpodrobnejšiu štruktúru, ktorá vychádza zo sídelnej štruktúry územia.

Tabuľka B3-16: Základná demografická charakteristika na úrovni ZSJ mesta Komárno

Obec, *časť obce,* ZSJ	Obyvateľstvo trvalo bývajúce					Obyvateľstvo vo veku						Index starnutia
	spolu	ženy	muži	% ženy	% muži	0-14 rokov	15-64 r. vr. nez.	65+ rokov	% 0-14 r.	% 15-64 r. vr. nez.	% 65+ r.	
Komárno spolu	**34 349**	**18 034**	**16 315**	**52,5**	**47,5**	**4 054**	**25 505**	**4 790**	**11,8**	**74,3**	**13,9**	**118,2**
Čerhát	***76***	***36***	***40***	***47,4***	***52,6***	***16***	***48***	***12***	***21,1***	***63,2***	***15,8***	***75,0***
Čerhát	76	36	40	47,4	52,6	16	48	12	21,1	63,2	15,8	75,0
Ďulov Dvor	***415***	***201***	***214***	***48,4***	***51,6***	***57***	***320***	***38***	***13,7***	***77,1***	***9,2***	***66,7***
Ďulov Dvor	415	201	214	48,4	51,6	57	320	38	13,7	77,1	9,2	66,7
Hadovce	***322***	***153***	***169***	***47,5***	***52,5***	***34***	***222***	***66***	***10,6***	***68,9***	***20,5***	***194,1***
Hadovce	322	153	169	47,5	52,5	34	222	66	10,6	68,9	20,5	194,1
Kava	***325***	***181***	***144***	***55,7***	***44,3***	***36***	***230***	***59***	***11,1***	***70,8***	***18,2***	***163,9***
Kava	325	181	144	55,7	44,3	36	230	59	11,1	70,8	18,2	163,9
Komárno	***30 759***	***16 235***	***14 524***	***52,8***	***47,2***	***3 539***	***22 890***	***4 330***	***11,5***	***74,4***	***14,1***	***122,4***
Pevnosť	257	119	138	46,3	53,7	26	214	17	10,1	83,3	6,6	65,4
Prístav	6	3	3	50,0	50,0	3	3	0	50,0	50,0	0,0	0,0
Stará lodenica	0	0	0	0,0	0,0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Alžbetínsky ostrov	299	147	152	49,2	50,8	31	220	48	10,4	73,6	16,1	154,8
Priemyselný obvod	327	172	155	52,6	47,4	36	263	28	11,0	80,4	8,6	77,8
Robotnícka štvrť	1 210	632	578	52,2	47,8	117	825	268	9,7	68,2	22,1	229,1
Školský areál	1 816	960	856	52,9	47,1	192	1 415	209	10,6	77,9	11,5	108,9
Sídlisko - západ	1 716	941	775	54,8	45,2	223	1 217	276	13,0	70,9	16,1	123,8
Komárno - stred I	6 298	3 268	3 030	51,9	48,1	737	5 085	476	11,7	80,7	7,6	64,6
Pri cintoríne	3 036	1 687	1 349	55,6	44,4	308	2 182	546	10,1	71,9	18,0	177,3
Pri nemocnici	2 015	1 137	878	56,4	43,6	239	1 344	432	11,9	66,7	21,4	180,8
Stred II	2 344	1 078	1 266	46,0	54,0	312	1 713	319	13,3	73,1	13,6	102,2
Športový areál	1 970	1 087	883	55,2	44,8	233	1 273	464	11,8	64,6	23,6	199,1
Kalvária	734	409	325	55,7	44,3	82	493	159	11,2	67,2	21,7	193,9
Letecké pole	2 021	1 064	957	52,6	47,4	226	1 341	454	11,2	66,4	22,5	200,9
Sídlisko - východ	2 995	1 598	1 397	53,4	46,6	279	2 354	362	9,3	78,6	12,1	129,7
Pri elektrárni	59	24	35	40,7	59,3	8	43	8	13,6	72,9	13,6	100,0
Nová lodenica	0	0	0	0,0	0,0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pred lodenicou	242	126	116	52,1	47,9	33	177	32	13,6	73,1	13,2	97,0
Nad železnicou	1 123	587	536	52,3	47,7	165	814	144	14,7	72,5	12,8	87,3
Sídlisko Bašty	2 291	1 196	1 095	52,2	47,8	289	1 914	88	12,6	83,5	3,8	30,4
Lándor	***113***	***52***	***61***	***46,0***	***54,0***	***28***	***79***	***6***	***24,8***	***69,9***	***5,3***	***21,4***
Lándor	113	52	61	46,0	54,0	28	79	6	24,8	69,9	5,3	21,4
Malá Ižа	***92***	***47***	***45***	***51,1***	***48,9***	***19***	***64***	***9***	***20,7***	***69,6***	***9,8***	***47,4***
Sídlisko Za Váhom	38	20	18	52,6	47,4	12	26	0	31,6	68,4	0,0	0,0
Malá Ižа	54	27	27	50,0	50,0	7	38	9	13,0	70,4	16,7	128,6
Nová Osada	***62***	***28***	***34***	***45,2***	***54,8***	***4***	***51***	***7***	***6,5***	***82,3***	***11,3***	***175,0***
Nová Osada	62	28	34	45,2	54,8	4	51	7	6,5	82,3	11,3	175,0
Nová Stráž	***1 849***	***931***	***918***	***50,4***	***49,6***	***221***	***1 379***	***249***	***12,0***	***74,6***	***13,5***	***112,7***
Nová Stráž	1 849	931	918	50,4	49,6	221	1 379	249	12,0	74,6	13,5	112,7
Pavel	***59***	***27***	***32***	***45,8***	***54,2***	***7***	***47***	***5***	***11,9***	***79,7***	***8,5***	***71,4***
Pavel	59	27	32	45,8	54,2	7	47	5	11,9	79,7	8,5	71,4
Veľký Harčáš	***277***	***143***	***134***	***51,6***	***48,4***	***93***	***175***	***9***	***33,6***	***63,2***	***3,2***	***9,7***
Veľký Harčáš	277	143	134	51,6	48,4	93	175	9	33,6	63,2	3,2	9,7

Zdroj: Štatistický lexikón obcí Slovenskej republiky 2011, ŠÚ SR

Podľa počtu obyvateľov najväčším urbanistickým obvodom v r. 2011 bol UO Komárno – stred I, v ktorom žilo 6 298 obyvateľov, t.j. 18,3 % obyvateľov mesta. Ďalej, s počtom obyvateľov nad 2 tis., nasledovali urbanistické obvody Pri cintoríne, Sídlisko – východ, Stred II, Sídlisko Bašty, Letecké pole a Pri nemocnici. Do veľkostnej kategórie 1-2 tis. obyvateľov sa zaraďujú urbanistické obvody Športový areál, Nová Stráž, Školský areál, Sídlisko – západ, Robotnícka štvrť a Nad železnicou.

Na druhej strane, najmenej obyvateľov žilo v urbanistickom obvode Prístav (6 obyvateľov), okrem toho pod 100 obyvateľov je evidovaných aj v urbanistických obvodoch Čerhát, Nová Osada, Pri elektrárni, Pavel, Malá Ižа a Sídlisko Za Váhom.

Neobývané boli UO Stará lodenica a Nová lodenica.

B.3.1.9 PROGNÓZA VÝVOJA OBYVATEĽSTVA

V marci 2013 publikovalo Výskumné demografické centrum pri INFOSTAT-e v nadväznosti na výsledky Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 Prognózu populačného vývoja Slovenskej republiky do roku 2060 v troch základných scenároch vývoja – nízkom, strednom a vysokom. Tieto scenáre pokrývajú celé reálne spektrum možného budúceho vývoja počtu, prírastku a vekovej štruktúry obyvateľstva SR. Stredný scenár je z dnešného pohľadu najpravdepodobnejším scenárom budúceho vývoja.

Hlavné závery tejto práce sú zhrnuté nasledovne:

- obdobie najbližších 60 rokov bude charakteristické zmenou trendu vo vývoji počtu obyvateľov a kontinuálnym pokračovaním populačného starnutia,
- obyvateľstvo Slovenska v roku 2060 bude menej početné, staršie a pravdepodobne aj etnicky pestrejšie,
- úbytok počtu obyvateľov začne s veľkou pravdepodobnosťou najneskôr v roku 2030 a s veľmi veľkou pravdepodobnosťou, ktorá hraničí s istotou, sa zachová až do konca prognózovaného obdobia,
- starnutie obyvateľstva bude počas celého prognózovaného obdobia nezvratné a hlavne v období 2020 až 2040 veľmi intenzívne,
- počet obyvateľov SR v roku 2060 by sa mal pohybovať okolo hranice 5,3 milióna osôb.

Schematicky sú varianty vývoja obyvateľstva SR do roku 2060 uvedené v nasledujúcom grafe.

Graf B3-7: Prognóza vývoja počtu obyvateľov SR do roku 2060

Zdroj: Grafické spracovanie AUREX spol. s r.o. na základe výsledkov Prognózy populačného vývoja Slovenskej republiky do roku 2060, INFOSTAT - VDC, Bratislava, marec 2013

V Prognóze populačného vývoja Slovenskej republiky do roku 2060 sa predpokladá k horizontu tejto prognózy nasledovný počet obyvateľov:

Tabuľka B3-17: Prognóza vývoja obyvateľstva SR do r. 2060

rok	počet obyvateľov		
	nízky scenár	stredný scenár	vysoký scenár
2020	5 467 657	5 503 107	5 520 834
2025	5 467 122	5 543 161	5 592 528
2030	5 434 905	5 557 973	5 653 541
2035	5 375 459	5 550 391	5 702 041
2040	5 299 636	5 532 024	5 749 902
2045	5 211 435	5 506 568	5 799 984
2050	5 108 888	5 470 002	5 846 252
2055	4 988 855	5 417 799	5 883 280
2060	4 847 460	5 344 930	5 906 625

Zdroj: Prognóza populačného vývoja Slovenskej republiky do roku 2060, INFOSTAT – VDC, marec 2013

Vzhľadom na výrazné regionálne a priestorové rozdiely a disparity, ktoré sú pre Slovenskú republiku značne charakteristické, bola Prognóza populačného vývoja Slovenskej republiky

do roku 2060 ďalej rozpracovaná do podrobnosti jednotlivých okresov s časovým horizontom do roku 2035.

Najnovšia Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch Slovenskej republiky do roku 2035 (publikovaná v októbri 2013) je výsledkom priamej spolupráce troch inštitúcií: Prognostického ústavu Slovenskej akadémie vied, Výskumného demografického centra pri INFOSTAT-e a Katedry humánnej geografie a demografie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského. Prognóze predchádzala vedecká analýza aktuálnych demografických a sociálno-ekonomických trendov na úrovni okresov Slovenska. Je spracovaná klasickou kohortne-komponentnou metódou. Východiskovým rokom je koniec roka 2012 (stav k 31.12.).

Podľa aktualizovanej Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035 sa predpokladá, že okres Komárno bude mať do roku 3035 nasledovný počet obyvateľov:

Tabuľka B3-18: Prognóza vývoja obyvateľstva okresu Komárno do r. 2035

rok	počet obyvateľov spolu	podiel obyvateľov vo veku		
		0-14 rokov	15-64 rokov	65+ rokov
2020	103 239	13,3	67,8	18,9
2025	102 268	12,8	66,0	21,2
2030	100 689	11,8	64,8	23,4
2035	98 776	10,9	63,7	25,4

Zdroj: Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch Slovenskej republiky do roku 2035, PU SAV, INFOSTAT – VDC, KHGaD PriF UK, október 2013

Oficiálna prognóza predpokladá, že počet obyvateľov okresu Komárno dosiahne v r. 2020 celkom 103 239 osôb, v r. 2030 celkom 100 689 osôb a v horizonte prognózy (r. 2035) celkom 98 776 osôb. K východiskovému obdobiu prognózy (31.12. 2012) počet obyvateľov okresu predstavoval 103 973 osôb.

Pri stanovovaní výhľadovej veľkosti počtu obyvateľov mesta Komárno vychádzame z prognózovanej veľkosti okresu Komárno k r. 2035. Za predpokladu, že percentuálne zastúpenie obyvateľov mesta z počtu obyvateľov okresu by bolo do r. 2035 stabilné, sa dá očakávať postupné zníženie počtu obyvateľov mesta na približne 31-33 tis. osôb.

Na základe retrospektívneho vývoja počtu obyvateľov mesta Komárno a oficiálnej prognózovanej veľkosti okresu Komárno k r. 2020 a 2030 dajú sa predpokladať variantné trendy vývoja obyvateľstva mesta. Trendový variant predpokladá k r. 2030 približne 32-33 tis. obyvateľov, pesimistický variant predpokladá cca 30 tis. obyvateľov a optimistický variant uvažuje s počtom približne 42 tis. obyvateľov. Predpokladom uskutočnenia tejto vízie (42 tis. mesta) nemôže byť iba realizácia novej bytovej výstavby, ale aj skvalitnenie stavu súčasného domového a bytového fondu, kvality prostredia a celkovej infraštruktúry a vybavenosti mesta. Rovnako potrebné je aj rozšírenie hospodárskej základne (vytvorenie nových pracovných príležitostí), ktorá by svojou atraktívnosťou dokázala pritiahnuť nových obyvateľov na územie mesta. Za zdroj dosídľovania sa považuje obyvateľstvo širšieho územia regiónu, príp. aj z ostatných regiónov (Slovenska, Maďarska), najmä v produktívnom a predproduktívnom veku.

Graf B3-8: Prognóza vývoja obyvateľstva okresu a mesta Komárno

B.3.1.10 CELKOVÁ KAPACITA PLÔCH PRE NOVÚ BYTOVÚ VÝSTAVBU Z HĽADISKA POČTU OBYVATEĽOV

V r. 2001 (SODB 2001, 26.5.) trvale bývalo v meste Komárno 37 366 obyvateľov. K dňu SODB 2011 (21.5.) tento počet klesol o 3 017 osôb, t.j. na 34 349 obyvateľov. Podľa údajov zo štatistických zisťovaní každoročne organizovaných a vykonávaných ŠÚ SR počet obyvateľov mesta Komárno k 31.12. 2015 predstavoval 34 333 osôb, podľa podkladov Mestského úradu Komárno (Register obyvateľov) to bolo 33 615 osôb.

Na novonavrhovaných plochách určených pre novú bytovú výstavbu uvažuje ÚPN mesta Komárno – Návrh s nasledujúcim prírastkom bytových jednotiek a obyvateľov:

Tabuľka B3-19: Navrhované prírastky bytových jednotiek (b.j.) a obyvateľov na novonavrhovaných plochách pre novú bytovú výstavbu

Číslo urbanistického obvodu (UO)	Názov urbanistického obvodu (UO)	Názov mestskej časti	ÚPN			
			Prírastok b.j. v rodinných domoch	Prírastok b.j. v bytových domoch	Prírastok obyvateľov v rodinných domoch	Prírastok obyvateľov v bytových domoch
1	Pevnosť	Komárno	0	100	0	260
2	Prístav	Komárno	0	0	0	0
3	Stará lodenica	Komárno	0	25	0	64
4	Alžbetínsky ostrov	Komárno	148	98	445	256
5	Priemyselný obvod	Komárno	0	0	0	0
6	Robotnícka štvrť	Komárno	0	0	0	0
7	Školský areál	Komárno	0	15	0	39
8	Sídlisko - západ	Komárno	0	80	0	207
9	Komárno - stred I	Komárno	0	83	0	217

Číslo urbanistického obvodu (UO)	Názov urbanistického obvodu (UO)	Názov mestskej časti	ÚPN			
			Prírastok b.j. v rodinných domoch	Prírastok b.j. v bytových domoch	Prírastok obyvateľov v rodinných domoch	Prírastok obyvateľov v bytových domoch
10	Pri cintoríne	Komárno	0	0	0	0
11	Pri nemocnici	Komárno	0	0	0	0
12	Stred II	Komárno	0	0	0	0
13	Športový areál	Komárno	0	38	0	99
14	Kalvária	Komárno	0	0	0	0
15	Letecké pole	Komárno	0	0	0	0
17	Hadovce	Hadovce	673	206	2 019	534
18	Kava	Kava	85	0	256	0
19	Ďulov Dvor	Ďulov Dvor	38	0	115	0
20	Veľký Harčáš	Veľký Harčáš	4	0	12	0
21	Sídlisko - východ	Komárno	0	0	0	0
22	Pri elektrárni	Komárno	0	0	0	0
23	Nová lodenica	Komárno	0	0	0	0
24	Čerhát	Čerhát	0	0	0	0
26	Nová Stráž	Nová Stráž	286	0	857	0
27	Pavel	Pavel	0	0	0	0
28	Pred lodenicou	Komárno	0	0	0	0
29	Nad železnicou	Komárno	0	19	0	49
30	Sídlisko Bašty	Komárno	22	0	67	0
31	Sídlisko Za Váhom	Malá Ida	6	383	19	996
32	Lándor	Lándor	0	0	0	0
33	Nová Osada	Nová Osada	131	0	394	0
34	Malá Ida	Malá Ida	146	275	438	716
SPOLU			**1 541**	**1 322**	**4 622**	**3 437**

Zdroj: AUREX spol. s r.o., 2018

V ÚPN mesta Komárno sú navrhované nové plochy na výstavbu 2 863 b.j. (z toho 1 541 b.j. umiestnených v RD a 1 322 b.j. v BD), čo predstavuje plochy pre cca 8 059 obyvateľov.

Najväčšie prírastky obyvateľstva, vzhľadom na novonavrhovanú bytovú výstavbu, predpokladáme v urbanistickom obvode č. 17 Hadovce (prírastok 2 553 obyv.), ďalej nasledujú urbanistické obvody č. 34 Malá Ida (1 154 obyv.), 31 Sídlisko Za Váhom (1 015 obyv.), 26 Nová Stráž (857 obyv.), 4 Alžbetínsky ostrov (701 obyv.), 33 Nová Osada (394 obyv.), 1 Pevnosť (260 obyv.), 18 Kava (256 obyv.), 9 Komárno – stred I (217 obyv.), 8 Sídlisko – západ (207 obyv.), 19 Ďulov Dvor (115 obyv.), 13 Športový areál (99 obyv.), 30 Sídlisko Bašty (67 obyv.), 3 Stará lodenica (64 obyv.), 29 Nad železnicou (49 obyv.), 7 Školský areál (39 obyv.) a 20 Veľký Harčáš (12 obyv.). V ostatných urbanistických obvodoch Návrh ÚPN novú bytovú výstavbu nenavrhuje. UO č. 23 Nová lodenica je dlhodobo neobývaný.

Za predpokladu zachovania súčasného počtu obyvateľov mesta Komárno, ako aj za predpokladu maximálnej saturácie novonavrhovaných funkčných plôch pre novú bytovú výstavbu, ako aj pri dostavbe prelúk a intenzifikácie niektorých ďalších urbanistických blokov, môže sa počet obyvateľov mesta Komárno pohybovať zhruba na úrovni 42 tis. osôb.

B.3.2 EKONOMICKÉ PREDPOKLADY ROZVOJA

Ekonomická aktivita je údaj o postavení obyvateľa na trhu práce k rozhodujúcemu okamihu sčítania.

Za jednotlivé sídla sa sleduje štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva iba pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov.

Za ekonomicky aktívnych na účely Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 sa považovali obyvatelia, ktorí boli k rozhodujúcemu okamihu sčítania pracujúci (okrem dôchodcov), pracujúci dôchodcovia, nezamestnaní a osoby na materskej dovolenke.

B.3.2.1 EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATEĽSTVA OKRESU A MESTA KOMÁRNO

V r. 2011 (k dňu SODB 2011) bolo v okrese Komárno 52 400 ekonomicky aktívnych osôb, v meste Komárno 17 301 osôb, čo predstavuje 50,4 % z celkového počtu trvale bývajúcich osôb mesta (34 349 obyvateľov k 21.5. 2011). Vzhľadom na počet ekonomicky aktívnych osôb mesta Komárno v r. 2001, do r. 2011 ich počet klesol o 2 519 osôb. Z počtu ekonomicky aktívnych osôb bolo 51,1 % mužov (8 843 osôb) a 48,9 % žien (8 458 osôb). Z celkového počtu žien v meste bolo ekonomicky aktívnych 46,9 % a z celkového počtu mužov bolo ekonomicky aktívnych 54,2 %.

V meste sa koncentruje 33,0 % ekonomicky aktívnych osôb okresu. Ekonomická aktivita obyvateľstva mesta Komárno (50,4 %) v r. 2011 bola na úrovni okresného priemeru (50,4 %), vzhľadom na krajský priemer (49,6 %) bola o 0,7 percentuálneho bodu nad jeho úrovňou a o 1,6 percentuálneho bodu nad úrovňou celoslovenského priemeru (48,7 %).

V nasledujúcej tabuľke uvádzame základné informácie zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 o obyvateľstve SR, Nitrianskeho kraja, okresu a mesta Komárno podľa ekonomickej aktivity (v absolútnom aj relatívnom vyjadrení).

Tabuľka B3-20: Obyvateľstvo SR, Nitrianskeho kraja, okresu a mesta Komárno podľa ekonomickej aktivity

Územie	Trvale bývajúce obyvateľstvo spolu	Ekonomicky aktívni													
		pracujúci (okrem dôchodcov)	pracujúci dôchodcovia	osoby na materskej dovolenke	osoby na rodičovskej dovolenke	nezamestnaní	študenti stredných škôl	študenti vysokých škôl	osoby v domácnosti	dôchodcovia	prijemcovia kapitálových príjmov	deti do 16 rokov (nar. po 20.05.1995)	iná	nezistené	z toho ekonomicky aktívni
SR	5 397 036	2 060 216	[illegible]	26 478	118 348	[illegible]	220 111	[illegible]	25 828	1 063 760	5 401	887 444	33 583	[illegible]	**2 630 052**
	100,0	38,2	[illegible]	0,5	2,2	8,2	[illegible]	2,8	0,5	[illegible]	0,1	[illegible]	0,6	[illegible]	**48,7**
[illegible]	[illegible]	270 716	10 991	3 265	[illegible] 656	57 489	27 265	[illegible]	3 985	[illegible]	836	100 811	4 903	26 338	**342 451**
	100,0	39,2	[illegible]	0,5	2,1	8,3	[illegible]	2,7	0,6	21,8	0,1	[illegible]	0,7	[illegible]	**49,6**
[illegible]	[illegible]	40 029	[illegible] 587	[illegible]	2 093	10 374	3 709	2 329	789	22 194	225	14 835	[illegible]	4 505	**52 400**
	100,0	38,5	[illegible]	0,4	2,0	[illegible]	[illegible]	2,2	0,8	21,3	0,2	[illegible]	0,9	[illegible]	**50,4**
mesto Kom[illegible]	34 349	[illegible] 791	825	100	609	2 585	[illegible]	[illegible] 056	201	7 002	78	4 365	280	2 324	**17 301**
	100,0	40,1	2,4	0,3	[illegible]	7,5	[illegible]	[illegible]	0,6	20,4	0,2	[illegible]	0,8	6,8	**50,4**

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

Graf B3-9: Obyvateľstvo mesta Komárno podľa ekonomickej aktivity

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

Miera ekonomickej aktivity ((počet ekonomicky aktívnych osôb / počet obyvateľov vo veku 15+ rokov) x 100) obyvateľstva mesta Komárno v r. 2011 dosahovala 57,1 %, obyvateľstva okresu Komárno 58,1 % a obyvateľstva Nitrianskeho kraja 57,4 %. Miera ekonomickej aktivity na úrovni SR dosahovala 57,6 %.

Medzicenzové dáta o ekonomickej aktivite potvrdzujú starnutie populácie. Klesá podiel detí do 16 rokov (v r. 2001 to bolo 17,2 %, v r. 2011 12,7 % z celkového počtu obyvateľov mesta) a stúpa podiel dôchodcov (r. 2001 – 18,8 %, r. 2011 – 20,4 %). Pozitívny je medzicenzový nárast podielu pracujúcich dôchodcov (z 0,7 % na 2,4 % do r. 2011). Zvýšenie zaznamenali aj podiely študentov vysokých škôl (z 2,1 % na 3,1 % do r. 2011), čo súvisí s rozvojom vedomostnej spoločnosti, pre ktorú je charakteristický rast vzdelanosti obyvateľov. Pracujúci vrátane pracujúcich dôchodcov tvorili najpočetnejšiu skupinu ekonomicky aktívnych obyvateľov v r. 2001 aj 2011.

V r. 2011 sa ekonomicky aktívne obyvateľstvo v rámci SR, Nitrianskeho kraja, okresu a mesta Komárno sústreďovalo podľa sektorov národného hospodárstva (NH) takto:

Tabuľka B3-21: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo v SR, v Nitrianskom kraji, v okrese a v meste Komárno podľa sektorov NH

sektor NH	r. 2011							
	EAO v SR		EAO v NSK		EAO v okrese KN		EAO v meste KN	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
primárny	135 503	5,1	19 565	5,7	3 779	7,2	608	3,5
sekundárny	844 913	32,1	116 000	33,9	18 413	35,1	5 241	30,3
terciárny	1 445 219	55,0	182 323	53,2	26 277	50,1	9 932	57,4
zamestnávateľ v zahraničí	5 173	0,2	614	0,2	20	0,1	9	0,1
nezistené	199 244	7,6	23 959	7,0	3 911	7,5	1 511	8,7
spolu	**2 630 052**	**100,0**	**342 461**	**100,0**	**52 400**	**100,0**	**17 301**	**100,0**

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR
Pozn.: EAO – ekonomicky aktívne obyvateľstvo

Najviac ekonomicky aktívnych obyvateľov mesta je sústredených v terciárnom sektore (57,4 %), ktorého súčasťou sú služby, doprava, spoje a obchod. V sekundárnom sektore, čiže v odvetviach spracovateľského priemyslu (chemický, textilný, drevospracujúci, potravinársky, hutnícky, strojársky a pod.) a stavebníctva, pracuje 30,3 % a v primárnom sektore, t.j. v odvetviach produkujúcich základné suroviny a materiály (poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, ťažobný a energetický priemysel), 3,5 % ekonomicky aktívnych. K neudaným odvetviam sa hlásilo 8,7 % EAO.

V ďalšej tabuľke uvádzame prehľad o ekonomicky aktívnom obyvateľstve podľa pohlavia a odvetvia ekonomickej činnosti v r. 2011 v meste Komárno.

Tabuľka B3-22: Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia a odvetvia ekonomickej činnosti v meste Komárno

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			% EAO v prísl. odvetví z celkového počtu EAO
	muži	ženy	spolu	
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	280	206	486	2,8
Lesníctvo a ťažba dreva	45	35	80	0,5
Rybolov a akvakultúra	0	1	1	0,0
Ťažba uhlia a lignitu	12	10	22	0,1
Ťažba ropy a zemného plynu	1	0	1	0,0
Dobývanie kovových rúd	4	2	6	0,0
Iná ťažba a dobývanie	4	2	6	0,0
Pomocné činnosti pri ťažbe	4	2	6	0,0
Výroba potravín	131	127	258	1,5
Výroba nápojov	33	21	54	0,3
Výroba tabakových výrobkov	1	1	2	0,0

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			% EAO v prísl. odvetví z celkového počtu EAO
	muži	ženy	spolu	
Výroba textilu	24	41	65	0,4
Výroba odevov	63	77	140	0,8
Výroba kože a kožených výrobkov	138	338	476	2,8
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	65	22	87	0,5
Výroba papiera a papierových výrobkov	10	12	22	0,1
Tlač a reprodukcia záznamových médií	80	47	127	0,7
Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	14	13	27	0,2
Výroba chemikálií a chemických produktov	27	18	45	0,3
Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov	2	9	11	0,1
Výroba výrobkov z gumy a plastu	106	60	166	1,0
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	43	27	70	0,4
Výroba a spracovanie kovov	56	28	84	0,5
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	358	89	447	2,6
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	249	290	539	3,1
Výroba elektrických zariadení	92	86	178	1,0
Výroba strojov a zariadení i. n.	188	81	269	1,6
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	98	58	156	0,9
Výroba ostatných dopravných prostriedkov	303	97	400	2,3
Výroba nábytku	63	69	132	0,8
Iná výroba	35	25	60	0,3
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	117	26	143	0,8
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	90	41	131	0,8
Zber, úprava a dodávka vody	102	37	139	0,8
Čistenie a odvod odpadových vôd	1	1	2	0,0
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	43	12	55	0,3
Ozdravovacie činnosti a ostatné činnosti nakladania s odpadom	1	0	1	0,0
Výstavba budov	198	80	278	1,6
Inžinierske stavby	73	30	103	0,6
Špecializované stavebné práce	466	108	574	3,3
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	143	45	188	1,1
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	518	417	935	5,4
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	550	844	1 394	8,1
Pozemná doprava a doprava potrubím	385	121	506	2,9
Vodná doprava	69	6	75	0,4
Letecká doprava	4	6	10	0,1
Skladové a pomocné činnosti v doprave	145	91	236	1,4
Poštové služby a služby kuriérov	56	99	155	0,9
Ubytovanie	44	61	105	0,6
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	196	265	461	2,7
Nakladateľské činnosti	39	21	60	0,3
Výroba filmov, videozáznamov a televíznych programov, príprava a zverejňovanie zvukových nahrávok	4	5	9	0,1
Činnosti pre rozhlasové a televízne vysielanie	5	6	11	0,1
Telekomunikácie	24	19	43	0,2
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	96	41	137	0,8
Informačné služby	25	14	39	0,2
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	62	119	181	1,0

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			% EAO v prísl. odvetví z celkového počtu EAO
	muži	ženy	spolu	
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	20	27	47	0,3
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	27	28	55	0,3
Činnosti v oblasti nehnuteľností	104	57	161	0,9
Právne a účtovnícke činnosti	52	174	226	1,3
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	46	43	89	0,5
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	96	46	142	0,8
Vedecký výskum a vývoj	18	10	28	0,2
Reklama a prieskum trhu	40	44	84	0,5
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	45	29	74	0,4
Veterinárne činnosti	10	9	19	0,1
Prenájom a lízing	17	9	26	0,2
Sprostredkovanie práce	36	43	79	0,5
Činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby cestovných kancelárií a súvisiace činnosti	9	19	28	0,2
Bezpečnostné a pátracie služby	82	19	101	0,6
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinnou úpravou	22	34	56	0,3
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	37	65	102	0,6
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	499	682	1 181	6,8
Vzdelávanie	380	901	1 281	7,4
Zdravotníctvo	248	563	811	4,7
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	33	133	166	1,0
Sociálna práca bez ubytovania	26	107	133	0,8
Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	27	46	73	0,4
Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	15	36	51	0,3
Činnosti herní a stávkových kancelárií	12	34	46	0,3
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	28	22	50	0,3
Činnosti členských organizácií	44	41	85	0,5
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	26	4	30	0,2
Ostatné osobné služby	34	126	160	0,9
Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení	1	2	3	0,0
Zamestnávateľ v zahraničí	4	5	9	0,1
Nezistené	820	691	1 511	8,7
Spolu	**8 843**	**8 458**	**17 301**	**100,0**

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR
Pozn.: EAO – ekonomicky aktívne obyvateľstvo

Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 najviac ekonomicky aktívnych obyvateľov mesta Komárno pracovalo v odvetviach maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov (8,1 %), vzdelávanie (7,4 %), verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie (6,8 %) a veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov (5,4 %). V týchto odvetviach ekonomickej činnosti sa realizovalo spolu takmer 5 tis. pracujúcich (cca 27,7 % ekonomicky aktívnych osôb). Podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva bez udania odvetví predstavoval 8,7 % z celkového počtu ekonomicky aktívnych osôb v meste Komárno.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame podľa podkladov zo SODB 2011 prehľad ekonomicky aktívneho obyvateľstva SR, Nitrianskeho kraja, okresu a mesta Komárno podľa postavenia v zamestnaní, veku a pohlavia.

Tabuľka B3-23: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo SR, Nitrianskeho kraja, okresu a mesta Komárno podľa postavenia v zamestnaní

územie	Postavenie v zamestnaní						Ekonomicky aktívni spolu
	zamestnanci	podnikatelia		členovia družstiev	vypomáhajúci (neplatení) členovia domácností v rodinných podnikoch	ostatní a nezistení	
		so zamestnancami	bez zamestnancov				
SR	1 806 164	70 594	253 572	7 444	9 182	483 096	**2 630 052**
	68,7	2,7	9,6	0,3	0,3	18,4	**100,0**
Nitriansky kraj	241 017	9 583	31 237	1 700	991	57 933	**342 461**
	70,4	2,8	9,1	0,5	0,3	16,9	**100,0**
okres Komárno	35 249	1 699	4 760	394	120	10 178	**52 400**
	67,3	3,2	9,1	0,8	0,2	19,4	**100,0**
mesto Komárno	11 345	782	1 798	16	41	3 319	**17 301**
	65,6	4,5	10,4	0,1	0,2	19,2	**100,0**

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

B.3.2.2 EKONOMICKY AKTÍVNE OBYVATEĽSTVO NA ÚROVNI ZSJ MESTA KOMÁRNO

Informácie o počte a štruktúre ekonomicky aktívneho obyvateľstva do úrovne urbanistických obvodov (resp. základných sídelných jednotiek) sa sleduje iba pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov. Sledované sú len základné charakteristiky (ako aj v prípade demografických ukazovateľov a ukazovateľov stavu domového a bytového fondu). Ich prehľad k dňu SODB 2011 je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka B3-24: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo na úrovni ZSJ mesta – základný prehľad

Obec, *časť obce,* ZSJ	trvalo bývajúce obyvateľstvo	ekonomicky aktívne obyvateľstvo	podiel EAO z trvalo bývajúceho obyvateľstva	ekonomicky aktívne obyvateľstvo pracujúce v sektore					
				primárnom		sekundárnom		terciárnom	
				abs.	%	*abs.*	%	*abs.*	%
Komárno spolu	**34 349**	**17 301**	**50,4**	**608**	**3,5**	**5 241**	**30,3**	**9 932**	**57,4**
Čerhát	***76***	***32***	***42,1***	***5***	***15,6***	***9***	***28,1***	***11***	***34,4***
Čerhát	76	32	42,1	5	15,6	9	28,1	11	34,4
Ďulov Dvor	***415***	***215***	***51,8***	***19***	***8,8***	***74***	***34,4***	***95***	***44,2***
Ďulov Dvor	415	215	51,8	19	8,8	74	34,4	95	44,2
Hadovce	***322***	***161***	***50,0***	***12***	***7,5***	***53***	***32,9***	***84***	***52,2***
Hadovce	322	161	50,0	12	7,5	53	32,9	84	52,2
Kava	***325***	***150***	***46,2***	***12***	***8,0***	***61***	***40,7***	***66***	***44,0***
Kava	325	150	46,2	12	8,0	61	40,7	66	44,0
Komárno	***30 759***	***15 543***	***50,5***	***495***	***3,2***	***4 659***	***30,0***	***9 010***	***58,0***
Pevnosť	257	143	55,6	8	5,6	51	35,7	70	49,0
Prístav	6	3	50,0	0	0,0	0	0,0	3	100,0
Stará lodenica	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Alžbetínsky ostrov	299	158	52,8	6	3,8	41	25,9	92	58,2
Priemyselný obvod	327	173	52,9	10	5,8	55	31,8	91	52,6
Robotnícka štvrť	1 210	587	48,5	14	2,4	148	25,2	386	65,8
Školský areál	1 816	968	53,3	29	3,0	330	34,1	520	53,7
Sídlisko - západ	1 716	825	48,1	24	2,9	313	37,9	423	51,3
Komárno - stred I	6 298	3 597	57,1	96	2,7	1 169	32,5	2 094	58,2
Pri cintoríne	3 036	1 542	50,8	51	3,3	404	26,2	948	61,5
Pri nemocnici	2 015	900	44,7	34	3,8	256	28,4	513	57,0
Stred II	2 344	897	38,3	70	7,8	165	18,4	422	47,0
Športový areál	1 970	834	42,3	25	3,0	244	29,3	473	56,7
Kalvária	734	321	43,7	10	3,1	90	28,0	199	62,0
Letecké pole	2 021	897	44,4	26	2,9	250	27,9	557	62,1
Sídlisko - východ	2 995	1 638	54,7	41	2,5	488	29,8	990	60,4
Pri elektrárni	59	38	64,4	2	5,3	14	36,8	14	36,8
Nová lodenica	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Pred lodenicou	242	114	47,1	5	4,4	38	33,3	57	50,0
Nad železnicou	1 123	569	50,7	20	3,5	209	36,7	292	51,3
Sídlisko Bašty	2 291	1 339	58,4	24	1,8	394	29,4	866	64,7
Lándor	***113***	***62***	***54,9***	***11***	***17,7***	***17***	***27,4***	***26***	***41,9***
Lándor	113	62	54,9	11	17,7	17	27,4	26	41,9
Malá Ida	***92***	***45***	***48,9***	***1***	***2,2***	***17***	***37,8***	***21***	***46,7***
Sídlisko Za Váhom	38	17	44,7	0	0,0	6	35,3	6	35,3
Malá Ida	54	28	51,9	1	3,6	11	39,3	15	53,6
Nová Osada	***62***	***37***	***59,7***	***2***	***5,4***	***9***	***24,3***	***21***	***56,8***
Nová Osada	62	37	59,7	2	5,4	9	24,3	21	56,8
Nová Stráž	***1 849***	***924***	***50,0***	***35***	***3,8***	***291***	***31,5***	***548***	***59,3***
Nová Stráž	1 849	924	50,0	35	3,8	291	31,5	548	59,3
Pavel	***59***	***35***	***59,3***	***6***	***17,1***	***17***	***48,6***	***9***	***25,7***
Pavel	59	35	59,3	6	17,1	17	48,6	9	25,7
Veľký Harčáš	***277***	***97***	***35,0***	***10***	***10,3***	***34***	***35,1***	***41***	***42,3***
Veľký Harčáš	277	97	35,0	10	10,3	34	35,1	41	42,3

Zdroj: Štatistický lexikón obcí Slovenskej republiky 2011, ŠÚ SR

Čo sa týka úrovne ZSJ, najvyšší počet ekonomicky aktívnych osôb v r. 2011 bol v ZSJ Komárno – stred I, a to 3 597 osôb, čo predstavuje 20,8 % z celkového počtu EAO mesta a podiel ekonomicky aktívnych osôb ZSJ z trvale bývajúceho obyvateľstva ZSJ predstavoval 57,1 %. V tejto ZSJ najviac ekonomicky aktívnych osôb pracovalo v terciárnom sektore (58,2 %).

Neobývanými ZSJ (urbanistickými obvodmi) sú ZSJ Stará lodenica a ZSJ Nová lodenica.

B.3.2.3 DOCHÁDZKA A ODCHÁDZKA A ZA PRÁCOU

Dochádzka a odchádzka je spracovaná na základe podkladov ŠÚ SR zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov k 21.5. 2011. Údaje sa vzťahujú na obyvateľov trvalo bývajúcich v SR s ekonomickou aktivitou pracujúci a pracujúci dôchodcovia, žiaci základných škôl (t.j. deti 5- až 16-

ročné), študenti stredných škôl a študenti vysokých škôl. Vo výstupoch nie sú zahrnutí ekonomicky aktívni obyvatelia s nezisteným vekom a obyvatelia, ktorí denne dochádzajú/odchádzajú do/zo zamestnania, ale ich čas trvania dochádzky/odchádzky sa nezistil.

Dochádzkou do zamestnania a školy sa rozumie dochádzka do obce, ktorá bola k rozhodujúcemu okamihu sčítania miestom výkonu zamestnania, resp. miestom školy obyvateľa. Táto obec nie je zhodná s obcou trvalého pobytu obyvateľa. Údaje sú spracované aj za dochádzku obyvateľov do presne neurčenej (nezistenej) obce miesta zamestnania/školy. Pri dochádzke sú údaje triedené podľa centier odchádzky; jednotlivé obce odchádzky sú uvedené menovite vtedy, ak z nich za prácou alebo do školy odchádza spolu 10 a viac osôb.

Odchádzkou do zamestnania a školy sa rozumie odchod z obce, v ktorej mal obyvateľ k rozhodujúcemu okamihu sčítania trvalý pobyt. Obec trvalého pobytu je rozdielna od obce, kde obyvateľ vykonáva zamestnanie, resp. navštevuje školu. Údaje sú spracované aj za obyvateľov, ktorí do zamestnania alebo školy odchádzajú do zahraničia. Aj pri odchádzke sú uvedené menovite centrá dochádzky vtedy, ak z obce dochádza za prácou alebo do školy spolu 10 a viac osôb.

Schéma B3-1
Dochádzka za prácou do mesta Komárno (SODB 2011)

Zdroj: Územný generel dopravy Nitrianskeho samosprávneho kraja (AUREX spol. s r o; 11/2017)

Skúmanie dochádzky, resp. odchádzky za prácou na území mesta Komárno sa uskutočnilo aj v rámci cezhraničného projektu TransHUSK, financovaný Programom cezhraničnej spolupráce Maďarská republika – Slovenská republika 2007-2013, kde boli v priebehu roku 2013 vykonané dopravné prieskumy na hraničnom priechode Komárno-Komárom, ako aj dopravno-sociologický prieskum v domácnostiach v meste Komárno. Výsledky zisťovaní sú podrobnejšie zhrnuté v rámci kapitoly B.4.1 Širšie vzťahy.

B.3.2.3.1 DOCHÁDZKA DO MESTA KOMÁRNO

Do mesta Komárno dochádzalo v roku 2011 za prácou 5 115 ekonomicky aktívnych osôb. Z vybraných 13 obcí v rámci okresu Komárno (z ktorých dochádza do zamestnania do Komárna viac než 100 EAO) dochádzalo do mesta Komárno spolu 2 968 ekonomicky aktívnych osôb, čo tvorilo 58,0 % z celkového počtu dochádzajúcich za prácou do Komárna. Čo sa týka ekonomicky aktívnych osôb dochádzajúcich do zamestnania z ostatných obcí mimo okresu Komárno, najviac ich dochádzalo z mesta Nové Zámky (147 EAO).

Z celkového počtu ekonomicky aktívnych osôb dochádzajúcich za prácou do mesta Komárno bolo 4 329 dochádzajúcich z obcí okresu Komárno (84,6 %) a 786 z obcí iných okresov (15,4 %).

Okrem ekonomicky aktívnych osôb dochádzalo v roku 2011 do Komárna 2 663 žiakov a študentov, z toho 347 žiakov dochádzalo do ZŠ, 1 145 študentov do SŠ a 1 171 študentov do VŠ. Z celkového počtu dochádzajúcich žiakov a študentov bolo 1 346 (50,5 %) dochádzajúcich z obcí okresu Komárno a 1 317 žiakov a študentov (49,5 %) dochádzalo z obcí iných okresov.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame prehľad o počte dochádzajúcich do zamestnania do mesta Komárno v roku 2011.

Tabuľka B3-25: Dochádzka do zamestnania do mesta Komárno

obec dochádzky - obec odchádzky	EAO dochádzajúce do zamestnania
do mesta Komárno z obce, mesta v okrese Komárno:	
Zlatná na Ostrove	389
Marcelová	326
Hurbanovo	295
Kolárovo	262
Kamenčná	261
Iža	234
Bátorove Kosihy	230
Zemianska Olča	217
Chotín	188
Okoličná na Ostrove	168
Svätý Peter	147
Pribeta	135
Dulovce	116
spolu dochádzajúci do zamestnania do mesta Komárno z vybraných obcí v rámci okresu Komárno	*2 968*
podiel dochádzajúcich do zamestnania do mesta Komárno z vybraných obcí v rámci okresu Komárno zo všetkých dochádzajúcich (%)	*58,0*
dochádzajúci do zamestnania do mesta Komárno z ostatných obcí v okrese Komárno	*1 361*
dochádzajúci v rámci okresu Komárno spolu	***4 329***
dochádzajúci z iných okresov spolu	***786***
úhrn dochádzajúcich za mesto Komárno	**5 115**

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR
Pozn.: kritériom vybraných obcí je 100 a viac ekonomicky aktívnych osôb dochádzajúcich do zamestnania do mesta Komárno z príslušnej obce v rámci okresu Komárno.

B.3.2.3.2 ODCHÁDZKA DO MESTA KOMÁRNO

Podľa výstupov ŠÚ SR o dochádzke a odchádzke do zamestnania a školy za rok 2011 odchádzalo za prácou mimo obce bydliska 3 131 ekonomicky aktívnych osôb. Svedčí to o nedostatku pracovných príležitostí na území mesta príp. o nesúlade voľných pracovných miest a vzdelanostnej štruktúry ekonomicky aktívneho obyvateľstva (pracovnej sily). Do 14 vybraných obcí v rámci okresu Komárno (uvedené menovite v podkladoch zo SODB 2011) odchádzalo z Komárna 468 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 14,9 % z konečného počtu odchádzajúcich za prácou. Čo sa týka ekonomicky aktívnych osôb odchádzajúcich za prácou do ostatných obcí mimo okresu Komárno, najviac ich dochádzalo do Bratislavy, hl.m. SR (499 EAO).

Z celkového počtu odchádzajúcich z Komárna smeruje do obcí okresu Komárno 544 osôb (17,4 %), do obcí iného okresu 975 ekonomicky aktívnych osôb (31,1 %) a do zahraničia

odchádza 1 612 osôb (51,5 %). Metodika ŠÚ SR však nesleduje konkrétny smer ekonomicky aktívnych osôb odchádzajúcich do zahraničia.

Okrem ekonomicky aktívnych osôb odchádzalo v roku 2011 z Komárna 1 040 žiakov a študentov, z toho bolo 58 žiakov odchádzajúcich do ZŠ, 222 študentov do SŠ a 760 študentov do VŠ. Z celkového počtu odchádzajúcich žiakov a študentov z mesta Komárno bolo 92 (8,8 %) odchádzajúcich do obcí v rámci okresu Komárno, 649 do obcí iných okresov (62,4 %) a 299 (28,8 %) bolo odchádzajúcich do zahraničia.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame prehľad o počte ekonomicky aktívnych osôb odchádzajúcich do zamestnania z Komárna v roku 2011.

Tabuľka B3-26: Odchádzka do zamestnania z mesta Komárno

obec odchádzky - obec dochádzky	EAO odchádzajúce do zamestnania
z mesta Komárno do obce, mesta v okrese Komárno:	
Hurbanovo	107
Kolárovo	98
Zlatná na Ostrove	49
Marcelová	33
Zemianska Olča	29
Kamenická	21
Chotín	20
Patince	19
Iža	18
Svätý Peter	18
Veľké Kosihy	17
Nesvady	16
Pribeta	12
Bátorove Kosihy	11
spolu odchádzajúci do zamestnania z mesta Komárno do vybraných obcí v rámci okresu Komárno	*468*
podiel odchádzajúcich do zamestnania z mesta Komárno do vybraných obcí v rámci okresu Komárno zo všetkých odchádzajúcich (%)	*14,9*
odchádzajúci do zamestnania z mesta Komárno do ostatných obcí v okrese Komárno	*76*
odchádzajúci v rámci okresu Komárno spolu	***544***
odchádzajúci do iných okresov spolu	***975***
odchádzajúci do zahraničia	***1 612***
úhrn odchádzajúcich za mesto Komárno	**3 131**

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR
Pozn.: kritériom vybraných obcí je 10 a viac ekonomicky aktívnych osôb odchádzajúcich do zamestnania z mesta Komárno do príslušnej obce v rámci okresu Komárno.

B.3.2.4 NEZAMESTNANOSŤ

V okrese Komárno bolo ku koncu mesiaca jún 2016 celkovo 6 802 evidovaných nezamestnaných (uchádzačov o zamestnanie[3]), z toho bolo 3 774 žien (55,5 %) a 3 028 mužov (44,5 %). Disponibilných uchádzačov o zamestnanie[4] (UoZ) bolo 5 829.

[3] Uchádzač o zamestnanie (UoZ) je občan hľadajúci zamestnanie, zaradený do evidencie nezamestnaných na ÚP po podaní písomnej žiadosti o sprostredkovanie zamestnania.

Miera evidovanej nezamestnanosti [5] (MEN) v okrese Komárno dosahovala hodnotu 10,72 %, čo je o 2,59 % vyššia nezamestnanosť, ako bola k tomu dátumu miera evidovanej nezamestnanosti v Nitrianskom kraji (tu MEN dosiahla úroveň 8,13 %) a o 1,27 % vyššia, než bol celoslovenský priemer (MEN v SR k 30.06. 2016 dosahovala 9,45 %).

Podrobný vývoj miery evidovanej nezamestnanosti v okrese Komárno, v Nitrianskom kraji a v SR od r. 2001 je znázornený v nasledujúcom grafe.

Graf B3-10: Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti v okrese Komárno, v Nitrianskom kraji a v SR

Poznámka: Ku 31.12. 2001 – 2015
Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2016

V rámci Nitrianskeho kraja má okres Komárno najvyššiu mieru nezamestnanosti. Za ním nasleduje okres Levice (MEN 9,48 %), ďalej okres Nové Zámky (8,44 %), okres Topoľčany (7,79 %), okres Zlaté Moravce (6,93 %), okres Šaľa (6,40 %), a najnižšiu mieru evidovanej nezamestnanosti ku koncu júna 2016 dosahoval okres Nitra (6,28 %).

Nasledujúca tabuľka ponúka prehľad vývoja ukazovateľov nezamestnanosti v okrese a v meste Komárno v r. 2004-2016.

Tabuľka B3-27: Vývoj nezamestnanosti v okrese a v meste Komárno

rok	počet uchádzačov o zamestnanie okres Komárno	z toho počet disponibilných UoZ okres Komárno	miera evidovanej nezamestnanosti (%) okres Komárno	počet uchádzačov o zamestnanie mesto Komárno	počet nedisponibilných UoZ mesto Komárno
k 31.12.2004	7 593	7 159	13,71	1 632	_
k 31.12.2005	5 344	4 877	9,69	1 060	_
k 31.12.2006	4 412	3 997	8,41	869	_
k 31.12.2007	3 923	3 567	7,36	835	_
k 31.12.2008	4 525	4 182	8,48	977	_
k 31.12.2009	8 351	7 781	15,05	2 075	_
k 31.12.2010	9 067	8 462	16,34	2 119	_
k 31.12.2011	9 805	9 195	17,53	2 505	_
k 31.12.2012	10 991	10 380	19,15	2 832	_

[4] Disponibilný uchádzač o zamestnanie je UoZ, ktorý bezprostredne po ponuke voľného pracovného miesta môže nastúpiť do pracovného pomeru.

[5] Miera evidovanej nezamestnanosti predstavuje podiel počtu disponibilných UoZ k ekonomicky aktívnemu obyvateľstvu vyjadrený v percentách.

k 31.12.2013	10 135	9 504	17,69	2 549	230
k 31.12.2014	9 352	8 466	15,48	2 410	218
k 31.12.2015	8 270	7 229	13,26	2 185	281
k 30.06.2016	6 802	5 829	10,72	1 899	186

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2016
Pozn.: Nedisponibilných UoZ na úrovni miest a obcí štatisticky sledujeme až od roku 2013.
Uvádzané štatistické údaje sú ku dňu spracovania (19.07. 2016) predbežného charakteru, nakoľko po nasadení nového IS prebieha konsolidácia a synchronizácia údajovej základne a doladenie spôsobu spracovania jednotlivých štatistických ukazovateľov.

K 30.06. 2016 bolo v meste Komárno 1 899 nezamestnaných, z toho bolo 1 060 žien (55,8 %) a 839 mužov (44,2 %). Disponibilných uchádzačov o zamestnanie bolo 1 713, nedisponibilných bolo 186 osôb. Miera evidovanej nezamestnanosti za jednotlivé obce/mestá sa neuvádza vzhľadom k tomu, že ekonomicky aktívne obyvateľstvo je vykazované len do úrovne okresu. Za jednotlivé obce sa uvádza len počet uchádzačov o zamestnanie.

Nasledujúca tabuľka uvádza prehľad štruktúry uchádzačov o zamestnanie v meste Komárno ku koncu mesiaca jún 2016 podľa veku, podľa najvyššieho dosiahnutého stupňa vzdelania a podľa dĺžky evidencie.

Tabuľka B3-28: Nezamestnanosť v meste Komárno

uchádzači o zamestnanie	abs.	%
podľa veku:		
15 - 19 rokov	19	1,0
20 - 29 rokov	396	20,9
30 - 39 rokov	467	24,6
40 - 49 rokov	424	22,3
50 - 59 rokov	523	27,5
60 a viac rokov	70	3,7
podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania:		
základné vzdelanie	374	19,7
stredné vzdelanie bez maturity	596	31,4
stredné vzdelanie s maturitou	664	35,0
vysokoškolské + vedecké vzdelanie	200	10,5
bez vzdelania	65	3,4
nezistené	0	0,0
podľa dĺžky evidencie:		
0-6 mesiacov	610	32,1
7-12 mesiacov	254	13,4
13-24 mesiacov	317	16,7
25-36 mesiacov	212	11,2
37-48 mesiacov	124	6,5
nad 48 mesiacov	382	20,1
počet UoZ celkom	**1 899**	**100,0**

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, (30.6.2016)
Pozn: Uvádzané štatistické údaje sú ku dňu spracovania (19.07. 2016) predbežného charakteru, nakoľko po nasadení nového IS prebieha konsolidácia a synchronizácia údajovej základne a doladenie spôsobu spracovania jednotlivých štatistických ukazovateľov.

Podľa veku najvyšší podiel nezamestnaných tvorili 50-59 ročné osoby (27,5 %). Podľa vzdelania tvorili najvyššie percento nezamestnaní so stredoškolským vzdelaním s maturitou (35,0 %) a bez maturity (31,4 %). Vysokoškolsky vzdelaní nezamestnaní a vedeckí pracovníci tvorili 10,5 %, osoby s ukončeným len základným vzdelaním tvorili 19,7 % nezamestnaných. Podľa dĺžky evidencie bolo 32,1 % evidovaných nezamestnaných do 6 mesiacov, 13,4 % tvorili nezamestnaní od 7 do 12 mesiacov. Celkove do 12 mesiacov bolo 45,5 % všetkých nezamestnaných, 16,7 %

z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie tvorili osoby nezamestnané 1-2 roky a 37,8 % nezamestnaní viac než 2 roky.

Graf B3-11: Štruktúra uchádzačov o zamestnanie v meste Komárno podľa veku, najvyššieho dosiahnutého vzdelania a dĺžky evidencie (%)

Poznámka: Ku 30.06. 2016
Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2016

Prehľad vývoja uchádzačov o zamestnanie a disponibilných uchádzačov o zamestnanie k jednotlivým mesiacom r. 2016 je uvedený nižšie.

Tabuľka B3-29: Nezamestnanosť v meste Komárno

obdobie (stav ku koncu obdobia)	počet uchádzačov o zamestnanie mesto Komárno	počet disponibilných UoZ mesto Komárno
01/2016	2 153	1 872
02/2016	2 070	1 836
03/2016	2 028	1 799
04/2016	1 966	1 749
05/2016	1 905	1 699
06/2016	1 899	1 713

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, 2016

B.3.2.5 ODHAD POČTU PRACOVNÝCH PRÍLEŽITOSTÍ MESTA KOMÁRNO

Počet pracovných príležitostí na území mesta resp. obce sa nezisťuje. Pracovné príležitosti na území mesta Komárno je možné vypočítať nepriamo tak, že od počtu ekonomicky aktívnych osôb v Komárne odpočítame ekonomicky aktívnych odchádzajúcich do zamestnania z Komárna a pripočítame ekonomicky aktívnych obyvateľov dochádzajúcich do zamestnania do Komárna. Tieto ukazovatele sa sledujú iba k dňu sčítania obyvateľov, domov a bytov. Počet ekonomicky aktívnych obyvateľov, zistený pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov, musíme tiež znížiť o počet nezamestnaných, ktorí sú metodicky vedení taktiež ako ekonomicky aktívni.

Údaje, z ktorých pri odhade pracovných príležitostí vychádzame:

- počet obyvateľov mesta Komárno k dňu SODB 2011 - 34 349,
- počet ekonomicky aktívnych obyvateľov spolu k dňu SODB 2011 - 17 301,
- počet ekonomicky aktívnych odchádzajúcich do zamestnania k dňu SODB 2011 - 3 131,
- počet ekonomicky aktívnych dochádzajúcich do zamestnania k dňu SODB 2011 - 5 115,
- počet nezamestnaných osôb k dňu SODB 2011 - 2 585.

Nakoľko neexistujú oficiálne publikované štatistiky o počte pracovných príležitostí na úrovni obcí/miest SR, približný odhad počtu pracovných príležitostí v meste Komárno na základe vyššie spomenutej metodiky predstavoval cca 16 700 pracovných príležitostí, čo predstavuje hospodársku základňu mesta. Intenzita pracovných príležitostí dosahovala 48,6 pracovných

príležitostí/100 obyvateľov. K súčasnému obdobiu predpokladáme počet pracovných príležitostí na území mesta na rovnakej úrovni (t.j. 16 700 pracovných miest).

Ak predpokladáme k návrhovému obdobiu, že prírastok počtu obyvateľov mesta Komárno na funkčných plochách určených na bývanie by bol 8 059 osôb, potom by sa hospodárska základňa mesta mala rozšíriť o ďalších cca 3 900 nových pracovných príležitostí (za predpokladu maximálnej saturácie všetkých plôch určených pre bývanie).

ÚPN mesta Komárno pritom len na časti voľných disponibilných plôch – na nových funkčných plochách určených pre priemyselnú výrobu, stavebnú výrobu a skladové hospodárstvo a v nových územiach výrobno-obslužných areálov podnikateľských aktivít a skladov – predpokladá vytvorenie pracovných príležitostí v rozsahu cca 9 tis., čo predstavuje dostatočné rezervy z hľadiska potrebných pracovných miest pre obyvateľstvo mesta k návrhovému obdobiu.

Ambíciou mesta Komárno by malo byť poskytovanie pracovných príležitostí nielen pre svojich (vlastných) obyvateľov, ale aj pre obyvateľov širšieho (spádového) regiónu.

B.3.2.6 VLASTNÍCKE VZŤAHY POZEMKOV A PARCIEL

Vlastnícke vzťahy na území mesta Komárno sledovali na podklade katastra nehnuteľností. Riešené územie tvorí 25 124 parciel registra „C“ o rozlohe takmer 10 316,7500 ha a 10 192 parciel registra „E“ o rozlohe 131,4000 ha.

Vlastníctvo k nehnuteľnostiam má podľa údajov katastra nehnuteľností štruktúru uvedenú v nasledujúcej tabuľke. Rozlíšiť sa dá pritom jednoduchá forma vlastníctva, kedy predmetnú parcelu vlastní bezpodielovo len jeden vlastník a zmiešaná, resp. podielová forma vlastníctva viacero fyzických a/alebo právnických subjektov. K uvedeným druhom vlastníctva sú uvedené v tabuľke výmery, ako aj ich podiel v rámci jednotlivých registrov „C“ a „E“. Tabuľkové údaje následne reflektujú aj priložené grafické schémy.

Tabuľka B3-30: Vlastnícke vzťahy

Druh vlastníctva	Výmera pozemkov a parciel registra „C“		Výmera pozemkov a parciel registra „E“	
	ha	%	ha	%
Druh jednoduchého vlastníctva				
Slovenský pozemkový fond	245,5885	2,38	144,0615	2,35
SR	956,5282	9,27	115,2580	1,88
mesto Komárno	879,1233	8,52	76,0665	1,24
cirkev	914,4238	8,86	15,6003	0,25
fyzická osoba	1 635,9200	15,86	1 906,8300	31,10
s.r.o.	272,5064	2,64	66,2069	1,08
a.s.	161,4157	1,56	5,5301	0,09
v.o.s.	0,6360	0,01	0,0000	0,00
družstvo	5,4020	0,05	156,4383	2,55
občianske združenie	0,0000	0,00	295,9517	4,83
Druh zmiešaného vlastníctva				
Slovenský pozemkový fond a SR	0,7948	0,01	876,4446	14,29
Slovenský pozemkový fond a právnická osoba	13,9747	0,14	4,8756	0,08
Slovenský pozemkový fond a fyzická osoba	3,0563	0,03	487,5338	7,95
Slovenský pozemkový fond a iné druhy vlastníctva	2,6899	0,03	1 141,4800	18,62
SR a fyzická osoba	94,1177	0,91	19,9840	0,33
SR a fyzická osoba a právnická osoba	0,0553	0,00	0,0000	0,00
mesto Komárno a právnická osoba	0,0000	0,00	1,4875	0,02
mesto Komárno a fyzická osoba	10,2476	0,10	3,0933	0,05
mesto Komárno a iné druhy vlastníctva	1,5884	0,02	1,0519	0,02
cirkev a iné druhy vlastníctva	0,3297	0,00	2,0589	0,03
právnická osoba a iné druhy vlastníctva	0,0071	0,00	24,6470	0,40
právnická osoba a fyzická osoba	64,4763	0,62	786,7946	12,83
Spolu	**10 316,7500**	**100,00**	**6 131,4000**	**100,00**

Zdroj: Katastrálny úrad SR
Pozn: Aktuálne údaje 12/2015

Schéma B3-2
Schéma vlastníckych vzťahov pozemkov a parciel registra "C"

Schéma B3-3
Schéma vlastníckych vzťahov pozemkov a parciel registra "E"

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KOMÁRNO

Schéma č. B3-2

SCHÉMA VLASTNÍCKYCH VZŤAHOV POZEMKOV A PARCIEL REGISTRA "C"

Severka | Obstarávateľ: Mesto Komárno | Spracovateľ: AUREX spol. s r.o. | Mierka: 1 : 50 000 | Rok: 09/2018

0 0,25 0,5 1 1,5 2 km

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KOMÁRNO

Schéma č. B3-3

SCHÉMA VLASTNÍCKYCH VZŤAHOV POZEMKOV A PARCIEL REGISTRA "E"

Severka | Obstarávateľ: Mesto Komárno | Spracovateľ: AUREX spol. s r.o. | Mierka: 1 : 50 000 | Rok: 09/2018

0 0,25 0,5 1 1,5 2 km

B.4 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

B.4.1 MEDZINÁRODNÉ SÚVISLOSTI

V stredoeurópskych podmienkach je mesto Komárno súčasťou aglomerácie Viedeň – Bratislava – Budapešť, ktorej sídelná štruktúra je prirodzene formovaná pozdĺž vodného toku rieky Dunaj. Priestorové väzby na hlavné mesto SR sú rozvinuté pásom osídlenia cez Dunajskú Stredu a Veľký Meder. V hlavné mesto Maďarska Budapešť má silné dostredivé vzťahy aj na mesto Komárno.

B.4.2 REGIONÁLNE SÚVISLOSTI

Z hľadiska regionálnych väzieb existujú silné väzby Komárna a okolitých obcí nie len v SR, ale aj v susednom Maďarsku, pre ktoré tvorí Komárno hospodárske, kultúrne i spoločenské zázemie Komárno má tak svojim postavením v štruktúre osídlenia výrazný predpoklad plniť dôležité funkcie v celom sídelnom systéme medzi Bratislavou a Budapešťou, k čomu je z polohy mesta potrebné akcelerovať a udržať patričné rozvojové determinanty.

B.4.3 CEZHRANIČNÉ SÚVISLOSTI REGIÓNU KOMÁRNO - KOMÁROM

Región Komárno-Komárom má kooperujúci a štrukturálne navzájom sa doplňujúci hospodársky rozvoj, vysoký počet transnacionálnych spoločností a tiež fungujúci systém mobilnej pracovnej sily (prekračujúcej hranicu). Nepriaznivo však na to vplýva vysoká miera nezamestnanosti na slovenskej strane hranice a od roku 2011 postupné zrušenie podnikov a zánik pracovísk a predovšetkým odchod vysoko kvalifikovanej pracovnej sily.

Maďarská strana vyniká v doprave medzinárodnou železničnou traťou a tiež dobrým diaľničným napojením. Silnou stránkou je dobré spojenie s cestami I. triedy na slovenskej strane hranice. Za výhody je možné považovať napojenie na vodné cesty na Váhu a najmä Dunaji, železničnú trať a železničné spojenie medzi oboma stranami hranice ako aj prepojenie autobusovej siete..

Dopravné prieskumy ukázali, že intenzita vzájomnej dopravy je pomerne vysoká a zároveň, že z Maďarska na Slovensko smeruje za prácou viac vozidiel ako opačným smerom Priemerný počet osobných vozidiel v pracovný deň smerujúcich na Slovensko (podobne ako aj v smere do Maďarska) je na úrovni približne 3 700 vozidiel, čo predstavuje raz taký veľký počet vozidiel v porovnaní s intenzitou dopravy na ostatných skúmaných hraničných priechodoch (Medveďov - Vámoszabadi; Štúrovo – Esztergom a Milhosť – Tornyosnémeti). Zároveň bolo zistené, že takmer 19 % vozidiel smeruje za prácou z Maďarska na Slovensko pričom opačným smerom je to iba približne 14 % vozidiel.

Je možné pozorovať klesajúci trend dochádzky za prácou do Maďarska a naopak rastúcu dochádzku za prácou na Slovensko. Na základe existujúcej intenzity prepravy a pri zohľadnení priemernej obsaditeľnosti vozidla smerom na Slovensko (približne 1,8) môže, v rámci jedného pracovného dňa, dosahovať pohyb (dochádzka) za prácou na Slovensko spolu až 1 300 osôb (zároveň smerom do Maďarska je to asi 900 osôb).

Na maďarskej strane regiónu je nižšia nezamestnanosť ako aj vyšší rast počtu obyvateľov ako na slovenskej strane. Na oboch stranách hranice je vysoký pomer obyvateľstva v produktívnom veku. Slovenská strana má vysoký pomer dvojjazyčného obyvateľstva a na území mesta Komárno má sídlo verejná vysoká škola (UNIVERZITA J. SELYEHO). Celkovo je možné konštatovať, že cezhraničný región má vysoký potenciál pre využitie spoločných kultúrnych a historických tradícii.

B.4.4 POSTAVENIE MESTA KOMÁRNO V ŠTRUKTÚRE OSÍDLENIA SR

Postavenie mesta Komárno v štruktúre osídlenia je dané jeho špecifickou polohou na hranici dvoch štátov. Komárno je najjužnejším okresným mestom Slovenskej republiky. Plní funkciu prirodzeného centra regionálneho významu a vďaka svojej excentrickej polohe na hranici s Maďarskom zastáva aj niektoré funkcie sídiel nadregionálneho významu.

V hierarchizovanej štruktúre centier osídlenia v celoštátnej územnoplánovacej dokumentácii, ktorou je Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2011 (ďalej aj ako KURS), je mesto Komárno zaradené ako centrum druhej skupiny, v jej prvej podskupine, spolu s mestami Bardejov, Čadca, Dunajská Streda, Humenné, Levice, Liptovský Mikuláš, Lučenec, Michalovce, Piešťany, Považská Bystrica, Prievidza, Ružomberok, Spišská Nová Ves, Rimavská Sobota, Topoľčany a Trebišov.

Mesto Komárno je súčasne centrom novozámocko-komárňanského ťažiska osídlenia. Toto ťažisko osídlenia je v KURS 2001 zaradené ako ťažisko osídlenia druhej úrovne. Ťažiská osídlenia druhej úrovne, sú tvorené okolo stredne veľkých miest, pri ktorých sa v menšej miere prejavujú aglomeračné väzby medzi centrami a voči okolitým obciam prevládajú viac polarizačné (dostredivé) účinky jadier týchto ťažísk osídlenia. Územné vymedzenie ťažísk osídlenia nie je stabilné a statické. Ide o isté v čase premenlivé (pulzujúce) územia. Závisí to na rozvoji aktivít na ich území v jednotlivých obciach a na rozvoji „sily“ vlastného jadra (jadier) ťažiska osídlenia. Novozámocko-komárňanské ťažisko osídlenia predstavuje vo vymedzení KURS 2001 územie pozdĺž osi od Šurian až po Komárno s okolitými obcami, ktoré spádujú do jednotlivých centier na tejto osi ležiacich – Šurany, Nové Zámky, Hurbanovo, Komárno.

Mesto Komárno sa zároveň podľa KURS nachádza na strete dvoch rozvojových osí druhého stupňa. V smere od hlavného mesta SR na žitnoostrovno-dunajskej rozvojovej osi Bratislava – Dunajská Streda – Komárno – Štúrovo a v smere od krajského mesta Nitra na ponitrianskej rozvojovej osi Trenčín – Bánovce nad Bebravou – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno.

B.4.5 SÚMESTIE KOMÁRNO - KOMÁROM

Dnešný priestorový prejav mesta Komárno vychádza z historickej fortifikačnej sústavy, ktorá bola realizovaná na oboch brehoch Dunaja počas storočí. Na Slovenskej strane v podobe výstavby Starej a Novej pevnosti s opevnením a baštami a na Maďarskej strane v Komárome ako výstavba pevnosti Igmándi eröd, Csillageröd a Monostori erödna. Vzhľadom na vzájomné spolupôsobenie oboch miest možno konštatovať, že úzko spolupracujú nielen v oblasti municipality, ale aj v oblasti úsilia využívať komparatívne výhody jednotlivých miest. Po vstupe oboch krajín do otvoreného Schengenského priestoru sa tak vytvorilo prakticky jedno synergicky fungujúce mesto. Nakoľko možno konštatovať, že na slovenskej strane tohto súmestia je maďarčina minimálne tak využívaným jazykom ako slovenčina, jazyková bariéra nepredstavuje významný limit každodenného fungovania. Obyvatelia využívajú služby a komerčnú občiansku vybavenosť na oboch stranách Dunaja. Z pohľadu trhových podmienok voľnej ekonomiky sú však obe mesta niekde na hrane medzi partnerskou spoluprácou a hospodárskou konkurenciou, čo sa prejavuje aj v boji o tvorbu pracovných príležitostí či pri podielových daniach rezidentov.

Na oboch brehoch Dunaja síce platia rôzne legislatívne nástroje, územnoplánovacia stratégia by však mala byť do jednotná. Celoštátna územnoplánovacia koncepcia, ktorú schválil Maďarský parlament, zaraďuje mesto Komárom do oblasti stredného Dunaja v Komárniansko – Ostrihomskej župe. Podľa celoštátnej koncepcie je potrebné oblasť stredného Dunaja usmerňovať tak, aby obstála v silnej konkurencii regiónov, pričom sa má sa stať jadrovým inovačným regiónom s rozhodujúcim vplyvom na domáci inovačných proces, ktorý má konečnom dôsledku zvýšiť životnú úroveň obyvateľstva vo vnútri regiónu. Významná poloha mesta Komárom v systéme osídlenia Maďarska spočíva v blízkosti významnej rozvojovej osi spájajúcej Budapešť s centrom rozvojového pólu Györ a rozvojovej osi smerujúcej od Tatabányi smerom na Slovensko. Mesto Komárom je situované na hlavnej dopravnej ceste č. 1, vedenej z Viedne do Budapešti. Je kultúrno-spoločenským, obchodným a turistickým centrom na severe Maďarska. V Komárome sa tiež stretávajú cesty vedúce z juhu Maďarska smerujúce.

Územný plán samotného mesta Komárom je vypracovaný v súlade s Maďarským zákonom o územnom plánovaní a usporiadaní územia z roku 1996, pričom rešpektuje celoštátnu územnoplánovaciu koncepciu, ako aj Územný plán Komárniansko – Ostrihomskej župy v aktuálnom platnom znení. Územný plán mesta Komárom je riešený v rozsahu katastrálneho územia Komárom, do ktorého sú zahrnuté aj sídla Szöny a Koppánymonostor. Významné postavenie v meste majú liečebné kúpele, cestovný ruch a spomínané pevnosti fortifikačného systému. Polohou na križovaní európskej vodnej cesty a nadregionálnych železničných tratí majú v Komárome silné postavenia aj priemysel a obchod tovarov.

B.4.5.1 ROZVOJ SÚMESTIA KOMÁRNO - KOMÁROM

V roku 2012 bolo spracované „Zosúladenie územnoplánovacích dokumentov a rozvojových programov miest Komárno a Komárom pre ich spoločný a koordinovaný rozvoj" (ZELINA Architektonická kancelária, s.r.o. 02/2012). Ďalej aj ako zosúladenie. Projekt zosúladenia bol riešený v rozsahu katastrálnych území Komárno, Nová stráž na území Slovenskej republiky a katastrálneho územia Komárom, vrátane sídiel Szöny a Koppánymonostor. V zosúladení je analyzovaný celkový pohľad na rozvoj dvoch miest Komárna a Komároma v rámci európskeho Schengenského priestoru, ktorý umožňuje stanoviť novú stratégiu vyváženého trvalo udržateľného rozvoja obidvoch miest. Na základe Programu cezhraničnej spolupráce Maďarskej republiky a Slovenskej republiky v rokoch 2007-2013 bolo spracované aj zosúladenie územnoplánovacích dokumentov oboch častí súmestia. Projekt je rozdelený na dve časti:

- Časť A – Spoločná stratégia pre mestá Komárno a Komárom, ktorá je spracovaná na základe analýzy uvedených dvoch územných plánov miest s cieľom hľadania a riešenia problémových okruhov. Na základe analýzy a syntézy spoločných problémov, záujmov a priorít je stanovená spoločná stratégia pre spoločný rozvoj oboch miest v oblasti územného plánovania a regionálneho plánovanie.
- Časť B – Návrh zmien a doplnkov Územného plánu mesta Komárno, ktoré vyplývajú zo zosúladenie územnoplánovacích dokumentov a rozvojových programov miest Komárno a Komárom pre ich spoločný a koordinovaný rozvoj.

Súmestie miest Komárno – Komárom vnáša do riešenia spoločné potreby a požiadavky najmä v cestnej a vodnej doprave, rozvíjaní cestovného ruchu využívajúceho pevnostný systém.

Ambíciou projektu bolo aj vytipovanie oblastí a priorít pre spoločný rozvoj miest Komárno a Komárom. Syntézou skúmaných oblastí v rámci urbanistických koncepcií obidvoch miest sú v zosúladení uvedené spoločné priority, z ktorých medzi hlavné môžeme zaradiť nasledovné.

- Zvýšiť význam mesta Komárno v systéme osídlenia a sídelných väzieb na celoštátnej, nadregionálnej a regionálnej úrovni tak, aby plnilo aj funkcie nadregionálneho až medzinárodného významu vyplývajúcich z výhodnej polohy na jednom z hlavných európskych urbanizačných osí v smere Štuttgart – Ulm – Mníchov – Salzburg – Linz – Viedeň – Bratislava – Budapešť – Belehrad a to pozdĺž toku Dunaja.
- Podporovať rozvoj zariadení adekvátnych významu a postaveniu mesta Komárno v oblasti:
    - miestnej a nadregionálnej samosprávy
    - technologických a priemyselných parkov prepojených s miestnymi vysokými školami (polytechnické centrá vývoja a aplikovaného výskumu)
    - vysokých škôl so zameraním na rozvoj lodiarstva a manažmentu logisticky, obchodu a ekonomických služieb (bankovníctvo, finančný manažment, leasingové spoločnosti a pod.)
    - nadregionálnych obchodných centier, zariadení a výstavníctva
    - nadregionálnych zdravotníckych služieb,
    - nadregionálnych kultúrnych podujatí (Dunajský kultúrny festival – prezentácia kultúry dunajského regiónu),
    - rozvoja voľno - časových aktivít a rekreácie pre miestnych obyvateľov a turistov so zapojením okolitých prírodných fenoménov (Dunaj, Váh, lužné lesy, jazerá) a kultúrnohistorických pamätihodností (Stará pevnosť, Pevnostný systém Komárna, pevnosti Igmándi eröd, Csillagerıd, Monostori eröd v Komárome),
- Prepojenie peších zón obidvoch miest pozdĺž Záhradníckej ul. v Komárne a Igmándi ul. v Komárome a vytvorenie mestského parteru dobudovaním zariadení občianskej vybavenosti pozdĺž týchto komunikácií.
- Posilnenie významu Rákócziho ul., Mederskej ul. a Záhradníckej ul. v Komárne, ako hlavné mestské radiály s doplnením vybavenostných funkcií formou dostavby prelúk a nezastavaných plôch do kompaktnej mestskej blokovej zástavby s mestským parterom.

- Postupné vymiestňovanie prístavu v Komárne a následná prestavba uvoľneného atraktívneho priestoru pre etablovanie nových spoločensko – vybavenostných štruktúr s predpokladom zapojenia územia do radiálnookružného systému mesta vrátane zapojenia dunajského nábrežia do organizmu vnútorného mesta (dunajská promenáda s mobiliárom, butiky, salóny, kaviarne, cukrárne, vinárne a pod.).
- Zapojenie celého fortifikačného systému mesta do poznávacieho turizmu a vytvoriť možnosti na celkové optické vnímanie všetkých pevností a opevnení na obidvoch brehoch Dunaja výstavbou vyhliadkovej terasy (kaviarne), ktorá by bola umiestnená na novej veži bývalej colnice. Pre lepšie vnímanie pevnostného systému vo večerných hodinách treba zabezpečiť ich štýlové osvetlenie.
- Postupne preorientovať Alžbetin ostrov na zmiešané funkčné využitie pre bývanie a rekreáciu s rozšírením prístavu pre osobné lode (rezidenčné bývanie s možnosťou ukotvenia jácht v prístave) a zriadenie osobného prístavu vo východnom cípe ostrova.
- Dobudovanie sieť cyklotrás v Komárne a Komárome a vzájomne ich prepojiť pešou a cyklo lávkou cez Dunaj v priestore Starej pevnosti a pevnosti Csillagerıd, kde by sa mestský systém cyklotrás napojil na plánovanú európsku vetvu EuroVelo 6, ktorá je vedená cez Francúzsko, Nemecko, Rakúsko (Viedeň), Slovensko (Bratislava), Maďarsko (Budapešť), Srbsko a Rumunsko až po Čierne more.

V Zosúladení územnoplánovacích dokumentov a rozvojových programov miest Komárno a Komárom pre ich spoločný a koordinovaný rozvoj sa ďalej uvádza, že ambíciou predmetného zosúlaďovania územnoplánovacích dokumentácií a rozvojových dokumentov miest Komárno a Komárom je vytvorenie územnotechnických predpokladov s cieľom dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj obidvoch miest. V súlade s touto základnou stratégiou zosúladenie navrhuje základné princípy urbanistickej koncepcie rozvoja jednotlivých miest a vyváženého funkčného využitia území najmä obytného územia, zmiešaného územia, výrobného územia, rekreačného územia a kúpeľného územia vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využívania území. Ďalej stanovuje regulatívy a limity využitia územia mesta a koncepčné princípy na zachovanie celkových panoramatických pohľadov na mesto ako celku. V rámci mikropriestoru stanovuje primerané regulatívy na zachovanie tradičných uličných pohľadov v rámci pamiatkovej zóny obidvoch miest a navrhuje celkovú humanizáciu mestských priestorov, formou dostavby prelúk a voľných priestorov.

Obidve mestá majú primerané vnútorné územné rezervy, ktoré treba v prvom rade využiť s cieľom humanizácie jednotlivých funkčných plôch, najmä plôch pre bývanie a občianskej vybavenosti. Ďalej je potrebné revitalizovať neupravené zelené plochy a plochy opustených priemyselných areálov (brownfield).

- Usmerňovať rozvoj vnútorných miest v Komárne a Komárome smerom do „vnútra“ s cieľom využitia disponibilných plôch a skompaktnenia mestských štruktúr a dobudovania chýbajúcich zariadení občianskej vybavenosti a bývania a tým aj oživenia centier obidvoch miest.
- Humanizácia sídlisk bývalej komplexnej bytovej výstavby Komárno.

V zmysle dohody zástupcov miest Komárna a Komároma vyplynula aj potreba územnotechnickými opatreniami presunúť navrhovanú trasu rýchlostnej cesty č. I/64 východným smerom vedľa sídla Veľký Harčáš. Nová trasa rýchlostnej cesty č. I/64 bude po premostení Dunaja pokračuje južným smerom do Maďarska na estakádach nad ulicou Petöfi S. Navrhovaná trasa cesty č. I/64 bude v Maďarsku napojená na južný cestný obchvat mesta Komárom

Schéma B5-3
Rozvojové väzby súmestia Komárno – Komárno

B.4.6 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA

Záujmovým územím pre riešenie Územného plánu mesta Komárno je územie susediacich obcí. Na severe hraničí s katastrálnymi územiami mesta Hurbanovo a obcí Martovce, Vrbová nad

Severka

Obstarávateľ

Mesto Komárno

Spracovateľ

AUREX spol. s r.o.

Mierka

1 : 100 000

0 0,5 1 2 3 4 km

Rok

09/2018

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

KOMÁRNO

MAĎARSKO

KOMÁROM

PRIESTOROVÉ SPOLUPÔSOBENIE JEDNÉHO URBANIZOVANÉHO SÚMESTIA KOMÁRNO (SLOVENSKÁ REPUBLIKA) - KOMÁROM (MAĎARSKO)

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KOMÁRNO

Schéma č. B5-3

ROZVOJOVÉ VÄZBY
SÚMESTIA KOMÁRNO – KOMÁRNO

ZNÁME ROZVOJOVÉ ALTERNATÍVY DOPRAVNEJ KONCEPCIE
RADIÁLNO - OKRUŽNÉHO SYSTÉMU DOPRAVY
SÚMESTIA KOMÁRNO - KOMÁROM

Váhom, zo západu s obcami Kameničná a Zlatná na ostrove, z východu s obcami Ižа, Chotín , Svätý Peter. Na juhu hraničí mesto s maďarským mestom Komárom.

Pri spracovaní riešeného územia mesta Komárno sú v nadväznosti na záujmové územie zohľadnené najmä nasledujúce požiadavky.

- Rešpektovanie nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, ktorou je Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja v platnom znení.
- Zohľadnenie nadradenej dopravnej infraštruktúry v koridoroch ciest 1 .triedy I/63 a I/64, vrátane pripravovaných obchvatov mesta Komárno.
- Zohľadnenie nadradenej dopravnej infraštruktúry v koridoroch železničných tratí.
- Rešpektovanie ochranných a bezpečnostných pásiem letiska susednej obce Chotín.
- Zohľadnenie nadradenej technickej infraštruktúry.
- Zohľadnenie záujmov ochrany prírody a krajiny tak, ako vyplývajú zo spracovaných dokumentov regionálneho významu.
- V nadväznosti na trasovanie nadradenej dopravnej infraštruktúry navrhuje využitie optimálne funkčné využitie a priestorové usporiadanie riešeného územia.
- Návrh hlavných priestorov a lokality smerovania nárokov na krátkodobý oddych a rekreáciu obyvateľov mesta Komárno a záujmového územia.
- Považuje protipovodňovú ochranu ako jeden rozhodujúcich faktorov rozvoja.

B.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

B.5.1 HISTORICKÝ VÝVOJ ŠTRUKTÚRY MESTA AKO DETERMINANT PRIESTOROVÉHO ROZVOJA

B.5.1.1 ZÁSADNÉ VÝVOJOVÉ ETAPY URBANIZÁCIE MESTA

- Vývoj mesta v rozmedzí 11. - 16. storočia, ktoré sa v dôsledku rozširovania Starej pevnosti na sútoku Dunaja a Váhu stalo predpolím pre vznik Novej pevnosti.
- Expanzia mesta mimo hradieb v súvislosti s vytváraním predpolia Novej pevnosti, definovaná troma vývojovými štádiami, ktorú ukončil veľký požiar mesta.
    - Formovanie zástavby dominantnej časti mesta s charakterom voľného zoskupenia objektov bez ulíc vo väzbe na komunikačné trasy od 1650 až do začiatku 18. storočia
    - Vytvorenie uličnej siete a uzatváranie zástavby do kompaktných blokov začiatkom 18.storočia až do 1783.
    - Stagnácia vertikálneho nárastu stavebného objemu v mestskej štruktúre od obmedzenia výstavby viacpodlažných objektov po sérii zemetrasení od roku 1783 až do revolučných rokov 1848-1849.
- Pozvoľná konjunktúra mesta po veľkom požiari a vojnových udalostiach 1848-1849 až do 1. svetovej vojny.
- Vývoj mesta v medzivojnovom období a obdobie odstraňovania škôd po druhej svetovej vojne do roku 1965.
- Obdobie intenzifikácie intravilánu mesta spojené s veľkoplošnými asanáciami po roku 1965. Zbúranie cca polovice historickej mestskej zástavby a výstavba socialistických sídlisk.
- Liberalizácia stavebných procesov po roku 1989 a považovanie súkromného vlastníctva nehnuteľností ako významný determinant rozvoja.

B.5.1.2 HISTORICKÝ A STAVEBNÝ VÝVOJ URBANISTICKEJ ŠTRUKTÚRY

Historický a stavebný vývoj územia mesta Komárno je spracovaný podľa Zásady ochrany Pamiatkovej zóny Komárno (Krajský pamiatkový úrad Nitra, 2014).

Mesto Komárno vzniklo v strategickej polohe na sútoku Dunaja a Váhu pri komunikáciách ktoré prechádzali brodmi cez obe rieky. Stopy po postupnom osídľovaní tu pri brodoch zanechali Kelti, neskôr Rimania, ktorí neďaleko na pravom brehu Dunaja vybudovali vojenský tábor a mesto Brigetio a naproti, na severnom brehu rieky jeho opevnené predmostie Celemantiu. V dobe sťahovania národov sa tu dlhší čas zdržiavali Avari kočovníci z Ázie.

Zlom v rozvoji sídla nastal v 10. storočí. Na sútoku Dunaja a Váhu usadil rod vojvodcu Ketela, ktorý si tu vytvoril zimné sídlo a postupne opevnené miesto. Kráľ Štefan I. povýšil opevnenie na sídlo Komárňanského komitátu. Predpokladá sa, že sa nachádzalo niekde v lokalite Starej a Novej pevnosti. Pred mestom v tom čase pravdepodobne existovali osady. V období narodenia Ladislav V. sa predpokladá, že zástavba bola na území bližšie k sútoku riek v lokalite medzi Starou pevnosťou a Ulicou františkánov. Tu sa nachádzala pomerne koncentrovaná urbanistická štruktúra, možno uzavretá do mestských blokov, a pozdĺž prístupových komunikácií do mesta sa asi nachádzala roztrúsená zástavba objektov alebo skupín objektov (Palatínova ulica, Jókaiho ulica, Ulica františkánov a Župná ulica).

Podľa neskoršieho vývoja mesta sa dá predpokladať, že koncentrovanejšia časť mesta mohla mať už v tomto období dve mestské brány, ktorými sa vstupovalo do tejto hustejšej štruktúry sídelného celku. V čase vlády Mateja Korvína zažívalo mesto obdobie spoločenskej konjunktúry. V meste od roku 1454 sídlil úrad Kráľovskej soľnej komory a Komárno bolo sídelným prístavom Kráľovskej Dunajskej flotily. Starý hrad, na sútoku Váh-Dunaja a Dunaja bol prebudovaný na luxusný komplex palácových budov. Po bitke pri Moháči Komárno získava nebývalý strategický význam. V roku 1527 obliehajú a ostreľujú vojská Ferdinanda I. mesto a hrad následne sa v roku 1528 v predpolí hradu vybudoval obranný val, ktorý v dôsledku nových nárokov na obranu mal vytvorené predpolie. Po dobytí Ostrihomu Turkami v roku 1543 uteká časť jeho obyvateľstva do Komárna.

V roku 1546 sa začína s prestavbou korvínovského hradu na novovekú pevnosť. V súvislosti s prestavbou hradu sa pravdepodobne demoluje aj časť mesta, aby vzniklo predpolie pevnosti, ktorá sa od mesta oddeľuje aj vodnou priekopou. Od polovice 16. storočia sa mesto, alebo možno iba jeho mestské jadro opevnilo obranným valom z prútia a hliny. Od roku 1572 má Komárno už kamenné opevnenie s dvomi mestskými bránami.

Okolo roku 1598 sa mesto začína rozpínať smerom na západ. Sú rozparcelované nové pozemky a asi v tom čase boli vybudované aj nové mestské hradby. V roku 1649 prichádzajú do Komárna jezuiti, ktorí tu budujú pri Kostole sv. Ondreja komplex budov kolégia a neskôr aj gymnázia. Zástavba mesta mimo stredovekých hradieb mala v tom čase asi charakter roztrúsených solitérov a voľných zoskupení objektov pri historických komunikáciách, akými boli v tom čase Palatínova ulica (cesta k pravdepodobnému prístavisku) a Župná ulica (cesta na Kolárovo) . V rokoch 1650 – 1670 začína erár kvôli rozšíreniu obranného pásma pred pevnosťou vykupovať objekty a pozemky na území staršieho mestského jadra v lokalite medzi Starou pevnosťou a dnešnou Ulicou františkánov. V súvislosti s vykupovaním uvedeného územia je preparcelované a rozparcelované západné územie mesta pred mestskými bránami a začína sa intenzívna výstavba mesta asi v polohe presahujúcej hranice súčasnej pamiatkovej zóny mesta. V priebehu asanačného obdobia (1650-1670), keď sa uvoľňoval priestor predpolia Novej pevnosti, sa začína intenzívna expanzia mestskej zástavby mimo hradieb stredovekého mesta. So stavbou Novej pevnosti sa začalo v roku 1663. Pred starými hradbami stredovekého mesta dochádza k zahusťovaniu pravdepodobne roztrúsenej zástavby vidieckeho charakteru a v území sa začínajú formovať priestorové vzťahy, ktoré podmienia vznik uličnej siete. V Župnej ulici sa popri Zichyho paláca začala intenzívna výstavba šľachtických kúrií. V rokoch 1682 – 1683 sa vybudovalo nové mestské opevnenie, ktoré prechádzalo pravdepodobne ulicami Rybárska, Kúpeľná, Štúrova, Špitálska. Napriek vybudovaniu nového opevnenia v roku 1683 obyvateľstvo opäť uteká z mesta pred vojenským ohrozením a mesto je vypálené ešte pred jeho obsadením.

Okolo roku 1687 sa do mesta obyvateľstvo navracia a začína ďalšie obdobie konjunktúry. V prvých dvoch tretinách 18. storočia nastalo obdobie najväčšej konjunktúry mesta, ktorého zasiahli občasné katastrofálne zemetrasenia a iné živelné pohromy. Nebyť hospodárskeho vzrastu mesta založeného na podunajskom obchode, spôsobili by uvedené pohromy stagnáciu vývoja na desiatky rokov, ale v prípade Komárna viedli k vyformovaniu špecifickej podoby mestskej štruktúry. V roku 1715 so svojimi 8321 obyvateľmi bolo Komárno najľudnatejším mestom na území dnešného Slovenska a v poradí piatym najväčším mestom Uhorska. Pravdepodobne v prvej tretine 18. storočia dochádza k organizovaniu uličnej siete, ktorá možno z dôvodu prehľadnosti sídelnej štruktúry z polôh na prístupových komunikáciách k pevnosti je organizovaná ako sústava vidlicovite napájaných ulíc. Táto špecifická urbanistická štruktúra však takmer určite nadväzuje na staršie komunikácie v území, ktoré sa zbiehali k dvom mestským bránam. S cieleným rozvojom mesta pred mestským opevnením súvisela aj koncentrácia verejných a cirkevných budov na novom území. Od roku 1713 začína budovanie rozsiahleho komplexu kláštorných budov trinitárov (neskoršej vojenskej nemocnice).

S udelením titulu slobodného kráľovského mesta v roku 1745 získava mesto dávno vymáhanú pozíciu medzi mestami Uhorska. V Komárne je zriadené veliteľstvo Dunajskej kráľovskej flotily a mesto buduje svoju prosperitu na obchode s drevom, soľou a vínom. V 17. storočí sa v dôsledku regulácie Dunaja preložila hlavná plavebná trasa z Váh-Dunaja do hlavného toku Dunaja. Domy vlastníkov obchodných lodí sa menia na paláce a roľnícke dvory ustupujú šľachtickým kúriám. Stav srbských lodiarov bohatne na podunajskom obchode a ich rody sú povyšované do šľachtického stavu. Tak sa zvyšuje koncentrácia šľachty, ktorá dosahuje svoj vrchol pri sčítaní ľudu v polovici 19. storočia. Toto obdobie konjunktúry sa končí sériou veľkých živelných pohrôm: 1764 a 1765 zemetrasenie, 1767 a 1768 požiar mesta, 1768 a 1769 zemetrasenie, 1777 požiar mesta a druhé najväčšie zemetrasenie, ktoré postihlo mesto 22.4.1783. Po poslednom uvedenom zemetrasení vydala Uhorská miestodržiteľská rada zákaz stavby klenutých konštrukcií a nariadila výstavbu maximálne jednoposchodových (dvojpodlažných) budov. V súvislosti s uvedeným nariadením sa búrajú poschodia objektov (napr. jezuitské gymnázium sa znižuje o jedno poschodie). Týmto nariadením a zhoršujúcou sa ekonomickou situáciou nastáva obdobie stagnácie vertikálneho rastu mestskej štruktúry. Nariadenie Uhorskej miestodržiteľskej rady z roku 1783 malo za následok plošnú expanziu sídelnej štruktúry a zapojenie solitérnych objektov v priestore pred mestskými hradbami do sústavy ulíc (napr. mestský majer, niektoré šľachtické kúrie.

Blížiace sa nebezpečenstvo Napoleonovej expanzívnej politiky upriamuje pozornosť viedenského cisárskeho dvora na dunajskú metropolu, ako posledné útočisko cisára a vlády. Po roku 1807 sa začína s výstavbou grandiózneho opevnenia, ktoré malo pojať 200 tisícovú armádu. V čase ohrozenia sa v pevnostiach uchovávali aj habsburské korunovačné klenoty. V rokoch 1830 -1840 sa zahajujú asanácie predmestskej zástavby v súvislosti s budovaním Palatínovej obrannej línie. Asanáciám padne za obeť aj kostol s kalváriou a približne na jeho mieste je vybudovaná nová mestská tzv. Bratislavská brána, ktorú naprojektoval Pietro Nobile. V roku 1847 malo mesto 400 šľachtických domov a kúrií, na ktoré pripadalo 1325 meštianskych domov. Táto vysoká koncentrácia šľachty bola dôsledkom konjunktúry podunajského obchodu v predchádzajúcom storočí. Toto obdobie ukončili udalosti v roku 1848. Dňa 17. septembra vypukol veľký požiar mesta, ktorý v priebehu dvoch hodín zapálil väčšinu mesta a prešiel po drevenom moste aj na druhú stranu Dunaja. Následné vojenské udalosti súvisiace s národnooslobodzovacím bojom /1848-49/ a ostreľovanie mesta cisárskym vojskom spustošili takmer všetko, čo nezničil požiar. Po hospodárskej a spoločenskej stagnácii Komárna, ktorá bola dôsledkom prehratého národnooslobodzovacieho boja, dochádza s odstupom času v poslednej tretine 19. storočia k opätovnému stavebnému rozmachu. V centre sa začínajú stavať monumentálne verejné budovy a v dôsledku blížiacej sa I. svetovej vojny sa tu začína koncentrovať aj vojenské velenie. Ku Komárnu je od roku 1896 pripojená aj obec Új Szöny a postupne sa začína rozvíjať mestská štruktúra na oboch brehoch. Stavajú sa nájomné domy palácového charakteru, honosné súkromné domy, vily, verejné kúpele a prestavujú sa domy v strede mesta, ktoré získavajú vybavenie na umeleckej a remeselnej úrovni hlavných miest monarchie. Budujú sa noblesné kaviarne (Kávéház Grand, Othon kávéház, Centrál, Magyar Királyi Szálló a i.).

Po skončení I. svetovej vojny dochádza k rozdeleniu mesta Dunajom a vytvoreniu hraničného pásma, ktoré predznamenáva vznik medzinárodného prístavného prekladiska. V medzivojnovom období 20. storočia už prestávala baroková sieť ulíc a námestí vyhovovať nárokom vtedajšej dopravy. Poloha hlavného cestného mosta cez Dunaj viedla vtedy vtedajšou Híd utca (Mostová ulica), dnes Lehárova ulica. Cez Palatínovu ulicu sa v tom čase zalamoval hlavný dopravný ťah na Jókaiho ulicu, prípadne na ulici Františkánov a potom po Rakócziho ulici smeroval cez Vážsky most do dnešného Hurbanova, alebo na severozápad smerom na dnešné Kolárovo. Tento pomerne komplikovaný spôsob tranzitnej komunikácie cez mesto a dominantne jednopodlažná zástavba mesta brzdili rozvoj sídelnej štruktúry. V medzivojnovom období rozvoj mesta stagnoval a k postupnej degradácii jadra mesta začalo prispievať aj rozširovanie prístavu po celej dĺžke Dunajského nábrežia. Za obeť tohto rozširovania padol nábrežný park – Darányiho park, využitý na umiestnenie Priemyselnej výstavy /1891/, obdobne aj východný cíp Alžbetinho ostrova. Mesto tak začalo získavať výraz periférie s prístavným prekladiskom.

Po II. svetovej vojne dochádza k prehodnoteniu sídelnej štruktúry a v dôsledku potreby vybudovania efektívneho prepojenia cestného tranzitného prepojenia cez Komárno spájajúceho Maďarskú republiku so severom Európy, sa začína s vybudovaním novej časti Malého mosta cez Dunaj a prerazením cestného ťahu na sever cez Hurbanovo a na západ do Bratislavy. Asanácie spustili proces prehodnotenia oddelenej časti mesta od historického jadra. V priebehu 60.- 80.-tych rokov 20. storočia sa spúšťa proces veľkoplošných asanácií, ktoré vytvorili priestor pre výstavbu veľkých obytných súborov a panelových sídlisk. Z pôvodnej historickej štruktúry zostávajú ušetrené iba časti mesta v pokračovaní Palatínovej ulice okolo pravoslávneho kostola a troch synagóg, ukončené blokom s mestským vodojemom. Ako solitéry v novej štruktúre zostávajú Kostol sv. Rozálie, sústava cintorínov a komplex nemocnice. K územiu, ktoré zostáva napriek strate svojej pôvodnej funkčnej náplne stále nedotknuté, patrí pásmo pevnostného systému. Pokiaľ pásmo Palatínovej línie a väčšej časti Vážskej línie začína v dôsledku zmeny funkčnej náplne alebo zanedbanej údržby chátrať, tak územie Starej a Novej pevnosti a tzv. muničnej továrne sa stáva územím, ktoré po roku 1968 využíva sovietska armáda.

K mestu Komárno bola v roku 1980 pričlenená obec Nová stráž a priľahlé osady. Podľa sčítanie obyvateľstva, domov a bytov malo Komárno v roku 1991 37 346 obyvateľov.

Po roku 1950 - 60 sa na plochách za hranicami pôvodnej pevnosti budovala komplexná bytová výstavba najmä prefabrikovanou – panelovou technológiou typickou pre celé územie Slovenska.

B.5.2 URBANISTICKÁ ŠTRUKTÚRA MESTA

Z celkového pohľadu možno urbanistickú štruktúru mesta hodnotiť ako rastovú heterogénnu štruktúru. Priestorový prejav mesta predstavuje diferencovanú štruktúru súčasného stavu, ktorá vznikla ako výsledok dlhodobého vývoja. Hlavnou úlohou riadenia ďalšieho rozvoja je preto zabezpečiť postupné zrastanie, homogenizáciu a skvalitňovanie zastavaných území najmä vzhľadom na využitie špecifického potenciálu územia na sútoku Dunaja a Váhu. Mestský celok je rozdelený na polovicu cestami prvej triedy smerujúcimi na most do maďarského sídla Komárom. Na tieto cesty vyúsťujú obslužné komunikácie aditívnej mestskej štruktúry.

Z hľadiska vnútorného priestorového usporiadania jednotlivých častí mesta sú pre návrh riešenia významné ich tradičné funkčné a priestorové charakteristiky, ktoré sa javia ako dlhodobo stabilizované. Urbanistickú štruktúru mesta charakterizuje kompaktný priestorový celok, ktorý je výsledkom historického vývoja spojeného s asanačnou prestavbou častí mesta, dotknutých výstavbou pevnostného systému, postupným rozširovaním zastavaného územia na voľné plochy poľnohospodárskej pôdy a využívaním nábrežných častí pre prístavné funkcie.

Postupné premeny stavebnej štruktúry mesta v ňom zanechali výrazné stopy. Pre dnešné Komárno je typická rôznorodosť a vzájomná zmiešanosť funkcií. V meste sú dominujúce historické urbanistické štruktúry celého pevnostného systému s líniou opevnenia, ktoré vytvárajú základné kompozičné determinanty prejavu mesta. Významným prvkom sú aj pozostatky historického jadra tvoriace v prevažnej miere centrum mesta, z ktorých sa vidlicovo rozvetvuje komunikačný systém radiálnym smerom. Na centrum mesta sú následné viazané aj súbory panelovej zástavby bytových domov socialistickej éry, zóny individuálnej rodinnej výstavby, ako aj funkčné celky viazané na rieku Dunaj, t.j. areály prístavov a lodenice. V prírodnej časti krajiny dominuje orná pôda so rozsiahlym systémom drobných vodných tokov a zavlažovacích kanálov. Špecifické postavenie má v území Alžbetin ostrov so zástavbou rodinných domov a rekreačných objektov. Súčasťou mesta je zastavané územie k.ú. Nová stráž, ktoré do istej miery funkčne i prevádzkovo funguje ako urbanistický satelit mesta Komárno. Atraktivita mesta je podporená polohou na sútoku Dunaja a Váhu.

Medzi najčitateľnejšie kompozičné prvky mesta patria:

- Pevnostný systém
- Historické jadro mesta
- Tok Dunaja a Váhu so zachovanou sprievodnou zeleňou
- Alžbetin ostrov
- Najvýraznejšiu výškovú dominantu tvoria veže rímskokatolíckeho Kostola sv. Ondreja.

Pôvodné historicky urbanizované prostredie a pohľadové smery na vzácne urbánne a krajinné panorámy či horizonty.

- Pohľad z Vážskeho mostu pri príjazde od Nových Zámkov a Nitry cesta č. 64
- Príjazd od hraničného prechodu Komárno-Komárom cesta č. 64
- Pohľad z Alžbetinho ostrova
- Pohľad z Novej pevnosti na historické jadro

Základnú organizáciu územia mesta navrhujeme riešiť ako kompaktný kompozičný útvar s ohľadom na charakter okolitej krajiny. Medzi najčitateľnejšie kompozičné prvky celého územia mesta patrí okrem už spomenutého centra mesta s pevnostným systémom, vodných tokov Dunaja a Váhu aj okolitá kultúrna krajina popretkávaná pásmi zelene s lesmi chráneného územia prírody NPR Apálsky ostrov pozdĺž toku Váhu. Urbanizované časti mesta, najmä jeho centrum, sú v rámci urbanistickej koncepcie preto rozvíjané vo väzbe s nábrežiami vodných tokov, na novej kvalitatívnej úrovni, čím zvýrazňujú postavenie mesta “na” Dunaji. Koncepčné riešenia vychádzajú z vytvorenia jasnej kompozičnej schémy rozvoja mesta.

B.5.3 KOMPOZÍCIA MESTA

Mesto Komárno historicky vzniklo na sútoku Dunaja a Váhu. Kompozícia mesta je preto dodnes formovaná práve týmito dvomi najväčšími riekami SR. Navyše Palatínska línia opevnenia vytvára polkruhový výsek medzi riekami, čím jasne vymedzuje kompaktne zastavané územie mesta Komárno. Opevnenie síce predstavuje určitú funkčno – prevádzkovú bariéru, avšak z kompozičného hľadiska ju spolu s oboma riekami vnímame ako najvýznamnejší determinant, podľa ktorého sa odvíja radiálno - okružné usporiadania mesta.

Hlavný kompozičný uzol tvorí historické centrum mesta, ktoré vytvára ústredný peší priestor, zvýraznený výškovými dominantami sakrálnych stavieb a do istej miery aj námestím Európy. V kontaktnej polohe centra mesta sa nachádza Stará a Nová pevnosť, ktoré však vzhľadom na zlý technický stav objektov nepredstavujú významný uzol mestotvorných funkcií. Do budúcna je však potrebné tieto pevnosti spolu s ich rozptylovými plochami formovať tak, aby vytvorili rovnocenný, ak nie dominantný kompozičný uzol celého mesta, vrátane zachovania významných priehľadov na ich zachovalý kultúrnohistorický ráz.

Hlavné kompozičné osi vychádzajú zo širšieho centra mesta radiálnym smerom pozdĺž ústredných komunikačných priestorov. Jedná sa najmä o cestu I/64 s prepojením cez Alžbetin ostrov na maďarskú stranu súmestia Komárno – Komárom, ako aj východným smerom na ľavý breh rieky Váh. Nemenej významnú kompozičnú os tvorí aj cesta I/63, ktorá spája centrum mesta s mestskou časťou Nová Stráž vytvárajúcou kompozičný uzol.

Doplnkové a vedľajšie kompozičné osi, dopĺňajúce rozvojovú schému mesta, majú rovnako radiálne usporiadanie od centra mesta. Jedná sa najmä o ulice Eötvösa, Komenského s pokračovaním do Slnečnej ulice a Petőfiho ulica. V celomestských súvislostiach obdobné charakteristiky vykazujú aj dopravné prepojenia na Novú Osadu, Hadovce, na ktoré sa viažu aj vedľajšie kompozičné uzly. Tie sú formované najmä železničnou a autobusovou stanicou, sídliskom Sever, ako aj premysleným areálom na Hadovskej ceste alebo areálom bývalej poľnohospodárskej školy.

Okružné formovanie mesta je menej rozvinuté ako aktivity viažuce sa na mestské radiály. Vnútorný okruh tvorí najmä Dunajské nábrežie, Elektrárenská cesta a z časti aj Vnútorná Okružná ulica a Okružná cesta s nadviazaním na ulicu Mládeže a Priateľstva. Ich vzájomné prepojenie pozdĺž Váhu však absentuje.

Výšková štruktúra a navrhovaná intenzita využitia rozvojových území vychádza z analýzy existujúcich mestských priestorov. Cieľom riešenia je zachovať charakteristickú historickú siluetu mesta z významných pohľadov na pevnosti a sakrálne stavby, ale súčasne vytvoriť predpoklady pre priemet modernej tváre Komárna ako moderného a opätovne sa rozvíjajúceho mesta. Rozvojové lokality, v ktorých je možné umiestňovať nové akcenty, vychádza z kompozičnej analýzy územia a z vymedzenia chránených priehľadov z hlavných prístupov do mesta.

Schéma B5-1
Kompozícia mesta Komárno

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KOMÁRNO

Schéma č. B5-1

KOMPOZIČNÁ SCHÉMA

Severka | Obstarávateľ: Mesto Komárno | Spracovateľ: AUREX spol. s r.o. | Mierka: 1 : 50 000 | Rok: 09/2018

Schéma B5-2
Ideová, funkčno - priestorová schéma rozvoja súmestia Komárno - Komárom

B.5.3.1 KOMPOZÍCIA HISTORICKÉHO JADRA

Územie pamiatkovej zóny predstavuje podstatnú časť centrálnej mestskej zóny s historickou zástavbou, ktorá sa vytvárala okolo hlavnej vidlice historických trás. Základnú osnovu pôdorysnej schémy mesta definujú línie hlavných priechodných ťahov tohto územia, na ktorú nadväzuje sieť ulíc a námestí.

Pôdorys historického jadra Komárno je výsledkom ovplyvňovania viacerých činiteľov, z ktorých sú aj podľa Zásad ochrany pamiatkovej zóny najvýznamnejšie:

- Založenie a rozvoj pevnostného systému
- Prístupové komunikácie k Pevnosti
- Postupný extenzívny rozvoj

Ako sa v zásadách uvádza, v dôsledku asanovania časti stredovekého mesta v čase rozširovania predpolia pevnosti po roku 1650 sa vytvorili podmienky pre vyformovanie sídla do urbanistickej štruktúry, resp. pôdorysnej schémy územia, ktorá je založená na vidlicovom princípe orientovanom k hlavnému námestiu (dnes Námestie generála Klapku). Táto sústava akceptovala pravdepodobne staršie prístupové komunikácie (Palatínova ulica, Župná ulica), ktoré boli príjazdovými komunikáciami k stredovekému mestu a pozdĺž ktorých sa už asi od stredoveku vytvárala predmestská zástavba.

Za základ pôdorysnej osnovy mesta možno považovať línie dnešnej Palatínovej a Župnej ulice, pôdorysne usporiadané približne do tvaru písmena „Y“ a zároveň línie dnešnej ulice Jókaiho a Františkánov, pôdorysne usporiadané približne tiež do tvaru písmena „Y“. Tieto vidlice sa uzatvárajú a spájajú v centrálnej časti historického jadra Komárno – na dnešnom Námestí generála Klapku.

Základná pôdorysná schéma tak jasne poukazuje na kľúčový význam Pevnosti a opevňovacieho systému v historickom vývoji mesta. Základná historická uličná sieť vidlicovito vybieha z bodu

vstupu do Komárňanskej pevnosti, z hlavného námestia s radnicou ako dominantou na jednej strane a Dôstojníckym pavilónom na strane druhej.

V priebehu vývoja sa zástavba, vznikajúca ako roztrúsená pozdĺž historických komunikácií, skompaktnila. V blokovej, dominantne jednopodlažnej štruktúre mesta zostali čitateľné prevažne trojkrídlové objekty šľachtických kúrií pôvodne s arkádovými dvormi. Okrem týchto sa tu nachádza aj zástavba pôvodne roľnícko-remeselníckych domov orientovaných do hĺbky parcely. Už v 18. storočí, ale najmä v závere 19. storočia k nim pribudli aj poschodové meštianske domy. Viacpodlažné nájomné domy, najmä v lokalite Pohraničnej ulice nahradili tradičnú jednopodlažnú zástavbu kúrií a remeselnícko - roľníckych domov. Do organizmu mesta vstúpili v druhej pol. 19. storočia aj verejné budovy, ktoré v štruktúre mesta dominujú zväčša ako výrazné objemy, podobne ako sakrálne stavby.

B.5.4 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE ROZVOJA MESTA

Návrh urbanistickej koncepcie rozvoja mesta kladie do popredia rôzne východiská pre budúci rozvoj, ako aj tvorivý metodický prístup k regulovaniu, resp. usmerňovaniu ďalšieho rozvoja Komárna.

Urbanistická koncepcia vychádza z princípu koncentrácie hlavných rozvojových aktivít s cieľom vytvoriť predpoklady pre priestorovú i prevádzkovú efektivitu ich fungovania, s doplnením menej intenzívnych rozvojových území na okraji zastavaného územia mesta, vrátane rozvoja na ľavom brehu rieky Váh.

Riešenie využíva intenzifikáciu hlavných rozvojových uzlov a to aj za zohľadnenia ekonomických a ekologických aspektov rozvoja územia mesta. Koncentráciou jednotlivých funkcií sa tak zvýši kvalita a komplexnosť poskytovaných služieb a zefektívni sa napojenia územia na jednotlivé systémy dopravnej a technickej infraštruktúry.

Rekonštrukčné a revitalizačné práce rozsiahleho územia starej i novej pevnosti budú pri rozvoj predstavovať významný determinant. Vzhľadom na kapacity potenciálne využiteľnej podlažnej plochy navrhujeme do týchto priestorov umiestniť nové a inovatívne funkcie.

Navrhujeme doplniť hlavné rozvojové póly mesta o nové rozvojové centrá po obvode zastavaného územia mesta, za Palatínskou líniou opevnenia, na ľavom brehu Váhu, ako aj v samostatne fungujúcich častiach Nová Stráž, Hadovce, Nová osada, Veľký Harčáš alebo Kava. Tie majú lokálny význam a predstavujú priestor pre zintenzívnenie aktivít primárneho sektora hospodárstva, ako aj rozšírenie a spestrenie škály ponúkaných služieb obyvateľom blízkeho okolia. Cieľom riešenia nie je ich priestorové zrastenie s mestom Komárno, ale podpora autoprofilácie ich prímestského, resp. vidieckeho prostredia v poľnohospodárskej krajine.

Vybavenosť územia rozdeľujeme podľa charakteru užívania na komerčnú a nekomerčnú. Komerčná pokrýva všetky typy zariadení občianskej vybavenosti a služieb. I keď sa ich najväčšia koncentrácia predpokladá v centre mesta a jeho okolí, navrhované sú aj rozvojové plochy tak, aby do budúcna pokrývali minimálne základné potreby obyvateľov na celom území mesta rovnomerne. V ÚPN sú navrhnuté aj plochy pre rozvoj verejnej – nekomerčnej občianskej vybavenosti, na ktorých je možné realizovať aj zariadenia školstva. Ich lokalizácia je navrhnutá v centrálnych polohách rozsiahlejších novovznikajúcich lokalít tak, aby nevznikali nové monofunkčné zóny bývania, resp. aby bola rezervovaná plocha s čo možno najširším pokrytím obyvateľstva občianskou vybavenosťou verejnoprospešného charakteru.

Bývanie navrhujeme rozvíjať na existujúcich plochách rodinnej a bytovej výstavby dostavbou a rekonštrukciou objektov. Na nových plochách navrhujeme realizovať objekty bytových domov a rodinných domov vychádzajúc zo súčasných trendov rozvoja bývania:

- Znižujúca sa obložnosť bytových jednotiek.
- Zvyšujúce sa nároky na štandard bývania.
- Potreba viacerých bytových jednotiek pre jednu rodinu z pracovných, vzdelávacích a rekreačných dôvodov.
- Manažérske služobné byty pre cestujúcich zamestnancov.

- Rozvoj fenoménu práce z domu, kde je bývanie a kancelária integrovaná do jedného priestoru.
- Obnova pracovno - rekreačného systému bývania vo vzťahu byt v meste a rodinný dom alebo chalupa na vidieku.
- Zvyšujúce sa percento rozdelených rodín.
- Možnosti individuálneho investovania do kúpy nehnuteľností za účelom ich dlhodobého prenajímania.

Hlavným cieľom rozvoja športu a rekreácie v meste Komárno je zvýšenie prosperity mesta, rast pracovných príležitostí, zachovanie kultúrno-historickej identity mesta, ako aj aktivizácia jeho doposiaľ nevyužitého potenciálu. Ťažiskové formy, ktoré územný plán podporuje, rozvíja a skvalitňuje sú kultúrno – historický a poznávací cestovný ruch. Podporuje však aj mestský turizmus, kúpeľný a zdravotný cestovný ruch, letnú turistiku a pobyty pri vode, vidiecky cestovný ruch a agroturistiku.

Navrhujeme zachovať funkčné využitie územia zariadení poľnohospodárskej výroby najmä s ohľadom na zachovanie a podporu zamestnanosti v oblasti poľnohospodárskej výroby a súvisiacich služieb ako napr. agroturistické aktivity. Zároveň vhodnými územnotechnickými opatreniami navrhujeme podporovať rozvoj doplnkových služieb poľnohospodárskej prvovýroby a rozvíjať aj ďalšie funkcie hospodárstva v rámci existujúcich, v súčasnosti nevyužívaných, resp. málo využívaných, zariadení a objektov Rozvoj a podpora doplnkových služieb poľnohospodárskej prvovýroby drobných poľnohospodárskych usadlostí je navrhnutá najmä v severnej časti územia mesta.

Koncepcia rozvoja hospodárskych aktivít sa zameriava na vyvážený rozvoj všetkých zložiek výroby s cieľom vytvárať nové pracovné príležitosti resp. vytvoriť územnotechnické podmienky pre hospodársky progres mesta. Od drobnej, nerušivej výroby, ktorú navrhujeme alokovať aj do vidiecky osídlených častí mesta až pod ťažšiu priemyselnú výrobu a logistiku, ku ktorej však definuje aj jej územnú segregáciu od obytného prostredia, či preventívne opatrenia pred znečistením životného prostredia.

Dopravná koncepcia mesta je viazaná na rozvoj cestnej dopravy a lodnej dopravy. Najvýznamnejšou očakávanou dopravnou stavbou , ktorá zmení všetky dopravné vzťahy je nový cestný most na západnom okraji mesta. Jeho realizácia podmieňuje aj potrebu presmerovania tranzitnej dopravy. V súčasnosti prechádza cez širšie centrum mesta po cestách prvej triedy. V urbanistickej koncepcii je premietnuté jej presmerovanie z centra mesta prostredníctvom severného obchvatu mesta v koridore ciest I/64 a I/63. Nakoľko sa jedná o rozsiahle zásahy do systému územia mesta, riešenie tranzitnej dopravy či dopravnej obsluhy mesta v širších súvislostiach vychádza z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie regiónu, ktorú v celomestských súvislostiach spodrobňuje o konkrétne pre mesto prospešné skutočnosti. Riešenia obsahuje dve nové premostenia rieky Dunaj, z ktorých jedno je v štádiu realizácie, ako aj nového premostenia Váhu.

Vzhľadom na riešenie dopravných obchvatov mesta je nadväzne riešený aj rozvoj funkčného využitia a priestorového usporiadania priľahlého územia týchto dopravných ťahov. Priestorová exploatácia nových funkcií je tak viazaná aj na nové trasy dopravných koridorov, ktoré budú na seba viazať nie len služby pre motoristov, ale prakticky všetky mestotvorné aktivity.

Podľa Územného plánu regiónu Nitrianskeho samosprávneho kraja sa v lokalite Veľký Harčáš uvažuje s realizáciou nového prístavu a logistického centra. Výhľadovo by sa táto lokalita mohla stať významným rozvojovým územím. Bude plniť dopravné, logistické i hospodárske funkcie. S pripravovanou realizáciou prístavu Veľký Harčáš je možné predpokladať, že v centrálnej mestskej polohe stratia svoje opodstatnenie. Tieto aktivity tak budú následne prirodzene premiestnené do nového prístavu.

Urbanistická koncepcia premieta aj zámery vlastníkov nehnuteľností na využitie pozemkov pre nové funkcie a vo značnej miere akcentuje prestavbu území, ktoré už neplnia pôvodné funkcie, pre ktoré boli v minulosti vybudované. To sa prejavuje v návrhu zachovať kompaktnosť mestskej zástavby so stanovením regulácie, ktorá podporuje intervenčné zásahy v podobe reurbanizácie. Pri určovaní intenzity rozvoja je zohľadnená aj miera prepojenia funkčno-priestorového rozvoja územia s ekonomickými vplyvmi a podnetmi dosiahnuteľného rozvoja.

B.5.4.1 REURBANIZAČNÁ KONCEPCIA ROZVOJA MESTA

Cieľom reurbanizačného procesu je vytvorenie polyfunkčného urbánneho prostredia s vyváženým zastúpením mestotvorných funkcií. Navrhované rozvojové investičné zámery skvalitnia hmotovo - priestorovú štruktúru mesta. Intenzifikácia zastavaného územia mesta Komárno bude viesť k miernemu zahusťovaniu sídla, na miestach na to určených. Parkovo upravená zeleň, stromoradia v sídle alebo iná zeleň sídla je pred výstavbou funkčne chránená.

Koncepcia rozvoja mesta Komárno vychádza z princípov trvalo udržateľného rozvoja. Trend demografického vývoja mesta je racionálne definovaný na základe dlhodobo sledovaných štatistických koeficientov, k čomu primerane navrhujeme aj výmery rozvojových plôch. Do tejto koncepcie sa taktiež premietajú aj národné či regionálne trendy rozvoja občianskej vybavenosť či sociálnej starostlivosti. Dopravná a technická infraštruktúra sú obdobne hodnotené nielen z pohľadu kapacitnej využiteľnosti, ale tiež z pohľadu environmentálnych aspektov či ekonomickej rentability. Do popredia sú kladené hodnoty životného prostredia s osobitným zreteľom na lokálne hodnoty územie mesta.

Rozvoj sídelnej štruktúry je založený predovšetkým na vnútornom skvalitňovaní vlastného urbanizovaného prostredia. Pred vznikom novej výstavby mimo zastavaného územia sú uprednostňované mechanizmy intenzifikácie prostredia, ako je najmä revitalizácia kultúrnohistorických hodnôt, doplnenie výstavby na nevyužitých pozemkoch a parcelách v mestských blokoch, ale aj prebudovanie či asanácia zastaraných objektov alebo opätovné využívanie poškodených urbanizovaných území typu brownfield. Cieľovým stavom je priestorová komplexnosť. Kvalitatívne zmeny v sídelnej štruktúre vníma reurbanizačná koncepcia aj v podpore dobudovania požadovaných obslužných, sociálnych a pracoviskových funkcií.

Reurbanizácia v tomto smere navyše považuje poľnohospodársky využívanú pôdu ako jeden z rozhodujúcich determinantov rozvoja. Kvalitnú pôdu podunajskej nížiny tak vníma ako rovnocenné využitie ostatným funkciám. Pred záberom novej poľnohospodárskej pôdy na iné účely preferuje revitalizáciu málo osídlených časti mesta, ako aj nachádzanie nových možností využitia pre opustené areály bývalých JRD. Vo verejnom záujme sa tak umožňuje uplatňovať ochranu prírodných zdrojov, resp. jednotlivé funkcie rozvíjať tak, aby neboli ohrozené prírodné zdroje územia.

Urbanistická koncepcia mesta založená na takýchto reurbanizačných princípoch, predpokladá tiež čiastočné pokračovanie suburbanizačných procesov, nakoľko sa jedná o prirodzené vývojové štádium urbanizácie miest. Usmerňuje ju však do umierneného rozsahu a v dôsledku prísnych regulačných mechanizmov. Suburbanizácia vychádza z historicky vyvinutej štruktúry osídlenia mesta. Lokalizácia investičných zámerov obytnej a komerčnej výstavby tak funkčne i priestorovo nadväzuje na jestvujúce urbánne štruktúry. Vytvorenie územného potenciálu pre budúci rozvoj zabezpečuje pružné reagovanie na nové investičné stimuly. Nie však bezpodmienečne, ale najmä s ohľadom kvalitnú poľnohospodársku pôdu Podunajskej nížiny. Územnotechnickým opatreniami sa do budúcna usiluje pripraviť podmienky pre rôznorodé aktivity v územím, čím potenciálnym investorom vopred vytvára určitú ponuku pre ich sebarealizáciu na miestach nato definovaných. Budovanie nových rezidenčných, komerčných alebo hospodárskych zón podmieni aj nároky na dopravnú obsluhu a v konečnom dôsledku na životné prostredie a na zábery poľnohospodárskych a lesných pôd.

B.5.5 NÁVRH PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Priestorové usporiadanie je popísané podľa urbanistických obvodov (ďalej aj ako UO). Z hľadiska administratívno – evidenčného členenia mesta a organizačno - štatistických potrieb SR pozostáva mesto Komárno z 32 urbanistických obvodov. V rámci spracovania územného plánu predstavujú UO základné jednotky, ktoré sú nositeľmi zásad a všeobecnejších regulatívov usmerňovania budúceho rozvoja. Každý UO je následne prerozdelený na niekoľko regulačných blokov (RB), ktoré v tomto smere predstavujú nositeľov podrobnejšej regulácie funkčného využitia a priestorového usporiadania.

Lokalizácia i grafické vymedzenie UO je uvedené v rámci kapitoly Členenie riešeného územia, kde sú tabuľkovo uvedené aj základné údaje o UO.

Navrhované funkčné využitie a priestorové usporiadanie všetkých urbanistických obvodov je definované v nasledujúcich kapitolách. Popísané je ich vymedzenie, stručná charakteristika, no najmä navrhovaná podoby, použité intervencie a intenzita využitia. Pri niektorých obvodoch sú uvedené aj podrobnejšie návrhy.

UO 01 – PEVNOSŤ (VÁR)

- Vymedzenie

Nachádza sa v juhovýchodnej časti zastavaného územia Komárna, pokrýva historickú pevnosť mesta pri sútoku riek Dunaj a Váh. Obvod je vymedzený ulicami Elektrárenská cesta, Vnútorná okružná a Hradná.

- Charakteristika

Predstavuje najstaršiu časť územia mesta, v ktorej je situovaná Stará i Nová Pevnosť. Tie tvoria hlavné urbanizačné, ako aj kompozičné prvky rozvoja. Celý novodobý pevnostný systém Komárna predstavuje z hľadiska historických forifikačných stavieb v strednej Európe významnú pamiatku s relatívne dobre zachovanými stavebnými objektmi. Je to prvá bastiónová pevnosť v európskom vnútrozemí, ktorá zohrala významnú historickú úlohu z hľadiska širšieho regiónu. Zároveň bola dôležitým dielom pevnostného staviteľstva s navrstvením viacerých vývojových etáp od starotalianskeho typu až po tzv. novopruský typ. Svojimi rozmermi patrí medzi najväčšie pevnostné systémy svojho druhu na svete.

- Návrh, intervencie, intenzita

Navrhujeme objekty ústrednej pevnosti obnovovať a rekonštruovať resp. adaptovať na nové funkcie (CR, služby, bývanie a občianska vybavenosť) pôvodnou technológiou, pôvodnými výrazovými prostriedkami a stavebnými materiálmi.

Pokračujúca rekonštrukcia Novej pevnosti prinesie rozsiahlu výmeru potenciálne využiteľnej podlažnej plochy. Využitie takto významného priestoru však musí byť na vyššej kultúrnej i spoločenskej úrovni. Zahájenie takéhoto procesu môže byť zahájené napríklad presťahovaním mestského úradu, prípadne iných organizácií verejnej správy do týchto priestorov. Po etablovaní sa predstaviteľov samosprávy by sa tu koncentračne začali rozvíjať aj komerčné služby. Najskôr gastronomické, neskôr aj kultúrne, umelecké alebo inovatívne. V rámci rekonštrukčných prác je potrebné otvoriť a verejnosti sprístupniť priestor pred korunnou hradbou so zriadením parkoviska t.j. územie medzi novou pevnosťou a parkom Anglia.

Opätovnému využitiu Novej pevnosti prislúchajú aj opatrenia na skultúrnenie priľahlých verejných priestorov parkovo upravenou zeleňou, doplnenou mobiliárom. Pozdĺž ulice Hradná sa nachádzajú aj nízko podlažné objekty bytových domov a zariadenia bývalej MŠ, ktoré zásady pamiatkovej ochrany pamiatkovej zóny, resp. pevnostného systému považujú za rušivé objekty. Vzhľadom k problematike vlastníckych vzťahov a právam na udržiavanie majetku aj v urbanistickej koncepcii uprednostňujeme ich rekonštrukciu a citlivé dotvorenie priľahlých priestorov bez oplotenia tak, aby vytvorili dôstojné predpolie pevnosti. Obdobne aj parkovisko pred pevnosťou odporúčame zachovať. Výstavba nových objektov je však v tejto polohe už nežiaduca.

Po okraji pevnosti navrhujeme vybudovať ukľudnenú okružnú komunikáciu s cyklotrasou, ktorá by bola súčasťou celomestského cyklookruhu pozdĺž línie opevnenia. Na ploche envelopy rekonštrukčnú a stavebnú činnosť je žiaduce usmerňovať len pre funkcie služieb, bývania a občianskej vybavenosti vrátane malých prevádzok, ktoré svojím charakterom nenarúšajú pamiatkové hodnoty. Navrhujeme rekonštruovať najme objekty bývalej muničnej továrne. Rušivé objekty vo výkresovej dokumentácii vyznačené žltou farbou odstrániť.

V západnej časti UO sa nachádza Univerzita J. Selyeho a mestské kultúrne stredisko, ktoré determinujú využitie tohto priestoru pre vyššie formy občianskej vybavenosti kultúry, umenia a vysokého školstva. Stanovená je revitalizácia celého urbanistického bloku s možnosťou dobudovania nových objektov občianskej vybavenosti verejnoprospešného charakteru. Architektonické prevedenie však musí spĺňať výšku, mierku i charakter kultúrnohistorickej krajiny. I keď sa v zmysle zásad pamiatkovej ochrany pôvodne uvažovalo s odstránením aj týchto objektov, situácia sa dnes javí ako nerentabilná. Pre všetky odstránené objekty je totiž potrebné nájsť náhradné riešenia, čo nie je dnes ekonomicky možné.

- Podrobnejšie návrhy

Vnútorné priestory Starej a Novej pevnosti navrhujeme možné po dohode Krajským pamiatkovým úradom opätovne podľa historických materiálov dostavať do podoby architektonického rázu stredovekých historických jadier miest s nízkymi objektmi a drobnými uličkami. Svoje pôsobenie by si tu tatko mohli nájsť aj hotely, reštaurácie, wellness a pod. Takúto intervenciu je však nutné podmieniť územným plánom zóny.

Priamo v teréne po celom obvode zachovalých hradieb ústrednej pevnosti navrhujeme vyznačiť zaniknuté časti bývalých fortifikačných článkov ako ravelíny, kontragardy, kontreskarpa, ako pôdorysnú rekonštrukciu.

UO 02 – PRÍSTAV (KIKÖTŐ)

Tvorí ho vlastná vodná plocha hlavného toku rieky Dunaj od hraničného mosta cez Dunaj juhovýchodným smerom až po sútok riek Dunaj a Váh a tiež vodná plocha celého územia bazéna prístavov a lodeníc. Súčasťou UO je aj areál verejného prístavu, ktorý je situovaný v pomerne úzkom profile od východnej hranice areálu lodeníc (približne na úrovni križovania Dunajského nábrežia a Hviezdnej) pozdĺž železničných vlečiek až po samotný sútok Dunaja a Váhu.

- Charakteristika

Dnes vykazuje priemyselný charakter v podobe verejného prístavu, využívaného na prekládku tovarov medzi prostriedkami železničnej, cestnej a vodnej dopravy priamo alebo s prípadným medzi skladovaním. Prístav je mostným objektom členený na západnú a východnú časť. Jeho lokalizácia je čiastočne na brehu rieky a čiastočne v spoločnom bazéne prístavu a lodenice. Areál prístavu sa nachádza na relatívne úzkom teritóriu v blízkosti centra mesta, obytného sídliska a v tesnej blízkosti Starej a Novej pevnosti. I keď prístav predstavuje dnes areál s osobitým režimom a regulovaným prístupom, jeho hospodárska efektivita klesá, a tak sa diskutuje o jeho transformácii na nové funkčné využitie, resp. o vymiestnení do novej lokality Veľký Harčáš (UO 20 – Veľký Harčáš). Reálnejšie kontúry takého zámeru by malo ponúknuť spracovanie Strategického plánu rozvoja verejného prístavu Komárno - Master plan and Feasibility study for the public port Komárno, na základe záverov ktorého bude možné racionálnejšie rozhodnúť o umiestnení verejného prístavu do novej lokality. V zmysle riadne schváleného zadania tohto územného plánu sa uvažuje s vymiestnením prístavu z historickej časti mesta a teda aj s transformáciou týchto plôch urbanistického obvodu na nové funkčné využitie.

- Návrh, intervencie, intenzita

Na základe dnes dostupných informácií, ako aj po kompromisných rokovaniach s vlastníkmi pozemkov či prevádzkovateľmi technických zariadení navrhujeme ponechať západnú časť, resp. územie prístavu západne od Alžbetinho mosta pre využitie s možnosťou rekonštrukcie i dostavby nových objektov obdobného architektonického rázu. Na druhej strane východnú časť prístavu navrhuje postupne prebudovať na mestskú promenádu v priamej urbanistickej i dopravno - obslužnej nadväznosti na pamiatkovú zónu i areál Starej a Novej pevnosti. Vrátane zachovania priehľadov ulíc Lehártová, Dunajská, Pevnostný rad, či od ulice Hradná južným smerom. Rešpektovanie účelu zariadení protipovodňovej ochrany sú samozrejme rovnako významným determinantom rozvoja. V rámci urbanistického otvorenia tejto plochy je však technickými opatreniami možné v určitých úsekoch nahradiť časť protipovodňového múru mobilnými hrádzami, ktoré by boli osádzané len v čase povodňovej aktivity. Počas roka by však zabezpečovali plynulé previazanie historickej štruktúry s riekou Dunaj. Transformáciou územie je vhodné podmieniť jednak územným plánom zóny, ako aj odporúčaniami strategického plánu rozvoja verejného prístavu Komárno.

Výhľadovo sa uvažuje s prebudovaním prístavu v celej jeho dĺžke na polyfunkčné využitie, bývanie v malopodlažných bytových domoch a komerčnú občiansku vybavenosť obchodu, služieb, ako aj kancelárskych objektov, administratívy a historické prostredie mesta. Týmto spôsobom by sa eliminovali všetky negatívne vplyvy prevádzky prístavu na obytné a historický prostredia mesta.

V rámci budúcej prestavby pobrežných pozemkov medzi sútokom Dunaja s Váhom a Alžbetiným mostom, ako aj priľahlých plôch ulíc Dunajské nábrežie a Elektrárenská cesta, v maximálnej miere zachovať nezastavané priehľady z ulíc centra mesta (Lenártova, Dunajská, Pevnostný rad a Vnútorná okružná) v smere na vodný tok Dunaja, čím vznikne pokračovania historicky založených komunikačných priestorov od pamiatkovej zóny až po vodnú plochu.

Výstavba v ochrannom pásme národnej kultúrnej pamiatky pevnostného sysdtému Komárno sa musí realizovať v súlade so zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v zmení neskorších predpisov.

Prístav je v súčasnosti prioritným investičným majetkom štátu podľa § 6 zákona č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Výstavbu na týchto pozemkoch možno realizovať len so súhlasom vlastníka predmetných pozemkov.

Vzhľadom na prebiehajúce spracovanie Strategického plánu rozvoja verejného prístavu Komárno - Master plan and Feasibility study for the public port Komárno, ktorého realizácia prebieha od 01. 09. 2016 do 31. 10. 2019, o umiestnení verejného prístavu do novej lokality bude možné rozhodnúť až v nadväznosti na výstupy z tohto strategického dokumentu, a to iba v tom prípade, že sa táto opodstatnenosť ako aj rozsah preukáže.

- Podrobnejšie návrhy

Na brehu rieky pred pevnosťou po realizácii umiestnenia prístavu do novej lokality bude možné realizovať krajinné i povrchové úpravy, cyklotrasy, mobiliár, ako aj prvky drobnej architektúry pre komerčnú občiansku vybavenosť, ako je napr. turistická kancelária, požičovňa bicyklov, reštaurácia, kaviareň, bufet, zmrzlináreň a pod. Zachovanie nízkej zelene, ktorá by nebránila pohľadu na pevnosť však v tejto ploche ostáva prioritou. Pre návštevníkov pevnosti navrhujeme realizovať aj osobný prístav.

Nemeniť funkčné využitie územia územného obvodu verejného prístavu, kde sú pozemky vo vlastníctve spoločnosti Verejne prístavy, a. s., do času realizácie výstavby uvažovaného prístavu v lokalite Harčáš.

UO 03 - STARÁ LODENICA (ÖREGGYÁR)

- Vymedzenie

Východný cíp Alžbetínskeho ostrova a vodné plochy ramena Dunaja medzi bazénom lodeníc a prístavov a hlavným korytom rieky Dunaj. Súčasťou UO sú aj priľahlé plochy dopravného vstupu na územie SR pozdĺž cesty I/64 po bývalej colnej správe.

- Charakteristika

Tento polostrovný areál má svojou polohou atraktívne postavenie pre realizáciu rekreačného prístavu s patričnou vybavenosťou či rekreačno – oddychovým zázemím.

- Návrh, intervencie, intenzita

Urbanisticky je možné uvažovať aj s určitým podielom bývania v nízko podlažných bytových domoch s vybavenosťou v parteri. Navrhujeme využiť celú pobrežnú časť bazéna (severo – východný okraj urbanistického obvodu) pre zariadenia a stavby vodnej dopravy a zvyšnú časť usmerňovať do podoby polyfunkčného územia bývania a verejnej občianskej vybavenosti, resp. doplnkových aktivít komerčného prístavu, t.j. prechodné ubytovanie, služby, šport, rekreácia, prípadne kongres a podobne. Takto formovaný poloostrov je potrebné užívať ako verejný priestor bez obmedzenia voľného prístupu obyvateľov alebo návštevníkov.

- Podrobnejšie návrhy

Svoje postavenie si môže nájsť aj cyklotrasa prepájajúca Alžbetin ostrov s mestom a prípadne aj vyhliadková veža na pevnostný systém dvoch štátov jedného súmestia.

UO 04 - ALŽBETÍNSKY OSTROV (ERZSÉBET SZIGET)

- Vymedzenie

Celé územie Alžbetinho ostrova na Dunaji západne od cestného mosta I/64 vrátane vlastnej vodnej hladiny rieky Dunaj a pobrežných pozemkov pevninovej časti k.ú. Komárno medzi železničným a cestným mostom. Ostrovný UO, ktorý sa vďaka svojej atraktívnej polohe nachádza vo fáze transformácie z bývalej záhradkárskej osady na obytné prostredie rodinných domov.

- Charakteristika

I keď sa jedná o veľmi atraktívne územie, prioritou rozvoja je ochrana podzemných zásob pitnej vody. Plánuje sa rozšírenie areálu vodného zdroja, k čomu prislúcha aj funkčné využitie západnej časti ostrova, ktoré má v tomto zmysle ochranný charakter.

- Návrh, intervencie, intenzita

Východnú časť UO pozdĺž hraničného prechodu navrhujeme rozvíjať pre funkcie občianskej vybavenosti, ako aj bývania v bytových domoch s inovatívnou vybavenosťou v parteri. Navrhujeme tu aj vyhliadkovú vežu (prípadne na hranici s UO 03) na mestá a ich pevnostný systém vybudovaný na oboch stranách rieky.

V rámci jestvujúcich aj navrhovaných pásiem hygienickej ochrany vodného zdroja (PHO VZ) príslušného stupňa je možné realizovať individuálnu výstavbu záhradných chát. Vo vzdialenosti 30 m od pásma hygienickej ochrany 1. stupňa je možné využívať tieto plochy bez akejkoľvek novej výstavby. Vzhľadom na pomerne stiesnené podmienky pozemkov a parciel celého ostrova, ako aj nevyhovujúce šírkové usporiadanie komunikácií, je potrebné takýto rozvoj povoliť podmienečne. Organizáciou dopravy v podobe zjednosmernenie vybraných komunikácií. Dopravná obsluha navrhujeme riešiť zjednosmernením a zokruhovaním ulíc Platanová aleja a Malodunajské nábrežie. Pre takéto riešenie je nevyhnutné vytvoriť nové dopravné prepojenie pri správe katastra Komárno, odkiaľ bude v jednom smere vedená doprava od cesty I/64 na Malodunajské nábrežie až po východný okraj ostrova. V opačnom smere Platanová aleja bude jednosmerná západným smerom a následne skľudnená v nadväznosti a vyhlásené chránené stromy. Šírkové usporiadanie komunikácií je navrhnuté v zmysle normy tak, aby mohol byť bezkolízne zabezpečený prejazd vozidiel záchranného a hasičského zboru, ako aj vozidiel pre odvozu a likvidácie odpadu. Medzi priestory medzi stromami aleje je možné pozdĺž jazdného pásu citlivo vymedziť parkovacie a odstavné stojiská.

V rámci prerokovania konceptu tejto územnoplánovacej dokumentácie bol na základe objednávky Mesta Komárno spracovaný Hydrogeologický posudok pre lokalitu Alžbetinho ostrova. Jeho cieľom bolo posúdiť možnosť rozšírenia zástavby rodinnými domami na Malodunajskom nábreží v ochrannom pásme II. stupňa (ďalej OP) vodárenského zdroja Alžbetin ostrov v Komárne. Spracovateľom posudku bola spoločnosť VODNÉ ZDROJE SLOVAKIA s.r.o. so zodpovedný riešiteľom RNDr. Mária Némethyová. Obsahom spracovaného posudku je zhodnotenie prírodných pomerov so zameraním na hydrogeologické pomery a samotné posúdenie požadovanej problematiky výstavby z pohľadu možného vplyvu na podzemnú vodu a vodárenský zdroj z hľadiska množstva a kvality.

Na základe celkového zhodnotenia geologických a hydrogeologických pomerov územia a prevádzkového využívania vodárenského zdroja Alžbetin ostrov sa neodporúča zástavba rodinnými domami v území celého ochranného pásma II. stupňa. Potenciálnym zdrojom znečistenia sa môže stať aj vybudovaná verejná splašková kanalizácia. Súčasná kvalita podzemnej vody vo vodárenskom zdroji Alžbetin ostrov je vyhovujúca, ani dlhodobý vývoj nevykazuje negatívny trend, preto je v záujme kompetentných organizácií tento trend zachovať aj do budúcnosti. Z výsledkov hydrogeologického posúdenia tiež vyplýva, že realizácia stavieb rodinných domov je v území ochranného pásma II. stupňa vodárenského zdroja z viacerých hľadísk problematická, preto sa nová výstavba rodinných domov neodporúča a ani dodatočná legalizácia existujúcich nelegálnych stavieb rodinných domov. Na posúdenie enviromentálneho rizika nelegálnych stavieb rodinných domov vo vzťahu k podzemnej vode a vodárenskému zdroju odporúčame vypracovanie individuálnych hydrogeologických posudkov.

- Podrobnejšie návrhy

Pre zamedzenie vzniku stiesnenej urbanistickej štruktúry je minimálna výmera stavebného pozemku stanovená na 400 m^2. Výstavba je tak regulovaná minimálnou výmerou pozemkov, ako aj maximálnou plochou zastavanej plochy pre jednu chatu na 35 m^2 s tým, že parkovanie osobných vozidiel bude zabezpečené na vlastnom pozemku, resp. maximálna zastavaná plocha záhradných chatiek v záhradkárskych osadách v rámci ochranného pásma II. stupňa vodných zdrojov na území Alžbetínskeho ostrova predstavuje 35 m^2.

Navrhnuté je aj vytvorenie novej oddychovej mestskej záhrady medzi ulicami Prvá priečna a Platanová alej. Jej umiestnenie je v rámci plôch rozšírenia vodného zdroj. Jej prevádzka môže

byť realizovaná buď do realizácie rozšírenie PHO 1° stupňa, alebo po dohode s príslušným orgánom aj verejne s úpravou otváracích hodín a návštevného poriadku.

UO 05 - PRIEMYSELNÝ OBVOD (IPARTERÜLET)

- Vymedzenie

Najzápadnejší UO zastavaného územia k.ú. Komárno je situovaný pri medzinárodnej železničnej trati E61 do Maďarska. Hadovská cesta s pokračovaním na ulicu A. Jedlíka až po Alžbetínsky ostrov však rozdeľujú tento UO na dve časti. Severovýchodná, samostatne fungujúca časť je vymedzená ulicami Slobody a Družstevná, severnú hranicu tvorí železničná trať. Západná časť sa popri železničnej trati tiahne k pobrežným pozemkom rieky Dunaj.

- Charakteristika

Urbanistický obvod je charakteristický vysokou koncentráciou výrobno – obchodných aktivít pomerne stabilizovanej stavebnej štruktúry. V severnej časti UO sú lokalizované rozsiahle priemyselné a skladové areály s obmedzeným prístupom a regulovaným vjazdom cez vrátnicu. Prevládajú potravinársky a strojársky priemysel a tiež stavebníctvo.

- Návrh, intervencie, intenzita

Centrálna časť UO je viazaná na Bratislavskú cestu (cesta I/63), kde sa prirodzene koncentruje občianska vybavenosť komerčného charakteru a aj služby pre motoristov. Urbanistická koncepcia umožňuje aj návrh, resp. transformáciu časti územia (záhrady a nevyužívané, resp. poškodené urbanizované územia) na ťažšie formy priemyselnej výroby. Pri rozvoji aktivít hospodárstva je však potrebné eliminovať nepriaznivé dopady na obytné územia v susedných blokoch.

Južná časť UO je z časti zalesnená stromami a drevinami, v ktorej sa nachádzajú zariadenia vodného hospodárstva a protipovodňovej ochrany. V najjužnejšom cípe UO medzi bazénom lodeníc a riekou Dunaj sa nachádza vodohospodársky objekt pre reguláciu vodnej hladiny bazéna lodeníc s jeho priľahlými plochami zelene. Podrobnejšie návrhy

Plochy výroby je potrebné segregovať pásom izolačnej zelene od bývania, najmä pozdĺž ulíc Slobody a Družstevná.

UO 06 - ROBOTNÍCKA ŠTVRŤ (BENE BAURING)

- Vymedzenie

Západná časť zastavaného územia k.ú. Komárno medzi ulicami Bratislavská cesta a ulica Slobody, vymedzená v obdĺžnikovom tvare západo – východnej orientácie. Západnú hranicu tvorí Hadovská cesta východnú ulica Pri Panoráme.

- Charakteristika

Predstavuje stabilizovanú urbanistickú štruktúru s dominantným funkčným využitím bývania v rodinných domoch, prevažne dvojpodlažných, ktorej rozvoj je potrebné usmerňovať do podoby rekonštrukcie a modernizácie obdobnej hmotovo – priestorovej štruktúry.

- Návrh, intervencie, intenzita

Funkčné využitie a priestorové usporiadanie má stabilizovaný charakter. Rozvoj obvodu tak bude usmerňovaný v podobe rekonštrukcií, prestavby alebo dostavby. Súčasná miera zastavanosti v niektorých regulačných blokoch tohto UO dosahuje až 40%. Zvýšenie miery intenzity využitia územia je možné korigovať len na základe definovaného minimálneho podielu zelene.

UO 07 - ŠKOLSKÝ AREÁL (2. SÍDLISKO - 2. LAKÓTELEP)

- Vymedzenie

Severná časť zastavaného územia k.ú. Komárno medzi ulicami Družstevná, Budovateľská, a Slobody. Severnú hranicu UO tvorí železničná trať popri Orechovom rade.

- Charakteristika

V urbanistickom obvode je centrálne umiestnený areál strednej odbornej školy obchodu a služieb, ktorý predeľuje obytné funkcie tohto obvodu na dve časti. Na severnej strane UO je lokalizovaná výstavba rodinných domov vidieckeho charakteru a na južnej strane UO je umiestnené panelová výstavba bytových domov 70 rokov minulého storočia až do 9. NP.

- Návrh, intervencie, intenzita

V rámci tohto UO sa uvažuje aj s vyrovnaním dopravného prepojenia ulice Slobody a ulicou E.B.Lukáča s križovaním na Budovateľskej ulici.

Okrem rekonštrukcie a modernizácie jestvujúcich objektov je možné využiť plochu po asanovanom objekte bývalej materskej školy na Družstevnej ulici. Územie je vhodné pre výstavbu viacpodlažného bytového domu, prípadne aj občianskej vybavenosti.

Morálne zastaraný a dnes nevyužívaný areál dopravného ihriska s priľahlými plochami pri Hviezdoslavovej ulici je navrhnutý na transformáciu pre zariadenia občianskej vybavenosti komerčného charakteru. Riešenie je nevyhnutné podmieniť aj výstavbou nového moderného detského ihriska

Funkčné využitie a priestorové usporiadanie má stabilizovaný charakter. Rozvoj obvodu tak bude usmerňovaný v podobe rekonštrukcií, prestavby alebo dostavby. Zvýšenie miery intenzity využitia územia je možné korigovať len na základe definovaného minimálneho podielu zelene.

UO 08 - SÍDLISKO – ZÁPAD (1. A 2. SÍDLISKO - 1. ÉS 2. LAKÓTELEP)

- Vymedzenie

Obvod v zastavanom území k.ú. Komárno severojužnej orientácie medzi ulicami Budovateľská s predĺžením na ulicu Pri Panoráme a ulicou Priateľstva. Severnú hranicu tvorí ulica Odborárov. Južné ohraničenie tvorí železničná vlečka vedená do areálu lodeníc, od podjazdu na ulici Odborárov po mimoúrovňovú križovatku na Bratislavskej ceste.

- Charakteristika

Hlavnú kompozičnú líniu tvorí západná časť Palatínskej (Palatínovej) línie opevnenia s bastiónmi II a III, tiahnuca sa od Bratislavskej cesty severovýchodným smerom. V kontaktnej polohe pevnosti, využívajúc z časti aj jej vlastné priestory, sú situované medzi ulicami Priateľstva a Mieru aj prevádzky stavebnín a zariadenia občianskej vybavenosti. Medzi ulicami Budovateľská a opevnením je situovaná nízko podlažná bytová výstavba stabilizovaného charakteru.

- Návrh, intervencie, intenzita

Objekty bastiónu II a III je potrebné obnovovať a rekonštruovať resp. adaptovať na nové funkcie rekreácie, CR, vrátane služieb, ktoré svojím charakterom nenarúšajú pamiatkové hodnoty pôvodnou technológiou pôvodnými výrazovými prostriedkami. V dutom priestore bastiónu II sa navrhuje pokračovať v obnove nádvoria a objektov, vybudovať plochy pre rekreáciu a cestovný ruch.

Pri križovaní s ulicou E. B. Lukáča je umiestnená aj občianska vybavenosť verejnoprospešného charakteru v podobe amfiteátra s kinom, zariadenie MŠ a dom pre seniorov Náruč, ktorých objekty je potrebné zachovať a udržiavať v dobrom technickom stave.

V ochrannom pásme bastiónu II je potrebné od ulice priateľstva vytvoriť pás nízkej zelene s parkovou úpravou a pred objektmi vytvoriť parkovacie plochy v kombinácii so zelenými ostrovčekmi. V rámci rozvoja je žiaduce odstrániť rušivé oplotenia z ulice pri panoráme, ako aj z Ulice priateľstva.

V ochrannom pásme bastiónu III, resp. priamo na objekte pamiatky je potrebné odstrániť objekty individuálne stojacich garáží. Akákoľvek ďalšia výstavba nových garáží je zakázaná. V ochrannom pásme z vnútornej strany opevnenia navrhujeme parkovou úpravou vytvoriť verejnú zeleň. Administratívnu budovu Komvak-u a tlačiarní je možné v tejto polohe ponechať aj z hľadiska kultúrnohistorických hodnôt, avšak bez akýchkoľvek prístavieb v záujme ponechaniu dostatočného odstupu.

Pozdĺž opevnenia sú rozvinuté sídliská nízko podlažných bytových domoch do 4 NP. V parteri objektov sú rozvinuté drobné prevádzky vybavenosti a komerčných služieb, najmä pozdĺž Budovateľskej ulice. Tieto urbanistické štruktúry možno považovať za stabilizované, pričom je ich rozvoj potrebné usmerňovať do podoby rekonštrukcie a blokovo jednotnej modernizácie.

- Podrobnejšie návrhy

Pri križovaní ulíc Pri panoráme a Mieru je možné realizovať nový bytový objekt. Taktiež je potrebné realizovať nevyhnutnú prestavbu komunikácie Ulice priateľstva tak, aby svojou šírkou vyhovovala predpisom, v úseku pod obytným domom zachovať len jeden jazdný pruh.

UO 09 - KOMÁRNO - STRED I (7. SÍDLISKO - 7. LAKÓTELEP, KÚRIA)

- Vymedzenie

Urbanistický obvod v zastavanom území k.ú. Komárno, ktorý je situovaný na suchozemskej časti popri bazéne prístavov a lodeníc na rieke Dunaj. Nachádza sa medzi ulicami Dunajské nábrežie a Eötvösa. Od vodnej hladiny bazéna ho oddeľuje úzky profil dnešného areálu prístavov. Celý UO má pozdĺžny charakter medzi lodenicami a Alžbetínskym mostom, pričom severozápadná časť obvodu zasahuje pri mestskom cintoríne až po Bratislavskú cestu.

- Charakteristika

Predstavuje územia prevažne obytného charakteru. V juhovýchodná časť zasahuje do územia vymedzenej pamiatkovej zóny, kde je situovaná nízko podlažná výstavba meštianskeho charakteru a v ktorej je integrovaná aj občianska vybavenosť či komerčné služby. Intenzita výstavby je vysoká, objekty sú riešené v radovej podobe. Ich revitalizáciu je potrebné realizovať v kontexte zásad pamiatkovej ochrany pamiatkovej zóny.

- Návrh, intervencie, intenzita

Okrem jednej lokality na Klobučníckej ulici, kde do historického urbanizmu zasiahlo vybudovanie komplexu Komárňanských tlačiarní. V dôsledku toho bola preťatá a takmer zničená jedna z pôvodných historických ulíc barokového charakteru, Klobučnícka ulica. Urbanistickými intervenciami podmieňujeme rozvoj bloku tak, aby sa v prípade stavebných zmien väčšieho rozsahu zabezpečilo opätovne spriechodnenie Klobučníckej ulice.

S narastajúcou vzdialenosťou od centra mesta rastie aj výška objektov do 9 NP či 12 NP bytových domov panelovej výstavby. Sídliská sú predelená na ucelené celky so základnou vybavenosťou Meštianskou a Svätojánskou ulicou. Západná časť UO je menej intenzívne využitá s vyšším podielom zelene. Ich podobu aj intenzitu je žiaduce zachovať.

Ostatné štruktúry možno považovať za stabilizované, pričom je ich rozvoj potrebné usmerňovať do podoby rekonštrukcie a blokovo jednotnej modernizácie a harmonizácie.

Z dopravného hľadiska je v tejto lokalite riešené predĺženie ulice Eötvösa západným smerom až do vyústenia do mimoúrovňovej križovatky na Bratislavskej ceste.

- Podrobnejšie návrhy

Za účelom rozvoja polyfunkčného využitia bývania a občianskej vybavenosti je určené územie medzi ulicami Svätojánska a R. Seresa. Územie je dnes využívané len extenzívne, prípadne rušivými zariadeniami zberných surovín, a tak je celé vymedzenie regulačného bloku navrhnuté na zmenu funkčného využitia. Jestvujúce zariadenia vybavenosti môžu ostať v súčasnej, resp. modernizovanej podobe. Túto lokalitu je však potrebné profilovať do lokálneho centra OV.

UO 10 - PRI CINTORÍNE (6. A 7. SÍDLISKO - 6. ÉS 7. LAKÓTELEP)

- Vymedzenie

Západnú časť tohto UO tvorí areál mestského cintorína, odkiaľ sa tiahne východným až juhovýchodným smerom medzi Bratislavskou cestou a ulicou Eötvösa až po cestu I/64, ktorá vedie na hraničný prechod do susedného Maďarska.

- Charakteristika

Dominantným funkčným využitím je občianska vybavenosť, ktorá sa tu prirodzene koncentruje vďaka významným dopravným tepnám mesta. Radiály ulíc Eötvösa, Biskupa Királyho, Gazdovská a Bratislavská cesta a tangenty Cintorínsky rad, Petőfiho a cesta I/64. Nachádza sa tu až šesť areálov vzdelávania. Materská škola s centrom voľného času, tri základné školy, dve gymnáziá a tiež stredná priemyselná škola. Infraštruktúru vybavenosti komunálneho charakteru dopĺňa aj zdravotné stredisko na Sennom trhu, poliklinika na ulici Eötvösa, dom dôchodcov alebo Jókaiho divadlo, mestská plaváreň či dopravný inšpektorát policajného zboru. Približne ¼ výmery bloku

predstavuje Mestský cintorín. Komerčná sféra vybavenosti je zastúpená obchodným centrom Lodiar, nákupným centrom Wigwam a do istej miery aj krytou plavárňou na ulici Eötvösa a pri okružnom križovaní ciest I. triedy aj hypermarkety, obchodné centra či banky.

- Návrh, intervencie, intenzita

Tento UO predstavuje stabilizovanú štruktúru. Rozvoj je potrebné usmerňovať do podoby stavebnotechnickej rekonštrukcie alebo modernizácie. Preferovať je potrebné modernizáciu zariadení školstva, ako aj rozvoj športových či voľnočasových aktivít a základnej občianskej vybavenosti a komerčných služieb.

Východná časť UO zasahuje do územia pamiatkovej zóny. Revitalizáciu objektov urbanistickej štruktúry je potrebné riešiť v kontexte zásad pamiatkovej ochrany.

Zapadnú časť UO tvorí mestský cintorín Komárna. Jeho podoba a prevádzka nie je návrhom zmenené, resp. požaduje sa jeho zachovanie a ochranné pásmo rešpektovať podľa príslušných právnych predpisov.

Obdobne je navrhnuté aj zachovanie stavieb divadla, tržnice, polikliniky a vežového vodojemu, ako aj zachovanie zariadenia zdravotného strediska a plavárne.

- Podrobnejšie návrhy

V centrálnej polohe UO medzi Gazdovskou a ulicou Biskupa Királya je situovaná aj panelová bytová výstavba 70 rokov s prevažne 8 NP. Objekty obklopujú individuálne stojace garáže, ktoré je potrebné nahradiť modernejšou hromadnou garážou s citlivým dotvorením verejného priestoru. Po kapacitnom posúdení je možné objekt garáže čiastočne zapustiť pod úroveň terénu.

UO 11 - PRI NEMOCNICI (3. A 5. SÍDLISKO KÓRHÁZ - 3. ÉS .5. LAKÓTELEP)

- Vymedzenie

Urbanistický obvod č. 11 je v zastavanom území kú. Komárno a má trojuholníkový tvar, pričom najdlhšiu, t.j. severnú hranicu tvorí hlavná železničná trať s areálom vlakovej stanice, odkiaľ sa zužuje smerom k okružnej križovatke ciest 1. triedy. Juhozápadná hranica je vedená popri cesta I/63 a východné ohraničenie je vymedzené ulicami Zimná a Malá Jarková. Súčasťou UO je aj areál Všeobecnej nemocnice Komárno.

- Charakteristika

Predstavuje zmiešané územie s vysokou intenzitou dopravy, ktorá je koncentračne viazaná na vlakovú a autobusovú stanicu, so sekundárnym previazaním na centrum mesta Petöfiho ulicou. Táto ulica vďaka intenzívnemu pešiemu a cyklistickému pohybu vytvorila základ pre vznik drobných prevádzok občianskej vybavenosti a komerčných služieb v parteri malo podlažných bytových domov do 4 NP.

- Návrh, intervencie, intenzita

Priestorová štruktúra tohto UO je pomerne stabilizovaná. Rozvoj je potrebné usmerňovať do podoby rekonštrukcie a jednotnej modernizácie objektov.

Areál všeobecnej nemocnice je potrebné zachovať v nezmenenom rozsahu a jeho rozvoj usmerňovať do podoby valorizácie zdravotníckych objektov, zariadení a služieb. Parkovisko pred nemocnicou na Mederčskej ulici je potrebné zachovať, alebo v prípade prestavby zabezpečiť stojiská v podzemnej garáži alebo parkovacom dome tak, aby nedošlo k úbytku miest pre verejnosť. V parteri je pritom možné realizovať doplnkovú vybavenosť pre areál nemocnice.

V UO sú funkcie stavby autobusovej a železničnej stanice navrhnuté na zachovanie, resp. len pre stavebnotechnickú modernizáciu. V rámci rozvoja je navrhnutá realizácia ich vzájomného prepojenie bezkolízne a bezbariérovo.

- Podrobnejšie návrhy

Pozdĺž železničnej dráhy je potrebné alokovať aktivity, ktoré nie sú citlivé na hluk. Individuálne stojace garáže navrhujeme nahradiť hromadnými garážami, ktoré by tak vytvorili eliminačnú bariéru hluku železničnej trate.

UO 12 - STRED II (CENTRUM – VÁROSKÖZPONT)

- Vymedzenie

Urbanistický obvod je situovaný v historickej časti zastavaného územia k.ú. Komárno, priamo v centre mesta, kde sa nachádza aj pešia zóna. Vymedzený je ulicami Dunajské nábrežie, Vnútorná okružná, Hradná a zo severovýchodu ulicami Športová, Zámoryho a Námestie Kossutha. Vytvára tak priestorové predpolie UO 01 so starou a novou pevnosťou.

- Charakteristika

Predstavuje centrum mesta, kde sa prirodzene koncentruje verejná správa a administratíva na úrovni okresného mesta, ako aj občianska vybavenosť a komerčné služby pre obyvateľov a návštevníkov mesta. Toto ťažisko osídlenia mesta je formované v okolí Námestí gen. Klapku s pešou preferenciou dopravy, odkiaľ sa v radiálnom smere lúčovito, resp. vidlicovo rozvetvujú ulice viacerými smermi. Zástavba objektov ma radový charakter vytvárajúc vnútrobloky. Typický typologický prvok zástavby je meštiansky dom s 2 podlažiami.

Jednotlivé parcely sú vo väčšine členené na zastavanú časť a na priľahlú dvorovú časť. V rámci historického jadra prevažuje radová zástavba, solitérny typ zástavby je skôr výnimkou a uplatňuje sa len pri významných stavbách so špecifickým tvarovo a rozmerovo diferencovaným pôdorysom (napr. pravoslávny a františkánsky kostol, župný dom, dôstojnícky pavilón, justičný palác, kolégium reformovanej cirkvi). Na území pamiatkovej zóny je zachovaná takmer kompaktná bloková, dominantne jednopodlažná zástavba, ktorú pretína pás parkov popri hlavnej cestnej komunikácii vedúcej na hraničný priechod do Maďarskej republiky v polohe ulice Záhradnícka. Uličná sieť sleduje vo vidlicovom princípe historické komunikácie a trasy vedúce cez územie. Hlavným historickým komunikačným uzlom bolo námestie pred radnicou, dnešné Námestie generála Klapku. V blokoch dominuje jednopodlažná dvorová zástavba bývalých šľachtických kúrií, pôvodne s otvorenými arkádovými chodbami po obvode dvorov. Výnimky tvoria dvoj a trojpodlažné meštianske domy, paláce a nájomné domy. K dominantám, ktoré v objeme prevyšujú okolitú zástavbu, patria monumentálne verejné budovy a cirkevné objekty. Tieto sú v štruktúre mesta rozmiestnené nerovnomerne.

Charakteristický spôsob zástavby je na území pamiatkovej zóny zachovaný z viac ako 80 % a s výnimkou pásu pri komunikácii vedúcej cez Záhradnícku ulicu na hraničný priechod s Maďarskou republikou. V tomto priestore sú porušené historické komunikačné väzby ulíc: Palatínova, Valchovnícka a Eötvösa, Župná a biskupa Királya, Pohraničná. V lokalite Dunajské nábrežie chýba prirodzená väzba medzi mestom a vodným tokom, ktorý dotváral výraz mestskej štruktúry a panorámy mesta ako Dunajskej metropoly. V dôsledku zastavania parkov Dunajského nábrežia nákladným prístavom v medzivojnovom období došlo k ochudobneniu mesta o tento typický prírodný prvok a stáročnú väzbu mesta na Dunaji s Dunajom. Opätovné prepojenie historického jadra na vodný tok rieky Dunaj je popísane pri UO 02 – Prístav.

Väčšina zástavby na území pamiatkovej zóny je jednopodlažná, s výnimkou niekoľkých meštianskych domov, palácov a nájomných domov. Dominantami urbanistickej štruktúry sú verejné a cirkevné objekty. K najvýraznejším dominantám mesta patria: Kostol sv. Ondreja, radnica, budova bývalých združených finančných úradov, kostol reformovanej cirkvi, pravoslávny kostol, evanjelický kostol, kolégium reformovanej cirkvi, justičný palác. Uvedené objekty prevyšujú okolitú zástavbu približne o jedno až dve podlažia, čím sa stávajú prirodzenými dominantami.

- Návrh, intervencie, intenzita

Rozvoj územie je navrhnutý predovšetkým v podobe citlivej rekonštrukcie objektov, ako aj v rámci komplexnej urbanistickej revitalizácie zachovanej historickej štruktúry územia pamiatkovej zóny. Požiadavky pre architektonické intervencie do historického prostredia pamiatkovej zóny potrebné koordinovať so Zásadami ochrany pamiatkovej zóny Komárno, resp. po dohode s Krajským pamiatkový úradom Nitra. Návrhom je tak zachovanie a obnova súčasnej charakteristiky územia UO.

Plochy parkovo upravenej zelene je nevyhnutné zachovať v súčasnom rozsahu, prípade ich vymedzenie ešte rozšíriť a revitalizáciu riešiť s krajinným architektom. Túto zeleň nie je pritom žiaduce považovať ako nedotknuteľný priestor, ale citlivo využívať ju pre každodennú rekreáciu obyvateľov aj turistov, ako aj pre priaznivé účinky pre podporu mikroklímy (lavičky v tieni stromov, drobné vodné prvky, fontánky a pod.)

V rámci dopravného riešenia je navrhnuté predĺženie pešej zóny na uliciach Františkánov a Jókaiho po kríženie s Ulica pohraničná, ktorú je vzhľadom na široký záber technickými opatreniami ukľudniť a prebudovať na verejný priestor.

V závere 20. storočia a na začiatku 21. storočia bolo na území pamiatkovej zóny vybudovaných množstvo objektov spadajúcich do výrazu domácky rustikalizovanej postmoderny. Ich mierka a kompozičné princípy nerešpektujú v plnej miere pamiatkové hodnoty územia pamiatkovej zóny. Jedným z najtypickejších komplexov tohto charakteru je blok Nádvoria Európy. Podľa zásad ochrany pamiatkovej zóny tento súbor objektov degraduje objemovú štruktúru, ktorá výškovo a objemom konkuruje pôvodným historickým dominantám. V súčasnom ponímaní však toto námestie predstavuje významný atraktívny verejný priestor a turistický bod. Nakoľko toto námestie nebolo doposiaľ dobudované do finálnej podoby, je navrhnuté tento urbanistický blok doriešiť v nastolenom štýle. Jeho rozšírenie je však otázne. Ostatné objekty pamiatkovej zóny by mali rešpektovať súčasný počet nadzemných podlaží. Pri výškovej úprave ostatných objektov je možné za dodržania zásad pamiatkovej ochrany, nadstavať objekt tak, aby rešpektoval výšku rímsy, ako aj hrebeň strechy susedného objektu. Takéto zásahy je však potrebné hodnotiť osobitne, obdobne ako aj architektonické stvárnenie a umelecký detail všetkých objektov pamiatkovej zóny.

- Podrobnejšie návrhy

Požiadavky pre obnovu historického prostredia na rezervných plochách je potrebné riešiť v zmysle Zásad ochrany pamiatkovej zóny Komárno. Plochu zelene určenú na rehabilitáciu priestoru vnútro bloku za záhradou Župného domu a Justičného paláca. Pre predmetnú plochu je vhodná čiastočná rehabilitácia funkcie verejnej záhrady s čulým spoločenským životom, ktorá sa tu do času výstavby Justičného paláca nachádzala. Je vhodné tento priestor funkčne rehabilitovať. Z hľadiska konkrétneho architektonického riešenia je vhodná forma kontextuálneho novotvaru s minimom pavilónových objektov, ktoré by pomohli zabezpečiť kultúrno-spoločenské využitie.

V zahustenej mestskej zástavbe centra mesta je možné realizovať bývanie v rodinných domoch len bez súkromných záhrad orientovaných k verejným priestorom, resp. uliciam.

UO 13 - ŠPORTOVÝ AREÁL (4. SÍDLISKO A ŠPORTOVÝ AREÁL - 4. LAKÓTELEP, SPORTKOZPONT)

- Vymedzenie

Situovaný v zastavanom území k.ú Komárno v kontaktnej polohe pravého brehu rieky Váh. V tejto polohe sa nachádza medzi cestou I/64 a ulicou Hradná a západnú hranicu tvoria ulice Športová, Zámoryho a Námestie Kossutha.

- Charakteristika

Južnú časť UO na športovej ulici tvorí areál Komárňanského futbalového klubu s príslušnou vybavenosťou. Prevažnú väčšinu územia UO však tvoria funkcie bývania. Pri športovom areáli je lokalizovaná pôvodná individuálna rodinná výstavba alebo aj radová rodinná výstavba s 1 resp. 1+1 nadzemnými podlažiami so šikmými strechami. Od tejto polohy sa však hmotovo - priestorový prejav UO severným smerom zvyšuje cez malo podlažnú bytovú výstavbu so 4 NP na Demjanichovej ulici až po 8 NP bytové domy socialistickej éry pri ceste I/64. V kontaktnej polohe s okružnou križovatkou ciest prvej triedy a tiež pamiatkovou zónou sa nachádza aj komerčná občianska vybavenosť ako trhovisko, obchody a pod.

- Návrh, intervencie, intenzita

Priestorová štruktúra tohto UO je pomerne stabilizovaná. Rozvoj je navrhnutý v podobe usmerňovania do podoby rekonštrukcie a modernizácie urbanistických blokov.

Kontaktná poloha rieky Váh je navrhnutá pre rozvoj rekreácie, cestovného ruchu, ako aj občianskej vybavenosti verejného charakteru. Navrhnutá je aj realizácia nového športovo rekreačného prístavu. Kontaktné plochy zelene je možné využiť aj pre drobné plochy športu alebo cvičiská pre dôchodcov. Od tohto miesta južným smerom je navrhnuté zahájiť realizáciu mestskej promenády až po sútok s riekou Dunaj. Realizovať je možné parkové úpravy, mobiliár, cyklotrasy, ako aj drobné zariadenia vybavenosti.

Pri Vnútornej okružnej ceste pozdĺž zachovaného múru línie opevnenia je zariadenie kamiónovej dopravy navrhnuté na jeho vymiestnenie a prebudovanie na nízkopodlažnú výstavbu s vybavenosťou, čim by bolo možné prezentovať zachované kultúrno – historické hodnoty.

Nachádzajú sa tu totiž pozostatky línie opevnenia. V tomto smere je navrhnuté sprístupnenie najmä objektu Batérie X (menšia podoba zachovalého bastiónu) s vybudovaním komunikácie z východnej strany objektu s ponechaním rezervného priestoru min. 20 metrov po celej dĺžke obranného múru. Samotný objekt batérie X postupne rekonštruovať v zmysle Zákona o ochrane pamiatkového fondu. Medzi batériami X – XI z vonkajšej strany je vytvorený priestor pre vytvorenie parkovej plochy typu oddychovej zóny a rekreácie s možnosťou jednopodlažnej výstavby IBV so zachovaním 15 – 20 m širokého pásu po vonkajšom obvode múru.

Športový areál je potrebné zachovať v súčasnom rozsahu a jeho aktivity podporovať a modernizovať. Na zachovanie je navrhnutý aj objekt tržnice s priľahlými plochami parkovísk. Rozvoj športu je možné rozvíjať popri Tabakovej ulici v podobe transformácie existujúceho areálu Technických služieb.

- Podrobnejšie návrhy

Po celom obvode zachovalých hradieb ústrednej pevnosti je možné vyznačiť zaniknuté časti bývalých fortifikačných článkov priamo v teréne.

UO 14 – KALVÁRIA (ROZÁLIA TÉR)

- Vymedzenie

Situovaný UO v zastavanom území k.ú. Komárno na severnej hrane okružnej križovatky ciest I/63 a I/64. Nachádza sa tu Nám. Sv. Rozálie s katolíckym kostolom sv.Rozálie a z časti aj východná časť areálu Všeobecnej nemocnice. Východnú hranicu tvorí Komenského ulica a severnú z časti Malá Jarková a od Zimnej ulice aj paralelná ulica Práce.

- Charakteristika

Urbanistický blok menšej výmery, ktorý tvorí občianska vybavenosť a funkcie bývanie. Centrálnu pozíciu má areál Všeobecnej nemocnice, ktorý je však hranicou UO rozdelený na dve časti. Súčasťou UO 14 je tak len východná časť nemocnice. Západná časť areálu nemocnice patrí do UO 11, pričom pre tento areál platia obdobné zásady rozvoja.

- Návrh, intervencie, intenzita

Areál všeobecnej nemocnice je potrebné zachovať v nezmenenom rozsahu a jeho rozvoj usmerňovať do podoby valorizácie zdravotníckych objektov, zariadení a služieb.

Na Ul.Rákócziho je situovaný katolícky kostol sv.Rozálie, ktorého rozptylové plochy s priľahlou zeleňou cesty musia zostať nezastavané. Ostatné bloky vymedzené uličnými koridormi je potrebné z hľadiska hmoty a výšky dotvárať jednotným spôsobom.

- Podrobnejšie návrhy

Enkláva individuálne stojacich garáží na rohu Zimnej a Malej Jarkovej je navrhnutá na prebudovanie, resp. nahradenie parkovacím domom alebo hromadnou garážou.

UO 15 - LETECKÉ POLE (SINGELLŐ)

- Vymedzenie

V zastavanom území k.ú. Komárno tvorí najsevernejšiu časť poloblúkového tvaru. Ohraničený je zo severnej strany líniou pevnostného systému s baštami a z južnej strany ulicou K. Nagya s pokračovaním do Lesnej ulice. Územie má tvar polkruhového výseku, ktorý je v prevažnej miere tvorený výstavbou rodinných domov do 2 NP.

- Charakteristika

Palatínska (Palatínova) línia opevnenia s bastiónmi IV - VII tu tvorí najvýraznejší kompozičný prvok urbanizovaného územia nie len v tomto UO, ale aj v celom meste.

- Návrh, intervencie, intenzita

Využitie línie opevnenia je navrhnuté pre adaptáciu na nové aktivity rekreácie a CR, vrátane prevádzok, ktoré svojím charakterom nenarušajú pamiatkové hodnoty pôvodnou technológiou, pôvodnými výrazovými prostriedkami a stavebnými materiálmi. V areáli bastiónu IV, ktorý v súčasnosti slúži pre správu ciest navrhujeme neumožniť výstavbu a rekonštrukciu ďalších sekundárnych stavieb, odstrániť sekundárne stavby ako prístrešky a sklady na nádvorí. Pred objektom bastiónu umožniť len výstavbu parkovísk v kombinácii so zeleňou. Ochranné pásmo

pevnostného systému je potrebné ponechať pre funkciu zelene v šírke min. 10 m od päty zemného valu pre možnosť dostupnosti objektov pevnostného systému s ponechaním voľného prístupu, nakoľko v priestore došlo k výstavbe nových rodinných domov. V priestore pred bastiónom V vybudovať parkovacie miesta, ostatné časti ochranného pásma vyčistiť s následným zabezpečením pravidelnej údržby (kosenie) za účelom skultúrnenia priestoru komunikácie k Mŕtvemu ramenu Váhu (Pri ramene Váhu sú alokované športovo - rekreačné plochy pre verejné aktivity vodných športov). Záhradné chaty na popri opevnení, ako aj záhradkárske kolónie v jeho ochrannom pásme medzi bastiónmi je potrebné odstrániť a postupne vytvoriť plochy parkovo upravenej zelene.

Centrálne lokalizovaná zástavba rodinných domov má stabilizovaný charakter. Integrované sú tu aj nerušivé nízko podlažné bytové domy. Výstavba nových bytových domov, okrem plôch nato určených, je zakázaná. V obvode je potrebné zachovať vidiecku, resp. prímestskú formu zástavby. Obytné prostredie má pravidelnú štruktúru pozdĺž nosných komunikácií (Zlievarenská, J. Szimyeho, Komáromi Kacza a Gz. Berecza) usporiadanú v polkruhovej orientácii, na ktoré sa pod miernym uhlom pravidelne napájajú prepájacie komunikácie nižšej funkčnej triedy. Doplnenie tejto jasnej kompozičnej sústavy je navrhnuté predĺžením Okružnej cesty na východnom okraji v podobe ukľudnenej komunikácie s peším chodníkom a cyklotrasou popod železnicu, cez sídlisko Východ až po Vnútornú okružnú cestu, čim by sa zokruhovalo prepojenie celej línie opevnenia mesta a pevnostného systému.

Plochy pre zariadenia predškolského vzdelávanie sú navrhnuté pre zachovanie, resp. modernizovanie a rozvíjanie náučno – voľnočasových aktivít.

Východnú časť UO je možné využiť aj pre rekreáciou v prírodnom prostredí a čiastočne aj pre športovo – rekreačné aktivity. Na pravom brehu Váhu medzi rekreačným lesom a líniou opevnenia je koncipovaný zámer vytvoriť novú mestskú lokalitu pre zariadenia a aktivity rekreácie v prírodnom prostredí. Túto časť možno považovať za náhradu za rekreačnú oblasť pri mŕtvom ramene Váhu, ktorá bude dotknutá výstavbou a prevádzkou obchvatu. Taktiež sa navrhuje rozšírenie jestvujúceho areálu vodáckych športov.

- Podrobnejšie návrhy

Plochu bytových domov medzi Bastiónom VII a Ulicou 29. augusta je možné intenzifikovať aj novou nízko podlažnou bytovou výstavbou. Lokalitu je potrebné realizovať jednotnou urbanistkou formou, vrátane umožnenia lokalizácie drobnej vybavenosti.

UO 16

Nie je štatisticky evidovaný a ani priestorovo vymedzený.

UO 17 – Hadovce (Gadóc)

- Vymedzenie

Najrozsiahlejší UO v meste, ktorý pokrýva celé územie medzi zastavanou časťou k.ú. Nová Stráž a vlastného zastavaného územia mesta Komárno. Tiahne sa od vodného toku Dunaj severným smerom, cez cestu I/63, železničnú trať, zastavanú časť lokality Hadovce pozdĺž cesty č. II/573, severným a severovýchodným smerom až po rieku Váh.

- Charakteristika

Nachádza sa tu prevažne poľnohospodárska krajina s ornou pôdou vysokej kvality a s diverzifikovanou sieťou závlahového hospodárstva. Územie je predelené dopravnými a železničnými komunikáciami. Na ceste II/573 sa nachádza časť Hadovce s prevažne vidieckym až prímestským osídlením.

- Návrh, intervencie, intenzita

Medzi zastavanými územím vlastného mesta Komárno a zastavaním územím časti Hadovce bude vedená navrhovaná komunikácia, ktorá bude v koridore novej polohy cesty I/64 tvoriť severný obchvat mesta. Vzhľadom na koncentračné sily takejto cesty možno predpokladať aj urbanistické tlaky na využitie priľahlých pozemkov. Stanovená reurbanizačná koncepcia rozvoja mesta však navrhuje územnú segregáciu oboch častí mesta, resp. aby nedošlo k ich postupnému územného zrasteniu, ale práve naopak, aby sa profilovalo každá samostatne. Obdobne ako aj intravilán Komárno a intravilán Nová Osada. Tieto medzipriestory sú vzhľadom na dopravné radiály síce

vhodné na rozvoj aktivít hospodárstva skladovania avšak v nemenej podstatnej miere aj pre zachovanie mimoriadne kvalitnej ornej pôdy. Výstavba je síce navrhnutá, ale v primeranej miere ku únosnosti územia a dopravných kapacít.

Vytvorené sú možnosti pre realizáciu aktivít hospodárstva, vrátane záchytného parkoviska Komárno-Západ, čo sa prejavuje rezerváciou plôch pozdĺž nového premostenia Dunaja, ako aj nové plochy výroby na juhovýchodnom okraji Hadoviec, pri jestvujúcom areáli kontajnerového priemyslu. Pri tejto ploche je navrhnutá časť vymedzenia aj pre realizáciu kompostárne.

Na južnej hrane cesty I/63 je možné využiť jestvujúci termálny vrt a prípade preukázanie jeho využitia pre rekreačné účely, je možné vybudovať nový mestský aquapark alebo kúpele.

Mestská časť Hadovce má potenciál rozvoja bývania v prímestskom prostredí, k čomu prislúchajú aj rozvojové plochy pre tieto funkcie.

Rozvíjanie Novej Stráže je koncipované do samostatne fungujúcej štruktúry, avšak za podpory rozvoja občianskej vybavenosti tak, aby sa nerozvíjala ako monofunkčná štruktúra bývania pri meste Komárno. Medzi priestormi Novej Stráže a Komárna navrhujeme zachovanie ornej pôdy. Výnimku tvorí len jestvujúca plocha záhrad vo vlastníctve mesta za ČSPH, kde je možné uvažovať s vytvorením aquaparku. Obdobne segregovaná by mala byť aj časť Hadovce.

- Podrobnejšie návrhy

V územnej nadväznosti na pevnostný systém mesta zo severnej strany vzniká rozvojová lokalita Palatínske pre výstavbu rodinných i bytových domov, ktorá má vydané právoplatné územné i stavebné povolenie. S výstavbou sietí sa síce už začalo, no v zapätí boli práce pozastavené. Lokalita ostáva definovaná ako rozvojová.

UO 18 – KAVA (KAVA)

- Vymedzenie

Najsevernejšia časť územia mesta. Od severnej hranice mesta sa tiahne popri vodných tokoch Váh a Stará Nitra až po severný okraj lokality poľnohospodárskeho družstva Lándor.

- Charakteristika

Prevažne poľnohospodárska krajina ornej pôdy vysokej kvality s diverzifikovanou sieťou závlahového hospodárstva. Územie je vymedzené vlastnými hranicami mesta. Nachádza sa tu časť Kava s prevažne vidieckym spôsobom osídlenia, ako aj značne rozptýlená štruktúru samostatne stojacich usadlostí.

- Návrh, intervencie, intenzita

Základom rozvoja by mala byť v tejto časti územia kvalitná orná pôda, ktorá má veľký význam nie len pre poľnohospodárstvo mesta, ale významným podielom napomáha aj potravinovej bezpečnosti nadregionálnej úrovne. Navrhujeme podporovať vznik fariem, majerov alebo iných menších usadlostí, ktorých produkcia bude zameraná na primárny sektor hospodárstva.

Pri opätovnom využívaní bývalých areálov poľnohospodárskych družstiev, ktoré začínajú chátrať, je možné uvažovať aj s inými funkciami, na aké boli určené. Stavebníctvo, logistika, skladovanie a podobne.

Rozvoj funkcie bývania je možné alokovať len v rámci vymedzeného zastavaného územia MČ Kava, resp. v priamej nadväznosti na susedných pozemkoch. Vodné plochy je však možné využiť aj pre šport, rekreáciu a cestovný ruch.

V rámci rozvoja sú podporované zariadenia Kultúrneho domu Kava, ako aj rodinné centrum v tejto mestskej časti.

Vodné plochy s priľahlými pozemkami dvoch jazier juhovýchodne od zastavaného územia Kavy je navrhnuté pre skvalitnenie tohto priestoru formou verejne prístupnej lokality pozvoľnej rekreácie v prírodnom prostredí, avšak bez väčších intervenčných zásahov.

UO 19 - ĎULOV DVOR (GYULAMAJOR)

- Vymedzenie

Druhý najrozsiahlejší a zároveň najvýchodnejší UO v celom meste sa rozvíja pozdĺž cesty I/64 v smere od premostenia Váhu k Novým Zámkom. Okrem východnej hranice mesta je vymedzený vodným tokom Nitra, cestou 3. triedy na Lándor a južné ohraničenie tvorí cesta I/63 v smere na susednú obec Iža.

- Charakteristika

Územie je charakteristické prevažne poľnohospodárskou krajinou s prevahou ornej pôdy vysokej kvality s diverzifikovanou sieťou závlahového hospodárstva. Územie je predelené dopravnými a železničnými komunikáciami, medzi ktorými sa nachádza osídlenie Ďulov Dvor s prevažne vidieckym spôsobom osídlenia.

- Návrh, intervencie, intenzita

Najvyššiu hodnotu má v tejto časti územia kvalitná orná pôda, ktorá má veľký význam nie len pre poľnohospodárstvo mesta a regiónu. V územnom rozvoji preto podporujeme vznik fariem, majerov alebo iných menších usadlostí, ktorých produkcia bude zameraná na primárny sektor hospodárstva. Pri opätovnom využívaní bývalých areálov družstiev je možné po osobitom posúdení uvažovať aj s inými funkciami, na aké boli určené. napr. hospodárstvo, skladovanie, stavebniny a pod.

Navrhnuté je využitie pozemkov pri štátnej ceste prvej triedy, resp. postupné priestorové zrastanie rozvíjajúceho sa územia Malej Ižе a Veľkého Harčáša na ľavom brehu Váhu až po Ďulov Dvor. Toto územie vytvára jeden z hlavných pólov územného rastu Komárna.

Funkčné využitie a priestorové usporiadanie bude determinovať aj definitívne vymedzenie dopravného obchvatu mesta a realizácia východného premostenia rieky Dunaj, ako aj napojení nadradenej dopravnej infraštruktúry na dnešné koridory ciest I/64 a I/63. Na tieto komunikácie budú viazané a napojené aj rozvojové plochy aktivít hospodárstva.

Navrhnuté sú rozsiahlejšie plochy pre vznik priemyselnej výroby, najmä medzi jestvujúcim koridorom cesty I/64 a železničnou traťou a pri križovaní cesty a železnice (južne) tiež nové záchytné parkovisko Komárno – Východ.

Rozvoj okolitých plôch pri vodnej ploche na Ižianskej ulici je po preverení variantov riešený v kontexte rešpektovania vlastníckych vzťahov, resp. požiadaviek majiteľov pozemkov a parciel. V nižších stupňoch projektovej dokumentácie je potrebné osobitú pozornosť venovať izolačnej zeleni, a teda aj bezkolíznej segregácia a vzájomnému fungovaniu rekreácie pri vode s plochami výroby, resp. technickej infraštruktúry, nakoľko najvýchodnejšia časť tejto lokality je rezervovaná pre výstavbu novej rozvodne 110/22kV – Komárno II s vyvedením výkonu 110kV vedením Komárno – Štúrovo

UO 20 - VEĽKÝ HARČÁŠ (NAGYHARCSÁS)

- Vymedzenie

Nachádza sa na juhovýchodnom okraji riešeného územia. Južnú hranicu tvorí štátne hranica v strede rieky Dunaj a východnú vlastná hranica mesta Komárno. Na západe susedí s Malou Ižou a severnú hranicu tvorí drobný vodný tok Ižiansky kanál.

- Charakteristika

Juhovýchodná časť mesta Komárno je využívaná prevažne na poľnohospodárske účely. Súčasťou sú aj vodné plochy a pobrežne oblasti rieky Dunaj až po Ižianska kanál. Súčasťou je aj zastavané územie lokality Veľký Harčáš. Tvorí ju poľnohospodárska krajina v kontaktnej polohe s hrádzou rieky Dunaj.

- Návrh, intervencie, intenzita

V súlade s Územným plánom regiónu Nitrianskeho samosprávneho kraja navrhujeme v lokalite Veľký Harčáš nový prístav a transkontinentálne prístavné prekladisko. Prístav bude mať rozlohu takmer 1,5 km^2 a bude zameraný na lodnú, železničnú a kamiónovú dopravu. Predpokladá sa jeho medzinárodný, hospodársky význam. Jeho opodstatnenie by malo byť podporené vypracovaním štúdie realizovateľnosti v rámci ktorej bude potrebné dopracovať aj podporné technické podklady

ako sú geologické a hydrologické prieskumy a pod. Reálnejšie kontúry takého zámeru by malo ponúknuť spracovanie Strategického plánu rozvoja verejného prístavu Komárno - Master plan and Feasibility study for the public port Komárno, na základe záverov ktorého bude možné racionálnejšie rozhodnúť o umiestnení verejného prístavu v tejto lokality.

Nový prístav je navrhnuté lokalizovať v územnej segregácii od zastavaného územia mesta, resp. ako relatívne samostatne sa rozvíjajúci celok, dopravne napojený na východný obchvat mesta. Priľahlé plochy tejto rozvojovej lokality navrhujeme venovať prioritne pre lokalizáciu komplementárnych subdodávok alebo služieb pre aktivity nového prístavu.

UO 21 - SÍDLISKO – VÝCHOD (4. SÍDLISKO, PRI VÁŽSKOM DUNAJI - 4. LAKÓTELEP, VÁGDUNA SOR)

- Vymedzenie

Nachádza sa v zastavanom území mesta Komárno v kontaktnej polohe pravého brehu rieky Váh. Situovaný je južne od železničnej trate až po cestu I/64. Západnú hranicu UO tvorí systém nadväzujúcich ulíc Zimná, Práce a Komenského.

- Charakteristika

Predstavuje pomerne rozsiahly UO s usporiadanými a priestorovo segregovanými funkciami. Severozápadnú časť medzi ulicami Zimná a Veľký rad tvorí staršia, ale urbanisticky stabilizovaná individuálna rodinná výstavba s 1+1 NP. Juhozápadnú časť tvorí zase bloková zástavba bytových domov s 8 NP s areálmi základných a materských škôl.

Z východnej strany UO sú usporiadané postupne línie vodného toku rieky Váh s ochrannou hrádzou, pás stromovej vegetácie, následne línia opevnenia mesta a pri nej takisto v severojužnej orientácii plochy dopravného vybavenia a drobnej výroby a skladov.

Nachádzajú sa tu aj zaniknuté konštrukcie línie opevnenia pevnostného systému, z ktorých sa niektoré segmenty zachovali až dodnes.

- Návrh, intervencie, intenzita

Kultúrno – historické dedičstvo línie opevnenia navrhujeme na urbanistickú revitalizáciu so zachovaním a prezentáciou týchto hodnôt. Jedná sa najmä o Batérie VIII a IX (menšia forma bastiónu). Zachované časti objektov navrhujeme vyčleniť z dopravného - prevádzkového areálu a objekty zrekonštruovať. V ich ochrannom pásme navrhujeme vybudovať prístupovú komunikáciu, odstrániť nelegálne prístavby a rušivé objekty, vyčistiť priestor a vykonať navrhované parkové úpravy.

Dnešná plocha užívaná na parkovanie nákladných vozidiel na Vnútornej okružnej ulici je navrhnutá na transformáciu pre účely realizácie občianskej vybavenosti nenarúšajúcej kontaktnú polohu línie opevnenia .

Obytne plochy predstavujú pomerne stabilizovanú štruktúru, ktorá je potrebné udržiavať rekonštrukčnými prácami a v prípade potreby modernizovať a v prípade potreby intenzifikovať.

Areál ČOV je navrhnutý pre zachovanie a udržiavanie v kvalitnom technickom stave zodpovedajúcom príslušným normám.

UO 22 - PRI ELEKTRÁRNI (VILLANYTELEP)

- Vymedzenie

Nachádza sa v historickej časti mesta Komárno medzi areálom Starej a Novej Pevnosti a pravým brehom rieky Váh. Tiahne sa pozdĺž Elektrárenskej cesty až po sútok s Dunajom.

- Charakteristika

Tento UO tvoria samostatne fungujúce areály hospodárstva a technickej infraštruktúry. Bezprostredne pri pevnosti je lokalizovaný areál energetickej infraštruktúry v správe Západoslovenská energetika, a.s. Druhú časť tvorí obchodno – skladový areál areálu Jokey, kde sídli približne 27 prevádzok a tretiu – severnú časť tvorí areál lodiarskeho priemyslu v správe Verejné prístavy, a.s. Súčasťou bloku je však aj Ekonomická fakulta na hradnej ulici.

- Návrh, intervencie, intenzita

V rámci pozostatkov východnej strany hradieb starej a novej pevnosti navrhujeme vybudovať ukľudnenú okružnú komunikáciu s cyklotrasou, ktorá by umožnila jednak pohyb obyvateľstva, ako aj zabezpečila prezentáciu pevnosti.

Koncepcia navrhuje rešpektovať fungujúci areál Jokey v súčasnej funkčnej a priestorovej podobe, ktorá integruje občiansku vybavenosť, sklady a nevýrobné služby. Budúce urbanistické intervencie dostavbami prestavbami, či rekonštrukciami, je však potrebné realizovať v zmysle Zásad ochrany, obnovy a prezentácie hodnôt NKP - pevnostný systém Komárna a jeho ochranného pásma. Areál vo vlastníctve spoločnosti Verejné prístavy, a. s. do času realizácie výstavby nového prístavu v lokalite Harčáš nemeniť funkčné využitie tohto územia a rozvoj občianskej vybavenosti umožniť len po dohode s vlastníkom pozemkov.

Na vonkajšej ploche opevnenia pri Váhu (protipovodňovom múre).

navrhujeme aj veľmi dôležité pokračovanie budovania nových promenád. Jednak od premostenia Váhu južným smerom až po sútok Dunaja a Váhu, ako aj po južnom okraji pozdĺž Dunaja. V tomto UO sa nachádza aj bezprostredné územie sútoku riek Dunaj - veľtok medzinárodného významu a najväčšej slovenskej rieky Váh, ktoré je svojou polohou jedinečným ideovým a morfologickým miestom v meste Láka na návštevu obyvateľov aj návštevníkov. Z tohto dôvodu navrhujeme sútok riek transformovať a využiť pre verejné využitie. Navrhujeme tu realizovať objekty cestovného ruchu, turizmu, kultúry a umenia alebo aj občianskej vybavenosti komerčno - verejnoprospešného charakteru, avšak so zachovaním vyššieho podielu parkovo upravenej zelene a verejných priestorov za účelom tvorby kultúrneho života a stretávania sa ľudí vo verejnom priestore.

- Podrobnejšie návrhy

Navrhujeme taktiež rekonštruovať objekty bývalej muničnej továrne na nové využitie s vyššou pridanom hodnotou pre Komárno.

UO 23 - NOVÁ LODENICA (HAJÓGYÁR)

- Vymedzenie

Nachádza sa na severnom okraji vodnej plochy bazéna lodeníc a prístavov. Východnú hranicu tvorí Dunajské nábrežie a západnú oplotenie areálu Slovenských lodeníc.

- Charakteristika

Urbanistickému obvodu dominuje priemyselný areál lodeníc na severozápadnom brehu dunajského bazéna lodeníc a prístavov, ktorý je využívaný pre výrobu a opravu lodí v priamej väzbe na bazén lodeníc a prístavov na rieke Dunaj. V severnej časti UO sa však postupne usídľujú aj prevádzky občianskej vybavenosti, obchodu a služieb.

- Návrh, intervencie, intenzita

Areál lodeníc je navrhnutý na zachovanie, resp. pre využívanie vybudovanej infraštruktúry pre rozvoj lodiarskeho priemyslu. Pri dotváraní priestoru UO je však v okrajových častiach potrebné eliminovať nepriaznivé účinky hospodárskych aktivít na funkcie bývania v susedných UO. Referenčnú výšku výstavby v areáli lodeníc predstavujú výrobné haly, maximálny počet podlaží má odporúčací charakter.

Rekonštruované objekty Bastiónu I a Bratislavskej brány pri Dunajskom nábreží, ktoré sú súčasťou pevnostného systému navrhujeme využívať pre občiansku vybavenosť. Nakoľko sa diskutuje o vymiestnení mestského prístavu, uvažuje sa v tejto polohe aj s odstránením železničnej vlečky, čim by mohla byť rozšírená plocha verejnej zelene pred bastiónom.

Južnú hranu bastiónu pri vodnej ploche Dunaja umožňuje urbanistická koncepcia rozvíjať pre aktivity komerčnej občianskej vybavenosti. Podmienkou je však nevyhnutné zabezpečenie verejného sprístupnenia vodnej plochy Dunaja.

Na severnom okraji areálu lodeníc prebiehajú určitá transformácia zariadení a stavieb priemyslu, do ktorých sa postupne etablovala občianska vybavenosť. Jej rozvoj je navrhnutý pre valorizáciu.

Parkovo upravenú zeleň pri Strednej odbornej škole technickej je nutné zachovať. Rovnako aj toto školské zariadenia, ako zabezpečenie kvalifikovanej pracovnej sily pre lodný priemysel.

UO 24 – ČERHÁT (CSERHÁT)

- Vymedzenie

Urbanistický obvod sa nachádza na západnom až severozápadnom okraji k.ú. Nová Stráž severne od železničnej trate, odkiaľ sa tiahne až po vlastnú hranicu riešeného územia mesta Komárno.

- Charakteristika

Obvod tvoria prevažne plochy poľnohospodársky využívanej krajiny, kde sa nachádza aj obytná plocha lokality Čerhát s prevažne vidieckym až poľnohospodárskym spôsobom osídlenia. Jedná sa o stabilizovanú urbanistickú štruktúru.

- Návrh, intervencie, intenzita

Rozvojovým faktorom je kvalitná orná pôda, ktorá má veľký význam nie len pre poľnohospodárstvo mesta, ale významným podielom napomáha aj tvorbe pracovných príležitostí a v neposlednom rade potravinovej bezpečnosti. Jestvujúce štyri sklady (piaty sa nachádza v susednej obci Zlatná na Ostrove) pri ceste 1. triedy sú navrhnuté pre zachovanie skladovacích priestor poľnohospodárskeho charakteru.

Medzi územiami Čerhát (UO 24) a Nová Stráž (UO) je rezervovaná plocha pre realizáciu areálu a zariadení nového letiska Komárno. Vzhľadom na zvyšujúcu sa dostupnosť športového a súkromného letectva, ako aj objavujúce sa prototypy lietajúcich automobilov, je potrebné výhľadovo túto plochu rezervovať (vrátane dodržania ochranných a bezpečnostných pásiem) a po preverení s príslušnými úradmi letisko realizovať. Letisko je možné využívať aj na poľnohospodárske účely.

UO 25

Nie je štatisticky evidovaný a t ani priestorovo vymedzený.

UO 26 - NOVÁ STRÁŽ (ÖRSÚJFALU)

- Vymedzenie

Urbanistický obvod Nová Stráž sa nachádza v rovnomennom katastrálnom území na západe riešeného územie. Nachádza sa tu zastavané územie Novej stráže s jej blízkym okolím. Južnú hranicu urbanistického obvodu tvorí rieka Dunaj a severnú Komárňanský kanál.

- Charakteristika

Zastavané územie je tvorené z časti pôvodnou vidieckou zástavbou, z časti moderne sa rozvíjajúcou architektúrou prímestského prostredia, no významnú časť tú tvoria aj postupne sa transformujúce územia záhradkárskych osád na obytné prostredie.

Cez zastavané územie Novej Stráže prechádza cesta I. triedy, ako aj železničná trať, ktoré v rámci budúceho rozvoja vytvárajú významné prevádzkové bariéry. Zatiaľ čo dopravné napojenie južnej časti Novej Stráže je možné optimalizovať dopravno - inžinierskymi úpravami križovaní, sprístupnenie severnej časti je problematickejšie.

Nachádza sa na východ od mesta na prístupovej komunikácii od Bratislavy. Zastavané územie Novej Stráže tvorí do istej miery samostatnú satelitnú časť mesta Komárno. Je to pôvodné vidiecke sídlo, ktoré sa dnes rozvíja vďaka novej modernej zástavbe rodinných domov, celomestskej vybavenosti a novej výrobe.

- Návrh, intervencie, intenzita

V rámci dopravnej obsluhy mesta sa uvažuje s vybudovaním dopravného obchvatu po severnom okraji Nove Stráže, odkiaľ je možné predĺžiť napojenie Kostolnej i Vadašskej ulice. Na oboch uliciach sa navyše nachádzajú železničné priecestia. Vzhľadom na návrhovo bezkonfliktnú prevádzku je potrebné na Kostolnej ulici umiestniť rampy so signalizačným zariadením. Na ulici Vadaš pri cintoríne je však potrebné umiestniť mimoúrovňové priecestie (nadjazd alebo podjazd), ktoré bude spĺňať všetky bezpečnostné opatrenia. Vzhľadom na postupne sa transformujúcu záhradkársku osadu bude tento dopravný vstup zabezpečovať obsluhu celej severnej časti Novej Stráže, vrátane rozvojových lokalít občianskej vybavenosti za železničnou stanicou, areálom nového cintorína, ako aj plochy priemyslu severnej od družstva Vadaš v susednom UO. Nakoľko je

výhľadovo rezervovaná plocha pre realizáciu letiska na severe tohto UO, dopravne bude obslúžené práve cez túto komunikáciu.

Severne od železničnej stanice, resp. od kostola susedia aj rozvojové územia občianskej vybavenosti komerčného charakteru, ktoré sú navrhnuté ako nové lokálne centrum mestskej časti.

Severne od križovatky ulice Vtáčej záhrady so štátnou cestou je rezervované územie pre nový cintorín. Súčasný cintorín Nová Stráž má síce ešte dostatočné kapacity, avšak nie z dlhodobého hľadiska. Preto je za železnicou v časti Vadaš určené územie pre nový cintorín, s ktorého realizáciou sa začne po naplnení dnešných kapacít v mestskej časti.

Pre zamedzenie vzniku stiesnenej urbanistickej štruktúry v bývalých záhradkárskych kolóniách je minimálna výmera stavebného pozemku stanovená na 400 m^2. Prístupové komunikácie musia obdobne spĺňať minimálne šírkové usporiadanie v zmysle STN normy. Pre bližšie info viď kapitola Verejné dopravné vybavenie.

Na území UO Nová Stráž a čiastočne aj na susednom UO 24 je rezervovaná plocha pre realizáciu areálu a zariadení nového letiska Komárno. Vzhľadom na zvyšujúcu sa dostupnosť športového a súkromného letectva, ako aj objavujúce sa prototypy lietajúcich automobilov, je potrebné výhľadovo túto plochu rezervovať (vrátane dodržania ochranných a bezpečnostných pásiem) a po preverení s príslušnými úradmi letisko realizovať. Letisko je možné využívať aj na poľnohospodárske účely.

Rozvojové plochy priemyslu sú lokalizované aj pri etablovanom areáli nábytku JOB, kde je napojený prostredníctvom novoupravenej križovatky pri vodojeme na Podzáhradnej ulici. Smerom k obytnému prostrediu navrhujeme umiestniť nerušivé formy drobnej výroby.

- Podrobnejšie návrhy

Za líniou hrádze sa na predĺžení Darányiho ulice nachádza areál stavebnín, ako aj opustený areál zariadenia sociálnych služieb. Vzhľadom na inundačné územia v zmysle Zákona o ochrane pred povodňami navrhujeme toto územia na verejnoprospešné využitie s využitím parku ktorý je potrebné zrekonštruovať. Ich prítomnosť v zátopovom území, ako aj v území zvýšenej územnej ochrany prírody si vyžaduje citlivé riešenia rozvoja.

UO 27 – PAVEL (SZENTPÁL)

- Vymedzenie

Nachádza sa na juhozápadnom okraji riešeného územia v k.ú. Nová Stráž, medzi hrádzou rieky Dunaj a železničnou traťou. Rozlohou patrí medzi menšie UO.

- Charakteristika

Prevažujúce funkcie tvorí poľnohospodárska krajina s ornou pôdou vysokej kvality. Pri ceste I. triedy sa nachádza poľnohospodárske družstvo s drobnými jednotkami rodinných domov. Tento bývalý areál JRD je dnes využívaný len čiastočne.

- Návrh, intervencie, intenzita

Rozvoj je navrhnutý v maximalizácii využitia ornej pôdy a pre tvorbu krajinnej zelene. Pri opätovnom využívaní areálu JRD je možné uvažovať aj s inými funkciami, na aké bolo určené. Napríklad skladovanie a logistika, stavebniny, priemysel a podobne. Podporujeme opätovné využitie a revitalizáciu tohto typu brownfieldu.

UO 28 - PRED LODENICOU (STARÁ BENE - ÖREG BENE)

- Vymedzenie

Nachádza sa v zastavanom území k.ú. Komárno medzi areálom lodeníc a Bratislavskou cestou. Západnú hranicu tvorí ulica A. Jedlíka a východnú mimoúrovňová križovatka na ceste I/63.

- Charakteristika

Pozdĺžny tvar UO západo – východnej orientácie vytvára predpoklad pre pomerne pravidelné striedanie funkcií.

Najbližšie pri centre, t.j. na východnej hrane UO sú zmiešané funkcie drobnej výroby a občianskej vybavenosti, školstva a internátov. Od tejto polohy západným smerom prechádza do bývania v

rodinných domoch a následne cez občiansku vybavenosť celomestského významu (obchodné centrum, Tesco) až po OŠ Technickú na ulici A. Jedlíka.

- Návrh, intervencie, intenzita

Jedná sa o urbanisticky stabilizované územie, ktorého rozvoj je usmerňovaný do podoby rekonštrukcie alebo modernizácie objektov.

Nakoľko sa v rámci obytného územia jedná o pomerne husto zastavané územie, presahujúce až 50% zastavanosti bloku, uvažuje sa s vyšším percentom zastavanej plochy. Umožnené je rozšírenie stavieb prístavbami a dostavbami až do 60% plochy bloku.

- Podrobnejšie návrhy

Na západnom okraji navrhujeme objekty vzdelávania SOŠ, ako aj internátov pri Marína parku (UO 23) zachovať pre nezmenené využitie.

UO 29 - NAD ŽELEZNICOU (A VASÚT FELETT)

- Vymedzenie

UO sa nachádza v zastavanom území k.ú. Komárno. Je trojuholníkového tvaru. Situovaný je na východnom okraji železničnej stanice mesta v bode, kde sa rozvetvuje na železničnú trať a vlečku do areálu lodeníc. Vymedzená je tiež ulicami Priateľstva a E. B. Lukáča.

- Charakteristika

Ulica odborárov predeľuje UO na dve časti. Západná časť je tvorená stabilizovanými funkciami bývania v malopodlažných bytových domoch s 3 NP a tiež individuálna výstavba rodinných domov s 1+1 NP.

- Návrh, intervencie, intenzita

Funkčné využitie a priestorové usporiadanie má stabilizovaný charakter. Rozvoj obvodu tak bude usmerňovaný v podobe rekonštrukcií, prestavby alebo dostavby rodinných domov. Súčasná miera zastavanosti v niektorých regulačných blokoch tohto UO dosahuje až 40%. Zvýšenie miery intenzity využitia územia je možné korigovať len na základe definovaného minimálneho podielu zelene. Bytové domy je potrebné udržiavať v kvalitnom stavebno-technickom stave

- Podrobnejšie návrhy

Zimný štadión je vhodné premiestniť z polohy Alžbetinho ostrova pre nevhodnú dochádzkovú vzdialenosť pre verejnosť, riziko používanej technológie v dotyku s pásmom hygienickej ochrany vodného zdroja. Vzhľadom na postupný rozvoj ľadového hokeja je žiaduce rezervovať plochu pre výstavbu krytého hokejového štadióna. Vhodnou lokalitou pre nový štadión s multifunkčným využitím sa javí kontaktná poloha na západnom okraji železničnej stanice.

UO 30 - SÍDLISKO BAŠTY (BÁSTYA LAKÓTELEP)

- Vymedzenie

Situovaný je zastavanom území k.ú. Komárno v kontaktnej polohe so severnou hranou areálu železničnej stanice mesta, ktorá tak vytvára južnú hranicu UO. Severnú hranicu tvorí ulica K. Nagy, ktorá prechádza do Lesnej ulice.

- Charakteristika

Z priestorového hľadiska je tento UO železničnou traťou jasne vymedzený. Kompozičnú os tu vytvára ulica Generála Klapku, ktorá sa na oboch stranách napája na dopravné radiály mesta vedené cez železničnú trať. Tvorený je prevažne stabilizovanými obytnými funkciami. Na južnej strane ul. Generála Klapku je situovaná panelová výstavba bytových domov s 8 NP, na severozápadnom okraji malo podlažná bytová výstavba so 4 NP a východnú časť tvoria rodinné domy typu s 1+1 NP.

- Návrh, intervencie, intenzita

Nakoľko bola plocha medzi železničnou traťou a ulicou Sellyeho rezervovaná pre vyrovnanie oblúka dráhy, nebolo možné na tejto ploche realizovať žiadnu stavebnú činnosť. V rámci variantného riešenia tejto skutočnosti v koncepte územného plánu nebola uplatnená takáto požiadavka. Z tohto dôvodu je táto plocha o výmere 3,8 ha rezervovaná pre výstavbu nového

hokejového štadióna, resp. novej multifunkčnej haly spoločenského, kultúrneho a športového využitia.

Priľahlá záhradkárska osada medzi železnicou, ulicou Sellyeho a navrhovanou polohou multifunkčnej haly je navrhnutá na postupnú transformáciu na obytné územie. Z časti transformovaná záhradkárska osada pri Selyeho ulici, kde bolo realizovaných niekoľko objektov rodinných domov, sa však bude rozvíjať vzhľadom na ochranného pásma železnice.

Urbanistická štruktúra je pomerne stabilizovaná. Rozvoj je regulovaný do rekonštrukcie objektov, modernizácie architektúry a funkčno – priestorovej kompletizácie.

- Podrobnejšie návrhy

Enklávy individuálne stojacich garáži navrhujeme postupne prebudovať na hromadné garáže alebo parkovacie domy s vybavenosťou v parteri.

UO 31 - SÍDLISKO ZA VÁHOM (MALÝ HARČÁŠ - KISHARCSÁS)

- Vymedzenie

Situovaný je na ľavom brehu rieky Váh, južne od dopravného premostenia cestou I/64 až po sútok s Dunajom, pričom z časti pokrýva aj vodné plochy oboch riek.

- Charakteristika

Prevažuje prírodná krajina časť územia na ľavom brehu Váhu. Nachádzajú sa tu rôzne formy zelene. Líniová brehová, ochranno – izolačná zeleň protipovodňovej hrádze, ako aj rôzne drevinové spoločenstvá či lesy. Rozptýlené sú tu taktiež záhradkárske osady, areály podnikateľských aktivít a drobnej výroby a na severe UO pri ceste 1. triedy aj ČSPH a gastronomické zariadenie. Lokalita má potenciál aj pre nálezy kultúrnohistorickej hodnoty, vďaka potenciálnym pozostatkom Vážskeho predmostia.

- Návrh, intervencie, intenzita

Vzhľadom na blízkosť novo navrhovaného prístavu vo Veľkom Harčáši tu existuje predpoklad pre vznik nových aktivít hospodárstva, ktoré budú fungovať na báze komplementárnych subdodávok alebo doplnkových služieb pre tento prístav. Túto situáciu umocňuje aj existencia prístupovej komunikácie, ktorá spája lokalitu Veľkého Harčáša a teda aj prístavu so samotným mestom.

Nakoľko sa však uvažuje s dopravným napojením prístavu aj v smere od pripravovaného východného obchvatu mesta, je otázne, či sa usilovať o územné previazanie prístavu s týmto UO alebo sa ho usilovať rozvíjať segregovane od ostatných mestotvorných aktivít. Týmto spôsobom budú aktivity dopravy a hospodárstva alokované z východnej strany prístavu, samozrejme až po vybudovaní obchvatu a nového mosta cez Dunaj.

Využitie pobrežia Váhu pre športovo – rekreačné účely je v tejto polohe determinované inundačným územím v zmysle zákona o ochrane pred povodňami.

- Podrobnejšie návrhy

Rozvoj územia je potrebné podmieniť archeologickým prieskumom. Z hľadiska rozvoja mesta sa však jedná o jednu z najatraktívnejších lokalít.

Na prístupovej komunikácií od štátnej cesty prvej triedy je navrhnuté vyrovnanie dopravného oblúka cesty tak, aby spĺňa príslušné STN normy o projektovaní miestnych komunikácií.

UO 32 – LÁNDOR (LÁNDOR)

- Vymedzenie

UO je situovaný na ľavom brehu rieky Váh, severne od dopravného premostenia cestou I/64, cez sútok Váhu s riekou Nitra pri Apalskom ostrove až po južný okraj vidieckeho osídlenia v časti Kava.

- Charakteristika

Prevažuje tu prírodná krajina, ktorá v časti Lándor kopíruje ľavý breh rieky Váh. Nachádzajú sa tu rôzne formy zelene. Líniová brehová, ochranno – izolačná zeleň protipovodňovej hrádze, ako aj rôzne drevinové spoločenstvá či lesy

- Návrh, intervencie, intenzita

V návrhu podporujeme prírodnú biodiverzitu a jej zachovanie aj do budúcna. Rozvoj je možné realizovať športom alebo rekreáciou v prírodnom prostredí v medziohrádzovom priestore Váhu, za rešpektovania náležitostí rozvoja v inundačnom území v zmysle zákona o ochrane pred povodňami v platnom znení. Slovenský vodohospodársky podnik, ako správcu vodného toku Váh uvažuje severne od železničného premostenia s prepojením vodných hladín vlastného toku Váhu a priľahlého jazera. Jazero je možné využívať pre aktivity vodných športu. Projektovú dokumentáciu je potrebné konzultovať so správcom vodného toku. Túto časť možno taktiež považovať za náhradu za rekreačnú oblasť pri mŕtvom ramene Váhu, ktorá bude dotknutá výstavbou a prevádzkou obchvatu.

Pri využívaní bývalého areálu družstva Lándor je možné uvažovať aj s inými funkciami, na aké bolo určené. Do úvahy pripadá skladovanie, stavebniny alebo drobné prevádzky hospodárstva.

UO 33 - NOVÁ OSADA (KABÁTFALU)

- Vymedzenie

UO je situovaný na pravom brehu rieky Váh, severne od dopravného premostenia cestou I/64 v úzkom profile hrádze, až po zastavané územie rovnomennej časti Nová Osada.

- Charakteristika

Predstavuje prevažne rekreačnú formu využitia, ktorá sa postupne transformuje do podoby obytného územia. Problematická však ostáva dopravná obsluha územia, ktorá nie je prispôsobená pre prejazd vozidiel hasičského a záchranného zboru, resp. pre odvoz odpadov.

- Návrh, intervencie, intenzita

Navrhnutá je transformácia záhradkárskej osady Nová Osada na obytné prostredie pre výstavbu rodinných domov. Navrhuje však aj prioritne zabezpečiť minimálne šírkové usporiadania komunikácií podľa príslušnej STN normy a/alebo riešiť dopravnú obsluhu formou zjednosmernenia komunikácií. Jeden dopravný vstup je vedený v smere od rekreačnej oblasti pri ramene Váhu, druhý je možné realizovať predĺžením, resp. rozšírením komunikácie od rozvojovej lokality severne od opevnenia (pri bastióne IV a V) , vrátane nahradenia lávky pre peších cestným mostom cez drobný vodný kanál.

V tomto UO sa nachádza aj mestská rekreačná zóna pri mŕtvom ramene Váhu, kde je možné primerane koncentrovať aj ďalšie verejné aktivity športu, rekreácie a cestovného ruchu s využitím vodnej plochy. V tejto lokalite však musí ostať zachovaný vysoký podiel jestvujúcej zelene. Lokalita sa môže profilovať ako zázemie urbanizovaného mesta pre každodennú rekreáciu v prírodnom prostredí.

- Podrobnejšie návrhy

Pre zamedzenie vzniku stiesnenej urbanistickej štruktúry je minimálna výmera stavebného pozemku navrhnutá na 400 m^2.

Návrh územnoplánovacej dokumentácie navrhoval lokality, ktoré môžu slúžiť ako náhrada za zabratú časť rekreačnej oblasti pri mŕtvom ramene Váhu. Mesto Komárno však bude zároveň požadovať pri projektovej príprave a realizácii obchvatu nasledovné kompenzačné opatrenia:

- Obchvat v rekreačnom priestore mŕtveho ramena Váhu bude realizovaný na mostných objektoch a bude mať priesvitné protihlukové steny.
- Revitalizácia dotknutých brehových častí jazera (vyčistenie , náhradná výsadba, úprava brehov) bude súčasťou stavby obchvatu.
- Napojenie strednej časti mesta na obchvat výstavbou križovatky a výstavbou napojovacích komunikácií severne do MČ - Nová osada a južne smerom na 2. sídlisko k ulici Odbojárov.
- Realizáciu náhradnej výsadby drevín je potrebné realizovať v zmysle krajinnoekologického plánu územného plánu mesta (AUREX, 12/2015), resp. po dohode s príslušným okresným úradom ŽP.

UO 34 - MALÁ IŽA (KISIZSA)

- Vymedzenie

UO je situovaný na ľavom brehu rieky Váh, medzi železničným mostom cez rieku Váh a dopravným premostením cestou I/64, odkiaľ sa tiahne východným smerom až po hranicu riešeného územia mesta Komárno.

- Charakteristika

Dnes je charakteristický prevažne poľnohospodárskou krajinou a ornou pôdou. V území UO na ľavom brehu Váhu je veľký záujem majiteľov pozemkov rozvíjať tu nové rôznorodé rozvojové funkcie mesta Komárno.

- Návrh, intervencie, intenzita

Rozvojové charakteristiky sa odvíjajú od celomestskej koncepcie realizácie rozsiahleho prístavného prekladiska vo Veľkom Harčáši, vrátane doriešenia jeho dopravnej obsluhy. I keď rozvoj tohto UO bude prioritne viazať na jestvujúce premostenie Váhu v koridore cesty I/64, s prípadnou realizáciou prístavu bude koncentračne preorientovaný týmto smerom.

Vzhľadom na blízkosť novo navrhovaného prístavu tu logicky existuje predpoklad pre vznik nových aktivít hospodárstva, ktoré budú fungovať na báze komplementárnych subdodávok alebo doplnkových služieb pre toto prístavné prekladisko. Nakoľko sa však uvažuje aj s dopravným napojením prístavu v smere od cesty I/63, resp. od pripravovaného východného obchvatu mesta, nie je žiaduce zabezpečiť územné previazanie prístavu s týmto UO alebo rozvíjať prístav segregovane, resp. izolovane nezastaviteľným pásom zelene. V tomto prípade by mohli byť aktivity dopravy a hospodárstva alokované primárne do lokality prístavného prekladiska a neskôr v prípade potreby z východnej strany prístavu, samozrejme až po vybudovaní obchvatu s novým mostom cez Dunaj a dopravného napojenia prístavu.

- Podrobnejšie návrhy

Potenciál rozvoja tohto UO na ľavom brehu Váhu je totiž aj v aktivitách hospodárstva, služieb pre motoristov, ale aj bývania v prímestskom prostredí, vrátane športu a občianskej vybavenosti.

Pre rekreáciu v prírodnom prostredí navrhujeme využiť aj vodné plochy medzi hrádzou Váhu a železničnou traťou. Túto časť možno plnohodnotne považovať za náhradu za rekreačnú oblasť pri mŕtvom ramene Váhu, ktorá bude dotknutá výstavbou a prevádzkou obchvatu.

B.5.6 INTENZITA VYUŽITIA ÚZEMIA

Intenzita využitia územia je stanovená pre každý regulačný blok osobitne. Predstavuje tak výslednú charakteristiku komplexného uplatnenia minimálnej výmery stavebných pozemkov, maximálnej miery zastavania plochy, ktorý vyjadruje percentuálnu časť parcely, ktorú je možné zastavať, a tiež minimálny podiel zelene, ktorý udáva percento zelených nezastaviteľných a nespevnených plôch regulovanej parcely v regulačnom bloku. Určovanie intenzity vychádza z plochy vhodnej na zastavanie v zmysle stavebného pozemku. Mieru intenzity využitia územia doplňuje pre každý regulačný blok aj stanovenie maximálnej výšky každého objektu v príslušnom regulačnom bloku.

Percento zastavanej plochy, podlažnosť a percento plochy zelene sú určené s podrobnosťou na urbanistický blok a vyjadrujú maximálne možnosti využitia každého pozemku ležiaceho v tomto bloku.

Presná definície týchto nástrojov intenzity využitia územia, ako aj aplikácia regulácie, je súčasťou záväznej časti územného plánu.

PERCENTO ZASTAVANEJ PLOCHY

Ukazovateľ je stanovený ako percentuálne vyjadrený pomer medzi plochou zastavanou budovami a plochou pozemku, resp. súboru pozemkov, na ktorých je navrhovaný zámer, ktorý je predmetom posudzovania. Do percenta zastavanej plochy sa nezapočítavajú plochy stavieb, ktoré majú doplnkovú funkciu pre hlavnú stavbu (s výmerou ich zastavanej plochy spolu do 50 m^2),

spevnených plôch ani prekrytých terás umiestnené alebo navrhované na pozemku, resp. súbore pozemkov, na ktorých je navrhovaný zámer, ktorý je predmetom posudzovania.

VÝŠKOVÉ USPORIADANIE

Pri spracovaní Územného plánu bola osobitá pozornosť venovaná aj určeniu výšky objektov prostredníctvom stanovenia prípustného počtu nadzemných podlaží.

Podlažnosť určuje maximálnu výšku objektu počtom úplných nadzemných podlaží vyjadrených celým číslom. Ustúpené podlažie alebo podkrovie je označené doplnením celého čísla o +1. Výška podlažia pritom predstavuje 3,0 metra nad úrovňou terénu.

Maximálnu výšku inžinierskych stavieb, pri ktorých nie je možné stanoviť výšku v nadzemných podlažiach (silá, stožiare, vysielače, a pod.) je potrebné individuálne posúdiť vo vzťahu k okolitej zástavbe i ich vplyvu na obraz mesta. Dôraz je potrebné klásť na posúdenie vhodnosti výstavby inžinierskych stavieb umiestnených na vizuálne exponovaných miestach vo voľnej krajine (vysielače mobilných komunikačných sietí, stožiare vedení elektrickej energie, reklamné plochy a pod.).

Jednotlivé výšky homogénnych priestorových celkov, resp. regulačných blokov sú premietnuté na schémach hmotovo - priestorovej štruktúry.

Schéma B5-4
Hmotovo – priestorové usporiadanie

Dôležitým prvkom zachovanej historickej urbanistickej štruktúry pamiatkového územia je aj výška tradičnej zástavby. Výška historickej zástavby je významným dokladom postavenia mesta. Pre väčšinu historických sídiel je pritom charakteristická koncentrácia najmajetnejšieho obyvateľstva v jeho jadre. Preto najvyššie stavby sa najčastejšie sústreďujú na hlavnom námestí, pričom zástavba sa smerom k okrajovým štvrtiam postupne znižuje. Väčšina murovaných domov v pamiatkovej zóne Komárno boli budované ako prízemné. S výstavbou dvoj až trojpodlažných stavieb sa vo väčšej miere stretávame až v druhej polovici 19. a na začiatku 20. storočia. Až do súčasnosti zostáva najvýraznejšou výškovou dominantou územia pamiatkovej zóny rímsko-katolícky Kostol sv. Ondreja. K nemu sa priraďujú ďalej ostatné kostoly (reformovaný, evanjelický, františkánsky) a veža radnice. Tento stav je v rámci rozvoja pamiatkovej zóny potrebné rešpektovať.

PERCENTO PLOCHY ZELENE

Percentuálnym vyjadrením určuje podiel nezastaviteľných plôch zelene, ako je zeleň na rastlom teréne, zeleň nad podzemnými konštrukciami a pod. na regulovanom pozemku k výmere tohto pozemku

Súčet koeficientu zastavanosti a indexu zelene spravidla nepredstavuje 100%. Rozdielne číslo v tomto prípade reprezentujú spevnené plochy. Tie vykazujú síce stavebnú úpravu, ale nie sú zastavané stavbou. Ako spevnené plochy sa počítajú najmä dláždené chodníky, odkvapové chodníky, príjazdové cesty a chodníky, terasy na úrovni terénu, exteriérové schodiská, dláždené detské ihriská, a pod., t.j. všetky upravené povrchy na teréne, z ktorých nemôže dažďová voda vsakovať prirodzeným spôsobom do zeme. Súčasťou spevnených plôch je aj zastavaná plocha stavby.

Vrbová
nad Váhom
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
Čalovec
Kameničná
k.ú. Komárno
k.ú. Nová Stráž
Zlatná
na Ostrove
KOMÁRNO
Maximálny počet nadzemných podlaží
0
1
1+1
2
2+1
2,5
3
4
5
6
7
8
9
12

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KOMÁRNO

Schéma č. B5-4

HMOTOVO – PRIESTOROVÉ USPORIADANIE

Severka

Obstarávateľ: Mesto Komárno

Spracovateľ: AUREX spol. s r.o.

Mierka: 1 : 50 000

Rok: 09/2018

B.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA

Návrh funkčného využitia územia reflektuje najmä obytné, zmiešané, výrobné, rekreačné a prírodné územia, na základe ktorých stanovuje konkrétne typy funkčného využitia. Navrhované riešenia funkčného využitia sú popísané podľa konkrétnych urbanistických obvodov v kapitole Návrh priestorového usporiadania.

Pre každý typ funkčného využitia sú v záväznej časti dokumentácie následne definované aj dominantné, obmedzene prípustné a zakázané spôsoby využitia územia.

OBYTNÉ ÚZEMIE

Z urbanistického hľadiska rozlišujeme v štruktúre osídlenia mesta Komárno niekoľko typov obytných území. Primárne ich môžeme rozdeliť na obytné územie rodinných domom a obytné územie bytových domom.

Pre historické prostredie širšieho centra mesta je typické bývanie v radových rodinných domoch s jedným alebo dvoma nadzemným podlažiami. S postupnou vzdialenosťou od centra mesta sa mení aj architektonický prejav obytného územia rodinných domov. V prímestskom prostredí sú už typické samostatne stojace objekty, kde sú zastúpené novostavby, ako aj staršie objekty 50. – 80. rokov. V Komárne však majú zastúpenie aj obytné územia rodinných domoch vo vidieckom prostredí, ktoré sú rozptýlené v poľnohospodárskej krajine samostatne alebo v podobe menších rurálnych osád.

Pre obytné územia bytových domov sú typické nízkopodlažné bytové domy spravidla do štyroch podlaží. Tvorené sú prevažne tehlovou výstavbou 40. – 60. rokov minulého storočia a lokalizované ako sídliskové bloky na okraji centra mesta alebo v územnej nadväznosti na líniové prvky ciest, železnice ako aj línie opevnenia. Bývanie vo viacpodlažných bytových domoch nad štyri podlažia tvoria panelové sídliska výstavby socialistickej éry urbanizmu v pomerne priamej väzbe na plochy občianskej vybavenosti komunálneho (verejnoprospešného) charakteru, ako napr. školstvo, zdravotníctvo alebo kultúra. V pomerne stabilizovanej štruktúre obytného územia bytových domov si však v posledných rokov našli svoje miesto aj novostavby bytových domoch. Pri ich budúcom rozvoji je potrebné, aby si zachovali mierku, výšku, ako aj architektonický ráz príslušného či susedného urbanistického bloku.

ZMIEŠANÉ ÚZEMIE

Zmiešané územia predstavujú typické mestské prostredie vyjadrujúce väzby medzi základnými funkčnými zložkami mesta. V štruktúre funkčného využitia sú zastúpené zmiešaným územím mestského centra charakteristickým prevažne polyfunkčným parterom objektov orientovaných do verejných priestorov ulíc a námestí a zmiešaným územím s prevahou občianskej vybavenosti s koncentráciou zariadení občianskej vybavenosti celomestského i regionálneho významu vytvárajúcimi predpoklady pre uspokojovanie širokej škály potrieb obyvateľov i návštevníkov mesta.

Typickým zmiešaným územím je prostredie mestského centra koncentrujúce funkciu bývania so širokou škálou zariadení občianskej vybavenosti poskytujúcich služby i pracovné príležitosti obyvateľom i návštevníkom mesta. Koncentrácia zmiešaného využitia územia je viazaná aj využívané priestory Palatínskej línie opevnenia.

Navrhovaný rozvoj tohto typu prostredia sa viaže na hlavné kompozičné osi mesta vychádzajúce z historického jadra v smere hlavných peších trás. Plochy zmiešaných území s prevahou občianskej vybavenosti sa viažu prevažne na areály školstva, zdravotníctva, verejnej správy, nákupné zóny a čiastočne aj na areál lodeníc alebo prístavu.

VÝROBNÉ ÚZEMIE

Výrobné územia predstavujú ekonomickú základňu mesta. Rozdelené sú podľa sektorov hospodárstva na primárny a sekundárny. Na ich pôsobenie sa však čiastočne viaže aj terciárny, ako aj postupne sa rozvíjajúci kvartérny sektor vedy a výskumu.

Najtypickejšie výrobné územie zastavaného územia mesta predstavuje priemysel zameraný na výrobu lodí, ktorý je územne viazaný na vodnú plochu bazéna lodeníc a prístavov na rieke Dunaj. Na severozápadnom okraji zastavaného územia sa nachádzajú. Výrobné územia mesta

koncentrované do väčších súvislých celkov, ale nachádzajú sa aj v ďalších územia mesta ako menšie samostatné areály. Rozsiahlejšie areály koncentrácie výrobných aktivít a skladov sú na území mesta lokalizované západne od zastavaného územia mesta pozdĺž Bratislavskej cesty. Severe od Bratislavskej ceste, pozdĺž Hadovskej cesty, sú lokalizované ďalšie rozsiahle plochy výroby a skladového hospodárstva. Smerom na časť Hadovce sa nachádza tiež rozsiahlejší areál s koncentráciou výroby a skladových funkcií. Ďalšie rozsiahlejšie areály sú lokalizované vo východnej časti územia(pozdĺž ulice Veľký rad a pozdĺž Novozámockej cesty, pri vstupe do časti Malá Ižа, kde prevládajú funkcie nerušivej výroby a skladového hospodárstva.

Z hľadiska poľnohospodárstva môžeme konštatovať, že poľnohospodárske areály sú na území mesta lokalizované do samostatných areálov v rámci celého územia mesta s výnimkou zastavaného územia mesta. Viaceré areály sú využívané len čiastočne alebo nie sú využívané vôbec. Poľnohospodárska výroba sa v súčasnosti sústreďuje na obhospodarovanie ornej pôdy.

REKREAČNÉ ÚZEMIE

V priestorovej štruktúre územia mesta sú rozlišujeme dva rekreačných území odlišujúce sa mierou ochrany pôvodného prírodného prostredia. Prvým z nich je územie pre rozvoj aktivít a zariadení športu a rekreácie, ktoré sú charakteristické hlavne koncentráciou krytých alebo otvorených zariadení pre šport, rekreáciu a cestovný ruch celomestského i regionálneho významu. Tieto mestské, ako aj súkromné zariadenia pre šport a telovýchovu poskytujú priestor pre šport a telovýchovu pre širokú verejnosť.

Druhým je územie pre rekreáciu v prírodnom prostredí charakteristické upraveným prírodným prostredím s nízkym podielom zastavaných plôch, zamerané na vytvorenie podmienok oddych v prírode. Okolie mesta Komárno s jeho prírodným zázemím má vysoký potenciál pre rozvoj cykloturistiky, vodnej turistiky, hypoturistiky a podobných aktivít. Nížinný charakter krajiny s výraznými líniami zelene pozdĺž vodných tokov a plôch, sieť poľných ciest a zjazdných chodníkov sa núka na využitie pre cykloturizmus ako aj hypoturizmus. V riešenom území sa nachádzajú turisticky významné vodné plochy so zaujímavými krajinnými scenériami, ktoré vytvárajú priaznivé podmienky pre rozvoj letnej turistiky spojenej s pobytom pri vode.

Špecifické postavenie v meste majú aj záhradkárke osady, z ktorých veľká časť sa nachádza vo fáze transformácie na obytné územia. I keď je ich primárne funkčné využitie rekreačné, dopyt po výstavbe rodinných domov tu existuje, avšak bez náležitej dopravnej obsluhy alebo patričnej infraštruktúry.

PRÍRODNÉ ÚZEMIE

Územia bez výrazných antropických zásahov tvoria prírodnú časť krajiny. Vytvárajú kontrast urbanizovanému prostrediu, ktoré však možno vnímať len ako vonkajšie siluety. Vnútorný priestor prírodného územia je rezervovaný pre faunu a flóru. Či už sa jedná o líniové prvky vodných tokov so sprievodnou pobrežnou zeleňou alebo lesné a drevinové spoločenstvá.

Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty sú z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane, pričom špeciálnu starostlivosť a režim na chránených územiach zabezpečujú stupne ochrany. V riešenom území sú evidované územia, ktoré sú chránené aj podľa Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

B.6.1 TYPOLÓGIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA

Typológia funkčného využitia je definovaná v záujme vytvárania charakteristických územných častí a vyjadrenia spoločných charakteristík jednotlivých skupín objektov prostredníctvom urbanistických blokov. Sú tvorené charakterovo blízkymi skupinami objektov a sú vymedzené pomocou uličných koridorov, resp. výraznými predelmi medzi objektmi tak, aby vytvárali relatívne homogénne priestorové celky. Každému urbanistickému bloku prislúcha len jeden typ funkčného využitia. Nakoľko sú takéto bloky zároveň hlavnými nositeľmi funkčnej, ako aj priestorovej regulácie, zastávajú postavenie regulačných blokov.

V rámci urbanistickej koncepcie rozlišujeme 27 typov funkčného využitia, tak aby bezo zvyšku pokrývali celé riešené územie mesta Komárno. Funkcie sú premietnuté do grafickej časti

dokumentácie vo výkres č. 2 – „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“.

Nasledujúca tabuľka sumarizuje tieto typy funkčného využitia v podobe absolútnej i relatívnej výmery v meste.

Tabuľka B6-1: Sumarizácia funkčného využitia

			ÚPN mesta	
P.č.	Kód funkčného využitia	Názov funkčného využitia	Σ výmer funkčného využitia [ha]	Podiel výmer funkčného využitia [%]
1	RD	Obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	449,99	4,32
2	BD1	Obytné územie - prevaha bývania v bytových domoch - do 4 NP	62,61	0,60
3	BD2	Obytné územie - prevaha bývania v bytových domoch - nad 4 NP	45,12	0,43
4	CMZ	Polyfunkčné územie mestského centra	22,50	0,22
5	PO	Polyfunkčné územie bývania a občianskej vybavenosti	54,05	0,52
6	OV1	Plochy komerčnej občianskej vybavenosti	67,61	0,65
7	OV2	Územie verejnej - nekomerčnej občianskej vybavenosti	65,49	0,63
8	CZ	Plochy verejnej vybavenosti – cirkevné zariadenia	2,25	0,02
9	P	Plochy pevností a pevnostného systému	47,63	0,46
10	H1	Územie výrobno obslužných aktivít – priemyselnej výroby, výrobných služieb, skladov a logistiky	211,91	2,03
11	H2	Územie výrobných aktivít priemyselnej výroby	149,56	1,43
12	H3	Územie výrobno obslužných aktivít poľnohospodárskej výroby	98,30	0,94
13	ŠR	Územie s prevahou zariadení športu a rekreácie	20,40	0,20
14	RP	Územie rekreácie v prírodnom prostredí	57,52	0,55
15	ZO	Územie záhrad a záhradkárskych osád	92,82	0,89
16	ÚP	Územie pohrebísk	20,40	0,19
17	DŽ	Územie zariadení železnice	82,81	0,79
18	DK	Územie pozemných komunikácií	244,83	2,35
19	DV	Územie zariadení vodnej dopravy	113,50	1,09
20	DZ	Územie zariadení cestnej dopravy	36,60	0,35
21	TI	Územie zariadení nadradených systémov technickej infraštruktúry	40,62	0,39
22	ZS	Zeleň sídla	76,50	0,73
23	ZK	Krajinná zeleň	414,53	3,98
24	ZL	Les	446,34	4,28
25	OP	Orná pôda a trvalé kultúry	5 658,13	54,26
26	TTP	Trvalé trávne porasty a lúky	659,97	6,33
27	VP	Vodné plochy a vodné toky	882,74	8,47
28	PH	Protipovodňová hrádza	303,03	2,91
SPOLU			**10 427,73**	100,00

Schéma B6-1
Návrh funkčného využitie územia

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KOMÁRNO

Schéma č. B6-1

NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIE ÚZEMIA

Severka | Obstarávateľ: Mesto Komárno | Spracovateľ: AUREX spol. s r.o. | Mierka: 1 : 50 000 | Rok: 09/2018

Funkčné využitie územia

- RD - obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch
- BD1 - obytné územie - prevaha bývania v bytových domoch do 4 NP
- BD2 - obytné územie - prevaha bývania v bytových domoch nad 4 NP
- CMZ - polyfunkčné územie mestského centra
- PO - polyfunkčné územie bývania a občianskej vybavenosti
- OV1 - plochy komerčnej občianskej vybavenosti
- OV2 - územie verejnej - nekomerčnej občianskej vybavenosti
- CZ - Plochy verejnej vybavenosti - cirkevné zariadenia
- P - plochy pevnosti a pevnostný systém
- H1 - územie výrobno obslužných aktivít - priemyselnej výroby, výrobných služieb, skladov a logistiky
- H2 - územia výrobných aktivít priemyselnej výroby
- H3 - územie výrobno obslužných aktivít poľnohospodárskej výroby
- ŠR - územie s prevahou zariadení športu a rekreácia
- RP - územie rekreácie v prírodnom prostredí
- ZO - územie záhrad a záhradkárskych osád
- ÚP - územie pohrebisk
- DŽ - územie zariadení železnice
- DK - územie pozemných komunikácií
- DV - územie zariadení vodnej dopravy
- DZ - územie zariadení cestnej dopravy
- TI - územia zariadení nadradených systémov technickej infraštruktúry
- ZS - zeleň sídla
- ZK - krajinná zeleň
- ZL - les
- TTP - trvalé trávne porasty a lúky
- OP - orná pôda a trvalé kultúry
- VP - vodné plochy a vodné toky
- PH - protipovodňová hrádza

Intervencia do legendy

- S - funkčná a priestorová Stabilizácia
- R - Revitalizácia urbanistických blokov
- N - Návrh využitia nových rozvojových plôch
- Z - Zmena funkčného a priestorového využitia

B.6.2 CHARAKTERISTIKA FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA

Pre každý typ funkčného využitia územia, podľa predchádzajúcej tabuľky, sú definované aj dominantné, obmedzene prípustné a zakázané spôsoby využitia, ktoré spoločne s grafickou časťou kompletizujú nástroj funkčnej regulácie. Podrobne popísaná regulácia funkčného využitia je súčasťou záväznej časti Územného plánu mesta Komárno na tzv. regulačných listoch.

B.7 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

B.7.1 DOMOVÝ A BYTOVÝ FOND

B.7.1.1 RETROSPEKTÍVNY VÝVOJ DOMOVÉHO A BYTOVÉHO FONDU

V Komárne sa počet obyvateľov, trvale obývaných bytov, domov a obložnosti od r. 1850 vyvíjal nasledovne [6]:

Tabuľka B7-1: Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov, domov, bytov a obložnosti v meste Komárno

rok	počet obyvateľov	počet trvale obývaných bytov	počet trvale obývaných domov	počet obyv./byt (obložnosť)
SĽ 1850	10 953	-		
SĽ 1869 (31.12.)	15 981	-	-	-
SĽ 1880 (31.12.)	16 243	-	1 486	-
SĽ 1890 (31.12.)	16 433	-	1 426	-
SĽ 1900 (31.12.)	17 810	-	1 615	-
SĽ 1910 (31.12.)	19 391	-	1 664	-
SĽ 1921 (15.2.)	17 715	-	1 774	-
SĽ 1930 (1.12.)	21 158	-	2 276	-
SĽ 1950 (1.3.)	17 395	-	3 278	-
SĽ 1961 (1.3.)	24 082	-	3 258	-
SĽDB 1970 (1.12.)	28 376	8 426	3 630	3,37
SĽDB 1980 (1.11.)	32 520	10 569	3 539	3,08
SĽDB 1991 (3.3.)	37 346	13 257	3 559	2,82
SODB 2001 (26.5.)	37 366	13 614	3 728	2,74
SODB 2011 (21.5.)	34 349	13 533	3 899	2,54

Zdroj: Retrospektivní lexikon obcí ČSSR 1850-1970, Federální statistický úřad
Štatistický lexikón obcí Slovenskej republiky 2011, ŠÚ SR

V r. 1991 (v súčasnej územnej štruktúre) trvale žilo v Komárne 37 346 obyvateľov a nachádzalo sa tu 3 559 trvale obývaných domov a 13 257 trvale obývaných bytov. Obložnosť (počet obyv./1 trvale obývaný byt) dosahovala hodnotu 2,82 obyv./byt.

V r. 2001 bolo v Komárne 4 101 domov a 14 694 bytov. Trvale obývaných domov bolo 3 728, z toho 2 755 domov (73,9 %) tvorili rodinné domy (RD), 910 t.j. 24,4 % bytové domy (BD) a 63 domov (1,7 %) bolo v ostatných budovách (OB). Trvale obývaných bytov bolo 13 614 (92,7 % z celkového počtu bytov), z toho v rodinných domoch sa nachádzalo 2 826 trvale obývaných bytov (20,8 %), v bytových domoch 10 639 (78,1 %) a v ostatných budovách 149 (1,1 %) trvale obývaných bytov. Neobývaných domov v r. 2001 bolo 354 (317 rodinných domov, 1 bytový dom, 36 ostatných budov), z toho na rekreáciu bolo určených 25 domov. Priemerný vek domu bol 35 rokov. Neobývaných bytov bolo 1 080 (z toho 373 v RD, 604 v BD a 103 v OB), z toho určených na rekreáciu bolo 24. Obložnosť v r. 2001 predstavovala hodnotu 2,74 obyv./trvale obývaný byt.

Podľa Sčítania obyvateľov, domov a bytov k 21.5. 2011 sa v Komárne nachádzalo 14 952 bytov (z toho 13 533 bytov bolo obývaných (90,5 %), 1 320 neobývaných (8,8 %), 96 bytov (0,6 %) bolo s nezistenou obývanosťou) a 4 241 domov (z toho 3 899 domov bolo obývaných (91,9 %), 313 neobývaných (7,4 %) a 29 domov bolo s nezistenou obývanosťou (0,7 %)). 2 997 obývaných bytov

[6] Byt je obytná miestnosť alebo súbor obytných miestností s príslušenstvom usporiadaný do funkčného celku s vlastným uzavretím určený na trvalé bývanie. Za obývaný sa považoval taký byt, v ktorom sa zdržiaval aspoň jeden používateľ väčšiu časť roka, ale aj byt, ktorého používateľ bol dočasne neprítomný.

Za domy na účely sčítania sa považovali všetky budovy určené na bývanie (vrátane neobývaných budov) označené súpisným číslom a ďalšie objekty, v ktorých niekto býval alebo v nich v rozhodujúcom okamihu sčítania prenocoval, okrem zastupiteľských úradov cudzích štátov. Dom bol obývaný, ak sa v ňom nachádzal aspoň jeden obývaný byt alebo v ňom bolo umiestnené zariadenie na hromadné ubytovanie osôb aspoň s jednou bývajúcou osobou.

bolo umiestnených v rodinných domoch a 10 129 obývaných bytov bolo v bytových domoch. Z uvedeného vyplýva, že v meste Komárno má výraznú dominanciu zastúpenie bytov v bytových domoch.

Vzhľadom na r. 2001, počet trvale obývaných bytov klesá pomalšie oproti obyvateľstvu. Zatiaľ čo počet obyvateľov mesta klesol v sledovanom období r. 2001-2011 o 3 017 osôb (t.j. o 8,1 %), počet trvale obývaných bytov klesol len o 81 b.j. (t.j. o 0,6 %). Pri počte obyvateľov 34 349 (SODB 2011) predstavovala obložnosť bytov v roku 2011 cca 2,54 obyv./1 trvale obývaný byt. Z hľadiska dlhodobého vývoja, obložnosť vykazuje klesajúci trend od r. 1970.

Graf B7-1: Retrospektívny vývoj trvale obývaných bytov, domov a obložnosti v meste Komárno

Zdroj údajov: ŠÚ SR, 2016

Jedným z ukazovateľov rozvoja krajiny v segmente bývania sledovateľným na európskej úrovni je počet bytov na tisíc obyvateľov. Podľa údajov zo SODB v r. 2011 pripadalo na Slovensku na tisíc obyvateľov 370 všetkých bytov, resp. 329 obývaných bytov (podľa SODB v r. 2001 to bolo 350 všetkých bytov, resp. 310 trvale obývaných bytov). V meste Komárno v r. 2011 pripadalo na tisíc obyvateľov 435 všetkých bytov, resp. 394 obývaných bytov (podľa SODB v r. 2001 to bolo 393 všetkých bytov, resp. 364 trvale obývaných bytov). Vychádzajúc zo Štandardov minimálnej vybavenosti obcí – aktualizácia (AŽ PROJEKT s.r.o., 2010) pre výhľadový počet obyvateľov mesta Komárno (obec – mesto vo veľkostnej kategórii 30 tis.-50 tis. obyvateľov) by bolo potrebné zachovať vybavenosť obývanými bytmi na úrovni min. 380 bytov/tis. obyvateľov, pričom tento štandard vzhľadom na navrhovanú novú bytovú výstavbu je dodržaný (cca 400 bytov/tis. obyv.). Podľa zahraničných skúseností prahová hodnota uspokojovania základných potrieb bývania sa pohybuje okolo hodnoty 400 bytov/tis. obyv., pričom v mnohých krajinách EÚ sa táto hodnota prekračuje.

B.7.1.2 DOMOVÝ FOND PODĽA SODB 2011

Údaje o domoch a bytoch v Slovenskej republike sa zisťovali spolu s údajmi o obyvateľoch.

Rozhodujúcim okamihom Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 bola polnoc z piatka 20. mája 2011 na sobotu 21. mája 2011.

Predmetom sčítania domov boli všetky budovy určené na bývanie (vrátane neobývaných budov) označené súpisným číslom a ďalšie objekty, v ktorých niekto býval alebo v nich v rozhodujúcom okamihu sčítania prenocoval, okrem zastupiteľských úradov cudzích štátov.

V nasledujúcich tabuľkových prehľadoch je uvedená základná charakteristika domového fondu v meste Komárno podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011.

Tabuľka B7-2: Domy podľa obývanosti v meste Komárno

Domy						
spolu	v tom podľa obývanosti					
	obývané		neobývané		s nezistenou obývanosťou	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
4 241	3 899	91,9	313	7,4	29	0,7

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

K dňu SODB 2011 predstavoval podiel obývaných domov (z celkového počtu domov) v meste Komárno 91,9 %, podiel neobývaných domov 7,4 % a podiel domov s nezistenou obývanosťou bol 0,7 %.

Tabuľka B7-3: Základný prehľad obývaných domov v meste Komárno

Domy														
spolu	obývané													
	spolu	podľa typu z toho			podľa formy vlastníctva z toho						podľa obdobia výstavby z toho			
		rodinné domy	bytové domy	iné	fyzické osoby	štát	obce	iné právnické osoby	kombinácia vlastníkov	iné	do roku 1945	1946 – 1990	1991 – 2000	2001 a neskôr
4 241	3 899	2 840	883	67	2 902	16	41	29	549	21	421	2 589	263	253

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

Tabuľka B7-4: Základný prehľad neobývaných domov v meste Komárno

Domy											
spolu	neobývané										s nezistenou obývanosťou
	podľa dôvodov neobývanosti v tom					podľa obdobia výstavby v tom					
	zmena vlastníkov	určené na rekreáciu	uvoľnené na prestavbu	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	do roku 1945	1946 – 1990	1991 – 2000	2001 a neskôr	nezistené	
313	49	12	24	40	188	0	14	1	1	297	29

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

Tabuľka B7-5: Obývané domy podľa typu domu v meste Komárno– podrobný prehľad

typ domu	abs.	%	typ domu	abs.	%
nezistený	109	2,8	detské domovy	1	0,0
rodinný dom - samostatný	2 194	56,3	nemocnice a ostatné lôžkové a liečebné zariadenia	5	0,1
rodinný dom - dvojdom	322	8,3	hotely, motely, penzióny, ubytovacie hostince (zariadenia slúžiace na krátkodobé ubytovanie)	2	0,1
rodinný dom - radový dom	324	8,3	ostatné rekreačné a ubytovacie zariadenia (vrátane školy v prírode a pod.)	4	0,1
bytový dom	883	22,6	prevádzkové budovy (iba s bytmi bez ubyt. zariadení)	3	0,1
internát, študentský domov	3	0,1	obydlie mimo bytového fondu, fiktívny dom	1	0,0
cirkevná inštitúcia	5	0,1	budova neurčená na bývanie (garáž, sklad, záhr. chatka)	2	0,1
domovy sociálnych služieb	6	0,2	hromadné ubytovacie zariadenie dočasného ubytovania (nocľaháreň, domov na pol ceste)	1	0,0
domov dôchodcov, penzión	6	0,2	bez prístrešku (fiktívny dom)	2	0,1
ubytovacie zariadenie bez bytu	1	0,0	iný	24	0,6
podnikové ubytovne	1	0,0	spolu	3 899	100,0

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

Tabuľka B7-6: Obývané domy podľa formy vlastníctva v meste Komárno– podrobný prehľad

nezistená	fyzická osoba	štát	obec	iná právnická osoba	cirkev	zahraničný vlastník	kombinácia vlastníkov	bytové družstvo	iné vlastníctvo	spolu
341	2 902	16	41	29	6	1	549	9	5	**3 899**
8,7	74,4	0,4	1,1	0,7	0,2	0,0	14,1	0,2	0,1	**100,0**

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

Tabuľka B7-7: Obývané domy podľa obdobia výstavby v meste Komárno– podrobný prehľad

nezistené	pred rokom 1919	1919-1945	1946-1960	1961-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2000	2001-2005	2006-2009	2010 a neskôr	spolu
373	149	272	577	799	769	444	263	140	95	18	**3 899**
9,6	3,8	7,0	14,8	20,5	19,7	11,4	6,7	3,6	2,4	0,5	**100,0**

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

Veková štruktúra domového fondu v Komárne nie je veľmi priaznivá. Až 66,4 % obývaných domov je z obdobia 1946-1990, 10,8 % z obdobia výstavby do roku 1945. Z obdobia výstavby 1991-2000 je 6,7 % a po r. 2001 je len 6,5 % obývaných domov.

Tabuľka B7-8: Nebývané domy podľa dôvodu neobývanosti v meste Komárno

neobývaný z dôvodu zmeny vlastníka	neobývaný, určený na rekreáciu	neobývaný, uvoľnený na prestavbu	neobývaný, nespôsobilý na bývanie	neobývaný po kolaudácii	neobývaný v dedičskom alebo súdnom konaní	neobývaný z iných dôvodov	spolu
49	12	24	40	7	11	170	**313**
15,7	3,8	7,7	12,8	2,2	3,5	54,3	**100,0**

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

Tabuľka B7-9: Neobývané domy podľa obdobia výstavby v meste Komárno

nezistené	pred rokom 1919	1919-1945	1946-1960	1961-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2000	2001-2005	2006-2009	2010 a neskôr	spolu
297	0	0	7	4	1	2	1	0	0	1	**313**
94,9	0,0	0,0	2,2	1,3	0,3	0,6	0,3	0,0	0,0	0,3	**100,0**

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

B.7.1.3 BYTOVÝ FOND PODĽA SODB 2011

Údaje o bytoch v Slovenskej republike sa zisťovali spolu s údajmi o obyvateľoch a domoch.

Rozhodujúcim okamihom Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 bola polnoc z piatka 20. mája 2011 na sobotu 21. mája 2011.

Pri Sčítaní obyvateľov, domov a bytov 2011 sa za byty na účely sčítania považovali obytné miestnosti alebo ich súbory s príslušenstvom usporiadané do funkčných celkov s vlastným uzavretím, ktoré boli určené na trvalé bývanie.

Povinnosť poskytnúť údaje o bytoch sa vzťahovala na vlastníkov bytov alebo správcov bytov, alebo nájomcov, alebo podnájomníkov.

V nasledujúcich tabuľkových prehľadoch je uvedená základná charakteristika bytového fondu v meste Komárno podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011.

Tabuľka B7-10: Byty podľa obývanosti v meste Komárno

Byty						
spolu	v tom podľa obývanosti					
	obývané		neobývané		s nezistenou obývanosťou	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
14 952	13 533	90,5	1 320	8,8	96	0,6

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

K dňu SODB 2011 predstavoval podiel obývaných bytov (z celkového počtu bytov) v meste Komárno 90,5 %, podiel neobývaných bytov 8,8 % a podiel bytov s nezistenou obývanosťou bol 0,6 %.

Tabuľka B7-11: Základný prehľad bytov v meste Komárno (1)

Byty															
spolu	obývané														
	spolu	podľa formy vlastníctva z toho					podľa počtu obytných miestností z toho					podľa veľkosti obytnej plochy v m^2 z toho			
		vlastné byty v byt. domoch	byty vo vlast. rodin. domoch	obecné byty	družstevné byty	ine	1	2	3	4	5+	do 40	40 – 80	81 – 100	100+
14 952	13 533	8 266	2 431	284	741	894	1 035	2 585	6 855	1 656	1 244	2 815	9 194	649	717

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

K rozhodujúcemu okamihu sčítania 2011 bolo na území mesta Komárno najviac obývaných bytov s obytnou plochou 40-80 m^2 (9 194, t.j. 67,9 % z celkového počtu obývaných bytov v meste), ďalej nasledovali obývané byty s obytnou plochou menšou ako 40 m^2 (2 815, t.j. 20,8 % zo všetkých obývaných bytov v meste). Počty a podiely obývaných bytov s obytnou plochou 81-100 m^2 (649, t.j. 4,8 %) a väčšou ako 100 m^2 (717, t.j. 5,3 %) boli približne rovnaké.

Tabuľka B7-12: Základný prehľad bytov v meste Komárno v (2)

Byty									
obývané									
podľa typu kúrenia z toho				podľa zdrojov energie používaných na vykurovanie z toho					
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia	plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny
7 909	2 619	1 625	13	9 011	494	150	304	386	301

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

Tabuľka B7-13: Základný prehľad bytov v meste Komárno (3)

Byty					
neobývané					s nezistenou obývanosťou
spolu	podľa dôvodov neobývanosti v tom				
	zmena vlastníkov	určené na rekreáciu	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	
1 320	273	18	56	973	96

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

Tabuľka B7-14: Obývané byty podľa formy vlastníctva v meste Komárno– podrobný prehľad

Nezistená	vlastný byt v bytovom dome	byt vo vlastnom rodinnom dome	obecný byt	služobný byt	družstevný byt	byt v nájme	byt v bezplatnom užívaní	iná forma vlastníctva	spolu
917	8 266	2 431	284	34	741	547	105	208	**13 533**
6,8	61,1	18,0	2,1	0,3	5,5	4,0	0,8	1,5	**100,0**

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

Z hľadiska formy vlastníctva, medzi obývanými bytmi v meste Komárno dosiahli najvyšší počet i podiel vlastné byty v bytových domoch (8 266, t.j. 61,6 %), ďalej nasledovali byty vo vlastných rodinných domoch (2 431, t.j. 18,0 %). Družstevných bytov bolo 741 (5,5 %), obývaných bytov v nájme 547 (4,0 %) a obývaných obecných bytov 284 (2,1 %). Obývané byty s nezistenou formou vlastníctva tvorili 6,8 % z celkového počtu obývaných bytov mesta a ostatné byty (služobné, v bezplatnom užívaní, s inou formou vlastníctva) tvorili 2,6 %.

Tabuľka B7-15: Obývané byty podľa počtu obytných miestností v meste Komárno – podrobný prehľad

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15+	neuvedené	spolu
1 035	2 585	6 855	1 656	671	275	122	58	57	11	11	11	11	6	11	158	**13 533**
7,6	19,1	50,7	12,2	5,0	2,0	0,9	0,4	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	1,2	**100,0**

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

Výsledky SODB 2011 potvrdili, že medzi obývanými bytmi v meste Komárno prevažujú byty do 3 (vrátane) obytných miestností (spolu 77,4 % z celkového počtu obývaných bytov).

Z hľadiska veľkostnej skladby trvale obývaných bytov v Komárne výrazne prevažujú byty s tromi obytnými miestnosťami (50,7 % z počtu trvale obývaných bytov). Byty s dvomi obytnými miestnosťami tvoria 19,1 %, byty so štyrmi obytnými miestnosťami 12,2 %, byty s jednou obytnou miestnosťou tvoria 7,6 % a byty s 5+ obytnými miestnosťami 9,2 % z počtu obývaných bytov.

Tabuľka B7-16: Obývané byty podľa typu kúrenia v meste Komárno – podrobný prehľad

nezistený	ústredné kúrenie diaľkové	ústredné kúrenie lokálne	etážové kúrenie	samostatné vykurovacie teleso	iný	bez kúrenia	spolu
1 367	7 909	2 619	354	1 165	106	13	**13 533**
10,1	58,4	19,4	2,6	8,6	0,8	0,1	**100,0**

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

Najrozšírenejšími typmi kúrenia v bytoch v meste Komárno podľa výsledkov SODB 2011 sú ústredné kúrenie diaľkové (58,4 % z celkového počtu obývaných bytov) s dominantným zastúpením a ďalej ústredné kúrenie lokálne (19,4 % z celkového počtu obývaných bytov). Bez kúrenia bolo len 13 obývaných bytov.

Tabuľka B7-17: Obývané byty podľa zdroja na vykurovanie v meste Komárno – podrobný prehľad

nezistené	plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	solárna energia	iný	žiadny	spolu
2 887	9 011	494	150	304	6	380	301	**13 533**
21,3	66,6	3,7	1,1	2,2	0,0	2,8	2,2	**100,0**

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

Cca 66 % všetkých obývaných bytov v meste Komárno je podľa SODB 2011 vykurovaných plynom (9 011). Elektrinu na vykurovanie využívalo 3,7 % (494) všetkých obývaných bytov v meste. Podiel obývaných bytov bez zdroja na vykurovanie predstavuje 2,2 % (301 obývaných bytov).

Tabuľka B7-18: Nebývané byty podľa dôvodu neobývanosti v meste Komárno

neobývaný z dôvodu zmeny vlastníka	neobývaný, určený na rekreáciu	neobývaný, uvoľnený na prestavbu	neobývaný, nespôsobilý na bývanie	neobývaný po kolaudácii	neobývaný v dedičskom alebo súdnom konaní	neobývaný z iných dôvodov	spolu
273	18	120	56	6	19	828	**1 320**
20,7	1,4	9,1	4,2	0,5	1,4	62,7	**100,0**

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

K 21. máju 2011 sa nachádzalo na území mestskej časti 1 320 neobývaných bytov (8,8 % zo všetkých bytov v meste). Z tohto počtu bytov môžeme predpokladať, že časť bytov (cca 32 %) sa postupne navráti do kategórie trvale obývaných bytov (okrem bytov určených na rekreáciu, bytov nespôsobilých na bývanie, príp. iné dôvody).

Podľa výsledkov SODB 2011 byty v meste Komárno neboli obývané najmä z iných dôvodov, to znamená, že neboli obývané z iných, v sčítacom formulári nešpecifikovaných dôvodov (828 bytov, t.j. 62,7 % z celkového počtu neobývaných bytov v Komárne). Druhým najčastejšie uvádzaným dôvodom neobývanosti bytov bola zmena vlastníka (273, t.j. 20,7 % z celkového počtu neobývaných bytov). Nespôsobilých na bývanie bolo 4,2 % (56) bytov z celkového počtu neobývaných bytov.

Tabuľka B7-19: Obývané byty v rodinných domoch v meste Komárno – základný prehľad

Obývané byty v rodinných domoch													
spolu	podľa celkovej podlahovej plochy bytu v m²				podľa zásobovania vodou (vodovod)				podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia	
	z toho				z toho								
	<40	40-80	81-120	120 +	v byte zo spoločného zdroja	v byte z vlastného zdroja	mimo bytu	bez vodovodu	mobilný telefón	osobný počítač/ notebook	osobné auto	na pevnú telefónnu linku	na internet
2 997	33	456	1 469	996	2 431	198	8	19	2 264	1 462	1 716	1 452	1 390

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

Tabuľka B7-20: Obývané byty v bytových domoch v meste Komárno – základný prehľad

Obývané byty v bytových domoch													
spolu	podľa celkovej podlahovej plochy bytu v m²				podľa zásobovania vodou (vodovod)				podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia	
	z toho				z toho								
	<40	40-80	81-120	120 +	v byte zo spoločného zdroja	v byte z vlastného zdroja	mimo bytu	bez vodovodu	mobilný telefón	osobný počítač/ notebook	osobné auto	na pevnú telefónnu linku	na internet
10 129	1 084	6 632	2 267	66	9 055	90	92	2	7 832	4 987	4 367	3 732	4 649

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

B.7.1.4 NOVÁ BYTOVÁ VÝSTAVBA OD ROKU 2011

Prehľad o prírastkoch a úbytkoch bytov v meste Komárno v období r. 2011-2015 podľa podkladov Pracoviska ŠÚ SR v Nitre poskytuje nasledujúca tabuľka:

Tabuľka B7-21: Priebeh výstavby bytov v meste Komárno

rok	počet							
	rozostavané byty k 1.1.	začaté byty v priebehu sledovaného obdobia	dokončené byty			rozostavané byty ku koncu sledovaného obdobia	úbytok bytov	
			-spolu v priebehu sledovaného obdobia	z toho			spolu	z toho asanáciou
				prestavbou, nadstavbou, prístavbou	v nebytových budovách			
2011	203	21	16	0	0	208	0	0
2012	208	15	84	0	0	139	0	0
2013	139	14	4	0	0	149	0	0
2014	127	12	14	0	0	125	0	0
2015	141	12	21	0	0	132	0	0

Zdroj: Pracovisko ŠÚ SR v Nitre, 2016

V období 2011-2015 (po SODB 2011) nebol v meste Komárno zaznamenaný žiadny úbytok bytov. Celkovo bolo v sledovanom období dokončených spolu 139 bytov, z toho najviac v r. 2012 (60,4 %).

Intenzita bytovej výstavby (počet dokončených bytov na tis. obyvateľov) v meste Komárno je nízka, za r. 2015 dosahovala úroveň len 0,6 dokončeného bytu na tisíc obyvateľov, v okrese Komárno to bolo 0,9 dokončeného bytu na tisíc obyvateľov, v Nitrianskom kraji 2,2 dokončeného bytu na tisíc obyvateľov a na úrovni SR predstavovala intenzita bytovej výstavby 2,9 dokončeného bytu na tisíc obyvateľov.

B.7.1.5 CHARAKTERISTIKA DOMOVÉHO A BYTOVÉHO FONDU NA ÚROVNI ZSJ MESTA KOMÁRNO

Stav domového a bytového fondu do úrovne urbanistických obvodov (resp. základných sídelných jednotiek) sa sleduje iba pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov. Sledované sú však len základné ukazovatele (ako aj v prípade demografických ukazovateľov a údajov o počte a štruktúre ekonomicky aktívneho obyvateľstva).

Ich prehľad na úrovni základných sídelných jednotiek mesta Komárno podľa Sčítania obyvateľov, domov a bytov v r. 2011 uvádzame v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka B7-22: Základná charakteristika domového a bytového fondu na úrovni ZSJ mesta Komárno

Obec, *časť obce*, ZSJ	počet trvalo bývajúcich obyvateľov	hospodáriace domácnosti	Obývané			počet obyv. / byt (obložnosť)
			byty		domy	
			spolu	v rodinných domoch		
Komárno spolu	**34 349**	**13 928**	**13 533**	**2 997**	**3 899**	**2,54**
Čerhát	***76***	***30***	***41***	***19***	***27***	***1,85***
Čerhát	76	30	41	19	27	1,85
Ďulov Dvor	***415***	***141***	***131***	***91***	***99***	***3,17***
Ďulov Dvor	415	141	131	91	99	3,17
Hadovce	***322***	***114***	***115***	***88***	***93***	***2,80***
Hadovce	322	114	115	88	93	2,80
Kava	***325***	***125***	***126***	***115***	***116***	***2,58***
Kava	325	125	126	115	116	2,58
Komárno	***30 759***	***12 710***	***12 344***	***2 009***	***2 880***	***2,49***
Pevnosť	257	135	147	0	4	1,75
Prístav	6	2	2	2	1	3,00
Stará lodenica	0	0	0	0	0	0,00
Alžbetínsky ostrov	299	110	110	87	89	2,72
Priemyselný obvod	327	105	106	43	46	3,08
Robotnícka štvrť	1 210	513	488	456	443	2,48
Školský areál	1 816	794	815	53	110	2,23
Sídlisko - západ	1 716	755	697	1	117	2,46
Komárno - stred I	6 298	2 593	2 529	21	182	2,49
Pri cintoríne	3 036	1 315	1 278	24	116	2,38
Pri nemocnici	2 015	981	976	72	158	2,06
Stred II	2 344	793	623	151	187	3,76
Športový areál	1 970	862	824	80	154	2,39
Kalvária	734	359	366	35	61	2,01
Letecké pole	2 021	753	728	610	631	2,78
Sídlisko - východ	2 995	1 206	1 222	205	276	2,45
Pri elektrárni	59	13	13	4	4	4,54
Nová lodenica	0	1	1	0	1	0,00
Pred lodenicou	242	94	84	79	84	2,88
Nad železnicou	1 123	456	473	48	108	2,37
Sídlisko Bašty	2 291	870	862	38	108	2,66
Lándor	***113***	***34***	***25***	***23***	***23***	***4,52***
Lándor	113	34	25	23	23	4,52
Malá Iža	***92***	***34***	***32***	***25***	***31***	***2,88***

Obec, *časť obce*, ZSJ	počet trvalo bývajúcich obyvateľov	hospodáriace domácnosti	Obývané byty spolu	Obývané byty v rodinných domoch	Obývané domy	počet obyv. / byt (obložnosť)
Sídlisko Za Váhom	38	12	9	5	9	4,22
Malá Ižа	54	22	23	20	22	2,35
Nová Osada	***62***	***39***	***39***	***32***	***34***	***1,59***
Nová Osada	62	39	39	32	34	1,59
Nová Stráž	***1 849***	***590***	***579***	***562***	***562***	***3,19***
Nová Stráž	1 849	590	579	562	562	3,19
Pavel	***59***	***18***	***16***	***11***	***10***	***3,69***
Pavel	59	18	16	11	10	3,69
Veľký Harčáš	***277***	***93***	***85***	***22***	***24***	***3,26***
Veľký Harčáš	277	93	85	22	24	3,26

Zdroj: Štatistický lexikón obcí Slovenskej republiky 2011, ŠÚ SR

Územie mesta Komárno bolo k 21.5. 2011 rozdelené do 11 častí obce a 32 základných sídelných jednotiek (urbanistických obvodov).

Najväčšou ZSJ podľa počtu obyvateľov aj podľa počtu trvale obývaných bytov v r. 2011 bola ZSJ Komárno – stred I, v ktorej žilo 6 298 obyvateľov, t.j. 18,3 % obyvateľov mesta. Koncentrovalo sa v nej 2 529 trvale obývaných bytov, t.j. 18,7 % z celkového počtu trvale obývaných bytov mesta. Obložnosť bytov v tomto UO predstavovala cca 2,49 obyv./1 trvale obývaný byt.

Za predpokladu zachovania počtu obyvateľov mesta Komárno na úrovni roku 2015, ako aj za predpokladu maximálnej saturácie novonavrhovaných funkčných plôch pre novú bytovú výstavbu, ako aj pri dostavbe prelúk a intenzifikácie niektorých ďalších urbanistických blokov, môže sa počet obyvateľov mesta Komárno pohybovať zhruba na úrovni 42-43 tis. osôb.

B.7.1.6 NÁVRH ROZVOJA BYTOVÉHO FONDU V MESTE KOMÁRNO VZHĽADOM NA PLOCHY PRE NOVÚ BYTOVÚ VÝSTAVBU

Rozvoj funkcie bývania je jednou z foriem stabilizácie vlastného obyvateľstva mesta, a tiež rastu jeho počtu aj na základe migrácie. Týmto sa následne zlepšuje veková aj sociálna štruktúra obyvateľstva.

ÚPN mesta navrhuje nové plochy na výstavbu b.j. v rodinných a bytových domoch. Počet bytov na nových potenciálne vhodných plochách na bytovú výstavbu predpokladáme v rozsahu 2 863 b.j. (z toho 1 541 b.j. v RD a 1 322 b.j. v BD), čo predstavuje plochy pre cca 8 059 obyvateľov.

Na novonavrhovaných plochách pre novú bytovú výstavbu uvažuje ÚPN mesta Komárno s nasledujúcim prírastkom bytových jednotiek a obyvateľov:

Tabuľka B7-23: Navrhované prírastky bytových jednotiek (b.j.) a obyvateľov na novonavrhovaných plochách pre novú bytovú výstavbu

Číslo urbanistického obvodu (UO)	Názov urbanistického obvodu (UO)	Názov mestskej časti	ÚPN mesta Komárno			
			Prírastok b.j. v rodinných domoch	Prírastok b.j. v bytových domoch	Prírastok obyvateľov v rodinných domoch	Prírastok obyvateľov v bytových domoch
1	Pevnosť	Komárno	0	100	0	260
2	Prístav	Komárno	0	190	0	494
3	Stará lodenica	Komárno	0	0	0	0
4	Alžbetínsky ostrov	Komárno	48	80	144	208
5	Priemyselný obvod	Komárno	0	0	0	0
6	Robotnícka štvrť	Komárno	0	0	0	0
7	Školský areál	Komárno	0	17	0	45
8	Sídlisko - západ	Komárno	0	0	0	0
9	Komárno - stred I	Komárno	0	83	0	217
10	Pri cintoríne	Komárno	0	0	0	0
11	Pri nemocnici	Komárno	0	0	0	0
12	Stred II	Komárno	0	0	0	0
13	Športový areál	Komárno	0	0	0	0
14	Kalvária	Komárno	0	0	0	0
15	Letecké pole	Komárno	0	0	0	0
17	Hadovce	Hadovce	353	770	1 059	2 003
18	Kava	Kava	0	0	0	0
19	Ďulov Dvor	Ďulov Dvor	79	130	236	338
20	Veľký Harčáš	Veľký Harčáš	4	10	12	27
21	Sídlisko - východ	Komárno	0	0	0	0
22	Pri elektrárni	Komárno	0	170	0	442
23	Nová lodenica	Komárno	0	0	0	0
24	Čerhát	Čerhát	0	0	0	0
26	Nová Stráž	Nová Stráž	163	0	489	0
27	Pavel	Pavel	10	0	29	0
28	Pred lodenicou	Komárno	0	0	0	0
29	Nad železnicou	Komárno	0	38	0	100
30	Sídlisko Bašty	Komárno	0	0	0	0
31	Sídlisko Za Váhom	Malá Ida	55	337	165	875
32	Lándor	Lándor	0	0	0	0
33	Nová Osada	Nová Osada	0	0	0	0
34	Malá Ida	Malá Ida	109	306	327	796
SPOLU			**820**	**2 233**	**2 461**	**5 805**

Zdroj: AUREX spol. s r.o., 2018

Urbanistické riešenie predpokladá, že celkový objem novej bytovej výstavby 2 863 b.j. sa uskutoční v rozsahu: 1 541 b.j. (53,8 %) formou rodinných domov (RD) a 1 322 bytov (46,2 %) formou bytových domov (BD).

Bytová výstavba by sa sústreďovala najmä v urbanistickom obvode č. 17 Hadovce (878 b.j.), okrem toho prírastok b.j. predpokladáme aj v urbanistických obvodoch č. 34 Malá Ida (421 b.j.), 31 Sídlisko Za Váhom (390 b.j.), 26 Nová Stráž (286 b.j.), 4 Alžbetínsky ostrov (247 b.j.), 33 Nová Osada (131 b.j.), 1 Pevnosť (100 b.j.), 18 Kava (85 b.j.), 9 Komárno – stred I (83 b.j.), 8 Sídlisko – západ (80 b.j.), 19 Ďulov Dvor (38 b.j.), 13 Športový areál (38 b.j.), 3 Stará lodenica (25 b.j.), 30

Sídlisko Bašty (22 b.j.), 29 Nad železnicou (19 b.j.), 7 Školský areál (15 b.j.) a 20 Veľký Harčáš (4 b.j.). V ostatných urbanistických obvodoch Návrh ÚPN novú bytovú výstavbu nenavrhuje.

Formou RD by sa bytová výstavba realizovala najmä v UO č. 17 Hadovce (673 b.j.), 26 Nová Stráž (286 b.j.), 4 Alžbetínsky ostrov (148 b.j.), 34 Malá Ižа (146 b.j.) a 33 Nová Osada (131 b.j.). Okrem týchto UO novú bytovú výstavbu formou RD uvažuje ÚPN – Návrh aj v UO č. 18 Kava (85 b.j.), 19 Ďulov Dvor (38 b.j.), 30 Sídlisko Bašty (22 b.j.), 31 Sídlisko Za Váhom (6 b.j.) a 20 Veľký Harčáš (4 b.j.). V ostatných urbanistických obvodoch sa s novou bytovou výstavbou formou RD neuvažuje.

Formou BD by sa bytová výstavba realizovala najmä v UO č. 31 Sídlisko Za Váhom (383 b.j.), 34 Malá Ižа (275 b.j.), 17 Hadovce (206 b.j.), 1 Pevnosť (100 b.j.), 4 Alžbetínsky ostrov (98 b.j.), 9 Komárno – stred I (83 b.j.), 8 Sídlisko – západ (80 b.j.), 13 Športový areál (38 b.j.), 3 Stará lodenica (25 b.j.), 29 Nad železnicou (19 b.j.) a 7 Školský areál (15 b.j.). V ostatných urbanistických obvodoch ÚPN mesta – Návrh s novou bytovou výstavbou formou BD neuvažuje.

B.7.2 OBČIANSKA VYBAVENOSŤ SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU

Zariadenia občianskej vybavenosti reprezentujú zariadenia celomestského a nadmestského významu, so zastúpením školstva, zdravotníctva a sociálnych služieb, kultúry a osvety, telovýchovy a športu, verejnej administratívy a správy, bankovníctva, finančníctva a poisťovníctva, ako aj verejného ubytovania a stravovania, maloobchodu a služieb.

Pre bývajúce obyvateľstvo poskytuje územie mesta diverzifikovanú štruktúru vybavenostných zariadení lokálneho významu, a to v oblasti školskej výchovy a vzdelávania, základnej zdravotnej starostlivosti, sociálnych služieb, kultúry, telovýchovy a športu, ktorými sú zabezpečované podmienky pre uspokojovanie potrieb v oblasti základnej obsluhy. Územné rozloženie zariadení základnej vybavenosti v rámci pešej dostupnosti obyvateľstva je priaznivé. Okrem zabezpečovania sociálnych potrieb obyvateľov mesta, občianska vybavenosť zabezpečuje aj uspokojovanie potrieb obyvateľov širšieho spádového územia. Umiestnenie zariadení vyššej a nadmestskej vybavenosti zodpovedá postaveniu mesta (sídlo okresu) v hierarchii sídelnej štruktúry SR.

Pre rozvoj daného sídla má rozhodujúci význam kvalita poskytovania služieb. Vybavenie obchodno-obslužného charakteru plní prioritne funkciu priamej obsluhy a zabezpečovanie potrieb týmito zariadeniami pre obyvateľstvo bývajúce priamo v danej lokalite. V centrálnej polohe mesta, v ťažiskových dopravných uzloch a v priestoroch s vysokou frekvenciou pohybu obyvateľstva sa obchodno-obslužné vybavenie zapája do systému obsluhy celomestského až nadmestského významu.

Obchod, verejné stravovanie, verejné ubytovanie, široká škála služieb (výrobných aj nevýrobných), ako aj pracoviská fyzických a právnických subjektov, predstavujú významnú časť občianskej vybavenosti nielen z pohľadu diverzifikovanej ponuky v uspokojovaní potrieb obyvateľstva a tvorby nových pracovných príležitostí, ale aj z hľadiska profilácie prostredia mesta. Sú to v zásade zariadenia trhového charakteru, ktoré sa rozvíjajú na základe dopytu. Ich lokalizácia sa riadi pravidlami trhovej ekonomiky, čo prevláda najmä u menších zariadení – predajní a prevádzok služieb. U väčších zariadení pôsobí na ich lokalizáciu aj dostatok plôch väčšej rozlohy.

Vzhľadom na bezprostredný kontakt Komárna s mestom Komárom v Maďarsku, poloha obidvoch miest pri Dunaji a nové možnosti užšej spolupráce na medzinárodnej úrovni umožňujú vzájomné využitie komparatívnych výhod Komárna a Komároma aj v oblasti občianskej vybavenosti a umožňujú vzájomne skoordinovať rozvoj sociálnej infraštruktúry s cieľom vytvoriť vyvážené mestské prostredie Komárno-Komárom.

Vstupnými podkladmi pre riešenie kapitoly boli:

- údaje z Centra vedecko-technických informácií SR v Bratislave,
- údaje z Národného centra zdravotníckych informácií v Bratislave,
- interné údaje FORLIFE n.o., Všeobecná nemocnica Komárno,
- údaje z Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave,
- údaje z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno,

- údaje z Centrálneho registra poskytovateľov sociálnych služieb, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,
- podklady z Odboru vzdelávania a kultúry Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja, Odboru zdravotníctva a Odboru sociálnych vecí Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja,
- regionálne stratégie a koncepcie rozvoja jednotlivých odborov Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja za oblasť sociálnej infraštruktúry,
- územnoplánovacie dokumenty a územnoplánovacie podklady Nitrianskeho kraja,
- údaje z oficiálnej internetovej stránky Nitrianskeho samosprávneho kraja za jednotlivé oblasti občianskej vybavenosti,
- podklady a interné materiály Mestského úradu Komárno,
- strategické, rozvojové a iné dokumenty Mesta Komárno (napr. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Komárno na roky 2015-2022, Komunitný plán sociálnych služieb mesta Komárno 2016 - 2018, urbanistické štúdie a i.),
- údaje z oficiálnej internetovej stránky Mesta Komárno za jednotlivé oblasti občianskej vybavenosti,
- údaje ŠÚ SR v Bratislave – databáza DATAcube,
- internetové stránky konkrétnych zariadení občianskej vybavenosti a interné materiály týchto subjektov.

ÚPN mesta Komárno uvažuje v návrhovom období na funkčných plochách určených na bývanie s počtom cca 42 tis. obyvateľov. Potenciál navrhovaných funkčných plôch pre vybudovanie zariadení občianskej vybavenosti umožní pokrytie potrieb obyvateľov v návrhovom období a súčasne vytvorí možnosti saturovania potrieb obyvateľov spádového územia mesta na zariadenia vyššej a špecifickej vybavenosti.

Plochy jestvujúcich zariadení vyššie uvedených funkčných zložiek občianskej vybavenosti zostávajú v ÚPN mesta Komárno rezervované pre rovnaké využitie aj do budúcna. V prípade existujúcich zariadení v súvislosti s možnou potrebou rozšírenia ich kapacít, je možné uvažovať so zvýšením kapacity formou nadstavieb, prístavieb, vnútornými úpravami objektov príp. efektívnejším využitím v rámci jestvujúcich areálov. Nové menšie zariadenia občianskej vybavenosti je možné riešiť ako vostaviteľné zariadenia v polyfunkčných objektoch, ako integrované zariadenia občianskej vybavenosti v rámci rodinných domov a v jestvujúcich stabilizovaných obytných súboroch s bytovými domami využitím vnútorných funkcií (využitie nebytových priestorov) príp. ako doplnkovú funkciu v nových obytných územiach. Nové zariadenia občianskej vybavenosti s väčšími plošnými nárokmi – zariadenia areálového charakteru – je možné umiestňovať na novonavrhnutých plochách občianskej vybavenosti.

Prehľad návrhu minimálnych štandardov vybavenosti, ktoré majú odporúčací charakter, resp. predstavujú vhodnosť umiestnenia určitého druhu zariadenia v obci určitej hierarchie a veľkosti (v tomto prípade mesto Komárno vo veľkostnej kategórii 30-50 tis. obyvateľov) je uvedený v tabuľke v závere kapitoly.

B.7.2.1 ŠKOLSTVO

Údaje o jednotlivých druhoch škôl a školských zariadení sú spracované na základe informácií z Centra vedecko-technických informácií SR v Bratislave a podkladov Mestského úradu Komárno.

Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) je národným informačným centrom a špecializovanou vedeckou verejnou knižnicou Slovenskej republiky zameranou na technické odbory a vybrané oblasti prírodných, ekonomických a humanitných vied.

V meste Komárno sú vytvorené podmienky pre vzdelávanie detí a mládeže od systému predškolskej výchovy až po vysokoškolské vzdelanie, s doplnkovými zariadeniami mimoškolskej výchovnej činnosti.

MATERSKÉ ŠKOLY

Podľa podkladov Centra vedecko-technických informácií SR bolo v meste Komárno k 15.9. 2015 spolu 14 zariadení MŠ s celkovou kapacitou 43 tried a 891 detí. O pedagogický a psychický vývoj detí sa staralo 91 pedagogických pracovníkov. Na jednu triedu pripadá v priemere 20,7 detí a na jedného pedagóga pripadá 9,8 detí.

Z počtu 14 materských škôl je v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Komárno 13 materských škôl a jedna MŠ je v zriaďovateľskej pôsobnosti Rímskokatolíckej cirkvi, Trnavskej arcidiecézy. Vyučovacím jazykom v piatich materských školách s celodennou starostlivosťou je slovenský jazyk, v siedmich materských školách s celodennou starostlivosťou maďarský jazyk a v dvoch materských školách s celodennou starostlivosťou jazyk slovenský – maďarský.

Zoznam materských škôl v meste Komárno je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka B7-24: Materské školy v meste Komárno

Adresa	Zriaďovateľ	Druh školy	Vyučov. jazyk	Počet tried	Počet detí	Počet pedagógov
MŠ s VJM – Óvoda Eötvösa 48	Mesto Komárno	MŠ celodenná starostlivosť	M	6	139	13
Materská škola Eötvösa 64	Mesto Komárno	MŠ celodenná starostlivosť	S	6	116	13
MŠ s VJM – Óvoda Františkánov 20	Mesto Komárno	MŠ celodenná starostlivosť	M	2	31	4
MŠ s VJM – Óvoda Handlovská 4	Mesto Komárno	MŠ celodenná starostlivosť	M	2	28	4
Materská škola – Óvoda K. Kacza 33	Mesto Komárno	MŠ celodenná starostlivosť	S-M	2	47	4
MŠ s VJM – Óvoda K. Kacza 39	Mesto Komárno	MŠ celodenná starostlivosť	M	1	24	2
Materská škola Kapitánova 29	Mesto Komárno	MŠ celodenná starostlivosť	S	3	57	6
Materská škola Lodná 1	Mesto Komárno	MŠ celodenná starostlivosť	S	6	127	13
Materská škola Mederčská 38	Mesto Komárno	MŠ celodenná starostlivosť	S	2	38	4
Materská škola – Óvoda Mieru 16	Mesto Komárno	MŠ celodenná starostlivosť	S-M	4	85	9
Materská škola Nová Stráž, Dlhá 1	Mesto Komárno	MŠ celodenná starostlivosť	S	1	24	2
MŠ s VJM – Óvoda Nová Stráž, Dlhá 1	Mesto Komárno	MŠ celodenná starostlivosť	M	1	23	2
Spojená cirkevná škola – MŠ pri Cirkevnej ZŠ MARIANUM s VJM, elokované pracovisko Palatínova 47	Rímskokatolícka cirkev, Trnavská arcidiecéza	MŠ pri ZŠ	M	3	73	6
MŠ s VJM – Óvoda Vodná 29	Mesto Komárno	MŠ celodenná starostlivosť	M	4	79	9
spolu	-	-	-	**43**	**891**	**91**

Zdroj: v šk. r. 2015/2016 (stav k 15.9. 2015), CVTI SR, 2016

Prehľadné informácie o kapacitách materských škôl zobrazuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka B7-25: Kapacita materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Komárno

Materská škola	v. j.	počet tried	počet detí	Kapacita najvyšší / max. počet detí[1]
MŠ s vjm, Eötvösova 48, KN	m	6	139	126/144
MŠ, Eötvösova 64, KN	s	6	116	126/144
MŠ s vjm, Ul. františkánov 20, KN	m	2	31	30
MŠ s vjm, Handlovská 4, KN	m	2	28	29
MŠ Kapitánova 29, KN	s	3	57	63
MŠ K. Kacza 33, KN	s	1	24	21/24
	m	1	23	21/24
MŠ s vjm, K. Kacza 39, KN	m	1*	24	21/24
MŠ Lodná ul. 1, KN	s	6	127	126/144
MŠ Mederčská 38, KN	s	2	38	42/48
MŠ Ul. mieru 16, KN	s	3	62	63/72
	m	1	23	21/24
MŠ Dlhá ul. 1, KN - Nová Stráž	s	1	24	21/24
MŠ s vjm Dlhá ul. 1, KN - Nová Stráž	m	1	23	21/24
MŠ s vjm, Vodná ul. 29, KN	m	4	79	84/96
spolu	**-**	**40**	**818**	**840/914**

Zdroj: Stav k 15.9. 2015, Mestský úrad Komárno, 2016
Pozn.: v. j. – vyučovací jazyk, s – slovenský , m – maďarský
* jedna trieda je uzavretá s rovnakou kapacitou
[1] najvyšší počet detí v triede materskej školy podľa § 28 ods. 9 a 10 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý sa môže zvýšiť o 3 deti, ak sú splnené podmienky stanovené vyhláškou MZ SR č. 527/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež.

Podľa podkladov Mestského úradu Komárno kapacitné možnosti materských škôl výhľadovo nie sú vyhovujúce, v súlade s legislatívnymi normami je kapacita materských škôl mesta Komárno takmer využitá.

Súčasná lokalizácia materských škôl sleduje približne väzbu na obytné územia, v ďalšom období bude vhodné tento stav udržať. Z analýzy vekovej skupiny detí predškolského veku navštevujúcich materské školy k počtu obyvateľov mesta Komárno vyplýva, že v súčasnosti pripadá na 1 000 obyvateľov cca 26 detí v materských školách. K návrhovému obdobiu sa predpokladá nárast počtu obyvateľov trvale žijúcich na funkčných plochách určených na bývanie o cca 8 059 obyvateľov, z čoho vyvstáva potreba vytvorenia približne 210 nových miest v materských školách. Pri zachovaní súčasnej priemernej obložnosti triedy tak bude nutné vytvoriť približne 10 nových tried.

Systematickú výchovu a celodennú starostlivosť o deti vo veku od 1 do 3 rokov zabezpečujú v meste Komárno súkromné jasle Drobček na ul. Elektrárenská 3 a pre deti vo veku od 6-tich mesiacov do 4 rokov súkromné detské jasle Bambi klub na ul. J. Szinnyeiho 40.

Na Baštovej ul. 32 pôsobí Materské centrum Eszter Komárno, občianske združenie, ktoré je zamerané na organizovanie prednášok a aktivít pre matky a ich deti.

ZÁKLADNÉ ŠKOLY

Základné vzdelanie na území mesta Komárno je zabezpečené v siedmich základných plnoorganizovaných školách. V zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Komárno sú 3 základné školy s vyučovacím jazykom slovenským (VJS), 3 základné školy s vyučovacím jazykom maďarským (VJM) a jedna základná škola s VJM je v zriaďovateľskej pôsobnosti Rímskokatolíckej cirkvi, Trnavskej arcidiecézy. V Komárne zabezpečujú základné školské vzdelanie nasledovné základné školy:

Tabuľka B7-26: Základné školy v meste Komárno

Adresa	Zriaďovateľ	Druh ZŠ	Jazyk	Počet tried	Počet žiakov	Počet učiteľov
ZŠ s VJM – Alapiskola Eötvösa 39	Mesto Komárno	1-9	M	22	421	32
Zákl. škola J. A. Komenského Komenského 3	Mesto Komárno	1-9	S	25	520	43
ZŠ M. Jókaiho s VJM Mieru 2	Mesto Komárno	1-9	M	21	441	32
Základná škola Pohraničná 9	Mesto Komárno	1-9	S	10	187	17
ZŠ s VJM – Alapiskola Práce 24	Mesto Komárno	1-9	M	26	475	41
Základná škola Rozmarínová 1	Mesto Komárno	1-9	S	18	384	28
SCŠ MARIANUM s VJM – Cirkevná ZŠ s MŠ MARIANUM s VJM Biskupa Királya 30	Rímskokatolícka cirkev, Trnavská arcidiecéza	1-9	M	14	223	19
spolu	-	-	-	**136**	**2 651**	**212**

Zdroj: v šk. r. 2015/2016 (stav k 15.9. 2015), CVTI SR, 2016

Celkovo bolo zriadených v týchto základných školách v šk. r. 2015/2016 (stav k 15.9. 2015) 136 tried, ktoré navštevuje 2 651 žiakov. Celkový počet pracovných miest pre pedagogických pracovníkov v šk. r. 2015/2016 predstavuje 212 miest. Na jednu triedu pripadá priemerne 19,5 žiakov a na jedného pedagóga pripadá 12,5 žiakov.

Tabuľka B7-27: Kapacita základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Komárno

Ročník	Trieda	ZŠ s vjm Eötvösova ul. 39, KN	ZŠ Móra Jókaiho s vjm, KN	ZŠ J. A. Komenského, KN	ZŠ s vjm Ul. práce 24, KN	ZŠ Ul. pohraničná 9, KN	ZŠ Rozmarínová ul. 1, KN	Kapacita tried*
0.	o.	15	0	11	0	0	0	16
1.	1.a	18	22	22	16	17	19	22
	1.b	16	22	22	18	17	19	22
	1.c	16	0	21	18	0	0	22
	1.d	0	0	0	16	0	0	
	spolu	**50**	**44**	**65**	**68**	**34**	**38**	
2.	2.a	22	17	22	18	22	22	25
	2.b	21	17	22	16	0	23	25
	2.c	21	18	21	16	0	0	25
	spolu	**64**	**52**	**65**	**50**	**22**	**45**	
3.	3.a	19	23	18	0	17	19	25
	3.b	21	24	18	24	0	20	25
	3.c	19	0	17	23	0	0	25
	spolu	**59**	**47**	**53**	**47**	**17**	**39**	
4.	4.a	23	22	21	17	20	21	25
	4.b	25	23	23	16	19	21	25

Ročník	Trieda	ZŠ s vjm Eötvösova ul. 39, KN	ZŠ Móra Jókaiho s vjm, KN	ZŠ J. A. Komenského, KN	ZŠ s vjm Ul. práce 24, KN	ZŠ Ul. pohraničná 9, KN	ZŠ Rozmarínová ul. 1, KN	Kapacita tried*
	4.c	0	22	20	17	0	0	25
	spolu	**48**	**67**	**64**	**50**	**39**	**42**	
5.	5.a	23	20	18	15	26	27	29
	5.b	20	20	23	27	0	26	29
	5.c	0	20	22	14	0	0	29
	spolu	**43**	**60**	**63**	**56**	**26**	**53**	
6.	6.a	23	16	26	22	14	22	29
	6.b	24	15	22	21	0	21	29
	6.c	0	0	0	21	0	0	29
	spolu	**47**	**31**	**48**	**64**	**14**	**43**	
7.	7.a	22	23	22	17	0	23	29
	7.b	17	25	20	21	0	23	29
	7.c	0	0	19	0	0	0	29
	spolu	**39**	**48**	**61**	**38**	**0**	**46**	
8.	8.a	20	24	23	16	18	17	29
	8.b	0	21	24	17	0	16	29
	8.c	0	0	0	15	0	0	29
	spolu	**20**	**45**	**47**	**48**	**18**	**33**	
9.	9.a	19	22	21	17	17	22	29
	9.b	17	25	22	23	0	23	29
	9.c	0	0	0	14	0	0	29
	spolu	**36**	**47**	**43**	**54**	**17**	**45**	
počet žiakov školy		**421**	**441**	**520**	**475**	**187**	**384**	

Zdroj: Stav k 15.9. 2015, Mestský úrad Komárno, 2016
Pozn.: Počet žiakov podľa Výkazu Škôl (MŠVVaŠ SR) 3 - 01 k 15.9. 2015
* najvyšší počet žiakov podľa § 29 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý sa môže zvýšiť o 3 žiakov, ak sú splnené požiadavky ustanovené § 3 ods. 3 vyhlášky MZ SR č. 527/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež.

Lokalizácia základných škôl sleduje približne väzbu na obytné územia, v ďalšom období bude potrebné tento stav naďalej zachovávať. Podľa podkladov Mestského úradu Komárno celkový potenciál základných škôl je postačujúci, nie je potrebná výstavba novej základnej školy, skôr je nutné orientovať sa na zlepšovanie jestvujúceho stavu materiálno-technickej základne a vybavenia základných škôl.

Z obdobnej analýzy ako v prípade materských škôl vyplýva, že v meste Komárno pripadá na 1 000 obyvateľov 77,2 žiakov v základných školách. K návrhovému obdobiu bude pri zachovaní súčasného štandardu ZŠ potrebné vytvoriť cca 622 nových miest. Pri zachovaní súčasnej priemernej obložnosti triedy tak bude nutné vytvoriť 32 nových tried.

STREDNÉ ŠKOLY

Stredné školstvo v meste Komárno má nadmestský až celookresný saturačný spád a jeho druhovú štruktúru tvoria: Gymnázium Ľudovíta Jaroslava Šuleka s vyučovacím jazykom slovenským (denné štúdium) na ul. Pohraničná 10, Súkromná cirkevná škola Marianum s vyučovacím jazykom maďarským – Gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským (denné štúdium) na ul. Biskupa Királya 30, Gymnázium Hansa Selyeho s vyučovacím jazykom maďarským (denné štúdium) na ul. Biskupa Királya 5, Stredná odborná škola technická (denné a externé štúdium) na Bratislavskej ceste 10, Stredná odborná škola obchodu a služieb (denné štúdium) na ul. Budovateľská 32 a Stredná priemyselná škola (denné štúdium) na ul. Petôfiho 2.

Tabuľka B7-28: Stredné školy v meste Komárno

Adresa	Zriaďovateľ	Jazyk	Počet tried	Počet žiakov		Počet učiteľov	
				denná forma	externá forma	interní	externí
Gymnázium Ľ. J. Šuleka Pohraničná 10	Nitriansky samosprávny kraj	S	13	311	-	23	4
SCŠ MARIANUM s VJM – Cirkevné gymnázium MARIANUM s VJM Biskupa Királya 30	Rímskokatolícka cirkev, Trnavská arcidiecéza	M	4	66	-	8	1
Gymnázium H. Selyeho s VJM Biskupa Királya 5	Nitriansky samosprávny kraj	M	21	574	-	41	3
Stredná odborná škola technická Bratislavská cesta 10	Nitriansky samosprávny kraj	S-M	20	317	11	22	0
SOŠ obchodu a služieb Budovateľská 32	Nitriansky samosprávny kraj	S-M	24	425	-	33	1
Stredná priemyselná škola Petőfiho 2	Nitriansky samosprávny kraj	S-M	20	531	-	48	6
spolu	**-**	**-**	**102**	**2 224**	**11**	**175**	**15**

Zdroj: V šk. r. 2015/2016 (stav k 15.9. 2015), CVTI SR, 2016
Pozn.: interní učitelia - učitelia na ustanovený pracovný čas (plný úväzok) vrátane riaditeľov a zástupcov, externí učitelia - učitelia na kratší pracovný čas

Počet žiakov stredných škôl v meste Komárno v dennej forme štúdia k 15.9. 2015 predstavoval 2 224 žiakov v 101 triedach, tzn. že priemerná obložnosť triedy bola 22,0 žiakov. V externej forme štúdia študovalo k 15.9 2015 celkom 11 žiakov v 1 triede. Pri počte 190 pedagógov (z toho 175 interných a 15 externých) a 2 235 žiakov v dennej a externej forme štúdia v stredných školách tak na jedného pedagóga pripadá 11,8 žiakov.

Podľa podkladov Centra vedecko-technických informácií SR k 31.10. 2015 sa v meste Komárno nachádza aj Súkromná stredná odborná škola podnikateľských služieb s vyučovacím jazykom slovenským na Hradnej ul. 3, ktorej zriaďovateľom je MULTI – KOM, s.r.o., Hradná ul. 3, Komárno.

Celkovo možno hodnotiť sieť zariadení stredného školstva ako postačujúcu miestnym potrebám. V oblasti stredného školstva je nutná orientácia na zlepšovanie jestvujúceho stavu materiálno-technickej základne a vybavenia stredných škôl, aktualizáciu učebných odborov vychádzajúcu z aktuálnych požiadaviek na trhu práce v regióne.

Z obdobnej analýzy ako v prípade materských a základných škôl vyplýva, že v meste Komárno pripadá na 1 000 obyvateľov približne 65 žiakov na stredných školách. K návrhovému obdobiu bude pri zachovaní súčasného štandardu SŠ potrebné vytvoriť cca 524 nových miest. Pri zachovaní súčasnej priemernej obložnosti triedy tak bude treba vytvoriť cca 23 nových tried.

ŠKOLY PRE DETI ALEBO ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

V Komárne sa nachádzajú dve špeciálne materské školy – Spojená škola – Špeciálna materská škola na Hradnej ul. 7 pre deti s mentálnym postihom a Spojená škola – Materská škola pri základnej škole pri zdravotníckom zariadení na Železničnej ul. 13. Zriaďovateľom oboch škôl je Okresný úrad Nitra. K 15.9. 2015 navštevovalo tieto školy 12 žiakov (6 mentálne postihnutých žiakov a 6 žiakov pri zdravotníckom zariadení) v 2 triedach. Počet pedagógov v šk. r. 2015/2016 bol 3, všetci s kvalifikáciou zo špeciálnej pedagogiky. Priemerná obložnosť triedy bola 6,0 žiakov a na jedného pedagóga pripadali 4 žiaci.

Tabuľka B7-29: Špeciálne materské školy v meste Komárno

Adresa	Zriaďovateľ	Postih	Jazyk	Počet tried	Počet žiakov	Počet pedagógov	z toho s kvalif. zo špec. pedag.
Spojená škola – ŠMŠ Hradná 7	Okresný úrad	MEN	S	1	6	2	2
Spojená škola – MŠ pri ZŠ pri ZZ Železničná 13	Okresný úrad Nitra	ZZ	S	1	6	1	1
spolu	-	-	-	**2**	**12**	**3**	**3**

Zdroj: V šk. r. 2015/2016 (stav k 15.9. 2015), CVTI SR, 2016
Pozn.: MEN – mentálny postih, ZZ – pri zdravotníckom zariadení

Okrem týchto špeciálnych materských škôl v meste Komárno, podľa podkladov Centra vedecko-technických informácií SR, nie sú pri bežných materských školách zriadené žiadne špeciálne integrované triedy pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

V Komárne sa nachádzajú tri špeciálne základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti Okresného úradu Nitra, a to Spojená škola – Špeciálna základná škola s materskou školou na Hradnej ul. 7 s vyučovacím jazykom slovenským (VJS), Spojená škola – Základná škola s materskou školou pri zdravotníckom zariadení na Železničnej ul. 13 s vyučovacím jazykom slovenským (VSJ) a Špeciálna základná škola s vyučovacím jazykom maďarským na Košickej ul. 8.

K 15.9. 2015 tieto ŠZŠ navštevovalo celkom 167 žiakov (7 žiakov so syndrómom autizmu, 153 mentálne postihnutých detí, 7 detí pri zdravotníckom zariadení) v 20 zriadených triedach. Počet pedagógov v šk. r. 2015/2016 bol 25, z toho 22 s kvalifikáciou zo špeciálnej pedagogiky. Priemerná obložnosť triedy bola 8,4 žiakov a na jedného pedagóga pripadalo 6,7 žiakov.

Tabuľka B7-30: Špeciálne základné školy v meste Komárno

Adresa	Zriaďovateľ	Postih	Jazyk	Počet tried	Počet žiakov	Počet pedagógov	z toho s kvalif. zo špec. pedag.
Spojená škola – ŠZŠ s MŠ a ZŠ s MŠ Hradná 7	Okresný úrad Nitra	MEN	S	5	50	7	7
Spojená škola – ZŠ s MŠ pri ZZ Železničná 13	Okresný úrad Nitra	ZZ	S	1	7	1	1
Špeciálna ZŠ s VJM Košická 8	Okresný úrad Nitra	AUT	M	1	7	2	2
		MEN	M	13	103	15	12
spolu	-	-	-	**20**	**167**	**25**	**22**

Zdroj: V šk. r. 2015/2016 (stav k 15.9. 2015), CVTI SR, 2016
Pozn.: AUT – syndróm autizmu, MEN – mentálny postih, ZZ – pri zdravotníckom zariadení

Okrem týchto špeciálnych základných škôl v meste Komárno, podľa podkladov Centra vedecko-technických informácií SR, nie sú pri bežných základných školách zriadené žiadne špeciálne integrované triedy pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Čo sa týka špeciálnych stredných škôl, podľa podkladov Centra vedecko-technických informácií SR, sa na území mesta Komárno nenachádza žiadna špeciálna stredná škola, ani pri stredných školách nie sú zriadené špeciálne triedy pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Pri posudzovaní dostatočných kapacít zariadení špeciálneho školstva treba brať do úvahy súčasné trendy v oblasti vzdelávania postihnutej mládeže, ktoré sa skôr zameriavajú na integráciu postihnutých študentov do bežných tried.

ZÁKLADNÉ UMELECKÉ ŠKOLY

Ako ustanovizeň záujmového vzdelávania pôsobí v Komárne Základná umelecká škola na Letnej ul. 12. Jej zriaďovateľom je Mesto Komárno. V troch odboroch študovalo k 15.9. 2015 spolu 1 132 žiakov (z toho 316 v tanečnom, 267 vo výtvarnom a 549 v hudobnom odbore), z toho v štúdiu pre dospelých bolo 70 osôb. Počet učiteľov v šk.r. 2015/2016 bol 42, z toho bolo 27 interných a 15 externých pracovníkov.

Tabuľka B7-31: Počty žiakov a učiteľov v ZUŠ Komárno

Počet žiakov študujúcich v odbore			Počet žiakov spolu	z toho v štúdiu pre dospelých	Učitelia
tanečnom	výtvarnom	hudobnom			
316	267	549	1 132	70	42

Zdroj: V šk. r. 2015/2016 (stav k 15.9. 2015), CVTI SR, 2016

Rastúci počet obyvateľov k návrhovému obdobiu zvýši aj dopyt po návštevnosti zariadení orientovaných na rôzne umelecké smery. Pri zhodnotení aktuálnej návštevnosti základnej umeleckej školy v meste sa dá predpokladať, že v návrhovom období bude návštevnosť ZUŠ približne o 266 žiakov vyššia (pri zachovaní súčasného počtu žiakov ZUŠ na 1 000 obyvateľov mesta Komárno).

JAZYKOVÉ ŠKOLY

Podľa podkladov Centra vedecko-technických informácií SR sa v Komárne nenachádza žiadna štátna jazyková škola.

Jazykové vzdelávanie v cudzích jazykoch zabezpečujú v meste súkromné jazykové školy (napr. Jazyková škola CHANTAL na Kossúthovom námestí 12, Súkromná jazyková škola ProAmericana v Holandskom dome na Nádvorí Európy, Jazyková škola a detský park Marty Lopatovej na ul. Františkánov 70/3, Jazyková škola Australis – House of English, Vnútorná okružná 28, Jazyková škola I love English, Župná 13, Jazyková škola – Inštitút pre odborné vzdelávanie a vzdelávanie dospelých, Stavbárov 8/8 a ďalšie).

VYSOKÉ ŠKOLY

Vysoké školstvo je výrazným impulzom rozvoja územia. V Komárne na Bratislavskej ceste 3322 má svoje sídlo Univerzita J. Selyeho (UJS), ktorá bola zriadená Národnou radou Slovenskej republiky zákonom č. 465/2003 Z. z. z 23. októbra 2003, s účinnosťou od 1. januára 2004. Je jedinou samostatnou verejnou vysokou školou na Slovensku, ktorá vyučuje v jazyku národnostnej menšiny, t.j. v maďarskom jazyku. Jej založenie bolo historickou udalosťou v dejinách vysokoškolského vzdelávania na Slovensku i v rámci Európskej únie. Univerzita J. Selyeho ako verejná vysoká škola je verejnoprávna a samosprávna inštitúcia, má právnu subjektivitu. Škola má tri fakulty – Reformovanú teologickú fakultu UJS na ul. Pevnostný rad, Ekonomickú fakultu UJS na Hradnej ul. 21 a Pedagogickú fakultu UJS na Bratislavskej ceste 3322.

Podľa podkladov Centra vedecko-technických informácií SR počet študujúcich UJS v dennej forme štúdia I. a II. stupňa v akademickom roku 2015/2016 (stav k 31.10. 2015) bol 1 353 študentov, v externej forme študovalo 348 študentov. V doktorandskom štúdiu celkovo študovalo 31 osôb, z toho v dennej forme 19 študentov a v externej forme 12 študentov.

Tabuľka B7-32: Počet študentov Univerzity J. Selyeho v dennej a externej forme štúdia I. a II. stupňa a v doktorandskom štúdiu

Fakulta	Študujúci v dennej forme štúdia					Študujúci v externej forme štúdia				
	slovenského štátneho občianstva		iného štátneho občianstva		spolu	slovenského štátneho občianstva		iného štátneho občianstva		spolu
	spolu	z toho ženy	spolu	z toho ženy		spolu	z toho ženy	spolu	z toho ženy	
Štúdium I. a II. stupňa										
Reform. teolog. fakulta	29	19	29	8	58	-	-	-	-	-
Ekonomická fakulta	526	214	30	13	556	137	72	19	5	156
Pedagogická fakulta	698	486	41	29	739	173	162	19	17	192
spolu	**1 253**	**719**	**100**	**50**	**1 353**	**310**	**234**	**38**	**22**	**348**
Doktorandské štúdium										
Reform. teolog. fakulta	7	4	-	-	7	1	1	8	2	9
Pedagogická fakulta	12	6	-	-	12	3	2	-	-	3
spolu	**19**	**10**	**-**	**-**	**19**	**4**	**3**	**8**	**2**	**12**

Zdroj: V akademickom roku 2015/2016 (stav k 31.10. 2015), CVTI SR, 2016

Podľa Zoznamu detašovaných pracovísk vysokých škôl podľa sídla detašovaného pracoviska, ktorý publikovalo k 25.3. 2014 Centrum vedecko-technických informácií SR, má v okresnom centre Komárno svoje sídlo aj:

– Detašované pracovisko Materiálovotechnologickej fakulty Slovenskej technickej univerzity so sídlom v Trnave – Výučbové stredisko Komárno, Dôstojnícky pavilón, Hradná 2.

ODBORNÉ VZDELÁVANIE A VZDELÁVANIE DOSPELÝCH

Na ul. Stavbárov 8/8 má svoje sídlo Inštitút pre odborné vzdelávanie a vzdelávanie dospelých, nezisková organizácia, ktorá sa zaoberá organizáciou ďalšieho vzdelávania, letných kurzov, jazykových kurzov, konferencií, vydávaním kníh, zabezpečuje ďalšie vzdelávanie, resp. rekvalifikáciu v závislosti od požiadaviek hospodárstva a trhu práce. Má deväť vzdelávacích kurzov akreditovaných Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Inštitút bol registrovaný v Košiciach, centrum jeho prevádzky sa nachádza v Komárne.

Na Záhradníckej ul. 4 je pobočka Akadémie vzdelávania, ktorá ponúka jazykové, odborné a rekvalifikačné kurzy, maturitné, pomaturitné a vysokoškolské štúdium, odborné semináre, tréningové programy, kurzy pre deti a mládež.

Na ul. M. Staudta 2667/15 sa nachádza Inštitút celoživotného vzdelávania, n.o., ktorý ponúka svoje akreditované programy kontinuálneho vzdelávania na celom území SR, a to v jazyku slovenskom aj maďarskom.

V Komárne na Tajovského ul. 2526/7 má svoje sídlo Škola interiérového dizajnu ALFA Education, vzdelávacia inštitúcia, ktorá pôsobí na Slovensku už od roku 2008. Škola interiérového dizajnu ako jediná ponúka ucelené štúdium vo forme rekvalifikačného kurzu všetkým záujemcom o kvalitné vzdelanie v profesii Interiérový dizajnér.

Na ul. Roľníckej školy 1519 pôsobí COMENIUS – Pedagogický inštitút Univerzity J. Selyeho, nezisková organizácia pôsobiaca v oblasti školstva a ďalšieho vzdelávania pedagógov.

OSTATNÉ ŠKOLSKÉ ZARIADENIA

Rozmiestnenie ostatných školských zariadení na území mesta Komárno je nasledovné:

Tabuľka B7-33: Školské kluby detí v meste Komárno

názov	ulica	zriaďovateľ
Školský klub detí ako súčasť Základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským - Alapiskola	Eötvösa 39	Mesto Komárno
Školský klub detí ako súčasť Spojenej školy	Hradná 7	Okresný úrad Nitra
Školský klub detí ako súčasť Základnej školy Jána Amosa Komenského	Komenského 3	Mesto Komárno
Školský klub detí ako súčasť Základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským Móra Jókaiho - Mór Jókai Alapiskola	Mieru 2	Mesto Komárno
Školský klub detí ako súčasť Základnej školy	Pohraničná 9	Mesto Komárno
Školský klub detí ako súčasť Základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským - Alapiskola	Práce 24	Mesto Komárno
Školský klub detí ako súčasť Základnej školy	Rozmarínová 1	Mesto Komárno
Školský klub detí ako súčasť Spojenej školy – Základná škola pri zdravotníckom zariadení	Železničná 13	Okresný úrad Nitra
Školský klub detí ako súčasť Cirkevnej základnej školy Marianum s vyučovacím jazykom maďarským	Biskupa Királya 30	Rímskokatolícka cirkev, Trnavská arcidiecéza
Školský klub detí ako súčasť Špeciálnej základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským - Speciális Alapiskola	Košická 8	Okresný úrad Nitra

Zdroj: V šk. r. 2015/2016 (stav k 15.9. 2015), CVTI SR, 2016

Tabuľka B7-34: Zariadenia určené pre voľný čas a záujmovú činnosť detí a mládeže v meste Komárno

názov	ulica	zriaďovateľ	počet detí v pravidelnej záujmovej činnosti
Centrum voľného času	Rozmarínová 2	Mesto Komárno	302
spolu	-	-	**302**

Zdroj: V šk. r. 2015/2016 (stav k 15.9. 2015), CVTI SR, 2016

Tabuľka B7-35: Strediská praktického vyučovania a strediská odbornej praxe v meste Komárno

názov	ulica	zriaďovateľ
Stredisko praktického vyučovania pri SAD	Bratislavská cesta 1791	Súkromný zriaďovateľ

Zdroj: V šk. r. 2013/2014 (stav k 31.1. 2014), CVTI SR, 2016

Tabuľka B7-36: Školské internáty v meste Komárno

názov	ulica	zriaďovateľ	ubytovaní žiaci
Školský internát ako súčasť SPŠ	Gazdovská 13	Nitriansky samosprávny kraj	229
Školský internát sv. Imricha ako súčasť Spojenej cirkevnej školy MARIANUM s VJM	Biskupa Királya 30	Rímskokatolícka cirkev, Trnavská arcidiecéza	16
spolu	-	-	**245**

Zdroj: V šk. r. 2015/2016 (stav k 15.9. 2015), CVTI SR, 2016

Tabuľka B7-37: Vysokoškolské internáty v meste Komárno

názov	ulica	zriaďovateľ	ubytovaní študenti
Internát Čajka UJS	Bratislavská 2	Verejný zriaďovateľ účelové zariadenie UJS	371
spolu	-	-	**371**

Zdroj: CVTI SR, 2016

Tabuľka B7-38: Centrá špeciálno-pedagogického poradenstva v meste Komárno

názov	ulica	zriaďovateľ	počet klientov
Spojená škola – CŠPP ako súčasť Spojenej školy	Hradná 7	Okresný úrad Nitra	310
spolu	-	-	**310**

Zdroj: V šk. r. 2014/2015 (spracovanie september 2015), CVTI SR, 2016

Tabuľka B7-39: Centrá pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v meste Komárno

názov	ulica	zriaďovateľ
Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie	Pevnostný rad 14	Okresný úrad Nitra

Zdroj: V šk. r. 2015/2016 (stav k 31.10. 2015), CVTI SR, 2016

Tabuľka B7-40: Zariadenia školského stravovania v meste Komárno

názov	ulica	zriaďovateľ	kuchyňa	stravníci
Výd. škol. jedáleň - SOŠ	Bratislavská cesta 10	Nitriansky samosprávny kraj	0	91
Školská jedáleň - SOŠ	Budovateľská 32	Nitriansky samosprávny kraj	1	146
Školská jedáleň	Eötvösa 39	Mesto Komárno	1	572
Výdajná školská jedáleň	Eötvösa 48	Mesto Komárno	0	96
Výdajná školská jedáleň	Eötvösa 64	Mesto Komárno	0	101
Výdajná školská jedáleň	Františkánov 20	Mesto Komárno	0	33
Školská jedáleň - SPŠ	Gazdovská 13	Nitriansky samosprávny kraj	1	327
Výdajná školská jedáleň	Handlovská 4	Mesto Komárno	0	31
Spojená škola - VŠJ	Hradná 7	Okresný úrad Nitra	0	56
Výdajná školská jedáleň	K. Kacza 33	Mesto Komárno	0	52
Výdajná školská jedáleň	K. Kacza 39	Mesto Komárno	0	45
Výdajná školská jedáleň	Kapitánova 29	Mesto Komárno	0	62
Školská jedáleň	Komenského 3	Mesto Komárno	1	527
Výd. škol.jedáleň - ŠZŠ	Košická 8	Okresný úrad Nitra	0	42
Výdajná školská jedáleň	Lodná 1	Mesto Komárno	0	111
Výdajná školská jedáleň	Lodná 2	Mesto Komárno	0	49
Výdajná školská jedáleň	Mederčská 38	Mesto Komárno	0	41
Výdajná školská jedáleň	Mieru 16	Mesto Komárno	0	93
Školská jedáleň	Mieru 2	Mesto Komárno	1	385
Výdajná školská jedáleň	Nová Stráž, Dlhá 1	Mesto Komárno	0	22
Školská jedáleň	Nová Stráž, Dlhá 1	Mesto Komárno	1	30

názov	ulica	zriaďovateľ	kuchyňa	stravníci
Výdajná škol.jedáleň-MŠ	Palatínova 47	Rímskokatolícka cirkev, Trnavská arcidiecéza	0	63
Školská jedáleň - Gymn	Pohraničná 10	Nitriansky samosprávny kraj	1	533
Školská jedáleň	Pohraničná 9	Mesto Komárno	1	167
Školská jedáleň	Práce 24	Mesto Komárno	1	396
Výdajná škol.jedáleň-ZŠ	Rozmarínová 1	Mesto Komárno	0	270
Výdajná školská jedáleň	Vodná 29	Mesto Komárno	0	96
spolu	-	-	**9**	**4 437**

Zdroj: CVTI SR za r. 2014, 2016
Pozn.: KUCHYNA = 1 – jedáleň má vyvárajúcu kuchyňu

Tabuľka B7-41: Počty podaných hlavných jedál vo vysokoškolských jedálňach v meste Komárno

názov	ulica	zriaďovateľ	podané jedlá
Konferenčné centrum	Bratislavská cesta 2	Verejný zriaďovateľ účelové zariadenie UJS	14 975
spolu	-	-	**14 975**

Zdroj: v roku 2015, CVTI SR, 2016

V návrhovom období uvažuje návrh ÚPN mesta Komárno s nárastom obyvateľov, čo bude mať vplyv na kapacitné vybavenie školských a výchovno-vzdelávacích zariadení v meste. V riešení ÚPN sú vytvorené dostatočné územné predpoklady pre zabezpečenie zvyšujúcich sa potrieb obyvateľov Komárna v oblasti školskej infraštruktúry v požadovanej miere.

Lokalizácia materských a základných škôl v nadväznosti na obytné územia je vyvážená, zariadenia je potrebné výhľadovo stabilizovať, revitalizovať, skvalitniť ich materiálno-technické vybavenie a zvyšovať energetickú efektívnosť školských a predškolských zariadení. Z aspektu zvyšovania kvality vzdelávacieho procesu je potrebné dbať o dodržiavanie limitov počtu detí v triedach MŠ, ZŠ (a SŠ) určených legislatívou (Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Plochy jestvujúcich škôl a školských zariadení zostávajú v ÚPN rezervované pre rovnaké využitie aj k návrhovému obdobiu.

V prípade potreby sa predpokladá využitie jestvujúcich zariadení v plnej kapacite, prípadne je možné uvažovať so zvýšením kapacity formou nadstavby, prístavby alebo vnútornými úpravami objektov. Určitú časť potreby miest v zariadeniach predprimárneho vzdelania sa predpokladá pokryť súkromnými zariadeniami príp. riešiť ich ako vostaviteľné zariadenia občianskej vybavenosti v parteri polyfunkčných a bytových domov, či ako integrované zariadenia občianskej vybavenosti v rámci rodinných domov. V ÚPN sú rezervované plochy pre rozvoj verejnej – nekomerčnej občianskej vybavenosti, na ktorých je možné realizovať aj zariadenia školstva. Ich lokalizácia je navrhnutá v centrálnych polohách rozsiahlejších novovznikajúcich lokalít tak, aby nevznikali nové monofunkčné zóny bývania, resp. aby bola rezervovaná plocha s čo možno najširším pokrytím obyvateľstva občianskou vybavenosťou verejnoprospešného charakteru. Zariadenia školstva je však možné lokalizovať aj v rámci zástavby novonavrhovaných lokalít s dominantnou obytnou funkciou, do navrhovaných území s prevahou občianskej vybavenosti a bývania či do území s čistou občianskou vybavenosťou.

Súčasne s rozširovaním kapacity škôl je potrebné dobudovať aj školské jedálne, zariadenia školskej telovýchovy a športu príp. iné nadväzné zariadenia, a tiež dobudovať športové areály škôl, s ktorými je potrebné uvažovať aj pre potreby neorganizovanej športovo – rekreačnej činnosti.

V oblasti stredného školstva bude nutné v návrhovom období optimalizovať jednotlivé učebné odbory a ich zameranie tak, aby stredné školy reflektovali aktuálne požiadavky na trhu práce.

V oblasti vysokých škôl sa predpokladá územná stabilizácia jestvujúcich zariadení a areálov s ich dobudovaním a využitie vedecko-technického potenciálu Univerzity J. Selyeho pre potreby

plánovaného technologického parku. Odbory a špecializácie prípadných nových vysokých škôl/detašovaných pracovísk je vhodné dopĺňať adekvátne významu a postaveniu mesta Komárno t.j. zamerať sa na rozvoj lodiarstva a manažmentu logistiky, obchodu a ekonomických služieb – bankovníctvo, finančný manažment a efektívnejšie prispôsobovať štruktúru absolventov vysokých škôl budúcim potrebám hospodárstva.

V oblasti pôsobenia záujmovo-vzdelávacích zariadení je vhodné zabezpečiť, aby ich zamerania v dostatočnej miere korešpondovali s požiadavkami obyvateľov mesta Komárno a rozšíriť vzdelávacie aktivity pre všetky vekové kategórie obyvateľstva.

Nutná je orientácia na zlepšovanie jestvujúceho stavu materiálno-technickej základne a priestorového vybavenia škôl a školských zariadení a zameranie sa na debarierizáciu, nielen exteriérovú, ale aj v rámci vnútorných priestorov budov.

B.7.2.2 ZDRAVOTNÍCTVO

Zdravotná starostlivosť sa realizuje v štátnych, neštátnych a súkromných zariadeniach. V meste sa nachádza viac zariadení zdravotníctva, avšak hlavným poskytovateľom zdravotníckych služieb je všeobecná nemocnica na Mederčskej ul. 39, ktorú od 1.9. 2005 prevádzkuje organizácia FORLIFE n.o. V roku 2015 bolo v nemocnici k dispozícii celkom 368 lôžok na 11 lôžkových oddeleniach a 3 jednotkách intenzívnej starostlivosti (JIS). V nemocnici sa k uvedenému dátumu nachádzalo ešte 23 ambulancií, 10 oddelení spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek (SVaLZ) a pracovisko jednodňovej zdravotnej starostlivosti (JZS) v štyroch odbornostiach. K 1.12. 2015 v nemocnici pracovalo celkom 542 zamestnancov.

V roku 2015 bolo v nemocnici:

- hospitalizovaných 14 876 pacientov,
- 4 600 pacientov bolo operovaných,
- 107 565 pacientov bolo vyšetrených na odborných ambulanciách.

Tabuľka B7-42: Zoznam lôžkových oddelení, ambulancií, SVaLZ a odborností JZS vo Všeobecnej nemocnici Komárno

Názov lôžkového oddelenia	Názov ambulancie	Názov SVaLZ	Odbornosti JZS
Oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny	Ambulancia anestéziológie a intenzívnej medicíny	Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia	chirurgia
Oddelenie dlhodobo chorých	Ambulancia cievnej chirurgie	Klinická biochémia	gynekológia a pôrodníctvo
Oddelenie geriatrie	Ambulancia fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie	Počítačová tomografia - CT	otorinolaryngológia
Oddelenie gynekológie a pôrodníctva	Ambulancia klinickej onkológie	Rádioterapia	gastroenterológia
Oddelenie rádioterapie	Ambulancia pediatrickej chirurgie	Ultrazvuk v gynekológii a pôrodníctve	-
Oddelenie chirurgie	Ambulancia pediatrickej neurológie	Ultrasonografické pracovisko	-
Oddelenie neonatológie	Ambulancia rádioterapie	Patológia	-
Oddelenie neurológie	Ambulancia úrazovej chirurgie	Hematológia a transfuziológia	-
Oddelenie pediatrie	Ambulancia vnútorného lekárstva	Teleterapia	-
Oddelenie klinickej onkológie	Gastroenterologická ambulancia	Rádiodiagnostika	-
Oddelenie vnútorného lekárstva	Geriatrická ambulancia	-	-

Názov lôžkového oddelenia	Názov ambulancie	Názov SVaLZ	Odbornosti JZS
-	Gynekologicko-pôrodnícka ambulancia	-	-
-	Ambulancia hematológie	-	-
-	Chirurgická ambulancia	-	-
-	Infektologická ambulancia	-	-
-	Kardiologická ambulancia	-	-
-	Neurologická ambulancia	-	-
-	Otorinolaryngologická ambulancia	-	-
-	Pediatrická ambulancia	-	-
-	Reumatologická ambulancia	-	-
-	Ambulancia otorinolaryngológie	-	-
-	Ambulancia onkológie v gynekológii	-	-
-	Ambulancia teleterapie	-	-

Zdroj: FORLIFE, n.o., 2016

Ďalej v Komárne zabezpečujú štandardný systém poskytovania zdravotnej starostlivosti aj poskytovatelia sústredení v Poliklinike Sv. Valérie na ul. Eötvösa č. 37. Nachádza sa tu päť praktických ambulancií pre deti a dorast, jedna praktická ambulancia pre dospelých, dve gynekologické, chirurgické a psychiatrické ambulancie a jedna neurologická, ortopedická, pneumologicko-ftizeologická, zubná ambulancia a rádiológia.

V primárnej ambulantnej starostlivosti pracujú prevažne súkromní lekári, v meste sú zastúpené pediatrické ambulancie, ambulancie obvodných lekárov. V súčasnej dobe sú v meste zastúpené nasledujúce odborné ambulancie: interná, gynekologická, urologická, neurologická, diabetologická, rehabilitačná, psychiatrická, psychologická, krčno-nosno-ušná, kožná, očná, rádiologická, pneumologická, nefrologická, chirurgická, imunologická atď.

V Komárne pôsobí agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti ADOS - Anjelské Ruky, n.o. na Rákocziho ul. 3125/11 a ADOS - KALMIA, s.r.o. na ul. Pevnostný rad 22, ktoré zabezpečujú komplexnú ošetrovateľskú starostlivosť v koordinácií s ambulantnou a ústavnou starostlivosťou o pacienta a opatrovateľskou starostlivosťou. Domáca ošetrovateľská starostlivosť je poskytovaná osobami s potrebnou špecializáciou a s príslušnou odbornou spôsobilosťou. Cieľom je zabezpečiť dostupnosť ošetrovateľskej starostlivosti pre každého, skvalitniť a prehĺbiť prevenciu v geriatrii, zabezpečiť komplexnú ošetrovateľskú starostlivosť v zmysle spolupráce s ambulantnou a ústavnou starostlivosťou a humanizácia starostlivosti o chorých v domácom prostredí, ktoré je jedným z predpokladov úspešnej liečby.

Na území mesta sa nachádzajú aj nasledovní poskytovatelia lekárskej služby prvej pomoci (LSPP) s okresnou pôsobnosťou:

- LSPP pre dospelých - prevádzkovateľ MedHelp s.r.o., miesto výkonu činnosti: Petöfiho 17,
- LSPP pre deti a dorast - prevádzkovateľ MedHelp s.r.o., miesto výkonu činnosti: Petöfiho 17,
- LSPP stomatologická - prevádzkovateľ ZUBY 1111 s.r.o. MUDr. Erika Némethová, miesto výkonu činnosti: Námestie M. R. Štefánika.

Mesto Komárno je sídlom stanice rýchlej zdravotnej pomoci (RZP) a stanice rýchlej lekárskej pomoci (RLP), ktorých prevádzkovateľom je Záchranná zdravotná služba ZaMED, s.r.o. so sídlom na ul. Roľníckej školy 1519 v Komárne. K 15.10. 2014 ZaMED prevádzkoval 14 ambulancií pozemnej záchrannej zdravotnej služby v okresoch Dunajská Streda, Galanta, Komárno, Levice a Nové Zámky. Stanice RZP a RLP pracujú v nepretržitom režime.

V riešenom území sa nachádza 19 verejných lekární (stav k 28.8.2015).

Tabuľka B7-43: Zoznam verejných lekární v meste Komárno

Lekárenské zariadenie – názov	Druh	Miesto výkonu
Lekáreň Terra Rosa	verejná lekáreň	Pevnostný rad 20
Lekáreň Dr. MAX	verejná lekáreň	Župná 4462
Lekáreň Matricaria	verejná lekáreň	Eötvösa 3195/21
Lekáreň PLUS	verejná lekáreň	HM Tesco, Bratislavská cesta 4018
Lekáreň ALBA	verejná lekáreň	Eötvösa 37
Lekáreň pri nemocnici	verejná lekáreň	Mederčská 39
Tabletka	verejná lekáreň	Hlboká 284/10
CALENDULA PHARMACY	verejná lekáreň	Palatínova 38
Dr. MAX	verejná lekáreň	OD Kaufland, Hadovská cesta 3913
Na Rákocziho ulici	verejná lekáreň	Rákocziho 3125
Bionatur	verejná lekáreň	Budovateľská 40
Duna	verejná lekáreň	Dunajská 13
Hedera	verejná lekáreň	Hradná 1
AZ	verejná lekáreň	Petöfiho 3985/17
Salvátor	verejná lekáreň	Jókaiho 8
Lekáreň pri Váhu	verejná lekáreň	Jazerná 15
Ku Svätej Trojici	verejná lekáreň	Palatínova 51
LACHESIS	verejná lekáreň	Jókaiho 32
LAZARUS	verejná lekáreň	Rozmarínová 7

Zdroj: Zoznam verejných lekární a pobočiek verejných lekární v okrese Komárno, stav k 28.8. 2015, Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja

Počet a kapacita zariadení zdravotnej starostlivosti je dostatočná. So súčasným usporiadaním siete zdravotnej starostlivosti sa v rámci mesta počíta aj do budúcna. Plochy jestvujúcich zdravotníckych zariadení zostávajú k tomuto obdobiu rezervované. V dôsledku predpokladaného zvyšovania počtu obyvateľov v poproduktívnom veku sa očakáva nárast výkonov zdravotných služieb. V Komárne neuvažujeme s budovaním novej nemocnice, polikliniky či iného väčšieho zdravotníckeho zariadenia poskytujúceho komplexné zdravotné služby, pre ktoré by bolo potrebné vytvoriť územnú rezervu. Pre vytvorenie ďalších súkromných zdravotníckych zariadení menšieho rozsahu budú v prípade záujmu k dispozícii prenajímateľné priestory v jestvujúcom objektovom fonde a v polyfunkčných objektoch na novonavrhovaných plochách v centrálnych polohách mesta, ako aj v podružných centrách jednotlivých urbanistických obvodov z dôvodu lepšej dostupnosti pre miestne obyvateľstvo.

Z hľadiska lokalizácie zdravotníckych zariadení najmä základnej zdravotníckej vybavenosti (ambulancie (okrem ambulancií záchrannej zdravotnej služby), zariadenia na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti, stacionár), vo vzťahu na priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia mesta by bolo žiaduce združovanie jednotlivých druhov ambulancií do menších komplexov z dôvodu znižovania nárokov na rozlohu územia, dopravnú vybavenosť, hlavne statickú dopravu a prepravné vzťahy, minimalizácie ciest pacienta k lekárovi.

Podľa metodickej príručky pre obstarávateľov a spracovateľov územnoplánovacej dokumentácie – „Štandardy minimálnej vybavenosti obcí – aktualizácia“ (spracovateľ AŽ PROJEKT s.r.o, Bratislava, r. 2010) by mala byť obec – mesto veľkostnej kategórie 30-50 tis. obyvateľov (pozn.: výhľadovo uvažujeme v Komárne s počtom cca 42-43 tis. osôb) v rámci vlastného územia záväzne vybavená zdravotníckymi zariadeniami nasledovného druhu – všeobecné a špecializované ambulancie, zariadenie na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti, stacionár, dialyzačné stredisko, poliklinika, všeobecná nemocnica, liečebňa, agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti a ambulancia záchrannej zdravotnej služby, lekárne; alternatívne by mala byť zdravotnícka vybavenosť doplnená o dom ošetrovateľskej starostlivosti.

B.7.2.3 SOCIÁLNE VECI

B.7.2.3.1 ZARIADENIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb (ZSS) je občanom mesta Komárno poskytovaná prostredníctvom:

- zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Nitrianskeho samosprávneho kraja (mimo územia mesta Komárno),
- zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Komárno a iných verejných poskytovateľov v blízkom okolí,
- zariadení sociálnych služieb prevádzkovaných neverejnými poskytovateľmi, ktoré poskytujú sociálne služby v zmysle ustanovení zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Prehľad poskytovateľov sociálnych služieb na území mesta Komárno vypracovaný na základe Centrálneho registra poskytovateľov sociálnych služieb (Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR) a podkladov Odboru sociálnych vecí Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka B7-44: Poskytovatelia sociálnych služieb na území mesta Komárno

Verejní poskytovatelia sociálnych služieb			
Obchodné meno alebo názov	Druh a forma poskytovanej sociálnej služby	Adresa miesta poskytovania sociálnej služby	Kapacita
Mesto Komárno Nám. Generála Klapku 1, 945 01 Komárno	Opatrovateľská služba – terénna forma Prepravná služba (sociálny taxík) – terénna forma Stredisko osobnej hygieny – ambulantná forma Útulok – pobytová ročná forma	byt občana s trvalým pobytom v meste Komárno Hradná 22, 945 01 Komárno Hradná 22, 945 01 Komárno Hradná 22, 945 01 Komárno	28
Zariadenie pre seniorov Komárno Špitálska 16, 945 01 Komárno	Zariadenie pre seniorov – pobytová ročná forma	Špitálska 16, 945 01 Komárno	146
Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb			
Obchodné meno alebo názov	Druh a forma poskytovanej sociálnej služby	Adresa miesta poskytovania sociálnej služby	Kapacita
OAZIS – Zariadenie sociálnych služieb Ul. slobody 19 B, 945 01 Komárno	Domov sociálnych služieb – pobytová ročná forma Prepravná služba – terénna forma Zariadenie podporovaného bývania - pobytová ročná forma Zariadenie pre seniorov – pobytová ročná forma	Kameničná 640, 946 01 Kameničná okres Komárno Kameničná 640, 946 01 Kameničná Ul. slobody 19 B, 945 01 Komárno	125 6 95
NÁRUČ, n.o. Zváračská 19, 945 01 Komárno	Domov sociálnych služieb – pobytová ročná forma Zariadenie pre seniorov – pobytová ročná forma Špecializované zariadenie – pobytová ročná forma	Zváračská 19, 945 01 Komárno Zváračská 19, 945 01 Komárno Zváračská 19, 945 01 Komárno	18 55 75
Centrum podpory, n.o. Dunajské nábrežie 14, 945 05 Komárno	Opatrovateľská služba – terénna forma	Banskobystrický kraj, Nitriansky kraj, Žilinský kraj, Trnavský kraj, Bratislavský kraj, Trenčiansky kraj	
RICCIO, n.o. Ul. gen. Klapku 2999/16, 945 01 Komárno	Domov sociálnych služieb – pobytová ročná forma Zariadenie pre seniorov – pobytová ročná forma	Patince 350/366, 946 39 Patince Patince 350/366, 946 39 Patince	3 50

Stredisko Evanjelickej Diakonie Františkánov 15, 945 01 Komárno	Opatrovateľská služba – terénna forma Denný stacionár – ambulantná forma	Františkánov 15, 945 01 Komárno, územie Komárno Františkánov 15, 945 01 Komárno	10
Domov dôchodcov Malý Dunaj, o.z. Krivá 8, Komárno	Zariadenie pre seniorov – pobytová ročná forma	Krížna 8, 946 03 Kolárovo	28
Anjelské ruky, n.o. Rákocziho 3125/11, 945 01 Komárno	Prepravná služba – terénna forma Zariadenie opatrovateľskej služby – pobytová ročná forma Opatrovateľská služba – terénna forma	okres Nové Zámky, okres Komárno Palatínova 32, 945 01 Komárno okres Komárno, okres Nové Zámky	8
TIMOTEUS n.o. Jókaiho 34, 945 01 Komárno	Opatrovateľská služba – terénna forma	prirodzené rodinné prostredie občana – Nitriansky kraj	
Ústredie diakonie Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku Jókaiho 34, 945 01 Komárno	Opatrovateľská služba – terénna forma	Trnavský kraj, Bratislavský kraj, Košický kraj, Banskobystrický kraj, Prešovský kraj, Nitriansky kraj	
Charita Komárno, n.o. Jókaiho 6, 945 01 Komárno	Opatrovateľská služba – terénna forma	Nitriansky kraj	
Rodinné centrum Slunce n.o. Vážskeho brehu 152/17, 945 01 Komárno	Komunitné centrum – ambulantná forma	Hlavná 33, 945 01 Komárno - Kava	50
Prosocia s.r.o. Á. Fesztyho 1433/23, 947 01 Hurbanovo	Opatrovateľská služba – terénna forma	Banskobystrický kraj, Bratislavský kraj, Trnavský kraj, Trenčiansky kraj, Žilinský kraj, Nitriansky kraj	
Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím Ulica priateľstva 2, 945 01 Komárno	Domov sociálnych služieb – ambulantná forma	Priateľstva 2, 945 01 Komárno	20
Slovenský zväz telesne postihnutých Krajské centrum Nitra, sídlo 934 80 Levice, Sládkovičova 2	Sociálne poradenstvo – základné – ambulantná forma	Levice, Nitra, Komárno, Topoľčany, Nové Zámky	

Zdroj: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, stav k 7. septembru 2016; materiály Odboru sociálnych vecí Úradu NSK, 2016

Kapacity v zariadeniach sociálnych služieb vzhľadom na požiadavky a dopyt obyvateľov mesta sú momentálne nepostačujúce, nevyhnutné je ich kapacitne rozšíriť, skvalitniť, objekty rekonštruovať a tiež doplniť absentujúce sociálne služby, sociálny podnik a posilniť terénnu sociálnu prácu. Sociálne služby slúžia na uspokojenie individuálnych potrieb občanov, preto je dôležité, aby poskytované sociálne služby boli pružné a schopné prispôsobovať sa meniacim sa požiadavkám rodín a občanov, ktorí sú na ne odkázaní.

Okrem vyššie uvedených poskytovateľov služby, činnosti, pomoc, aktivizáciu, vzdelávanie a poradenstvo v sociálnej a zdravotnej oblasti poskytujú obyvateľom mesta Komárno aj cirkevné organizácie – napr. Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Komárno, Evanjelická cirkev a. v. – Stredisko Evanjelickej Diakonie Komárno, Ústredie diakonie Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku, Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku – Cirkevný zbor Komárno, Pravoslávna cirkevná obec v Komárne, Židovská náboženská obec, Bratská jednota baptistov a občianske/záujmové združenia – napr. Zväz postihnutých civilizačnými chorobami v SR – ZO kardiakov, Základná

organizácia Zväzu postihnutých civilizačnými chorobami, Slovenský zväz telesne postihnutých, z.o., Slovenský Červený kríž, územný spolok Komárno, Základná organizácia rodičov telesne postihnutých detí č. 75, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, ZO 13, Spoločnosť na pomoc osobám s autizmom, organizačná zložka Komárno, Zväz diabetikov Slovenska, z.o. Diakom Komárno, PORTE, o. z. a poskytovatelia sociálnych služieb v blízkom okolí mesta Komárno.

Mesto Komárno má spracovaný strategický dokument Komunitný plán sociálnych služieb Mesta Komárno na roky 2016 – 2018 (spracovateľ Mestský úrad Komárno, Sociálny a správny odbor, Oddelenie sociálnych vecí), ktorý tvorí základ pre štruktúrovaný, organizovaný a prehľadný postup k dosiahnutiu vytýčených cieľov v sociálnej oblasti na úrovni Mesta Komárno. Komunitný plán sociálnych služieb Mesta Komárno tvorí východiskový, strednodobý dokument vytvárajúci predpoklady pre plánovanie, financovanie a časové zosúladenie rozvoja sociálnych služieb. Prioritne podporuje rozvoj sociálnych služieb pre rodiny s deťmi a pre osoby ohrozené sociálnou exklúziou, zameriava sa na podporu tvorby pracovných príležitostí pre občanov s ťažkým zdravotným postihnutím, ako aj na dosiahnutie bezbariérovosti bytov a na rozvoj dobrovoľníctva. Oproti predchádzajúcemu Komunitnému plánu sociálnych služieb Mesta Komárno (na roky 2013 – 2015) je viac špecifikovaný a šitý na mieru a potreby obyvateľov mesta Komárno.

Tiež má Mesto Komárno vypracovaný a verejne dostupný „Adresár poskytovateľov sociálnych služieb na území mesta Komárna a blízkeho okolia“, ktorý v členení – Seniori, Ťažko zdravotne postihnutí, Rodiny s deťmi a mládež, Osoby v obtiažnych životných situáciách, Cirkevné organizácie a Inštitúcie pôsobiace v sociálnej oblasti, má za cieľ napomôcť obyvateľom mesta získať informácie o dostupných druhoch, formách a poskytovateľoch sociálnych služieb na území mesta Komárna a jeho blízkeho okolia, a rovnako „Adresár“ informuje o tom, kto z občanov má na poskytované sociálne služby nárok.

Občanom Komárna je poskytovaná Mestom Komárno (Oddelenie sociálnych vecí) nasledovná sociálna starostlivosť:

1) SOCIÁLNA POMOC

a) vybavovanie jednorazových dávok sociálnej pomoci a jednorazových dávok v hmotnej núdzi pre dôchodcov a rodiny s deťmi so sociálnou odkázanosťou, príprava rozhodnutí,

b) vedenie evidencie občanov, ktorým sa poskytuje sociálna pomoc,

c) vykonávanie miestnych šetrení za účelom zisťovania sociálnej odkázanosti občanov,

d) vydávanie doporučení pre sociálne dávky a príspevky,

e) poskytovanie poradenskej služby pri riešení rodinných a sociálnych problémov,

f) vyhľadávanie občanov, ktorým treba poskytnúť sociálnu pomoc,

g) vedenie agendy stravovania školopovinných detí v sociálne odôvodnených prípadoch v ZŠ,

h) spracovávanie rôznych analýz a koncepcií v oblasti sociálnej politiky mesta,

i) spolupráca a osobný styk s charitatívnymi organizáciami, cirkvami, základnými školami a sociálnymi zariadeniami na území mesta,

j) organizovanie rôznych zbierok na pomoc sociálne odkázaných občanov a rodín,

k) zabezpečenie pochovania bezdomovcov a občanov, ktorí nemajú žiadnych rodinných príslušníkov,

l) účasť a spolupráca pri tvorbe a realizácií projektov, rozvojových a strategických programov,

m) v rámci sociálneho oddelenia vykonávanie funkcie osobitného príjemcu na základe zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov

2) SOCIÁLNE SLUŽBY – DENNÉ CENTRÁ, ÚTULOK PRE BEZDOMOVCOV, STREDISKO OSOBNEJ HYGIENY, PREPRAVNÁ SLUŽBA

a) poskytovanie sociálneho poradenstva zameraného na pomoc osobe v nepriaznivej sociálnej situácii,

b) koordinovanie činnosti denných centier,

c) poskytovanie pomoci občanom pri zabezpečovaní prístrešia, príp. prechodného ubytovania,

d) vedenie evidencie ubytovaných osôb v útulku pre bezdomovcov,

e) zabezpečenie plynulej prevádzky útulku a strediska osobnej hygieny pre bezdomovcov mesta,

f) príprava a vydávanie rozhodnutí o ubytovaní občanov v útulku pre bezdomovcov a uzatváranie Zmlúv o poskytnutí sociálnych služieb v Útulku pre bezdomovcov,

g) vedenie agendy prepravnej služby a evidencie poberateľov tejto sociálnej služby,

h) vedenie agendy registrácie mestom poskytovaných sociálnych služieb u VÚC,

i) príprava podkladov na rozhodovanie o poskytovaní sociálnej služby, vrátane zariadení, ktoré spravuje mesto,

j) vykonávanie miestnych šetrení za účelom zisťovania sociálnej odkázanosti občanov,

k) vyhotovenie posudkov a rozhodnutí o odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári a na prepravnú službu,

l) vedenie evidencie posudkov na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti, rozhodnutí a prijímateľov sociálnych služieb,

m) poskytovanie štatistických údajov z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom,

n) účasť a spolupráca pri tvorbe a realizácií projektov, rozvojových a strategických programov

3) TERÉNNA SOCIÁLNA PRÁCA

a) sociálno-poradenská práca prvého kontaktu vrátane predbežnej klasifikácie problému klienta a poradenského usmernenia,

b) zmapovanie vymedzeného terénu pre získanie relevantných informácií o spôsobe života vylúčenej komunity,

c) vykonáva pravidelnú kontrolu dochádzky školopovinných detí,

d) sociálna činnosť v teréne vrátane poskytovania sociálno-poradenských služieb v rámci obce,

e) pre sledovanú marginalizovanú skupinu poskytovanie pomoci pri ich styku s úradmi, podporovanie aktivít orientovaných na zmysluplné využívanie voľného času,

f) pomoc deťom v krízovej situácii,

g) vedenie poradenstva pri riešení osobných problémoch vylúčených osôb,

h) napomáhanie ako sprostredkovateľ pri riešení konfliktov vo vnútri skupiny a vo vzťahu k iným skupinám, pri problémoch medzi školou a sledovanou skupinou, pri prevencii násilia,

i) prispievanie k účasti mladistvých na spoločenskom, kultúrnom živote, pri tvorbe nových životných perspektív pre sledovanú skupinu.

Mesto Komárno:

- zabezpečuje služby v stredisku osobnej hygieny pre obyvateľov – pre ľudí bez domova. V stredisku osobnej hygieny na Hradnej ul. 22, ktoré je súčasťou útulku pre bezdomovcov mesta Komárno, plánuje Mesto zriadiť práčovňu pre bezdomovcov. Služby sa poskytujú v pracovných dňoch od 14.00 do 18.00 hod. V stredisku sú dve toalety, dva pisoáre, tri umývadlá a dva sprchovacie kúty.
- zabezpečuje pre 28 klientov služby v útulku (Hradná ul. 22) pre spoločensky neprispôsobivých občanov, pre občanov, ktorí potrebujú osobitnú pomoc a krátkodobé ubytovanie (1-3 mesiace, zmluva môže byť predĺžená max. 8 krát, tzn. na 24 mesiacov). Útulok funguje s celodenným pobytom, pozostáva z unimo buniek s dvomi lôžkami.
- zabezpečuje poskytovanie opatrovateľskej služby v domácnostiach opatrovaných osôb na území mesta,

- v rámci starostlivosti o odkázaných občanov rozšírilo Mesto Komárno od 15. júla 2010 svoje sociálne služby o prepravnú službu poskytovanú na celom území mesta Komárno, od 10.03. 2014 sa prepravná služba poskytuje aj mimo územia mesta Komárno. Prepravná služba – sociálny taxík sa poskytuje v pracovných dňoch od 7.00 hod. do 15.00 hod. Pomáha seniorom a ťažko zdravotne postihnutým občanom s obmedzenou hybnosťou a imobilným občanom, ktorým preprava spôsobuje problémy alebo ktorí nemajú možnosť dopraviť sa autom napr. k lekárovi, do zdravotníckych či sociálnych zariadení. Odkázaní občania si môžu prepravnú službu objednať aj za účelom návštevy kultúrnych, spoločenských a športových podujatí, seniori ako dovoz do denného centra, na návštevu k príbuzným a pod. Sociálnu službu môžu využiť aj vozičkári, keďže vozidlo je špeciálne uspôsobené na prepravu osôb so zdravotným obmedzením a vybavené nájazdovou rampou pre vozíky.

Podľa SODB 2011 bolo na území mesta Komárno spolu 1 111 obyvateľov inej obytnej jednotky a bezdomovcov, z toho 688 mužov a 423 žien. Bezdomovcov z toho bolo spolu 1 104; 683 mužov a 421 žien. Obyvatelia inej obytnej jednotky a bezdomovci sú osoby, ktoré sa sčítali v núdzových, mobilných obydliach, budovách neurčených na bývanie alebo hromadných ubytovacích zariadeniach dočasného ubytovania, t. j. v nocľahárňach, stanových táboroch a pod. Iné obytné jednotky sú núdzové obydlia, mobilné obydlia, garáže, prírodné prístrešky, v ktorých sa sčítali obyvatelia bez ohľadu na to, či tieto obytné jednotky boli primárne určené na bývanie. V okrese Komárno bolo k tomuto dátumu evidovaných 1 886 bezdomovcov (1 115 mužov a 771 žien), tzn. že v meste Komárno sa zdržuje 58,5 % bezdomovcov celého okresu.

Zariadenie pre seniorov Komárno so sídlom na Špitálskej ul. 16 je rozpočtová organizácia, ktorej zriaďovateľom je Mesto Komárno. Zariadenie s kapacitou 146 miest zabezpečuje komplexnú a kvalitnú sociálnu, zdravotnú, kultúrnu, duševnú a duchovnú starostlivosť pre svojich klientov umiestňovaných na troch oddeleniach (pavilónoch A, B, C) podľa miery potreby starostlivosti o prijímateľov sociálnej služby. „C“ pavilón, v ktorom sú sústredení sebestační obyvatelia s nie veľkým zdravotným postihom, je v prevádzke od roku 1989. V roku 1999 bola uskutočnená prístavba pavilónu „A“ – imobilné oddelenie a pavilónu „B“ – oddelenie obmedzenej mobility. V zariadení je nepretržitá prevádzka s celoročným pobytom.

Voľnočasové aktivity, záujmová a kultúrna činnosť pre seniorov sú Mestom Komárno zabezpečené v denných centrách (s kapacitou min. 506 miest) – Denné centrum – Mestský klub dôchodcov Komárno na Nám. Kossutha 3, Denné centrum – Klub dôchodcov Kava, Kultúrny dom Kava, Hlavná ul., Denné centrum – Klub dôchodcov Nová Stráž, Vnútorná ul. 26.

Stravovanie seniorov mesta Komárno je umožnené prostredníctvom školských jedální (v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Komárno) na Komenského ul. 3, Pohraničnej ul. 9, Eötvösa 39, Ul. mieru 2, Ul. práce 24 a na Dlhej ul. 1.

Vzhľadom na vysoký podiel občanov v poproduktívnom veku a v súlade s aktuálnymi demografickými trendmi a prognózami (starnutie populácie a predpokladaný rast počtu osôb vo veku 65 a viac rokov) sa očakáva zvýšený záujem o poskytovanie sociálnych služieb. Treba pritom zohľadniť aj požiadavku udržania ich lokalizácie v rámci mesta, čo je dôležité z hľadiska dosiahnutia zapojenia prijímateľov sociálnych služieb (seniorov, občanov s ťažkým zdravotným postihnutím a nepriaznivým zdravotným stavom, občanov ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia) do spoločenského života a sociálnej inklúzie.

Sociálne služby na území mesta Komárno sú zabezpečované samosprávnymi orgánmi (kraj, mesto) a organizáciami tzv. tretieho sektora (občianske združenia, neziskové organizácie). Plochy jestvujúcich zariadení sociálnych služieb zostávajú v ÚPN rezervované pre rovnaké využitie aj do budúcna. V súčasnosti definované začaté rozvojové aktivity Mesta Komárno v oblasti sociálnych služieb sú – zriadenie komunitného centra v mestskej časti Veľký Harčáš (v rámci marginalizovaných rómskych komunít), zriadenie nocľahárne s kapacitou cca 20 miest, zariadenia opatrovateľskej služby (ZOS) s kapacitou 10 miest, zapojenie sa do národného projektu so zameraním na opatrovateľskú službu a na terénnu sociálnu prácu.

S novo vytvoreným zariadením sociálnych služieb sa uvažuje v mestskej časti Hadovce. V rámci opätovného využitia dnes už opustených objektov bývalej poľnohospodárskej školy sa uvažuje s rekonštrukciou časti areálu pre účely vytvorenia domu dôchodcov.

Pre vytvorenie ďalších zariadení sociálnych služieb menšieho rozsahu budú v prípade záujmu k dispozícii priestory v jestvujúcom objektovom fonde a v polyfunkčných objektoch na novonavrhovaných plochách v centrálnych polohách mesta, ako aj v podružných centrách jednotlivých urbanistických obvodov z dôvodu lepšej dostupnosti pre miestne obyvateľstvo. V ÚPN sú rezervované plochy pre rozvoj verejnej – nekomerčnej občianskej vybavenosti, na ktorých je možné realizovať aj zariadenia sociálnych služieb. Ich lokalizácia je navrhnutá s čo možno najširším pokrytím obyvateľstva občianskou vybavenosťou verejnoprospešného charakteru. Pri rozvoji sociálnej starostlivosti je však žiaduce integrovať takéto zariadenia s vyššou koncentráciou staršieho obyvateľstva, resp. bližšie k ich bývaniu. V rámci ďalšieho rozvoja mesta je dôležité podporovať rozvoj opatrovateľskej služby, ktorá umožňuje starším občanom zotrvať v prirodzenom, domácom prostredí. Dôležitou prioritou v oblasti sociálnych služieb je vytváranie podmienok zvyšovania úrovne vnútornej a technickej vybavenosti, kvality, efektívnosti, miestnej ako aj sociálnej dostupnosti zariadení sociálnych služieb a uplatňovania princípov a tvorby bezbariérového prostredia.

Podľa metodickej príručky pre obstarávateľov a spracovateľov územnoplánovacej dokumentácie – „Štandardy minimálnej vybavenosti obcí – aktualizácia“ (spracovateľ AŽ PROJEKT s.r.o, Bratislava, r. 2010) sa odporúča, aby bola obec – mesto veľkostnej kategórie 30-50 tis. obyvateľov (pozn.: výhľadovo uvažujeme v Komárne s počtom cca 42-43 tis. osôb) v rámci vlastného územia vybavená zariadeniami sociálnych služieb nasledovného druhu – zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, denný stacionár, opatrovateľská služba, nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, zariadenie núdzového bývania, denné centrum, integračné centrum, jedáleň, práčovňa a stredisko osobnej hygieny, alternatívne by mala byť sociálna vybavenosť doplnená o útulok a zariadenie podporovaného bývania.

B.7.2.3.2 ZARIADENIA PÔSOBIACE V OBLASTI SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY

Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje sociálnoprávnu ochranu detí a sociálnu kuratelu na zabezpečenie predchádzania vzniku krízových situácií v rodine, ochrany práv a právom chránených záujmov detí, predchádzania prehlbovaniu a opakovaniu porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb a na zamedzenie nárastu sociálnopatologických javov.

Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa vykonávajú v zariadeniach, ktorými sú detský domov, detský domov pre maloletých bez sprievodu, krízové stredisko, resocializačné stredisko pre drogovo závislých a inak závislých a v iných zariadeniach zriadených na vykonávanie opatrení podľa zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Opatrenia podľa tohto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, sa vykonávajú v zariadeniach, ktoré zriadili určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, obec, vyšší územný celok alebo akreditovaný subjekt.

Zo zariadení pôsobiacich v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa na území mesta Komárno nachádza jedno štátne zariadenie – Detský domov Komárno na ul. Mieru 3. Zriaďovateľom detského domova s pobytovou celoročnou formou poskytovania služieb a s kapacitou 55 detí je Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) Bratislava.

Detský domov je prostredie utvorené a usporiadané na účely vykonávania rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia. Detský domov dočasne nahrádza dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie. Detský domov sa zriaďuje ako domov detí alebo ako centrum detí.

Tabuľka B7-45: Zariadenia pôsobiace v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na území mesta Komárno

názov zariadenia	adresa	kapacita
Detský domov Komárno	ul. Mieru 3 945 01 Komárno	55

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR), Bratislava; Mestský úrad Komárno, 2016

V oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Mesto Komárno:

a) zabezpečuje sociálnoprávnu ochranu detí a sociálnu prevenciu, vyplývajúce zo zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

b) vykonáva opatrenia zamerané na predchádzanie vzniku krízových situácií v rodine,

c) organizuje rôzne výchovné programy na pomoc ohrozeným deťom,

d) spolupôsobí pri výkone výchovných opatrení uložených súdom alebo orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a pri úprave a obnove rodinných pomerov dieťaťa finančnou podporou,

e) poskytuje príspevok rodičovi dieťaťa alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, na dopravu do detského domova,

f) poskytuje príspevok dieťaťu na tvorbu úspor,

g) poskytuje pomoc dieťaťu alebo plnoletej fyzickej osobe v naliehavých prípadoch, ak je ohrozený jeho život a na zachovanie a úpravu vzájomných rodinných vzťahov a na úpravu rodinných pomerov dieťaťa,

h) poskytuje pomoc mladému dospelému po skončení ústavnej starostlivosti pri zabezpečení bývania a zamestnania,

i) vyhľadáva občanov, ktorým by bolo možné zveriť dieťa do starostlivosti,

j) vedie evidenciu detí, rodín a plnoletých fyzických osôb, pre ktoré vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,

k) na základe zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rámci § 75 sa podieľa na spracovaní a plnení plánu sociálnej práce s dieťaťom . V súvislosti s plánom sociálnej práce s dieťaťom a s jeho rodinou sa organizujú prípadové konferencie, na ktorých participuje aj Mesto Komárno.

l) zúčastňuje sa a spolupracuje pri tvorbe a realizácií projektov, rozvojových a strategických programov,

m) v rámci starostlivosti o rodinu s deťmi:

- vykonáva šetrenia pre Okresný súd (zverenie do výchovy, úprava výživného),
- navrhuje súdu nariadenie ústavnej výchovy, zrušenie ústavnej výchovy, zrušenie výchovných opatrení uložených súdom,
- vydáva stanovisko k osvojeniu, poskytuje súčinnosť štátnym orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri zisťovaní rodinných, bytových a sociálnych pomerov dieťaťa a jeho rodiny,

n) zastupuje občanov mesta Komárno zbavených svojprávnosti, v prípadoch, kedy súd ustanovil za opatrovníka nesvojprávneho Mesto Komárno.

Vzhľadom na súčasné požiadavky je potrebné zo zariadení pôsobiacich v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately doplniť absentujúce krízové stredisko.

B.7.2.4 KULTÚRA, UMENIE A OSVETA

B.7.2.4.1 KULTÚRNE ZARIADENIA A PODUJATIA

Komárno bolo jedným z dôležitých kultúrnych centier Uhorska už v minulých storočiach. Do veľkého župného sídla, navyše s čulým obchodným ruchom, ľahšie prenikala kultúra a vzdelanosť ako do odľahlých miest. V posledných rokoch 18. storočia tu začal vychádzať prvý populárno-náučný časopis Všeobecné zbierky v Uhorsku, slávne boli aj Komárňanské kalendáre. V meste už v minulosti vychádzalo viac týždenníkov, ba v revolučných rokoch 1849/49 aj denník. Prvé kino sa v roku 1908 usalašilo v drevenej búdke pri dunajskom cestnom moste. V Komárne sa narodili významné osobnosti svetovej kultúry - románopisec Mór Jókai a hudobný skladateľ Franz Lehár.

V meste boli založené aj robotnícke kultúrne a športové spolky (spevokol Svornosť, Robotnícke ochotnícke divadlo, Robotnícka telovýchovná jednota a i.). Slovenskí obyvatelia mesta v 30-tych rokoch vyvíjali činnosť hlavne v Matici slovenskej. Sľubný kultúrny rozvoj mesta prerušila mníchovská zrada a v roku 1941 druhá svetová vojna. Po oslobodení sa kultúrny život v meste silne postihnutom vojnovými udalosťami rozvíjal pomaly. Nebolo ani dosť ľudí, ktorí by kultúrne podujatia organizovali. Kultúrno-osvetová činnosť sa rozvinula len v školách. Kultúrne potreby obyvateľov uspokojovalo jediné štátne kino. V terajšej budove múzea hneď po oslobodení otvorili osvetovú besedu, no bez stáleho osvetového pracovníka. Mestská ľudová knižnica bola spočiatku otvorená len niekoľko hodín v týždni. V roku 1955 v drevenej budove zriadili klubovňu mládeže. Slúžila do roku 1959, keď ju nahradil novopostavený závodný klub Slovenských lodeníc. Za medzník v dejinách komárňanskej kultúry možno označiť 23. júl 1963, keď verejnosti odovzdali Dom odborov, ktorý sa stal centrom celomestského života. V sále sa konali konferencie, schôdze okresného charakteru, predstavenia divadelné a tanečné. Jeho súčasťou bol aj amfiteáter a budova na II. sídlisku zriadená v máji 1967.

V súčasnosti budova Domu odborov slúži Matici slovenskej. Matica slovenská vykonáva medzi občanmi slovenskej národnosti záslužnú kultúrno-výchovnú prácu. Maďarské oblastné divadlo so sídlom v Komárne vzniklo na jar 1952 ako činoherné divadlo a svoju činnosť začalo v októbri 1952. Divadlo sa skladalo takmer len z ochotníkov, chýbal odborne vyškolený personál a mali i priestorové ťažkosti. 1. januára 1969 sa v Košiciach zriadila scéna Thália ako súčasť Maďarského oblastného divadla a okrem svojho hlavného poslania - pôsobiť medzi obyvateľmi maďarskej národnosti na východnom Slovensku pravidelne organizuje zájazdy aj do iných okresov s maďarským obyvateľstvom.

Budova Podunajského múzea do roku 1950 patrila národnej kultúrnej komisii, neskôr okrem múzea tu mala sídlo aj okresná knižnica a okresný dom osvety. Prvé miestnosti sa sprístupnili v roku 1952, keď nastúpili aj prví profesionálni pracovníci. V doterajších priestoroch sú bohaté zbierky predmetov od najstarších dejín do roku 1918. Samostatnú zbierku tvorí expozícia sakrálneho umenia v Pravoslávnom kostole zriadená v roku 1967.

Kultúrne zariadenia v meste tvoria zariadenia s mestskou pôsobnosťou, ako i zariadenia s regionálnou pôsobnosťou (divadlo, knižnice, galérie, múzeá). Tieto zariadenia sú sústredené väčšinou v centrálnej časti mesta.

Kultúrny život v meste Komárno v najväčšej miere zabezpečuje Mestské kultúrne stredisko (MsKS) so sídlom na Hradnej ul. 1, ktoré je zriaďovateľom súborov a krúžkov záujmovej umeleckej činnosti - hudobných, speváckych, tanečných a divadelných súborov, ktorým vytvára optimálne podmienky pre ich plynulú činnosť. Venuje sa klubovej aktivite a kurzom, permanentne organizuje akcie väčšieho formátu: súťaže, festivaly a prehliadky zamerané na hudbu, spev a divadlo (napr. Komárňanské dni, Jókaiho dni, Letný mládežnícky divadelný tábor, Medzinárodné interpretačné kurzy komornej hudby, Medzinárodná spevácka súťaž Lehárovo Komárno a i.). MsKS má k dispozícii na krátkodobý prenájom pre potreby realizácie podujatí rôzneho charakteru niekoľko viacúčelových sál (Veľká sála MsKS, Žltá sála MsKS, vestibul – prízemie MsKS, Dôstojnícky pavilón, Klub pavilón) a priestory v Kultúrnom dome Kava a Kultúrnom dome Nová Stráž.

Zoznam kultúrnych zariadení v meste Komárno je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka B7-46: Kultúrne zariadenia v meste Komárno

Názov zariadenia	Adresa
Mestské kultúrne stredisko v Komárne	Hradná 1
Jókaiho divadlo	Petőfiho 1
Knižnica Józsefa Szinnyeiho v Komárne	Eötvösa 35
Miestny odbor Matice slovenskej Komárno	Nám. M. R. Štefánika 6
Amfiteáter Dôstojníckeho pavilónu	Župná 5
Amfiteáter AMFI – letné kino	Ul. Mieru
Csemadok - Základná organizácia Komárno; Csemadok Galéria, Kossuthovo nám.	Nám. Kossútha 3
Regionálne osvetové stredisko v Komárne	Petőfiho 2
Podunajské múzeum v Komárne	Palatínova 13
Galéria Limes (galéria súčasného umenia)	Františkánov 31
T-Galéria	Okružná cesta – Bašta V
Kino Tatra	Župná ul. 16

Zdroj: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Komárno na roky 2015-2022; informačné materiály jednotlivých inštitúcií

Mesto Komárno postupne vyrástlo na významné stredisko kultúry, o čom svedčia mnohé podujatia medzinárodného charakteru. Ročne alebo periodicky sa opakujúce kultúrne podujatia umocňujú zviditeľnenie mesta aj v umeleckých a vedeckých kruhoch. Medzinárodná spevácka súťaž - Lehárovo Komárno, organizovaná dvojročne a s ním spojený Lehárov festival je usporiadaný na počesť rodáka z Komárna, autora populárnych operetných melódií. K srdciam obyvateľov regiónu, ako aj hostí nielen zo Slovenska, ale i zo zahraničia, prirástlo každoročne opakujúce sa týždenné podujatie - Komárňanské dni, v rámci ktorých je organizovaný aj medzinárodný pouličný beh Komárno - Komárom. Na počesť ďalšieho rodáka mesta, romantického spisovateľa Móra Jókaiho, sa každoročne organizujú Jókaiho dni, ktoré sú oslavou literárneho umenia, ale aj súťažou maďarských divadelných súborov a jednotlivcov v prednese prózy a poézie. Každoročne sa opakujú Cyrilo-metodské slávnosti a Matičné dni, ktoré sú folklórnym festivalom slovenskej národnej kultúry za účasti súborov zo zahraničia. Na báze odbornej, vedeckej činnosti každoročne sa opakujú Selyeho dni a trojročne konaná konferencia tzv. Prowázekove dni s udelením Prowázekovej medaily najvýznamnejším vedcom v odbore mikrobiológie. Na kultúrne podujatia využíva mesto Komárno rôzne priestory od kultúrneho domu, cez rôzne areály, pódiá, námestia a budovy.

Mesto podporuje aktívnu kultúrnu činnosť záujmových združení, umeleckých súborov a zoskupení. V Komárne sa nachádzajú rôzne spolky, združenia a organizácie. Kultúrnymi a spoločenskými akciami sa oslovujú široké vrstvy obyvateľstva, čím sa nepriamo vychovávajú občania a zvyšuje sa kultúrna úroveň obyvateľstva.

Tabuľka B7-47: Štatistické informácie za mesto Komárno – okruh Kultúra

Názov ukazovateľa	rok 2013
Verejné knižnice vrátane pobočiek	2
Verejné knižnice - počet knižničných jednotiek spolu	98 777
Verejné knižnice - počet používateľov	2 066
Kiná stále	1
Sedadlá v kinách stálych	70
Premietacie sály	1
Divadlá	2
Sedadlá v divadlách	413
Múzeá	4
Galérie	0
Kultúrno-osvetové zariadenia	1

Zdroj tabuľky: Štatistický úrad SR, 2016

Pre rôzne kultúrno-spoločenské podujatia, koncerty, vystúpenia, zhromaždenia je vhodné naďalej podporovať využitie exteriérových priestorov v pešej zóne v centre mesta – Nádvorie Európy, Námestie gen. Klapku, Lehárovo námestie, Nám. M. R. Štefánika. Pre zdôraznenie kultúrnohistorických hodnôt areálov Starej a Novej pevnosti, či pevnostného systému s opevnením je potrebné začleniť kultúrne a umelecké aktivity primárne do týchto štruktúr. Pre šírenie kultúrnej osvety je potrebné zachovať amfiteáter – letné kino, prípadne rozvíjať iné voľné plochy v urbánnom prostredí mesta alebo v prírode.

V budúcom období je potrebné rozšíriť kapacity a ponuku kultúrnych zariadení, modernizovať ich vnútorné vybavenie a priestory, doplniť chýbajúce výstavnícke zariadenie/halu (areál), zvyšovať atraktivitu kultúrnych podujatí, zabezpečiť ich väčšiu propagáciu, rozšíriť ich o nadregionálne kultúrne podujatia prezentujúce kultúru dunajského regiónu a tiež ich ponuku pre rôzne vekové kategórie obyvateľstva, zviditeľňovať kultúrno-historické hodnoty v meste, dbať o ochranu kultúrnych pamiatok, postupne ich zrekonštruovať, umiestniť v nich expozície dokumentujúce ich históriu. Pozitívom by bolo nepochybne aj vybudovanie atraktívneho mestského nábrežia – dunajskej promenády pre kultúrne, spoločenské a voľnočasové aktivity s doplnením drobných zariadení maloobchodu a služieb. Zároveň by bolo vhodné na zvýšenie atraktivity mesta Komárna a mesta Komárom na maďarskej strane a tým aj na posilnenie rozvoja cestovného ruchu zvážiť realizáciu vyhliadkovej terasy (veže) s panoramatickým výťahom nad bývalou colnicou na Alžbetinom ostrove.

V ďalšom rozvoji týchto zariadení predpokladáme ich umiestňovanie do jestvujúcich kultúrnych zariadení prípadne počítame s ich integráciou s inými vhodnými druhmi občianskej vybavenosti (školské zariadenia, zariadenia sociálnych služieb, športové a voľnočasové zariadenia, obchod, služby a i.). Takýmto spôsobom vytvárané viacúčelové objekty rozšíria ponuku už existujúcich služieb a voľnočasových aktivít pre obyvateľov mesta, aj spádového územia.

Reurbanizačná koncepcia rozvoja si za primárny cieľ kladie obnovu a opätovné začlenenie Starej a Novej pevnosti do fungujúcej štruktúry mesta. Prebiehajúca rekonštrukcia Novej pevnosti prinesie rozsiahlu výmeru potenciálne využiteľnej podlažnej plochy. Využitie takto významného priestoru však musí byť na vyššej kultúrnej i spoločenskej úrovni. Akcelerácia takéhoto procesu môže byť zahájená napr. aj presťahovaním mestského úradu, ktorý by sa po niekoľkých rokoch usídlil v jednom objekte. Po etablovaní sa predstaviteľov samosprávy by sa koncentračne začala rozvíjať aj kultúra, umenie, výstavníctvo, múzejníctvo a pod. Do pevnosti by sa tak vrátil život, čo by sa odzrkadlilo aj v priľahlých verejných priestoroch. V súčasnosti využívané objekty pre výkon mestského úradu by mohli byť následne odpredané do súkromného vlastníctva, čím by si mesto generovalo finančné príjmy.

V ÚPN sú rezervované plochy pre rozvoj verejnej – nekomerčnej občianskej vybavenosti, na ktorých je možné realizovať aj zariadenia kultúry a umenia. Ich lokalizácia je navrhnutá v centrálnych polohách rozsiahlejších novovznikajúcich lokalít tak, aby nevznikali nové monofunkčné zóny bývania, resp. aby bola rezervovaná plocha s čo možno najširším pokrytím obyvateľstva občianskou vybavenosťou verejnoprospešného charakteru.

V súlade s ďalším rozvojom mesta navrhujeme doplniť v blízkej dostupnosti k novonavrhovaným lokalitám s dominantnou obytnou funkciou menšie kultúrno-spoločenské zariadenia (klubové osvetové zariadenia, menšie knižnice, čitárne) a zariadenia pre mládež (kluby mládeže) a pre rodiny s deťmi, ktoré budú vytvárané ako menšie samostatne stojace zariadenia alebo vostaviteľné zariadenia občianskej vybavenosti v parteri polyfunkčných domov.

Podľa metodickej príručky pre obstarávateľov a spracovateľov územnoplánovacej dokumentácie – „Štandardy minimálnej vybavenosti obcí – aktualizácia“ (spracovateľ AŽ PROJEKT s.r.o, Bratislava, r. 2010) sa odporúča, aby bola obec – mesto veľkostnej kategórie 30-50 tis. obyvateľov (pozn.: výhľadovo uvažujeme v Komárne s počtom 42-43 tis. osôb) v rámci vlastného územia vybavená kultúrnymi zariadeniami nasledovného druhu – verejná knižnica, výstavné priestory (výstavné areály a siene), múzeum (s pobočkami), galéria (zbierka, s pobočkami), koncertná sála/hudobné sály/tanečné sály, kultúrne a voľnočasové centrum, prírodné amfiteátre/letné kiná, hvezdáreň/planetárium, zhromažďovací priestor (verejná voľná plocha – námestie, zábavné plochy), kultúrno-osvetové zariadenia/klubovne, kostoly (chrámy) a pastoračné centrá/modlitebne/zborové domy/synagógy/meditačné priestory, cintoríny/domy smútku/urnové

háje/krematóriá. Ako alternatívne doplnenie kultúrnej infraštruktúry sa odporúča vedecká knižnica, divadlo, viacúčelová hala a kino (multikino).

B.7.2.4.2 KULTÚRNE A HISTORICKÉ PAMIATKY

Následkom neustálych vojnových ťažení a častých prírodných pohrôm, ktoré postihli mesto a okolie, sa tu z najstarších kultúrno-historických pamiatok zachovalo iba niekoľko. Väčšina z nich bola spustošená za tatárskeho vpádu a tureckých nájazdov, čo sa ešte uchovalo, to zničili povodne a zemetrasenia. Okrem toho najstaršiu časť Komárna v čase rozšírenia pevnostného systému vyvlastnili pre vojenské účely a zdemolovali. Preto okrem starej pevnosti, niekoľkých ranostredovekých kostolov sa na území okresu nezachovali skoro žiadne staršie kultúrno-historické pamiatky.

Väčšina objektov, ktoré sú dnes pamiatkovo chránené pochádza z obdobia po 17. storočí. Napriek tomu však predstavujú značné historické a kultúrne hodnoty. Na území Komárna sa okrem pamiatkovo chránených budov v hojnom počte nachádzajú archeologické náleziská dokumentujúce kultúrne vrstvy od staršej doby kamennej až po novovek.

Rieky Dunaj a Váh tvorili kedysi hlavné dopravné tepny, ktorými sa k nám dostávali všetky národy. Veľký počet pamiatok dokumentujúcich prítomnosť rôznych národov a etník (Kelti, Rimania, Avari, a pod.) si môže návštevník prezrieť vo výstavných miestnostiach Podunajského múzea. Okrem spomenutých archeologických nálezov a pamiatok rôznych stavebných slohov predošlých storočí sa v meste Komárno nachádza aj značný počet pamiatkovo chránených umeleckých diel a iných z hľadiska histórie a histórie umenia vzácnych predmetov, zariadení a ďalších pamiatok cirkevného a svetského charakteru.

PEVNOSTNÝ SYSTÉM

Rozsiahly pevnostný systém sa postupne začlenil do celku rozrastajúceho sa mesta. Celý novodobý pevnostný systém predstavuje z hľadiska fortifikačných stavieb na Slovensku významnú pamiatku s relatívne dobre zachovanými stavebnými prvkami. Doterajšie rôznorodé využitie jednotlivých fortov obrannej reťaze je nevhodné. Nielenže nedovoľuje prezentovať fortifikačný systém komplexne, využiť jej veľké priestorové kapacity na celospoločenské potreby, ale navyše je príčinou devastácie jej podstaty neodbornými zásahmi.

V období tatárskych vpádov, kedy bola veľká časť nášho územia spustošená, sa dokázalo ubrániť len niekoľko silných hradov. Medzi ne patrilo i Komárno. Po ústupe Tatárov z Uhorska (1265) kráľ udelil mestské práva Komárnu. Vznik prvej murovanej pevnosti či hradu v Komárne môžeme datovať do rokov 1265-1268.

Pevnosť v Komárne zaraďujeme medzi najstaršie hrady vystavané v našich krajinách. Komárno bolo kráľovským hradom blízko hranice vtedajšieho štátu a tak bolo prirodzené, že v nasledujúcich storočiach ho zosilňovali a zdokonaľovali. Komárňanský pevnostný systém bol najväčšou a najsilnejšou fortifikačnou stavbou rakúsko-uhorskej monarchie. Vybudovali ho pre 200 tisícovú armádu dokonalou stavebnou technikou. Vonkajší obvod Palatínskej a Vážskej línie dosahuje dĺžku 6 km a ich zastavaná plocha s ochranným pásom meria približne 120 tisíc m² Hrot západného bastiónu Novej pevnosti nesie nápis: NEC ARTE NEC MARTE (Ani ľsťou, ani silou). Tieto slová v plnej miere charakterizujú na svoju dobu dokonalý nedobytný pevnostný systém. Pre svoju historickú, dokumentačnú a architektonickú hodnotu ho vyhlásili za národnú kultúrnu pamiatku.

CELEMENTIA

Rímsky vojenský tábor nachádzajúci sa v susednej obci Iža (lokalite Leányvár – Dievči hrad) sa nachádza 6 km od Komárna. Rimania už na konci 1. storočia budovali pozdĺž Dunaja opevnené vojenské tábory tzv. Limes Romanus, ktoré je súčasťou Komárna. Bola to jediná rímska limitná pevnosť, ktorá bola na tomto úseku hraníc predsunutá na ľavú stranu Dunaja. Do riešeného územia mesta Komárno zasahuje na východnom okraji vymedzené ochranné pásmo národnej kultúrnej pamiatky areálu kastela Iža – Leányvár. V záujme zachovania dominantnosti areálu kastela je v rámci vymedzeného ochranného pásma nevyhnutné rešpektovať prírodno-poľnohospodársky charakter územia. Z tohto dôvodu sa nová zástavba v území ochranného pásma pripúšťa len po dohode s Krajským pamiatkový úradom Nitra.

ALŽBETIN MOST

Pri styku troch krajov: Zadunajsko, Žitný Ostrov, Matúšova zem, sa do dôležitej vodnej cesty - Dunaja vlieva Vážsky Dunaj. Tu bol brod, ktorý vyhovoval aj na prechod väčších jednotiek. Dôležitosť prievozu pred reguláciou riek bola veľmi veľká, nakoľko na iných miestach prechod cez močiare a ramená bol takmer nemožný. Po prievoze bol pokrokovou stavbou na Dunaji most na lodiach. Prvý takýto most bol postavený v roku 1586 na 79 lodiach a o dĺžke 500 krokov. Po ére kyvných a lodných mostov sa prvýkrát o pevnom moste pojednáva až v roku 1875. Stavba prvého pevného mosta bola schválená v roku 1891 ministrom Baross Gáborom na základe poverenia zo Schönbrunnu. Po otvorení mosta bol lodný most v r. 1892 rozobraný. Novopostavený most v Komárne bol pomenovaný s kráľovým súhlasom menom jeho manželky - Alžbetin most.

B.7.2.4.3 VÝZNAMNÉ BUDOVY

MESTSKÁ RADNICA

Je najcharakteristickejšou pamiatkou neoklasicistického stavebného slohu v Komárne, ktorá bola vo svojej pôvodnej podobe postavená v roku 1725. Bola používaná na zasadnutia mestskej rady, ktorej pozemok zakúpilo mesto ešte v roku 1690. Radnicu úplne zničilo zemetrasenie v roku 1763. Obnova budovy sa uskutočnila v roku 1766, ale často sa opakujúce prírodné katastrofy ju opäť zničili. Na jej základoch bola postavená v roku 1875 podľa projektu architektov Gorstenbergena a Arvého nová radnica, ktorá stojí dodnes.

ŽUPNÝ DOM

Vo svojej pôvodnej podobe bol vybudovaný v roku 1798 v neskorobarokovom slohu. V roku 1813 bol prestavaný v klasicistickom slohu. V 80-tych rokoch 19. storočia budovu nadstavali a obnovili fasádu podľa projektu architektov Arvého a Gorstenbergena.

BUDOVA BÝVALÉHO JEZUITSKÉHO KOLÉGIA

Baroková budova bývalého jezuitského kolégia patrí medzi najstaršie stavby mesta. Jej najstaršia časť bola postavená ešte v roku 1654. V rokoch 1748-1757 budovu prestavali a značne rozšírili.

DÔSTOJNÍCKY PAVILÓN

Budovu vybudovali v rokoch 1858-1863 v neogotickom štýle, pripomínajúcom anglickú gotiku. V tejto rozsiahlej budove v tvare „U“, jednej z najväčších objektov mesta, bol kedysi vybudovaný dôstojnícky zbor miestnej vojenskej posádky. Pôvodne budova slúžila ako súbor dôstojníckych bytov pre dôstojníkov cisárskej a kráľovskej armády a ich rodiny. Na prízemí bolo zriadené kasíno pre dôstojníkov, ktoré dnes slúži pre reprezentačné účely mesta. V súčasnosti budova slúži účelom rôznych kultúrnych, zdravotníckych, školských zariadení, po zreštaurovaní sa používa veľká sála na slávnostné akty ako promócie absolventov City University, audiencie primátora a pod. Na nádvorí sa v r. 1999-2000 vybudoval amfiteáter. Most, umiestnený na nádvorí symbolizuje spoluprácu Komárna a Komárom.

BUDOVA PODUNAJSKÉHO MÚZEA

Pozoruhodnou pseudoromantickou stavbou mesta je budova Podunajského múzea postavená v roku 1913 za osem mesiacov. Pôvodne slúžila ako kultúrny palác na usporadúvanie kultúrnych a spoločenských akcií, dnes je vyhradená pre muzeálne účely.

BUDOVA SLOVENSKÉHO GYMNÁZIA, BÝVALÁ CHLAPČENSKÁ ŠKOLA

BUDOVA SÚDU

Budovu postavili v rokoch 1895-96 a nesie neorenesančné stopy. Je jednou z významných pamiatok vtedajšieho staviteľstva. Stavba bola zrealizovaná na základe projektov profesora Sándora. V budove od prvopočiatkov až do dnešných čias sídli súdna prokuratúra.

BUDOVA ZICHYHO PALÁCA

Dvojposchodová budova bola postavená v 2. polovici 17. storočia a po roku 1763 bola niekoľkokrát prestavaná v klasicistickom štýle. Vjazd do objektu je lemovaný portálom uprostred fasády, nad ním je balkón so železnou klasicistickou mrežou. Vo dvore sú otvorené arkády.

BUDOVA BÝVALEJ KAVIARNE ZLATÁ RYBA

V roku 1907 ju dal postaviť Pick Ignác, obchodník.

BÝVALÝ HOTEL A KAVIAREŇ GRAND

Eklektická budova bola postavená v rokoch 1889-1901.

SECESNÁ BUDOVA SLOVENSKEJ SPORITEĽNE

Secesná budova bola postavená v rokoch 1901-1902 podľa projektov Ferenca Fischera. Jej brána je dielom komárňanského umeleckého zámočníka Andrása Töröka.

BUDOVA JÓKAIHO DIVADLA

Jókaiho divadlo bolo otvorené v roku 1987 po viac ako desiatich rokoch stavebných prác (1975-1987). Ide o objekt s jedným podzemným a dvoma nadzemnými podlažiami, nad ktorými vystupuje nadstavba javiskového povraziska. Hmotové riešenie zadnej - juhovýchodnej časti divadla má formu jednoduchého pravouhlého kubusu, zatiaľ čo vstupná – severozápadná časť divadla pracuje s dynamickou hrou konvexne zaoblených objemov. Tieto vybiehajúce zaoblené formy schodiskových a skúšobných priestorov majú asociovať neďaleké oporné múry komárňanskej pevnosti. Vo vstupnej časti budovy sa nachádza plastika sochára Bártfaya, na poschodí, steny zdobia plastiky sochára Kaveckého a interiér dopĺňajú práce maliara Mestera Petra.

VODÁRENSKÁ VEŽA

Vodárenská veža v Komárne (vodojem) bola postavená v roku 1902 v duchu dobového romantizmu na vtedajšom okraji mesta v blízkosti bývalého srbského cintorína. Projekt vypracoval Zarka Elemér v roku 1901. Je jednou z najcharakteristickejších budov v meste. Veža je vysoká 28 metrov a jej celkový objem nádrže je 500 kubických metrov. Z dôvodu zvýšených tlakových pomerov vo vodovodných potrubiach však už nie je v prevádzke, avšak stále je udržiavaná v prevádzkyschopnom stave.

B.7.2.4.4 PAMÄTNÉ MIESTA A PAMÄTNÍKY

TROJIČNÝ STĺP – SÚSOŠIE NAJSVÄTEJŠEJ TROJICE

Bol postavený v roku 1715 na námestí naproti radnici, pripomína morovú epidémiu z rokov 1710-11 a udalosti z obdobia Rákócziho povstania. Na vrchole stĺpu je umiestnené súsošie znázorňujúce Svätú Trojicu a korunováciu Panny Márie, na podstavci sú postavy piatich svätých - sv. Antona, sv. Sebastiána, sv. Rozálie, sv. Rocha a sv. Františka Xaverského.

PAMÄTNÁ TABUĽA MÓRA JÓKAIHO

Na pamiatku veľkého komárňanského rodáka, svetoznámeho romantického spisovateľa. Okrem zachovalých rukopisov a osobných predmetov pripomínajú túto osobnosť i pamätné tabule, z ktorých jedna označuje miesto, kde stál jeho rodný dom.

PAMÄTNÁ TABUĽA FRANZA LEHÁRA

30. apríla 1870 sa tu narodil svetoznámy skladateľ operiet a dirigent.

POMNÍK FRANZA LEHÁRA

Pomník bol odhalený 5. júna 1980 pri príležitosti jeho narodenia. Autorom je akademický sochár Emil Venkov.

POMNÍK MÓRA JÓKAIHO

Tento pomník dali zhotoviť obyvatelia Komárna z verejnej zbierky v roku 1937 na počesť veľkého spisovateľa. Je umiestnený na nádvorí Podunajského múzea. Sediaca bronzová socha spisovateľa v nadživotnej veľkosti, spočívajúca na širokom, stupňovite sa zmenšujúcom travertínovom podstavci, je dielom komárňanského sochára Júliusa Berecza.

POMNÍK GENERÁLA JURAJA KLAPKU

V maďarskej buržoázno-demokratickej revolúcií v rokoch 1848/49 komárňanská pevnosť odolávala útokom reakčných cisárskych vojsk. Hrdinskému veliteľovi pevnosti dalo mesto v roku 1896 postaviť pomník, ktorý zhotovil sochár József Róna. Po skončení 2. svetovej vojny, v časoch nacionálnej neznášanlivosti odstránili sochu z námestia a previezli ju do pevnosti. Pri príležitosti

700-ho výročia udelenia mestských privilégií Komárnu znovu postavili sochu na novom podstavci v parku pred pevnosťou. Po roku 1989 sochu znovu postavili na jej pôvodnom mieste – na radničnom námestí.

POMNÍK GENERÁLA M. R. ŠTEFÁNIKA

Milan Rastislav Štefánik – astronóm, pilot, politik, generál francúzskej armády, prvý československý minister vojny. Pomník bol postavený v roku 1936 významným českým sochárom Otakarom Španielom. Od roku 1990 stojí pred budovou Matice slovenskej.

POMNÍK PADLÝM V I. SVETOVEJ VOJNE – POMNÍK LEGIONÁROM

Na vojnovom cintoríne v Komárne je evidovaných viac ako 6 000 pochovaných vojakov rôznych národností. V tomto prípade sa z lazaretného cintorína stal mestský, na ktorom boli vybudované aj civilné hroby, takže zostala len malá časť vojnových hrobov.

POMNÍK OBETIAM II. SVETOVEJ VOJNY

Pomník hrdinom bojujúcim v SNP je postavený v objekte Slovenských lodeníc.

POMNÍK OBETIAM II. SVETOVEJ VOJNY

Pomník padlým v SNP a v II. svetovej vojne na rímsko-katolíckom cintoríne v Komárne.

POMNÍK OBETIAM II. SVETOVEJ VOJNY A INTERBRIGADISTOM

Pomník ČA a interbrigadistom v Španielsku sa nachádza v areáli prístavu Komárno.

POMNÍK OBETIAM FAŠIZMU

Je venovaný pamiatke občanov, ktorí v čase 2. svetovej vojny boli odvlečení a zavraždení nemeckými fašistami.

PAMÄTNÁ TABUĽA OBETIAM HOLOCAUSTU

Nachádza sa na severnej stene Malej synagógy. Pamätná tabuľa s hebrejským, slovenským a maďarským nápisom bola odhalená 29. apríla 1992.

POMNÍK PADLÝCH VOJAKOV MAĎARSKEJ ČERVENEJ ARMÁDY

Pomník - náhrobok, umiestnený v rímsko-katolíckom cintoríne, pripomína hrdinstvo 102 vojakov a robotníkov, ktorí v roku 1919 v čase Maďarskej republiky rád položili svoje životy pri pokuse o nastolenie vlády proletariátu v Komárne. V noci na 1. mája 1919 menšie útvary maďarskej Červenej armády, robotníci z Gyoru a Tatabánye a komárňanskí proletári, ktorí boli vtedy v Maďarsku, sa spoločnou silou pokúsili dobyť a obsadiť mesto Komárno. Na pamiatku hrdinov, ktorí v tomto boji padli, dali postaviť obyvatelia Komárna tento pomník.

B.7.2.4.5 CIRKEVNÉ BUDOVY

PRAVOSLÁVNY KOSTOL POLOŽENIA RÚCHA PRESVÄTEJ BOHORODIČKY (OBETOVANIA PANNY MÁRIE – PODĽA ÚZKP)

Vzácnou a svojráznou kultúrno-historickou pamiatkou mesta je Pravoslávny kostol postavený v neskorobarokovom slohu koncom 18. storočia. Z umelecko-historického hľadiska najcennejšiu časť kostola tvoria dubové barokové stallá, ikonostáz a v kostole umiestnené ikony zo 16.-18. storočia. Ikony sem boli prenesené z Balkánu Srbmi, ktorí sa v čase tureckého nebezpečenstva usadili v meste. Základný kameň najstaršieho kostola Srbov položili ešte v roku 1511 a bol postavený na území dnešnej pevnosti.

KOSTOL SV. ONDREJA

Kostol dali postaviť Jezuiti v rokoch 1748-1755. Počas zemetrasenia v roku 1763 a neskôr za obliehania v roku 1848 následkom požiaru sa kostol značne poškodil. Posledná prestavba kostola sa uskutočnila v rokoch 1850-1860, po ktorej na ňom prevládajú barokové prvky.

KOSTOL BOŽSKÉHO SRDCA JEŽIŠOVHO (VOJENSKÝ KOSTOL)

Pôvodný františkánsky kostol vznikol prestavbou staršieho kalvínskeho kostola v rokoch 1677-1681. Potom, čo františkáni v roku 1809 z Komárna odišli, slúžili kostol a jeho prístavba armáde. V

90. rokoch 20. storočia prešiel poslednou veľkou rekonštrukciou a odvtedy slúži ako galéria (Galéria Limes).

KOSTOL SV. ROZÁLIE

Zaujímavou pamiatkou v empirickom stavebnom slohu (posledné obdobie klasicizmu) je kostol sv. Rozálie, postavený v roku 1848. Pozornosť záujemcov upúta svojou netypickou formou. Budova bola projektovaná a vybudovaná podľa vzoru rímskych rotúnd. V exteriéri k oválu lode, ktorá je zaklenutá laternovou kupolou, sa pripája obdĺžnikové presbytérium. Na protiľahlej strane je umiestnený chór s organom. V roku 2011 bol obnovený. V jeho bezprostrednom okolí sa nachádza kalvária.

KOSTOL REFORMOVANEJ CIRKVI

Kostol začali stavať 13. marca 1787 a vysvätili ho 21. septembra 1788. So stavbou veže kostola sa začalo v roku 1818, ale pre nedostatok peňazí sa ju podarilo dokončiť až v roku 1832. Vtedy sa vytvorila aj čelná strana kostola v slohu empír. Do novej veže dala cirkev odliať v r. 1837 tri nové zvony a v roku 1839 sa na vežu dostali vežové hodiny od budínskeho majstra Jozefa Jauschmanna. 29. septembra 1849 mesto obliehajúce cisárske vojská podpálili kostol. Zhorela strecha, zničili sa zvony i vežové hodiny. V roku 1850 bola strecha kostola obnovená a v r. 1853 dokončili i obnovu interiéru.

KOSTOL EVANJELICKEJ CIRKVI AUGSBURSKÉHO VYZNANIA

Kostol bol postavený v klasicistickom štýle v roku 1796, posvätený v januári 1978, ale veža bola pristavaná až v roku 1899. Exteriér bol koncom 19. storočia prefasádovaný do neoklasicistického štýlu. Následne bol renovovaný v roku 1975.

MALÁ SYNAGÓGA, SOCIÁLNY ÚTULOK ŽIDOVSKEJ NÁBOŽENSKEJ OBCE

Pôvodný objekt židovského starobinca, ktorý bol postavený v roku 1896, dnes slúži miestnej židovskej obci ako komunitné centrum.

KAPLNKA SV. ANNY, BÝVALÝ ŠPITÁL

Prvý špitál, neskôr chudobinec mesta, bol umiestnený v budove, v ktorej sa nachádza i dnešná kaplnka sv. Anny. Budova, ktorá videla more ľudského utrpenia, bola postavená v 18. storočí a nesie znaky barokového a klasicistického stavebného slohu.

Tabuľka B7-48: Kultúrne pamiatky

Prehľad kultúrnych a historických zariadení v meste Komárno					
Zariadenie	**Počet**	**Poznámka**	**Zariadenie**	**Počet**	**Poznámka**
kultúrny dom	2	MsKS, Dom Matice slovenskej	parky	4	-
dom smútku	2	katolícky, reformovaný	farský úrad	4	-
kostol	2	rímsko-katolícky	zaujímavosti a iné pamiatky	2	NKP Pevnostný systém NKP vodárenská veža
	1	evanjelický			
	1	reformovaný			
	1	grécko-katolícky			
	1	nevysvätený - bývalý vojenský kostol – v súčasnosti Limes Galéria moderného umenia	archeologické náleziská	30	-
			klub mládeže	1	Centrum voľného času
kaplnka	2	-	múzeum	1	-
knižnica	1	-	sochy	43	-
klub dôchodcov	1	-	chránené územia	1	-
cintorín	3	-	významné hroby	10	-

Zdroj: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Komárno na roky 2015 - 2022

B.7.2.5 TELESNÁ KULTÚRA A ŠPORT

Problematika telesnej kultúry a športu je spracovaná v kapitole Rekreácia a cestovný ruch.

B.7.2.6 VEREJNÁ ADMINISTRATÍVA A SPRÁVA

Lokalizácia zariadení verejnej administratívy a správy v meste Komárno vychádza z významu a funkcie mesta v organizácii štátnej správy v SR. Komárno je okresným mestom, s čím súviselo konštituovanie okresných orgánov štátnej správy, ako aj ďalších nadväzných inštitúcií. Tieto zariadenia sú lokalizované predovšetkým do priestoru mestského centra a spolu s inštitúciami bankovníctva, finančníctva a poisťovníctva sa stávajú zaujímavými dominantami mestského prostredia.

Tabuľka B7-49: Zariadenia verejnej administratívy a správy v meste Komárno

ulica	č. d.	názov zariadenia
Nám. Gen. Klapku	1	Mestský úrad Komárno
Pevnostný rad	3	Matričný úrad
Nám. Gen. Klapku	7	Spoločný školský úrad
Pevnostný rad	3	Spoločný stavebný úrad
Dunajské nábrežie	11/a	Daňový úrad Nitra – pobočka Komárno
M. R. Štefánika	10	Okresný úrad Komárno
Pohraničná	6	Okresná prokuratúra Komárno
Pohraničná	6	Okresný súd Komárno
Pohraničná	8	Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Komárno
Záhradnícka	6	Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Komárno – oddelenia dokladov – občianske preukazy, cestovné doklady, zbrojné preukazy, vodičské preukazy, evidencia vozidiel
Pohraničná	8	Obvodné oddelenie Policajného zboru Komárno
Záhradnícka	6	Oddelenie mýtnej polície Policajného zboru Komárno
Hradná	3 692	Mestská polícia Komárno
Most		Colný úrad Nitra – pobočka Komárno – colná a daňová správa
Hradná	2	Štátny archív v Nitre – pracovisko Archív Komárno
Mederčská	39	Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Komárne
M. R. Štefánika	9	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno
Petofiho	7	Sociálna poisťovňa – pobočka Komárno
Družstevná	16	Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Komárno
Okružná	2 368	Regionálna správa a údržba ciest Nitra a.s. – Stredisko Komárno
Senný trh	4	Regionálna poľnohospodárska a potravinárska komora Komárno
Štúrova	5	Regionálna veterinárna a potravinová správa Komárno
Senný trh	4	Regionálne pracovisko Pôdohospodárskej platobnej agentúry Komárno
Nám. Gen. Klapku	1	Európske zoskupenie územnej spolupráce Pons Danubii
Damjanichova	3	Slovenská pošta 1
Budovateľská	3 737	Slovenská pošta 3
Hlavná	34	Slovenská pošta 4
Biskupa Királya	3	Slovenská pošta 5

Zdroj: oficiálna internetová stránka mesta Komárno, vlastný prieskum AUREX spol. s r.o.

Okrem týchto zariadení sa v meste Komárno nachádza aj viacero exekútorských úradov, notárskych úradov, notárskych a advokátskych kancelárií.

V ÚPN sú rezervované plochy pre rozvoj verejnej – nekomerčnej občianskej vybavenosti, na ktorých je možné realizovať aj zariadenia verejnej správy a administratívy. Ich lokalizácia je navrhnutá v centrálnych polohách rozsiahlejších novovznikajúcich lokalít tak, aby nevznikali nové monofunkčné zóny bývania, resp. aby bola rezervovaná plocha s čo možno najširším pokrytím obyvateľstva občianskou vybavenosťou verejnoprospešného charakteru, ktorú v tomto prípade tvoria napr. pošty, úrady alebo pracoviská verejnej správy a pod.

Reurbanizačná koncepcia rozvoja si za primárny cieľ kladie obnovu a opätovné začlenenie Starej a Novej pevnosti do fungujúcej štruktúry mesta. Prebiehajúca rekonštrukcia Novej pevnosti prinesie rozsiahlu výmeru potenciálne využiteľnej podlažnej plochy. Využitie takto významného priestoru však musí byť na vyššej kultúrnej i spoločenskej úrovni. Akcelerácia takéhoto procesu môže byť zahájená napr. aj presťahovaním mestského úradu, ktorý by sa po niekoľkých rokoch usídlil v jednom objekte. Po etablovaní sa predstaviteľov samosprávy by sa koncentračne začali rozvíjať aj iné pracoviská mestskej, okresnej, krajskej, či dokonca štátnej samosprávy, prípadne iných verejne pôsobiacich inštitúcií. Do pevnosti by sa tak vrátil život, čo by sa odzrkadlilo aj v priľahlých verejných priestoroch. V súčasnosti využívané objekty pre výkon mestského úradu by mohli byť následne odpredané do súkromného vlastníctva, čim by si mesto generovalo finančné príjmy.

B.7.2.7 BANKOVNÍCTVO, FINANČNÍCTVO A POISŤOVNÍCTVO

Bankové a iné finančné inštitúcie sú sústredené najmä v centra mesta. Na území mesta Komárno zabezpečujú finančné služby nasledujúce finančné inštitúcie:

Tabuľka B7-50: Zoznam finančných inštitúcií v meste Komárno

Finančné inštitúcie	Poznámka	Adresa
ČSOB, a.s.	pobočka	M. R. Štefánika 11
OTP banka, a.s.	pobočka	Záhradnícka 10
OTP banka, a.s.	pobočka	Tržničné nám. 4810
Poštová banka, a.s.	pobočka	Mederčská 4
Prima banka Slovensko, a.s.	pobočka	Mederčská 4
Raiffeisen banka	pobočka	Mederčská 4
SBERBANK Slovensko, a.s.	pobočka	Župná ulica 18
Slovenská sporiteľňa, a.s.	pobočka	Palatínova 33
Slovenská sporiteľňa, a.s.	pobočka	ORIGO, Špitálska 3
Tatra banka, a.s.	pobočka	Pohraničná 21
UniCredit Banka, a.s.	pobočka	Palatínova 39
VÚB banka, a.s.	pobočka	Tržničné námestie 1
Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s.	pobočka	Župná 14
AXA pojišťovna a.s.	pobočka	Palatínova 11
ČSOB poisťovňa, a.s.	pobočka	Rozmárínová 24
Generali Poisťovňa, a.s.	pobočka	Petofiho 3
Generali Poisťovňa, a.s.	pobočka	Záhradnícka 16
Generali Poisťovňa, a.s.	pobočka	Župná 20
Komunálna poisťovňa, a.s.	obchodné miesto	Tržničné námestie 3
Kooperativa, a.s.	pobočka	Senný trh 12
Union poisťovňa, a.s.	pobočka	Petofiho 4946
UNIQA poisťovňa, a.s.	generálna agentúra	Nám. Kossutha 1
Wüstenrot poisťovňa, a.s.	agentúra	Nám. M. R. Štefánika 2
Wüstenrot poisťovňa, a.s.	centrum	Palatínova 25

Zdroj: vlastné spracovanie, AUREX spol. s r.o., 2016

Podľa metodickej príručky pre obstarávateľov a spracovateľov územnoplánovacej dokumentácie – „Štandardy minimálnej vybavenosti obcí – aktualizácia“ (spracovateľ AŽ PROJEKT s.r.o, Bratislava, r. 2010) by mala byť obec – mesto veľkostnej kategórie 30-50 tis. obyvateľov (pozn.:

výhľadovo uvažujeme v Komárne s počtom 42-43 tis. osôb) z bankových inštitúcií minimálne 5 pobočiek bánk, 1 filiálku, 3 expozitúry, 1 zastúpenie a 10 reprezentácií/detašovaných pracovísk bánk a z poisťovacích inštitúcií minimálne 5 agentúr/pobočiek, 5 zastupiteľstiev/obchodných kancelárií a 5 kontaktných miest.

B.7.2.8 VEREJNÉ UBYTOVANIE A STRAVOVANIE

Časť Verejné ubytovanie a stravovanie je spracovaná v kapitole Rekreácia a cestovný ruch.

B.7.2.9 MALOOBCHOD A SLUŽBY

Mesto Komárno má pomerne bohatú ponuku služieb a obchodov. Nachádzajú sa tu rôzne prevádzky, ktoré poskytujú služby nielen pre svojich obyvateľov, ale aj pre obyvateľov širšieho (spádového) územia. Sú tu etablované všetky základné služby typické pre lokálnu úroveň, ako aj polyfunkčné centrá a nákupné centrá mestského a nadmestského typu s adekvátnym zastúpením zariadení maloobchodu a služieb. V rámci základnej vybavenosti sa tu nachádzajú objekty maloobchodnej siete a služieb v súkromnom vlastníctve, ako aj veľkoobchodné siete a podniky. Ich počet a kapacita je závislá od momentálnej ekonomickej úspešnosti jednotlivých majiteľov a kúpyschopnosti miestneho obyvateľstva.

V Komárne je v rámci maloobchodu rozšírený najmä maloobchod s potravinami, nápojmi a tabakom, s ovocím a zeleninou, s mäsom a mäsovými výrobkami, s chlebom, pečivom, cukrárskymi výrobkami, maloobchod s tovarom pre domácnosť, s kozmetickými a toaletnými výrobkami, s nepotravinovým tovarom v špecializovaných predajniach (napr. s textilom, odevmi, obuvou a koženým tovarom, s knihami, novinami a kancelárskymi potrebami, predmetmi pre domácnosť, s elektrickými zariadeniami pre domácnosť a iné), maloobchod s pohonnými látkami, predaj, údržba a oprava motorových vozidiel a motocyklov a iné.

Stánkový predaj, predaj výrobkov a produktov remeselníkov, drobnochovateľov, pestovateľov a podobne umožňujú nasledovné trhoviská, ktoré sa nachádzajú v meste:

- na Železničnej ulici,
- „Hradný trh“ pred pevnosťou za budovou Mestskej polície Komárno na Hradnej ul.,
- na Eötvösovej ul. pri knižnici,
- na Námestí Kossútha pri budove „Tržnice“.

V meste sú takisto každoročne organizované príležitostné trhy.

Čo sa týka služieb, zastúpenie majú rôzne obchodné služby, počítačové a súvisiace činnosti, činnosti v oblasti nehnuteľností, právne činnosti, účtovníctvo, kadernícke, kozmetické činnosti a ostatné služby.

Z väčších potravinárskych predajní sú v meste v rámci obytných území zastúpené BILLA (Mederčská 4335, Eötvösa 23 (OC Lodiar)), COOP Jednota (Petôfiho 7, Vodná 36, Rákocziho 31, Obchodná 640), Cent SUPERMARKET CBA (Eötvösa 64, Obchodná ul. 640), Lidl (Mederčská 4708).

Dve veľké obchodné centrá - hypermarket Tesco (Bratislavská cesta 4018) a obchodný dom Kaufland (Hadovská cesta 3913) sú lokalizované pozdĺž hlavnej dopravnej tepny – Bratislavskej cesty na západnom okraji mesta.

Okrem týchto, ponúkajú nákupné možnosti pre obyvateľov a turistov Komárna ďalšie väčšie obchodné centrá ako Nákupné centrum Komárno (Mestská tržnica, Námestie Kossutha č. 1), OC Lodiar (Eötvösa 23), OC Seko Center (Mederčská 4), Shopping Center Komárno (Nám. M. R. Štefánika 5) a nákupné centrum Family Center (Bratislavská cesta 4579).

Kapacity komerčnej vybavenosti vyššieho významu sú výrazne koncentrované predovšetkým do mestského centra, t.j. do urbanistického obvodu Stred II a jeho dotykového územia, ako aj do západnej časti mesta, kde sú lokalizované nákupné centrá s väčšími územnými nárokmi (hypermarket TESCO, obchodný dom Kaufland, Family Center, Merkury Market). V ostatných obvodoch sa komerčné aktivity lokalizované v obvodných a lokálnych centrách v obytnom území

podieľajú najmä na obsluhe bývajúceho obyvateľstva, resp. ju tvoria špecifické zariadenia v rámci výrobno-obslužných zón.

Stav komerčnej vybavenosti (zariadenia maloobchodu a služieb) z hľadiska územného rozloženia, ponuky druhovej štruktúry jej jednotlivých vybavenostných zariadení, ako aj z aspektu kvantitatívneho a kvalitatívneho, je v podstate vyhovujúci. Súčasné usporiadanie infraštruktúry komerčnej vybavenosti – zariadení maloobchodu a služieb na území mesta sa rešpektuje aj do budúcna, plochy jestvujúcich zariadení zostávajú k tomuto obdobiu rezervované. Nové zariadenia maloobchodu a verejného charakteru služieb je žiaduce lokalizovať v súlade s princípom rovnomerného rozloženia podporujúc tak princíp tzv. samoobslužných oblastí. Cieľom je predovšetkým podpora efektívnosti prevádzky organizmu mesta založená na pešej dostupnosti zariadení pre návštevníkov a súčasne podpora rovnomernejšieho rozloženia pracovných príležitostí v jednotlivých oblastiach mesta.

V súlade so súčasnými trendmi výstavby tzv. polyfunkčných a multifunkčných centier mestského typu s náplňou obchodnou, stravovacou, športovou a relaxačnou, kultúrnou, výstavníckou príp. rôznou obslužnou, odporúčame doplniť tieto zariadenia aj v Komárne. Ich rozvoj je však potrebné citlivo osadiť do prostredia mesta tak, aby nevznikali izolované a samostatne fungujúce objekty, ale aby boli v plnej miere využité urbanistické prístupy aj pri tvorbe ich komunikačných osí, ako aj v rámci kontaktných či rozptylových priestorov.

Ďalšie zariadenia bude potrebné budovať v súlade s rozvojom mesta a lokalizáciou nových rozvojových pólov, ako sú napr. rozvojové lokality v rámci nasledovných urbanistických obvodov mesta:

- 05 – Priemyselný obvod pri Bratislavskej ceste
- 28 – Pred lodenicou pri Bratislavskej ceste a z časti aj na severnej hrane areálu lodeníc
- 34 – Malá Iža na ľavom brehu Váhu popri ceste 1. triedy
- 17 – Hadovce v lokalite označovanej aj ako Palatínske

Z hľadiska návrhu komerčnej vybavenosti urbanistická koncepcia vychádza z posilnenia mestského centra a lokálnych centier občianskej vybavenosti menšími zariadeniami maloobchodu a služieb (lokalizácia zariadení do polyfunkčných objektov, spolyfunkčňovanie monofunkčných štruktúr), ktoré budú slúžiť na pokrytie potrieb obyvateľov mesta aj spádového okolia (základné služby), a jednak sa zameriavajú na rezervovanie nových plôch pre doplnenie potrebných zariadení základnej občianskej vybavenosti v novonavrhnutých obytných zónach. Jedná sa teda o posilnenie jestvujúcich centier bez ich plošného rozšírenia, o prienik zariadení komerčnej vybavenosti do obytnej zástavby formou doplnkových funkcií bývania a zároveň riešenie vychádza z princípu extenzívnejšieho spôsobu využitia územia.

V rámci návrhu prepojenia peších zón súmestia Komárno – Komárom sa pozdĺž Záhradníckej ul. v Komárne a Igmándi ul. v Komárome uvažuje s vytvorením mestského parteru v podobe dobudovania zariadení občianskej vybavenosti pozdĺž týchto komunikácií. Posilnenie významu Rákócziho ul., Mederskej ul. a Záhradníckej ul. v Komárne do pozície hlavných mestských radiál je navrhnuté najmä vo forme doplnenia vybavenostných funkcií, a tiež dostavbou prelúk a nezastavaných plôch do kompaktnej mestskej blokovej zástavby s mestským parterom.

Špecifikom mesta je aj lokalizácia prístavu v kontaktnej polohe s centrom mesta. V súčasnosti sa diskutuje o prebudovaní prístavu na polyfunkčné využitie bývania v nízkopodlažných bytových domoch a komerčnej občianskej vybavenosti - obchodu, služieb, ako aj kancelárskych objektov a administratívy.

Na základe výsledkov prerokovania tejto územnoplánovacej dokumentácie navrhuje ponechať západnú časť, resp. územie prístavu západne od Alžbetinho mosta pre využitie s možnosťou rekonštrukcie i dostavby nových objektov obdobného architektonického rázu. Východnú časť prístavu navrhujeme prebudovať na mestskú promenádu v priamej urbanistickej i dopravno - obslužnej nadväznosti na pamiatkovú zónu i areál Starej a Novej pevnosti.

Zariadenia komerčnej vybavenosti nie sú v ÚPN navrhované diferencovane podľa konkrétneho využitia (stravovanie, ubytovanie, obchod a služby). Navrhnuté plochy pre tieto zariadenia združujú viacero funkcií a nepredpokladajú prísnu reguláciu typu OV – v rámci regulatívov

jednotlivých funkčných plôch sú uvedené funkčné využitia v rámci jednej plochy definované ako prípustné.

Vychádzajúc z „Metodickej príručky“ (spracovateľ AŽ PROJEKT s.r.o, Bratislava, r. 2010) na základe prepočtu odporučených štandardov minimálnej vybavenosti obcí maloobchodnými zariadeniami pre obec – mesto s počtom 30-50 tis. obyvateľov (pozn.: výhľadovo uvažujeme v Komárne s počtom cca 42 tis. osôb) sa odporúča, aby k návrhovému obdobiu boli v meste Komárno minimálne 3 malé supermarkety (400-1 000 m^2), 2 veľké supermarkety (2 500-5 000 m^2), 2 malé hypermarkety (2 500-5 000 m^2), 1 hobby market (1 000 m^2 a viac), 1 menší obchodný dom a nákupné stredisko do 2 500 m^2, 1 väčší obchodný dom (2 500 m^2 a viac), 1 diskontná predajňa (400-1 000 m^2) a cca 10 600 m^2 predajnej plochy potravín a zmiešaného tovaru. V rámci vybavenosti mesta zariadeniami maloobchodu odporúča sa dopĺňať aj špecializované obchody integrované s ďalšími funkciami (stravovanie, služby a i.).

Pri rozvoji zariadení občianskej vybavenosti je potrebné zohľadňovať špecifické potreby rôznych skupín obyvateľov z hľadiska veku. V území je potrebné zamerať sa na debarierizáciu, nielen exteriérovú, ale aj v rámci vnútorných priestorov budov a na revitalizáciu budov.

B.7.2.10 NÁVRH OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

Návrh občianskej vybavenosti Územného plánu mesta Komárno vychádza z metodickej príručky pre obstarávateľov a spracovateľov územnoplánovacej dokumentácie – „Štandardy minimálnej vybavenosti obcí – aktualizácia“ (spracovateľ AŽ PROJEKT s.r.o, Bratislava, r. 2010). Význam pojmu „štandard“ si možno vysvetliť ako bežnú (dobrú) úroveň, dosiahnutú úroveň kvality, ustálenú mieru, ktorá je spravidla považovaná za referenčnú. Štandard v urbanistickej praxi predstavuje mieru kvality uspokojovania potrieb obyvateľov v určitom časovo vymedzenom období. Štandard je limitovaný hospodárskymi možnosťami. Zabezpečuje sa ukazovateľmi. Cieľom rozvoja kapacít zariadení vybavenosti by mal byť vyrovnaný štandard, kde štandard je rovný potrebe.
V skutočnosti však často štandard býva menší, než sú požiadavky. Štandard má len charakter odporučenia, resp. predstavuje vhodnosť umiestnenia určitého druhu zariadenia v obci určitej hierarchie a veľkosti (alebo v rámci jej časti).

Návrh jednotlivých druhov občianskej vybavenosti v meste Komárno je spracovaný v súlade so štandardami pre veľkostnú kategóriu 30 000 – 50 000 obyvateľov. To predstavuje rozpätie, v ktorom sa sídelná veľkosť mesta premieta v súčasnosti (stav k 31.12. 2015 – 34 333 obyvateľov podľa dát ŠÚ SR), a ktorú neprekročí ani vo výhľadovom období (cca 42 tis. obyvateľov). V súlade s výstupmi z „Metodickej príručky“ sú v návrhu vybavenosti špecifikované nasledovné zložky občianskej vybavenosti: školstvo, zdravotníctvo, sociálne veci, kultúra a osveta, telesná kultúra a šport, bankovníctvo, finančníctvo a poisťovníctvo, verejné ubytovanie a stravovanie, maloobchod. Vzhľadom na fakt, že územie má bezprostredný kontakt s mestom Komárom v Maďarsku, dá sa očakávať vzájomná deľba potrieb a využívania zariadení občianskej vybavenosti, a to komerčnej ako aj nekomerčnej sociálnej vybavenosti.

Tabuľka B7-51: Ukazovatele minimálnych potrieb zariadení občianskej vybavenosti

druh občianskej vybavenosti	účelová jednotka	mesto Komárno r. 2015	mesto Komárno suburbanizačný variant	mesto Komárno reurbanizačný variant
		34 333 obyvateľov (zdroj údaju: ŠÚ SR)	42 598 obyvateľov	41 925 obyvateľov
		počet ú.j. - minimálne potreby súčasného stavu	počet ú.j. - minimálne potreby pre počet obyv. podľa variantu A	počet ú.j. - minimálne potreby pre počet obyv. podľa variantu B
ZDRAVOTNÍCTVO				
všeobecná ambulancia - starostlivosť pre dospelých	lekárske miesto	36,74	54,30	52,74
všeobecná ambulancia - starostlivosť pre deti a dorast	lekárske miesto	15,02	21,75	21,16
špecializovaná ambulancia - gynekologická starostlivosť	lekárske miesto	14,45	20,94	20,37
špecializovaná ambulancia - zubno-lekárska starostlivosť vrátane detskej	lekárske miesto	43,13	62,48	60,78
polikliniky	počet zariadení	2	2	2
všeobecné nemocnice	počet zariadení	1	1	1
agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS)	sestérske miesto	154,5	191,7	188,7
lekárne	počet zariadení	7	8	8
zariadenia na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti	zariadenie	•	•	•
stacionár	zariadenie	•	•	•
dialyzačné strediská	zariadenie	•	•	•
liečebne	zariadenie	•	•	•
dom ošetrovateľskej starostlivosti	zariadenie	o	o	o
ambulancie záchrannej zdravotnej služby	zariadenie	•	•	•
SOCIÁLNE VECI				
zariadenie podporovaného bývania	min. počet zariadení	(1)	(1)	(1)
zariadenie pre seniorov	počet miest	21	26	25
zariadenie opatrovateľskej služby	min. počet zariadení	1	1	1
rehabilitačné stredisko	min. počet zariadení	1	1	1
domov sociálnych služieb	počet miest	69	85	84
denný stacionár	min. počet zariadení	1	1	1
nocľaháreň	min. počet zariadení	1	1	1
útulok	min. počet zariadení	(1)	(1)	(1)
zariadenie núdzového bývania	min. počet zariadení	1	1	1
integračné centrum	min. počet zariadení	1	1	1
jedáleň	min. počet zariadení	1	1	1
práčovňa	min. počet zariadení	1	1	1
stredisko osobnej hygieny	min. počet zariadení	1	1	1
opatrovateľská služba	zariadenie	•	•	•
nízkoprahové denné centrum	zariadenie	•	•	•
denné centrum	zariadenie	•	•	•
ŠKOLSTVO				
materská škola	deti/trieda	min. 10, max. 20-22		
	dostupnosť	400 m		
	počet detí	stav k 15.9. 2015 - 891 detí	1 491*	1 467*
základná škola (1.-8. ročník)	žiak/trieda	pre 0. roč. max. 16, pre I. st. 12-25, pre 1. roč. max. 22, pre II. st. 15, max. 29		
	dostupnosť	500-800 m		
	počet žiakov	stav k 15.9. 2015 - 2 651 žiakov	4 047*	3 983*
stredná škola	žiak/trieda	17-34		
	spádové územie	30 000 obyv.		
	počet študentov	stav k 15.9. 2015 - 2 235 študentov	3 408*	3 354*
základná umelecká škola	žiak/trieda	počet žiakov jednotlivých odborov podľa učebných plánov		
MŠ pre deti so zdravotným znevýhodnením	deti/trieda	min. 4 - max. 8		
ZŠ pre žiakov so zdravotným znevýhodnením	žiak/trieda	min. 4 - max. 10		
praktická škola	žiak/trieda	min. 4 - max. 10, viacnásobné postihnutie, autizmus - max. 6		
stredná škola pre žiakov so zdravotným znevýhodnením	žiak/trieda	min. 4 - max. 10		
školy a triedy pre deti a žiakov s nadaním	žiak/trieda	1.-4. roč. max. 12, 5.-9. roč. max. 16, SOŠ max. 22		
školský klub	žiak/oddelenie	max. 25		
školské stredisko záujmovej činnosti	žiak/záujmový útvar	max. 22, žiaci so zdravotným postihnutím max. 10		
centrum voľného času	zariadenie	•	•	•
školský internát	žiak/výchovná skupina	max. 30		
diagnostické centrum	deťa/diagnostická skupina	lokalizácia špecifická, min. 4 - max. 8, pobyt trvá spravidla 12 týždňov		
reedukačné centrum	deťa/výchovná skupina	lokalizácia špecifická, min. 4 - max. 8, max. 5 matiek s deťmi		
liečebno-výchovné sanatórium	deťa/výchovná skupina	lokalizácia špecifická, max. 8, pobyt trvá spravidla 3 až 12 mesiacov		
centrum pedagogicko-psychologického poradenstva	spádové územie	30 000 obyv.		
škola v prírode	deťa, žiak	lokalizácia špecifická, ubytovanie a stravovanie pre min. 25 detí/žiakov		
školské hospodárstvo a stredisko odbornej praxe	zariadenie	•	•	•
nadstavbové a pomaturitné štúdium	zariadenie	•	•	•
vysoké školy	zariadenie	•	•	•
KULTÚRA A OSVETA				
knižnica verejná	CUP	343	426	419
knižnica vedecká	CUP	(137)	(170)	(168)
výstavné priestory (výstavné areály a siene)	m² výstavnej plochy	137	170	168
múzeum (s pobočkami)	m² výstavnej plochy	412	511	503
galéria (zbierka, s pobočkami)	m² výstavnej plochy	45	55	55
divadlo	sedadlá	(412)	(511)	(503)
koncertná sála, hudobné sály, tanečné sály	sedadlá	41	51	50
kultúrne a voľnočasové centrum	sedadlá	309	383	377
viacúčelová hala	sedadlá	(515)*	(639)*	(629)*
kino (multikino)	sedadlá	(240)*	(298)*	(293)*
prírodné amfiteátre, letné kiná	sedadlá	309	383	377
hvezdáreň, planetárium	m² CUP	41	51	50
zhromažďovací priestor (verejná voľná plocha - námestie, zábavné plochy)	zariadenie	•	•	•
kultúrno-osvetové zariadenia, klubovne	miesto	96	119	117
kostoly, (chrámy) a pastoračné centrá; modlitebne, zborové domy, synagógy, meditačné priestory	počet sedadiel	(307)**	(321)**	(323)**

druh občianskej vybavenosti	účelová jednotka	mesto Komárno r. 2015 34 333 obyvateľov (zdroj údaju: ŠÚ SR) počet ú.j. - minimálne potreby súčasného stavu	mesto Komárno suburbanizačný variant 42 598 obyvateľov počet ú.j. - minimálne potreby pre počet obyv. podľa variantu A	mesto Komárno reurbanizačný variant 41 925 obyvateľov počet ú.j. - minimálne potreby pre počet obyv. podľa variantu B
TELESNA KULTÚRA A ŠPORT				
ihrisko veľkoplošné (viac ako 2 000 m^2 celkovej plochy)	futbalové ihrisko (m)	1x 100/65/3 000 divákov	1x100/65/3 000 divákov	1x 100/65/3 000 divákov
	futbalové ihrisko cvičné	1x100/65	1x 100/65	1x 100/65
telocvičňa	m^2 čistej úžitkovej plochy (vrát. školských)	12x24	12x24	12x24
	dostupnosť do 600 m	18/30	18/30	18/30
športová hala	(m)	24/42/3 000 divákov 24/42/1 500 divákov 18/36/600 divákov	24/42/3 000 divákov 24/42/1 500 divákov 18/36/600 divákov	24/42/3 000 divákov 24/42/1 500 divákov 18/36/600 divákov
športový štadión	FS (m)	105/70/15 000 divákov	105/70/15 000 divákov	105/70/15 000 divákov
otvorený plavecký bazén	m^2 čistej vodnej plochy/ob (m)	50/21	50/21	50/21
	dostupnosť do 800 m	25/15	25/15	25/15
krytý plavecký bazén	m2 čistej vodnej plochy/ob (m)	12/7,5	12/7,5	12/7,5
		15/15	15/15	15/15
zimný štadión otvorený	m^2 hlavnej účel. plochy	1 800	1 800	1 800
centrum pohybových aktivít (wellness, relaxačné centrum)	m^2 cvič. pl. pre aktivity na suchu	380	380	380
	m^2 cvič. pl. pre aktivity vo vode	500	500	500
	optimálna pešia dostupnosť	15 minút od bydliska	15 minút od bydliska	15 minút od bydliska
ihrisko pre deti	zariadenie	•	•	•
ihrisko pre mládež a dospelých	zariadenie	•	•	•
ihrisko maloplošné (menej ako 2 000 m^2 celkovej plochy)	zariadenie	•	•	•
relaxačné centrum	zariadenie	•	•	•
zimný štadión krytý	zariadenie	•	•	•
VEREJNÉ UBYTOVANIE, CESTOVNÝ RUCH				
hotely H***/**	počet lôžok	103	128	126
hotely H***/**	počet lôžok	309	383	377
penzióny	počet lôžok	103	128	126
hostely	počet lôžok	103	128	126
turistická informačná kancelária	počet zariadení	3	3	3
VEREJNE STRAVOVANIE				
reštaurácia I. a II. CS	m^2 odbytovej plochy	962	1 358	1 323
reštaurácia III. a IV. CS	m^2 odbytovej plochy	1 241	1 634	1 601
vináreň, pivnica	m^2 odbytovej plochy	226	327	318
kaviareň	m^2 odbytovej plochy	206	338	326
pohostinstvo, hostinec	m^2 odbytovej plochy	1 163	1 596	1 558
cukráreň	m^2 odbytovej plochy	206	338	326
bar	m^2 odbytovej plochy	206	338	326
MALOOBCHOD				
potraviny, zmiešaný tovar	m^2 predajnej plochy	8 583	10 650	10 481
malý supermarket 400-1 000 m^2	min. počet zariadení	3	3	3
veľký supermarket 2 500-5 000 m^2	min. počet zariadení	2	2	2
malý hypermarket 2 500-5 000 m^2	min. počet zariadení	2	2	2
hobby market 1 000 m^2 a viac	min. počet zariadení	1	1	1
menší obchodný dom a nákupné stredisko do 2 500 m^2	min. počet zariadení	1	1	1
väčší obchodný dom 2 500 m^2 a viac	min. počet zariadení	1	1	1
diskontná predajňa 400-1 000 m^2	min. počet zariadení	1	1	1
špecializovaný obchod (integrované zariadenia)	zariadenie	•	•	•
BANKOVNICTVO, FINANCNICTVO A POISTOVNICTVO				
banka - mestská pobočka	min. počet zariadení	5	5	5
banka - filiálka	min. počet zariadení	1	1	1
banka - expozitúra	min. počet zariadení	3	3	3
banka - zastúpenie	min. počet zariadení	1	1	1
banka - detašované pracovisko, reprezentácia	min. počet zariadení	10	10	10
poisťovňa - agentúra, pobočka	min. počet zariadení	5	5	5
poisťovňa - zastupiteľstvo, obchodná kancelária	min. počet zariadení	5	5	5
poisťovňa - kontaktné miesto	min. počet zariadení	5	5	5

Zdroj: Štandardy minimálnej vybavenosti obcí - metodická príručka pre obstarávateľov a spracovateľov územnoplánovacej dokumentácie - aktualizácia. Bratislava 2010. Spracovateľ: AŽ PROJEKT s.r.o. Zásady a pravidla územního plánování (VÚVA - Urbanistické pracovište Brno / URBION Bratislava, 1983).

Vytvorenie podmienok pre stanovenie zásad a pravidiel územného plánovania - návrh zásad a pravidiel územného plánovania. November 2013. Spracovateľ: AŽ PROJEKT s.r.o. vlastné odhady a výpočty, AUREX spol. s r.o.

Vysvetlivky:

ú.j.	- účelová jednotka
•	- odporúčaná vybavenosť
○	- alternatívne doplnenie vybavenosti
(x)	- alternatívne doplnenie vybavenosti
(x)*	- odporúčaná vybavenosť
*	- odhad
**	- kapacita (závisí od počtu rovnakých zariadení pre danú cirkev v území)
ŠMVO	- Štandardy minimálnej vybavenosti obcí
ZaPÚP	- Zásady a pravidla územního plánování
CS	- cenová skupina
CUP	- celková úžitková plocha
FŠ	- futbalový štadión
účel.plocha	- účelová plocha
cvič.pl.	- cvičná plocha

Poznámka: Ukazovateľ (m^2/1 000 obyvateľov, resp. počet zariadení, sedadiel a i.) má len orientačný charakter. Zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb – orientačný štandard: počet miest v zariadení/tis. obyv. miest, zohľadňujúci súčasný stav

Poznámka: Doplňujúce informácie a vysvetlivky k vyššie uvedenej tabuľke:

- zdravotníctvo:
SMVO - zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek, hospice, mobilný hospic - sú súčasťou zariadenia Polikliniky.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 640/2008 Z. z. o verejnej minimálnej sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti: Lekárskym miestom sa rozumie výkon činnosti lekára s príslušnou odbornou spôsobilosťou v rozsahu 40 hodín fondu pracovného času, ak ide o rizikové činnosti, v rozsahu 38 hodín fondu pracovného času. Tento pojem sa používa aj na označenie pracovných miest iných zdravotníckych pracovníkov s vysokoškolským vzdelaním.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 640/2008 Z. z. o verejnej minimálnej sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti: Sesterským miestom sa rozumie výkon činnosti sestry s príslušnou odbornou spôsobilosťou v rozsahu 40 hodín fondu pracovného času, ak ide o rizikové činnosti, v rozsahu 38 hodín fondu pracovného času.

- školstvo:
Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Materská škola sa zriaďuje spravidla pri počte desať detí. Najvyšší počet detí v triede materskej školy je 20 v triede pre troj- až štvorročné deti, 21 v triede pre štvor- až päťročné deti, 22 v triede pre päť- až šesťročné deti, 21 v triede pre troj- až šesťročné deti.
Základnú školu len s ročníkmi prvého stupňa zriaďovateľ zriadi, ak je predpoklad, že sa do nej prihlási najmenej 30 detí, ktoré majú plniť povinnú školskú dochádzku v tejto základnej škole.
Základnú školu s prvým až deviatym ročníkom zriaďovateľ zriadi, ak je predpoklad, že sa do nej prihlási najmenej 150 detí, ktoré majú plniť povinnú školskú dochádzku v tejto základnej škole.
Najvyšší počet žiakov v triede základnej školy je 16 žiakov v triede nultého ročníka, 24 žiakov v triede, v ktorej sú žiaci viacerých ročníkov prvého stupňa základnej školy, 22 žiakov v triede prvého ročníka, 25 žiakov v triede druhého až štvrtého ročníka, 29 žiakov v triede piateho až deviateho ročníka.
V strednej škole sa zriaďujú triedy denného štúdia s počtom žiakov najviac 31.
Počty žiakov v základnej umeleckej škole v jednotlivých vyučovacích predmetoch určujú učebné plány.
Materskú školu pre deti so zdravotným znevýhodnením možno zriadiť pre najmenej desať detí; zrušiť ju možno, ak klesne počet detí pod osem. V odôvodnených prípadoch, najmä z dôvodu dostupnosti, ju možno po súhlase zriaďovateľa ponechať zriadenú aj s menším počtom detí, najmenej však s počtom štyri. Trieda sa zriaďuje najmenej pre štyri deti, najvyšší počet detí je osem. Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch.
Základná škola pre žiakov so zdravotným znevýhodnením sa spravidla zriaďuje pre najmenej desať žiakov s rovnakým zdravotným znevýhodnením a zriaďovateľ ju zruší, ak počet žiakov klesne pod osem. V odôvodnených prípadoch možno školu ponechať zriadenú aj pri nižšom počte žiakov, najmä v prípadoch, ak v nasledujúcom školskom roku je predpoklad zvýšenia počtu žiakov. Triedy možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov a najviac desať žiakov. Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch.
Stredná škola pre žiakov so zdravotným znevýhodnením sa spravidla zriaďuje pre žiakov s rovnakým zdravotným znevýhodnením pre najmenej desať žiakov a zriaďovateľ ju zruší, ak počet žiakov klesne pod osem. V odôvodnených prípadoch, najmä z dôvodu dostupnosti, ju možno po súhlase zriaďovateľa ponechať zriadenú aj s menším počtom žiakov. Triedu pre žiakov so zdravotným postihnutím v strednej škole možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov a najviac desať. Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch.
Praktická škola sa zriaďuje pre najmenej desať žiakov a zriaďovateľ ju zruší, ak počet žiakov klesne pod osem. V triede praktickej školy môže byť najviac desať žiakov a najmenej štyria žiaci; v triede s rôznymi ročníkmi môže byť najviac osem žiakov a najmenej štyria žiaci. V triede praktickej školy pre žiakov s viacnásobným postihnutím alebo v triede pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami môže byť najviac šesť žiakov a najmenej štyria žiaci; to platí aj pre triedy s rôznymi ročníkmi.
Odborné učilište sa zriaďuje pre najmenej desať žiakov a zriaďovateľ ho zruší, ak počet žiakov klesne pod osem. V triede odborného učilišťa môže byť najviac 14 žiakov a najmenej štyria žiaci; riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch. V triede odborného učilišťa pre žiakov s viacnásobným postihnutím môže byť najviac desať žiakov. V triedach odborného učilišťa pri reedukačnom centre alebo pri diagnostickom centre je počet žiakov zhodný s maximálnym počtom žiakov vo výchovnej skupine. V skupine odborného výcviku v odbornom učilišti môže byť najviac sedem žiakov; v skupine žiakov s viacnásobným postihnutím môžu byť najviac piati žiaci.
V triede pre všeobecne intelektovo nadaných žiakov je v prvom až štvrtom ročníku základnej školy najviac 12 žiakov, v piatom až deviatom ročníku najviac 16 žiakov a v triede strednej školy najviac 22 žiakov.
Školský klub detí sa člení na oddelenia spravidla podľa veku detí, pričom počet detí v oddelení určí riaditeľ školského klubu detí alebo riaditeľ školy, ktorej je školský klub detí súčasťou, pri dodržaní požiadaviek podľa osobitného predpisu; počet detí v oddeleniach pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je rovnaký ako v triedach, v ktorých sa vzdelávajú.
Školský internát sa člení na výchovné skupiny podľa veku žiakov, pričom ich počet vo výchovnej skupine je najviac 30; počet žiakov vo výchovných skupinách pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je rovnaký ako v triedach, v ktorých sa vzdelávajú.
Základnou organizačnou jednotkou diagnostického centra je diagnostická skupina, ktorá sa zriadi pre najviac osem detí a zriaďovateľ ju zruší, ak je ich počet menší ako štyri; v odôvodnených prípadoch sa môže diagnostická skupina ponechať aj pri nižšom počte detí.
Základnou organizačnou jednotkou reedukačného centra je výchovná skupina, ktorá sa zriaďuje pre najviac osem detí; v oddelení môže byť najviac päť matiek s deťmi.
Základnou organizačnou jednotkou liečebno-výchovného sanatória je výchovná skupina, ktorá sa zriaďuje pre najviac osem detí.
Škola v prírode sa zriaďuje v ekologicky čistom prostredí, pričom spĺňa požadované hygienické, bezpečnostné, materiálno-technické a priestorové podmienky na výchovu a vzdelávanie, ubytovanie a stravovanie pre najmenej 25 detí alebo žiakov.

- kultúra a osveta:
ŠMVO - Kino sa v rámci štandardov pre kultúrne zariadenia vyskytuje výnimočne. Vníma sa ako komerčný druh zariadenia.
ŠMVO - Odporúča sa združovať zariadenia do komplexov, ktoré umožňujú ich viacfunkčné využitie počas dňa, resp. ich polyfunkčnosť - využitie rovnakého priestoru na viaceré funkcie.
Predpokladajú sa nasledovné kombinácie, príp. až nahradzovanie (t.j. nemusia sa súčasne vyskytovať všetky doporučované zariadenia - podľa konkrétnej situácie):
- polyfunkčné kultúrne zariadenie s - knižnica, kultúrne a voľnočasové centrum, viacúčelová sála, kino,
- kultúrne a voľnočasové centrum s - knižnica, polyfunkčné kultúrne zariadenie, viacúčelová sála, kino,
- viacúčelová sála s - knižnica, polyfunkčné kultúrne zariadenie a voľnočasové centrum, kino, ako aj so športovými aktivitami,
- kino s - polyfunkčné kultúrne zariadenie, kultúrne a voľnočasové centrum, ako aj s obchodnými a stravovacími aktivitami.

- telesná kultúra a šport:
Výber minimálnych štandardov ihrísk a telocviční vychádza z empirických poznatkov a štatistických prieskumov MOŠ (Mestská a obecná štatistika).
ŠMVO - Novým druhom zariadení sú v súčasnosti novovznikajúce centrá pohybových aktivít, ktoré obsahujú zariadenia pre samotné pohybové aktivity (krytý objekt s bazénmi, vodnými atrakciami, priestory pre aerobik, relaxáciu, masáže, soláriá atď.). Ich súčasťou môžu byť netelovýchovné zariadenia (reštaurácie, kaviarne, obchody, služby). Vonkajšie plochy sú sezónneho charakteru, obsahujú najčastejšie bazény, ihriská, odpočinkové trávnaté plochy. Lokalizáciu zariadení pohybových aktivít uprednostňovať v území s významnou koncentráciou obyvateľstva; v ostatných prípadoch zaistiť napojenie na MHD a cyklistické trasy.
ŠMVO:
- dostupnosť k športovým zariadeniam (všeobecne) - 500 - 1 600 m
- dostupnosť k ihriskám pre deti a mládež - do 400 m
- dostupnosť k ihriskám pre dospelých - do 600 m

- verejné ubytovanie, cestovný ruch:
Odporúčané veľkosti hotelov podľa polohy v meste:
• centrum mesta - 200-500 lôžok
• širšie centrum mesta - 100-200 lôžok
• okraj mesta - 50-100 lôžok
V ďalšom rozvoji ubytovacích kapacít v mestských sídlach neuvažovať s hotelmi triedy *, nanajvýš na okrajoch sídiel ako s tranzitnými zariadeniami.

- verejné stravovanie:
Výber minimálnych štandardov vychádza z empirických poznatkov a štatistických prieskumov MOŠ (Mestská a obecná štatistika).

- maloobchod:
Výber minimálnych štandardov vychádza z empirických poznatkov a štatistických prieskumov MOŠ (Mestská a obecná štatistika).
Lokalizácia a koncentrácia zariadení obchodu by mala sledovať a podporovať koncepciu formovania centier rôznej hierarchie pri sledovaní dochádzkových vzdialeností - podpora tzv. samoobslužných oblastí - cieľom je podpora efektívnosti prevádzky organizmu mesta a jeho častí.
Centrum obytného súboru do 2 000 obyv. - štandard maximálnej dochádzkovej vzdialenosti 500 m - 7 min. pešia dostupnosť
Lokálne centrum obytného súboru, spádová oblasť do 5 000-7 000 obyv. - štandard maximálnej dochádzkovej vzdialenosti 800 m - 10 min. pešia dostupnosť, vzdialenosť k najbližšiemu centru 1 600 m
Centrum obvodu, spádová oblasť do 20 000-50 000 obyv. - štandard maximálnej dochádzkovej vzdialenosti 1 500 m pešia dostupnosť, 20 min. MHD, vzdialenosť k najbližšiemu vyššiemu centru 3 km

B.7.3 HOSPODÁRSTVO

B.7.3.1 CHARAKTERISTIKA HOSPODÁRSKEJ ŠTRUKTÚRY

Najväčší podiel obyvateľov pracuje v terciárnom sektore (takmer dve tretiny), pričom z hľadiska organizačnej štruktúry takmer 8 z 10 subjektov pôsobí práve v tomto sektore. Dominantné postavenia majú odvetia veľkoobchod a maloobchod, oprava motor. vozidiel (približne 30 %) a vysoký podiel subjektov pôsobí ešte v odvetviach odborné, vedecké a tech. činnosti (približne 14 %). Najväčší zamestnávatelia v sektore služieb pôsobia v odvetviach činnosti v oblasti nehnuteľnosti a zdravotníctvo a sociálna pomoc. V odvetviach kvartérneho sektora (finančné a poisťovacie činnosti, informácie a komunikácia, odborné, vedecké a technické činnosti, vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálna pomoc) pôsobí približne 23 % subjektov.

Pomerne významné zastúpenie má sekundárny sektor, ktorý zamestnáva takmer tretinu pracujúcich a pôsobí tu približne 19 % subjektov. Z odvetvového hľadiska sú najvýznamnejšie odvetvia priemyselná výroba a stavebníctvo. Priemysel má na území mesta vybudovanú aj špecifickú priemyselnú hospodársku výrobu – lodiarstvo. Ďalším významným odvetím je výroba obuvi.

Najmenej zamestnancov pracuje v odvetviach primárneho sektora (menej ako 4 % zamestnancov) a pôsobí tu iba 2 % hospodárskych subjektov. Dominantným odvetvím je poľnohospodárska výroba. V poslednom období tento sektor zaznamenal pokles významnosti.

B.7.3.2 PRIMÁRNY SEKTOR

V rámci primárneho sektora, ktorý tvoria odvetvia produkujúce základné suroviny a materiály (poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, ťažobný a energetický priemysel), podľa posledného sčítania (SODB2011) pracovalo 3,5 % obyvateľov mesta. Dokonca pri porovnaní organizačnej štruktúry hospodárskych subjektov v tomto sektore, ku koncu roku 2015, pôsobilo iba 2 % subjektov. Aj vzhľadom k pomerne rozvinutej objektovej skladbe zariadení slúžiacich pre poľnohospodárske účely (objekty bývalých družstiev) v minulosti môžeme konštatovať pokles významnosti tohto sektora.

Väčšina subjektov pôsobiacich v primárnom sektore patrí do veľkostnej kategórie s počtom zamestnancov 19 a menej. Iba 2 subjekty, so sídlom na území mesta, patrili do vyššej veľkostnej kategórie. Väčšina subjektov v primárnom sektore pôsobí ako samostatne hospodáriaci roľníci.

V rámci primárneho sektora má dominantné postavenie odvetvie poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo. Z celkového počtu 148 subjektov primárneho sektora iba 2 subjekty, ku koncu roku 2015, pôsobili v odvetví ťažba a dobývanie.

Tabuľka B7-52: Prehľad najvýznamnejších subjektov v odvetví poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov so sídlom na území mesta

Názov	Ulica	Typ	Veľkosť
GAMOTA výrobné družstvo	Hadovská	Ziskovo orientované PO	20 až 249
AGREF, spol. s r.o.	Hlavná	Ziskovo orientované PO	20 až 249

Zdroj: Štatistický úrad SR, krajské pracovisko Nitra, január 2016

Vďaka svojej polohe, geomorfologickému vývoju i priaznivej klíme má územie mesta vysoký potenciál pre poľnohospodárske využívanie krajiny. Nachádzajúce sa ekosystémy sú charakteristické maximálnou tvorbou biomasy. Územie má veľmi dlhé vegetačné obdobie, čo umožňuje pestovať aj vysoko náročné plodiny. Poľnohospodársky využívané plochy patria medzi dominantné prvky v rámci krajinnej štruktúry.

Poľnohospodárstvo v oblasti Komárna sa sústreďuje predovšetkým na rastlinnú výrobu (85,8 % pozemkov). Väčšina ornej pôdy (4 200 ha) z celkovej výmery ornej pôdy (5 800 ha) je zaradená v kategórii vysoko a veľmi produkčných orných pôd.

Medzi pestovanými plodinami prevládajú obilniny a to pšenica a jačmeň jarný. Ďalšími pestovanými plodinami sú kukurica, cukrová repa, slnečnica, repka, strukoviny, ozimné miešanky. Vinice v rámci územia mesta sú však lokalizované samostatne na drobných plochách súkromných užívateľov a predstavujú plochu len asi 5 ha.

Ovocný sad o výmere 6,0 ha je v katastrálnom území Nová Stráž. Na území mesta sa nachádzajú strediská živočíšnej výroby s príslušnou technickou vybavenosťou a stavebnými objektmi. Niektoré z nich sú v súčasnosti opustené. Nosným programom živočíšnej výroby záujmového územia je chov ošípaných, hydiny a hovädzieho dobytka.

Dominantne zastúpený druh pozemku na území mesta je orná pôda. Zaberá približne 85 % z poľnohospodárskej pôdy a o niečo viac ako polovicu z celkovej výmery obce. Naopak na území mesta nie sú evidované žiadne pozemky druhu „chmeľnice". Zastúpenie jednotlivých druhov pozemku je, dlhodobo (od roku 2005), pomerne stabilné. Najväčší úbytok pôdy, a to len o približne 5 %, zaznamenali vinice.

Tabuľka B7-53: Druhy pozemkov na území mesta

	2005	2008	2011	2014
Celková výmera územia obce - mesta (v m2)	102 807 036	103 167 662	103 167 662	103 167 662
Poľnohospodárska pôda - spolu (v m2)	69 163 714	69 016 440	69 126 567	69 079 275
Poľnohospodárska pôda - orná pôda (v m2)	58 934 587	58 808 418	58 868 767	58 856 457
Poľnohospodárska pôda - vinica (v m2)	53 334	51 433	50 871	50 858
Poľnohospodárska pôda - záhrada	2 415 481	2 385 744	2 373 333	2 365 808
Poľnohospodárska pôda - ovocný sad (v m2)	110 296	110 296	110 261	110 236
Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast (v m2)	7 650 016	7 660 549	7 723 335	7 695 916

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube (december 2015)

Na území mesta bolo ku koncu roku 2014 evidovaných 77 samostatne hospodáriacich roľníkov. Ich počet je klesajúci (od roku 2005 to predstavuje pokles o približne 1/5).

Územia poľnohospodárskej výroby sú lokalizované v okolí zastavaného územia mesta, prakticky v rámci celého katastrálneho územia.

Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky eviduje viacero registrov v oblasti poľnohospodárstva. Register prevádzkovateľov zaoberajúcich sa chovom hospodárskych zvierat eviduje v na území Komárna dva subjekty a to Ing. Mátyás András – REX a Krížový dvor s.r.o.

OCHRANA PÔDY PODĽA BONITOVANÝCH PÔDNO-EKOLOGICKÝCH JEDNOTIEK BPEJ

Kvalita pôd je daná produkčným potenciálom, podľa ktorého sa radia do jednotlivých skupín bonity pôdy na základe bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ).

Ochrana poľnohospodárskej pôdy je zabezpečená ochranou najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek, ktorý je uvedený v prílohe č. 2 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.

Chránenými poľnohospodárskymi pôdami sú v katastrálnom území Komárno bonity 0017002, 0017005, 0019002 a 0019005. V katastrálnom území Nová Stráž sú to bonity 0017002, 0017005, 0018003, 0019002 a 0020003.

Schéma B7-1
Skupiny kvality poľnohospodárskych pôd a chránené poľnohospodárske pôdy

Zdroj: zostavené podľa údajov z Pôdneho portálu

LESNÉ HOSPODÁRSTVO

Lesné pozemky zaberajú približne 339 ha, čo predstavuje iba približne 3 % z celkovej výmery mesta. Lesy ležia najmä v severovýchodnej časti riešeného územia, pozdĺž rieky Váh. Z dlhodobého hľadiska nedošlo k nejakým významným zmenám vo výmere lesných pozemkov.

Nízka lesnatosť územia mesta je dôsledkom nížinne, rovinatej polohy územia, kde maximum pôdy je intenzívne využívané na poľnohospodársku výrobu.

Ochranné pásmo lesa je podľa § 10 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov vymedzené na pozemkoch do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

Tabuľka B7-54: Druhy pozemkov na území mesta

	2005	2008	2011	2014
Celková výmera mesta	102 807 036	103 167 662	103 167 662	103 167 662
Nepoľnohospodárska pôda - spolu	33 643 322	34 151 222	34 041 095	34 088 387
Nepoľnohospodárska pôda - lesný pozemok (v m2)	3 351 396	3 366 310	3 396 899	3 396 899
Lesnatosť mesta (%)	3,26	3,26	3,29	3,29

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube (december 2015)

Z hľadiska výskytu lesných ekosystémov je riešené územie druhovo menej diverzifikované (vplyv, nadmorskej výšky. Prevládajú najmä nivné spoločenstvá. Územie Komárna patrí z hľadiska členenia flóry (Plesník, Atlas krajiny SR) do dubovej zóny, nížinnej podzóny, rovinnej oblasti, mokraďového aj nemokraďového okresu a lužného podokresu.

Mesto Komárno spadá do lesného celku Komárno. Z hľadiska vekového zloženia cca 130 ha porastov patrí do vekovej triedy od 0 do 20 rokov (najmä topoľ šľachtený), 50 ha do vekovej triedy od 21 do 40 rokov a 110 ha do vekovej triedy od 41 do 60 rokov.

Podľa členenia porastov do kategórie lesa sa v katastrálnom území Komárno nachádza

- 147,86 ha hospodárskych lesov
- 73,75 ha lesov osobitné určenia
- 59,52 ha ochranných lesov

V katastrálnom území Nová Stráž sa nachádza

- 4,44 ha hospodárskych lesov
- 0,36 ha ochranných lesov.

POĽOVNÍCTVO

Úlohou poľovníctva je zachovanie a zveľadenie existujúceho genofondu poľovnej zveri a prípadné zníženie škôd spôsobovaných zverou na lesných ekosystémoch. Poľovná zver je považovaná za obnoviteľný prírodný zdroj.

Na území mesta Komárno boli vyčlenené dve poľovné oblasti, ktoré sa ďalej členia na poľovné revíry:

Poľovná oblasť M III Žitný ostrov

- poľovný revír Nová Stráž
- poľovný revír Kameničná
- poľovný revír Hadovce

Poľovná oblasť M VII Nové Zámky

- poľovný revír Vrbová nad Váhom
- poľovný revír Bajcprodukt Martovce
- poľovný revír Zelený Háj
- poľovný revír Ďulov dvor
- poľovný revír Chotín-

OCHRANA LESNÝCH ZDROJOV

Lesy plnia v riešenom území viaceré funkcie. Jednak je to funkcia produkčná, zameraná na produkciu drevnej hmoty, ale aj rad mimoprodukčných funkcií, ako sú funkcie ekologické - pôdoochranná, vodohospodárska, klimatická, ochrana genofondu, ako aj funkcie spoločenské - najmä zdravotná, kultúrna, výchovná, rekreačná, prírodoochranná a vodoochranná. V oblasti lesného hospodárstva slúžia na ochranu genofondových zdrojov génové základne.

Riešené územie je typom poľnohospodárskej krajiny s nízkym podielom lesov. Z celkovej rozlohy riešeného územia zaberajú lesy len 3,29 %, čo predstavuje necelých 340 ha. Z toho 74 ha zaberajú lesy osobitného určenia a 60 ha ochranné lesy.

Vyhlásenie a funkčné zameranie ochranných lesov vyplýva z prírodných podmienok a hospodári sa v nich tak, aby plnili účel, na ktorý boli vyhlásené. Vyhlasujú sa v zmysle § 13 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov. Dôvodom vyhlásenia ochranných lesov na území mesta Komárna je výskyt lesov na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach alebo výskyt ostatných lesov s prevažujúcou pôdoochrannou funkciou.

Účelom lesov osobitného určenia je zabezpečovanie špecifických potrieb spoločnosti, právnických osôb alebo fyzických osôb, na ktorých zabezpečenie sa významne zmení spôsob hospodárenia oproti bežnému hospodáreniu. Vyhlasujú sa v zmysle § 14 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov. Dôvodom vyhlásenia lesov osobitného určenia na území mesta Komárna je výskyt prímestských lesov a ďalších lesov s významnou zdravotno-rekreačnou funkciou a lesov v chránených územiach i iných častiach lesov významných z hľadiska ochrany prírody.

Ochranné pásmo lesa je vymedzené podľa § 10 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov na pozemkoch do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

B.7.3.3 SEKUNDÁRNY SEKTOR

V sekundárnom sektore bolo podľa posledného sčítania zamestnaných približne 30 % pracujúcich a pôsobí tu približne 19 % subjektov. Sekundárny sektor má v hospodárskej základni mesta pomerne významné zastúpenie. Z hľadiska odvetví sekundárneho sektora, najväčší počet subjektov pôsobí v oblasti priemyselná výroba (takmer 57 %) a v oblasti stavebníctva (takmer 42 %).

Tabuľka B7-55: Zastúpenie podnikov v jednotlivých odvetviach sekundárneho sektora

SK NACE	Podiel
DODÁVKA ELEKTRINY, PLYNU, PARY A STUDENÉHO VZDUCHU	0,35%
DODÁVKA VODY; ČISTENIE A ODVOD ODPADOVÝCH VÔD, ODPADY A SLUŽBY ODSTRAŇOVANIA ODPADOV	1,04%
PRIEMYSELNÁ VÝROBA	56,88%
STAVEBNÍCTVO	41,74%
SPOLU	100,00%

Zdroj: Štatistický úrad SR, krajské pracovisko Nitra (január 2016)
Pozn.: Metóda klasifikácie SK NACE Rev.2

Pri porovnaní s hodnotami príslušného okresu vykazuje zamestnanosť v sektore priemyslu v meste porovnateľnú úroveň.

Z hľadiska zamestnávateľskej významnosti sekundárneho sektore je potrebné skonštatovať, že na území mesta pôsobia významní zamestnávatelia v sekundárnom sektore, čo vyplýva aj z funkčného zamerania sídla ako takého (sídlo okresu).

PRIEMYSELNÁ VÝROBA

Odvetvie priemyselnej výroby spolu s odvetvím stavebníctva patria k dominantným odvetviam v rámci sekundárneho sektora. V odvetví priemyselnej výroby pôsobilo, ku koncu roku 2015, na území mesta spolu približne 11 % subjektov.

Priemysel má na území mesta vybudovanú aj špecifickú priemyselnú hospodársku výrobu – lodiarstvo. Medzi najvýznamnejšie subjekty v tejto oblasti v území patrí strojársky podnik SAM - SHIPBUILDING AND MACHINERY, prevádzka Komárno. Ďalším významným podnikom je EUROOBUV spol. s r.o. a Rieker Obuv s.r.o., ktorý je najväčší výrobca obuvi na Slovensku. Hlavnou činnosťou koncernu je výroba dámskej, pánskej a detskej obuvi. Významným zamestnávateľom je aj spoločnosť pôsobiaca v odvetví výroby nábytku (KOM Polster s.r.o.).

Spolu 27 subjektov so sídlom na území mesta, ku koncu roku 2015, v odvetví priemyselná výroba zamestnávalo viac ako 20 osôb. Z toho iba 2 subjekty zamestnávali viac ako 250 osôb. Všetky subjekty patria k subjektom definovaným ako PO – ziskovo orientované.

Tabuľka B7-56: Prehľad najvýznamnejších podnikov, z hľadiska veľkostnej kategórie, v odvetví priemyselná výroba

Názov	Ulica	Typ	Veľkosť
EUROOBUV spol. s r.o.	Roľníckej školy	Ziskovo orientované PO	250 a viac
KOM Polster s.r.o.	Hlavná	Ziskovo orientované PO	250 a viac

Zdroj: Štatistický úrad SR, krajské pracovisko Nitra (január 2016)

STAVEBNÍCTVO

Odvetvie stavebníctva spolu s priemyselnou výrobou patria k dominantným odvetviam v rámci sekundárneho sektora. V odvetví stavebníctva pôsobilo, ku koncu roku 2015, na území mesta spolu približne 8 % subjektov.

Z pohľadu FO – živnostníkov to bolo ešte o niečo viac, približne 14 %. Zaujímavosťou je, že všetky subjekty patria do kategórie s počtom zamestnancov menej ako o 19.

Z pohľadu PO – ziskovo orientovaných to bolo takmer 6 %. Väčšina z nich patrí do kategórie počtu zamestnancov menej ako 19. Viac ako 20 zamestnancov (konkrétne 20 až 249) vykázalo iba 6 subjektov.

Tabuľka B7-57: Prehľad najvýznamnejších podnikov, z hľadiska veľkostnej kategórie, v odvetví stavebníctvo

Názov	Ulica	Typ	Veľkosť
STABAC spol. s r. o.	Darányiho	Ziskovo orientované PO	20 až 249
TONEX, spol. s r.o.	Dunajské nábrežie	Ziskovo orientované PO	20 až 249
Špeciálne cestné práce KOREKT spol. s r.o.	Roľníckej školy	Ziskovo orientované PO	20 až 249
BAUMER, spol. s r.o.	Novozámocká	Ziskovo orientované PO	20 až 249
Mestertechnika, s.r.o.	Nádvorie Európy	Ziskovo orientované PO	20 až 249
O. K- System s.r.o.	Nádvorie Európy	Ziskovo orientované PO	20 až 249

Zdroj: Štatistický úrad SR, krajské pracovisko Nitra (január 2016)

ŤAŽBA NERASTOV

Ťažba nerastných surovín patrí aj podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností do sekundárneho sektora hospodárstva. Ťažobný priemysel reprezentujú aktivity spojené s ťažbou a spracovaním nerastných surovín.

Toto odvetvie je charakteristické tým, že činnosti s ním spojené, viac alebo menej, trvalo menia pôvodné prírodné prostredie, pretože každé ložisko nerastnej suroviny je nereprodukovateľné a po vyťažení nenahraditeľné. Každá ťažba nerastných surovín má za následok zmenu životného prostredia, ktorá však na rozdiel od vplyvu spracovateľského nemusí byť vždy trvalo negatívna. Ťažba nerastných surovín akoukoľvek formou a metódou sa nezaobíde bez zásahov do životného prostredia.

V riešenom území sú evidované nasledovné ťažobné priestory v týchto kategóriách:

- ložisko nevyhradeného nerastu Komárno A, spravujúcou organizáciou ložiska je Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, nerastom sú zásoby štrkopieskov a pieskov s podtypom vysušené kaly - brucit, ale v súčasnosti je ťažba zastavená,
- malou časťou územia zasahuje do k.ú. Nová Stráž ložisko nevyhradeného nerastu Zlatná na Ostrove kde spravujúcou organizáciou je Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, nerastom sú zásoby štrkopieskov a pieskov.

Ochranu a racionálne využívanie nerastného bohatstva upravuje zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.

Na území mesta Komárno nie je evidované žiadne územie geologickej preskúmanosti. Takmer celé územie mesta patrí do oblasti, v ktorej nemožno vykonávať ložiskový geologický prieskum na ropu a horľavý zemný plyn.

B.7.3.4 TERCIÁRNY SEKTOR

Terciárny sektor hospodárstva zahŕňa všetky druhy komerčných a komunálnych služieb. Jedná sa spravidla o najrýchlejšie sa rozvíjajúci sektor vo vyspelých ekonomikách, ktorý charakterizuje relatívne nízka investičná náročnosť v prípravnej fáze, vysoké tempo zavádzania pokroku a rýchly rast produktivity práce. V dôsledku prehlbujúcej sa informatizácie spoločnosti sa mnohé aktivity presúvajú zavádzaním informačných technológií práve do toho sektora. Z hľadiska priestorových nárokov nemá terciárny sektor rozsiahle nároky ako sektor sekundárny, resp. z hmotovo-priestorového prejavu nemodifikuje ráz urbanizovanej časti územia.

Z hľadiska organizačnej štruktúry najväčší počet subjektov pôsobí práve v odvetviach terciárneho sektora (približne 79 %).

Najväčší podiel subjektov pôsobil v terciárnom sektore v odvetví veľkoobchod a maloobchod, oprava motor. vozidiel (približne 30 %). Vysoký podiel subjektov pôsobil ešte v odvetviach odborné, vedecké a tech. činnosti (približne 14 %).

Tak, ako aj pri porovnaní počtu subjektov pôsobiacich na území mesta, aj pri skúmaní zamestnanosti v jednotlivých sektoroch hospodárstva, najväčší podiel obyvateľov (podľa posledného sčítania) pracoval v terciárnom sektore (približne 57 %).

Najväčší zamestnávatelia v sektore služieb pôsobia v odvetviach činnosti v oblasti nehnuteľnosti a zdravotníctvo a sociálna pomoc.

Samozrejmosťou je lokalizácia drobných prevádzok maloobchodu a komerčných služieb. Mesto Komárno disponujú aj administratívnymi službami a verejnou správou okresného významu.

B.7.3.5 KVARTÉRNY SEKTOR

Kvartérny sektor hospodárstva predstavuje podmnožinu terciárneho sektora a pre účely tohto textu, zahŕňa finančné a poisťovacie činnosti, informácie a komunikácia, odborné, vedecké a technické činnosti, vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálna pomoc.

Z hľadiska organizačnej štruktúry v odvetviach kvartérneho sektora pôsobí približne 23 % subjektov.

Najväčší podiel subjektov pôsobil v kvartérnom sektore v odvetví odborné, vedecké a technické činnosti a informácie a komunikácia.

Spolu iba 29 subjektov patrí do kategórie s viac ako 20 zamestnancami. Najväčší zamestnávatelia v tomto sektore (ziskovo orientované PO) pôsobia v odvetviach odborné, vedecké a technické činnosti a zdravotníctvo a sociálna pomoc a z neziskovo orientovaných subjektov sú to prevažne školy a školské zariadenia. Na území mesta má sídlo aj UNIVERZITA J. SELYEHO, ktorá patrí do siete verejných vysokých škôl.

B.7.3.6 PRIESTOROVÁ ŠTRUKTÚRA HOSPODÁRSKYCH AKTIVÍT

Jednotlivé funkcie hospodárstva rozdeľujeme do štyroch typov: nerušivá výroba, drobná výroba, priemyselná výroba a sklady a logistika. Podrobnejší opis jednotlivých funkcií je popísaný v texte nižšie.

NERUŠIVÁ VÝROBA

Aktivity sekundárneho sektora hospodárstva, ktoré negatívne neovplyvňujú funkcie bývania a ktoré môžu byť za dodržania bezpečnostných predpisov integrované do urbánneho prostredia mesta (napr. autoservis, pneuservis, slnečné kolektory, tlačiarne, textilné štúdio).

DROBNÁ VÝROBA

Výrobné aktivity sekundárneho sektora hospodárstva menších rozmerov, pri ktorých sa dá predpokladať určitý negatívny vplyv na funkcie bývania v podobe intenzívnejšej dopravnej obsluhy ťažších vozidiel, zvýšeného hluku, prašnosti a pod. (napr. zberný dvor, správa a údržba ciest, stavebníctvo, drobný potravinársky priemysel a pod.).

PRIEMYSELNÁ VÝROBA

Exaktne výrobné aktivity sekundárneho sektora hospodárstva areálových rozmerov až priemyselných parkov. Ich prevádzka podlieha bezpečnostným režimom s regulovaným prístupom. Spravidla majú aj negatívny vplyv na funkcie bývania a tak mali byť lokalizované segregovane alebo by mali byť uplatnené eliminačné opatrenia v podobe ochrannej a izolačnej zelene a pod. (napr. strojárska výroba, lodiarsky priemysel, drevospracujúci priemysel, ťažba nerastov a iné.).

SKLADY A LOGISTIKA

Územia hospodárstva, ktoré sú charakteristické prevažne zástavbou halových a technologických objektov, sústredených v neverejných výrobných areáloch, s nízkym podielom zelene a vysokým podielom spevnených plôch, s vysokými nárokmi na obsluhu nákladnou dopravou (napr. sklady, veľkosklady, logistika).

AKTIVITY HOSPODÁRSTVA

Hospodárske aktivity (najmä aktivity v oblasti priemyselnej výroby) sú na území mesta koncentrované do väčších súvislých celkov, ale nachádzajú sa aj v ďalších územiach mesta ako menšie samostatné areály. Rozsiahlejšie areály (s rozlohou približne 50 ha) koncentrácie výrobných aktivít a skladov sú na území mesta lokalizované západne od zastavaného územia mesta pozdĺž Bratislavskej cesty. Južne sa nachádza rozsiahly areál lodeníc a prístavu, kde z hľadiska funkcie hospodárstva prevláda priemyselná výroba. Severe od Bratislavskej ceste, pozdĺž Hadovskej cesty, sú lokalizované ďalšie rozsiahle plochy výroby a skladového hospodárstva (areál Rieker Obuv s.r.o, areál Doprastav a pod.). Smerom na časť Hadovce sa nachádza tiež rozsiahlejší (cca 10 ha) areál s koncentráciou výroby a skladových funkcií (napr. SKCONT). Ďalšie rozsiahlejšie areály sú lokalizované vo východnej časti územia (pozdĺž ulice Veľký rad a pozdĺž Novozámockej cesty, pri vstupe do časti Malá Ižа), kde prevládajú funkcie nerušivej výroby a skladového hospodárstva.

Presnejšie je priestorová štruktúra priemyselnej výroby zobrazená v rámci schémy Priestorová organizácia výrobných aktivít sekundárneho sektora hospodárstva.

Z hľadiska poľnohospodárstva môžeme konštatovať, že poľnohospodárske areály sú na území mesta lokalizované do samostatných (porovnateľne veľkých) areálov v rámci celého územia mesta s výnimkou zastavaného územia mesta. Viaceré areály sú využívané len čiastočne alebo nie sú využívané vôbec. Poľnohospodárska výroba sa v súčasnosti sústreďuje na obhospodarovanie ornej pôdy. Presnejšie je priestorová štruktúra poľnohospodárskej výroby zobrazená v rámci schémy Priestorová organizácia výrobných aktivít primárneho sektora hospodárstva.

Z hľadiska potenciálnych rozvojových plôch určených pre výrobné aktivity môžeme konštatovať, že Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja (ÚPN-R NK) uvažuje, na území mesta Komárno, s rozsiahlymi rozvojovými plochami (cca 50 ha) pre priemysel, stavebníctvo a skladové hospodárstvo v juhovýchodnej časti územia mesta a taktiež západne od zastavaného územia mesta (územia priľahlé k existujúcim plochám výroby). V juhozápadnej časti územia priľahlej k Dunaju ÚPN-R NK uvažuje s návrhom plochy technickej infraštruktúry a dopravy (rozloha cca 140 ha), kde by mal byť umiestnených nový nákladný prístav.

Schéma B7-2
Priestorové usporiadanie aktivít hospodárstva

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KOMÁRNO

Schéma č. B7-2

PRIESTOROVÉ USPORIADANIE AKTIVÍT HOSPODÁRSTVA

Severka | Obstarávateľ: Mesto Komárno | Spracovateľ: AUREX spol. s r.o. | Mierka: 1 : 50 000 | Rok: 09/2018

0 0,25 0,5 1 1,5 2 km

Funkčné využitie územia

- H1 - Územie výrobno obslužných aktivít – priemyselnej výroby, výrobných služieb, skladov a logistiky
- H2 - Územie výrobných aktivít priemyselnej výroby
- H3 - Územie výrobno obslužných aktivít poľnohospodárskej výroby

- urbanizované územie
- zeleň
- vodná plocha
- pôda

Intervencia do urbanistickej štruktúry

- existujúce územie
- rozvojové územie

B.7.3.7 KONCEPCIA ROZVOJA HOSPODÁRSTVA A HOSPODÁRSKYCH AKTIVÍT

Z hľadiska priestorových nárokov majú rozsiahle nároky na rozvoj územia najmä odvetvia sekundárneho sektora a skladového hospodárstva (hospodárske aktivity) a primárneho sektora (zariadenia poľnohospodárskej výroby). Najmenšie priestorové nároky na má terciárny sektor (kde ale z hľadiska organizačnej štruktúry pôsobí najväčší počet subjektov, približne 79 %, pričom až 99 % subjektov tvoria mikro, malé a stredné podniky), ktorý z hmotovo – priestorového prejavu nemodifikuje ráz urbanizovanej časti územia. Uvedené súvisí aj s rozvojom vedomostnej spoločnosti. Tento vývoj je neustále sprevádzaný vznikom subjektov poskytujúcich nevýrobné služby v terciárnom i kvartérnom sektore komerčného charakteru. Služby s vyššou pridanou hodnotou sa stávajú významnejšími z hľadiska podielu zamestnanosti, čo súvisí aj s trendom vývoja ekonomiky Slovenska ako dynamicky sa rozvíjajúcej a otvorenej spoločnosti. S tým súvisí aj rozvoj inovatívnych aktivít. Rastúci význam sektora služieb so sebou prináša aj rast zamestnanosti v odvetviach informačných a komunikačných technológií, bankovníctva a finančníctva a v neposlednom rade aj v rezorte vedy a výskumu. ÚPN mesta odporúča vhodnými územnotechnickými opatreniami vytvárať priaznivé podmienky na udržanie a rozvoj aktivít malého a stredného podnikania najmä v oblasti poskytovania služieb.

KONCEPCIA ROZVOJA ZARIADENÍ POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY

Vďaka svojej polohe i priaznivej klíme má územie mesta vysoký potenciál pre poľnohospodárske využívanie krajiny. Najmä v severnej časti územia sa nachádza väčší počet drobných vidieckych usadlostí, ktoré majú ďalší potenciál rozvoja (napr. agroturistika, vinice). Potenciál vinohradníctva je zároveň aj v tom, že celé územie mesta patrí do južnoslovenskej vinohradníckej oblasti a zároveň výsadba viníc prispieva k zlepšeniu ekologickej stability územia. Zároveň bol na území mesta identifikovaný pomerne veľký počet existujúcich zariadení a objektov slúžiacich pre poľnohospodársku výrobu, z ktorých značná časť je v súčasnosti málo využívaná, resp. nevyužívaná, čim vznikajú poškodené urbanizované územia typu brownfield.

Návrh ÚPN mesta navrhuje zachovať funkčné využitie územia zariadení poľnohospodárskej výroby najmä s ohľadom na zachovanie a podporu zamestnanosti v oblasti poľnohospodárskej výroby a súvisiacich služieb (napr. agroturistické aktivity). Zároveň ÚPN mesta navrhuje, vhodnými územnotechnickými opatreniami, podporovať rozvoj doplnkových služieb poľnohospodárskej prvovýroby a rozvíjať aj ďalšie funkcie hospodárstva v rámci existujúcich (v súčasnosti nevyužívaných, resp. málo využívaných) zariadení a objektov slúžiacich pre poľnohospodársku výrobu, ako sú napríklad drobná a nerušivá výroba, sklady a logistika (napr. autoservis, pneuservis, zberný dvor, stavebníctvo). Dôraz sa tiež kladie na rozvoj a podporu doplnkových služieb poľnohospodárskej prvovýroby drobných poľnohospodárskych usadlostí najmä v severnej časti územia mesta.

KONCEPCIA ROZVOJA HOSPODÁRSKYCH AKTIVÍT

Koncepcia rozvoja hospodárskych aktivít sa zameriava na rozvoj funkcií:

- drobnej, nerušivej výroby
- priemyselnej výroby a logistiky.

Čo sa týka rozvoja drobnej, nerušivej výroby aj vzhľadom k tomu, že rozvoj týchto funkcií nemá také rozsiahle nároky na priestorový rozvoj územia, odporúča ÚPN mesta Komárno integrovať tieto funkcie do urbánneho prostredia mesta (v blízkosti funkcie bývania však musia byť dodržané príslušné bezpečnostné predpisy).

Na druhej strane rozvoj priemyselnej výroby a logistiky má rozsiahlejšie nároky na priestorový rozvoj územia a spravidla je sprevádzané aj negatívnymi vplyvmi na funkcie bývania. Návrh ÚPN mesta preto odporúča funkcie priemyselnej výroby a logistiky lokalizovať segregovane, mimo funkcie bývania.

Návrh ÚPN mesta navrhuje zachovať funkčné využitie súčasných území výroby a logistiky a zároveň navrhuje rozvíjať podnikateľské aktivity v týchto územiach v podobe intenzifikácie využitia existujúcich areálov.

B.7.4 KULTÚRNO – HISTORICKÉ HODNOTY

B.7.4.1 ZÁSADY OCHRANY A VYUŽITIA

Ochranou kultúrno-historických pamiatok sa na Slovensku zaoberá zákon NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu (ďalej aj pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov a vyhláška MK SR č. 253/2010 Z. z.

Na území mesta Komárna sa nachádza pamiatkové územie – Pamiatková zóna Komárno, ktorá bola vyhlásená 25. septembra 1990 Západoslovenským krajským národným výborom v Bratislave. Jedná sa o mestskú pamiatkovú zónu, ktorá zahŕňa historické jadro mesta Komárno. Pre toto územie boli spracované „Zásady ochrany – Pamiatková zóna Komárno“ krajským pamiatkovým úradom Nitra v roku 2014 v zmysle pamiatkového zákona. Tento dokument schválil Pamiatkový úrad Slovenskej republiky stanoviskom č. PUSR-2015/5164-4/25621/POR dňa 20. apríla 2015, platnosť nadobudol 1. júla 2015.

Pevnostný systém Komárna je národnou kultúrnou pamiatkou od 13. mája 1970. Pozostáva z ústrednej pevnosti (Stará a Nová pevnosť) a z obranných línií (Palatínska a Vážska línia). Ústredná pevnosť je v ÚZPF zapísaná pod číslom 302 a zahŕňa 7 objektov. Obranné línie sú V ÚZPF zapísané pod číslom 301 a zahŕňajú 45 objektov. Pevnostný systém Komárno je na predbežnom Zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Pre samotné prijatie do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO bude potrebné vypracovať projekt spolu s účasťou Maďarskej republiky a poňať tento projekt v širšom priestorovom kontexte ako súbor fortifikačných stavieb rozprestierajúcich sa na oboch brehoch Dunaja so silným historickým významom pre strednú Európu.

Do návrhu záväznej časti Územného plánu mesta Komárno sú zahrnuté požiadavky pre ochranu a prezentáciu pamiatkového územia, tak ako boli spracované v „Zásadách ochrany Pamiatková zóna Komárno“ a v „NKP – Pevnostný systém Komárna, Zásadách ochrany, obnovy a prezentácie hodnôt pamiatky a jeho ochranného pásma“.

Na východnej časti katastrálneho územia Komárno zasahuje ochranné pásmo nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky Kastela Iža, Toto ochranné pásmo archeologického náleziska - kastel Iža - „Leányvár“ bolo vyhlásené rozhodnutím Pamiatkového úradu SR Bratislava č. PUSR-2015/126-28/56278 zo dňa 18. 08. 2015. V rámci vymedzeného ochranného pásma je nevyhnutné rešpektovať prírodno-poľnohospodársky charakter územia. Z tohto dôvodu sa nová zástavba v území ochranného pásma pripúšťa len po dohode s príslušným úradom ochrany pamiatok SR.

Okrem Pamiatkovej zóny Komárno, Pevnostného systému Komárno a ochranného pásma kastela v Iži sa na území mesta Komárno nachádzajú ďalšie nehnuteľné kultúrne pamiatky. Jedná sa napr. o továrenské objekty (v priestore tzv. Envelopy, vznik 1908-1916), prečerpávacia stanica (technická pamiatka, vznik 1896), vodojem (vežový vodojem, vznik 1901-02), prvky drobnej architektúry (pomníky, sochy, náhrobníky a pod.)

HISTORICKÉ PRIEHĽADY A POHĽADY

K významným priehľadom a diaľkovým pohľadom na územie pamiatkovej zóny patrí pohľad z Dunaja, prípadne z príjazdovej komunikácie z hraničného priechodu s Maďarskou republikou. Pre tento pohľad je charakteristická dominancia dvojvežia a objemu Kostola sv. Ondreja, pravoslávneho kostola a veže i objemu radnice. V priehľade cez Alžbetin ostrov je badateľná aj objemná horizontála Starej a Novej pevnosti. Tento pohľad ruší heterogénna utilitárna zástavba Dunajského nábrežia nákladným prístavom. K hodnotným pohľadom patrí aj pohľad na mesto z Monoštorskej pevnosti cez Alžbetin ostrov. Tu pôvodne dominoval špecifický fenomén polohy Dunaja a zelene Alžbetinho ostrova s vertikálami veží. V súčasnosti tento pôvodný fenomén dopĺňajú panelové sídliská a komíny teplární. K významným pohľadom patrí pohľad z Vážskeho mosta pri príjazde z Nových Zámkov. Pre tento je charakteristická štruktúra vertikál veží, horizontály pevností a pevnostného systému, do ktorého vstupuje fenomén vysokej listnatej zelene, čiastočne zakrývajúcej pohľad na územie pamiatkovej zóny. K negatívam patrí kontakt panelákovej zástavby, ktorá pohľad ukončuje pri príjazdovej komunikácii, ako aj vstup utilitárnych stavieb do zóny pevnostného systému.

V rámci územia pamiatkovej zóny sú dôležité aj interiérové pohľady, ktoré sú výsledkom vývoja mestskej štruktúry a reprezentujú pamiatkové hodnoty mestského interiéru.

Pri transformácii jestvujúceho prístavu na južnej hranici pamiatkovej zóny je potrebné zachovať pohľady do zóny, t.j. diaľkové priehľady v smere od pamiatkovej zóny zachovať tak, aby neboli zastavané výhľady v smere od ulíc Vnútorná okružná, Pevnostný rad, Dunajská a Léhárová.

Napriek výrazne plochej konfigurácii terénu sa vo vnútri územia historického jadra mesta otvára viacero pohľadov a priehľadov, ktoré je nevyhnutné zachovať, respektíve očistiť. Funkcia týchto priehľadov nie je len vo zvýraznení historického centra, ale má aj zároveň orientačnú funkciu pre návštevníka mesta, ktorému umožní ľahšie sa zorientovať a pochopiť organizáciu urbanizmu mesta. Pre zachovanie a regeneráciu charakteristických pohľadov v území pamiatkovej zóny je nevyhnutné všetky uvedené pohľady v území zachovať. Ich lokalizácia je premietnutá aj v grafickej časti dokumentácie.

B.7.4.2 PAMIATKOVÁ ZÓNA

Pamiatková zóna Komárno (ďalej aj „PZ Komárno“, „pamiatková zóna“) sa nachádza v katastrálnom území Komárno. Bola vyhlásená Západoslovenským krajským národným výborom v Bratislave, odbor kultúry, s účinnosťou odo dňa vyhlásenia t.j. 25. septembra 1990. Jedná sa o Mestskú pamiatkovú zónu.

Pamiatková zóna Komárno je vymedzená líniami ulíc: Hradná, Vnútorná okružná, Zámoryho, Kalmana Thalyho, Námestie Kossutha, Záhradnícka, Senný trh, Špitálska, Biskupa Királya (krátky prepoj), Štúrova, Eötvösova (krátky prepoj), Kúpeľná, Palatínova (krátky prepoj), Rybárska, Dunajské nábrežie, Elektrárenská cesta, Vnútorná okružná (popri Amfiteátru s napojením na Hradnú ulicu).

Vymedzenie pamiatkovej zóny podľa parciel je určené v dokumentácii: „Zásady ochrany Pamiatkovej zóny Komárno“. Zásady ochrany pamiatkového územia „Pamiatková zóna Komárno“ vypracované Krajským pamiatkovým úradom Nitra (december 2014) boli schválené Pamiatkovým úradom Slovenskej republiky stanoviskom č. PUSR-2015/5164-4/25621/POR 20. apríla 2015. Dokument nadobudol platnosť 1. júla 2015. Tento dokument slúži na vykonávanie základnej ochrany pamiatkového územia.

V Zásadách ochrany PZ Komárno boli stanovené požiadavky na:

- Ochranu pamiatkového územia.
- Primerané funkčné využitie pamiatkového územia.
- Zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu a parcelácie.
- Objektovej skladby pamiatkového územia.
- Výškové usporiadanie objektov pamiatkového územia.
- Prvky uličného interiéru a uličného parteru.
- Zachovanie charakteristických pohľadov v území.
- Ochranu siluety a panorámy územia.
- Špecifikované pre bloky BL 01 až BL07 pamiatkového územia (PZ Komárno bola rozčlenená na jednotlivé bloky a pre každý blok boli stanovené ďalšie špecifické požiadavky).
- Zachovanie archeologických nálezísk.
- Zachovanie ďalších kultúrnych a prírodných hodnôt pamiatkového územia.

Tabuľka B7-58: Urbanistické vývojové etapy (definované v Zásadách ochrany PZ Komárno)

I.	11. storočie – 1650	Vývoj mesta na území, ktoré sa v dôsledku rozširovania pevnosti stalo predpolím Novej pevnosti.
II.	1650 – 1848	Expanzia mesta mimo hradieb v súvislosti s vytváraním predpolia Novej pevnosti, definovaná troma vývojovými štádiami, ktorú ukončil veľký požiar mesta.
	1.	Formovanie zástavby dominantnej časti mesta s charakterom voľného zoskupenia objektov bez ulíc vo väzbe na komunikačné trasy (1965 – zač. 18. storočia).
	2.	Vytvorenie uličnej siete a uzatváranie zástavby do kompaktných blokov (zač. 18. storočia – 1783).
	3.	Stagnácia vertikálneho nárastu stavebného objemu v mestskej štruktúre od obmedzenia výstavby viacpodlažných objektov v roku 1783 (1783 – 1848)
III.	1848 – 1918	Pozvoľná konjunktúra mesta po veľkom požiari a vojnových udalostiach 1848 – 1849.
IV.	1918 – 1965	Vývoj mesta v medzivojnovom období a obdobie odstraňovania škôd po druhej svetovej vojne.
V.	1965 - 2005	Obdobie intenzifikácie intravilánu mesta s veľkoplošnými asanáciami po roku 1965. Zbúranie cca polovice historickej mestskej zástavby a výstavba sídlisk.

B.7.4.3 NÁRODNÉ KULTÚRNE PAMIATKY

Na území mesta Komárno sa nachádzajú objekty pamiatkovej hodnoty zapísané v Registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok. Pod pamiatkovou hodnotou sa rozumie súhrn významných historických, spoločenských, krajinných, urbanistických, architektonických, vedeckých, technických, výtvarných alebo umelecko-remeselných hodnôt, pre ktoré môžu byť veci predmetom individuálnej alebo územnej ochrany.

Medzi najvýznamnejšie národné kultúrne pamiatky mesta Komárna patria: Protiturecká pevnosť vyhlásená za NKP v roku 1970 a Fortifikačný systém mesta vyhlásený za NKP v roku 1985. Tento relatívne dobre zachovaný fortifikačný celok je pozoruhodný aj v rámci širšieho stredoeurópskeho regiónu. V roku 2013 bol vypracovaný spoločný návrh Slovenska a Maďarska na zápis Pevnostného systému do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

Tabuľka B7-59: Prehľad národných kultúrnych pamiatok (ďalej aj NKP) na území mesta Komárno:

Č. ÚZPF	Názov	Ulica	Poznámka
293/1	Hrob spoločný (maďarský vojaci ČA padlí 1.5.1919)	Cintorínsky rad 1181	vznik - 1919
294/1	Pomník obetiam fašizmu	Cintorínsky rad 1181	vznik - 1948
295/1-3	Múzeum a pomník (Podunajské múzeum, pomník M. Jókaimu, oplotenie s bránou)	Palatínova 13	Pamiatková zóna, vznik (múzeum, oplotenie) – 1913 vznik – 1937
296/1	Tabuľa pamätná (M. Jókai)	Biskupa Királya 10	Pamiatková zóna
299/1	Tabuľa pamätná (sovietska armáda)		vznik – 23.12.1955 stavebno-technický stav - fyzický zánik
300/1	Tabuľa pamätná (obnova mostu)	(na moste cez Dunaj)	vznik – po 1946
301/ 1-18, 20-23, 25-47	Opevnenie bastiónové (brána, bastión, retranchement, rondel, kurtína, batéria, múry,...)	Dunajské nábrežie, Okružná ulica, Priateľstva, Tabaková, Vnútorná okružná	vznik – prevažne 1839 - 1847
302/1-7	Pevnosť pevnosť stará,	Hradná 3	vznik – 1546 – 1557

Č. ÚZPF	Názov	Ulica	Poznámka
	pevnosť nová (veliteľská budova, kasárne, bastión, múr hradbový)		vznik – 1663 – 1673 (Kasáreň – 1810)
303/1	Radnica	Námestie gen. Klapku 1	Pamiatková zóna, vznik – 1766
304/1-3	Kostol s areálom (pravoslávny k. Obetovania P.M. hrob s náhrobníkom marš. Davidovič, súbor náhrobníkov)	Palatínova 32	Pamiatková zóna, vznik (kostol) – 1756-82 vznik (náhrobníky) – 18.-19. stor.
305/1, 2	Kostol a náhrobníky (kalvínsky k.)	Jókaiho 31	Pamiatková zóna, vznik (kostol) – 1785-88 vznik (náhrobníky) – 1735 – pol. 19. stor.
306/1, 2	Kostol a kolégium (r.k. sv. Ondreja rehoľný dom rádu sv. Benedikta)	Palatínova 10	Pamiatková zóna, vznik (kostol)– 1748-56 vznik (kolégium) – 1748
307/1	Kostol (r.k. sv. Rozálie)	Námestie L. Kossútha 4	vznik – 1844
308/1-8	Súsošie na stĺpe	Námestie gen. Klapku	Pamiatková zóna, vznik – prevažne 1715
2097	Pomník (M. R. Štefánik)	Štefánikovo námestie	Pamiatková zóna, vznik – 1929-30
2098	Pomník (pomník oslobodenia)	Štefánikovo námestie	Pamiatková zóna, vznik – 1965
2099/1-3	Pomník so sochou (generál G. Klapka, sediaci lev)	Námestie gen. Klapku	Pamiatková zóna, vznik – 1896 (podstavec – 1991)
2101/1-3	Kolégium (Kolégium ref. cirkvi, fara ref. cirkvi, oplotenie s bránou, záhrada)	Jókaiho 34	Pamiatková zóna, vznik – 1794 - 96
2142	Pomník (obetiam protifašistického odboja)	Senný trh	vznik - 1971
2143/1	Hrob s náhrobníkom (J. Ľ. Šulek)	(cintorín ref. cirkvi)	vznik - 1972
2144/1	Palác mestský (Zichyho palác)	Námestie gen. Klapku 9	Pamiatková zóna, vznik – po 1763
2145/1	Dom kultúrny (Dôstojnícky pavilón)	Hradná 2	Pamiatková zóna, vznik – 1858-63
2146	Dom župný	Župná 15	Pamiatková zóna, vznik – 1798 – 1813
2147	Súd (býv. župný súd, okresný súd)	Pohraničná 6	Pamiatková zóna, vznik – 1895 - 96
2148	Dom meštiansky	Palatínova 2	Pamiatková zóna, vznik – 2. pol. 19. stor.
2151/1, 2	Špitál a kaplnka (špitál, kaplnka sv. Anny)	Jókaiho 6 Jókaiho 4	Pamiatková zóna, vznik (špitál) – po 1709-50 vznik (kaplnka) – 1750
2152/1-3	Kostol s areálom (tolerančný evanjelický kostol, evanjelická fara, bývalá evan. škola – dom meštiansky)	Františkánska 17 Františkánska 15 Františkánska 19	Pamiatková zóna, vznik (kostol) – 1795-98 vznik (fara) – pred 1784 vznik (škola) – prelom 17.-18.stor.
2155/1	Kostol r.k. Božského srdca (vojenský kostol, františkánsky)	Františkánska 33	Pamiatková zóna, vznik – 3./3 17. stor.
2159	Kaplnka r.k. sv. Jozefa	Palatínova 35	Pamiatková zóna, vznik – 2. pol. 18. stor.
2160/1, 2	Kríž s korpusom na stĺpe (stĺp, socha Krista na kríži)	Cintorínsky rad	vznik - 1785
2161	Budova administratívna	Palatínova 8	Pamiatková zóna, vznik – po 1848
2167/1	Hotel (Sovietska agencia, Grand)	Dunajské nábrežie 16	Pamiatková zóna, vznik – 1898 - 1901
2533/1	Park	Durányiho 16, k. ú. Nová Stráž	vznik – 1894-96
10948/1	Vodojem (vežový)	Gazdovská	vznik – 1901 – 1902
10996	Hrob spoločný s pomníkom (padlým r. 1919)	Cintorínsky rad	vznik – 1928
11700	Dom bytový s lekárňou (Lekáreň Kovács)	Župná 2	Pamiatková zóna, vznik – 1936 - 1938
11890/1-4	Stanica prečerpávacia	(m. č. Lándor)	vznik - 1896

Č. ÚZPF	Názov	Ulica	Poznámka
	(parná čerpačka, komín, nádrž na vodu)		
10905/ 1-27	Továreň (dielňa, stanica čerpacia, elektráreň, strážnica, budova výroby, sklad,...)	Elektrárenská cesta Hradná Hradná 21	vznik – 1908 - 1916

B.7.4.4 PEVNOSŤ A LÍNIA OPEVNENIA

Pevnostný systém Komárna pozostáva z protitureckej pevnosti (ústredná pevnosť) a mestského opevnenia (obranné línie - Palatínska a Vážska).

Súbor ústrednej pevnosti (Stará a Nová pevnosť) bol za kultúrnu pamiatku vyhlásený dňa 31.5.1963 rozhodnutím SKK ONV Komárno. Súbor Palatínskej línie bol za kultúrnu pamiatku vyhlásený dňa 13.5.1970 rozhodnutím SKK ONV Komárno a súbor Vážskej línie bol za kultúrnu pamiatku vyhlásený dňa 31.5.1963 rozhodnutím SKK ONV Komárno.

V súčasnosti sú pamiatky zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR: Ústredná pevnosť pod č. 302/1-5, Palatínska línia pod č. 30/1-25 a Vážska línia pod č. 301/26-48.

V roku 1970 bola ústredná pevnosť vyhlásená uznesením Vlády SR č. 84 zo dňa 18.3.1970 za národnú kultúrnu pamiatku a neskôr uznesením Vlády SR č. 54 zo dňa 15.3.1985 bola za národnú kultúrnu pamiatku vyhlásená aj Palatínska a Vážska línia.

Tabuľka B7-60: Súpis objektov Pevnostného systému Komárno:

Č. ÚZPF	Názov objektu	Zaužívaný názov	Parcela číslo
302	**ÚSTREDNÁ PEVNOSŤ**		
	STARÁ PEVNOSŤ		
302/1	STARÁ PEVNOSŤ	Hradby a bastióny	1818/4
		Veľké nádvorie	1818/5
		Malé nádvorie	1818/6
	NOVÁ PEVNOSŤ		
302/2	KORUNNÁ HRADBA	Korunná hradba – kurtíny, bastióny	1818/8
		Priestor medzi korunnou hradbou a kasárňami	1818/9
		Veľké nádvorie Novej pevnosti	1818/7, 1818/18
302/3	KASÁREŇ	Kasáreň – ubytovanie vojska	1818/11
302/4	VELITEĽSKÁ BUDOVA	Veliteľská budova	1818/12
		Nádvorie veliteľskej budovy	1818/14
		Átrium veliteľskej budovy	1818/13
302/5	PRACHÁREŇ	Muničný sklad	1818/15
301	**OBRANNÉ LÍNIE**	**PALATÍNSKA LÍNIA**	
	BASTIÓN I.		
301/1	BRÁNA BRATISLAVSKÁ	Bratislavská brána	2969
301/2	RETRANCHEMENT I.	Retranchement - fragmenty	2967, 2968
301/3	BASTIÓN I.	Pozostatky pod terénom	2972/2
	BASTIÓN II.		
301/4	RETRANCHEMENT II.	Retranchement	5846, 5848
301/5	RONDEL DELOVÝ II.	Delový rondel	5850
301/6	BASTIÓN II. S MUNIČNÝM SKLADOM	Bastión – val s muničným skladom	5852, 5854
		Bastión – dutý priestor	5853, 5851
		Priekopa	5855
		Kontreskarpa	časť-5840, časť-5856
301/7	KURTÍNA ĽAVÁ II.	Kurtína	5844
		Priekopa	5845
		Kontreskarpa	časť-5840
301/8	KURTÍNA PRAVÁ II.	Kurtína	5868, časť-5870
		Priekopa	5867
		Kontreskarpa	časť-5856, 5866
	BASTIÓN III.		
301/9	RETRANCHEMENT III.	Retranchement	6099, 6100

Č. ÚZPF	Názov objektu	Zaužívaný názov	Parcela číslo
301/10	RONDEL DELOVÝ III.	Delový rondel	6101
301/11	BASTIÓN III. S MUNIČNÝM SKLADOM	Bastión – val s muničným skladom	6103, 6105
		Bastión – dutý priestor	6102, 6104
		Priekopa	6106
		Kontreskarpa	časť-6117, 6119
301/12	KURTÍNA ĽAVÁ III.	Kurtína	časť-6071, časť-6074, 6075
		Priekopa	6107, časť-6109
		Kontreskarpa	časť-6117
301/13	KURTÍNA PRAVÁ III. S GÚTSKOU BRÁNOU	Kurtína	6344, 6345
		Priekopa	6342, 6343
		Kontreskarpa	časť-6342
	BASTIÓN IV.		
301/14	RETRANCHEMENT IV.	Retranchement	6416, 6418, 6420
301/15	RONDEL DELOVÝ IV.	Asanovaný rondel s novou nadstavbou	6411/4
301/16	BASTIÓN IV.	Bastión	6421, 6422
		Bastión – dutý priestor	6411/1, 6411/2, 6411/6, 6414,
		Priekopa	6423
		Kontreskarpa	časť-6427, časť-6429, časť-6430/1
301/17	KURTÍNA ĽAVÁ IV.	Kurtína	6413
		Priekopa	6411/7, 6411/8, 6424
		Kontreskarpa	časť-6427
301/18	KURTÍNA PRAVÁ IV.	Kurtína	časť-6432, 6433
		Priekopa	6431
		Kontreskarpa	časť-6430/1
301/19	KONIAREŇ	Stajňa pre kone delostrelcov	6449
	BASTIÓN V.		
301/20	RETRANCHEMENT V.	Retranchement	časť-9404, 9405, 9411
301/21	RONDEL DELOVÝ V.	Delový rondel	9412
301/22	BASTIÓN V.	Bastión	9414/1, 9414/2
		Bastión – dutý priestor	9410/1, 9410/2, 9413
		Priekopa	9415/1, časť-9415/2
		Kontreskarpa	časť-6430/2, časť-9387, časť-9388, časť-9416, 9423, 9435
301/23	KURTÍNA ĽAVÁ V.	Kurtína	časť-6432, 9408, časť-9409/2
		Priekopa	časť-6431, 9409/1, časť-9409/2
		Kontreskarpa	časť-6430/2
301/24	SKLAD NÁSTROJOV	Sklad nástrojov a materiálu	6444/1, 6444/2, 6444/3
301/25	KURTÍNA PRAVÁ V. S APÁLSKOU BRÁNOU	Kurtína	časť-9266
		Priekopa	časť-9267,
		Kontreskarpa	časť-9388, časť-9415/2
301	**OBRANNÉ LÍNIE**	**VÁŽSKA LÍNIA**	
	MEDZIBASTIÓNOVÝ ÚSEK V PRIESTORE V. – VI.		
301/26	KAZEMATY MEDZIBASTIÓNU V.-VI.	Medzibastiónové flankovacie kazematy	časť-9266
301/27	KURTÍNA S VODNOU PRIEKOPOU V.-VI.	Medzibastiónová kurtína	časť-9266
		Priekopa	časť-9267
	BASTIÓN VI.		
301/28	RONDEL DELOVÝ – JUŽNÝ VI.	Delový rondel južný	časť-9264
301/29	Nádvorie veľké VI.	Veľké nádvorie	časť-9264
301/30	Trakt veliteľský VI.	Veliteľský trakt stredný	časť-9264
301/31	Rondel VI. – severný VI.	Severný rondel	časť-9264
301/32	Nádvorie malé VI.	Malé nádvorie	časť-9264
301/33	Bastión VI. s kazematami	Teleso bastiónu s kazematami	9262
		Dutý priestor bastiónu	časť-9263
		Priekopa	9261
		Kontreskarpa	časť-9260/3, časť-9267
	MEDZIBASTIÓNOVÝ ÚSEK V PRIESTORE VI. – VII.		

Č. ÚZPF	Názov objektu	Zaužívaný názov	Parcela číslo
301/34	MÚR OBRANNÝ	Carnotov obranný múr	časť-9259/1, časť-9259/3
301/35	ZEMNÝ VAL S PRIEKOPOU	Obranný zemný val	9260/1, časť-9260/3
		Priekopa	časť-9259/1, časť-9259/3
	BASTIÓN VII.		
301/36	REDUIT VII.	Reduit	9259/4
301/37	BASTIÓN S KAZEMATAMI VII.	Teleso bastiónu s kazematami	9259/7, 9259/8
		Kontreskarpa	9260
		Vnútorný priestor	9259/5, časť-9259/9, 9259/10
		Priekopa	časť-9259/9
	BATÉRIE VÁŽSKEJ LÍNIE		
301/38	MÚR OBRANNÝ VII-VIII. S BRÁNAMI BASTIÓNU VII.	Carnotov múr s vážskou bránou	časť-1518
		Val	časť-1518 časť-9292/1a 9292/2
		Priekopa	časť-1518, 9259/6
301/39	BATÉRIA VIII.	Batéria VIII.	časť-1514/1
301/40	BATÉRIA VIII-1/2.	Batéria VIII-1/2.	8005/1, 8005/2,
301/41	MÚR OBRANNÝ VIII-IX.	Carnotov múr	časť-1514/1
		Val	časť-1518
		Priekopa	časť-1518
301/42	BATÉRIA IX.	Batéria IX.	1515, 1517
301/43	MÚR OBRANNÝ IX-X.	Carnotov múr	časť-1231/1, 1655/2
		Val	časť-1324, časť 1516, časť-1519
		Priekopa	časť-1324, časť-1516, časť-1519
301/44	BATÉRIA X.	Batéria X.	1665/1
301/45	MÚR OBRANNÝ X-XI.	Carnotov múr	časť-1667/1
		Val - nezachovaný	
		Priekopa - nezachovaná	
301/46	BATÉRIA XI.	Batéria XI.	1687, 1689, 1690, 1691, časť-1667/1

V Zásadách ochrany, obnovy a prezentácie hodnôt Pevnostného systému Komárna a jeho ochranného pásma, schválených uznesením Mestského zastupiteľstva v Komárne č. 1706/2006 zo dňa 12.10.2006, boli stanovené regulatívy pre stavebné, technické a iné zásahy do územia súvisiacom s NKP.

Tento dokument obsahuje požiadavky na:

- primerané funkčné využitie NKP rešpektujúce hodnoty objektov pevnostného systému a jeho ochranného pásma
- zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu vo vzťahu k objektom pamiatky a hodnotám jeho prostredia
- zachovanie hodnotnej objektovej skladby
- zachovanie výškového a hmotovo – priestorového usporiadania objektov a jeho ochranného pásma
- zachovanie prvkov fortifikačného interiéru a jeho ochranného pásma
- zachovanie charakteristických pohľadov a priehľadov
- zachovanie siluety a panorámy
- zachovanie a prezentáciu prípadných archeologických nálezísk a na ich začlenenie do organizmu pevnostného územia
- zachovanie, ochranu a regeneráciu historickej zelene a ďalších kultúrnych hodnôt
- návrh opatrení na záchranu, obnovu a vhodné funkčné využitie pamiatky a jeho ochranného pásma a návrh na zmenu ochrany resp. rozšírenie ochrany pevnostného územia
- grafické zobrazenie návrhu zásad v mape v mierke 1:5000

V kapitole „A – Všeobecné podmienky pre NKP“ bolo stanovené:

- Stavebné a zemné objekty sústavnou stavebnou údržbou a údržbou zelene zachovať v dobrom stave v zmysle §27 a §28 Zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov,
- stavebné, technické a architektonické úpravy všetkých prvkov pevnostného systému sa môžu vykonať v súlade s platným územným plánom mesta,
- objekty NKP obnovovať a rekonštruovať resp. adaptovať na nové funkcie pôvodnou technológiou, pôvodnými výrazovými prostriedkami a stavebnými materiálmi ako je to uvedené v C.1.16 a to v zmysle §32 Zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov,
- stavebná činnosť musí zachovávať, obnovovať pevnostné priestory a objekty, terénne úpravy môžu byť vykonané len vo vzťahu k pôvodnému pôdorysu, hmotovej skladbe a výškovému zónovaniu,
- úpravy objektov a zemných konštrukcií vrátane ich bezprostredného okolia (verejné osvetlenie, reklamné zariadenia a pod.) musia byť v súlade s výtvarným výrazom historického prostredia v zmysle §30 Zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov,
- všetky zásahy a činnosti obnovy a užívania NKP sa musia vykonávať na základe pokynov a rozhodnutí Krajského pamiatkového úradu v zmysle Zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

B.7.4.5 OCHRANNÉ PÁSMA NÁRODNÝCH KULTÚRNYCH PAMIATOK

OCHRANNÉ PÁSMO PEVNOSTNÉHO SYSTÉMU KOMÁRNO

Na území riešenom v Územnom pláne mesta Komárno sa nachádza národná kultúrna pamiatka - Pevnostný systém Komárna, ktorej bolo vymedzené ochranné pásmo a stanovené podmienky činnosti na ňom. Ochranné pásmo pamiatky bolo schválené rozhodnutím Okresného úradu v Komárne (referát regionálneho rozvoja) č. 6/1992 zo dňa 20.1.1992.

Schéma B7-3
Národné kultúrne pamiatky

Schéma B7-4
Kultúrno - historické hodnoty

Dňa 12.10.2006 bol schválený uznesením Mestského zastupiteľstva v Komárne č. 1706/2006 dokument „Zásady ochrany, obnovy a prezentácie hodnôt Pevnostného systému Komárna a jeho ochranného pásma“. Tento bol spracovaný v súlade s vyhláškou MK SR č. 16/2002 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu. V Zásadách ochrany, obnovy a prezentácie hodnôt Pevnostného systému Komárna a jeho ochranného pásma bola navrhnutá zmena, resp. rozšírenie ochranného pásma NKP Pevnostného systému Komárna, ktorá však nebola doposiaľ kodifikovaná.

V rámci zásad zachovania, ochrany, rehabilitácie, regenerácie, obnovy a prezentácie jednotlivých typov štruktúr a prvkov boli určené podmienky pre stavebnú a hospodársku činnosť. Účelom zásad zachovania, ochrany a rehabilitácie priestorov ochranného pásma je regulovanie stavebných, technických a iných zásahov do územia súvisiacom s NKP. Všeobecné podmienky na území ochranného pásma sú stanovené v ich časti B. V časti C sú následne uvedené opatrenia pre jednotlivé objekty NKP vrátane jeho ochranného pásma. Zásady ochrany a prezentácie sú stanovené pre ústrednú pevnosť, bastióny I – VII a batérie VIII – XI.

Na celom území NKP a jeho ochranného pásma je dôležité vytvorenie náučného chodníka v spojení s cykloturistickou trasou a prístupovými komunikáciami. Pre stavebnú činnosť

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KOMÁRNO

Schéma č. B7-3

NÁRODNÉ KULTÚRNE PAMIATKY

Severka | Obstarávateľ: Mesto Komárno | Spracovateľ: AUREX spol. s r.o. | Mierka: 1 : 13 000 | Rok: 09/2018

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KOMÁRNO

Schéma č. B7-4

KULTÚRNO - HISTORICKÉ HODNOTY

Severka | Obstarávateľ: Mesto Komárno | Spracovateľ: AUREX spol. s r.o. | Mierka: 1 : 50 000 | Rok: 09/2018

0 0,25 0,5 1 1,5 2 km

Ochrana kultúrno-historických hodnôt

- Pamiatková zóna Komárno
- Ochranné pásmo NKP
- Národné kultúrne pamiatky (budovy)
- Územie s kultúrnohistorickými hodnotami (Vážske predmostie)
- Národné kultúrne pamiatky (pamätník, náhrobník a pod.)
- Miesta konkrétnych archeologických nálezov
- Územie s potenciálnym výskytom kultúro-historických hodnôt
- Zóny vhodné na praveké a historické osídlenie podľa KPÚ Nitra

a investičnú činnosť v ochrannom pásme NKP je určujúci Územný plán mesta Komárna, ktorý určuje funkčné a priestorové využitie jednotlivých regulačných blokov.

OCHRANNÉ PÁSMO KASTELA IŽA - LEÁNYVÁR

Do riešeného územia mesta Komárno zasahuje ochranné pásmo NhNKP kastela Iža, ktoré zasahuje do východnej časti katastrálneho územia Komárno. Ochranné pásmo NhNKP archeologického náleziska - kastel Iža - „Leányvár" bolo vyhlásené rozhodnutím Pamiatkového úradu SR Bratislava č. PUSR-2015/126-28/56278 zo dňa 18. 08. 2015.

V rámci poľnohospodárskej činnosti je v tomto ochrannom pásme potrebné vylúčiť z tohto územia vytváranie skládok komunálneho odpadu, hnoja, slamy a iných materiálov.

Stavebná činnosť a realizácia zemných prác v tomto ochrannom pásme podlieha rozhodnutiu Krajského pamiatkového úradu v Nitre o nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum, Realizácia archeologického výskumu bude v maximálnej miere zameraná najmä na nedeštruktívne metódy s minimalizáciou celoplošných výskumov. Prípustné sú najmä práce potrebné na úpravu a rekonštrukciu vodnej stavby (hrádze, ochrannej hrádze Dunaja a priesakového drenu)

V záujme zachovania dominantnosti areálu kastela Iža - Leányvár v rámci vymedzeného ochranného pásma je nevyhnutné rešpektovať prírodno-poľnohospodársky charakter územia. Z tohto dôvodu sa nová zástavba v území ochranného pásma pripúšťa len po dohode s príslušným pamiatkovým úradom, najmä ak ide o:

- Dočasných/odstrániteľných objektov turistického vybavenia v priestore hrádze a panelovej plochy (stánky s občerstvením, hygienické zariadenia a pod.).
- Drobnej architektúry - tabule informačného systému, lavičky, osvetlenie, smetné koše ako aj oplotenie, je potrebné umiestňovať plánovité, so striedmym dizajnom a použitím prírodných materiálov na základe jednotného projektu schvaľovaného Krajským pamiatkovým úradom Nitra a stvárniť tak, aby nenarušovala prostredie.
- V prípade jestvujúcej zástavby zázemia AÚ SAV na pozemku prac. č. 1759/3 je nutné zachovať súčasnú mieru zastavanosti pozemku a výškovú hladinu zástavby.
- Rušivý vplyv jestvujúcej zástavby (objekt výskumnej stanice, provizórium súvisiace so zabezpečením archeologického výskumu) na vizuálne vnímanie areálu kastela je potrebné minimalizovať osadením zelene - druhov typických pre vŕbovo-topoľové lužné lesy.

B.7.4.6 ARCHEOLOGICKÉ LOKALITY

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu nie sú na území mesta Komárno evidované archeologické lokality vyhlásené za národné kultúrne pamiatky.

Na základe známych historických údajov o území dnešného Komárna ako aj na základe mnohých zisťovacích a záchranných archeologických výskumov, ktoré na tomto území prebehli, je možné predpokladať ďalšie bohaté nálezy osídlení od najstarších období praveku až po novovek. Pravdepodobne najbohatšie nálezové situácie možno predpokladať na území Pevnostného systému Komárna (Starej a Novej pevnosti) a Pamiatkovej zóny Komárno. I keď nie je vylúčené lokalizovanie archeologicky zaujímavých nálezísk[7] na celom katastrálnom území mesta. Na území mesta Komárno sa vykonalo mnoho archeologických výskumov.

Tabuľka B7-61: Zoznam archeologických nálezísk na území mesta Komárno:

Nálezisko číslo*	Lokalita / poloha	Časový rámec / obdobie
1	poloha Veľký Harčáš	staršia doba kamenná, mladšia doba kamenná, neskoršia doba kamenná, doba bronzová, staršia doba železná, mladšia doba železná, stredovek
2	poloha Veľký Harčáš, S od kóty 108,2	mladšia doba kamenná, doba rímska
3	poloha Veľký Harčáš, dunajský km 1763	mladšia doba kamenná, doba rímska
4	poloha Stará pevnosť	mladšia doba kamenná, neskoršia doba kamenná, mladšia doba železná, stredovek, novovek
5	poloha Tehelňa - hydinárska farma JRD	mladšia doba kamenná
6	poloha Kava – Szildomb – Vinohrad JRD	mladšia doba kamenná
7	Kossuthove námestie	neskoršia doba kamenná, mladšia doba železná, novovek
8	poloha Malý Harčáš	doba bronzová
	koryto Dunaja	doba bronzová
9	Park Anglia – Leninové sady (v súčasnosti Vnútorná okružná)	mladšia doba železná
9	Park Anglia – ul. Hradná	stredovek, novovek
10	poloha kotolne na Dunajskom nábreží	mladšia doba železná
11	poloha Nádvorie Európy	mladšia doba železná
12	poloha Nová pevnosť – Bašta Madony	mladšia doba železná, novovek
13	bývalá rezidencia benediktínov	mladšia doba železná, stredovek, novovek
14	poloha Veľký Harčáš, pol. Dunajský hon	doba rímska
15	poloha Veľký Harčáš, SV okraj obce	doba rímska
16	ul. Františkánov medzi evanjelickým kostolom a vojenským kostolom, ul. M. Čáka	obdobie Avarského kaganátu
17	ul. Zámoryho, ul. Gombaiho	obdobie Avarského kaganátu
18	poloha Nová Osada, Dunahomok	obdobie Avarského kaganátu
18	poloha Robotnícka štvrť II. – Akasztódomb	obdobie Avarského kaganátu
19	poloha Robotnícka štvrť I. – ul. Pri Panoráme, ul. Rožná	obdobie Avarského kaganátu
19	poloha Apálske krivky – Letecké pole, ul. Szinnyeiho	obdobie Avarského kaganátu
20	areál Doprastavu	obdobie Avarského kaganátu
21	poloha Lodenice	obdobie Avarského kaganátu, stredovek
22	ul. Čajakova	obdobie Avarského kaganátu
23	ul. Dolná	obdobie Avarského kaganátu
24	poloha Hadovce	stredovek
25	r. k. farský úrad	stredovek
26	ul. Lodná – Jazzy garden	novovek
27	ul. Palatínova – polyfunkčná budova	novovek
28	ul. Eötvösa – polyfunkčná budova	novovek
29	Kossuthove námestie – polyfunkčný dom	novovek
30	ul. Mederčská – obchodný dom	novovek

Poznámka: * Čísla nálezísk podľa stanoviska(KPUNR-2015/12723-3/45543/U) Krajského pamiatkového úradu Nitra.

[7] Archeologické nálezisko je nehnuteľná vec na topograficky vymedzenom území s odkrytými alebo neodkrytými nálezmi v pôvodných nálezových súvislostiach.

Krajský pamiatkový úrad v Nitre môže pred začatím stavebnej činnosti rozhodnúť o potrebe vykonať archeologický výskum v zmysle §36 až §41 Zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

B.7.4.7 PAMÄTIHODNOSTI MESTA

Mesto Komárno nemá spracovaný zoznam pamätihodností mesta. Prvky s pamiatkovou hodnotou, ktoré dokumentujú dochovanú historickú podstatu sídla je vhodné chrániť vyhlásením za pamätihodnosti mesta Komárno, bližšie nasledujúca podkapitola.

Územia nachádzajúce sa v rámci vymedzenej pamiatkovej zóny, ako aj priľahlé lokality medzi ulicami Námestie Kossutha – Demjanichova – Majstrovská, či Vnútorná Okružná – Parná - Jazerná a po oboch stranách Gombaiho je potrebné považovať za historické štruktúry, ktoré potrebné rešpektovať aj pre budúci rozvoj. Obdobne aj pri Námestie sv. Rozálie a Beothyho.

V týchto mestských štruktúrach sa nachádzajú historické budovy- meštianske domy, ktoré si vyžadujú vyššiu pozornosť a ochranu z hľadiska ochrany pôvodnej hmotovo-priestorovej skladby a zachovania historického rázu. V týchto lokalitách je potrebné zachovať uličné a stavebné čiary, jestvujúcu výšku , resp. uličné fasádne prvky. Realizácia objektov a budov s plochými strechami a/alebo modernizujúcimi prvkami či s predzáhradkami je neprípustná.

B.7.4.8 NEEVIDOVANÉ PRVKY S KULTÚRNO-HISTORICKÝMI HODNOTAMI

Do zoznamu prvkov s pamiatkovou hodnotou je možné zaradiť budovy, výtvarné diela, mobiliár ako aj určitú koncepciu (myšlienku) tvorby priestoru - najmä prvky, ktoré dokumentujú genius loci mesta Komárno.

Medzi neevidované prvky s kultúrno-historickými hodnotami v meste Komárno možno zaradiť nasledujúce objekty alebo budovy:

ALŽBETIN MOST

Most cez Dunaj, ktorý je typickým príkladom technickej stavby s vysokým stupňom zachovania a remeselným spracovaním. Na počesť cisárovnej bol pomenovaný Alžbetiným mostom. Oceľovo nitovaná konštrukcia má dĺžku 415 metrov, tri piliere a rozpätie 102 metrov. V minulosti slúžil pre chodcov a konské záprahy. V dnešnej dobe slúži hlavne automobilovej doprave. Po výstavbe ďalšieho mosta cez Dunaj by Alžbetin most mohol slúžiť prioritne cyklistom a chodcom.

ŽELEZNIČNÝ MOST

Most cez Dunaj bol postavený na trati Komárno – Komárom v roku 1910. Most mal päť otvorov rozpätia 81,60 + 4 x 101,76 m, v celkovej dĺžke 488,64 m, kozákové nosníky, charakteristické parabolickým zakrivením horného a spodného mostného poľa. Na konci druhej svetovej vojny bol most zničený. Novú konštrukciu mosta s priamopásovými priehradovými nosníkmi vyrobila firma Ganz (Budapešť). Prevádzku na moste otvorili v roku 1955. V 80-tých a v 90-tých rokoch bol rekonštruovaný.

OBJEKTY FUNKCIONALISTICKEJ ARCHITEKTÚRY

Objekty, z ktorých je len jeden objekt zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ale ktorých je v meste Komárno zastúpených omnoho viac. Sú to napr.:

- Budova Slovenského vodohospodárskeho podniku, Svätoondrejská 6 (objekt vytypovaný v Zásadách ochrany, obnovy a prezentácie hodnôt pamiatkovej zóny Komárno do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu, ako národná kultúrna pamiatka), architekt Štefan Csízi, rok 1934
- Dom smútku, Cintorín ref. cirkvi, architekt Štefan Csízi, rok 1933
- Polyfunkčný dom, Župná 18, rok 1937
- Mestský dom, Pohraničná 4, architekt Štefan Csízi, rok výstavby 1937
- Dom bytový, Vnútorná okružná 4
- Očná klinika, Záhradnícka 3

- Budova pošty, Biskupa Királya 3, rok výstavby 1944 (jediná štátna budova postavená v Komárne v rokoch 1939-1945)
- Administratívna budova, Palatínova 33
- Rodinný dom, Pohraničná 17

POVOJNOVÁ ARCHITEKTÚRA – SOCIALISTICKÝ REALIZMUS (SORELA)

Na území mesta Komárno sa nachádzajú objekty v štýle socialistického realizmu na ulici Vnútorná okružná. Medzi zaujímavo poňaté možno považovať portály vstupov do bytových domov.

Do zoznamu prvkov s kultúrno-historickými hodnotami je vhodné zaradiť aj nehnuteľnosti vytypované v „Zásadách ochrany Pamiatkovej zóny Komárno" na vyhlásenie za Národné kultúrne pamiatky. Sú to:

Tabuľka B7-62: Prvky s kultúrno-historickými hodnotami vytypované v Zásadách ochrany Pamiatkovej zóny Komárno

Parcela č.	Adresa	Popis	Sloh / obdobie vzniku
20/1	Jókaiho 24		suterén – barok (18. storočie) 2. polovica 19. storočia
80	Pohraničná 10	Gymnázium Ľudovíta Jar. Šuleka	secesia (prelom 19.-20. storočia)
87	Biskupa Királya 5	Gymnázium Hansa Selyeho	začiatok 20. storočia
96/1	Biskupa Kiráya 13		secesia (prelom 19.-20. storočia)
565/1	Pohraničná 3	(pamätná tabuľa Dr. Selye János)	2. polovica 19. storočia
937/1	Jókaiho 9	Reštaurácia a penzión Bella, (pamätná tabuľa Smid Thaner Lajos)	2. polovica 19. storočia
950	Nám. gen. Klapku 2	Zichyho palác, (pamätná tabuľa Kossth Lajos)	2. polovica 19. storočia
1909	Valchovnícka 21, Nám. M. R. Štefánika		suterén – barok (18. storočie) secesia (prelom 19.-20. storočia)
1912	Tržničné námestie 3, Palatínska 39		secesia (prelom 19.-20. storočia)
1942	Eotvosa 15, Štúrova	Komunitné centrum židovskej obce	neogotika, 1896
1943	Štúrova	Synagóga	
2100/2	Svätoondrejská 6	Slovenský vodohospodársky podnik	funkcionalizmus (1. polovica 20. storočia)
2117/2,3	Dunajská 9		začiatok 20. storočia

PRVKY DROBNEJ ARCHITEKTÚRY, ULIČNÉHO INTERIÉRU, ULIČNÉHO PARTERU A VÝTVARNÉ DIELA

Medzi prvky s kultúrno-historickými hodnotami patria pamätníky, fontány, uličný mobiliár, výkladce, kríže, plastiky, studne a pod.

PLATANOVÁ ALEJ NA ALŽBETINOM OSTROVE

Špecifickými prvkami s kultúrno-historickými hodnotami sú aleje a stromoradia. Platanová alej na Alžbetinom ostrove je výsledkom krajinárskych a výtvarných počinov kultúrne zmýšľajúcich tvorcov. Jej kultúrno-historická hodnota spočíva práve v myšlienke vedomého usporiadania verejného priestoru prírodnými prvkami – drevinami. Zelená kompozičná os vedúca stredom ostrova je tvorená drevinami - platan javorolistý (Platanus x acerifolia).

B.7.5 ŠPORT

V meste Komárno sa nachádzajú lokality so zariadeniami pre šport a telovýchovu celomestského významu i lokálneho významu, ktoré sa navrhujú rešpektovať a aj naďalej rozvíjať. Ide o nasledovné zariadenia:

KRYTÁ PLAVÁREŇ

Krytá plaváreň sa nachádza na ulici Eötvösa 41. V plavárni sa nachádza plavecký bazén s kapacitou 62 osôb a výukový bazén s kapacitou 18 osôb. Plaváreň slúži pre verejnosť, pre školy, pre športové kluby a pre kúpanie dojčiat a batoliat s rodičmi (max. 7 rodičov – obvykle matiek).

MESTSKÁ ŠPORTOVÁ HALA

Mestská športová hala sa nachádza na Športovej ulici 1. V zariadení sa nachádza hracia plocha – telocvičňa, 5 šatní pre športovcov, 1 šatňa pre rozhodcov, kancelárske priestory pre podnikateľské účely a zázemie. Priestory športovej haly sú využívané basketbalovým tímom MBK Rieker Komárno ako aj verejnosťou vrátane rôznych spoločenských a kultúrnych podujatí. Kapacita športovej haly je pre 730 až 1475 osôb.

ZIMNÝ ŠTADIÓN

Zimný štadión sa nachádza na ulici Prvá Priečna 6, Alžbetin ostrov. V zariadení sa nachádza umelá ľadová plocha, tribúna pre 50 osôb, šatne, zázemie, kancelárske priestory, služobný byt. Zimný štadión ponúka možnosť športového vyžitia pre verejnosť, školy a škôlky, kluby.

ŠTADIÓN KFC

Štadión futbalového klubu sa nachádza na Športovej ulici 1. Do užívania sa dal v roku 1961, keď sa vtedajší klub presťahoval z miesta zvaného "Ráczkert" pod vodárenskou vežou. Areál má hlavné ihrisko a dve tréningové ihriská, budovu so šatňami a vyhliadkou na hlavné ihrisko pre mužstvo dospelých, hostí a rozhodcov, kancelárske priestory, zázemie. Ostatné hľadiská sú uložené na zemnom vale. Okolo hlavného ihriska sa nachádza atletická dráha, ktorá má škvárový povrch. Areál by si zaslúžil modernizáciu. Kapacita štadiónu je cca 13 tisíc divákov.

LEZECKÁ STENA, VOLEJBALOVÁ HALA

Volejbalová hala sa nachádza na Hradnej ulici 10.

STREDISKO KANOISTIKY

Stredisko vodných športov sa nachádza severne od železničného mosta cez Váh.

TENISOVÉ KURTY

V Komárne sa nachádza niekoľko tenisových areálov resp. kurtov: Tenisový klub Bašta – Vnútorná okružná, Tenisový areál - Parná 1, v areály Ranča vo Veľkom Harčáši.

BOWLING & SQUASH CENTRUM

Bowling & Squash Centrum sa nachádza na Štúrovej ulici 1017, na rozlohe 4500 m² vytvorené rekonštrukciou Židovskej synagógy a starých Vinárskych závodov so 155 ročnou históriou v Hoteli Bow Garden. Zariadenie poskytuje športové vyžitie: squash (2 kurty), bowling, beach volejbal, fitness a posilňovňa, ako aj predaj doplnkovej výživy, športového oblečenia a doplnkov.

BFC BEDECS FITNESS CENTRUM V KOMÁRNE

BFC Bedecs Fitness Centrum sa nachádza na ulici Vnútorná okružná 9. Ponúka služby: posilňovne, masáže, fitbaru, turbosolária a fitness shopu.

SKATEBOARDOVÁ DRÁHA

Skatepark sa nachádza na Elektrárenskej ceste v blízkosti rieky Váh (za cestným mostom). Oficiálne bol otvorený v roku 2008. Má betónový povrch a grindbox, centrálny funbox, rádiusy, jaklové zábradlia.

VIACÚČELOVÉ ŠPORTOVÉ IHRISKÁ

Nachádzajú sa na Svätojánskej ulici , Hviezdoslavovej ulici, sídlisko Bašty.

ZÁPASNÍCKA HALA

Zápasnícka hala sa nachádza na ulici Slobody v telocvični bývalej základnej školy.

OSTATNÉ ŠPORTOVÉ PLOCHY

Okrem športových zariadení a areálov sa v Komárne nachádzajú aj športové plochy pri základných a stredných školách, detské ihriská sa nachádzajú v rámci obytných plôch sídlisk. Pri mŕtvom ramene Váhu sa nachádza plážové volejbalové ihrisko, toalety, ohniská.

V Komárne pôsobí množstvo klubov a občianskych organizácií zaoberajúcich sa športom a telovýchovou.

V ďalšom rozvoji zariadení športu a rekreácie je vhodné uvažovať s kooperáciou vo využívaní týchto zariadení organizovanou aj neorganizovanou telovýchovou. Aj naďalej podporovať rozvoj zariadení športu a telovýchovy.

Zimný štadión navrhujeme premiestniť z polohy Alžbetinho ostrova pre nevhodnú dochádzkovú vzdialenosť pre verejnosť a riziko používanej technológie v dotyku s pásmom hygienickej ochrany vodného zdroja. Vzhľadom na postupný rozvoj ľadového hokeja je žiaduce rezervovať plochu pre výstavbu krytého hokejového štadióna. Vhodnou lokalitou pre nový štadión s multifunkčným využitím sa javí kontaktná poloha na západnom okraji železničnej stanice. Definitívna poloha však bude závisieť od uvažovanej prekládky železničnej dráhy, resp. či budú územné podmienky pre výstavbu nového hokejového štadióna vytvorené severne od jestvujúcej dráhy alebo južne od vyrovnaného oblúka železnice.

B.7.6 REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

B.7.6.1 ŠIRŠIE PRIESTOROVÉ VÄZBY CESTOVNÉHO RUCHU

V rámci širších vzťahov na územie Komárna vplýva jeho prihraničná poloha s Maďarskom a obojstranná väzba na mesto Komárom. Ďalšími determinantmi pre rozvoj riešeného územia je turisticky a rekreačne využívaný tok Dunaja (rekreačná plavba, vodáctvo, cykloturistika), sieť ciest prepájajúcich mesto Komárno smerom na Bratislavu, Nitru, Štúrovo, cez hranice na Budapešť, Győr, ako aj množstvo termálnych kúpalísk. V neposlednom rade má samotné mesto Komárno ako aj jeho okolie bohatú históriu a množstvo pamiatok s vysokou kultúrnou hodnotou.

V okruhu do 35 km okolo mesta Komárno sa nachádzajú obce / mestá s aktivitami a kultúrno-historickými a prírodnými hodnotami, zaujímavými pre obyvateľov mesta aj jeho návštevníkov. Ide napr. o Nové Zámky, Kolárovo, Hurbanovo, Iža, Patince, Komárom, Tata...

Územie Komárna spolu aj s ďalšími obcami a mestami patrí do Podunajského regiónu turizmu (podľa Regionalizácia cestovného ruchu v Slovenskej republike, 2005). Región predstavuje vymedzenú časť územia, ktorá sa vyznačuje relatívne homogénnymi podmienkami pre rozvoj turizmu a možnosťami ich využitia.

V Územnom pláne regiónu Nitrianskeho kraja je špecifikovaná zásada podporovania vytvárania a usmerňovania súvislejších území, tzv. rekreačných krajinných celkov. Vo väzbe na riešené územie ÚPN mesta Komárno je špecifikovaný funkčno-priestorový subsystém pozdĺž Dunaja s centrom v Komárne s nadväznosťou na Patince a Ižu s rozšírením pozdĺž Váhu (stredisko Apáli, Lándor, Kava a Kameničná) a cezhraničnou nadväznosťou na Komárom.

Ťažiskové formy cestovného ruchu, pre ktoré má Komárno potenciál a ktoré je potrebné podporovať, rozvíjať a skvalitňovať sú:

- Mestský a kultúrno-poznávací cestovný ruch.
- Kúpeľný a zdravotný cestovný ruch.
- Letná turistika a pobyty pri vode.
- Vidiecky cestovný ruch a agroturistika.
- Čiastočne aj zimný cestovný ruch a zimné športy (v rámci zariadení ponúkaných mestom, napr. Zimný štadión a pod).

Často sa jednotlivé formy cestovného ruchu a športu prelínajú a spájajú v rámci spoločných zariadení a areálov, čo je z ekonomického hľadiska výhodnejšie.

Hlavným cieľom rozvoja cestovného ruchu v meste Komárno je zvýšenie prosperity mesta, rast pracovných príležitostí, zachovanie kultúrno-historickej identity mesta a aktivizácia jeho doposiaľ nevyužitého potenciálu.

Začiatok rozvoja cestovného ruchu sa datuje na prelom 19. a 20. Storočia, kedy sa vo vyspelých krajinách začal formovať ako nové odvetvie spoločenskej činnosti. Okrem ekonomického prínosu má vplyv aj na využitie kultúrnych a prírodných pamiatok, rozvoj zamestnanosti, podporu vzdelania a zdravia obyvateľstva. Pre rozvoj rekreácie je dôležitá kvalitná ponuka, ktorá musí svojou ponukou prilákať a uspokojiť návštevníkov. Z tohto dôvodu je dôležitá spolupráca všetkých zložiek cestovného ruchu (ponuka stravovacích a ubytovacích zariadení, ponuka cieľov kultúrneho a športového vyžitia.). V neposlednom rade je pre rozvoj cestovného ruchu dôležitý rozvoj dopravnej infraštruktúry. Samotný rozvoj cestovného ruchu má spätne vplyv na zamestnanosť, kúpyschopnosť obyvateľstva a pod.

Schéma B7-5
Priestorové usporiadanie aktivít športu a rekreácie

Vrbová
nad Váhom
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
Čalovec
Kameničná
k.ú. Komárno
k.ú. Nová Stráž
Zlatná
na Ostrove
KOMÁRNO
rekreácia v prírodnom prostredí - nové lokality
rekreácia v prírodnom prostredí - jestvujúce lokality
záhrady a záhradkárske osady - nové lokality
záhrady a záhradkárske osady - jestvujúce lokality
šport a rekreácia - nové lokality
šport a rekreácia - jestvujúce lokality
prsitorové usporiadanie mesta

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KOMÁRNO

Schéma č. B7-5

PRIESTOROVÉ USPORIADANIE AKTIVÍT ŠPORTU A REKREÁCIE

Severka | Obstarávateľ: Mesto Komárno | Spracovateľ: AUREX spol. s r.o. | Mierka: 1 : 50 000 | Rok: 09/2018

B.7.6.2 POZNÁVACÍ TURIZMUS

Pod poznávací turizmus patria kultúrne, spoločenské, vzdelávacie, výstavnícke, gastronomické, konferenčné, kongresové a i. aktivity, ktoré vyvolávajú pohyb obyvateľstva a tým aj potrebu turistických služieb.

Pre rozvoj poznávacieho turizmu v meste Komárno a v jeho okolí majú najväčší vplyv:

- Bohatá história mesta Komárno
- Fortifikačný systém mesta Komárno, Pamiatková zóna Komárno
- Archeologické pamiatky, v širšom území – Iža (archeologická lokalita /rímsky tábor)
- Múzeá, galérie, výstavné areály
- Sakrálne pamiatky
- Ľudová architektúra
- Technické pamiatky a stavby (vodárenská veža, parná čerpačka)
- Významné parky
- Pamätníky, pomníky a pod.
- Zariadenia pre kongresový CR (semináre, konferencie, sympóziá, kongresy)
- Iné zariadenia a priestory (divadlá, koncertné sály, amfiteátre, zhromažďovacie priestory, fóra a pod., s rôznymi podujatiami)

Fortifikačné objekty pevnostného systému Komárno – Komárom, historické jadro mesta Komárno z konca 19 storočia a väzba na rozvoj cestovného ruchu:

V meste je zriadená Komárňanská informačná kancelária, ktorá informuje občanov a turistov o možnostiach kultúrneho, športového a voľno časového vyžitia v meste Komárno i v jeho okolí.

Ciele poznávacieho turizmu sú špecifikované v kapitolách Občianska vybavenosť a v kapitole Kultúrno-historické hodnoty.

NÁUČNÉ CHODNÍKY

Sú obľúbeným spôsobom pre poznávanie kultúrnych a prírodných hodnôt v území. V riešenom území Komárna nie sú zatiaľ vybudované. V rámci navrhujeme uvažovať s trasami náučných chodníkov:

- Mestský okruh – pamiatky Pamiatkovej zóny.
- Fortifikačný okruh – pamiatky pevnostného systému Komárna.

- Rozšírený okruh – trasa kombinujúca prehliadku historického centra, pevnostného systému opevnenia Komárna a zaujímavosti Alžbetinho ostrova.

UBYTOVACIE A STRAVOVACIE ZARIADENIA

Ubytovacie a stravovacie zariadenia nachádzajúce sa v Komárne slúžia nie len turistom prichádzajúcim za poznaním a kultúrou, príp. športom ale aj miestnym obyvateľom. Mesto Komárno ponúka širokú škálu týchto zariadení. V rámci ďalšieho rozvoja mesta je vhodné podporovať kongresový / konferenčný turizmus. Týmto smerom je možné uvažovať s využitím objektov pevnostného systému.

Tabuľka B7-63: Prehľad ubytovacích zariadení v riešenom území

Názov zariadenia	Adresa	Poznámka
Hotel PEKLO - POKOL ****	Platanová alej 1, 945 01 Komárno	počet lôžok - 63 počet izieb - 30 reštaurácia - 100 kaviareň - 20 kongresová sála - 70 wellnes, uzatvorené parkovisko, bezbariérový prístup
Hotel PANORÁMA **	Športová 1, 945 01 Komárno	počet lôžok - 67 počet izieb - 32 reštaurácia - 50 kaviareň - 17 salónik - 20 kongresová sála - 20 garáž, nestrážené parkovisko, povolené domáce zvieratá
HUBERT VARGA Restaurant & Pension **	Jókaiho 19, 945 01 Komárno	počet lôžok - 12 reštaurácia - 45 3 x apartmán, bezbariérový prístup, nestrážené parkovisko
Penzión DUNA **	Dunajská 2, 945 01 Komárno	počet lôžok - 10 počet izieb - 4 reštaurácia - 40 uzatvorené parkovisko, domáce zvieratá povolené
SZEKERES Csárda ® & Penzión **	Svätojánska 12, 945 01 Komárno	počet lôžok - 8 počet izieb - 3 reštaurácia - 35 nestrážené parkovisko, domáce zvieratá povolené
City Centre Apartments ***	Františkánov 3, 945 01 Komárno	počet lôžok - 21 počet izieb - 4 AP samostatné vchody do apartmánov, bezbariérový prístup, nestrážené parkovisko
Penzión LEHÁR **	Lehárova 10, 945 01 Komárno	počet lôžok - 12 počet izieb - 6 reštaurácia - 40 nestrážené parkovisko
Hotel BANDERIUM ***	M. R. Štefánika 11, 945 01 Komárno	počet lôžok - 26 počet izieb - 12 reštaurácia - 30 kaviareň - 30 sauna, strážené parkovisko, wellnes
Hotel BOW GARDEN ***	Štúrova 1017, 945 01 Komárno	počet lôžok - 55 počet izieb - 20 reštaurácia - 100 kaviareň - 25 salónik - 20

		kongresová sála - 60 garáž, uzatvorené parkovisko, domáce zvieratá povolené
Olymp Penzión & Reštaurácia ***	Lehárova 12, 945 01 Komárno	počet lôžok - 16 počet izieb - 7 reštaurácia - 50 salónik - 39 kongresová sála - 50 nestrážené parkovisko
Penzión DELTA **	Malodunajské nábr. 10, 945 01 Komárno	počet lôžok - 20 počet izieb - 9 AP reštaurácia - 35 kaviareň - 35 salónik - 10 školiaca miestnosť - 35 nestrážené parkovisko
Penzión APÁLI *	Mŕtve rameno Váhu, 945 01 Komárno	počet lôžok - 9 počet izieb - 3 reštaurácia - 30 nestrážené parkovisko, domáce zvieratá povolené
Pension MARCIPÁN + apartmán	Malodunajská cesta 9, Alžbetin ostrov, 945 01 Komárno	počet lôžok - 10 počet izieb - 6 uzatvorené parkovisko
Villa Centro ***	Eötvösa 5, 945 01 Komárno	počet lôžok - 8 počet izieb - 3 uzatvorené parkovisko, domáce zvieratá povolené

Tabuľka B7-64: Prehľad stravovacích zariadení v riešenom území:

Názov zariadenia	Adresa	Poznámka
Hotel PEKLO - POKOL ****	Platanová alej 1	reštaurácia - 100 stoličiek kaviareň - 20 s.
Reštaurácia Hotel PANORÁMA	Športová 1	reštaurácia - 50 s. kaviareň - 15 s. terasa - 40 s.
SZEKERES Csárda ® & Penzión **	Svätojánska 12	reštaurácia - 35 letná terasa
BANDERIUM Restaurant	M. R. Štefánika 11	reštaurácia – 50 s.
Reštaurácia Manna	Nám. M.R. Štefánika 11	-
HUBERT VARGA Restaurant & Pension	Jókaiho 19	reštaurácia - 45 s. letná terasa
Olymp Restaurant & Pub	Lehárova 12	-
Hotel BOW GARDEN - Hotel Restaurant	Štúrova 1017	-
Lodná Reštaurácia - St. BORBALA	Nábrežie Váhu	-
Penzión DELTA	Malodunajské nábr. 10	-
Reštaurácia U KLAPKU	Nám. gen. Klapku 9	-
Alegra Pizzeria	Nám. gen. Klapku 3	-
PRESTIGE Restaurant and Cafe	Dunajské nábrežie 4726, Central Office	-
BÁSTYA CSÁRDA / Čárda Bašta	Bašta 6, Okružná cesta 271	-
Čárda APÁLI	Nová Osada 50, Mŕtve rameno Váhu	-
Čili Cafe & Restaurant	Nám. gen. Klapku 7	-
Reštaurácia NOVÁ RYBA	Lehárova 10	-
Restaurant Gusto, Pizza & Cafe	ul. gen. Klapku 3159	-
Pizzeria GROSSO	Valchovnícka 17	-
Reštaurácia KORZO	Senný trh 6	-

BELLA Restaurant	Jókaiho 9	-
Party Reštaurácia	Hlavná 587, Nová Stráž	-
Neptún Pizzeria	Platanová alej 4360	-
Reštaurácia a kaviareň Zichy	Nádvorie Európy - Europália	-
Reštaurácia DIVÁ KAČICA	Mestská časť Lándor – Hajlás č.2	-
Cleopatra	M. Urbana 17	-
Reštaurácia Cleopatra Steak House	Nám.M.R.Štefánika 6	-
Reštaurácia Zlatý Orol	Pevnostný rad 3	-
Ring Bar Penzión	Letná 4	-
Zichy - Komárno	Nádvorie Európy - Europália	-
Hanoi - restaurant - café	Námestie Kossutha 42	-
Reštaurácia Ázia	Námestie generála 7 10	-
Relax	Športová 1	-
Danubius Center	Hadovská cesta 19	-
Reštaurácia Fiesta	Novozámocká cesta 3946	-
CB CUKRÁREŇ PARTY	Gútsky rad 5	-
FRIENDS Gift Shop & Cafe	Gútsky rad 5	-
Délicatesse	Damjanichova 3	-
Cukráreň 1	E.B.Lukáča pri letnom kine AMFITEÁTER	-
Cukráreň ESZTER	Jókaiho 3	-
Cukráreň JADRAN	Župná 10	-
Cukráreň Praliné	Eötvösova 15	-
Cukráreň Party	Gútsky rad 5	-
CB - cukráreň - Alžbeta Bukrišová	Darányiho 8	-
CARPATHIA CAFE	Nádvorie Európy	-
CAFE FLORA	Záhradnícka 15	-
De Luxxe Cafe	Nám. generála Klapku 7	-
Francesko / BAR COFFEE /	Nám. Kossutha 5	-
CAFE LARO Restobar & Vintage Gallery	M.R.Štefánika 6	-
MAMBOO cafee cukráreň a kaviareň	Vnútorná okružná 970/1	-
Mokka Cafe&Bar	Župná 11	-
ORIGO	Špitálska	-
Rio Dance Café	Župná 20	-
Saga Café & Viking Pub	Palatínova 14	-
Green Coffee Komárno	Mederčská 4	-
Art Caffe	Župná 11	-
VITA PRESSO Major Rudolf	E.B.Lukáča	-
CYBER CAFE	Župná 20	-
Cyber c@fe	Vnútorná 7/14, Nová Stráž	-
HOFFER CAFE	Bratislavská cesta 1	-
Toronto cafe / PUB	Rozmarínová 20	10 stolov
Domino cafe / bar	Župná 20	-
Kaviareň a pub Litovel	Dunajské nábrežie 10	-
Motorest Zoja	Súbežná 74, Dulov dvor	-
Black Cat Irish Pub	Nádvorie európy 53	6 stolov
GARDEN PUB Bar	Eötvösova 3011	-
Meat Heads pub Bufet	Novozámocká cesta 11	-
Jazmin piváreň	E.B.Lukáča pri letnom kine AMFITÁTER	-
Jäger PUB Nočný klub	Palatínova 2	12 stolov
Harry´s pub	Košická	-
Hostinec Šingelö		-
Keltic Pub	Komenského 13	20 stolov
London pub	Františkánov 5	10 stolov

Ramses Bar, Komárno	Valchovnícka 8	-
CELLA LUX nočný bar	Jókaiho ul. 32	-
PENZIÓN "DUNA" HOSTINEC	Dunajská 2	-
Hostinec U ČIERNEHO PSA	M. R. Štefánika 14	-
Art club Krušovice	Nám. Gen. Klapku	16 stolov
B2B club	Jókaiho 30	6 stolov
Cyparis pub	Nádvorie europy	8 stolov
Kryštál	Vnútorná Okružná	8 stolov
Noe Pub	Mederčská 30	6 stolov
Pivárеň Parking	Mieru 1	20 stolov
Švejk	Biskupa Királla	12 stolov

B.7.6.3 KAŽDODENNÁ REKREÁCIA

Každodenná rekreácia slúži ku krátkodobému zotaveniu a oddychu po práci alebo po škole. Je vhodné aby sa tento druh rekreácie rozvíjal v blízkosti bydliska, prípadne v dosahu mestskej hromadnej dopravy a pod. Za plochy každodennej rekreácie možno považovať prakticky všetky parky, parkovo upravené plochy zelene, verejné zelené priestranstvá, detské ihriská, plochy zelene pri rodinných domoch, plocha zelene pri bytových domoch (sídlisková zeleň, plochy a línie verejných komunikačných priestorov ale aj kúpaliská a strediská voľného času či viacúčelových zariadeniach.

Jedným z najvýznamnejších verejných priestranstiev v meste Komárno je pešia zóna v historickom jadre s presahom do nástupného priestoru do pevnosti a parku Anglia. V návrhu územného plánu mesta Komárno sa navrhuje sprístupnenie okolia Novej a Starej pevnosti, ako aj vytvorením promenády pri Dunaji.

TERMÁLNE KÚPALISKO KOMÁRNO

Termálne kúpalisko sa nachádza na ulici Vnútorná okružná 19 v Komárne. V roku 1967 bol objavený v hĺbke 1224 metrov 54 °C teplý prameň s liečivou termálnou vodou. Termálne kúpalisko je vybudované na ploche 2,5 ha. Má dva aktívne termálne pramene s teplotou vody 45 °C a 30 °C. Tieto minerálne vody majú priaznivé účinky na kĺbové, reumatické a ženské choroby. Sú vhodné aj na rekreačné účely.

V časti s celoročnou prevádzkou sa nachádza krytý sedací bazén pre 40 osôb, malá sauna pre 10 osôb a väčšia sauna pre 25 osôb, rehabilitačná telocvičňa a fitnes-centrum so špeciálnym zariadením. obliekárne, šatne, bufet a ďalšie prevádzkové miestnosti. Budova má priestrannú vyhliadkovú terasu so sprchami a ležadlami.

V letnej časti termálneho kúpaliska sa nachádza plavecký a výukový bazén typ CASTIGLIONE, neplavecký, detský a sedacie termálne bazény. V areáli sú plážové priestory, ihrisko na beach – volejbal, stoly na vonkajší stolný tenis a preliezky a pieskovisko pre deti. Šmykľavka pri detskom bazéne a clona okolo vonkajších sedacích bazénov s termálnou vodou. Kapacita kúpaliska v letnej sezóne je 1500 osôb.

CENTRUM VOĽNÉHO ČASU KOMÁRNO

CVČ Komárno na Rozmarínovej 2 slúži deťom a rodičom zmysluplné využitie voľného času. V rámci CVČ sa organizujú rôzne športové, kultúrne a spoločenské podujatia ako aj krúžky, kluby, súťaže, tábory a pod.

B.7.6.4 ZÁHRADKÁRSKE OSADY

Záhradkárske osady v evidencii mesta:

- Nová Stráž - záhrady
- Pavel
- Čerhát
- Vadaš

- Nová Osada
- Harčáš
- Šištag
- Ťehelňa
- Ižianská cesta
- Mŕtve rameno
- Bašta IV., Bašta V., Bašta VI.
- Bratislavská cesta - záhradky
- Selyeho ul.- záhradky
- Orechový rad - záhradky
- Záhradky za Doprastavom
- Malá Ižа
- Alžbetin ostrov

Záhradkárske osady sa viažu bezprostredne na územie mesta Komárno i jeho častí ako sú Nová Stráž, Nová Osada, Tehelňa, Malá Iža. V Komárne pôsobí Slovenský zväz záhradkárov:

- Základná organizácia 9-16 Komárno – Čajka (pri železničnej trati)
- Základná organizácia 9-18 Komárno – Tulipán (sídlo Hrnčiarska 5/26)
- Základná organizácia 9-19 Komárno – Maják (sídlo - Komenského 1/14)
- Základná organizácia 9-53 Komárno – Čerhát
- Základná organizácia 9-63 Maják – Bašky

K rozšírenému typu rekreácie patria záhrady (okrem záhradkárskych osád) záhrady pri rodinných domoch.

Súčasným trendom je výstavba rodinných domov v rekreačných a záhradkárskych lokalitách. Územný plán mesta navrhuje vo vybraných lokalitách transformáciu na obytné územia, ale so stanovením zásad a regulatívov.

ZÁHRADY

Záhrady pri rodinných domoch sú najrozšírenejším miestom pre rekreáciu. V súčasnosti je v obľube kombinácia úžitkovej a okrasnej záhrady. Územný plán i naďalej podporuje tento druh rekreácie.

B.7.6.5 REKREÁCIA V PRÍRODNOM PROSTREDÍ

Okolie mesta Komárno s jeho prírodným zázemím má vysoký potenciál pre rozvoj rôznych druhov turistiky - cykloturistiky, vodnej turistiky, hypoturistiky a podobných aktivít. Nížinný charakter krajiny s výraznými líniami zelene pozdĺž vodných tokov a plôch, sieť poľných ciest a zjazdných chodníkov sa núka na využitie pre cykloturizmus ako aj hypoturizmus (s nutným dobudovaním vybavenostných bodov – bufety, informačné tabule, mobiliár – napr. stojany na bicykle, altánky, a pod.). V riešenom území sa nachádzajú turisticky významné vodné plochy so zaujímavými krajinnými scenériami, ktoré vytvárajú priaznivé podmienky pre rozvoj letnej turistiky spojenej s pobytom pri vode. Bohatý folklór a ľudové tradície vytvárajú predpoklady pre rozvoj vidieckeho turizmu a agroturistiky.

TURISTIKA

V riešenom území sa zatiaľ nenachádzajú značené turistické trasy, ani náučné chodníky. Tak isto absentuje systém východiskových turistických bodov zo zastavaného územia do voľnej krajiny. Sieť poľných ciest ponúka možnosť vybudovania siete rekreačných trás pre nenáročné formy turistiky. Tieto by spájali body záujmu – mesto Komárno – okolité obce – turisticky zaujímavé lokality.

V rámci návrhu je možné uvažovať s trasami:

- pozdĺž vodného toku Dunaj

- pozdĺž vodného toku Váh
- okruh okolo Apálskeho ostrova
- okruh - Alžbetin ostrov (Platanová alej, Veľkodunajské nábrežie a Malodunajské nábrežie)

CYKLOTURISTIKA

V okrese Komárno sú veľmi dobré podmienky pre cykloturistiku, a to vzhľadom na nížinný, mierne zvlnený terén ako aj pomerne malú dopravnú frekvenciu na miestnych dopravných komunikáciách.

Dopravno – inžinierske ponímanie rozvoja cyklo dopravy je popísané aj v rámci kapitoly Návrh verejného dopravného vybavenia.

Hlavnú kostru siete cyklotrás tvorí medzinárodná Podunajská cyklomagistrála vedúca pozdĺž Dunaja zväčša po hrádzi. Z tejto trasy v Komárne odbočuje Vážska cyklomagistrála (smerom na Kolárovo, Šaľu a Kráľovú nad Váhom) a Ponitrianska cyklomagistrála (smerom na Nové Zámky, Nitru, Zlaté Moravce a Topoľčianky), kde nadväzuje na Štiavnickú cyklomagistrálu.

Diaľkové cyklomagistrály prechádzajúce cez mesto Komárno:

- Eurovelo 6 - Dunajská cyklomagistrála

EuroVelo 6 je diaľková cyklomagistrála siete EuroVelo vedúca v dĺžke 3653 km pozdĺž viacerých veľkých európskych riek. Prechádza cez Francúzsko – Švajčiarsko – Nemecko – Rakúsko – Slovensko – Maďarsko – Chorvátsko – Srbsko – Rumunsko – Bulharsko. Časť pozdĺž Dunaja je známa tiež ako Dunajská cyklistická cesta. Na území Komárna prechádza pozdĺž vodných tokov Dunaj a Váh, ako aj cez Alžbetin ostrov, popri Novej a Starej pevnosti.

Na území Nitrianskeho kraja prechádza cez nasledovné obce: Číčov – Kližská Nemá – Malé Kosihy – Veľké Kosihy – Zlatná na Ostrove – *Komárno* – Iža – Patince – Radvaň nad Dunajom – Moča – Kravany nad Dunajom – Mužľa – Štúrovo

- Vážska cyklomagistrála

Komárno – Kava – Vrbová nad Váhom – Kolárovo – Dedina Mládeže – Neded – Vlčany – Tešedíkovo – Diakovce – Šaľa – Kráľová nad Váhom

- Ponitrianska cyklomagistrála

Komárno - Martovce - Hurbanovo –Imeľ – Nesvady - Nové Zámky – Bánov – Malá Kesa – Šurany – Lipová – Mojzesovo – Černík – Vinodol – Veľký Cetín – Malý Cetín – Čechynce - Janíkovce – Nitra – Nitrianske Hrnčiarovce – Štitáre – Kolíňany - Jelenec – Kostoľany pod Tríbečom – Ladice – Neverice – Sľažany – Martin nad Žitavou – Zlaté Moravce – Topoľčianky

Mimo hlavné trasy, vedúce pozdĺž vodných tokov, je vhodné vytvárať doplnkové cyklistické trasy (spojnice) orientované najmä k rekreačným cieľom vo voľnej krajine ako i v centrálnej časti mesta Komárno.

- Mestské cyklotrasy – vnútorné okruhy mestom Komárno

V meste zatiaľ nie sú vybudované cyklistické trasy - cyklochodníky, ktoré by spĺňali patričné šírkové usporiadanie. Je vhodné, keď jednotlivé cyklochodníky vytvárajú sieť trás a prepájajú body vybavenosti, príp. turisticky vyhľadávané ciele. Medzi takéto ciele patrí Stará a Nová pevnosť, Palatínska a Vážska línia a objekty zapísané v Zozname Národných kultúrnych pamiatok ako aj ostatné zaujímavosti mesta – reštaurácie, športové areály, termálne kúpalisko, kultúrne inštitúcie a pod.

- Mimomestské cyklotrasy

50 km trasa „Komárno – Nová osada – Kolárovo – Vrbová nad Váhom – Kava – Lándor – Komárno“ je vhodná pre mtb aj cross.

60 km trasa „Komárno – Nová Osada – Kolárovo – Vrbová nad Váhom – Hliník – Martovce – Lándor – Komárno“ je vhodná pre mtb aj cross.

45 km trasa „Komárno – Kava – Hliník – Martovce – Vék – Hurbanovo – Svätý Peter – Chotín – Komárno“ je vhodná pre cross.

15 km trasa „Komárno – Kelemantia (Leányvár) – Iža – Patince – Patince kúpele“ je vhodná pre mtb aj cross.

43 km trasa „Komárno – Kelemantia (Leányvár) – Iža – Patince – Žitava – Marcelová – Chotín – Komárno“ je vhodná pre mtb aj cross.

50 km trasa „Komárno – Iža – Patince – Virt – Marcelová – Šrobáková – Mudroňovo – Svätý Peter – Chotín – Komárno“ je vhodná pre cross a preteky.

60 km trasa „Komárno – Svätý Peter – Dulovce – Pribeta – Hurbanovo – Vék – Martovce – Hliník – Kava – Lándor – Komárno“ je vhodná pre cross a preteky.

60 km trasa „Komárno – Svätý Peter – Dulovce – Pribeta – Hurbanovo – Svätý Peter - Chotín – Komárno“ je vhodná pre cross a preteky.

35 km trasa „Komárno – Lándor – po brehu rieky Stará Nitra až do Martoviec, potom na východný breh Žitavy, späť do Komárna cez Lándor“ je vhodná pre mtb.

30 km trasa „Komárno – Iža – Patince – Žitava – Radvaň nad Dunajom – Moča – Búč“ je vhodná pre cross a preteky.

53 km trasa „Komárno – hrádza pri Dunaji – Číčov“ je vhodná pre mtb.

44 km trasa „Komárno – Kameničná – Čalovec – Violín – Štúrová – Okoličná na Ostrove – Zlatná na Ostrove – Nová Stráž – Komárno“ je vhodná pre cross a preteky.

15 km trasa „Monoštorská pevnosť – Igmánska pevnosť – Hviezdna pevnosť – Bratislavská brána – bašty I-VI – pri bašte VII na cyklotrasu, až k hradu (Stará a Nová pevnosť)“ je vhodná pre mtb, cross a preteky.

- „Cyklotrasa Komárno – Kravany nad Dunajom“

V roku 2014 bol vybudovaný nový úsek cyklotrasy Komárno – Kravany nad Dunajom, v rámci projektu z Programu cezhraničnej spolupráce Maďarská republika – Slovenská republika 2007-2013 s podporou EÚ.

Trasy vhodné aj pre in-line korčuľovanie – trasa okolo mŕtveho ramena Váhu a hrádze po cestný most a úsek Podunajskej cyklomagistrály na Alžbetinom ostrove v Komárne.

Okrem individuálneho využívania cyklistických trás sa v Komárne pravidelne organizujú cyklistické závody pre verejnosť. Napr.:

- „River city 24 ride“ Komárno – Kolárovo

Športovo-cyklistická akcia organizovaná každoročne v lete. Závodný okruh mal 49 kilometrov a maratón trval 12, resp. 24 hodín. Trasa vedie cez *Komárno* – Kolárovo – Vrbová nad Váhom – Kava.

- „River city ride 2015“

je určená pre milovníkov vytrvalostnej cykloturistiky. Organizované sú kategórie „CITY“ 10 km (určená pre deti), "CLASSIC" 40 km (*Komárno* - Iža - Patince - Virt - Marcelová - Chotín – Komárno), "MTB" 55 km (*Komárno* - Iža - Patince - Žitava - Šrobárová - Marcelová - Chotín - Ďulov Dvor – *Komárno*) a "ROAD" 80 km (*Komárno* - Iža - Patince - Radvaň nad Dunajom - Búč-Bátorové Kosihy - Modrany - Svätý Peter - Hurbanovo - Martovce - Kava - Lándor – *Komárno*)

- „Bicyklový maratón“

Kategórie sa delia na CROSS a MTB, pričom každá má aj vlastné vekové a rodové podkategórie. Pre účastníkov sú pripravené dve trate.

“CROSS” má 47 kilometrov a je určená pre cross milujúcich cyklistov. Trasa vedie z Komárna po hrádzi naväzujúcej na novú cyklistickú cestu až do Kolárova, kde treba prejsť cez most na ľavý breh Váhu. Tam cesta pokračuje po hrádzi, prípadne po súbežnej asfaltovej ceste smerom na Kavu a Lándor, a končí v Komárne, pri reštaurácii APÁLI.

MTB trasa vedie z Komárna po hrádzi naväzujúcej na novú cyklistickú cestu až do Kolárova po Vrbovú nad Váhom, a následne cez Hliník do Martoviec, odkiaľ pokračuje popri brehu rieky Nitry po Lándor. Trasa končí v Komárne, pri reštaurácii APÁLI. Trasa má 54 kilometrov.

VIDIECKA TURISTIKA

Rozptýlené (laznícke) osídlenie je v prevažnej miere využívané na poľnohospodársku malovýrobu. Tieto osady/samoty/majere je možné perspektívne využiť na rodinné farmy s možnosťou poskytovania agroturistických aktivít.

Mesto Komárno je súčasťou Južnoslovenskej vinohradníckej oblasti. Tá sa rozprestiera na nížinnej rovine v povodí povodí Dunaja a Hronu v priemernej nadmorskej výške 140 metrov. Komárňanský vinohradnícky región disponuje kvalitnými vinicami a množstvom vínnych pivníc miestnych producentov.

Využitie vinohradníctva a vinárstva pre rozvoj cestovného ruchu – Podunajská vínna cesta. ktorého cieľom je aktívne sa podieľať na rozvoji vinohradníctva a vinárstva, rozvíjať vínnu a vidiecku turistiku, podporovať produkciu typickú pre jednotlivé obce a oblasti, vytvárať podmienky pre zachovanie kultúrnych a iných tradícií a propagovať podunajský región.

Chatárstvo je rozšírené v blízkosti vodných plôch a tokov a vo väzbe na rekreačné strediská a aj vo väzbe na rozptýlené osídlenia (majere, osady). Špecifickou skupinou sú rekreačné objekty na vode – hausboty, ktoré sa nachádzajú na brehu rieky Váh.

HYPOTURISTIKA

Pre obyvateľov mesta Komárno a okolia ako aj pre návštevníkov a turistov prichádzajúcich do tohto regiónu je k dispozícií niekoľko rančov ponúkajúcich rekreačné vyžitie spojené s jazdou na koňoch. Pony ranč, Holdas ranč ktoré sa nachádzajú neďaleko Komárna. Ponúkajú rôznorodé aktivity ako je jazda na koni, lukostreľba, organizujú medzinárodné tábory pre deti, a podobne.

VODNÁ TURISTIKA

Pobyty pri vode je možné rozdeliť na pobyty pri prírodných vodách a na pobyty pri umelých vodných plochách. Osobitnou formou turizmu pri vode je vodácka turistika na významných vodných tokoch a rekreačné plavby.

Vodné plochy v Komárne, ktoré sú využívané na kúpanie sú: APÁLI – mŕtve rameno Váhu a štrkoviskové jazero Komárno – Kava.

Obľúbenosť vodnej turistiky dosvedčujú aj početné malé pláže na brehoch Dunaja a Váhu. Dobudovanie vybavenosti a hygienického zázemia by zvýšili atraktivitu tohto druhu rekreácie.

- Rekreačný rybolov a športový rybolov

V Komárne sídli Slovenský rybársky zväz Mestská organizácia Komárno (Záhradnícka 16 II/4) Usporadúva akcie a podujatia nie len pre rybárov. Rybárstvo má v Komárne tisícročnú históriu (prvé písomné zmienky 1001 a 1051). Vodné plochy – rybárske revíry v správe Slovenského rybárskeho zväzu:

- Apáli Komárno (vodná plocha odstaveného ramena Vážskeho Dunaja)
- Akácos Kameničná (vodná plocha odstaveného ramena Vážskeho Dunaja)
- Konkoli Kameničná (vodná plocha odstaveného ramena Vážskeho Dunaja)
- Stará Nitra
- štrkovisko Číčov
- štrkovisko Kava I.
- štrkovisko Kližská Nemá
- štrkovisko Sokolce
- štrkovisko Nesvady
- Žitnoostrovský kanál č. 1
- Vážsky Dunaj
- jazero Kakal Zlatná na Ostrove
- Patinský kanál č. 2 (od majera Bokroš po Komárno)
- Žitava kanál č. 2
- Dunaj č. 2 Bazén (západný bazén prístavu Komárno)
- Splav Váhu Šaľa – Komárno

Trasa má dĺžku cca 57 km. Vedie od mostu Veča v Šali - Selice – Neded – Komoča – Kolárovo – Vrbová nad Váhom – Kameničná – Kava – *Komárno*.

- Výletné plavby loďou PLUTO

Komárňanská plavebná spoločnosť ponúka vyhliadkovú plavbu loďou Pluto. Okrem pravidelného cestovného poriadku je vhodná aj na školské a iné skupinové výlety. Kapacita lode je 40 cestujúcich. Sezónu začína koncom mája a uzatvára koncom augusta. Záujemcom o pozoruhodnosti mesta ponúka výlety spojené s prehliadkou mesta, milovníkom prírody ponúka výlety po Váhu.

- Vyhliadkové plavby loďou Wellness I

Wellness line, s.r.o. organizuje vyhliadkové plavby loďou Wellness v okolí Patiniec, pravidelnú linku Komárno – Patince a späť na požiadanie, fakultatívne výlety spojené s plavbou. Prenajíma loď Wellness 1 na firemné akcie, na spoločenské udalosti, na semináre a konferencie, plavbu pre školy.

B.8 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA

Vymedzenie zastavaného územia je evidované podľa katastra nehnuteľnosti. Súčasná hranica zastavaného územia i jej navrhované rozšírenie sú vyznačené v grafickej časti dokumentácie vo výkresoch 2 „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“.

Tabuľka B8-1: Návrh rozšírenia zastavaného územia

Návrh ÚPN	
Výmera zastavaného územia	Návrh na rozšírenie zastavaného územia
1425,2740 ha	445,09 ha

B.9 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

B.9.1 OCHRANNÉ PÁSMA

Ochranné pásmo (OP) je legislatívne vymedzená oblasť, resp. plocha, ktorá slúži na zabezpečenie bezkonfliktnej prevádzky technickej infraštruktúre a verejnej dopravy, ako aj na ochranu pred ich potenciálne vzniknuteľnými negatívnymi účinkami.

Limity využitia územia predstavujú súbor legislatívnych predpisov a noriem tvoriacich obmedzenia rozvoja v území. Ich účelom je zabezpečiť ochranu zložiek životného prostredia a systémov dopravnej a technickej infraštruktúry.

Do riešeného územia z existujúcich ochranných a bezpečnostných pásiem zasahujú pásma ciest (cesty I/63, I/64, II/573, III/1462, III/1463), dráhy (železničné trate 131 a 135), letiska (letisko Chotín), zariadení elektrizačnej sústavy (VVN110 kV, VN 22 kV), plynárenských zariadení (vedenia vysokotlakého plynu), ochranné pásma vodných tokov, pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov, čistiarne odpadových vôd a pod.

B.9.1.1 OCHRANNÉ PÁSMA CIEST

Ochranné pásma ciest určuje § 11 zákona 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhláška 35/1984 Zb. v znení neskorších predpisov nasledovne:

Ochranné pásma ciest § 11 zákona 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov:

Na ochranu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií a premávky na nich mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce slúžia cestné ochranné pásma. Pre jednotlivé druhy a kategórie týchto komunikácií určí šírku ochranných pásem vykonávací predpis, a to pri diaľniciach a cestách vyšších tried v rozsahu 50 až 100 metrov od osi priľahlého jazdného pásu, pri cestách nižších tried a miestnych komunikáciách 15 až 25 metrov od osi vozovky, nad a pod pozemnou komunikáciou. Cestné ochranné pásmo pre novobudované alebo rekonštruované diaľnice, cesty a miestne komunikácie vzniká dňom nadobudnutia právoplatnosti územného rozhodnutia.

V cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne komunikácie alebo premávku na nich; príslušný cestný správny orgán povoľuje v odôvodnených prípadoch výnimky z tohto zákazu alebo obmedzenia záväzným stanoviskom.

Podľa § 15 ods. 1 vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon) (ďalej len „vyhláška č. 35/1984 Zb.“) cestné ochranné pásma sa zriaďujú pri všetkých diaľniciach, cestách a miestnych komunikáciách I. a II. triedy mimo zastavaného územia alebo územia určeného na súvislé zastavanie.

Vyhláška 35/1984 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v § 15 uvádza:

Hranicu cestných ochranných pásiem určujú zvislé plochy vedené po oboch stranách komunikácie vo vzdialenosti (aktuálne pre cesty na území mesta Komárno)

- 50 metrov od osi vozovky cesty I. triedy,
- 25 metrov od osi vozovky cesty II. triedy a miestnej komunikácie, ak sa buduje ako rýchlostná komunikácia,
- 20 metrov od osi vozovky cesty III. triedy,
- 15 metrov od osi vozovky miestnej komunikácie I. a II. triedy.

B.9.1.2 OCHRANNÉ PÁSMO DRÁHY (ŽELEZNICE)

Ochranné pásmo dráhy určuje Zákon č. 513/2009 Z.z. o dráhach v znení neskorších predpisov. V § 5 sa uvádza:

Ochranné pásmo dráhy je priestor po oboch stranách obvodu dráhy vymedzený zvislými plochami vedenými v určenej vzdialenosti od hranice obvodu dráhy; zriaďuje sa na ochranu dráhy, jej prevádzky a dopravy na nej.

Ak stavebné povolenie neurčuje inak, hranica ochranného pásma dráhy je

- pre železničnú dráhu 60 metrov od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 metrov od vonkajšej hranice obvodu dráhy,
- pre ostatné koľajové dráhy a pre pozemnú lanovú dráhu 15 metrov od osi krajnej koľaje,

Ak dráha vedie po cestnej komunikácii alebo v uzavretom priestore prevádzkovateľa dráhy, ochranné pásmo dráhy sa nezriaďuje.

Obvod dráhy (podľa § 3) je vymedzený zvislými plochami vedenými na pozemok. Ak z rozhodnutia špeciálneho stavebného úradu v stavebnom povolení alebo stavebného úradu vo vyvlastňovacom rozhodnutí nevyplýva inak, obvod dráhy je tri metre

- od vonkajšieho okraja telesa železničnej dráhy a stavieb, konštrukcií a pevných zariadení, ktoré sú jej súčasťou, ak ide o železničnú dráhu.

B.9.1.3 OCHRANNÉ PÁSMA LETISKA

Ochranné pásmo letiska Chotín zasahuje do katastrálneho územia mesta Komárno. Jedná sa o ochranné pásmo s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN. Prekážkové roviny je potrebné rešpektovať na zachovanie prevádzkovej spôsobilosti letiska pre letecké práce v poľnohospodárstve.

Podľa § 29 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (ďalej letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ochranné pásma zabezpečujú bezpečnosť leteckej prevádzky na letiskách a spoľahlivú činnosť leteckých pozemných zariadení ako aj vytvorenie podmienok na ich ďalší rozvoj. Ochranné pásma na návrh prevádzkovateľa letiska alebo leteckého pozemného zariadenia určuje rozhodnutím Dopravný úrad (predtým Letecký úrad) po dohode so stavebným úradom príslušným na vydanie územného rozhodnutia.

V § 30 leteckého zákona sa uvádza:

Na umiestnenie stavieb a zariadení nestavebnej povahy mimo ochranných pásiem, ktoré by svojimi vlastnosťami mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, je potrebný súhlas Dopravného úradu (predtým Leteckého úradu), ak ide o

- stavby alebo zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom,
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu,
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia veľmi vysokého napätia 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice,
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje.

B.9.1.4 OCHRANNÉ PÁSMO VODNEJ CESTY

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vnútrozemskej plavbe “) je ochranné pásmo vodnej cesty územný pás priľahlý k vodnej ceste v šírke najviac päť metrov od brehovej čiary. Ak taká vodná cesta tvorí štátnu hranicu Slovenskej republiky, ochranné pásmo tvorí pás priľahlý k vodnej ceste v šírke najviac päť metrov od brehovej čiary na území Slovenskej republiky. Pričom podľa § 4 ods. 8 zákona o vnútrozemskej plavbe akékoľvek stavby, ktoré zasahujú do vodnej cesty alebo ktoré ju križujú, možno povoliť len na základe záväzného stanoviska ministerstva. Tieto stavby možno uskutočniť len tak, aby nezhoršovali podmienky na

prevádzku plavidiel. Vlastník takejto stavby je povinný ju označiť signálnymi znakmi a zabezpečiť ich údržbu.

V zmysle vyhlášky MDPT SR č. 22/2001 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaradení vodných ciest a ich jednotlivých úsekov do príslušných tried podľa klasifikácie európskych vodných ciest je rieka Dunaj zaradená ako sledovaná vodná cesta v úseku od riečneho kilometra 1867,00 po riečny kilometer 1708,20 v klasifikačnej triede VII. Rieka Váh zaradená ako sledovaná vodná cesta v úseku od riečneho kilometra 0,00 po riečny kilometer 70,00 v klasifikačnej triede VIa. Rieka Nitra zaradená ako výhľadovo sledovaná vodná cesta v úseku od zaústenia do Váhu po mesto Nitra v klasifikačnej triede Va.

V rámci uvedenej vyhlášky sa pre klasifikačnú triedu VII stanovuje:

- Na vodných cestách možno zriaďovať lanové dráhy a produktovody umiestnené najmenej 12 m, oznamovacie vedenia umiestnené najmenej 15,5 m a elektrické vedenie s napätím do 110 kV umiestnené najmenej 19 m nad najvyššou plavebnou hladinou.
- Minimálna podjazdová výška mostov nad najvyššou plavebnou hladinou je 9,10 m.
- Plavebná dráha je na vodnej ceste pod mostami najmenej 100 m široká; pri oblúkových mostoch je plavebná dráha pod mostami najmenej 80 m široká.

V rámci uvedenej vyhlášky sa pre klasifikačnú triedu VIa stanovuje:

- Na vodných cestách možno zriaďovať lanové dráhy a produktovody umiestnené najmenej 12 m, oznamovacie vedenia umiestnené najmenej 15,5 m a elektrické vedenie s napätím do 110 kV umiestnené najmenej 19 m nad najvyššou plavebnou hladinou.
- Minimálna podjazdová výška mostov nad najvyššou plavebnou hladinou je 7 m.
- Plavebná dráha je na vodnej ceste pod mostami najmenej 50 m široká; pri oblúkových mostoch je plavebná dráha pod mostami najmenej 30 m široká.

V rámci uvedenej vyhlášky sa pre klasifikačnú triedu Va stanovuje:

- Na vodných cestách možno zriaďovať lanové dráhy, oznamovacie vedenia a produktovody umiestnené najmenej 10 m nad najvyššou plavebnou hladinou, elektrické vedenie s napätím do 110 kV umiestnené najmenej 12 m nad najvyššou plavebnou hladinou.
- Minimálna podjazdová výška mostov nad najvyššou plavebnou hladinou je 7 m.
- Plavebná dráha je na vodnej ceste pod mostami najmenej 50 m široká; pri oblúkových mostoch je plavebná dráha pod mostami najmenej 30 m široká.

B.9.1.5 OCHRANNÉ PÁSMA ZARIADENÍ ELEKTRIZAČNEJ SÚSTAVY

Ochranné pásma zariadení elektrizačnej sústavy určuje Zákon 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V § 43 Ochranné pásma sa uvádza:

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je pri napätí

- od 1 kV do 35 kV vrátane
  - pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m
  - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m
  - pre zavesené káblové vedenie 1 m,
- od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m,
- od 110 kV do 220 kV vrátane 20 m,

- od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m,
- nad 400 kV 35 m.

Ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu.

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je okrem prípadov podľa odseku 14 zakázané

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti do 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou,
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku,
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy.

Vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia.

Vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na ten účel umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia udržiavať priestor pod vedením a voľný pruh pozemkov (bezlesie) so šírkou 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia. Táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej od krajného vodiča nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu.

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je

- 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,
- 3 m pri napätí nad 110 kV.

V ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané

- zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažké mechanizmy,
- vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu.

Ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia

- s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.

B.9.1.6 OCHRANNÉ A BEZPEČNOSTNÉ PÁSMA PLYNÁRENSKÝCH ZARIADENÍ A PLYNOVODOV

Ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení a plynovodov určuje Zákon 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

OCHRANNÉ PÁSMO

Ochranné pásma sa zriaďujú na ochranu plynárenských zariadení a priamych plynovodov.

Ochranné pásmo na účely tohto zákona je priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je

- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm,
- 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm,
- 50 m pre plynovod s menovitou svetlosťou nad 700 mm,
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0, 4 MPa,
- 8 m pre technologické objekty.

BEZPEČNOSTNÉ PÁSMO

Bezpečnostné pásmo je určené na zabránenie porúch alebo havárií na plynárenských zariadeniach alebo na zmiernenie ich dopadov a na ochranu života, zdravia a majetku osôb.

Bezpečnostným pásmom na účely tohto zákona sa rozumie priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je

- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0, 4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
- 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0, 4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,
- 50 m pri plynovodoch s tlakom od 0, 4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou nad 350 mm,
- 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm,
- 100 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm,
- 150 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 Mpa s menovitou svetlosťou do 500 mm,
- 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch.

Pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, bezpečnostné pásma určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete.

Požiadavky na umiestňovanie stavieb v ochrannom a bezpečnostnom pásme plynárenských zariadení určuje Technické pravidlo, Plyn, číslo 906 01, Požiadavky na umiestňovanie stavieb v ochranných a bezpečnostných pásmach distribučných sietí, ktoré vypracoval Slovenský plynárenský a naftový zväz – Slovenská plynárenská agentúra, s.r.o., Bratislava, v roku 2008.

Podľa ustanovenia § 79 ods. 5 a 6 a ustanovenia § 80 ods. 4 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zriaďovať stavby v OP a BP PZ a vykonávať činnosti v OP PZ možno len po predchádzajúcom súhlase prevádzkovateľa DS a za podmienok ním určených

B.9.1.7 OCHRANNÉ PÁSMA TEPELNÝCH ZARIADENÍ

Na ochranu sústavy tepelných zariadení sa zriaďujú ochranné pásma podľa Zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov nasledovne:

Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti tepelného zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenie jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života, zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo zariadení na výrobu alebo rozvod tepla po odovzdávaciu stanicu tepla je vymedzené zvislými rovinami vedenými po jeho obidvoch stranách vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto zariadenie.

Táto vzdialenosť je

- v zastavanom území na každú stranu 1 m,
- mimo zastavaného územia na jednu stranu 3 m a na druhú stranu 1 m, podľa určenia držiteľa povolenia na rozvod tepla.

Ochranné pásmo odovzdávacej stanice tepla je vymedzené zvislými rovinami vedenými vo vodorovnej vzdialenosti 3 m kolmo na oplotenú alebo na obmurovanú hranicu objektu stanice; odovzdávacou stanicou sa rozumie časť sústavy tepelných zariadení, ktorá slúži na zmenu parametrov (najmä tlaku a teploty) odovzdanej teplonosnej látky, na hodnoty a účely potrebné na jeho ďalšie využitie (najmä distribúciu, prípravu teplej úžitkovej vody a na technologické účely).

Ochranné pásmo rozvodu tepla za odovzdávacou stanicou je vymedzené zvislými rovinami vedenými po jeho obidvoch stranách vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto zariadenie len v prípade, že by mohlo dôjsť k ohrozeniu plynulosti dodávky tepla a bezpečnosti prevádzky zariadenia, a to najviac

- v zastavanom území na každú stranu 1m,
- mimo zastavaného územia na jednu stranu 3 m a na druhú stranu 1 m, podľa určenia držiteľa povolenia.

B.9.1.8 OCHRANNÉ PÁSMA VODOHOSPODÁRSKYCH VEDENÍ A ZARIADENÍ

Na ochranu verejných vodovodov a verejných kanalizácií pred poškodením sa vymedzuje podľa § 19 zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov pásmo ochrany:

- 1,5 m na obidve strany od vonkajšieho obrysu potrubia pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm,
- 2,5 m pri priemere nad 500 mm.

Toto je vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodorovného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany.

V zmysle §48 a 49 Zákona o vodách (364/2004 Z. z .v znení neskorších predpisov) a na základe požiadavky správcu vodných tokov (SVP, š.p. OZ Bratislava) je vymedzené pásmo ochrany v rozsahu pobrežných pozemkov vodných tokov, resp. vodných nádrží. Do týchto pozemkov nie je možné umiestňovať vedenia a zariadenia inžinierskych sietí, stavby trvalého charakteru (ani oplotenie) a vysádzať súvislú vzrastlú zeleň z dôvodu zabezpečenia prístupu mechanizácie správcu pre výkon údržby a prevádzky.

Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze. Pri vodných nádržiach je hranica pobrežného pozemku 2,0 m od maximálnej retenčnej hladiny vodnej nádrže a v mieste prehradenia dvojnásobok výšky hrádze od jej vzdušnej päty.

V zmysle §32 Zákona o vodách (364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov) sú na ochranu výdatnosti, kvality a zdravotnej bezchybnosti vody z vodárenských zdrojov zriadené ochranné pásma vodárenských zdrojov prvého až tretieho stupňa ochrany, ktoré sú súčasne aj pásmom hygienickej ochrany. V prípade mesta Komárno ide o vodný zdroj Komárno – Alžbetin ostrov. Počet povolených studní na odber vody je 20 ks. Z toho širokopriemerových je 12. Povolený maximálny odber vody je 393 l/s.

Výhľadové potreby záujmového územia vykryje zdroj aj pre ďalšie rozšírenia, ako aj pre zásobenie okolitých obcí.

- Ochranné pásmo 1° PHO je stanovené oplotením na ploche 7 ha.
- Ochranné pásmo 2° PHO – je na ploche 40,5 ha.
- Ochranné pásmo 3° PHO nie je určené

Pásma ochrany podľa odseku 2 písmeno a. Vodného zákona určí rozhodnutím okresný úrad na základe žiadosti vlastníka verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie, prípadne prevádzkovateľa. Pri vydávaní rozhodnutia prihliadne okresný úrad na technické možnosti riešenia pri súčasnom zabezpečení ochrany verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie a na technicko – bezpečnostnú ochranu záujmov dotknutých osôb.

Pásma ochrany podľa odseku 2 písmeno b. Vodného zákona určí rozhodnutím Ministerstvo životného prostredia SR na základe žiadosti vlastníka verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie, prípadne prevádzkovateľa . Pri vydávaní rozhodnutia prihliadne ministerstvo na technické možnosti riešenia pri súčasnom zabezpečení ochrany verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie a na technicko – bezpečnostnú ochranu záujmov dotknutých osôb.

V pásme ochrany je

- vykonávať zemné práce, stavby, umiestňovať konštrukcie alebo iné podobné zariadenia alebo vykonávať činnosti, ktoré obmedzujú prístup k verejnému vodovodu alebo verejnej kanalizácii alebo ktoré mohli ohroziť ich technický stav.
- vysádzať trvalé porasty
- umiestňovať skládky
- vykonávať terénne úpravy

B.9.1.9 OCHRANNÉ PÁSMA TELEKOMUNIKÁCIÍ

Ochranné pásma sú určené podľa Zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

Ochranné pásmo vedenia je široké 0,5 m od osi jeho trasy po oboch stranách a prebieha po celej dĺžke jeho trasy. Hĺbka a výška ochranného pásma je 2 m od úrovne zeme, ak ide o podzemné vedenie a v okruhu 2 m, ak ide o nadzemné vedenie.

V ochrannom pásme je zakázané

- umiestňovať stavby, zariadenia a porasty, vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť vedenie alebo bezpečnú prevádzku siete,
- vykonávať prevádzkové činnosti spojené s používaním strojov a zariadení, ktoré rušia prevádzku sietí, pridružených prostriedkov a služieb.

V zmysle príslušnej telekomunikačnej vyhlášky a noriem STN predstavujú ochranné pásma telekomunikačných zariadení:

- 1 m pre miestne telekomunikačné káble a rozvody
- 1,5 m a 3 m pre diaľkové a spojovacie vedenia.

Na ochranu proti rušeniu prevádzky rádiokomunikačných zariadení sa určujú kruhové a smerové ochranné pásma. Rozsah týchto pásiem sa stanovuje individuálne výpočtom a potvrdzuje v územnom konaní. Kruhové ochranné pásmo môže byť vymedzené kružnicou s polomerom až 500 m.

V prípade križovania a súbehu telekomunikačných vedení so silovým vedením musí byť dodržaná norma STN 73 6005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia a norma STN 33 40 50 ods. 3.3.1. o podzemných telekomunikačných vedeniach.

B.9.1.10 OCHRANNÉ PÁSMA VODÁRENSKÝCH ZDROJOV A VODNÝCH TOKOV

Ochranu vodných tokov a zariadení určuje Zákon 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Z.b. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

OCHRANNÉ PÁSMA VODÁRENSKÝCH ZDROJOV

Na ochranu výdatnosti kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov, ktoré sa využívajú, orgán štátnej vodnej správy určí ochranné pásma na základe posudku orgánu na ochranu zdravia. Ak to vyžadujú závažné okolnosti, môže orgán štátnej vodnej správy určiť ochranné pásma aj pre využiteľné vodárenské zdroje a pre vodné zdroje určené na odber pre pitnú vodu s kapacitou nižšou, ako sú definované vodárenské zdroje. Určené ochranné pásma sú súčasne pásmami hygienickej ochrany podľa osobitného predpisu.

Ochranné pásma vodárenských zdrojov sa členia na ochranné pásmo I. stupňa, ktoré slúži na jeho ochranu v bezprostrednej blízkosti miesta odberu vôd alebo záchytného zariadenia, a na ochranné pásmo II. stupňa, ktoré slúži na ochranu vodárenského zdroja pred ohrozením zo vzdialenejších miest. Na zvýšenie ochrany vodárenského zdroja môže orgán štátnej vodnej správy určiť aj ochranné pásmo III. stupňa.

Rozhodnutím o určení ochranných pásiem vodárenského zdroja sa určia ich hranice a spôsob ochrany, najmä zákazy alebo obmedzenia činností, ktoré poškodzujú alebo ohrozujú množstvo a kvalitu vody alebo zdravotnú bezchybnosť vody vodárenského zdroja, ako aj technické úpravy na ochranu vodárenského zdroja a iné opatrenia, ktoré sa majú v ochrannom pásme vykonať. Práva a povinnosti vyplývajúce z rozhodnutí o určení ochranných pásiem vodárenského zdroja prechádzajú na ďalšieho nadobúdateľa alebo užívateľa majetku, s ktorým sú tieto práva a povinnosti spojené.

INUNDAČNÉ ÚZEMIE

Inundačným územím je územie priľahlé k vodnému toku, zaplavované vyliatím vody z koryta, ktoré je vymedzené ochrannou hrádzou alebo protipovodňovou líniou, alebo záplavovou čiarou. Rozsah inundačného územia, ktoré je vymedzené záplavovou čiarou, určuje orgán štátnej vodnej správy na návrh správcu vodohospodársky významných vodných tokov.

Ak inundačné územie nie je určené, vychádza sa z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami.

Inundačné územia sú v medzihrádzovom priestore Dunaja a Váhu, v úseku mestskej časti Kava - Lándor a pri mestskej časti Ďulov dvor. V časti Kava – Lándor je vyhlásená rezervácia.

OCHRANA VODNÝCH TOKOV A ICH KORÝT

Meniť smer, pozdĺžny sklon a priečny profil koryta, poškodzovať brehy, ťažiť z koryta zeminu a ukladať predmety do vodného toku, ktoré môžu ohroziť plynulosť odtoku vody v koryte, kvalitu vôd, zdravie ľudí a ich bezpečnosť, prípadne ukladať takéto predmety na miesta, z ktorých môžu byť splavené do vodného toku, je zakázané.

OPRÁVNENIA PRI SPRÁVE VODNÝCH TOKOV

Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.

VODNÉ ZDROJE NA ZÁSOBENIE PITNOU VODOU – PÁSMO HYGIENICKEJ OCHRANY

Pásmo hygienickej ochrany vodného zdroja (PHO VZ) 1. stupňa je stanovené oploteným studní nasledovne

- na strane západnej - oplotenie za čerpacou stanicou
- na strane severnej - oplotenie pozdĺž komunikácie Platanová alej
- na strane východnej - cca 58 m od vrtu ŠVK – 4, čo predstavuje hranicu s parcelami č.3516/9, 3516/1 a 3516/2 na strane južnej – jestvujúca komunikácia na ochrannej hrádzi Dunaja

PHO VZ 2. stupňa navrhovaný rozsah s režimom činností v jednotlivých ochranných pásmach bol určený vodoprávnym rozhodnutím č. 637/85 – PLVH dňa 30.04.1985 vydaným OMV – odborom PLVH v Komárne

- na strane západnej - jestvujúce PHO využívaného vodného zdroja
- na strane severnej - rameno Dunaja
- na strane východnej - líniou vo vzdialenosti 320 m od využívaného vrtu ŠVK 4
- na strane južnej – v plnom rozsahu sa nestanovilo vzhľadom na menšiu vzdialenosť Dunaja od odberných objektov – tvorí ho v zásade ľavý breh Dunaja.

PHO 3. Stupňa

- nie je určené – vzhľadom na blízkosť toku.

Obvodný úrad životného prostredia Komárno verejnou vyhláškou č: 2010/00947-Ve-1 zo dňa 16.11.2010 o zmene ochranného pásma vodárenského zdroja Komárno – Alžbetin ostrov rozhodol o zmene určeného ochranné pásma vodárenských zdrojov na ochranu výdatnosti, kvality a zdravotnej bezchybnosti vodného zdroja Komárno – Alžbetin ostrov.

Zmena spočíva v zmene režimu činností stanovených v článku IV. bod. 2 rozhodnutia býv. ONV OPLVH Komárno č. 637/85-PLVH z 30.4.1985 v existujúcom II. ochrannom pásme studní ŠVK-1, ŠVK-2, ŠVK-3 a ŠVK-4 v rozsahu Všeobecne záväzného nariadenia Mesta Komárno č. 14/2007 z 28.9.2007, ktorým sa vyhlasuje „Záväzná časť Územného plánu zóny Alžbetin ostrov – Komárno“ a návrhu na úpravu PHO II. stupňa - vnútorná časť vypracovaného Vodné zdroje Slovakia s.r.o. Bratislava – RNDr. Mária Némethyová č. úlohy 10/2000 z júla 2000.

Urbanistická koncepcia Územného plánu mesta toto Rozhodnutie rešpektuje a jeho zásady a regulatívy implementuje do územnotechnickej podoby. Jestvujúce i navrhované ochranná pásma (pásma hygienickej ochrany) sú znázornené v grafickej časti dokumentácie.

V rámci prerokovania konceptu tejto územnoplánovacej dokumentácie bol na základe objednávky Mesta Komárno spracovaný Hydrogeologický posudok pre lokalitu Alžbetinho ostrova. Jeho cieľom bolo posúdiť možnosť rozšírenia zástavby rodinnými domami na Malodunajskom nábreží v ochrannom pásme II. stupňa (ďalej OP) vodárenského zdroja Alžbetin ostrov v Komárne. Spracovateľom posudku bola spoločnosť VODNÉ ZDROJE SLOVAKIA s.r.o. so zodpovedný riešiteľom RNDr. Mária Némethyová. Obsahom spracovaného posudku je zhodnotenie prírodných pomerov so zameraním na hydrogeologické pomery a samotné posúdenie požadovanej problematiky výstavby z pohľadu možného vplyvu na podzemnú vodu a vodárenský zdroj z hľadiska množstva a kvality.

Na základe celkového zhodnotenia geologických a hydrogeologických pomerov územia a prevádzkového využívania vodárenského zdroja Alžbetin ostrov možno konštatovať nasledovné:

- Zástavbu rodinnými domami v území celého ochranného pásma II. stupňa, pokrytom verejnou kanalizáciou neodporúčame. Riziko ohrozenia vodárenského zdroja je vzhľadom na vysokú mieru zraniteľnosti podzemnej vody značné a výstavba rodinných domov v danom území bude z viacerých hľadísk riziková. Pri každej stavebnej činnosti vždy dôjde k narušeniu ochrannej krycej vrstvy a v prípade vzniku havarijnej situácie môže dôjsť k lokálnej kontaminácii podzemných vôd v území. Vplyvom prirodzeného aj indikovaného prúdenia (vyvolané čerpaním radu studní vodárenského zdroja) môže dôjsť k rozšíreniu kontaminácie ďalej, v smere prúdenia podzemnej vody až k vodárenskému zdroju. Nepriaznivým faktorom vo veci zástavby ostrova je premenlivá, zväčša malá hrúbky ochrannej krycej vrstvy hlín, vysoká hladina podzemnej vody a tlakový hladinový režim pri vysokých stavoch Dunaja, čím dochádza k jej výstupu na povrch terénu a k podmáčaniu i zatápaniu územia. Samočistiaca schopnosť horninového prostredia je vo vertikálnom smere v pásme prevzdušnenia dostatočná len v prípadoch a období, keď hladina podzemnej vody bude v úrovni 3,0 m a viac pod terénom. Vypočítaná samočistiaca schopnosť v zvodnenom prostredí predstavuje pri povolenom odbernom množstve 100 l.s-1 a 50 dňovom zdržaní vzdialenosť 317 – 321 m od záchytného objektu.
- Potenciálnym zdrojom znečistenia sa môže stať aj vybudovaná verejná splašková kanalizácia. Najbližšie k využívaným vodárenským objektom sú podľa našich podkladov získaných z projektovej dokumentácie situované koncová časť vetvy TK2 - cca 80 m od ŠVK-4, koncová časť vetvy TK3 - cca 150 m od ŠVK-4 a koncová časť vetvy TK4 - cca

90 m od ŠK-7 a cca 120 m od využívaných objektov ŠK-5 a ŠK-6 a od studňového radu objektov S-1 až S-16a boli projektované koncové časti vetiev TK-4 a TK-4-2 vzdialené cca 220 m. V týchto prípadoch ide o nedostatočné vzdialenosti pre 50 dňové zdržanie vody v horninovom prostredí.

- Súčasná kvalita podzemnej vody vo vodárenskom zdroji Alžbetin ostrov je vyhovujúca, ani dlhodobý vývoj nevykazuje negatívny trend, preto je v záujme kompetentných organizácií tento trend zachovať aj do budúcnosti. Upozorňujeme, že skúmaná lokalita sa nachádza v inundačnom území z čoho vyplýva nestabilita počas povodňových stavov a riešenie ochrany tesniacimi prvkami je vzhľadom na existenciu vodného zdroja nereálne.
- Z výsledkov posudzovania vyplýva, že realizácia navrhovaných stavieb rodinných domov je v území ochranného pásma II.stupňa vodárenského zdroja z viacerých hľadísk problematická, preto novú výstavbu rodinných domov neodporúčame, ani dodatočnú legalizáciu existujúcich nelegálnych stavieb rodinných domov. Na posúdenie enviromentálneho rizika nelegálnych stavieb rodinných domov vo vzťahu k podzemnej vode a vodárenskému zdroju odporúčame vypracovanie individuálnych hydrogeologických posudkov.

B.9.1.11 OCHRANNÉ PÁSMO ČOV

Ochranné pásmo Čistiarní dopadových vôd (ČOV) sa vyhlasuje podľa STN NORMY 756401 v závislosti od kapacity ekvivalentných obyvateľov.

- Počet obyvateľov mesta Komárno 34 035
- Počet napojených obyvateľov na ČOV 27 422 EO_{54}
- Ekvivalent EO 35 600 EO látkové zaťaženie
  40 700 EO hydraulické zaťaženie
- Q_{24} 26 500 m^3/deň
- Q_{max} 18 942 m^3/deň
- OP 100 m

B.9.1.12 PÁSMO HYGIENICKEJ OCHRANY POĽNOHOSPODÁRSKYCH DVOROV

Pásmo hygienickej ochrany (PHO) sa vyjadruje v metroch. Výpočet návrhu PHO okolo objektov pre chov zvierat umiestnených mimo obce je závislý predovšetkým na kategórii, počte hospodárskych zvierat a ich hmotnosti. Korekcie sú možné podľa technológie ustajnenia, terénnych prevýšení, zelene a smeru prevládajúcich vetrov, prípadne na ďalšie vplyvy.

Výpočet návrhu PHO okolo objektov pre chov zvierat v obciach sa robí obdobne. Tu je rozhodujúce tzv. Účinné prevýšenie výduchu znehodnoteného vzduchu v stajni oproti výške objektov hygienickej ochrany (u obytných budovách sú to obvykle najvyššie okná). Pri korekciách sa tak isto počíta s výškou nad terénom, avšak odpočet z emisného čísla narastá progresívne s rastúcim prevýšením. Pásmo hygienickej ochrany poľnohospodárskych dvorov vyhlasujú regionálne úrady verejného zdravotníctva podľa osobitých predpisov.

B.9.1.13 OCHRANNÉ PÁSMO POHREBÍSK

Podľa § 15 ods. 7 zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve je ochranné pásmo pohrebiska 50 metrov od hranice pozemku pohrebiska. V ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom.

Podmienky na umiestňovanie studní na zásobovanie pitnou vodou – domových studní obsahuje STN – 75 5115 Studne individuálneho zásobovania pitnou vodou, podľa ktorej najmenšia vzdialenosť pre umiestňovanie studne od zdrojov znečistenia t.j. od pohrebiska je 30 metrov (pre málo priepustné prostredie) a 100 metrov pre priepustné prostredie (štrky, piesky).

B.9.1.14 OCHRANNÉ PÁSMA PAMIATKOVÉHO FONDU

Zákon č. 104/2014 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších právnych predpisov upravuje podmienky ochrany kultúrnych pamiatok a pamiatkových území.

Ochranné pásmo je územie vymedzené na ochranu a usmernený rozvoj prostredia alebo okolia nehnuteľnej kultúrnej pamiatky, pamiatkovej rezervácie alebo pamiatkovej zóny.

V „Zásadách ochrany, obnovy a prezentácie hodnôt pamiatky a jeho ochranného pásma NKP – PEVNOSTNÝ SYSTÉM KOMÁRNA“ (Krajský pamiatkový úrad v Nitre, zodpovedný spracovateľ – Mgr. Ľudovít Gráfel, rok 2006) je v kapitole A.2.5. Vymedzenie ochranného pásma stanovené:

Vymedzenie ochranného pásma vychádza z pôvodnej grafickej a textovej časti „Návrhu ochranného pásma NKP Pevnostného systému Komárna“ – vypracovaného Ing. arch. V. Florekovou a predloženého Slovenským ústavom pamiatkovej starostlivosti Bratislava dňa 15.11.1991, ako aj z textovej časti rozhodnutia Okresného úradu v Komárne – referátu regionálneho rozvoja č. RR: 6/1992 zo dňa 20.1.1992.

V kapitole C. Zásady ochrany, obnovy a prezentácie hodnôt NKP v časti B – Všeobecné podmienky na území ochranného pásma je stanovené:

- Na základe §18 Zákona NR SR č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov určujúce podmienky sa týkajú zachovania doteraz neporušených pohľadov a prístupov k pevnosti a obranným líniám. Vylúčená je realizácia takých nových objektov a prevádzok na území ochranného pásma, ktoré by svojim charakterom, neprimeranými priestorovými požiadavkami znehodnocovali ochranné pásmo NKP.
- Celé územie ochranného pásma Palatínskej a Vážskej línie je ÚP mesta Komárna určené ako plochy parkov a verejnej zelene. Tejto funkcii podriadiť všetku činnosť v zmysle Zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- Prostredie ochranného pásma najmä v tesnej blízkosti NKP si vyžaduje sústavné udržiavacie práce prírodného prostredia odstraňovaním náletovej zelene a pravidelné kosenie.
- Záhradkárske kolónie so záhradnými chatkami, garáže a ostatné stavby a prevádzky rôzneho charakteru odstrániť a po ich zrušení vrátiť priestoru pôvodný vzhľad.
- Akékoľvek stavebné a technické činnosti na území ochranného pásma musia byť podmienené rozhodnutím Krajského pamiatkového úradu v Nitre. Tieto činnosti by mali byť spravidla: terénne úpravy, komunikačné a parkovacie plochy, prípadne nevyhnutné vedenia technickej infraštruktúry. Nesmie dôjsť k rekonštrukčným úpravám rušivých stavieb (vo výkresovej dokumentácii vyznačené žltou farbou), nakoľko narúšajú architektonický charakter NKP a v pohľadoch rušivo ovplyvňujú panorámu a siluetu pamiatky.
- Vyčistiť všetky zemné objekty od náletových drevín a pravidelne kosiť.

B.9.2 CHRÁNENÉ ÚZEMIA

B.9.2.1 CHRÁNENÉ ÚZEMIA OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY

Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty sú z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane, pričom špeciálnu starostlivosť a režim na chránených územiach zabezpečujú stupne ochrany.

V riešenom území sú evidované nasledovné územia, ktoré sú chránené podľa §17 zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Jednotlivé územia sú popísané v kapitole Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.

MALOPLOŠNÉ CHRÁNENÉ ÚZEMIA ÚZEMNEJ OCHRANY PRÍRODY

- Národná prírodná rezervácia Apálsky ostrov
- Prírodná rezervácia Komočín
- Prírodná rezervácia Vrbina
- Chránený areál Komárňanské slanisko
- Chránený areál Pri Orechovom rade
- Chránený areál Pavelské slanisko
- Chránený areál Strážsky park

ÚZEMIA SIETE NATURA 2000

Chránené vtáčie územia

- SKCHVU 005 Dolné Považie
- SKCHVU 007 Dunajské luhy

Územia európskeho významu

- SKUEV 0010 Komárňanské slanisko
- SKUEV 0017 Pri Orechovom rade
- SKUEV 0092 Dolnovážske luhy
- SKUEV 0099 Pavelské slanisko
- SKUEV 0155 Alúvium Starej Nitry
- SKUEV 2155 Alúvium Starej Nitry
- SKUEV 0819 Vážsky Dunaj

ÚZEMIA OCHRANY PÔDY A LESOV

- Lesy osobitného určenia
- Ochranné lesy
- Najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy

B.9.2.2 CHRÁNENÉ ÚZEMIA KULTÚRNOHISTORICKEJ HODNOTY

PAMIATKOVÁ ZÓNA

Pamiatková zóna Komárno (ďalej aj „PZ Komárno“, „pamiatková zóna“) sa nachádza v katastrálnom území Komárno. Bola vyhlásená Západoslovenským Krajským národným výborom v Bratislave, odbor kultúry, s účinnosťou odo dňa vyhlásenia t.j. 25. septembra 1990. Jedná sa o Mestskú pamiatkovú zónu.

OCHRANNÉ PÁSMA NÁRODNÝCH KULTÚRNYCH PAMIATOK

Na území riešenom v Územnom pláne mesta Komárno sa nachádza národná kultúrna pamiatka - Pevnostný systém Komárna, ktorej bolo vymedzené ochranné pásmo a stanovené podmienky činnosti na ňom. Ochranné pásmo pamiatky bolo schválené rozhodnutím Okresného úradu v Komárne (referát regionálneho rozvoja) č. 6/1992 zo dňa 20.1.1992.

B.9.2.3 CHRÁNENÉ ÚZEMIA ŤAŽBY NERASTOV

Na území mesta Komárno nie je evidované žiadne územie geologickej preskúmanosti. Takmer celé územie mesta však patrí do oblasti, v ktorej nemožno vykonávať ložiskový geologický prieskum na ropu a horľavý zemný plyn. Nachádzajú sa tu aj dve ložiská nevyhradeného nerastu.

- ložisko nevyhradeného nerastu Komárno A, spravujúcou organizáciou ložiska je Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, nerastom sú zásoby štrkopieskov a pieskov s podtypom vysušené kaly - brucit, ale v súčasnosti je ťažba zastavená,

- malou časťou územia zasahuje do k.ú. Nová Stráž ložisko nevyhradeného nerastu Zlatná na Ostrove kde spravujúcou organizáciou je Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, nerastom sú zásoby štrkopieskov a pieskov.

B.10 NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI

B.10.1 ZÁUJMY OBRANY ŠTÁTU

Vojenská správa Ministerstva obrany SR nemá zvláštne územné požiadavky týkajúce sa rozvoja riešeného územia mesta Komárno. Záujmy obrany štátu sú preto determinované najmä nasledujúcimi právnymi predpismi v ich aktuálnom a plnom znení:

- Zákon č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 570/2005 Z. z. o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 173/2015, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 204/2013 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

B.10.2 CIVILNÁ OCHRANA

Civilná ochrana obyvateľstva je systém úloh a opatrení zameraných na ochranu života, zdravia a majetku, spočívajúcich najmä v analýze možného ohrozenia a v prijímaní opatrení na znižovanie rizík ohrozenia, ako aj určenie postupov a činností pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí. Poslaním civilnej ochrany je v rozsahu vymedzenom v legislatíve SR chrániť životy, zdravie, majetok a vytvárať podmienky pri mimoriadnych udalostiach, počas mimoriadnej situácie a na ten účel spolupracovať s obdobnými inštitúciami iných štátov pri poskytovaní vzájomnej pomoci.

Plán ochrany obyvateľstva tvorí súhrn dokumentov, ktoré obsahujú plán realizácie úloh a opatrení civilnej ochrany a protiradiačných, protichemických a protibiologických opatrení. Plány ochrany obyvateľstva sa vypracúvajú na základe záverov a odporúčaní z analýzy územia okresu Komárno z hľadiska možností vzniku mimoriadnych udalostí, ktorá je vlastne posúdením nebezpečenstva pre prípad vzniku mimoriadnej udalosti s ohľadom na zdroje ohrozenia. Závery analýzy upriamujú pozornosť na fakt, že reprezentatívne scenáre, ak dôjde k ich reálnemu naplneniu, by sa odohrávali v reálnom priestore. Navyše musí byť zohľadnená aj možnosť stupňovania (eskalácie) havarijného stavu s potenciálnymi prejavmi domino efektu. Na účel civilnej ochrany sa vypracúvajú:

- Plán ochrany obyvateľstva pre prípad mimoriadnej udalosti spojenej s únikom chemických nebezpečných látok
- Plán ochrany obyvateľstva pre prípad mimoriadnej udalosti spojenej s únikom biologických nebezpečných látok

Optimálnym opatrením je aj prevencia. V záujme predchádzania vzniku rizikových situácií na území mesta Komárno je potrebné sa pri investičnej výstavbe riadiť najmä nasledujúcimi predpismi:

- Analýza územia okresu Komárno z hľadiska vzniku možných mimoriadnych udalostí vydaný odborom civilnej ochrany a krízového riadenia Obvodného úradu Komárno.
- Zameranie činnosti obcí, právnických osôb a fyzických osôb okresu Komárno pri plnení úloh Krízového riadenia, obrany a hospodárskej mobilizácie ako aj Civilnej ochrany obyvateľstva, civilného núdzového plánovania a správy materiálu civilnej ochrany Okresného úradu Komárno.
- V zmysle § 49 zákona č. 409/2014 Z. z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 prihliadať na vodohospodársky významné vodné toky riek Dunaj, Váh, ale aj Stará Nitra, Lánhorský kanál, Komárňanský kanál, odvodňovací kanál Kolárovo – Kameničná a množstvo drobných vodných tokov na území katastrálnych území Komárno a Nová Stráž.

- Koncepcia rozvoja vodnej dopravy SR schválená uznesením vlády SR č. 469/2000, ktorá stanovuje koridory vodných ciest a územné obvody verejných prístavov.
-
- Zákon NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany
- Zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov.
- Vyhláška č. 388/2006 Z. z. Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany

Základné požiadavky na výstavbu a vybavenie odolných úkrytov sú uvedené v § 10 vyhl. MV SR 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany, na výstavbu a vybavenie plynotesných úkrytov v § 11 tej istej vyhlášky a na výstavbu a vybavenie jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne v § 12 tej istej vyhlášky. Z urbanistického hľadiska sa v zmysle § 4 vyššie uvedenej vyhlášky sa ochranné stavby CO najmä:

- Navrhujú do miest najväčšieho sústredenia osôb, ktorým treba zabezpečiť ukrytie v dochádzkovej vzdialenosti najviac do 500 m,
- Umiestňujú najmenej 100 m od zásobníkov prchavých látok a plynov s toxickými účinkami, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť ukrývaných osôb,
- Umiestňujú tak, aby prístupové komunikácie umožňovali príjazd k objektu pre ukrývané osoby a spĺňali podmienky podľa prílohy č. 1 k vyhláške,
- Navrhujú s kapacitou 150 a viac ukrývaných osôb podľa prílohy č. 1 k vyhláške.

Stavebnotechnické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany podľa § 4 Vyhlášky č. 532/2006 Z.z. Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany, sa vypracúvajú v územnoplánovacej dokumentácii v časti verejné dopravné a technické vybavenie územia takto:

- v budovách zabezpečujúcich ukrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti,
- v budovách poskytujúcich služby obyvateľstvu, najmä v nemocniciach, hoteloch, ubytovniach, internátoch, všetkých typoch škôl, bankách, divadlách, kinách, poisťovniach, telovýchovných objektoch, zabezpečujúcich ukrytie podľa prevádzkovej a ubytovacej kapacity pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,
- v hypermarketoch a polyfunkčných domoch podľa projektovanej kapacity návštevnosti pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,
- v budovách štátnych orgánov, vyšších územných celkov, miest a obcí pre plánovaný počet zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti,
- v bytových budovách pre navrhovaný počet osôb.

V rámci schvaľovacieho procesu pri stavebných konaniach je potrebné riešiť požiadavky civilnej ochrany v súlade so:

- Zákonom č.42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov
- Vyhláškou Ministerstva vnútra Slovenskej republiky(MV SR) č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášky MV SR č.399/2012 Z.z. v rozsahu povinnej výstavby zariadení civilnej ochrany v zmysle § 4, ods. 3 zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

- Vyhláškou MV SR. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany
- Zákonom č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.
- V prípade bytovej výstavby bude rozsah povinnej výstavby zariadení CO riešený jednoduchými úkrytmi budovanými svojpomocne.

Podklady s rozhodnutím o prispôsobení vybraných priestorov na úkryty budované svojpomocou musia byť súčasťou investičného zámeru a projektu stavby. Návrh a spôsob riešenia úkrytu sa odporúča konzultovať na MsÚ Komárno, resp. Okresnom úrade Komárno - oddelenie civilnej ochrany a krízového riadenia už v štádiu rozpracovanosti projektu.

B.10.2.1 ZARIADENIA CIVILNEJ OCHRANY

Medzi zariadenia civilnej ochrany patria ochranné stavby (úkryty) a stavby alebo ich časti a technologické súčasti, ktoré sú predurčené na plnenie úloh civilnej ochrany napr. sirény civilnej ochrany (sirény nie sú súčasťou stavieb, len sú umiestnené na stavbách, spravidla na strechách stavieb). Zoznam odolných úkrytov v Komárne uvádzame na základe podkladov od Okresného úradu Komárno - Odbor krízového riadenia, v nasledujúce tabuľke.

Tabuľka B10-1: Prehľad sirén v meste Komárno

Obec	Umiestnenie sirény	Číslo sirén	Typ sirény	Výkon (kW)	Rok zástavby	Druh ovládania
2	3	4	6	7	8	9
Komárno	MsU - veža	KN001	PAVIAN	P 600V	2003	RDS
Komárno	Hradná – EF SU	KN002	PAVIAN	P 600T	2009	RDS
Komárno	Rákócziho 34 – OD	KN003	PAVIAN	P1200T	2009	RDS
Komárno	Selyeho 5 – OD	KN004	PAVIAN	P1200T	2009	RDS
Komárno	Eötvösa 43 – OD	KN005	PAVIAN	P1200T	2009	RDS
Komárno	Colný úrad – Most	KN006	PAVIAN	P600T	2009	RDS
Komárno	K. Kacza – MS	KN007	PAVIAN	P600T	2009	RDS
Komárno	Budovateľská – SOS	KN008	PAVIAN	P1200T	2009	RDS
Komárno	Bratislavská – SD	KN009	PAVIAN	P600T	2009	RDS
Komárno	Bratislavská – SAD	KN010	PAVIAN	P600T	2009	RDS
Komárno	Dulov Dvor-Bytovka	KN026	MEZ	4,5	1974	MO
Komárno	Nová Stráž-zbrojnica	KN019	PAVIAN	P 600T	2004	RDS
Komárno	Kava - strecha ZS	KN028	DS 977	3,5	1986	MO
Komárno	Nová Osada, SVP	KN015	PAVIAN	P 600T	2008	RDS

Zdroj: Okresný úrad Komárno, Odbor krízového riadenia

Tabuľka B10-2: Úkryty v meste Komárno

P.Č	Evidenčné číslo	Okres	Obec (objekt), adresa	Určenie (O,Z)	Druh (OÚ, PÚ)	Kapacita	Majiteľ (správca) ochr.stavby
1	04 02 001	Komárno	Komárno,Vnút.Okr.176/1	O	PÚ	75	viď LV
2	04 02 002	Komárno	Komárno,Vnút.Okr.167/3	O	PÚ	75	viď LV
3	04 02 003	Komárno	Komárno,Vnút.Okr.176/15	O	PÚ	75	viď LV
4	04 02 004	Komárno	Komárno,Vnút.Okr.176/17	O	PÚ	75	viď LV
5	04 02 005	Komárno	Komárno,Vnút. Okr.178/21	O	PÚ	75	viď LV
6	04 02 006	Komárno	Komárno,Vnút.Okr.178/25	O	PÚ	75	viď LV
7	04 02 007	Komárno	Komárno,Vnút.Okr.178/29	O	PÚ	75	viď LV
8	04 02 008	Komárno	Komárno,Vnút.Okr.178/33	O	PÚ	75	viď LV
9	04 02 009	Komárno	Komárno,Staničná 669/3	O	PÚ	80	viď LV
10	04 02 010	Komárno	Komárno,Staničná 669/7	O	PÚ	50	viď LV
11	04 02 011	Komárno	Komárno,Staničná 670/11	O	PÚ	60	viď LV
12	04 02 012	Komárno	Komárno,Staničná 670/15	O	PÚ	50	viď LV
13	04 02 013	Komárno	Komárno,Staničná 671/19	O	PÚ	60	viď LV
14	04 02 014	Komárno	Komárno,Staničná 671/23	O	PÚ	70	viď LV
15	04 02 015	Komárno	Komárno,Sústr. 1367/20	O	PÚ	70	viď LV
16	04 02 016	Komárno	Komárno,Sústr. 1367/24	O	PÚ	70	viď LV
17	04 02 017	Komárno	Komárno,Sústr. 1365/4	O	PÚ	70	viď LV
18	04 02 018	Komárno	Komárno,Sústr.1365/8	O	PÚ	70	viď LV
19	04 02 019	Komárno	Komárno,Sústr. 1370/9	O	PÚ	70	viď LV

20	04 02 020	Komárno	Komárno,Priateľstva 1378/13	O	PÚ	80	viď LV
21	04 02 021	Komárno	Komárno,Priateľstva 1378/17	O	PÚ	80	viď LV
22	04 02 022	Komárno	Komárno,Priateľstva 1378/19	O	PÚ	80	viď LV
23	04 02 023	Komárno	Komárno,E.B.Lukáča 1353/24	O	PÚ	80	viď LV
24	04 02 024	Komárno	Komárno,Priateľstva 1375/5	O	PÚ	80	viď LV
25	04 02 025	Komárno	Komárno,Mládeže 1332/3	O	PÚ	120	viď LV
26	04 02 026	Komárno	Komárno,Mládeže 1333/9	O	PÚ	90	viď LV
27	04 02 027	Komárno	Komárno,E.B.Lukáča 1349/4	O	PÚ	110	viď LV
28	04 02 028	Komárno	Komárno,E.B.Lukáča 1357/50	O	PÚ	60	viď LV
29	04 02 029	Komárno	Komárno,E.B.Lukáča 1357/54	O	PÚ	60	viď LV
30	04 02 030	Komárno	Komárno,Zváračská 1401/18	O	PÚ	60	viď LV
31	04 02 031	Komárno	Komárno,Zváračská 1401/22	O	PÚ	60	viď LV
32	04 02 032	Komárno	Komárno,Zváračská 1399/10	O	PÚ	70	viď LV
33	04 02 033	Komárno	Komárno,Zváračská 1399/6	O	PÚ	70	viď LV
34	04 02 034	Komárno	Komárno,Dvorská 1403/10	O	PÚ	70	viď LV
35	04 02 035	Komárno	Komárno,Zváračská 1393/15	O	PÚ	70	viď LV
36	04 02 036	Komárno	Komárno,Budovateľská 1411/49	O	PÚ	70	viď LV
37	04 02 037	Komárno	Komárno,Budovateľská 1411/53	O	PÚ	70	viď LV
38	04 02 038	Komárno	Komárno,Budovateľská 1411/57	O	PÚ	70	viď LV
39	04 02 039	Komárno	Komárno,Dvorská 1405/7	O	PÚ	70	viď LV
40	04 02 040	Komárno	Komárno,Dvorská 1405/11	O	PÚ	70	viď LV
41	04 02 041	Komárno	Komárno,Odborárov 1322/54	O	PÚ	60	viď LV
42	04 02 042	Komárno	Komárno,Odborárov 1322/56	O	PÚ	70	viď LV
43	04 02 043	Komárno	Komárno,Odborárov 1323/64	O	PÚ	70	viď LV
44	04 02 044	Komárno	Komárno,Odborárov 1323/62	O	PÚ	70	viď LV
45	04 02 045	Komárno	Komárno,Budovateľská 1409/33	O	PÚ	70	viď LV
46	04 02 046	Komárno	Komárno,Budovateľská 1409/39	O	PÚ	70	viď LV
47	04 02 047	Komárno	Komárno,Zváračská 1390/1	O	PÚ	60	viď LV
48	04 02 048	Komárno	Komárno,Zváračská 1390/7	O	PÚ	60	viď LV
49	04 02 049	Komárno	Komárno,Budovateľská 1408/21	O	PÚ	70	viď LV
50	04 02 050	Komárno	Komárno,Budovateľská 1408/27	O	PÚ	70	viď LV
51	04 02 051	Komárno	Komárno,Budovateľská 1410/41	O	PÚ	60	viď LV
52	04 02 052	Komárno	Komárno,Dvorská 1404/18	O	PÚ	70	viď LV
53	04 02 053	Komárno	Komárno,Dvorská 1404/22	O	PÚ	70	viď LV
54	04 02 054	Komárno	Komárno,Budovateľská 1412/4	O	PÚ	80	viď LV
55	04 02 055	Komárno	Komárno,Budovateľská 1413/14	O	PÚ	60	viď LV
56	04 02 056	Komárno	Komárno,Budovateľská 1414/26	O	PÚ	70	viď LV
57	04 02 057	Komárno	Komárno,Budovateľská 1417/40	O	PÚ	110	viď LV
58	04 02 058	Komárno	Komárno,Budovateľská 1417/44	O	PÚ	110	viď LV
59	04 02 059	Komárno	Komárno,Budovateľská 1418/54	O	PÚ	100	viď LV
60	04 02 061	Komárno	Komárno,ul.Mieru 1385/16	O	PÚ	100	Mesto KN
61	04 02 062	Komárno	Komárno,ul.Mieru 1382/2	O	PÚ	250	Mesto KN
62	04 02 063	Komárno	Komárno,Roľníckej školy 1519	Z	OÚ	300	Univerzita Selyeho
63	04 02 065	Komárno	Komárno,Hadovce 5	Z	OÚ	300	SK Cont a.s.
64	04 02 066	Komárno	Komárno,Pohraničná 29	O	OÚ	600	BVTV Beke Vinc
65	04 02 067	Komárno	Komárno,Roľníckej školy 837	Z	OÚ	40	Mesto KN
66	04 02 068	Komárno	Komárno,Roľníckej školy 837	Z	OÚ	120	Mesto KN
67	04 02 069	Komárno	Komárno,M.R.Štefánika 901/1	Z	OÚ	60	Hotel Europa a.s.
68	04 02 070	Komárno	Komárno,Plynárenská 81	Z	OÚ	180	Gamota s.r.o.
69	04 02 071	Komárno	Komárno,Eotvosa	O	OÚ	600	Mesto KN
70	04 02 072	Komárno	Komárno,M.R.Štefánika 1	O	PÚ	100	Matica slovenská
71	04 02 073	Komárno	Komárno,Mederčská 1	Z	OÚ	150	Forlife n.o.
72	04 02 075	Komárno	Komárno,Družstevná 6	Z	OÚ	60	OR HaZZ KN

73	04 02 076	Komárno	Komárno,Roľníckej školy 1132	Z	OÚ	600	E.I.C. a.s.
74	04 0 2077	Komárno	Komárno, Železničná 12	Z	PÚ	30	ŽSR, OR Trnava
75	04 02 078	Komárno	Komárno, Ďulov Dvor	Z	OÚ	200	ŽSR, OR Trnava
76	04 02 079	Komárno	Komárno, Zámoryho 12	Z	PÚ	60	Mesto KN

Zdroj: Okresný úrad Komárno, Odbor krízového riadenia
Skratky: O - obyvateľstvo
Z - zamestnanci
OÚ - odolný úkryt
PÚ - plynotesný úkryt

B.10.3 POŽIARNA OCHRANA

Pri funkčnom využívaní a priestorovom usporiadaní katastrálnych území Komárno a Nová Stráž, definovanom v Územnom pláne mesta Komárno, je potrebné riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov, ako aj vykonávacej Vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii a Vyhlášky 307/2007 Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 28. júna 2007, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

Následne pri územnom a stavebnom povoľovaní stavieb a zariadení je potrebné rešpektovať platné technické normy SR, ako aj špecifické pokyny a usmernenia Krajského riaditeľstva hasičského a záchranného zboru v Nitre a Okresného riaditeľstva hasičského a záchranného zboru v Komárne. Prostredníctvom Oddelenia požiarnej prevencie riadia v rámci svojich kompetencií výkon štátnej správy. Vykonávajú štátny požiarny dozor, posudzujú dokumentáciu stavieb, ktorú si vyhradia z hľadiska osobitného významu, resp. dokumentáciu tuzemských technologických zariadení, ktorá ako celok nepodlieha posúdeniu zhody podľa osobitných predpisov. Zúčastňujú sa aj územných, stavebných a kolaudačných konaní.

Činnosti okresného riaditeľstva hasičského a záchranného zboru sú zabezpečovanie úloh súvisiacich so zdolávaním požiarov, s poskytovaním pomoci a s vykonávaním záchranných prác pri haváriách, živelných pohromách a pri poskytovaní pomoci pri iných mimoriadnych udalostiach. Požiarnu ochranu zabezpečujú Hasičské a záchranné zbory SR v spolupráci s príslušníkmi dobrovoľných požiarnych zborov.

B.10.4 OCHRANA PRED POVODŇAMI

Ochrana pred povodňami je súbor technických a organizačných opatrení orgánov štátnej správy, obcí a miest, povodňových komisií, správcov vodných tokov, vlastníkov a správcov vodných stavieb, a tiež iných fyzických a právnických osôb dotknutých v otázkach prevencie vzniku povodní a opatrení na zmiernenie ich následkov.

V riešení Územného plánu mesta Komárno sú v plnej miere rešpektované záujmy ochrany pred povodňami na všetkých úsekoch vodných tokov prechádzajúcich cez územie riešeného územia. Pri územnom manažmente sa rešpektujú zákony a predpisy týkajúce sa vodného hospodárstva, ochrany akosti a množstva vôd a ich racionálneho využívania a rybárstva za princípu cyklu manažmentu povodňových rizík, ktorý pozostáva z nasledujúcich elementov.

V rámci rozvojových lokalít, ktoré sú navrhnuté v medzihrádzových priestoroch Dunaja a Váhu je potrebné rešpektovať náležitosti rozvoja v inundačnom území v zmysle zákona o ochrane pred povodňami, ako aj doplňujúce ustanovenia správcu vodného toku.

Cyklus manažmentu povodňových rizík

- Ochrana ako preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami.
- Pripravenosť vo forme povodňových plánov, meteorologických a hydrologických predpovedí a varovania.

- Reakcia na nebezpečenstvo ako vykonávanie opatrení na ochranu pred povodňami počas povodní.
- Odstraňovanie škôd a obnova.
- Poučenie, prehodnocovanie a aktualizácia plánov.

Komplexná ochrana pred povodňami v rámci riešeného prislúcha podľa § 22 ods. 1 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami orgánom životného prostredia od národnej po okresnú úroveň. Riadenie a zabezpečovanie ochrany pred povodňami v meste Komárno tak prislúcha orgánom ochrany pred povodňami, ktorými sú Ministerstvo životného prostredia SR, Krajský úrad životného prostredia Nitra a Okresný úrad životného prostredia v Komárne. Ochranu pred povodňami v meste vykonávajú aj ostatné orgány štátnej správy, orgány územnej samosprávy, povodňové komisie, vláda SR a tiež správcovia vodohospodársky významných i drobných vodných tokov, vlastníci, správcovia a užívatelia pozemkov, stavieb, objektov alebo zariadení, ktoré sú umiestnené na vodnom toku alebo v inundačnom území. Ochranu pred povodňami podľa § 22 ods. rovnomenného zákona riadi a zabezpečuje aj samotné mesto Komárno. Jednotlivé opatrenia z cyklu manažmentu povodňových rizík na ochranu pred povodňami sa vykonávajú preventívne, v čase nebezpečenstva povodne, počas povodne, ako aj po povodni. Z hľadiska ochrany pred povodňami je pri spracovaní nasledujúcich etáp Územného plánu mesta Komárno potrebné rešpektovať najmä nasledujúce právne predpisy.

- Zákon č. 499/2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami
- Zákon č. 188/2003 o aplikácii čistiarenského kalu a dnových sedimentov do pôdy a o doplnení zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 364/2004 Z. z., zákona č. 203/2009 Z. z. a zákona č. 111/2010 Z.
- Nariadenie vlády SSR č. 46/1978 Zb. o chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom ostrove v znení nariadenia vlády SSR č. 52/1981 Zb.
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES o hodnotení a manažmente povodňových rizík
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 29/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských tokov
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 224/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vymedzení oblasti povodí, environmentálnych cieľoch a o vodnom plánovaní
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 433/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o využívaní hydroenergetického potenciálu vodných tokov
- Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 392/2004 Z .z., ktorou sa ustanovuje Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach

Technická špecifikácia ochranného systému protipovodňových opatrení mesta Komárno je uvedená v rámci riešenia technickej infraštruktúry, v podkapitole vodného hospodárstva.

B.11 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

B.11.1 OCHRANA PRÍRODY

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definuje ochranu prírody a krajiny ako obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znížiť jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takýchto zásahov. Legislatívnou formou tak prispieva k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, k vytvoreniu podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchrane prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržaniu ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Ochrana krajiny je založená na princípe zachovania územného systému ekologickej stability, ktorý zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine.

Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty sú z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane, pričom špeciálnu starostlivosť a režim na chránených územiach zabezpečujú stupne ochrany.

CHRÁNENÉ ÚZEMIA PRÍRODY

Lokality, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu a biotopy národného významu, biotopy druhov európskeho významu, biotopy druhov národného významu a biotopy vtákov vrátane sťahovavých druhov, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, významné krajinné prvky alebo územia medzinárodného významu, možno vyhlásiť za chránené územia.

Všetky maloplošné a veľkoplošné územia územnej ochrany prírody SR, ako aj územia európskej siete NATURA 2000 sú premietnuté na nasledujúcej schéme:

SCHÉMA B11-1
Územná ochrana prírody a krajiny

B.11.1.1 MALOPLOŠNÉ CHRÁNENÉ ÚZEMIA

V riešenom území sa nachádza 7 maloplošných chránených území, ktoré sú chránené podľa §17 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov:

- Národná prírodná rezervácia Apálsky ostrov
- Prírodná rezervácia Komočín
- Prírodná rezervácia Vrbina
- Chránený areál Komárňanské slanisko
- Chránený areál Pri Orechovom rade
- Chránený areál Pavelské slanisko
- Chránený areál Strážsky park

Všetky chránené územia patria pod Správu Chránenej krajinnej oblasti Dunajské luhy.

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KOMÁRNO

Schéma B11-1

ÚZEMNÁ OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY

Severka | Obstarávateľ: Mesto Komárno | Spracovateľ: AUREX spol. s r.o. | Mierka: 1 : 50 000 | Rok: 09/2018

0 0,25 0,5 1 1,5 2 km

NÁRODNÁ PRÍRODNÁ REZERVÁCIA APÁLSKY OSTROV

Poloha	inundačné územie pri sútoku rieky Váh a Stará Nitra, v blízkosti osady Lándor vedľa štátnej cesty Komárno-Kava
Charakter biotopu	formácie mäkkého lužného lesa (50 % plochy), formácie krovín lužných polôh, vodná plocha, formácie lúk a pastvín s ojedinelými stromami a formácie trstín stojatých vôd
Rok vyhlásenia	1954 (posledná novelizácia v roku 2002)
Výmera	859 746 m2
Názov právneho predpisu vyhlasujúceho CHÚ	Všeobecne záväzná vyhláška Krajského úradu v Nitre č. 5/2002 z 10.6.2002 - účinnosť od 1.8.2002
Predmet ochrany	ochrana spoločenstiev **vŕbovo-topoľového a nížinného lužného lesa** vo vysokej fáze sukcesie, s predpokladom autonómneho vývoja týchto spoločenstiev a s výskytom mnohých **vzácnych, ohrozených a chránených lužných a mokraďových druhov flóry a fauny**
Stupeň ochrany	**5. stupeň**
Ochranné pásmo	nevyhlásené
Príslušnosť k NATURA	áno

Približne v hraniciach NPR Apálsky ostrov je vymedzené aj územie európskeho významu Dolnovážske luhy (SKUEV 0092), ktoré do súčasnej doby nebolo vyhlásené v národnej kategórii CHÚ v zmysle § 17 zákona č. 543/2002. NPR Apáli je zároveň zaradená medzi národne významné mokrade a je evidovaná ako významná fyto a zoogenofondová lokalita.

PRÍRODNÁ REZERVÁCIA KOMOČÍN

Poloha	v severnej časti k.ú. Komárno v blízkosti toku Starej Nitry, bezprostredné okolie územia je poľnohospodársky obhospodarované
Charakter biotopu	zvyšok nezrekultivovanej plochy parcely s náletmi topoľov a agátu s výskytom kriticky ohrozených druhov rastlín
Rok vyhlásenia	2000
Výmera	4 892 m2
Názov právneho predpisu vyhlasujúceho CHÚ	Všeobecne záväzná vyhláška Krajského úradu v Nitre č. 3/2000 z 15.3.2000, 4. stupeň ochrany – vyhláška KÚŽP v Nitre č. 1/2004 z 10.5.2004 – účinnosť od 1.7.2004
Predmet ochrany	**významná floristická lokalita** s výskytom **kriticky ohrozených druhov rastlín** – kosatca pochybného (*Iris spuria*), hviezdovca bodkovaného (*Galatella punctata*), silenky mnohokvetej (*Silene multifolia*) a iných
Stupeň ochrany	**4. stupeň**
Ochranné pásmo	nevyhlásené
Príslušnosť k NATURA	nie

Územie PR je súčasťou chráneného vtáčieho územia Dolné Považie a v blízkom okolí sa nachádza územie európskeho významu Alúvium Starej Nitry (SKUEV 155).

PRÍRODNÁ REZERVÁCIA VRBINA

Poloha	medzihrádzový priestor juhovýchodne od odstaveného ramena Vážskeho Dunaja v severovýchodnej časti k.ú. Komárno
Charakter biotopu	močiarovitý typ biotopu so zárastom vodných rastlín, krovinovej a stromovej vegetácie tvrdého a mäkkého lužného lesa
Rok vyhlásenia	1993
Výmera	344 895 m2
Názov právneho predpisu	Vyhláška MŽP SR č. 83/1993 Z. z. z 23.3.1993 - účinnosť od 1.5.1993, 4.

vyhlasujúceho CHÚ	stupeň ochrany - vyhláška KÚŽP v Nitre č. 1/2004 z 10.5.2004 - účinnosť od 1.7.2004
Predmet ochrany	**vŕbovo-topoľový lužný les** a **vodné biotopy**, ktoré sú významným hniezdiskom avifauny
Stupeň ochrany	**4. stupeň**
Ochranné pásmo	nevyhlásené
Príslušnosť k NATURA	nie

PR Vrbina zasahuje do riešeného územia len 30% zo svojej rozlohy v blízkosti ramena Vážskeho Dunaja (južne - juhovýchodne od odstaveného ramena), čo predstavuje 10,75 ha. Väčšia časť chráneného územia sa nachádza v k.ú. Kameničná. V blízkosti územia sa nachádza územie európskeho významu Dolnovážske luhy (SKUEV 0092).

CHRÁNENÝ AREÁL KOMÁRŇANSKÉ SLANISKO

Poloha	terénna zníženina uprostred poľnohospodárskej pôdy v juhovýchodnej časti k.ú. Komárno v blízkosti MČ Nová Stráž
Charakter biotopu	zasolená terénna zníženina s hladinou podzemnej vody v blízkosti zemského povrchu s výskytom vzácnych halofytov
Rok vyhlásenia	2012
Výmera	147 780 m2
Názov právneho predpisu vyhlasujúceho CHÚ	Vyhláška Krajského úradu životného prostredia Nitra č. 3 / 2012 z 10. apríla 2012 - účinnosť od 15.5.2012
Predmet ochrany	ochrana biotopu európskeho významu: **Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340)**
Stupeň ochrany	**4. stupeň**
Ochranné pásmo	nevyhlásené
Príslušnosť k NATURA	áno

CHRÁNENÝ AREÁL PRI ORECHOVOM RADE

Poloha	na okraji zastavaného územia mesta v priestore medzi rozdvojením železničnej trate smer Bratislava a smer Kolárovo (v ochrannom pásme železnice)
Charakter biotopu	špecifická kombinácia vegetácie slanísk a slatín
Rok vyhlásenia	2012
Výmera	16 990 m2
Názov právneho predpisu vyhlasujúceho CHÚ	Vyhláška Krajského úradu životného prostredia Nitra č. 1 / 2012 z 10. apríla 2012 - účinnosť od 15.5.2012
Predmet ochrany	ochrana vzácnych, ohrozených a chránených druhov vstavačovitých rastlín (*Orchidaceae*) a ochrana biotopov európskeho významu: **Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340)** a **Panónske slané stepi a slaniská (1530)**
Stupeň ochrany	**3. stupeň**
Ochranné pásmo	nevyhlásené
Príslušnosť k NATURA	áno

CHRÁNENÝ AREÁL PAVELSKÉ SLANISKO

Poloha	v západnej časti k. ú Nová Stráž, severne od štátnej cesty Dunajská Streda - Komárno
Charakter biotopu	zachovaný biotop slaniska s výskytom ohrozených a chránených druhov
Rok vyhlásenia	2012

Výmera	186 104 m2
Názov právneho predpisu vyhlasujúceho CHÚ	Vyhláška Krajského úradu životného prostredia Nitra č. 4/2012 z 10. apríla 2012 - účinnosť od 15.5.2012
Predmet ochrany	ochrana biotopu európskeho významu: **Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340)**
Stupeň ochrany	**3. stupeň**
Ochranné pásmo	nevyhlásené
Príslušnosť k NATURA	áno

CHA Komárňanské slanisko, CHA Pri Orechovom a CHA Pavelské slanisko rade sú zároveň súčasťou európskej siete chránených území NATURA 2000, pričom za chránené areály boli vyhlásené všeobecne záväznými vyhláškami KÚŽP v Nitra v roku 2012 z dôvodu ochrany prioritných biotopov európskeho významu - Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340) a Panónske slané stepi a slaniská (1530), ktoré patria na Slovensku, ale aj v Európe medzi najohrozenejšie typy biotopov. Hranice vyššie uvedených chránených areálov sú tak totožné s hranicami území európskeho významu SKUEV 0010 Komárňanské slanisko, SKUEV 0017 Pri Orechovom rade a SKUEV 0099 Pavelské slanisko.

CHRÁNENÝ AREÁL STRÁŽSKY PARK

Poloha	v medzihrádzovom priestore Dunaja v blízkosti MČ Nová Stráž
Charakter biotopu	zapojený porast listnatých a ihličnatých drevín
Rok vyhlásenia	1981
Výmera	66 100 m2
Názov právneho predpisu vyhlasujúceho CHÚ	Uznesenie rady ONV v Komárne č. 71/1981 z 22.9.1981, 3. stupeň ochrany – vyhláška KÚŽP v Nitre č. 1/2004 z 10.5.2004 – účinnosť od 1.7.2004
Predmet ochrany	**z dendrologického hľadiska jeden z najhodnotnejších parkov** v okrese Komárno
Stupeň ochrany	**3. stupeň**
Ochranné pásmo	nevyhlásené
Príslušnosť k NATURA	nie

Strážsky park je zároveň evidovaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu ako národná kultúrna pamiatka pod číslom 2533/1. Podrobnejší popis areálu je uvedený v kapitole „Historická zeleň“.

Celková výmera maloplošných chránených území je 138,91 ha, čo predstavuje 1,73 % z celkovej výmery riešeného územia.

Tabuľka B11-1: Výmera maloplošných chránených území v riešenom území

Ev. č. v ŠZ	Názov CHÚ	Kategória CHÚ	Stupeň ochrany	Výmera CHÚ (ha)	Názov k.ú.	Výmera v k.ú. (ha)
3	Apálsky ostrov	NPR	**5.**	85,97	Komárno	85,97
1078	Komočín	PR	**4.**	0,49	Komárno	0,49
823	Vrbina	PR	**4.**	34,49	Komárno	10,75
1215	Komárňanské slanisko	CHA	**4.**	14,78	Komárno	14,78
1216	Pavelské slanisko	CHA	**3.**	18,61	Komárno	18,61
1213	Pri Orechovom sade	CHA	**3.**	1,70	Komárno	1,70
959	Strážsky park	CHA	**3.**	6,61	Nová Stráž	6,61

Poznámka: Upravené podľa: Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody SR, ŠOP - S-CHKO Dunajské luhy

B.11.1.2 ÚZEMIE SIETE NATURA 2000

Cieľom programu budovania sústavy osobitne chránených území NATURA 2000 (ďalej len „sústava NATURA 2000") je zachovanie vybraných typov prírodných biotopov a biotopov ohrozených druhov rastlín a živočíchov v celoeurópskom meradle. Budovanie sústavy NATURA 2000 vyplýva z ustanovení dvoch smerníc: smernice Rady č. 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúcich vtákov (známej tiež ako smernica o vtákoch – Birds directive) a smernice Rady č. 92/43/EHS z 22. mája 1992 o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (ďalej len smernica o biotopoch – Habitats directive), ktoré tvoria základné právne predpisy Európskej únie pre oblasť ochrany prírody. Vytvorenie NATURA 2000 je jedným zo základných záväzkov členských štátov voči EÚ v oblasti ochrany prírody.

Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území:

- osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) - vyhlasované na základe smernice o vtákoch - v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia
- osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch - v národnej legislatíve: územia európskeho významu - pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území

Tieto dve smernice predstavujú doposiaľ najkomplexnejšiu právnu normu na ochranu prírody vo svete. Zoznamy vybraných druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov, ktoré sú významné pre Európsku úniu, tvoria prílohy uvedených smerníc. Smernice kladú dôraz na to, aby výber území NATURA 2000 bol vykonávaný na základe vedeckých podkladov (komplexných údajov o rozšírení a stave populácií jednotlivých rastlinných a živočíšnych druhov, údajov o rozlohe a zachovalosti biotopov). Výsledná sústava by mala zahŕňať najhodnotnejšie územia bez ohľadu na vlastnícke vzťahy či súčasné hospodárske využívanie.

NATURA 2000 má zabezpečiť priaznivý stav populácií vybraných druhov živočíchov a rastlín a priaznivý stav biotopov, čo však vôbec nevylučuje hospodárske aktivity v územiach, pokiaľ tento priaznivý stav nenarušujú.

V riešenom území sa nachádzajú nasledovné územia, ktoré sú súčasťou siete NATURA 2000:

- Chránené vtáčie územia
  - SKCHVU 005 Dolné Považie
  - SKCHVU 007 Dunajské luhy
- Územia európskeho významu
  - SKUEV 0010 Komárňanské slanisko
  - SKUEV 0017 Pri Orechovom rade
  - SKUEV 0092 Dolnovážske luhy
  - SKUEV 0099 Pavelské slanisko
  - SKUEV 0155 Alúvium Starej Nitry
  - SKUEV 0819 Vážsky Dunaj

B.11.1.2.1 CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA

Národný zoznam chránených vtáčích území bol schválený Vládou SR uznesením č. 636 zo dňa 9. júla 2003 v súlade s ustanovením § 26 zákona č. 543/2002 Z.z. Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území bol prvým krokom v oblasti implementácie Smernice o vtákoch. Chránené vtáčie územia uvedené v národnom zozname (zoznam bol v roku 2009 na žiadosť Európskej komisie zmenený a doplnený – 2 územia boli vyňaté a 5 nových území bolo zaradených do zoznamu) sa stali chránenými územiami po ich vyhlásení všeobecne záväznými vyhláškami ministerstva (§ 26, ods. 6 zákona č. 543/2002 Z.z.), ktorých spracovanie prebiehalo od roku 2005 do roku 2012. K 1. januáru 2013 bolo vyhlásených všetkých 41 CHVÚ z Národného zoznamu chránených vtáčích území, ktoré predstavujú výmeru spolu 1 282 811,0186 ha (26,16%) z rozlohy Slovenskej republiky.

V riešenom území sa nachádzajú dve chránené vtáčie územia (CHVÚ), ktoré sú súčasťou európskej súvislej siete chránených území NATURA 2000 – Dolné Považie a Dunajské luhy. Vymedzenie hraníc území, predmet ochrany a činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany CHVÚ sú definované vo vyhláškach, ktorými boli územia vyhlásené (viď. nižšie).

CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIE DOLNÉ POVAŽIE

Kód územia	SKCHVU005
Výmera územia	31 195,5 ha
Dátum návrhu	01.04.2004
Dátum aktualizácie	01.10.2012
Právny predpis, ktorým sa vyhlasuje CHVÚ	Vyhláška MŽP SR č. 593/2006 Z.z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Dolné Považie, účinnosť predpisu od 15.11.2006
Katastrálne územia	okres Komárno - Bajč, Bohatá, Hurbanovo, Imeľ, Kolárovo, **Komárno**, Martovce, Nesvady, Svätý Peter, Vrbová nad Váhom; okres Nové Zámky - Andovce, Bánov, Bešeňov, Branovo, Dolný Ohaj, Dvory nad Žitavou, Jatov, Komoča, Nitriansky Hrádok, Nové Zámky, Palárikovo, Rastislavice, Šurany, Tvrdošovce, Veľké Lovce a Zemné
Biogeografický región	Panónsky
Nadmorská výška	171 m n.m. (max), 105 m n.m. (min)
Ciele ochrany	zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov ďatľa hnedkavého, kane močiarnej, krakle belasej, ľabtušky poľnej, penice jarabej, pipíšky chochlatej, prepelice poľnej, přhľaviara čiernohlavého, rybárika riečneho, sokola červenonohého, strakoša kolesára a zabezpečenie podmienok ich prežitia a rozmnožovania
Druhy, ktoré sú predmetom ochrany	ďateľ hnedkavý (Dendrocopos syriacus), kaňa močiarna (Circus aeruginosus), krakľa belasá (Coracias garrulus), ľabtuška poľná (Anthus campestris), penica jarabá (Sylvia nisoria), pipíška chochlatá (Galerida cristata), prepelica poľná (Coturnix coturnix), přhľaviar čiernohlavý (Saxicola torquata), rybárik riečny (Alcedo atthis), sokol červenonohý (Falco vespertinus), strakoš kolesár (Lanius minor)
Zakázané činnosti v celkom CHVÚ, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany podľa Vyhlášky MŽP SR č. 593/2006 Z.z.	- výrub alebo vykonávanie akýchkoľvek zásahov do drevín rastúcich mimo lesa od 1. apríla do 31. júla okrem odstraňovania následkov havárií alebo porúch na elektrickom vedení, údržby ochranného pásma dráh železničných tratí alebo vykonávania povodňových zabezpečovacích prác alebo povodňových záchranných prác - vykonávanie obnovnej alebo výchovnej ťažby od 1. apríla do 31. júla, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia - vykonávanie hospodárskej činnosti okrem obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy v blízkosti hniezda sokola červenonohého od 1. apríla do 15. augusta, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia - rozorávanie existujúcich trvalých trávnych porastov okrem ich obnovy alebo ostatnej zatrávnenej plochy - zmena druhu pozemku z existujúceho trvalého trávneho porastu na iný druh pozemku - zmena druhu pozemku z ostatnej zatrávnenej plochy na iný druh pozemku okrem zmeny na trvalý trávny porast - rozorávanie hniezdnych biotopov ľabtušky poľnej, najmä brehov materiálových jám (štrkovísk, pieskovní a hlinísk) alebo okrajov miestnych komunikácií alebo účelových komunikácií, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia mechanizovaná kosba okrajov všetkých poľných ciest od 1. apríla do 15. júna okrem ciest vedúcich k zastavaným častiam osád alebo železničných priecestí - aplikovanie insekticídov alebo herbicídov na existujúcich trvalých trávnych porastoch, ostatných zatrávnených plochách, medziach alebo drevinách rastúcich mimo lesa okrem odstraňovania inváznych druhov - aplikovanie priemyselných hnojív alebo pesticídov na brehoch materiálových jám (štrkovísk, pieskovní a hlinísk) alebo na miestnych komunikáciách, alebo účelových komunikáciách, alebo ich okrajoch okrem miestnych komunikácií alebo účelových komunikácií vedúcich k zastavaným častiam osád alebo okrem odstraňovania inváznych druhov - aplikovanie rodenticídov iným spôsobom ako vkladaním do nôr

CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIE DUNAJSKÉ LUHY

Kód územia	SKCHVU007
Výmera územia	16 511,58 ha
Dátum návrhu	01.04.2004
Dátum aktualizácie	01.10.2012
Právny predpis, ktorým sa vyhlasuje CHVÚ	Vyhláška MŽP SR č. 440/2008 Z.z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Dunajské luhy, účinnosť predpisu od 15.11.2008; novelizácia v roku 2013 - Vyhláška MŽP SR č. 466/2016 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 440/2008 Z.z., účinnosť predpisu od 1.1.214
Katastrálne územia	okres Bratislava II - Karlova Ves; okres Bratislava V - Čunovo, Jarovce, Petržalka, Rusovce; okres Senec - Hamuliakovo, Kalinkovo, Nové Košariská; okres Dunajská Streda - Baka, Bodíky, Čilistov, Dobrohošť, Gabčíkovo, Kľúčovec, Kyselica, Medveďov, Mliečno, Rohovce, Sap, Šamorín, Šuľany, Vojka nad Dunajom; okres Komárno - Číčov, Ižа, Klížska Nemá, **Komárno**, Kravany nad Dunajom, Moča, **Nová Stráž**, Patince, Radvaň nad Dunajom, Trávnik, Veľké Kosihy, Zlatná na Ostrove; okres Nové Zámky - Chľaba, Kamenica nad Hronom, Mužla, Obid, Štúrovo
Biogeografický región	Panónsky
Nadmorská výška	149 m n.m. (max), 92 m n.m. (min)
Ciele ochrany	zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana čierneho, brehule hnedej, bučiačika močiarneho, čajky čiernohlavej, haje tmavej, hlaholky severskej, hrdzavky potápavej, chochlačky sivej, chochlačky vrkočatej, kačice chrapľavej, kačice chripľavej, kalužiaka červenonohého, kane močiarnej, ľabtušky poľnej, orliaka morského, potápača bieleho, rybára riečneho, rybárika riečneho, volavky striebristej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania; zabezpečenie podmienok prežitia a rozmnožovania sťahovavých vodných druhov vtákov vytvárajúcich zoskupenia počas migrácie alebo zimovania
Druhy, ktoré sú predmetom ochrany	bocian čierny (Ciconia nigra), brehuľa hnedá (Riparia riparia), bučiačik močiarny (Ixobrychus minutus), čajka čiernohlavá (Larus melanocephalus), haja tmavá (Milvus migrans), hlaholka severská (Bucephala clangula), hrdzavka potápavá (Netta rufina), chochlačka sivá (Aythya ferina), chochlačka vrkočatá (Aythya fuligula), kačica chrapľavá (Anas querquedula), kačica chripľavá (Anas strepera), kalužiak červenonohý (Tringa totanus), kaňa močiarna (Circus aeruginosus), ľabtuška poľná (Anthus campestris), orliak morský (Haliaeetus albicilla), potápač biely (Mergus albellus), rybár riečny (Sterna hirundo), rybárik riečny (Alcedo atthis), volavka striebristá (Egretta garzetta)
Zakázané činnosti v celom CHVÚ, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany podľa Vyhlášky MŽP SR č. 440/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov	- výrub alebo vykonávanie akýchkoľvek zásahov do drevín rastúcich mimo lesa od 1. marca do 15. augusta okrem vykonávania povinností podľa osobitných predpisov - zmena druhu pozemku z existujúceho trvalého trávneho porastu na iný druh poľnohospodárskeho pozemku - zmena druhu pozemku z ostatnej zatrávnenej plochy na iný druh poľnohospodárskeho pozemku okrem zmeny na trvalý trávny porast - vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda orliaka morského, haje tmavej alebo bociana čierneho, ak tak určí okresný úrad, okrem zabezpečenia ochrany lesa - rozorávanie existujúcich trvalých trávnych porastov a ostatných zatrávnených plôch okrem existujúcich políčok pre zver - rozorávanie zamokrených terénnych depresií, ak tak určí okresný úrad - vstupovanie na ostrovy a vchádzanie a státie s plavidlami a plávajúcimi zariadeniami v okruhu 10 m od brehov ostrovov nachádzajúcich sa na území Hrušovskej zdrže od riečneho km 1 842 po riečny km 1 856 od 1.3. do 15.8. okrem vykonávania činností súvisiacich s obhospodarovaním pozemku jeho vlastníkom (správcom, nájomcom), Štátnou plavebnou správou alebo okrem činností vykonávaných rybárskou strážou alebo rybárskym hospodárom

B.11.1.2.2 ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU

Navrhované ÚEV sú výsledkom implementácie smernice o biotopoch. S účinnosťou od 1. 8. 2004 platí Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu, do ktorého sú zaradené návrhy ÚEV v podmienkach Slovenska. Národný zoznam prerokovala vláda SR, ktorá ho po schválení (17. 3. 2004) zaslala na schválenie Európskej komisii (§ 27 ods. 4 zákona o ochrane prírody). Na základe rozhodnutia Európskej komisie bol národný zoznam území európskeho významu schválený s počtom 381 území pre alpský a panónsky biogeografický región s celkovou výmerou 573 935 ha. Slovenská republika v súlade s § 27 ods. 10 zákona o ochrane prírody vyhlási vybraté územia za chránené v niektorej z národných kategórii chránených území (§ 17 zákona o ochrane prírody), alebo ako zónu chráneného územia (§ 30 zákona o ochrane prírody). Od okamihu predloženia národného zoznamu Európskej komisii musí členský štát formou tzv. predbežnej ochrany zabezpečiť, aby nedošlo k znehodnoteniu predmetu ochrany navrhnutého územia. Za týmto účelom v súlade s § 27 ods. 5 zákona o ochrane prírody bol národný zoznam po schválení vládou vydaný všeobecne záväzným právnym predpisom - Výnosom MŽP SR č. 3/2004-5,1. zo 14. júla 2004 s účinnosťou od 1. augusta 2004. Takto zverejnené územia európskeho významu sa považujú za chránené územia vyhlásené podľa zákona o ochrane prírody (§ 27 ods. 7 zákona o ochrane prírody).

V zmysle záverov z alpského a panónskeho biogeografického seminára, ktorý sa konal v máji a v septembri 2005, bola spracovaná aktualizácia národného zoznamu ÚEV. Odborný návrh lokalít bol spracovaný Štátnou ochranou prírody SR, ktorý bol v januári 2011 schválený ako doplnok národného zoznamu území európskeho významu (pre celé územie SR ide o 267 území). Od 1.11.2012 tak vstúpil do platnosti Výnos MŽP SR č. 1/2012, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR zo 14. júla 2004 č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu.

Územia európskeho významu Komárňanské slanisko, Pavelské slanisko a Pri Orechovom rade boli vyhlásené v roku 2012 vyhláškami KÚŽP Nitra za chránené areály. Dolnovážske luhy a Alúvium Starej Nitry do súčasnej doby neboli vyhlásené za chránené územia v zmysle § 17 zákona o ochrane prírody v znení neskorších predpisov. Ich prekryv so súčasnou národnou sieťou chránených území je len čiastočný.

KOMÁRŇANSKÉ SLANISKO

Kód územia	SKUEV 0010
Výmera územia	14,778 ha
Dátum návrhu	01.04.2004
Dátum aktualizácie	01.10.2012
Katastrálne územia	Komárno
Biogeografický región	Panónsky
Nadmorská výška	109 m n.m. (max), 109 m n.m. (min)
Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany	**Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340)**
Stupeň ochrany	**4. stupeň**
Ciele ochrany	významné územie ohrozených halofytov na Slovensku
Zraniteľnosť	územie je veľmi zraniteľné predovšetkým v dôsledku odvodnenia, rozorávania vegetačného krytu a šírenia ruderálnej vegetácie z okolitých poľnohospodárskych plôch

PRI ORECHOVOM RADE

Kód územia	SKUEV 0017
Výmera územia	1,7 ha
Dátum návrhu	01.04.2004

Dátum aktualizácie	01.10.2012
Katastrálne územia	Komárno
Biogeografický región	Panónsky
Nadmorská výška	110 m n.m. (max), 110 m n.m. (min)
Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany	**Panónske slané stepi a slaniská (1530)** **Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340)**
Stupeň ochrany	**3. stupeň**
Ciele ochrany	územie reprezentuje špecifickú kombináciu slanísk a slatinnej vegetácie
Zraniteľnosť	územie je zraniteľné kvôli sukcesii, obzvlášť zarastaním kríkmi a drevinami, objaviť sa môžu aj nelegálne skládky odpadu

DOLNOVÁŽSKE LUHY

Kód územia	SKUEV 0092
Výmera územia	211,377 ha
Dátum návrhu	01.04.2004
Dátum aktualizácie	01.10.2012
Katastrálne územia	Komárno
Biogeografický región	Panónsky
Nadmorská výška	109 m n.m. (max), 108 m n.m. (min)
Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany	**Aluviálne lúky zväzu Cnidion venosi (6440)** **Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91E0)**
Druhy, ktoré sú predmetom ochrany	býčko (*Proterorhinus marmoratus*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), hrúz bieloplutvý (*Gobio albipinnatus*), kolok vretenovitý (*Zingel streber*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), syseľ pasienkový (*Spermophilus citellus*), vydra riečna (*Lutra lutra*)
Stupeň ochrany	**2., 3.** a **4. stupeň**
Ciele ochrany	pôvodný rozsiahly tvrdý lužný les (*Fraxino-Ulmetum*)
Zraniteľnosť	územie je zraniteľné v dôsledku súčasného spôsobu lesného hospodárenia, postupujúcou sukcesiou a nelegálnymi skládkami odpadu

Územie zahŕňa aj navrhovanú prírodnú rezerváciu Mokrá lúka, ktorá patrí zároveň medzi lokálne významné mokrade. Ide o jedinečnú pôvodnú biocenózu vážskeho alúvia. Hlavným dôvodom návrhu ochrany PR bola záchrana pôvodného genofondu rastlín a živočíchov. Na lokalite zaznamenali výskyt 94 druhov vtákov a 60 druhov motýľov. V tomto území hniezdia mnohé vzácne druhy vtákov a realizuje sa tu jarný a jesenný migračný ťah. Významný je aj výskyt veľkého počtu typických vlhkomilných druhov rastlín s tendenciou prechodu do slanomilných druhov.

PAVELSKÉ SLANISKO

Kód územia	SKUEV 0099
Výmera územia	18,480 ha
Dátum návrhu	01.04.2004
Dátum aktualizácie	01.10.2012
Katastrálne územia	Nová Stráž
Biogeografický región	Panónsky
Nadmorská výška	109 m n.m. (max), 109 m n.m. (min)
Biotopy, ktoré sú	**Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340)**

predmetom ochrany	
Stupeň ochrany	**3. stupeň**
Ciele ochrany	zachovaný slaniskový biotop s výskytom ohrozených a chránených rastlinných druhov
Zraniteľnosť	územie je ohrozené v dôsledku odvodnenia a sukcesných zmien v rastlinných spoločenstvách (zarastanie drevinami), ako aj šírením ruderálnych druhov z okolitej poľnohospodárskej pôdy a výskytom nelegálnych skládok odpadu

ALÚVIUM STAREJ NITRY

Kód územia	SKUEV 0155, SKUEV 2155
Výmera územia	433,992 ha (SKUEV 0155), 140,403 ha (SKUEV 2155)
Dátum návrhu	01.04.2004
Dátum aktualizácie	07.12.2017
Katastrálne územia	Hurbanovo, Komárno, Martovce, Svätý Peter
Biogeografický región	Panónsky
Nadmorská výška	110 m n.m. (max), 108 m n.m. (min)
Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany	**Aluviálne lúky zväzu Cnidion venosi (6440)** **Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0)** **Nížinné a podhorské kosné lúky (6510)** **Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition (3150)** **Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340)**
Druhy, ktoré sú predmetom ochrany	hraboš severský panónsky (*Microtus oeconomus mehelyi*), hrúz bieloplutvý (*Gobio albipinnatus*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), pichliač úzkolistý (*Cirsium brachycephalum*), vydra riečna (*Lutra lutra*)
Stupeň ochrany	**2.** a **4. stupeň**
Ciele ochrany	rozsiahly dobre zachovalý vŕbovo-topoľový lužný les (*Salici-Populetum*), nížinné kosné lúku a v menšej výmere aj slaniská
Zraniteľnosť	územie je zraniteľné kvôli rozorávaniu lúk, odvodňovaniu a nevhodnému vodnému manažmentu

Územie sa prekrýva s CHVÚ Dolné Považie. Nachádza sa tu druhá najrozsiahlejšia populácia pichliača úzkolistého (Cirsium prachycephalum) na Slovensku.

Súčasťou navrhovaného územia európskeho významu je aj navrhovaná prírodná rezervácia Alúvium Nitry, ktorá sa nachádza v medzihrádzovom priestore starého koryta rieky Nitry, kde tvorí pás brehových porastov s vysokou esteticko – krajinárskou hodnotou. Hlavnými drevinami sú prirodzené, husté brehové porasty topoľa bieleho (Populus alba), topoľa čierneho (Populus nigra) a vŕby bielej (Salix alba) ktoré miestami striedajú šľachtené topole. Územie charakterizuje výskyt vodnej a močiarnej vegetácie s množstvom druhov vtákov (vyše 70 druhov) ako aj ichtyofauny, obojživelníkov a plazov. Územie predstavuje regionálne významnú mokraď.

VÁŽSKY DUNAJ

Kód územia	SKUEV 0819
Výmera územia	756,13 ha
Katastrálne územia	Komárno, Kameničná, Kolárovo, Nesvady, Vrbová nad Váhom
Biogeografický región	Panónsky

Nadmorská výška	113 m n.m. (max), 109 m n.m. (min)
Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany	**Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzuu Ranunculiou Ranunculion fluitantis a Callitricho-Batrachion (3260)3260),Aluviálne, Aluviálne lúky zväzu Cnidion venosi (6440), Lužné vŕbovoŕé vŕbovo-bovo-topoľové a jelšové lesy (*91E0), Lužné dubovobovo-bresbovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0)**
Druhy, ktoré sú predmetom ochrany	Boleň dravý (Aspius aspius), kunka červenobruchá (Bombina bombina), bobor vodný (Castor fiber), pĺž podunajský (Cobitis taenia), hrúz Vladykov (Gobio albipinnatus), hrebenačka vysoká (Gymnocephalus baloni, Gymnocephalus schraetzer), vydra riečna (Lutra lutra), šabľa krivočiara (Pelecus cultratus), lopatka dúhová (Rhodeus sericeus amarus), plotica lesklá (Rutilus pigus), pĺž zlatistý (Sabanejewia aurata), korýtko riečne (Unio crassu), kolok vretenovitý (Zingel streber), kolok veľký (Zingel zingel)
Stupeň ochrany	**2. stupeň**
Ciele ochrany	významné územie ohrozených mokraďových biotopov na Slovensku
Zraniteľnosť	územie je veľmi zraniteľné predovšetkým v dôsledku ekonomických aktivít a tlakov na hospodárske a urbanistické využívanie

Územie je vymedzené z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu Ranunculion fluitantis a Callitricho-Batrachion (3260), Aluviálne lúky zväzu Cnidion venosi (6440), Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (*91E0), Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0) a druhov európskeho významu kunka červenobruchá (Bombina bombina), bobor vodný (Castor fiber), vydra riečna (Lutra lutra), korýtko riečne (Unio crassus), boleň dravý (Aspius aspius), hrúz bieloplutvý (Gobio albipinnatus), hrebenačka vysoká (Gymnocephalus baloni), hrebenačka pásavá (Gymnocephalus schraetser), šabľa krivočiara (Pelecus cultratus), lopatka dúhová (Rhodeus sericeus amarus), plotica lesklá (Rutilus pigus), pĺž severný (Cobitis taenia), pĺž vrchovský (Sabanejewia balcanica), kolok vretenovitý (Zingel streber), kolok veľký (Zingel zingel), plocháč červený (Cucujus cinnaberinus).

B.11.1.3 MOKRADE

Slovenská republika pristúpila k Dohovoru o mokradiach tzv. Ramsarskému dohovoru (The Ramsar Convention on Wetlands) v roku 1990, čím na seba prevzala z neho vyplývajúce záväzky v oblasti ochrany a rozumného využívania všetkých druhov mokradí. Zaviazala sa tak chrániť mokrade na svojom území, vypracovať a realizovať opatrenia vo vzťahu k existujúcim mokradiam. Osobitným záväzkom je prihlásenie vybratých mokradí na zápis do svetového Zoznamu mokradí medzinárodného významu (tzv. Ramsarské lokality). Odbornú Inventarizáciu mokradí na území Slovenska spracoval Slovenský zväz ochrany prírody a krajiny, koordinačne túto úlohu zabezpečilo Centrum mapovania mokradí v Prievidzi.

V riešenom území nie je evidovaná žiadna Ramsarská lokalita, no nachádza sa tu niekoľko mokradí, ktoré sú významné z pohľadu národného, regionálneho i lokálneho. Na tieto územia sa vzťahuje ochrana v zmysle §6 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny o ochrane prírodných biotopov, pričom na zmenu stavu mokrade sa podľa ods. 4) § 6 uvedeného zákona vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody.

B.11.1.3.1 NÁRODNE VÝZNAMNÉ MOKRADE

Ako národné mokrade sú vymedzené mokrade významné z celoslovenského (národného) hľadiska. Sú to mokrade významom presahujúce jeden okres, kraj alebo geomorfologický celok. Ide o lokality charakteristické pre Slovensko z hľadiska botanického, zoologického, limnologického alebo hydrologického, najmä prírodné a prírode blízke mokrade charakteristické pre väčší biogeografický celok. Do tejto kategórie patria tiež mokrade s podstatnou hydrologickou, biologickou alebo ekologickou úlohou v prirodzenom fungovaní veľkého povodia. Patria sem aj špecifické typy mokradí, vzácne alebo neobvyklé na území Slovenska.

V riešenom území je evidovaná jedna národne významná mokraď:

- Apáli (výmera územia 166,58 ha)

B.11.1.3.2 REGIONÁLNE VÝZNAMNÉ MOKRADE

Do tejto kategórie sú zaradené lokality rôznej veľkosti s výraznejším hydrologickým, biologickým a ekologickým ovplyvňovaním okolia (minimálne niekoľkých obcí). Zaradené sú k nim aj lokality výskytu významných chránených a ohrozených druhov fauny a flóry. Regionálne významné sú aj chránené územia, územia netypické alebo naopak charakteristické pre daný región. Patria k nim aj významné stanovištia a miesta rozmnožovania fauny mokradí.

V riešenom území sa nachádzajú tri regionálne významné mokrade:

- Alúvium Nitry (výmera územia 92,2 ha na území katastra Komárna a Hurbanova)
- Nová Osada – časť Starého komárňanského kanála (výmera územia 2 ha)
- Komárno – Orechový rad (výmera územia 0,55 ha)

B.11.1.3.3 LOKÁLNE VÝZNAMNÉ MOKRADE

K mokradiam lokálneho významu sú zaradené menšie lokality ovplyvňujúce najbližšie okolie, so sústredeným výskytom bežných druhov rastlín a živočíchov viazaných na mokrade. Patria k nim aj mokrade s miestnym hydrologickým významom a lokality významné svojou ekostabilizačnou funkciou, napríklad ako liahniská obojživelníkov, lokality významné produkciou rýb a podobne.

V riešenom území je evidovaná jedna lokálne významná mokraď:

- Mokrá lúka (výmera územia 8,5 ha)

B.11.1.4 LOKALITY S VÝSKYTOM BIOTOPOV EURÓPSKEHO VÝZNAMU A CHRÁNENÝCH DRUHOV (TZV. GENOFONDOVÉ PLOCHY)

V riešenom území boli okrem vyššie uvedených chránených území vymedzené nasledovné lokality (upravené podľa KEP mesta Komárno z roku 2003 a údajov zo Správy CHKO Dunajské luhy, 2016), na ktoré sa vzťahuje ochrana v zmysle §6 o ochrane prírodných biotopov zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

B.11.1.4.1 FYTOGENOFONDOVÉ LOKALITY

LOKALITA G1 A G2: PRI TEHELNI

- výskyt chránených druhov - kriticky ohrozeného vstavača močiarneho (Orchis palustris), ohrozeného vstavačovca strmolistého (Dactylorhiza incarnata) a kruštíka močiarneho (Epipactis palustris)

LOKALITA G3: HADOVCE

- výskyt chráneného druhu vstavač močiarny (Orchis palustris)

B.11.1.4.2 ZOOGENOFONDOVÉ LOKALITY

LOKALITA G4: TRSŤOVÉ DEPRESIE A MEANDER ĎULOV DVOR

- významné refúgiá chránených druhov živočíchov - hniezdiská vtákov (Ixobrychus minutus, Fulica atra, Gallinula chloropus, Anas platyrhynchos, Circus aeruginosus, Acrocephalus arundinaceus, A. scirpaceus, A. schoenobaenus, A. palustris, Locustella luscinioides, Emberiza schoeniclus a dalších druhov), ako aj miesto výskytu a rozmnožovania chránených druhov obojživelníkov (Bombina bombina, Pelobates fuscus, Hyla arborea, Rana dalmatina, Rana kl.esculenta) a plazov (Natrix natrix)

LOKALITA G5: PATINSKÝ KANÁL

- významné refúgium európsky významného druhu korytnačky močiarnej (Emys orbicularis)

LOKALITA G6: ŠTRKOVISKÁ KAVA I A II

- lokality významné nielen z hľadiska rybničného hospodárstva (evidované sú ako rybársky revír), ale aj z hľadiska rozmnožovania obojživelníkov, plazov a vodného vtáctva

LOKALITA G7: LÁNDOR – MOKRAĎ

- mokraďné lúky s vŕbovými hájmi s výskytom druhov rodu Rana, Natrix natrix, Coracias garrulus, Ardea cinerea, Ciconia ciconia, Cygnus olor, Falco tinnunculus, Crex crex, Circeaetus gallicus, Pandion haliaetus, Dryocopus martius, Lutra lutra, ďalej druhy radu Orthoptera, Heteroptera, Homoptera a Himenoptera

B.11.1.5 OCHRANA DREVÍN

Za chránené stromy sa v zmysle §49 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov môžu vyhlásiť kultúrne, vedecky, ekologicky, krajinotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradí. Za chránené stromy možno vyhlásiť aj stromy rastúce na lesnej pôde.

Ak to vyžaduje záujem ochrany chráneného stromu, môže KÚŽP vyhlásiť jeho ochranné pásmo, a to spôsobom, akým sa vyhlasuje CHS. Ak ochranné pásmo nebolo vyhlásené takýmto spôsobom, jeho ochranné pásmo potom v súlade s §49 ods. 6 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov predstavuje územie okolo chráneného stromu v plošnom priemete jeho koruny, ktorý je zväčšený o 1,5 m, najmenej však v okruhu 10 m od kmeňa, a platí v ňom primerane druhý stupeň ochrany.

Vyhlásené chránené stromy sa evidujú v Katalógu chránených stromov, ktorý je súčasťou Štátneho zoznamu osobitne chránených častí prírody. V riešenom území spadá do kategórie chránených stromov platanová aleja na Alžbetinom ostrove. Ochranné pásmo stromov nebolo osobitne vyhlásené, tzn. že pre stromy platí ochranné pásmo tak, ako je uvedené vyššie.

Tabuľka B11-2: Chránené stromy

Názov	Evidenčné číslo	Právny predpis	Význam ochrany	Slovenský / vedecký názov taxónu	Počet stromov	Ochranné pásmo
Platanová aleja v Komárne	S263	VZV KÚ v Nitre, 2/1996, 20.11.1996	Vedecký, ekologický, krajinársky a estetický	Platan javorolistý / Platanus x acerofolia (Aiton) Wild.	67	2. stupeň ochrany

Zdroj: Katalóg chránených stromov (SMOPaJ, www.enviroportal.sk)

B.11.2 TVORBA KRAJINY

Krajina tvorí základný priestorový rámec pre vznik a vývoj miest. Spoluurčovala lokalizáciu mesta, poskytovala priestorové podmienky pre jeho rozvoj, limitovala smery a mieru jeho rozvoja. Predovšetkým georeliéf, vodné toky a miestna klíma sú trvalé prírodné zložky, ktoré ovplyvňujú lokalizáciu mesta a predurčujú priestor pre rozvinutie prvotného pôdorysu a následne pre vyvíjajúcu sa mestskú štruktúru.

Ochranou krajiny, jej manažmentom a plánovaním sa komplexne zaoberá Európsky dohovor o krajine, ktorý bol podpísaný vo Florencii v roku 2000. Európsky dohovor o krajine vytvára konkrétny legislatívny priestor pre formovanie územia na estetických princípoch krajinárskej kompozície a na princípoch aktívnej ochrany hodnôt, ktoré predstavujú:

- kultúrno-historické bohatstvo,
- prírodné zdroje – podzemné zdroje pitnej vody, zdroje geotermálnych, minerálnych a liečivých vôd, najprodukčnejšie a vysoko produkčné orné pôdy, vinice,
- športovo-rekreačný, kultúrno-spoločenský a krajinársky potenciál územia,

- panoramatické prírodné scenérie poľnohospodárskej krajiny, sprievodných pobrežných porastov drobných vodných tokov, ich ramien a meandrov a pod.

Krajinné prvky, celky a štruktúry predstavujú na území mesta prírodné atribúty mestskej krajiny, vďaka ktorým je územie mesta vnímané ako krajina. Krajiny v meste sa dotýka aj iniciatíva EÚ, formulovaná v rezolúcii Európskeho parlamentu z 12.12.2013 (2013/2663(RSP)) Green Infrastructure – Enhancing Europe´s Natural Capital. Hlavnou myšlienkou je prepojenie ekosystémových, sociálnych a retenčných funkcií územia, pričom zelená infraštruktúra je tvorená sieťou zelených priestorov, v ktorých a vďaka ktorým sú udržiavané prírodné funkcie a procesy. Jej zložkami sú v meste parky s veľkou biologickou rozmanitosťou, záhrady, zelené strechy, rekultivované bývalé priemyslové pozemky a predovšetkým systémy vodných tokov a plôch, ktoré prispievajú k plneniu dôležitých funkcií – zvýšenie retencie vody v území, využitie priestorov vodných tokov, údolných priestorov a brehových polôh pre rekreáciu, využitie nábreží v urbanizovanom prostredí ako verejných priestranstiev, využitie koridorov vodných tokov k zvýšeniu priestupnosti urbanizovanej krajiny a pre prepojenie územia mesta a voľnej krajiny. Uskutočnenie myšlienky tzv. Zelenej infraštruktúry – prepojenie ekosystémových, sociálnych a retenčných funkcií územia – je na území mesta spojené s tvorbou celomestského systému zelene – zelenej kostry a s tvorbou systému sídelnej zelene prelínajúceho sa so systémom ekologickej stability, s pozornosťou venovanou vodnému režimu a prepojenia „zeleného“ systému vegetačných plôch a „modrého“ systému vodných tokov a vodných plôch a plôch určených na zadržiavanie zrážkových vôd a k rozlievaniu povodňových vôd v nivách vodných tokov.

Charakter krajiny v riešenom území je primárne ovplyvnený činnosťou rieky Dunaj, Váh a Stará Nitra. Činnosť riek a zmeny ich toku v rovinatej časti Podunajskej nížiny v minulosti menili zákonite aj usporiadanie krajinnej štruktúry s typickými spoločenstvami. Tieto zmeny zároveň ovplyvňovali hydrologický režim územia, štruktúru pôd, ako aj ekologické podmienky územia pre výskyt určitého druhu vegetácie, či možný spôsob využitia. V pririečnych nivách vznikli najúrodnejšie pôdy, ktorých existencia súvisí okrem priaznivého geologického podložia aj s opakujúcimi sa záplavami v minulosti.

Rovinatý charakter Podunajskej nížiny, resp. jej časti Podunajskej roviny, s najúrodnejšími pôdami potom predurčili spôsob využívania územia na poľnohospodárske účely. Z dôvodu priaznivých podmienok pre poľnohospodárske využívanie bola krajina pretvorená a zvyšky prirodzenej vegetácie sa tu do súčasnej doby zachovali len ostrovčekovito. Riešené územie tak v súčasnosti môžeme charakterizovať ako typ poľnohospodárskej krajiny s prevahou oráčin, kde orná pôda predstavuje až 85 % celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy.

B.11.2.1 SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA

Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia je výrazne ovplyvnená antropogénnou činnosťou. Dominantnými prvkami krajinnej štruktúry sú poľnohospodársky využívané plochy. Tie sa nachádzajú predovšetkým v podobe ornej pôdy, a to už či veľkoblokovej alebo maloblokovej, alebo v menšej miere v podobe trvalých trávnych porastov. Orná pôda tvorí až 85 % poľnohospodárskej pôdy a zaberá podľa katastra nehnuteľnosti 57 % z celkovej výmery riešeného územia. Ide o najviac zastúpený druh pozemku nielen z poľnohospodárskej pôdy, ale aj zo všetkých druhov pozemkov evidovaných na území mesta, čo sa odráža aj na krajinnom obraze riešeného územia.

Na území mesta Komárno sa v súčasnosti nachádzajú predovšetkým veľkoblokové sústavy ornej pôdy, ktoré sú v severnej časti pomerne dobre členené prvkami nelesnej drevinovej vegetácie situovanej pozdĺž poľných ciest, vodných kanálov, alebo sa vyskytujú ako enklávy vlhkomilnej vegetácie na neobhospodarovaných a neprístupných podmáčaných lokalitách. Najväčšie bloky ornej pôdy s malým zastúpením nelesnej drevinovej vegetácie sa nachádzajú predovšetkým v západnej časti územia. Výraznejšie skvalitnenie obrazu krajiny a zároveň zvýšenie jej ekologickej stability v týchto častiach územia nie je možné očakávať bez podstatnej zmeny štruktúry polí, „greeningových“ opatrení, či revitalizácie krajinnej zelene.

Lesnatosť územia je nízka, lesy zaberajú len necelé 3 % celkovej rozlohy riešeného územia. Najviac lesných porastov súčasnej krajinnej štruktúry je situovaných v okolí rieky Váh (menej pozdĺž toku Starej Nitry a Dunaja), kde sú súčasťou pobrežnej vegetácie. Lužné lesy tak formujú typický krajinný ráz predovšetkým v povodiach uvedených riek a ich mŕtvych alebo odstavených

ramien. Zároveň ide o najcennejšie prvky územného systému ekologickej stability s vysokou druhovou diverzitou, ktoré sú zaradené do národnej aj európskej siete chránených území.

Dôležitými prvkami krajinnej štruktúry sú vodné toky, zvyšky ramien vodných tokov a kanály.

Okrem uvedených kategórií je sa v riešenom území nachádzajú aj ďalšie lokality, ktoré sa podieľajú na rozmanitosti krajinnej štruktúry. Sú to predovšetkým drobné lesíky, remízky, xerotermofilné travinno-bylinné spoločenstvá, vody tečúce a stojaté, štrkoviská, ako aj mokrade nachádzajúce sa v riešenom území mimo vymedzených chránených území, meandre kanálov s porastom tŕstia, vŕb a topoľov, či pasienky s rozptýlenou drevinnou vegetáciou pred hrádzou Váhu.

Schéma B11-2
Priestorové zastúpenie ornej pôdy v riešenom území

Zdroj: Zostavené podľa údajov z katastra nehnuteľností (2016)

Zastavané územie je tvorené predovšetkým plochami zástavby rodinných domov, bytových domov na sídliskách, priemyselno-výrobnými a skladovacími plochami, administratívno-obchodnými plochami, plochami občianskej vybavenosti, športu a rekreácie, ako aj plochami technickej a dopravnej vybavenosti. Špecifickým prvkom SKŠ je fortifikačný systém Komárna, ktorý prezentuje prvok historickej krajinnej štruktúry zakomponovanej do súčasného usporiadania mesta.

B.11.2.2 KRAJINNÝ OBRAZ

Okrem utilitárnych, úžitkových vlastností krajiny, z ktorých vyplýva prospech pre človeka, sú významnými atribútmi krajiny chránené územia. No krajina obsahuje aj tie zložky, ktoré môžu byť mimoprodukčné a zároveň nie sú chránené. Európsky dohovor o krajine ich definuje ako „všednú“ krajinu. Jej hodnota je však v tom, že spoluvytvára rôznorodosť a pestrosť všetkých krajinných typov a zložiek, pričom práve štrukturálna diverzita krajiny je jednou z podmienok fungovania

krajiny, jej dynamickej stability a charakteristického vzhľadu. A preto je dôležité venovať pozornosť nielen primárne úžitkovým a chráneným častiam krajiny, ale aj jej ostatným „všedným" častiam.

Zachovanie typu krajiny alebo vytvorenie novej kvality má významné postavenie v zachovaní hodnôt krajiny – tzn. nielen chránené územia, ale aj kultúrnu krajinu a jej špecifiká (vinice, ovocné sady, historické krajinné štruktúry...)

Krajinný obraz (KO), ako ho definuje zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov, je vizuálny vzhľad krajiny. Je prejavom hmotných, vizuálne identifikovateľných priestorových vlastností krajiny. Je nositeľom rozhodujúcich, vizuálne prenosných informácií o charakteristických črtách krajiny. Javí sa ako kombinácia tvarov reliéfu (konfigurácie) a usporiadania zložiek štruktúry krajinnej pokrývky (kompozície) so spolupôsobením geo – klimatických podmienok. Termín KO je používaný pri identifikácii vizuálnych znakov krajiny.

V podmienkach Slovenska existuje rad právnych noriem, ktoré zabezpečujú zásady starostlivosti o životné prostredie a tvorbu krajiny, v ktorých sa objavuje aj vizuálna charakteristika krajiny a jej ochrana:

- Ochrana prírodného dedičstva – zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ktorý používa termín „charakteristický vzhľad krajiny".
- Územné plánovanie – zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, ktorý používa termín „vzhľad krajiny".
- Ochrana kultúrneho dedičstva, ochrana pamiatok – zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, ktorý používa termín „charakteristické siluety, pohľady a panorámy".
- Posudzovanie vplyvov na životné prostredie – zákon č. 24/2006 Z.z.. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (proces EIA) v znení neskorších predpisov, používa termíny „scenéria a krajinný obraz".
- Projekty pozemkových úprav (PPÚ) – zákon SNR č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov, používa termín „celkový ráz poľnohospodárskej krajiny".
- Európsky dohovor o krajine (z roku 2000), ktorý zlučuje viaceré predchádzajúce dohovory a integruje ochranu prírodného a kultúrneho dedičstva, používa termín „charakteristické črty krajiny".

B.11.2.2.1 OBRAZ KULTÚRNEJ KRAJINY V HISTORICKOM KONTEXTE

Obraz krajiny v minulosti formoval Dunaj s meandrami a riečnymi ostrovmi z ktorých najväčší bol Alžbetin ostrov (označovaný aj ako Veľký ostrov / Grösse Insel (1835), Mestský ostrov / Städtische Insel (1838)), meandre Váhu s mŕtvymi ramenami s Apálskym ostrovom, ako aj s ďalšími menšími ostrovmi (Malý Apálsky ostrov / Kiss Apáli Sziget, či Zlatý ostrov / Arany Sziget (1779)), tok Starej Nitry, ako aj množstvo podmáčaných lokalít so sieťou drobných vodných tokov a vodných plôch, ktoré sa viazali na územie ovplyvnené činnosťou uvedených riek.

Okolie meandrov Starej Nitry a Váhu bolo v dôsledku častých záplav charakteristické výskytom mokraďových spoločenstiev, ktoré sa čiastočne zachovali až dodnes. Zaujímavým prvkom v území, ktorý sa zachoval vo veľkej miere aj do súčasnej doby a pre krajinu v okolí Komárna je charakteristický a nesmierne cenný, je Apálsky ostrov (označovaný ako Veľký Apálsky ostrov / Nagy Apáli Sziget, či neskôr v 19. storočí aj ako Vážsky ostrov / Apali Sziget auch Vaaginsel). Rozsiahly riečny ostrov vznikol približne v mieste prítoku Starej Nitry do Váhu. Porasty lužných lesov sa nachádzali predovšetkým v území v blízkosti vodných tokov a ich meandrov.

Plošne najrozsiahlejšiu časť územia však zaberala predovšetkým poľnohospodársky využívaná pôda v podobe polí.

Schéma B11-3
Zastúpenie polí a mokraďových lokalít v území v prvej polovici 19. storočia

Poznámka: Spracované podľa mapy II. vojenského mapovania (1810-1869)

Významný vplyv na vzhľad krajiny na začiatku 20. storočia malo vybudovanie ochranných hrádzí a čiastočné úpravy toku Dunaja, Váhu a Starej Nitry. V severnej časti riešeného územia došlo v tomto období k napriameniu dolnej časti Starej Nitry a jej ohrádzovaniu, rovnako boli protipovodňové hrádze vybudované aj na Váhu a Dunaji, čím došlo k vymedzeniu medzihrádzového priestoru, v ktorom sa zachovali pôvodné lužné lesné ekosystémy. Tie sú v súčasnosti vďaka svojej významnosti a cennosti z hľadiska ochrany prírody a krajiny, biodiverzity a zachovania genofondu predmetom ochrany v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny.

Druhým významným medzníkom vo vývoji krajinnej štruktúry bol začiatok druhej polovice 20. storočia, kedy bola historická krajina s množstvom maloblokových políčok, mŕtvych ramien a podmáčaných lokalít v dôsledku intenzívneho hospodárenia premenená na poľnohospodársku krajinu prevažne s veľkoblokovou ornou pôdou, územia starých meandrov a mŕtvych ramien Starej Nitry a Váhu boli odvodnené a vo veľkej miere rozorané. V území boli vybudované množstvo odvodňovacích kanálov, ktoré zmenili odtokové pomery v území. Vplyvom intenzívneho hospodárenia bola pôvodná vegetačná pokrývka z väčšej časti odstránená – zachovali sa zvyšky lesov a lesíkov, ktoré umožňujú urobiť si predstavu o ich prirodzenom zložení. Keďže uvedené lesné porasty predstavujú významný ekostabilizačný prvok v území, ochrana týchto lesov je veľmi dôležitá.

Schéma B11-4
Charakter štruktúry poľnohospodárskej pôdy v minulosti a dnes

Zdroj: https://mu-komarno.gisplan.sk, © EUROSENCE, s.r.o., GEODIS SLOVAKIA, s.r.o.

B.11.2.2.2 OBRAZ VOĽNEJ KRAJINY V SÚČASNOSTI

Obraz voľnej krajiny v riešenom území je tvorený niekoľkými charakteristickými prvkami nížinnej poľnohospodárskej krajiny. Plošne najrozsiahlejšie sú plochy poľnohospodárskej pôdy prevažne v podobe ornej pôdy. Tá je členená v závislosti od jej lokalizácie v území viac alebo menej významnými prvkami vegetácie v podobe líniových prvkov, ako sú vetrolamy, stromoradia, remízky, krovinaté pásy a pod., ktoré sú charakteristickým znakom kultúrnej krajiny. Uvedené prvky vytvárajú potrebné funkčné (ekologické), ako aj optické a hmotové členenie rovinatého územia.

Schéma B11-5
Najvýznamnejšie prírodné prvky tvoriace charakteristický obraz krajiny v riešenom území

Sústava vodných kanálov, ktorá je sprevádzaná rôznymi formami vegetácie (kroviny, stromy, bylinná vegetácia...) je významným prvkom poľnohospodárskej krajiny v riešenom území. Charakteristický a vizuálne pôsobivý je sprievod týchto vodných tokov v podobe trste obyčajnej (Phragmites australis).

Krajinný obraz riešeného územia dotvárajú aj rôzne formy mokraďových spoločenstiev - v podobe podmáčaných lúk v inundačných územiach riek, slatín, či slanísk, ako aj rôzne formy trvalých trávnych porastov.

B.11.2.3 ZÁSADY USPORIADANIA KRAJINY A OPATRENIA NA ZLEPŠENIE PÔSOBENIA KRAJINNEJ ŠTRUKTÚRY A ÚROVNE VNÍMANIA KRAJINY

- vytvorenie príležitostí pre rekreáciu a trávenie voľného času v zeleni
  - vytvorenie rôznorodého, funkčne diferencovaného a podľa významu v štruktúre mesta hierarchizovaného systému zelene previazaného s prírodným celkami v podobe lesných porastov, rozptýlenej krajinnej zelene v zázemí mesta:
    - rekreačný les
    - plochy rekreácie v prírodnom prostredí
    - plochy parkovo upravenej zelene
    - plochy športu a rekreácie
- vytvorenie systému mestskej zelene vo vzťahu k zázemiu mesta (koncepcia sídelnej a krajinnej zelene)
  - využitie vodných tokov a vodných plôch v systéme zelene s ohľadom na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny a na zadržovanie zrážkových vôd v území a na ochranu pred povodňami
  - vytvorenie rekreačne využiteľnej poľnohospodárskej krajiny
- posilnenie ekologických hodnôt štruktúry mesta
  - návrh územného systému ekologickej stability na miestnej úrovni
  - ochrana cenných biotopov a vzácnych a ohrozených rastlinných a živočíšnych druhov (genofondové plochy)
  - revitalizácia vodných tokov v poľnohospodárskej krajine
  - revitalizácia prvkov krajinnej zelene (stromoradia, aleje)
  - hospodárenie s vodou (zachytávanie dažďovej vody priepustnými povrchmi a hospodárenie s dažďovou vodou z nepriepustných povrchov)
- rešpektovanie požiadaviek na využitie prírodných zdrojov (lesy, vodné zdroje, pôdne zdroje...)
- regenerácia degradovaných území
  - transformácia nevyužívaných území s návrhom plôch zelene
- rehabilitácia významu prírodných zložiek v obraze mesta
  - vodné toky Dunaja, Váhu a Starej Nitry a vodné plochy
  - brehové a sprievodné porasty vodných tokov a vodných plôch
  - zeleň pevnostného systému mesta ako prstenec parkovo upravených plôch zelene obopínajúci mesto
  - Platanová aleja na Alžbetinom ostrove a uličné stromoradia
- ochrana kultúrnych a historických hodnôt krajiny, rešpektovanie kultúrneho dedičstva
- posilnenie špecifických foriem poľnohospodárstva
  - ekologické formy hospodárenia, podpora agroturizmu

B.11.3 NÁVRH RIEŠENIA SÍDELNEJ A KRAJINNEJ ZELENE

Plochy zelene, ako plochy s prevažujúcimi prírodnými zložkami – predovšetkým s plochami a prvkami vegetácie, vodnými plochami a vodnými tokmi v urbanizovanom prostredí spoluvytvárajú podmienky pre uskutočňovanie prírodných a sociálno-ekonomických procesov ako predpokladu udržateľného rozvoja, resp. udržateľného využitia územia. Výrazným spôsobom spoluvytvárajú charakter urbanizovaného prostredia a jeho kvalitu. Zeleň je zároveň spojovacím a jednotiacim elementom všetkých funkčných plôch, zariadení a vybavenosti sídla. Z hľadiska priestorového usporiadania územia pomáhajú členiť sídelnú štruktúru.

B.11.3.1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NAVRHOVANÉHO FUNKČNO-PRIESTOROVÉHO SYSTÉMU ZELENE

Sústava plôch zelene na území mesta Komárno tvorí funkčno-priestorový systém, ktorého fungovanie je podmienené vzájomnými väzbami jednotlivých plôch zelene v rámci zastavaného územia a zároveň existenciou väzieb na okolité krajinné prvky. Väzby na okolitú krajinu sú funkčne zabezpečené prostredníctvom prírodných prvkov, ktoré do urbanizovaného prostredia vstupujú alebo ním prechádzajú. Ide najmä o vodné toky Dunaja a Váhu, na ktoré sa viažu prvky krajinnej zelene v podobe brehových porastov, fragmentov lužných lesov a mokraďových travinno-bylinných spoločenstiev. Krajinná štruktúra takýmto spôsobom prestupuje urbánnou štruktúrou, a je jej prirodzenou súčasťou. Jedinečným prvkom v štruktúre mesta je systém opevnenia, ktorého súčasťou je aj prstenec plôch zelene viažucich sa k nemu. V severnej a severovýchodnej časti na tieto plochy nadväzujú plochy krajinnej zelene v podobe navrhovaného rekreačného lesa, ktorý postupuje plynulo k hrádzovému priestoru Váhu. Plochy zelene pevnostného systému v týchto častiach vytvárajú prirodzenú spojnicu medzi mestom a prímestskou krajinou. Jednotiacim a prepájajúcim prvkom zelene v zastavanom území sú existujúce i navrhované uličné stromoradia a aleje, ktoré vizuálne i funkčne prepájajú jednotlivé časti riešeného územia navzájom a zároveň zabezpečujú aj prepojenie zastavaného územia na okolitú krajinu. Kontinuita zelených plôch vo vnútri mesta je potrebná nielen z priestorového, funkčného či kompozičného hľadiska. Rovnako dôležitá je aj z hľadiska ekologického, pričom vzájomne prepojené zelené plochy vytvárajú potrebné biologické koridory, ktoré majú väzbu na voľnú krajinu.

O typológii, veľkosti a charaktere plôch zelene rozhoduje predovšetkým typ zástavby a charakter jednotlivých funkčných plôch v riešenom území. Kompozícia mesta je ovplyvnená prírodnými danosťami krajiny na sútoku Váhu a Dunaja a urbanisticko-historickým vývojom mestskej štruktúry, v ktorom zohráva kľúčový význam pevnosť a opevňovací systém. Dunaj vytvára prirodzenú hranicu kompaktne zastavaného územia mesta z juhu. Na východe je potom prirodzenou hraničnou líniou rieka Váh, ktorú smerom k mestu posilňuje Vážska línia pevnostného systému pokračujúca poloblúkom na sever a západ v podobe Palatínskej línie opevnenia. Pevnostný systém tak vytvára hranicu kompaktne zastavaného mesta na západe, severe a východe. Vo výbežku na sútoku Váhu a Dunaja je situovaná pevnosť. K pevnosti a k pevnostnému systému mesta sa viažu aj významné plochy verejnej zelene. Ide predovšetkým o parkovo upravené plochy Parku Anglia a časti pred Dôstojníckym pavilónom, ktoré vznikli na voľnom území pred pevnosťou a vytvárajú zelený predel smerom k areálu Univerzity J. Selyeho a samotnej pevnosti, a zelený prstenec plôch viažucich sa k pevnostnému systému mesta, ktoré majú v súčasnosti rôznu podobu a funkciu (od otvorených parkovo upravených plôch, cez neudržiavané plochy zarastené náletmi až po uzavreté areály záhradkárskych osád, plôch s garážami, či skladovacími plochami). Ďalšími významnými plochami verejnej zelene na území mesta sú menšie parkové plochy, ktoré vznikli na miestach po asanácii historickej zástavby (Park M. R. Štefánika, Park F. Lehára a park na Sennom trhu). Plošne rozsiahly funkčný typ zelene predstavujú plochy zelene pri bytovej zástavbe, ktorá vznikala v 70. - 80. rokoch 20. storočia rovnako na miestach po asanácii pôvodnej zástavby mesta, ktoré vykazujú rôznu kvalitu. Tento základný systém je doplnený líniami stromoradí a alejí a výsadbami zelene situovanými vo verejnom priestore, ktoré zvyšujú estetickú hodnotu urbánneho priestoru a plnia významnú funkciu aj z hľadiska zabezpečenia vizuálnej kontinuity zelených plôch.

Zeleň zastavaného územia mesta Komárno, ktorá je modelovaná na základe urbanistickej štruktúry, je možné v stručnosti charakterizovať nasledovne. Jadro systému zelene predstavujú plochy verejne prístupnej zelene v podobe parkov a parkovo upravených plôch zelene, ktoré majú významnú okrasnú, reprezentačnú a rekreačnú funkciu. Z kompozičného hľadiska zároveň plnia

dôležitú priestorotvornú (esteticko-kompozičnú) a hygienickú funkciu v rámci sídla. Z hľadiska fungovania celého systému potom zastávajú aj významnú bioklimatickú a ekologickú funkciu. Základom systému zelene mesta je tak mozaika parkových plôch v širšom centre mesta spolu s prstencom parkovo upravených plôch pevnostného systému. Tieto plošné prvky zelene sú ďalej doplnené a rozvedené v zastavanom území prostredníctvom líniových prvkov zelene v podobe líniových výsadieb uličných stromoradí a alejí.

Bezprostredné okolie zastavaného územia je tvorené prevažne ornou pôdou, ktorá je opticky rozčlenená prostredníctvom navrhovaných líniových prvkov krajinnej zelene v podobe stromoradí, alejí, línií porastov drevín a travinno-bylinnej vegetácie. V severozápadnej časti územia je významnou plochou v dotyku s pevnostným systémom územie rekreačného lesa, ktoré smeruje k Váhu.

B.11.3.2 KATEGORIZÁCIA ZELENE

Plochy zelene vytvárajú na území mesta sústavu, ktorá je diverzifikovaná v závislosti na jej štruktúre a veľkosti a na charaktere prírodných podmienok. Skladá sa z plôch, ktoré sa vzájomne odlišujú možnosťami využitia, veľkosťou, charakterom, kvalitou a polohou v rámci sídla. Uplatnenie jednotlivých typov zelene závisí od charakteru funkčných plôch v riešenom území. O veľkosti a typológii plôch zelene potom rozhoduje predovšetkým typ a štruktúra zástavby, tzn. že každý celok svojou štruktúrou zároveň určitým spôsobom definuje plochy určené pre zeleň – sídliská, zástavba rodinných domov, pešia zóna, školské a športové areály a pod.

Z hľadiska plnenia funkcie zelene bolo na území mesta Komárno vymedzených niekoľko funkčných typov. Jednotlivé typy zelene boli vymedzené v kategóriách sídelná a krajinná zeleň.

SÍDELNÁ ZELEŇ

Funkčné typy zelene v zastavanom území boli vymedzené v nasledujúcich kategóriách režimu prístupnosti:

- Plochy verejne prístupnej zelene (verejná zeleň)
- Plochy pre verejnosť obmedzene prístupnej zelene (vyhradená zeleň)
- Plochy verejne neprístupnej zelene (súkromná zeleň)

V rámci každej kategórie boli vymedzené nasledovné funkčné typy zelene:

Plochy verejne prístupnej zelene

- Park a parkovo upravená plocha zelene
- Zeleň verejných priestranstiev
- Zeleň pri bytovej zástavbe
- Ochranná a izolačná zeleň

Plochy pre verejnosť obmedzene prístupnej zelene

- Zeleň školských areálov
- Zeleň športových a rekreačných zariadení
- Zeleň ostatnej občianskej vybavenosti
- Plochy výrobných a skladových areálov
- Zeleň pevnostného systému a pevnosti
- Cintorín

Plochy verejne neprístupnej zelene

- Záhrady rodinných domov
- Záhrady a záhradkárske osady

Líniové prvky zelene predstavujú uličné stromoradia a aleje.

KRAJINNÁ ZELEŇ

Celky a fragmenty pôvodnej krajiny, doplnené systémom zelene, prestupujú urbánnou štruktúrou a plnia v meste nezastupiteľné funkcie. Ide predovšetkým o funkciu ekostabilizačnú a hygienickú, o funkciu retencie vody, ako aj zaistenie priaznivých podmienok pre vodný režim v území. V neposlednom rade ide o funkciu priestorotvornú, estetickú a oddychovú.

Krajinná zeleň predstavuje zeleň verejne prístupnú, ktorá ma prevažne krajinotvornú a pôdoochrannú funkciu. Jej územné ťažisko je predovšetkým v nezastavanej časti riešeného územia.

V kategórii krajinnej zelene boli vymedzené nasledovné funkčné typy zelene s významnou krajinotvornou funkciou:

- Les
- Rekreačný les
- Brehové a sprievodné porasty vodných tokov
- Rozptýlená krajinná zeleň (nelesná drevinová vegetácia)
- Trvalé trávne porasty
- Ovocný sad
- Stromoradia a aleje

Z hľadiska plnenia funkcie je možné zeleň rozdeliť do dvoch kategórií:

- Zeleň v hlavnej funkcii
- Zeleň v doplnkovej funkcii

Plochy zelene v hlavnej funkcii predstavujú predovšetkým plochy parkov a parkovo upravených plôch zelene a kategórie krajinnej zelene. Typické zastúpenie zelene v doplnkovej funkcii je vo funkčných plochách bývania, občianskej vybavenosti, športu a rekreácie.

B.11.3.2.1 CHARAKTERISTIKA NAVRHOVANÝCH FUNKČNÝCH TYPOV ZELENE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

PLOCHY VEREJNE PRÍSTUPNEJ ZELENE

Plochy verejne prístupnej zelene je možné charakterizovať ako plochy zelene, ktoré sú voľne prístupné. ide o plochy vyznačujúce sa prevažujúcim podielom vegetačných prvkov, pričom práve vegetačná zložka svojou hygienickou, priestorotvornou, rekreačnou a ekostabilizačnou funkciou spoluvytvára funkčnosť danej plochy. Sú pravidelne udržiavané, pričom intenzita údržby týchto plôch je závislá od funkčného typu zelene a jeho polohy v obci. V území sú navrhované rôzne kategórie zelene, ktoré sa líšia intenzitou údržby. Jednotlivé intenzitné triedy údržby sa vzájomne líšia vo frekvencii a charaktere vykonávaných pracovných operácií pri údržbe. Najintenzívnejšie udržiavané sú parky a parkovo upravené plochy zelene v historickom centre mesta, ktoré plní významnú reprezentačnú funkciu.

Na území je mesta je potrebné zabezpečiť spracovanie Dokumentu starostlivosti o dreviny, ako základného východiskového materiálu na zabezpečenie starostlivosti o dreviny na území mesta, rozhodovanie orgánov ochrany prírody a pri uplatňovaní náhradnej výsadby za vyrúbané dreviny v zmysle §24 Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny. Zároveň je potrebné zabezpečiť odbornú a pravidelnú údržbu plôch verejnej zelene a stromov v uličných stromoradiach a alejách.

Z funkčného hľadiska sú do tejto kategórie zaradené parky a menšie parkovo upravené plochy, zeleň verejných priestranstiev, zeleň pri bytovej zástavbe (tento typ však môže mať aj charakter vyhradenej zelene, keďže sa vyznačuje vysokým podielom poloverejného priestoru, tzn. že môže byť zaradený aj do kategórie obmedzene prístupnej zelene) a uličné stromoradia a aleje. Rovnako do tejto kategórie patria aj plochy krajinnej zelene.

PARKY A PARKOVO UPRAVENÉ PLOCHY ZELENE

Park predstavuje objekt zelene, ktorý je stvárnený do charakteristického kompozičného celku. Je chápaný ako ucelený útvar zelene, ktorý predstavuje neoddeliteľnú súčasť urbanistickej štruktúry sídla. Obvykle ide o súvislú sadovnícky upravenú plochu, ktorá je verejne prístupná. Jeho plošný

rozsah nie je rozhodujúci, dôležitý je obsah a funkcia. Obyčajne sa však za park označujú objekty zelene s výmerou nad 0,5 ha a minimálnou šírkou 25 m. Optimálna dostupnosť parkov a menších parkovo upravených plôch z obytných zón mesta by mala byť 10 minút pešou chôdzou.

V návrhu územného plánu sú vymedzené existujúce plochy parkov: Park pri pevnosti – Anglia, Park M. R. Štefánika, Park Franza Lehára, park na Sennom trhu a parková plocha pri Dôstojníckom pavilóne na Hradnej ulici, ktorá v minulosti tvorila celok Parku Anglia.

Najrozsiahlejšiu a najstaršiu parkovú úpravu predstavuje Anglický park, alebo tiež Park Anglia, z ktorého sa však do súčasnosti zachoval len fragment jeho pôvodnej výmery. Park bol založený v rokoch 1840 až 1845 veliteľstvom pevnosti v priestore medzi mestom a pevnosťou. Vytvorený tak bol verejný mestský park, ktorý prepojil mesto s pevnosťou. V parku sa nachádzal hudobný pavilón, dôstojnícka jazdiareň a mestské divadlo, ktoré slúžilo do roku 1911, kedy bola budova rozobratá. V roku 1891 bol v parku pri príležitosti usporiadania priemyselnej výstavy pod patronátom Esterházyovcov vybudovaný drevený výstavný pavilón, ktorý bol neskôr darovaný mestu a slúžil ako miestne múzeum a neskôr ako Robotnícky dom, ktorý bol začiatkom 20. rokov 20. storočia zbúraný. Park sa skladal z dvoch častí so slohovo odlišnými úpravami – pravidelnej časti s formálnou úpravou a prírodno-krajinárskej časti. Časť s pravidelnou úpravou nadväzovala na mestskú zástavbu a dôstojnícky pavilón. Prírodno-krajinárska úprava vyplňala priestor medzi pevnosťou a pravidelným parkovým priestorom. Pravidelné úpravy sa do súčasnosti nezachovali, táto časť parku bola v povojnovom období (1952-1954) zabratá pre výstavbu obytného súboru na dnešnej Vnútornej okružnej ulici. Pravidelná úprava pred dôstojníckym pavilónom rovnako stratila svoj pôvodný charakter. Prírodne krajinárska časť bola rozparcelovaná a v súčasnej dobe sa tu nachádzajú budovy univerzity. Z pôvodnej výmery parku sa tak zachovala len centrálna časť parku, ktorá má však úplne zmenenú dispozíciu a slohový výraz.

Park Anglia – na mape opevnenia mesta z roku 1930 (obr. vľavo – zdroj: https://maps.hungaricana.hu) a na pohľadnici zo začiatku 20. storočia (obr. vpravo – zdroj: www.komarno.sk)

V horizonte 5-10 rokov je potrebné uvažovať s celkovou obnovou parku. Významnejšie zásahy a zjednotenie kompozície si vyžaduje severovýchodná časť parku, ktorá je v súčasnosti v nevyhovujúcom stave. Východiskom pre návrh obnovy, alebo jeho súčasťou musí byť inventarizácia drevín a vyhodnotenie dendrologického potenciálu. Pri riešení je potrebné vziať do úvahy historický kontext vývoja parkového priestoru, ako aj súčasné prevádzkové vzťahy v území. Návrh obnovy je potrebné riešiť v samostatnej projektovej dokumentácii.

Park M. R. Štefánika bol vybudovaný na rovnomennom námestí v druhej polovici 20. storočia, kedy bola na námestí zbúraná Vojenská nemocnica (pôvodne Kláštor Trinitárov). V parku sa nachádza socha Námorníka osloboditeľa a socha M. R. Štefánika.

Park Franza Lehára bol vybudovaný mestom pri príležitosti 110. výročia narodenia skladateľa na mieste zbúraného bloku domov, medzi ktorými sa nachádzal skladateľov dom. V parku je situovaný aj pamätník venovaný Franzovi Lehárovi.

Parkovo upravené plochy predstavujú objekty zelene s výmerou obyčajne do 0,5 ha a okrasnou funkciou. Ide o menšie plochy zelene, ktoré sú upravované podľa sadovníckych zásad, no nespĺňajú niektoré z parametrov parku. Predstavujú samostatnú plochu zelene, ktorá je riešená

podľa sadovníckych princípov s uplatnením vysokej, strednej a nízkej zelene v podobe drevinných a bylinných vegetačných prvkov. Medzi parkovo upravené plochy boli zaradené plochy v okolí pamätníkov, významných budov a ostatné menšie verejne prístupné plochy zelene. K najvýznamnejším patria parkovo upravené plochy na Gombaiho ulici, na Námestí L. Kossutha, na Námestí sv. Rozálie, či Vnútornej okružnej ulici.

Do tejto kategórie boli zaradené aj parkové plochy viažuce sa na pevnostný systém a pevnosť, ako aj navrhované zelené kliny vybiehajúce k Dunaju a nábrežná časť, ktoré sú súčasťou návrhu riešenia..

ZELEŇ VEREJNÝCH PRIESTRANSTIEV

Zeleň verejných priestranstiev predstavujú v podstate menšie parkovo upravené plochy, alebo výsadby drevín v dlažbe nachádzajúce sa v centrálnej polohe mesta.

Najvýznamnejšie plochy sa nachádzajú na pešej zóne, ktorá je súčasťou pamiatkovej zóny. Priestory lemované historickou zástavbou prevažne jednopodlažných budov sformovaných pozdĺž vidlice ulíc Palatínova a Župná a Jókaiho a Františkánov, ktoré sa spájajú v hlavnom uzle v podobe Námestia generála Klapku, tvoria hlavné verejné priestory mesta so zeleňou situovanou prevažne v dlažbe v podobe línií stromoradí, alebo vo forme mobilnej zelene. Na tieto hlavné historické ťahy nadväzuje sieť ulíc a námestí prevažne s líniovou formou zelene.

ZELEŇ PRI BYTOVEJ ZÁSTAVBE

Zeleň pri bytovej zástavbe je charakteristická vysokým podielom otvorených trávnatých plôch so zmiešanými výsadbami skupín stromov a krov. Pri starších typoch bytovej zástavby sa plochy zelene vyznačujú väčšou kompaktnosťou drevinovej etáže. Ide o menšie plochy zelene situované medzi jednotlivými obytnými blokmi. Na niektorých miestach má charakter vyhradenej zelene s intenzívne upravenými časťami formou „predzáhradiek“.

Ide o plošne pomerne rozsiahly typ zelene, ktorá má rôznu kvalitu, preto je potrebné uvažovať s vypracovaním projektu revitalizácie zelene sídlisk, ako koncepčného materiálu s vyhodnotením potenciálu plôch zelene a možného spôsobu ich revitalizácie.

ULIČNÉ STROMORADIA A ALEJE

Významnú úlohu v systéme zelene mesta hrajú uličné stromoradia a aleje. Historická aleja sa nachádza na Alžbetinom ostrove, kde tvorí hlavnú kompozičnú os ostrova. Je tvorená jedincami platanu javorolistého (Platanus x acerifolia), ktoré sú doplnené gledíčiou trojtŕňovou (Gleditsia triacanthos), pagaštanom konským (Aesculus hippocastanum) a topoľom čiernym (Populus nigra). Predmetom ochrany v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny je 67 jedincov platanu javorolistého, ktoré sú vedené v Štátnom zozname osobitne chránených častí prírody ako chránené stromy s evidenčným číslom S263 a názvom Platanová aleja v Komárne.

K významným uličným stromoradiam je možné zaradiť stromoradia na uliciach: Vnútorná okružná ulica (javor cukrový / Acer saccharinum), Gombaiho ulica (sofora japonská / Sophora japonica), Pevnostný rad (sofora japonská / Sophora japonica a moruša biela / Morus alba), Dunajské nábrežie (javor mliečny / Acer platanoides a moruša biela / Morus alba), Csokonaiho ulica (okrasné čerešne / Prunus sp.), Pohraničná ulica (javor cukrový / Acer saccharinum, jaseň štíhly / Fraxinus excelsior, sofora japonská / Sophora japonica), Petofiho ulica (lipa malolistá / Tilia cordata, jaseň štíhly / Fraxinus excelsior) a ďalších. Stromoradia sa nachádzajú aj na území pešej zóny, kde prevládajú druhy ako sú javor mliečny (Acer platanoides ´Globosum´), agát biely (Robinia pseudoacacia ´Umbraculifera´) a okrasné čerešne (Prunus sp.).

- Plochy obmedzene prístupnej zelene

Plochy zelene zaradené do tejto kategórie sa vyznačujú obmedzeným režimom prístupnosti. Ide zväčša o plochy vyhradenej zelene v areáloch občianskej vybavenosti – tzn. školských zariadení, športových a rekreačných zariadení, plochy zelene pri ostatnej občianskej vybavenosti a zeleň výrobných a skladových areálov. Ide teda o plochy zelene, ktoré plnia svoju funkciu v celkom systéme zelene mesta, no z hľadiska využívania plôch obyvateľmi mesta sú využívané len čiastočne, v obmedzenom čase, prípadne sú využívané len určitou skupinou ľudí.

K tomuto typu je možné zaradiť aj plochy cintorínov. Na území mesta sa nachádza Rímskokatolícky cintorín, cintorín Reformovanej cirkvi a Židovský cintorín, ktoré sú charakteristické vzrastlou, funkčne zapojenou výsadbou starších stromov.

- Plochy verejne neprístupnej zelene

Plochy verejne neprístupnej zelene na území mesta Komárno predstavujú predovšetkým záhrady pri rodinných domoch. Ide o plochy zelene, ktoré sú verejne neprístupné, poprípade prístupné len v obmedzenom režime a to v prípade, keď je v objektoch rodinných domov situovaná občianska vybavenosť. Väčšina plôch si aj napriek tomu zachováva charakter súkromnej zelene záhrad pri rodinných domoch. Vo všeobecnosti môžeme hovoriť, že ide o uzatvorené objekty zelene, ktoré nie sú prístupné verejnosti. Záhrady pri rodinných domoch predstavujú plošne rozsiahly typ zelene na území mesta a sú lokalizované jednak v mestských častiach s vidieckym charakterom – Nová Stráž, Hadovce, Kava, či Ďulov dvor, ako aj v urbanistických obvodoch Letecké pole (UO 15), Robotnícka štvrť (UO 06), Pred lodenicou (UO 28), Sídlisko - východ (UO 21) a na Alžbetinom ostrove.

Do kategórie verejne neprístupnej zelene sú zaradené aj záhrady a záhradkárske osady, ktoré sa viažu bezprostredne na územie mesta Komárno i jeho častí ako sú Nová Stráž, Nová Osada, Tehelňa, Malá Ižа.

K neprístupným plochám zelene patrí aj Strážsky park. Bližší popis parku je uvedený v kapitole Historická zeleň.

B.11.3.3 ZÁKLADNÉ PRINCÍPY NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA ZELENE

Hlavným cieľom navrhovaného riešenia je vytvorenie takého prostredia, ktoré bude rešpektovať existujúce prírodné hodnoty územia a zároveň vytvorí podmienky pre kvalitné prostredie z hľadiska obytnosti a požiadaviek rekreačno-športových aktivít.

Východiskom pri tvorbe návrhu sú existujúce plochy zelene, a to v podobe plošných a líniových prvkov, ktoré sa v území nachádzajú. Na jednej strane ide o prvky zelene prírodného charakteru, ktoré do územia vstupujú vďaka vodným tokom Váhu a Dunaja s brehovými a sprievodnými porastmi drevín a sústavou plôch trvalých trávnych porastov a podmáčaných lúčnych spoločenstiev. Na druhej strane sú to umelo založené prvky v podobe parkov, menších parkovo upravených plôch, stromoradí či alejí, ktoré boli v meste cielene zakladané od polovice 19. storočia.

Návrh riešenia sídelnej zelene zachováva existujúce plochy, ktoré dopĺňa o nové plošné a líniové prvky, čím vytvára spojitosť a funkčnosť celého systému. Vychádza pritom z pôvodnej dispozície územia a prírodných pomerov, ktoré v plnej miere rešpektuje a rozvíja prostredníctvom navrhovaných plôch zelene. Za ťažiskové priestory návrhu sídelnej zelene je možné označiť verejne prístupnú zeleň v podobe parkov a parkovo upravených plôch zelene, ktoré sú doplnené a rozvedené v priestore prostredníctvom uličných stromoradí a alejí. Tie celé územie kompozične zjednocujú a vytvárajú potrebné vizuálne a funkčné prepojenie jednotlivých plôch. Najvýznamnejšie plochy verejne prístupnej zelene sú lokalizované na území pamiatkovej zóny a jej bezprostredného okolia, a po obvode pevnostného systému a pevnosti. Systém zelene je ďalej doplnený mozaikou menších parkovo upravených plôch.

Riešenie systému sídelnej zelene zohľadňuje koncepciu riešenia priestorového a funkčného usporiadania mesta. Výrazným prvkom riešenia je návrh prstenca parkovo upravených plôch viažucich sa na pevnostný systém. Plochy vytvárajú potrebnú „zelenú“ zónu po obvode opevnenia, ktorá dotvára prostredie národnej kultúrnej pamiatky a vytvára priestor pre krátkodobú rekreáciu. Konkrétne riešenie návrhu parkových plôch je potrebné vypracovať v samostatnej podrobnej projektovej dokumentácii. Pri návrhu je potrebné zohľadniť požiadavky uvedené v Zásadách ochrany, obnovy a prezentácie hodnôt pamiatky a jeho ochranného pásma NKP - Pevnostný systém Komárna (KPÚ v Nitre, 2006). Návrh vytvára priestor pre nové plochy parkovej zelene, ktoré dopĺňajú existujúci systém sídelnej zelene o plnohodnotné plochy vo väzbe na Dunaj a historické centrum mesta. Vytvára tak prirodzenú zelenú spojnicu medzi urbánnom štruktúrou centra mesta a prírodným fenoménom toku Dunaja. Navrhovaná komplexná konverzia územia starého prístavu na plochy polyfunkcie a občianskej vybavenosti zahŕňa zhodnotenie územia aj v

podobe vytvorenia zelených klinov smerujúcich k Dunaju, ktoré vytvárajú potrebné hmotové, funkčné a optické predely medzi jednotlivými plochami a zlepšujú hygienické, ekostabilizačné a rekreačné funkcie územia vrátane zvýšenia jeho biodiverzity. Na tieto plochy ďalej smerom k sútoku Váhu a Dunaja nadväzuje navrhovaná parková plocha, ktorá môže v budúcnosti plniť funkciu nábrežnej promenády. Skladba, vybavenosť a stvárnenie navrhovaných plôch zelene musí zodpovedať novým nárokom obyvateľov, tendenciám vo využívaní voľného času, ako aj nárokom na dostupnosť a bezpečnosť pobytu v plochách zelene. Plochy je zároveň potrebné v budúcnosti navrhnúť s ohľadom na ich významnosť v blízkosti sútoku Váhu a Dunaja, s jasnými pohľadovými väzbami na mesto, Alžbetin ostrov, ako aj protiľahlý breh Dunaja. Územie promenádnej časti a parkovo upravených plôch je potrebné riešiť v nadväznosti na pešie a cyklistické chodníky v meste. Súčasťou plôch môžu byť aj náučné a vychádzkové trasy, nevyhnutným doplnkom je mobiliár a prvky drobnej architektúry, vďaka čomu bude vytvorený priestor pre rekreačno-oddychové aktivity obyvateľov mesta. Krajinárske riešenie územia s komplexným kompozičným, prevádzkovým a funkčným riešením promenádneho priestoru je potrebné riešiť samostatnou podrobnejšou dokumentáciou.

Ďalším významným kompozičným prvkom zelene riešeného územia je líniová zeleň v podobe uličných stromoradí a alejí. Prostredníctvom navrhovaných a existujúcich uličných stromoradí je zabezpečené prepojenie jednotlivých plôch zelene. V historickom centre mesta uličné stromoradia zároveň pomáhajú vytvárať optické prepojenie pôvodných historických ulíc Palatínova, Valchovnícka – Eötvösova, Župná – biskupa Királya, ktoré boli v druhej polovici 20. storočia preťaté dopravnou tepnou (I/64). Prostredníctvom peších ťahov doplnených o línie stromoradí tak budú pôvodné komunikačné ťahy rozvedené ďalej. Na území pamiatkovej zóny je potrebné rešpektovať druhovú skladbu v zmysle požiadaviek na riešenie plôch zelene uvedených v Zásadách ochrany Pamiatkovej zóny Komárno (KPÚ v Nitre, 2014) V prípade uličných stromoradí a alejí, ktoré sa nachádzajú v lokalitách Nová Stráž, Kava, Hadovce vo výsadbách uličných stromoradí a alejí prechádzajúcich do krajiny je vhodné použiť i ovocné druhy drevín vo forme vysokokmeňov, ako typického prvku pre vidiecke prostredie, ako sú napríklad orechy, čerešne, jablone, slivky.

Z pohľadu krajinnej zelene tvoria jadro návrhu existujúce plochy lesných porastov, lúčnych spoločenstiev a rozptýlenej krajinnej zelene vo forme remízok, medzí, ochranných lesných pásov či stromoradí. Základná kostra je tvorená prvkami ÚSES v podobe biocentier a biokoridorov, ktoré sú doplnené interakčnými prvkami. Táto základná sieť je ďalej doplnená a rozvedená v krajine prostredníctvom stromoradí a alejí. V prípade interakčných prvkov a stromoradí návrh vymedzuje existujúce prvky, ktoré vytvárajú základnú štruktúru, ako aj prvky pri ktorých je nutná ich revitalizácia a tiež nové prvky, ktoré dotvoria celý systém krajinnej zelene. V blízkosti ramena Vážskeho Dunaja je vymedzený rekreačný les ako priestor pre krátkodobú rekreáciu obyvateľov, ako aj plochy rekreácie v prírodnom prostredí.

Na základe lokalizácie jednotlivých plôch zelene v riešenom území, ich funkcie a charaktere je potrebné prihliadať aj na výber druhovej skladby. V blízkosti vodných tokov v území, ktoré sú vymedzené ako súčasť územného systému ekologickej stability, je potrebné preferovať autochtónne dreviny, pričom konkrétny výber taxónov bude vychádzať zo zastúpenia druhov potenciálnej prirodzenej vegetácie (viď. kapitola B11.4.1) a bude špecifikovaný v následnej podrobnejšej dokumentácii. Zároveň je potrebné preveriť možnosť revitalizácie jednotlivých vodných tokov (kanálov). Čistenie korýt vodných tokov, údržba brehových porastov vo vhodnej druhovej, vekovej a priestorovej štruktúre parí k základným technickým opatreniam na ochranu pred povodňami, čo patrí k jedným z hlavných úloh územného plánovania.

B.11.3.3.1 HISTORICKÁ ZELEŇ

Pod pojmom historická zeleň v právnom význame je možné rozumieť zeleň evidovanú v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) buď ako samostatnú kultúrnu pamiatku, alebo ako súčasť pamiatkového územia alebo ochranného pásma v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkové fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len pamiatkový zákon).

V riešenom území sa nachádza jeden objekt zelene, ktorý je vyhlásený ako národná kultúrna pamiatka – Strážsky park. Strážsky park je zapísaný v ÚZPF ako národná kultúrna pamiatka pod

číslom 2533/1. Jeho ochrana sa tak riadi §32 ods. 1,2,3 a 4 pamiatkového zákona, ktorý nazýva túto činnosť obnovou kultúrnej pamiatky a špecifikuje ju ako súbor špecializovaných odborných činností, ktorými sa vykonáva údržba, konzervovanie, oprava, adaptácia a rekonštrukcia kultúrnej pamiatky. Zároveň je toto územie vyhlásené za chránený areál v zmysle §17 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, na území ktorého platí 3. stupeň ochrany v súlade s ustanoveniami §14 uvedeného zákona. Územie sa nachádza v medzihrádzovom priestore Dunaja, ktoré je charakteristické vysokou hladinou spodnej vody, výskytom podmáčaných plôch a rizikom záplav. V súčasnosti je areál parku uzavretý a jeho plocha je neudržiavaná, z väčšej časti má tak prírodný charakter lužného lesa. V parku je dlhodobo neudržiavaný, nachádza sa tu množstvo náletov, viaceré dreviny sú v zlom zdravotnom stave bez potrebných pestovateľských zásahov. Jeho prírodná ako aj kultúrno-spoločenská hodnota je významná, no pamiatkové hodnoty územia sú v súčasnej dobe v dôsledku dlhodobo absentujúcej údržby a náročných podmienok medzihrádzového priestoru, sporné.

Na území vymedzenom hranicou Pamiatkovej zóny v Komárne sa v súčasnosti nenachádzajú žiadne plochy zelene, ktoré by boli zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu ako národné kultúrne pamiatky, resp. ktoré by boli súčasťou objektovej skladby NKP.

V riešenom území sa však nachádza niekoľko prvkov zelene s kultúrno-historickými hodnotami, spomedzi ktorých je najvýznamnejší Park Anglia a Platanová aleja na Alžbetinom ostrove.

Aleje a stromoradia patria k špecifickým prvkom s kultúrno-historickými hodnotami. V roku 1819 padlo rozhodnutie mestskej rady o rozparcelovaní Alžbetinho ostrova na záhrady. Ostrov podľa toho niesol aj pomenovanie ako Záhradný ostrov / Garten Insel (1853). Vtedy sa začína aj výstavba na Alžbetinom ostrove, neskôr aj letohrádkov a pavilónov. Platanová aleja na Alžbetinom ostrove je výsledkom krajinárskych a výtvarných počinov kultúrne zmýšľajúcich tvorcov. Jej kultúrno-historická hodnota spočíva práve v myšlienke vedomého usporiadania verejného priestoru prírodnými prvkami – drevinami. Zelená kompozičná os vedúca stredom ostrova je tvorená jedincami platanu javorolistého (Platanus x acerifolia). Na niektorých miestach je aleja doplnená ďalšími druhmi ako gledíčia trojtŕňová (Gleditsia triacanthos), pagaštan konský (Aesculus hippocastanum) a topoľ čierny (Populus nigra).

Záhrady na Alžbetinom ostrove na pláne toku Dunaja z roku 1819. (obr. vľavo - zdroj: https://maps.hungaricana.hu)
Platanová aleja na Alžbetinom ostrove v roku 1910 (obr. vpravo - zdroj: A Komáromi Erzsébet-Sziget. *Vasárnapi Ujság*. Budapest, 1910, **57.**(1.), 13. Dostupné
Zdroj: http://epa.oszk.hu/00000/00030/02925/pdf/VU_EPA00030_1910_01.pdf

Z historického a kompozičného hľadiska je potrebné platanovú aleju na Alžbetinom ostrove chrániť a udržiavať ako líniový vegetačný prvok, ktorý je súčasťou historickej kompozičnej osi ostrova a pristupovať k nej ako k chránenému objektu v zmysle § 2 ods.1 písm. c) Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na to, že na viacerých miestach sú jedince vypadnuté, nahradené inými i krátkovekými drevinami (topoľ) je

potrebné do budúcnosti nechať spracovať Dokument starostlivosti o dreviny, ktorý bude riešiť aj otázku dosadieb, resp. obnovy aleje ako líniového vegetačného prvku.

B.11.4 ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

Územný systém ekologickej stability je taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Je definovaný ako vzájomne prepojený súbor prirodzených a pozmenených, avšak prírode blízkych ekosystémov, ktoré udržujú prírodnú rovnováhu. Základnými štrukturálnymi elementmi ÚSES sú biocentrá, biokoridory, interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu.

Podľa Koncepcie ochrany prírody a krajiny (schválenej 24. 5. 2006 vládou SR uznesením č. 471/2006) sú základné ciele v oblasti ochrany prírody a krajiny premietnuté v dokumentoch ochrany prírody a krajiny, a to v Genereli nadregionálneho územného systému ekologickej stability schválenom vládou SR, a v projektoch regionálneho a miestneho systému ekologickej stability.

Koncepcia tvorby prvkov RÚSES vychádza z nadradeného systému ekologickej stability – Generelu nadregionálneho ÚSES, ktorého priemet je znázornený v Koncepcii územného rozvoja Slovenska 2001. Skladobné prvky RÚSES sú vymedzené na základe dokumentácie regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Komárna a jeho aktualizácie graficky premietnutej do územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja, ako nadradenej územnoplánovacej dokumentácie pre územný plán mesta.

Vymedzenie prvkov ÚSES vychádza z doteraz spracovaných materiálov, ktoré slúžili ako podklad pri návrhu:

- Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability SR (GNÚSES), schválený uznesením vlády SR dňa 27.4. 1992.
- Dokumentácia Regionálneho systému ekologickej stability okresu Komárno (RÚSES), (SAŽP, 1995).
- Aaktualizácia prvkov RÚSES premietnutá v Územnom pláne regiónu Nitrianskeho kraja (AUREX, 2012).

Pre mesto Komárno nebola spracovaná samostatná dokumentácia MÚSES. Skladobné prvky ÚSES na miestnej úrovni boli vymedzené v ÚPN mesta Komárno (Markrop 2004), kde je ich územný priemet znázornený vo výkrese č. 9 Ochrana prírody a tvorba krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability (riešiteľ: Ing. J. Marko, CSc., Ivaso 2004).

Hlavnými východiskami pre formulovanie návrhu prvkov miestneho územného systému ekologickej stability (ďalej len MÚSES) pre katastrálne územie mesta Komárno sú:

- Existujúce vegetačné prvky potenciálnej prirodzenej vegetácie
- Súčasná krajinná štruktúra a existujúca kostra ekologickej stability

B.11.4.1 POTENCIÁLNA PRIRODZENÁ VEGETÁCIA

Riešené územie patrí z fytogeografického hľadiska do oblasti panónskej kveteny (Pannonicum), do obvodu vlastnej panónskej flóry (Eupannonicum), okresu Podunajská nížina. Pre tento fytogeografický okres je typické takmer výlučne zastúpenie teplomilných druhov flóry.

Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetácia, ktorá by sa za daných klimatických, pôdnych a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal. Je predstavovanou vegetáciou rekonštruovanou do súčasných klimatických a prírodných pomerov (Michalko a kol. 1980, 1986). Poznanie prirodzenej potenciálnej vegetácie (lesnej aj nelesnej) je uvádzané s cieľom jej priblíženia sa, či úplného prinavrátenia do prirodzeného stavu, aby sa tak zabezpečila ekologická stabilita územia.

Podľa geobotanickej mapy Slovenska (Michalko a kol. 1986) boli v riešenom území vymedzené nasledovné mapovacie jednotky:

- Lužné lesy vŕbovo-topoľové (Sx)
- Lužné lesy nížinné (U)
- Dubové xerotermofilné lesy ponticko-panónske (AQ)
- Slatiniská (S)
- Koreňujúce spoločenstvá stojatých vôd (N)

B.11.4.2 SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA A EXISTUJÚCA KOSTRA EKOLOGICKEJ STABILITY

Existujúcu kostru ekologickej stability tvoria najcennejšie územia, ktoré boli vymedzené v rámci súčasnej krajinnej štruktúry.

B.11.4.2.1 LESNÁ VEGETÁCIA

Lesné pozemky zaberajú približne 339 ha, čo predstavuje len necelé 3 % z celkovej výmery riešeného územia. Z hľadiska výskytu lesných ekosystémov je riešené územie druhovo menej diverzifikované. Prevládajú najmä nivné spoločenstvá v podobe lužných lesov.

Lužné lesy predstavujú porasty vlhkomilných a záplavy znášajúcich drevín a bylín v okolí vodných tokov, ktorých výskyt je podmienený záplavami a vysokou hladinou podzemnej vody. Pre vegetáciu lužných lesov je rozhodujúca celoročná dynamika podzemnej vody (tzn. záplavy, podmáčanie rhizosféry rastlín na jar a v lete, jesenná suchosť pôdy, obohacovanie pôdy živinami a pod.) Podľa frekvencie a dĺžky záplav a výšky hladiny spodnej vody je možné v území rozlíšiť niekoľko typov lužných lesov:

- mäkké lužné lesy s častými periodickými záplavami s vysokou hladinou podzemnej vody
- prechodné lužné lesy, často pravidelne zaplavované s hladinou podzemnej vody pod 1 m
- tvrdé lužné lesy na miestach bez dosahu periodických záplav a s hladinou podzemnej vody mimo dosah koreňových sústav hlavných porastových drevín

Najrozsiahlejšie lesné porasty pôvodných lužných lesov v riešenom území sa nachádzajú v oblastiach priamej inundácie, tzn. v medzihrádzovom priestore. Najcennejšie porasty sa nachádzajú na území NPR Apálsky ostrov v inundačnom území na sútoku Váhu a Starej Nitry, ako aj na území PR Vrbina v medzihrádzovom priestore južne od odstaveného ramena Vážskeho Dunaja.

Formácie lužného lesa sú zastúpené spoločenstvom mäkkého lužného lesa v podobe vŕbovej jelšiny (Saliceto-Alnetum), ako aj prechodného a tvrdého luhu v podobe brestovej jaseniny s topoľom (Ulmeto-fraxinetum populeum) a v menšej miere dubovou jaseninou (Querceto-Fraxinetum).

V druhovom zložení mäkkého lužného vŕbovo-topoľového lesa dominuje vŕba biela (Salix alba) s prímesou vŕby krehkej (Salix fragilis), ktoré najlepšie znášajú záplavy a vysokú hladinu spodnej vody. V blízkosti toku sa ojedinele vyskytuje aj jelša lepkavá (Alnus glutinosa). Ďalej sa vyskytujú topole, predovšetkým topoľ čierny (Populus nigra), topoľ biely (Populus alba).

Mäkké lužné lesy patria k najťažšie postihnutým mokradiam na území Slovenska. Ohrozené sú najmä plánovanými výstavbami vodných diel a reguláciami vodných tokov. Ohrozenie predstavuje aj prenikanie nepôvodných agresívnych (inváznych) druhov rastlín, ktoré sú konkurenčne veľmi silné a neumožňujú rast pôvodných druhov. Ide predovšetkým o druhy ako astra novobelgická (Aster novi-belgii), netýkavka žliazkatá (Impatiens gladulifera), či zlatobyľ kanadská (Solidago canadensis).

Prechodné luhy so zastúpením drevín mäkkého aj tvrdého lužného lesa, ako aj tvrdé luhy sú charakteristické spoločenstvom brestovej jaseniny s topoľom (Ulmeto-fraxinetum populeum) a v menšej miere dubovou jaseninou (Querceto-Fraxinetum). Ráz stromovej etáže určujú predovšetkým topole (Populus alba, Populus nigra, Populus x canescens), vyskytujúce sa v rôznom vzájomnom pomere a vŕby (Salix alba a Salix fragilis), ktoré sa nachádzajú na

najvlhkejších miestach (predovšetkým na riečnych brehoch). K hlavným drevinám patrí ďalej jaseň úzkolistý (Fraxinus angustifolia) a jaseň štíhly (Fraxinus excelsior), ako aj bresty (Ulmus leavis a Ulmus minor). V blízkosti vodných tokov sa ojedinele vyskytuje aj jelša lepkavá (Alnus glutinosa).

Na stanovištiach mäkkých a prechodných lužných lesov sa v 50. rokoch 20. storočia preferovala introdukcia a plantážnický spôsob pestovania hybridných topoľov, o čom svedčí aj vysoké percentuálne zastúpenie šľachtených topoľov v drevinovom zložení lesov, ktoré je zároveň podporené výsadbami uvedenej dreviny i v ostatných 20 rokoch.

B.11.4.2.2 NELESNÁ DREVINOVÁ VEGETÁCIA

Nelesná drevinová vegetácia (NDV) v intenzívne využívanej krajine zohráva veľmi významnú úlohu. Ide o stromovú a kríkovú vegetáciu solitérnej (bodovej), skupinovej (plošnej) a pásovej (líniovej) formy. Porasty drevín často preberajú funkcie pôvodných lesných porastov a vhodne dopĺňajú krajinu ako z ekologického a biologického, tak aj z krajinno-estetického hľadiska.

Nelesná stromová a krovinová vegetácia je geoekologicky významným prvkom poľnohospodárskej krajiny. Tvoria ju brehové porasty, prícestné stromoradia, vetrolamy, kroviny medzí, remízok, stromová a krovitá vegetácia neobrábateľných zamokrených a zasolených pôd, solitéry i skupiny stromov na extenzívnych pasienkoch. Tieto plochy sú z krajinotvorného hľadiska veľmi dôležité - dodávajú krajine výraz, charakter a špecifickosť. Nachádzajú sa na poľných medziach, v blízkosti vodných tokov, v depresných a podmáčaných územiach, pozdĺž poľných ciest, na hraniciach ornej pôdy, lúk, pasienkov a podobne. Má rôznu druhovú štruktúru, šírkové a dĺžkové usporiadanie.

Plošnú formu tvoria spravidla skupinové alebo maloplošné porasty, ktoré predstavujú zvyšky pôvodnej vegetácie, vznikli náletom, alebo boli umelo vysadené. Ich priestorový výskyt sa viaže na rôzne stanovištia. Nachádzajú sa vo forme hájikov a remízok, ktoré tvoria ucelené ostrovčeky vegetácie v poľnohospodársky využívanej krajine. Obvykle je na nich zastúpené poschodie stromové, krovité a bylinné. Ostrovčekovito roztrúsené porasty listnatých spoločenstiev s krovinami na vlhkých až mokrých stanovištiach sú tvorené väčšinou topoľmi (Populus), vŕbami (Salix) a jaseňmi (Fraxinus). Na suchších stanovištiach sú tvorené agátovými monokultúrami (Robinia pseudoacacia). Ďalej sú tu zastúpené jelša (Alnus), brest (Ulmus), lipa (Tilia), breza (Betula), moruša (Morus), dub (Quercus), z krovín napríklad hloh (Crataegus), baza (Sambucus), kalina (Viburnum), ruža (Rosa), drieň (Cornus), dráč (Berberis), klokoč (Staphylea), či trnka (Prunus spinosa). Tieto roztrúsené porasty plnia v území množstvo funkcií napríklad pôdoochrannú, hydrologickú, estetickú, krajinotvornú, klimatickú ako aj vytvárajú podmienky pre úkryt drobnej zveri a hniezdne podmienky pre vtáctvo.

Líniovú formu tvorí sprievodná vegetácia vodných kanálov a komunikácií, kde majú zastúpenie vŕbovo-topoľové spoločenstvá, pásy krovinových porastov, či stromoradia. Líniovú sprievodnú vegetáciu vodných tokov predstavujú brehové a sprievodné porasty v blízkosti vodných kanálov. V porastoch sú zastúpené typické dreviny nížinných lužných lesov. V podúrovni často rastie čremcha strapcovitá (Padus avium), z krov krušina jelšová (Frangula alnus), baza červená (Sambucus racemosa), kalina obyčajná (Viburnum opulus) a krovité druhy vŕb (Salix sp.). Vlastné brehové porasty plnia brehoochrannú funkciu a na ňu nadväzujúce funkcie (filtračná, agromelioračná, krajinotvorná, estetická, tieniaca - vodoochranná). Ekologická významnosť týchto prvkov je vysoká, keďže plnia dôležité funkcie v krajine a sú zároveň krajinotvorným prvkom, ktorý pomáha zachovať ekologickú stabilitu územia. S nevyhnutnou dávkou zovšeobecnenia je možné charakterizovať časť územia v blízkosti Váhu a Starej Nitry, ktoré je vyhlásené ako chránené vtáčie územie, ako územie s pomerne dobre členenými plochami ornej pôdy prostredníctvom krajinnej zelene.

Hodnotnými prvkami podieľajúcimi sa na krajinnom obraze sú stromoradia. Krajinársky cenné je orechové stromoradie pri ceste I/63 smerujúcej zo Zlatnej na Ostrove do Komárna. Stromoradie je tvorené jedincami orecha kráľovského (Juglans regia), ktoré sa nachádzajú po oboch stranách cesty. Na viacerých úsekoch však jedince chýbajú a vytvárajú sa tak medzery v línii. Je preto potrebné uvažovať s ich dosadbou, alebo v horizonte 10 rokov s celkovou obnovou stromoradia.

K líniovým prvkom v území patria aj vetrolamy. V minulosti boli v území vypracované projekty budovania vetrolamov, ktoré však boli realizované len čiastočne. V druhovom zložení prevládajú topole s podrastom bazy čiernej.

B.11.4.2.3 TRVALÉ TRÁVNE PORASTY

Trvalé trávne porasty zaberajú v území 7,46 % celkovej výmery, čo predstavuje takmer 770 ha. Ide o územia s vysokou ekologickou hodnotou. Nachádzajú sa v nížinných depresiách s výskytom trsťových a ostricových tráv, ako aj pozdĺž vodných tokov s vlhkomilnými druhmi. Najrozsiahlejšie plochy sa nachádzajú v inundačnom území Váhu a v území medzi Lándorským kanálom a Starou Nitrou. Plošne menej rozsiahle, no z hľadiska ochrany prírody nesmierne cenné, sú slaniskové biotopy s výskytom halofytnej flóry a mnohých chránených a ohrozených druhov rastlín. Slaniská v riešenom území sú pasienkového charakteru. Charakteristické zastúpenie lúk a pasienkov s rozptýlenou nelesnou drevinovou sa nachádza v lokalite lazníckeho osídlenia Ružová.

Mokraďové lokality sú nesmierne cenné z pohľadu biodiverzity a zachovania genofondu a patria k najohrozenejším biotopom. V prípade slanísk ide o jedinečný biotop charakteristický pre nížinné oblasti Slovenska, ktorý ale patrí v dôsledku intenzívnej poľnohospodárskej činnosti k jedným z najohrozenejších biotopov a je preto zaradený medzi chránené biotopy súvislej európskej siete chránených území Natura 2000. Slaniská riešeného územia boli v minulosti súčasťou rozsiahlej mozaiky slaných stepí a zasolených vlhkých lúk panónskej oblasti, z ktorej zostali v súčasnosti len fragmenty. K výraznému zníženiu výmery slaniskových lokalít v riešenom území došlo vplyvom intenzívneho hospodárenia, kedy boli tieto lokality odvodňované, aby sa získala orná pôda na poľnohospodárske využitie. Zmenou vodného režimu došlo k negatívnemu ovplyvneniu procesu zasoľovania pôdy, čo spolu s absenciou obhospodarovania vedie k zarastaniu slanísk vysokými trávami, ako napríklad smlz kroviskový (Calamagrostis epigejos), či trsť obyčajná (Phragmites australis), ale aj náletovými drevinami a burinami, ktoré sa šíria najmä v okrajových častiach. Rovnako je hrozbou pre tieto lokality šírenie inváznych druhov, najmä zlatobyle (Solidago), ako aj znečisťovanie územia odpadmi, keďže sa nachádzajú v blízkosti zastavaného územia.

B.11.4.2.4 VODNÉ TOKY A VODNÉ PLOCHY

Riešené územie je bohaté na tečúce i stojaté vody, ktoré tvoria rieky, ich mŕtve ramená, vodné kanály, ale aj zavodnené štrkoviská.

Najvýznamnejšími vodnými tokmi sú rieky Dunaj, Váh (výpustná časť Váhu a Malého Dunaja) a Stará Nitra (starý tok Nitry) a ich mŕtve ramená. V severozápadnej časti riešeného územia na hranici s k. ú. Kameničná sa nachádza malá časť odstaveného ramena Vážskeho Dunaja, a vo východnej časti riešeného územia v blízkosti Ďulovho dvoru sa nachádza Rameno Žitavy.

Územím preteká množstvo vodných kanálov – najvýznamnejšie z nich sú: kanál Kolárovo-Kameničná, Komárňanský kanál, Imársky kanál, Vrbovský kanál, Patinský kanál, Lándorský kanál, Rybný kanál, Hajlašský kanál, Zámocký kanál, Ižiansky kanál a Motúzový kanál.

B.11.4.2.5 ORNÁ PÔDA

Prechod od maloplošného hospodárenia k hospodáreniu na veľkých blokoch poľnohospodárskej pôdy v druhej polovici minulého storočia bol dramatickou zmenou nielen z pohľadu poľnohospodárskej produkcie, ale výrazne ovplyvnil aj krajinnú štruktúru riešeného územia. Zásahom do pôvodnej štruktúry krajiny tak bolo sceľovanie blokov ornej pôdy, rozorávanie a odvodňovanie podmáčaných lokalít na mieste bývalých mŕtvych ramien, slaných pôd, používanie ťažkej techniky, umelých hnojív a ochranných chemických prostriedkov. Napriek tomu, že dnes je už používanie umelých hnojív a ochranných chemických prostriedkov z ekonomických, ako aj z ekologických dôvodov obmedzené, predstavuje veľkoplošná orná pôda z hľadiska ekologickej stability najmenej stabilný prvok v krajine.

B.11.4.3 NÁVRH PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY

Vymedzenie územného systému ekologickej stability zabezpečuje zachovanie a reprodukciu prírodného bohatstva, priaznivé pôsobenie na okolité menej stabilné časti krajiny, a vytvorenie základov pre mnohostranné využívanie krajiny. Jeho cieľom je zachovanie biodiverzity a stabilizovanie krajinného systému ekostabilizačnými opatreniami.

Hlavné skladobné prvky ÚSES na nadregionálnej a regionálnej úrovni sú viazané na krajinné segmenty tvorené prirodzenou biotou, sú zachovalé alebo veľmi málo pozmenené a sú schopné fungovať ako genetický zásobník pre obnovu hlavných prirodzených ekosystémov v území.

Väčšina z nich je zároveň vyhlásených ako chránené územia v zmysle § 17 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, resp. je súčasťou týchto chránených území.

Pri návrhu prvkov územného systému ekologickej stability na miestnej úrovni sme vychádzali z princípu previazanosti prvkov ÚSES na existujúce krajinné prvky, nakoľko tieto vytvárajú prirodzenú reálnu bázu funkčného ÚSES.

Funkčnosť jednotlivých skladobných prvkov je zabezpečená prostredníctvom dostatočných šírkových parametrov, voľby vhodného drevinového zloženia (autochtónne dreviny) a umiestnením interakčných prvkov, ktoré zabezpečujú ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny, ovplyvnené antropickými zásahmi. Vymedzenie jednotlivých prvkov je graficky znázornené vo výkresoch ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému.

B.11.4.3.1 BIOCENTRÁ

Biocentrá predstavujú ekosystémy, alebo skupiny ekosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev (Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z.). V riešenom území je podľa RÚSES okresu Komárno vymedzené jedno existujúce biocentrum nadregionálneho významu *(NRBc 1) – Apáli* a jedno navrhované biocentrum regionálneho významu *(RBc 6) – Čerhát*. Systém biocentier je ďalej doplnená o biocentrá miestneho (lokálneho) významu.

BIOCENTRUM NADREGIONÁLNEHO VÝZNAMU

- NBc1 Apáli

Nachádza sa pri sútoku riek Váh a Nitra. Jadro biocentra tvorí NPR Apáli s výmerou 85,97 ha. V širších vzťahoch toto biocentrum predstavuje uzlové miesto migrácie, ktoré spája lokality Chotín, Marcelová, Iža-Bokroš a Radvaň-Mašan a cez Chrbát sa napája na vetvu v okrese Nové Zámky. Apáli spája hydrické biokoridory Malého Dunaja, Klátovského ramena a Dunaja a tým zabezpečuje komunikáciu medzi hydrofilnými a xerotermnými fytocenózami a zoocenózami od Bratislavy a panónskej oblasti biokoridoru Komárno-Štúrovo.

BIOCENTRUM REGIONÁLNEHO VÝZNAMU

- RBc6 Čerhát

Predstavuje významný krajinotvorný prvok v poľnohospodársky intenzívne využívanej krajine. Ide o mokraď lokálneho významu s porastom tŕstia, ostrice, vŕby a topoľa. Je významným refúgiom živočíšstva a tvorí vhodné podmienky pre hniezdenie avifauny.

BIOCENTRUM MIESTNEHO VÝZNAMU

V záujme zvýšenia priestorovej stabilizácie územia je potrebné systém ekologickej stability územia (popísaný v RÚSES) doplniť o biocentrá lokálneho významu:

- LBc II Lándor
- LBc II Kava I a Kava II

Biocentrá lokálneho významu sú tvorené z menších porastov drevín a bylín na vlhkých až mokrých stanovištiach prevažne v blízkosti vodných plôch. Ich funkcia spočíva v zachovaní spoločenstiev flóry a fauny, ako aj vo využití týchto plôch ako odpočinkových miest popri trasách pešej turistiky a cykloturistiky.

B.11.4.3.2 BIOKORIDORY

Biokoridory predstavujú priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktoré spájajú biocentrá a umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktoré priestorovo nadväzujú interakčné prvky (Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z.). Riešené územie predstavuje oblasť kde sa križujú najdôležitejšie biokoridory, biokoridory nadregionálneho významu – tok rieky *Dunaj (NBk 1)*, tok *Váhu a Vážskeho Dunaja (NBk 4)* a biokoridory regionálneho významu spojené s riekou Nitra a kanálovou sústavou záujmového územia.

BIOKORIDOR NADREGIONÁLNEHO VÝZNAMU

- NBk1 Dunaj

Predstavuje významnú trasu šírenia informácií a viažu sa naň diaľkové migračné trasy fauny a flóry. Tento nadregionálny biokoridor tvorí Dunaj vrátane lužných lesov a ostatných významných lokalít v medzihrádzovom priestore. Tok Dunaja v širších vzťahoch spája východným smerom významné lokality Číčov s ostatnými dunajskými lokalitami Istragov, Kráľovská lúka, Bodíky, Kopáč a západným smerom Mužlu, Čenkov, Štúrovo, Kamenicu nad Hronom a Kováčov.

- NBk4 Tok Váhu a Vážskeho Dunaja

Územie biokoridoru je sprevádzané spoločenstvami *Salici-populetum* a *Alnetum glutinosa*. V riešenom území tento prirodzený koridor vytvára predpoklady k migrácii významných druhov rastlín a živočíchov.

BIOKORIDOR REGIONÁLNEHO VÝZNAMU

Regionálne biokoridory predstavujú prirodzené koridory vodných tokov a kanálov vrátane súvislých brehových porastov.

K biokoridorom regionálneho významu v riešenom území patria existujúce biokoridory:

- RBk 11 Stará Nitra
- RBk10 Okoličianska mokraď - kanál Kolárovo-Kameničná
- RBk22 Komárňanský kanál a Čalovský kanál
- RBk24 Pavelský kanál – Nová Stráž - Divina
- RBk25 Hurbanovský kanál
- RBk26 Martovská mokraď – Patinský kanál

BIOKORIDOR LOKÁLNEHO VÝZNAMU

- LBk Veľký Lán
- LBk Rameno Žitavy
- LBk Lándorský kanál

B.11.4.3.3 INTERAKČNÉ PRVKY

Územná sieť biocentier a biokoridorov je v riešenom území doplnená interakčnými prvkami. Interakčné prvky sú tvorené ekologicky významnými segmentmi v krajine (plošnými, líniovými), ktoré vytvárajú existenčné podmienky rastlinám a živočíchom, ktoré významne ovplyvňujú fungovanie ekosystémov v kultúrnej krajiny. Zabezpečujú priaznivé pôsobenie biocentier a biokoridorov na okolitú, ekologicky menej stabilnú krajinu.

Ich základný význam spočíva v zvýšení celkovej ekologickej stability územia hlavne v územných častiach tvorených oráčinami. Zmenšujú veľkosť pôdnych celkov, plnia protieróznu a ochranno-izolačnú funkciu a zvyšujú krajinársku hodnotu územia.

Ako interakčné prvky boli v riešenom území vymedzené časti krajiny so zachovanými prírodnými prvkami pozostávajúcimi prevažne z krovitej a stromovej vegetácie (v súčasnej krajinnej štruktúre sú tieto plochy mapované ako nelesná drevinová vegetácia). Existujúce interakčné prvky sa nachádzajú najmä na poľnohospodársky nevyužiteľných plochách prevažne v podobe línií stromov a krov pozdĺž odvodňovacích kanálov a jednotlivých blokov ornej pôdy. K týmto prvkom boli zároveň zaradené aj umelo vysadené líniové prvky pozdĺž ciest v podobe ovocných stromoradí a vetrolamov, ktoré plnia v krajine dôležitú biologickú a estetickú funkciu. Podrobnejší popis jednotlivých typov nelesnej drevinovej vegetácie sa nachádza v kapitole „Súčasná krajinná štruktúra a existujúca kostra ekologickej stability“.

V grafickej časti sú premietnuté existujúce aj navrhované interakčné prvky. V prípade existujúcich interakčných prvkov sú potom vymedzené tie časti, v ktorých je potrebné z dôvodu zabezpečenia ich plnej funkčnosti v krajine uskutočniť revitalizačné opatrenia. Mieru zachovania jednotlivých prvkov a potrebné zásahy do ich porastovej štruktúry je potrebné špecifikovať v následnej podrobnejšej dokumentácii.

Ekostabilizačné opatrenia zabezpečujú celoplošné fungovanie územného systému ekologickej stability na miestnej úrovni, ktorého cieľom je zachovanie biodiverzity a stabilizovanie krajinného systému. Osobitný význam majú opatrenia v poľnohospodárskej krajine a v zastavanom území. Bez týchto opatrení môže dochádzať k situácií, že aj napriek návrhu dostatočne hustej siete biocentier a biokoridorov bude funkcia ÚSES znižovaná prípadne znemožnená nevhodným využívaním okolitého územia. Komplex problémov je možné riešiť cestou zlepšenia stavu existujúcich prírodných prvkov a ich vzájomným prepojením, ale aj tvorbou nových prvkov zelene s ekostabilizačnou funkciou.

Z hľadiska zabezpečenia funkčného systému ekologickej stability územia, ako i z hľadiska zvýšenia priestorovej stabilizácie územia je potrebné realizovať nasledovné ekostabilizačné opatrenia:

OTVORENÁ POĽNOHOSPODÁRSKA KRAJINA

- Vo voľnej krajine podporovať a ochraňovať nosné prvky jej estetickej kvality a typického vzhľadu – prirodzené lesné porasty lužných lesov, brehové porasty vodných tokov, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe stromoradí a alejí listnatých a ovocných drevín, vetrolamov, pásov travinno-bylinnej vegetácie s vtrúsenými krami, pásov krovinných porastov, travinno-bylinné formácie, ako aj mokraďové lokality a slaniská.
- Zabezpečiť vytvorenie funkčnej kostry ÚSES – zabezpečiť revitalizáciu a dotvorenie existujúcich biokoridorov a biocentier (spracovať realizačné projekty).
- Doplniť sieť regionálnych biocentier o lokálne biocentrá Lándor a Kava I, Kava II.
- Doplniť sieť regionálnych biokoridorov o lokálne biokoridory Veľký Lán, Rameno Žitavy a Lándorský kanál.
- Zvýšiť podiel ekostabilizačných prvkov v poľnohospodárskej krajine – dotvoriť existujúce prvky kostry ÚSES prostredníctvom navrhovaných interakčných prvkov v podobe líniovej nelesnej drevinovej vegetácie (viď. grafická časť).
- Pristúpiť k revitalizácii existujúcich interakčných prvkov v podobe stromoradí ako líniových drevinných vegetačných prvkov v krajine; pred jej realizáciou vypracovať podrobný realizačný projekt ich obnovy.
- Pristúpiť k revitalizácii existujúcich interakčných prvkov v podobe líniovej nelesnej drevinovej vegetácie; pred jej realizáciou vypracovať podrobný realizačný projekt ich obnovy.
- Pre lokálne biokoridory a interakčné prvky voliť druhovú skladbu drevín zodpovedajúcu prevažne prírodnej biote danej územnej časti (preferovať autochtónne druhy na základe jednotiek prirodzenej potenciálnej vegetácie v území).
- V maximálnej možnej miere zachovať a udržiavať brehové a sprievodné porasty vodných tokov v území, uplatňovať požiadavky ich nutnej revitalizácie.
- Preradiť lesy hospodárske v chránených územiach do kategórie lesov osobitého určenia.
- Vo výsadbách stromoradí a alejí v otvorenej krajine používať tradičné ovocné dreviny (ako sú čerešne, orechy, jablone, slivky) vo forme vysokokmeňov a domácich listnatých drevín, ako významných krajinotvorných prvkov.
- Odstrániť nelegálne skládky odpadu lokalizované v oblastiach prvkov ÚSES, prípadne zabezpečiť ich rekultiváciu.
- Likvidovať invázne druhy rastlín s osobitným dôrazom v chránených územiach.
- Na území slanísk odstraňovať nevhodné nálety nepôvodných drevín a zamedziť šíreniu inváznych bylinných druhov.
- Odstrániť rozptýlený odpad vo voľnej krajine.
- V chránených územiach dodržiavať obmedzenú formu hospodárenia na poľnohospodárskej pôde, v týchto územiach presadzovať ekologické formy hospodárenia s primeranou kompenzáciou pre obhospodarovateľov týchto pozemkov.
- Uplatňovať greeningové opatrenia v poľnohospodárstve podporujúce ekologické hospodárenie - udržiavanie stálych pastvín, diverzifikácia – pestovanie aspoň troch druhov plodín na ornej pôde farmára, pričom jedna plodina môže zaberať maximálne

70% z celkovej plochy a minimálne 5% z celkovej plochy, udržiavanie „ekologického rázu krajiny“, tzn. že minimálne 7% plochy, okrem trvalých pastvín, musí byť použitých na medze oráčin, živé ploty, úhory, na krajinné prvky, biotopy, ochranné pásma a zalesnené oblasti.

- Zladiť rekreačné aktivity s ochranou prírody a prvkov ÚSES, najmä v lokalitách Vážsky Dunaj, Dunaj a Váh.
- Realizovať technologické opatrenia v prístave s cieľom minimalizácie negatívnych vplyvov na nadregionálny biokoridor Dunaj.
- Realizovať hydrologické opatrenia na zlepšenie hydrického režimu územia – zabezpečiť renaturalizáciu a revitalizáciu vodných tokov, mokradí, brehových porastov a pod.
- Po ukončení povrchovej ťažby z existujúcich areálov realizovať ich revitalizáciu a rekultiváciu s využitím najmä pôvodných drevín.
- Formou výsadieb izolačnej a ochrannej zelene eliminovať negatívne pôsobenie dopravných koridorov a technických prvkov v riešenom území.
- Zabezpečiť technologické opatrenia zmierňujúce pôsobenie negatívnych faktorov (sekundárnych stresorov) na ekostabilizačné prvky - technológie na zníženie produkcie znečisťujúcich látok.
- Rekultivovať plochy s lokalizovanými environmentálnymi záťažami v zmysle spracovaných projektov, resp. vypracovať takéto projekty.
- Revitalizovať nevyužívané plochy hospodárskych dvorov.
- Odstrániť nelegálne skládky odpadov v krajine a následne plochy revitalizovať.

ZASTAVANÉ ÚZEMIE MESTA

- Zachovať a udržiavať prírodné prvky začleňujúce sídlo do krajiny, ako sú línie sprievodných porastov vodných tokov a stromoradia listnatých a ovocných drevín v krajine; doplniť tieto prvky o navrhované líniové prvky krajinnej zelene.
- Podporovať a udržiavať esteticky významné prírodné prvky sídla – parky a parkovo upravené plochy zelene, uličné stromoradia a aleje a prírodné prvky začleňujúce sídlo do krajiny.
- Výsadby plôch verejne prístupnej zelene realizovať na základe podrobne spracovaného projektu sadových úprav.
- Zabezpečiť pravidelnú odbornú údržbu plôch verejne prístupnej zelene.
- Do výsadieb uličných stromoradí a alejí voliť výhradne listnaté druhy drevín s korunou zapestovanou vo výške min. 2,2-2,5 m (alejové stromy).
- Vo výsadbách uličných stromoradí uplatňovať aj ovocné druhy drevín vo forme vysokokmeňov, ako typického prvku pre vidiecke prostredie – pre lokality Nová Stráž, Kava, Hadovce, v závislosti na ich lokalizácii zvážiť možnosť uplatnenia neplodiacich kultivarov.
- Výsadby v blízkosti prvkov ÚSES alebo ich súčasti, navrhnúť ako prírode blízke spoločenstvá s dominantným zastúpením autochtónnych drevín.
- V plochách izolačnej zelene navrhovať rýchlorastúce krátkoveké dreviny, ktoré vytvárajú rýchlo potrebný objem a výšku, spolu s dlhovekými cieľovými drevinami, ktoré sa uplatnia po ich odstránení.
- Pri novo navrhnutej zástavbe a predovšetkým pri navrhovanej ploche nového prístavu a k nemu priliehajúcich dopravných plôch na prechode do krajiny je podmienkou pre jej realizáciu výsadba strednej a vysokej zelene s ochrannou a izolačnou funkciou.

B.12 NÁVRH DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

B.12.1 ŠIRŠIE VZŤAHY CESTNEJ DOPRAVY

Komárno sa nachádza na križovatke ciest I. triedy I/63 a I/64, ktoré umožňujú spojenie okresného mesta Komárno s krajským mestom Nitrou (cesta I/64), hlavným mesto SR Bratislavou (I/63) a vytvárajú prepojenie do Maďarska na diaľnicu M1 (cca 10 km od mesta Komárno).

Ostatnú sieť v riešenom území tvoria cesty II. a III. triedy a miestne komunikácie.

Priamo v meste Komárno sa nachádza cestný hraničný priechod Komárno – Komárom. Jedná sa o priechod na ceste I/64 pre občanov všetkých štátov. Prevádzka na prechode je nepretržitá. Nákladná doprava je mostom cez rieku Dunaj limitovaná na nosnosť do 20 t. Hraničný priechod je medzi dvomi štátmi patriacimi do Schengenského priestoru a tým je daný aj režim jeho prevádzky.

Základné princípy riešenia nadradenej a regionálnej dopravnej infraštruktúry stanovuje ÚPN VÚC Nitrianskeho samosprávneho kraja aj so zreteľom na trasy nadradenej dopravnej infraštruktúry medzinárodného významu. Patrí sem predovšetkým rýchlostná cesta R7 a ale aj plánovaná preložka cesty I. triedy I/64 s napojením na cestnú sieť Maďarska

V rámci celého okresu, ktorého je mesto Komárno sídlom, je dopravné prepojenie s ostatným územím SR a susednými štátmi zabezpečené cestami:

- V smere východ – západ je to cesta I/63 v trase Bratislava – Komárno – Štúrovo, št. hranica. Cesta I/63 je v úseku Bratislava - Veľký Meder súčasťou európskej cesty E 575, ktorá začína v Bratislave, končí v Győri a je dlhá cca 100 kilometrov. V rámci Slovenska začína v Bratislave na križovatke D1 (E58, E75 a E571) s cestou I. triedy číslo 63, v ktorej peáži pokračuje mestami Šamorín, Dunajská Streda a Veľký Meder a odtiaľ po ceste I/13 na hraničný prechod Medveďov. Cesta I/63 ako E575 neprechádza mestom Komárno.
- V smere sever – juh je to cesta I/64 v trase štátna hranica SR/MR – Komárno – Nové Zámky – Nitra - Topoľčany - hranica kraja NR/TN, s napojením na diaľnicu D1.
- V západnej časti mesta sa od cesty I/63 odpája cesta II. triedy II/573, ktorá sa v Kolárove pripája na cestu II/563.
- Na okraji mesta Komárno sú lokalizované dve cesty III. triedy. Cesta III. triedy III/1462 a cesta III. triedy III/1463.

Schéma B12-1
Cestná sieť v rámci širšieho územia Komárna

Zdroj: SSC – Cestná databanka

V rámci cestnej siete sa Komárno nenachádza na trase európskych cestných koridorov. Dopravný význam sa zvýši výstavbou nového mosta cez Dunaj, ktorý prevezme časť dopravy (predovšetkým nákladnej dopravy), ktorá v súčasnosti využíva hraničný priechod v Medveďove.

Vzdialenosť mesta od sídla kraja Nitry, je cestnou dopravou 40 km. Napojenie na cestnú sieť vyššieho významu je viazané na cestu I/64, ktorá sa v meste Nitra napája na rýchlostnú cestu R1 (E571). V zámeroch územného rozvoja NSK sa uvažuje s výstavbou rýchlostnej cesty R7, ktorej poloha nie je priamo viazaná na mesto Komárno, ale po jej dokončení by rýchlostná cesta R7 ovplyvnila intenzitu dopravy na cesta I/63. Zároveň sa vo výhľade uvažuje s preložkou cesty I/64 ako nadregionálnej cestnej komunikácie v severo-južnom smere. Jej poloha je v súčasnosti viazaná na polohu nového mosta cez Dunaja je lokalizovaný západne od mesta Komárno. Do výhľadu sa uvažuje s ďalším mostom cez Dunaj, východne od mesta Komárno. Po jeho výstavbe by v tomto koridore mala viesť aj cesta I/64.

B.12.1.1 ŠIRŠIE VZŤAHY ŽELEZNIČNEJ DOPRAVY

V meste Komárno sa nachádzajú 3 železničné trate. Existujú dva druhy číslovania železničných dráh. Jedno predstavuje číslo železničnej trate a druhé číslo trate podľa cestovného poriadku (CP). Územný generel dopravy Nitrianskeho samosprávneho kraja eviduje na území mesta Komárno nasledujúce:

TRAŤ Č. 131 - Č. 124 TRATE PODĽA CP

Železničná trať Bratislava – Komárno č. 131 (v cestovnom poriadku pre verejnosť označená ako železničná trať číslo 124) spája Bratislavu a Komárno. Elektrifikované sú iba krátke úseky v Bratislave a v Komárne. Od 4. marca 2012 zabezpečuje osobnú dopravu vo verejnom záujme na tejto železničnej trati RegioJet Slovensko (RJSK).

TRAŤ Č. 135 - Č. 120 TRATE PODĽA CP

Železničná trať Nové Zámky – Komárom č. 135 (v cestovnom poriadku pre verejnosť označená ako železničná trať číslo 120) spája Nové Zámky a maďarské pohraničné mesto Komárom cez Komárno.

TRAŤ Č. 136 (V SÚČASNOSTI NEVYUŽÍVANÁ) - Č. 124 TRATE PODĽA CP

Železničná trať Komárno – Kolárovo je jednokoľajná železničná trať na Slovensku, ktorá spája juhoslovenské mestá Komárno a Kolárovo. Trať sa začína v Komárne a pokračuje severným smerom cez Kameničnú, Čalovec a osady Violín a Kráľka. Na časti úseku kopíruje cestu II/573. V roku 2003 došlo k zastaveniu osobnej dopravy a od roku 2006 je tu zastavená všetka doprava kvôli nevyhovujúcemu stavu železničného zvršku.

Schéma B12-2
Železničné trate v rámci širšieho územia Komárna

Zdroj: www. cestovny.szm.com/mapy.htm

B.12.1.2 ŠIRŠIE VZŤAHY CYKLISTICKEJ DOPRAVY

Komárno aj napriek nesporným predpokladom pre rozvoj cyklistickej dopravy nemá na území mesta vedené žiadne značené súvislé cyklistické trasy, ktoré by nadväzovali na cyklistické trasy širšieho územia. V rámci registrovaných cyklotrás vedú v cez mesto Komárno trasy, ktoré kopírujú riečne hrádze a slúžia predovšetkým pre rekreačné účely. Celková dĺžka cyklotrás v regióne meria viac ako 40 km.

TRASA 001, DUNAJSKÁ CYKLISTICKÁ CESTA

Dunajská cyklotrasa (nem. Donauradweg, maď. Duna menti kerékpárút) je cyklistická cesta po brehoch Dunaja z nemeckého Donaueschingenu cez Rakúsko a Slovensko do maďarskej Budapešti. Tvorí časť trasy EuroVelo 6 zo siete cyklotrás EuroVelo a má dĺžku zhruba 1200 kilometrov.

TRASA 002, VÁŽSKA CYKLOMAGISTRÁLA (ČERVENÁ TRASA)

Vážska cyklomagistrála je jedna z najdlhších cyklotrás na Slovensku.. Vedie popri Váhu po hrádzach a priľahlých komunikáciách z Komárna do Žiliny.

Schéma B12-3
Cyklistické trate v rámci širšieho územia Komárna

Zdroj:www.cykloserver.cz

B.12.1.3 ŠIRŠIE VZŤAHY VODNEJ DOPRAVY

Mesto leží na križovatke dunajskej a vážskej vodnej cesty. Poloha mesta Komárno na sútoku riek Dunaj a Váh predurčuje mestu značný význam v medzinárodnej lodnej doprave. Tá je zatiaľ založená predovšetkým na Dunajskej vodnej ceste s prístavmi v Bratislave, Komárne a v Štúrove. Významu riečnych tepien zodpovedá aj význam prístavu v Komárne, ktorý slúži prevažne na nákladnú dopravu a je špecifický tým, že v ňom sa vykonáva úprava plavebných súprav pre horný a dolný tok Dunaja, v súčasnosti sa prekladá kusový materiál a preklad minerálnych olejov umiestnený na sútoku riek Váh a Dunaj.

Prístav v Komárne je jedným z dvoch najvýznamnejších slovenských prístavov, je východiskovým bodom uvažovanej „Vážskej vodnej cesty – E-81“, ktorá má byť cez rieku Kysucu a Olšu (ČR) napojená na Odru a cez Odru vlastne na celú západoeurópsku sieť vnútrozemských vodných ciest (od Baltického mora cez kanál Odra – Havola na Labe a ďalej cez Stredozemský kanál v Nemecku na Severné more a celé európske pobrežie Atlantického oceánu).

B.12.1.4 ŠIRŠIE VZŤAHY LETECKEJ DOPRAVY

Mesto Komárno nemá v súčasnosti žiadne letisko. Najbližšie medzinárodné letiská sú:

- Letisko M.R. Štefánika Bratislava (100km),
- Letisko Budapešť Ferihegy (127 km),
- Letisko Viedeň Schwechat (155km)

B.12.1.5 DOSTUPNOSŤ MESTA

V rámci automobilovej dopravy je najlepšia dostupnosť po ceste I/75 a ceste I/64. Spojenie autobusovou dopravou je zabezpečené prímestskými linkami. Vlakové spojenie je zabezpečené EC vlakmi, rýchlikmi a osobnými vlakmi. Letecké spojenie je z letiska M. R. Štefánika v Bratislave (103 km).

Tabuľka B12-1: Dostupnosť mesta Komárno

	Komárno						
	Bratislava	**Nitra**	**Dunajská Streda**	**Nové Zámky**	**Komárom (Maďarsko)**	**Kolárovo**	**Budapešť (Maďarsko)**
Automobil	109 km (po I/63)	68 km (po I/64)	66 km (po I/63)	31km (po I/64)	3 km (po I/64)	23 km (po II/573)	96 km (po M1)
	1h 30 min	1h	44min	28 min	6 min	21min	1h 10 min
Autobus	spojenie neexistuje	1 h 20min	spojenie neexistuje	57 min	spojenie neexistuje	32-45 min	spojenie neexistuje
Vlak osobný rýchlik	2h 15min 1h 58min	spojenie neexistuje	1h 53 min -	20 min -	spojenie neexistuje	spojenie neexistuje	spojenie neexistuje

B.12.2 SÚČASNÁ DOPRAVNÁ SITUÁCIA

Podrobná analýza súčasného dopravného vzťahu bola predmetom časti – Prieskumy a rozbory. V koncepte návrhu je uvedená vybraná časť, dôležitá pre následný návrh koncepcie dopravy.

Funkcie mesta, ktoré sú miestne a okresné tvoria základ pre stanovenie zabezpečenia dopravných potrieb bývajúceho obyvateľstva a návštevníkov.

Dopravný systém mesta sa skladá z viacerých subsystémov

- cestná doprava
- železničná doprava
- cyklistická a pešia doprava
- vodná doprava
- letecká doprava

B.12.2.1 STAV CESTNEJ SIETE A INTENZITA DOPRAVY

Mesto je veľmi zaťažené tranzitnou dopravou vedenou po cestách I. triedy I/63 a I/64, ktoré sú trasované centrom mesta a vytvárajú okrem negatívnych účinkoch na životné prostredie aj bariéru medzi južnou a severnou časťou mesta. Mesto je rozdelené hlavne v západo – východnom smere cestou I/63 – Bratislavskou cestou – Mederskou a Rákocziho ul.

Základnú komunikačnú sieť mesta tvorí

- cesty I. triedy I/63, I/64
- cesta II. triedy II/573
- na okraji mesta Komárno sú lokalizované dve cesty III. triedy. Cesta III/1462 a cesta III/1463.

CESTA I/63

Cesta prechádza mestom Komárno a tvorí hlavnú os cestnej siete v území v smere z západu na východ. Spája Bratislavu a Dunajskou Stredou, Komárnom a Štúrovom. Jej celková dĺžka je 148,317 km a vedie cez ňu Európska cesta E575 (Bratislava, Šamorín, Dunajská Streda, Medveďov – Győr). Trasa je v súčasnosti vybudovaná v kategórii C 9,5 – C 10,5 v extraviláne, na vstupoch do mesta a v rámci mesta ako zberná komunikácia funkčnej triedy B1 v kategórii MZ 8,5/50 - MZ 21,5/50. Komárne križuje cestu I/64. Križovatka bola v roku 2010 rekonštruovaná na malú okružnú križovatku.

CESTA I/64

Cesta prechádza centrom mesta Komárno. Tvorí hlavnú os cestnej siete v území v smere z juhu na sever a spája mestá Komárno a Žilina. Jej celková dĺžka je 203,371 km. Po ceste I/64 nevedie žiadna európska cesta. Trasa je v súčasnosti vybudovaná v kategórii C 9,5 – C 10,5 v extraviláne, na vstupoch do mesta a v rámci mesta ako zberná komunikácia funkčnej triedy B1v kategórii MZ 8,5/50 - MZ 21,5/50.

CESTA II. TRIEDY II/573

Cesta začína pri Šoporni na križovatke s cestou I/62 a rýchlostnou cestou R1. Pokračuje do šalianskeho okresu cez Dlhú nad Váhom (po peáži s I/75 prekonáva Váh), Šaľu, Vlčany a Neded. V okrese Komárno vedie cez Kolárovo (križuje II/563) a Kameničnú do Komárna, kde končí na križovatke s cestou I/63.

Trasa je v súčasnosti vybudovaná v kategórii C 9,5 v extraviláne na vstupe do mesta a v rámci mesta ako zberná komunikácia v kategórii MZ 8,5/50 a MZ13,5/50.

CESTA III. TRIEDY III/1462 v trase: križovatka s I/63 – lokalita Čerhát

CESTA III. TRIEDY III/1463 v trase: križovatka s I/63 a I/64–Lándor–Kava-Hliník-Martovce, Hurbanovo, cesta I/64

Kvalita a šírkové pomery cestných úsekov majú jeden z rozhodujúcich vplyvov na kapacitu cestnej siete. Slovenská správa ciest (SSC) a Cestná databanka (CDB) disponuje širokou databázou údajov, ktorej súčasťou je aj hodnotenie cestnej siete. Do predkladanej dopravnej časti ÚPN mesta Komárno boli z CDB prevzaté údaje o šírkových parametroch, zaťažení a hodnotení technického stavu cestnej siete.

Na nasledujúcich obrázkoch sú uvedené charakteristiky cestnej siete v riešenom území.

Schéma B12-4
Šírkové parametre dotknutej cestnej siete – šírka

Zdroj: Cestná databanka SSC

Schéma B12-5
Únosnosť dotknutej cestnej siete (E)

Zdroj: Cestná databanka SSC

Schéma B12-6
Priečna rovinatosť (RUT)

Zdroj: Cestná databanka SSC

Schéma B12-7
Pozdĺžna rovinatosť (IRI)

Zdroj: Cestná databanka SSC

Ako vyplýva z uvedených obrázkov, nevyhovujúce úseky cestnej siete sa nachádzajú predovšetkým na intravilánových úsekoch, a to nielen samotnom meste Komárno ale aj

v intravilánoch v jeho blízkom okolí. V meste Komárno je príčinou vyššie dopravné zaťaženie v intraviláne mesta. Nakoľko intravilánovú dopravu nie je možné vylúčiť, bude potrebné koncepciu návrhu komunikačnej siete zamerať na návrh alternatívnej trasy, ktorá by rozdelila dopravné zaťaženie, ktoré je v súčasnosti kumulované na hlavnom ťahu cez mesto – cestu I/63 a I/64.

Cesty I. a II. triedy dopĺňa systém zberných a obslužných komunikácií.

Dopravná intenzita na cestnej a diaľničnej sieti Slovenska je sledovaná pravidelne v 5-ročných intervaloch. Celoštátne sčítanie dopravy vykonáva Slovenská správa ciest. Z údajov za posledných 5 rokov je vidieť zmenu intenzity dopravy na jednotlivých úsekoch cestnej siete.

Územný generel dopravy (ÚGD) mesta Komárno sa zaoberal komunikačnou sieťou vo väčšej podrobnosti ako CSD. Z tohto dôvodu sú uvedené výsledky zaťaženia, tak ako sú uvedené vo výstupoch ÚGD.

Schéma B12-8
Intenzita dopravy podľa ÚGD mesta Komárno– rok 2010 a podľa CSD 2015

Zdroj: ÚGD mesta Komárno

Zdroj: Slovenská správa ciest

Tabuľka B12-2: Intenzita dopravy – rok 2010 (ÚGD) a 2015 (CSD 2015)

Úsek	Počet vozidiel/24h v profile rok 2010	% NA	Počet vozidiel/24h v profile RPDI 2015*)	% NA
Bratislavská (začiatok SU – Hadovská) (I/63)	12 009	13		
Hadovská	7 351	9		
Smer Slovenské lodenice	2 055	25		
Bratislavská (Hadovská – Roľníckej školy) (I/63)	18 826	14		
Roľníckej školy (smer Hadovce) (II/573)	3 835	19	5429	9,2
Roľníckej školy (smer Slovenské lodenice)	883	9		
Bratislavská (Roľníckej školy – E.B.Lukáča) (I/63)	13 669	18	21847	9,9
E.B.Lukáča	5 037	17		
Mederčská (E.B.Lukáča – Cintorínsky rad) (I/63)	26 786	17	21847	9,9
Cintorínsky rad	5 631	5		
Mederčská (Cintorínsky rad – Železničná) (I/63)	23 998	18		
Železničná	1 339	3		
Mederčská (Železničná – Petofiho) (I/63)	20 977	18		
Petofiho (k nemocnici)	5 646	5		
Petofiho (smer Gazdovská)	7 794	6		
Mederčská (Petofiho – Záhradnícka) (I/63)	17 194	18		
Záhradnícka (Mederčská – Gazdovská) (I/64)	16 474	13		
K.Thalyho	3 622	3		
Rákocziho (Záhradnícka – Komenského) (I/63)	24 448	12		
Rákocziho (smer most cez Váh) (I/63)	19 369	16	14387	14,3
Komenského (smer sídlisko)	4 421	5		
Komenského (smer centrum)	4 900	5		
Záhradnícka (Gazdovská – Alžbetin most) (I/64)	16 832	13		
Gazdovská	7 573	4		
Pohraničná	6 392	4		
Alžbetin ostrov (od Alžbetinho mosta)	3 266	8		
Alžbetin most (smer MR) (I/64)	9 996	17	9982	9,7

Poznámka: v tabuľke sú uvedené iba úseky z CSD 2015

Najväčšia intenzita dopravy bola zistená na Mederečskej ul. medzi ul. E. B. Lukáča a Cintorínskym radom.

Jej zaťaženie predstavovalo podľa CSD z roku 2015 intenzitu 21847 vozidiel za 24h v profile (zdroj: SSC, úsek 81572). Podiel nákladnej dopravy predstavoval 10%.

Podľa prieskumov vykonaných v roku 2017 v rámci Štúdie realizovateľnosti I/64 Topoľčany – Nitra – Komárno bola zistená intenzita dopravy na uvedenom profile 20047 vozidiel/24h. Podiel nákladnej dopravy predstavoval 18%.

Centrom mesta prechádza aj ďalšia významná komunikácia – cesta I/64 – Záhradnícka ul. Jej zaťaženie predstavovalo podľa CSD z roku 2015 intenzitu 9982 vozidiel za 24h v profile (zdroj: SSC, úsek 80411). Podiel nákladnej dopravy predstavoval necelých 10%.

Komárno je s maďarským mestom Komárom spojené cestným mostom cez Dunaj v centre mesta – pokračovanie cesta I/64. Intenzita dopravy predstavovala podľa ÚGD takmer 10 000 vozidiel za deň. Aj pri obmedzení nákladnej dopravy na vozidlá do 20t, predstavuje podiel nákladnej dopravy 17%.

Podľa prieskumov vykonaných v roku 2017 bola zistená intenzita dopravy na uvedenom profile 11 151 voz za 24h. Podiel nákladnej dopravy predstavoval 13%.

Cesta I/63 s pokračovaním na cestu I/64 je z hľadiska dopravného významu nosnou komunikáciou v Nitrianskom kraji v okresoch Komárno a Nitra. Zabezpečuje dopravné spojenie okresného mesta Komárno s krajským mestom Nitra, ktoré leží na dôležitom vnútroštátnom cestnom ťahu R1 spájajúcom západ Slovenska s Banskou Bystricou a východom. V rámci dopravných prieskumov z roku 2017 boli v sledované aj tranzitné ťahy cez mesto Komárno. Ako najvýznamnejšie sa ukázali vzťahy zo a do smeru Bratislava, ktoré tvoril 13,3% z celkovej dopravy z uvedeného smeru a tranzitné vzťahy vo vzťahu k Maďarsku, realizované po moste cez Dunaj - ktoré tvoril 22,3% z celkovej dopravy z uvedeného smeru.

- zo smeru Bratislava do smeru Štúrovo po ceste I/63 (2,1%) - 220 voz/deň obojsmerne
- zo smeru Bratislava do smeru Nitra po ceste I/64 (5,2%) - 540 voz/deň obojsmerne
- zo smeru Bratislava do smeru Kolárovo po ceste II/573 (0,6%) - 66 voz/deň obojsmerne
- z smeru Maďarsko do smeru Bratislava po ceste I/63 (5,1%) - 560 voz/deň obojsmerne
- z smeru Maďarsko do smeru Štúrovo po ceste I/63 (3,2%) - 364 voz/deň obojsmerne
- z smeru Maďarsko do smeru Nitra po ceste I/64 (9,9%) - 1 100 voz/deň obojsmerne
- z smeru Maďarsko do smeru Kolárovo po ceste II/573 (4,1%) - 454 voz/deň obojsmerne

Celkovo možno skonštatovať, že vysoký podiel dopravy tvorí (okrem intravilánovej dopravy) aj zdrojová a cieľová doprava. Najväčším zdrojom a cieľom je širšie centrum mesta. Najviac je zaťažená cesta I/63, reprezentovaná ul. Bratislavskou, Mederečskou a Rákocziho.

Dopravne je kapacita celého úseku cesty I/63 obmedzovaná svetelne riadenými križovatkami. Na úseku sa nachádza aj viac neriadených križovatiek, ktoré naopak výrazne obmedzujú kapacitu vjazdov z vedľajších komunikácií. Na hlavnom ťahu mestom sú zrealizované dve okružné križovatky, ktoré zlepšujú dopravné podmienky pre všetkých účastníkov cestnej premávky.

Zo zhodnotenia komunikačného systému mesta vyplýva, že mesto má dobre riešené šírkové usporiadanie hlavných dopravných ťahov, ale kritériom priepustnosti sú križovatky, z ktorých viaceré nevyhovujú dopravným nárokom. Nedostatočnosť komunikačného systému potvrdil aj Územný generel dopravy (ÚGD) mesta Komárno, ktorý na základe podrobných údajov z dopravného prieskumu hodnotil problémové úseky komunikačnej siete mesta Komárno. Príčinou zložitej dopravnej situácie sú aj kolízie medzi jednotlivými druhmi dopráv - kumulácia IAD, MAD, cyklistickej a pešej dopravy. Hlavné dopravné ťahy vytvárajú deliaci efekt, ktorý je príčinou negatívneho vnímania dopravy v meste.

Kategórie a stav komunikácií boli zisťované obhliadkou v teréne. Vo veľa prípadoch nie sú skutočné parametre komunikácie zhodné s parametrami, ktoré pre danú kategóriu a funkčnú triedu uvádza platná STN, nakoľko výstavba bola realizovaná v dávnejšom období. Komunikačná sieť, ktorá netvorí nosný systém mesta Komárno, nachádza v zlom stave. Veľkú časť týchto ciest tvoria jednopruhové cesty s obojsmernou premávkou. Viaceré sú vo veľmi zlom technickom stave. Tento druh ciest MOU 2,75-3,75/30 sa objavuje v lokalitách (Letecké Pole, Sídlisko II, Alžbetin ostrov, centrum mesta...) V lokalitách mimo mesta Komárno, ale aj v samotnom meste (Letecké Pole) sa vyskytujú cesty s nespevneným povrchom, alebo staré panelové cesty. Ide síce o cesty v blízkosti rekreačných lokalít, ale na viacerých parcelách sa už objavujú domy na trvalé bývanie, ktoré sú prístupné po neupravených cestách. Staršia komunikačná sieť, predovšetkým v lokalitách s rodinnou zástavbou, vykazuje známky nielen zlého technického stavu, ale aj nedostatočného šírkového usporiadania s množstvom bodových závad. Často sú nákladnou dopravou využívané ulice, ktoré nie sú na to prispôsobené. Nie je reálne na starších obslužných komunikáciách nižšej funkčnej triedy (C3) rozširovať profil komunikácie, ale je nutné obnoviť, prípadne doplniť nevyhovujúce vodorovné a zvislé dopravné značenie. Zároveň dopravným značením regulovať vjazd nákladnej dopravy. Rovnako je potrebné zlepšiť technický stav vozoviek a odstrániť bodové závady, ktoré tvoria potenciálne bezpečnostné riziko. Medzi najviac vyskytujúce sa závady patrí nevyhovujúci rozhľad na križovatkách.

Problematické body na nosnej cestnej sieti sa týkajú hlavne križovatiek

KRIŽOVATKA BRATISLAVSKÁ – ROĽNÍCKEJ ŠKOLY

Je neriadená 5 ramenná križovatka, ktorá sa nachádza na zaťaženom úseku cesty I/64 na vstupe do mesta. Do križovatky vstupujú 3 významné smery (2 na 4-pruhu), jeden menej zaťažený na Bažantej ul. A z križovatky vychádza jednosmerná ul. Robotníckej školy. Hlavnú cestu tvorí Bratislavská ul. – 4-pruhová komunikácia. Križovatka je náročná najmä pre vodičov prichádzajúcich z vedľajších komunikácií. Smerové a výškové riešenie ramien križovatky neumožňuje kvalitné ľavé odbočenie z vedľajšej. Križovatka je už v súčasnosti na hranici dopravnej kapacity a s nárastom intenzity dopravy bude kapacita ako neriadenej križovatky prekročená. V súčasnosti je križovatka bez dopravného značenia a ulica Roľníckej školy sa na ňu napája z nižšej nivelety tak, že rozhľad v križovatke z tejto ulice je veľmi problematický.

KRIŽOVATKA MEDEREČSKÁ – CINTORÍNSKY RAD

Je styková neriadená križovatka. Umožňuje napojenie husto obývanej časti mesta na nadradený komunikačný systém. Táto križovatka je na hranici svojej výkonnosti. Situácia je komplikovaná faktom, že ako neriadená sa spája dvojpruhovú komunikácia so štvorpruhovou. Dominantný odbočujúci smer je odbočenie vľavo z ul. Cintorínsky rad a v čase rannej špičky je toto odbočenie takmer nemožné. Vylúčenie ľavého odbočenia nie je možné, pretože sa jedná o prevládajúci dopravný smer z ulice Cintorínsky rad. Táto problematika úzko súvisí so stykovou križovatkou železničnej ulice s cestou I/63 (ul.Gútsky rad – Mederčská) a sekundárnymi dôsledkami križovatky Petöfiho ulice s touto komunikáciou. Návrh zlepšenia dopravnej situácie podľa ÚGD mesta Komárno spočíva v zriadení koordinovanej sústavy križovatiek Mederešská – Cintorínsky rad, Mederečská – Železničná a existujúcej riadenej križovatky Mederečská - Petöfiho ul.

KRIŽOVATKA RÁKOCZIHO – KOMENSKÉHO

Je svetelne riadená priesečná križovatka, neďaleko novovybudovanej OK. V čase špičiek môže prúd čakajúcich vozidiel na CSS zasahovať do OK.

KRIŽOVATKA ULÍC VNÚTORNÁ OKRUŽNÁ – NOVOZÁMOCKÁ CESTA – TABAKOVÁ ULICA

Je križovatka, kde sa husto obývané mestské štvrte napájajú na nadradený komunikačný systém. V križovatke sú nevyhovujúce rozhľadové podmienky pre vozidlá vychádzajúce na hlavnú cestu z vedľajšej. V tesnej blízkosti je križovatky je umiestnený tiež vjazd a výjazd z parkoviska.

KRIŽOVATKA NA KONCI INTRAVILÁNU – NOVOZÁMOCKÁ CESTA

Je križovatka je umiestnená na konci mosta cez Váh na konci klesania. Z vedľajších komunikácií je zlý rozhľad na vozidlá prichádzajú z mosta. Križovatka navyše nemá vyhovujúce vodorovné dopravné značenie

ZÁHRADNÍCKA ULICA

Je v súčasnosti cestou I. triedy I/64 a zároveň v Komárne plní funkciu centrálneho mestského bulváru s veľkým počtom napojení a odbočení a s vysokou intenzitou automobilovej aj pešej dopravy. Podľa ÚGD mesta Komárno bude výhľadová intenzita dopravy na Záhradníckej ul. viac ako 25 000 vozidiel za deň a počas špičkovej hodiny 1700 vozidiel. V úseku medzi Gazdovskou a Alžbetiným mostom je pre šírkový profil ulice sťažený prechod chodcov, ale ich pohyb je tu veľmi intenzívny. Záhradnícka ulica má špecifický dopravný problém aj z dôvodov obojstranného parkovania, zasahujúceho až do zaraďovacích dopravných pruhov križovatky, čo nie je na ceste I. triedy prípustné.

B.12.2.2 STAV STATICKEJ DOPRAVY

Súčasná situácia v oblasti statickej dopravy sa vyznačuje snahou umožniť návštevníkom a obyvateľom mesta parkovanie v čo najužšom dotyku s centrom mesta. Hustota inštitúcií a obchodov v centrálnej mestskej zóne (CMZ), predovšetkým na pešej zóne, spôsobuje veľký dopyt po parkovacích miestach v jej okolí. Takmer pozdĺž celého dĺžky cesty I. triedy I/64 (Záhradnícka ul.), ktorá tvorí prieťah mestom je umožnené parkovanie vozidiel v priečnom parkovaní, s priamym prístupom parkovacích státí z komunikácie.

Parkovací systém v historickom centre mesta Komárno je postavený na princípoch plateného parkovania osobných motorových vozidiel. Využíva tarifné regulačné nástroje s cieľom zaistiť voľné parkovacie miesta v najviac exponovaných lokalitách. Mestský parkovací systém (MPS) v Komárne používa 2 typy parkovania:

- návštevnícke
- rezidenčné

Lokality pre návštevnícke parkovanie sú cenovo rozdelené do troch tarifných pásiem podľa doby parkovania - krátkodobé, strednodobé a dlhodobé parkovanie.

V centrálnej mestskej zóne je dispozícii cca 1120 parkovacích miest.

V meste nie sú k dispozícii hromadné garáže umiestnené v samostatných objektoch.

Odstavovanie vozidiel obyvateľov je riešené na vyznačených státiach alebo jednoducho pozdĺž komunikácií. V rámci sídlisk sú sústredené odstavné plochy. Plochy pre parkovanie a odstavovanie vozidiel v starších sídliskových obytných súborov boli navrhované pre oveľa nižší stupeň automobilizácie a takmer v žiadnej previazanosti na počet obyvateľov jednotlivých súborov. Z tohto dôvodu sa možnosti pre odstavovanie vozidiel v jednotlivých lokalitách líšia. Celkovo je potreba odstavných státí, tak ako to vyžaduje dnes platná STN pokrytá cca na 70%.

V meste sa ale nachádza veľké množstvo lokalít sústredených individuálnych garáží. Ide o lokality, ktoré vznikli ešte v sedemdesiatych rokoch minulého storočia a ich umiestnenie v rámci mesta a technický stav už v súčasnosti nezodpovedajú požiadavkám na moderné garážovanie vozidiel. Nové lokality bývania majú parkovanie a odstavovanie vozidiel riešené v zmysle nových predpisov a požiadaviek a tak poskytujú dostatok parkovacích a odstavných státí, ktoré sú vyhradené vlastníkom bytov. Rodinné domy v novej zástavbe majú odstavovanie vozidiel riešené v rámci vlastného pozemku, v starej zástavbe, kde sa počítalo s jedným autom pre rodinný dom je odstavovanie druhého vozidla (ak to neumožňuje priestor na pozemku) na komunikácii. Ak ide o obslužné komunikácie C3, tento spôsob nenarušuje premávku na komunikácii.

Celkovo je potreba odstavných státí, tak ako to vyžaduje dnes platná STN pokrytá cca na 70%. Odstavovanie vozidiel obyvateľov je riešené aj v formou sústredených lokalít s individuálnymi garážami, ktoré sa vo veľkom zriaďovali v 70-tych rokoch.

B.12.2.3 STAV VEREJNEJ AUTOBUSOVEJ DOPRAVY

Základný systém prepravy osôb tvorí mestská autobusová doprava (MAD). V súčasnosti sú na území mesta Komárno prevádzkované 4 linky MAD.

- Linka č. 2 (v schéme žltá trasa) Arriva – Kaufland – Sídlisko II, I, III – AS - Nemocnica - Záhradnícka - Vnútorná okružná –Sídlisko V –Hlboká, garáže – Vážsky most - Harčáš
- Linka č. 3 (v schéme modrá trasa) Hadovce – Arriva – Kaufland – Sídlisko II – Letecké pole – AS – nemocnica - Malá jarková - Komenského – Záhradnícka – Vnútorná okružná – Sídlisko IV – Hlboká, garáže
- Linka č. 7 (v schéme zelená trasa) Sídlisko I – sídlisko II - ul. Generála Klapku – Komenského – Záhradnícka - Hotel Európa – Vnútorná okružná
- Linka č. 8 (v schéme červená trasa) Nová Stráž – Arriva – Kaufland – Slovenské lodenice – Sídlisko II, I, VII - Nákupné centrum Lodiar - Hotel Európa – Vnútorná okružná – Sídlisko IV

Schéma B12-9
Schéma linkovania MAD v Komárne

Zdroj: Spracované na základe podkladov poskytnutých MÚ Komárno

Prímestskú dopravu zabezpečuje 16 liniek. Prímestské linky majú zastávky na celom území mesta. Okrem samotnej autobusovej stanice je významným uzlom pre prímestskú dopravu zastávky pri významných závodoch v meste a obchodnom centre Kaufland, kde sú aj prestupy na MAD.

Autobusová stanica sa nachádza v blízkosti železničnej stanice na Košickej ul. Je rozdelená na nástupištia s pozdĺžnym radením autobusov. V blízkosti ja zastávka MAD a peší podchod pod železnicou v spájajúci AS so severnou časťou mesta – Letecké pole.

Situovanie AS neďaleko železničnej stanice je vhodné z hľadiska prestupov ako aj zjednodušenej orientácie návštevníkov mesta V okolí autobusovej stanice sa dá parkovať, ale nejde o vyznačené parkoviská. V blízkosti nie je ani vyznačené stanovište vozidiel taxislužby.

Priestory pre peších – nástupiská, výstupiská, vyústenie hlavného pešieho ťahu od centra mesta je cez Petöfiho ul. a krížom cez frekventovanú Mederečskú ul. Súčasný stav v priestorovo vymedzenom a obmedzenom území nezodpovedá požiadavkám na bezpečný pohyb peších, cestujúcich a ani vozidiel všetkých druhov dopravy.

B.12.2.4 STAV CYKLISTICKEJ DOPRAVY

Komárno aj napriek nesporným predpokladom pre rozvoj cyklistickej dopravy nemá na území mesta vedené žiadne značené súvislé cyklistické trasy, ktoré by nadväzovali na cyklistické trasy širšieho územia. V rámci registrovaných cyklotrás vedú v cez mesto Komárno trasy, ktoré kopírujú riečne hrádze a slúžia predovšetkým pre rekreačné účely. Celková dĺžka cyklotrás v regióne meria viac ako 40 km. Bližšie boli popísané v rámci širších vzťahov. Ide o hlavné trasy:

Trasa 001, Dunajská cyklistická cesta (nem. Donauradweg, maď. Duna menti kerékpárút) je cyklistická cesta po brehoch Dunaja z nemeckého Donaueschingenu cez Rakúsko a Slovensko do maďarskej Budapešti.

Trasa 002, Vážska cyklomagistrála (červená trasa) je jedna z najdlhších cyklotrás na Slovensku.. Vedie popri Váhu po hrádzach a priľahlých komunikáciách z Komárna do Žiliny. Značená je v úseku Piešťany – Žilina.

Budovanie cyklotrás začalo v regióne Pons Danubii len pred niekoľkými rokmi. Rozvíjajú sa mestá na oboch stranách Dunaja, problematike cyklotrás sa venujú ministerstvá oboch štátov.

Celkovo sa postupne plánuje vybudovať 28 kilometrov cyklotrás, z toho 20 kilometrov bude úplne nová výstavba. Už existujúce trasy budú napojené v Radvani nad Dunajom, resp. medzi obcami Moča a Kravany nad Dunajom, kde je už na hrádzi asfaltová cesta.

Mesto Komárno svojimi geografickými a demografickými danosťami a sídelným usporiadaním dáva všetky predpoklady na rozvoj cyklistickej dopravy. Jedná sa nie len o rekreačnú cyklistickú dopravu, ale najmä o dopravu dennú – do práce, do školy, za nákupmi. Cyklistická doprava pritom umožňuje riešiť deficit niektorých dopravných služieb.

Najvýznamnejšie križovatky, kde bol v rámci ÚGD mesta Komárno zistený intenzívny pohyb:

- Križovatka Bratislavská – Hadovská

Hlavný dopravný smer cyklistov je priamy smer po ceste I/63 v smere od Bratislavy a späť. Cyklisti vo väčšine používajú krajnice cesty I. triedy.

- Križovatka Bratislavská – Roľníckej školy

Hlavný dopravný smer cyklistov je priamy smer po ceste I/63 v smere od Bratislavy a späť. Cyklisti vo väčšine používajú krajnice cesty I. triedy.

- Križovatka Mederčská – E.B.Lukáča

Hlavný dopravný smer cyklistov je smer z ulice E. B. Lukáča na Mederčskú do centra a späť. Cyklisti používajú krajnice cesty I. triedy. Veľmi často cyklisti používajú okrem cesty aj chodníky.

- Križovatka Mederčská – Cintorínsky rad

Hlavný dopravný smer cyklistov je smer z ulice Cintorínsky rad na Mederskú von z centra a späť. Cyklisti používajú krajnice cesty I. triedy. Veľmi často cyklisti používajú okrem cesty aj chodníky.

- Križovatka Mederčská – Železničná

Hlavný dopravný smer cyklistov je priamy smer po Mederčskej ulici. Cyklisti používajú krajnice cesty I. triedy. Veľmi často cyklisti používajú okrem cesty aj chodníky.

- Križovatka Mederčská – Petőfiho

Hlavný dopravný smer cyklistov je priamy smer po Mederčskej ulici. Intenzívne využívaný cyklistami je aj priamy smer po Petőfiho ulici. Cyklistická doprava je intenzívna aj na odbočení do Petőfiho do centra. Cyklisti používajú krajnice cesty. Veľmi často cyklisti používajú okrem cesty aj chodníky. Pri prejazde kolíznymi smermi križovatky cyklisti často prechádzajú peši a bicykel vedú.

- Križovatka Mederčská – Rákocziho

Hlavný dopravný smer cyklistov je priamy smer po Mederskej ulici. Cyklistická doprava je intenzívna aj na odbočení do ulice K. T. Zámeryho do centra. Cyklisti používajú krajnice cesty. Veľmi často cyklisti používajú okrem cesty aj chodníky

- Ulica K. T. Zámeryho

Je úzka a aj keď je jednosmerná smerom do centra, tak intenzita automobilovej dopravy je na nej pomerne vysoká.

- Križovatka Rákocziho - Komenského

Hlavný dopravný smer cyklistov je priamy smer po Komenského ulici do centra a späť. Cyklisti používajú krajnice cesty.

- Križovatka Záhradnícka - Gazdovská

Hlavný dopravný smer cyklistov je priamy smer po Záhradníckej ulici. Intenzívne využívaný je aj priamy smer po Gazdovskej a Pohraničnej ulici. Cyklisti používajú krajnice cesty.

- Križovatka Záhradnícka – Alžbetin ostrov

Hlavný dopravný smer cyklistov je priamy smer po Záhradníckej ulici na Alžbetin most a späť. Intenzívne využívaný je aj smer zo Záhradníckej ulice na Alžbetin ostrov.

Cyklistická doprava v Komárne má veľký potenciál a pri ponuke bezpečných cyklotrás bude využívaná v oveľa väčšej miere aj na každodenné cesty. V súčasnosti sú cyklisti nútení používať predovšetkým krajnice ciest – často nevyhovujúce. Veľmi často cyklisti používajú okrem cesty aj chodníky. Pri prejazde kolíznymi smermi križovatky cyklisti radšej prechádzajú peši a bicykel vedú. Vzhľadom na intenzívny, ale málo organizovaný (riadený) pohyb cyklistov v najviac dopravne zaťažených križovatkách, kedy títo často bicykel vzhľadom na komplikovanú situáciu iba vedú je potrebné sa podrobne zaoberať návrhom riešenia cyklistickej dopravy.

B.12.2.5 STAV PEŠEJ DOPRAVY

Podiel pešej dopravy na celkovej deľbe dopravnej práce nie je známy, ale je predpoklad, že ako v ostatných mestách podobnej veľkosti, tvorí vysoký podiel zo všetkých druhov dopravy v meste. Môžeme predpokladať, že význam peších ciest bude neustále stúpať aj pri veľkom rozvoji IAD.

V rámci CMZ mesta existuje pešia zóna, ktorá je ohraničená dopravným značením. Tu sa nachádza historická pešia zóna, turisticky najzaujímavejšia časť mesta Komárno s množstvom architektonicky zaujímavých budov.

Hlavná pešia trasa vedie tiež pozdĺž Záhradníckej u. kde je občianska vybavenosť a najväčšia ponuka služieb, ako aj úrady.

Pešia zóna v meste je vytvorená na Námestí gen. Klapku a na uliciach: Palatínova (po Záhradnícku ul.), Župná – Valchovnícka.

Ako pešia trasa je využívaná aj cesta cez most cez Dunaj do maďarského mesta Komárom.

Systém peších chodníkov je potrebné postupne rozvíjať zapojením dunajského nábrežia do systému pešej zóny na obidvoch stranách Dunaja v Komárne aj v Komárome.

B.12.2.6 STAV ŽELEZNIČNEJ DOPRAVY

V meste Komárno sa nachádzajú 3 železničné trate. Existujú dva druhy číslovania železničných dráh. Jedno predstavuje číslo železničnej trate a druhé číslo trate podľa cestovného poriadku (CP). Územný generel dopravy Nitrianskeho samosprávneho kraja eviduje na území mesta Komárno nasledujúce:

- Trať č. 131 – č. 124 trate podľa CP - Železničná trať Bratislava – Komárno .
- Trať č. 135 – č. 120 trate podľa CP - Železničná trať Nové Zámky – Komárom
- Trať č. 136 – č. 124 trate podľa CP (v súčasnosti nevyužívaná). Železničná trať Komárno – Kolárovo

Železničná stanica Komárno leží na elektrifikovanej trati ŽSR č. 135 (č. 120 CP trate) Nové Zámky - Komárno, ktorá ďalej pokračuje do maďarského Komáromu. V železničnej stanici Komárno začína neelektrifikovaná trať ŽSR č. 131 (č. 124 CP trate) do žst. Bratislava hl. st. a neelektrifikovaná trať ŽSR č. 136 (č. 124 CP trate) do Kolárova, na ktorej je od roku 2006 zastavená doprava.

K stanici Komárno sú pridelené nesamostatné stanice Zlatná na Ostrove, Zemianska Olča, Komárno zriaďovacia stanica, Kolárovo, Chotín a Hurbanovo.

Železničná trať č. 135 (č. 120 CP trate) Nové Zámky – Komárno je vzhľadom na predĺženie do Maďarska traťou medzinárodného významu. Vo výhľade sa uvažuje jej zdvojkoľajnením. V Koncepcii územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) ako nadradenej územnoplánovacej dokumentácii je táto trať zaradená do doplnkovej siete TEN-T (predtým TINA). Táto trať je rovnako zaradená do vybranej siete AGC a AGTC s označením E-C61,

Železničná trať č.131 (č. 124 CP trate) Bratislava – Komárno je zaradená do siete vnútroštátnych železničných tratí.

Železničné priecestia na území mesta sú väčšinou úrovňové a do výhľadu je potrebné uvažovať s ich vhodnejším zabezpečením. Ako úplne nevyhovujúce možno označiť nezabezpečené železničné priecestia označené iba značkou Stop, daj prednosť v jazde. Ide o priecestia v lokalite Nová Stráž a cesta na Vadaš. Dopravná značka nemá reflexnú úpravu a v čase zlej viditeľnosti je priecestie na hlavnej trati č.131 (č. 124 CP trate), ľahko prehliadnuteľné!

Vybavenie železničnej stanice nezodpovedá súčasným potrebám. V okolí železničnej stanice sa dá parkovať, ale nejde o vyznačené parkoviská. V blízkosti nie je ani vyznačené stanovište vozidiel taxislužby. Nedostatkom je absencia oficiálneho parkoviska pri železničnej stanici s priamou nadväznosťou na staničnú budovu. Štandardnou službou by malo byť krátkodobé parkovisko pred budovou železničnej stanice ŽSR pre vlakových pasažierov s batožinami.

B.12.2.7 STAV LETECKEJ DOPRAVY

Mesto Komárno nemá žiadne vlastné letisko. Najbližšie medzinárodné letiská sú:

- Letisko M.R. Štefánika Bratislava (100km),
- Letisko Budapešť Ferihegy (115 km),
- Letisko Viedeň Schwechat (155km)

V severovýchodnej časti riešeného územia zasahuje do mesta Komárno ochranné pásmo letiska Chotín. Jedná sa o ochranné pásmo s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN. Do územia mesta Komárno zasahuje v rozsahu približne 355 m2. Prekážkové roviny je potrebné rešpektovať na zachovanie prevádzkovej spôsobilosti letiska pre letecké práce v poľno-hospodárstve. Viac info v kapitole ochranné pásma a limity v území.

B.12.2.8 STAV VODNEJ DOPRAVY

Rieka Dunaj je súčasťou integrovanej vodnej cesty a tvorí multimodálny koridor VII. Vybudovaním riečnej magistrály Rýn – Mohan – Dunaj v roku 1992 je využívaná od Čierneho mora po Severné more.

Rieka Váh je najvýznamnejšia a najdlhšia slovenská rieka majúca veľký vodohospodársky, energetický a dopravný význam. Svojou geografickou polohou severo-južnou orientáciou, a tým, že v mieste svojho ústia do Dunaja má takmer stredovú polohu na transeurópskej vodnej magistrále Dunaj-Mohan- Rýn, predstavuje významné miesto v európskych dopravných koridoroch. Váh (od Komárna po Žilinu) patrí do základnej siete TEN-T do koridoru Rýn – Dunaj.

V súčasnosti je rieka Váh takmer celá upravená a sú na nej vybudované vodohospodársko - energetické diela, z ktorých iba niektoré majú vybudované zariadenia umožňujúce plavbu lodí. Momentálne je za určitých obmedzujúcich podmienok splavný iba dolný úsek Váhu od Serede po Komárno. Návrh zámeru projektu Vážskej vodnej cesty je koncipovaný tak, že využíva všetky doteraz vybudované vodohospodársko-energetické objekty na celom úseku rieky. Južné napojenie Váhu na Dunaj je mimoriadne významné. Výhľadové splavenie Váhu umožní priamy export výrobkov podnikom ležiacich v blízkosti Vážskej vodnej cesty (napr. SES Tlmače, Duslo, a. s. Šaľa) do záujmových oblastí vodnou dopravou.

Na Slovensku v súčasnosti fungujú tri verejné prístavy nachádzajúce sa na Dunaji. Prístav Komárno je druhý najdôležitejší prístav na Slovensku.

NÁKLADNÝ PRÍSTAV KOMÁRNO

Ide o riečny prístav na Dunaji a na rýnsko-mohansko-dunajskej vodnej ceste. Nachádza sa pred ústím Váhu a skladá sa z dvoch častí, z nákladného a osobného prístavu. Patrí medzi dva medzinárodné prístavy na Slovensku, druhý je prístav v Bratislave.

Je považovaný tiež za východiskový bod „Vážskej vodnej cesty“.

Územie verejného prístavu Komárno je vymedzené na ľavom brehu Dunaja a je členené na západnú a východnú časť. Jeho lokalizácia je čiastočne na brehu rieky, a čiastočne v spoločnom bazéne prístavu a lodenice. Areál prístavu sa rozkladá na ploche viac ako 20 ha, ale na relatívne

úzkom teritóriu v blízkosti centra mesta, obytného sídliska a v tesnej blízkosti národnej kultúrnej pamiatky „Komárňanské fortifikačné opevnenie“ na sútoku riek Dunaja a Váhu v Komárne.

Prístav Komárno je verejným prístavom, ktorý je koncepčne, technologicky a štrukturálne vybudovaný na prekládku hromadných, voľne uložených substrátov. Je typickým prístavom na preklad suchých a sypkých tovarov, vybavený dostatočným počtom žeriavovej techniky, výhodne napojený na železničnú a cestnú sieť.

Po ukončení výstavby vodnej cesty Váh má prístav Komárno perspektívu stať sa dôležitým logistickým strediskom pre tovary smerujúce z Dunaja na Váh a po tejto vodnej ceste ďalej do priemyselných zón stredného a severného Slovenska.

V súčasnej dobe sa dlhodobá vyťaženosť prístavu pohybuje okolo 10 %. Najväčší podiel na výkonoch prístavu má preklad ropných produktov, preklad kovových výrobkov, pevných nerastných palív a prekladom poľnoproduktov. Na vyťaženosť prístavu v Komárne má negatívny vplyv – z dôvodu odčerpávania dovozu a vývozu poľnoproduktov – neďaleký súkromný prístav Kližská Nemá, ktorý bol pôvodne určený ako sklad hmotných rezerv štátu. Negatívny vplyv na prístav Komárno má aj prístav Komárom a Győr- Gönyű.

Napriek nízkemu vyťaženiu je prístav Komárno z geopolitického pohľadu významnou devízou Slovenskej republiky. Najmä jeho využitie ako prístavu, ktorý disponuje zimným prístavom, ho radí medzi významné prístavy na hornom toku Dunaja. Prístav Komárno je rovnako zakotvený v medzinárodných dohodách ako medzinárodný prístav. Význam prístavu Komárno je o to väčší, že sa nachádza na úseku Váhu, ktorý je podľa dohody AGN definovaný ako národná vodná cesta medzinárodného významu. Za predpokladu realizácie zamýšľaného splavnenia Váhu získa prístav Komárno ešte väčší strategický význam.

OSOBNÝ PRÍSTAV KOMÁRNO

Nový osobný prístav prevádzkuje spol. Marina – alt. spol.s.r.o. Sídlo spoločnosti a celý priľahlý areál, vrátane prístavu a tenisových kurtov, sa nachádza na nádhernom Alžbetinom ostrove, v blízkosti sútoku dvoch riek Dunaj a Váh, priamo pri hraniciach s Maďarskom a zároveň neďaleko centra mesta Komárno.

Yacht club – Komárno sa nachádza v športovom prístavisku na konci komárňanského prístavu /2km od ústia Dunaja/. Ponúka strážené parkovanie lodí, dovoz pohonných hmôt a . Ďalej je tu možnosť doplnenia zásob v neďalekých hypermarketoch /cca 600m/.

SLOVENSKÉ LODENICE KOMÁRNO

Prevádzka v Komárne zabezpečovala od roku 1898 výrobu lodí pod dozorom rôznych klasifikačných spoločností, vyrábala zvárané a oceľové komponenty pre stavebné a cestné stroje - podvozkové rámy, výložníky, traverzy, pylóny a výrobu strojárskych komponentov pre rezacie stoly na ekologické spracovanie odpadu. Prevádzka je stále lokalizovaná v historickom meste Komárno, na ľavom brehu Dunaja a má výhodnú polohu v spojení troch významných miest Viedeň – Bratislava – Budapešť. Areál má dobré cestné, železničné a vodné spojenie.

Premiestnenie prístavu do lokality Harčáš má vo svojej záväznej časti Územný plánu veľkého územného celku Nitrianskeho kraja.

Infraštruktúru, technologické zariadenia, budovy a sklady v prístave vlastnia súkromné aj štátne spoločnosti. Bazény a prístavné hrany bazénov sú štátnym majetkom, ktorý spravuje Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. Pozemky sú prenajaté dlhodobo súkromným spoločnostiam (v niektorých prípadoch na 25 – 50 rokov).

B.12.3 NÁVRH DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

PODMIENKY PRE NÁVRH DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

Ppri stanovovaní priorít a cieľov rozvoja obcí v oblasti dopravy je potrebné rešpektovať priority rozvoja dopravnej infraštruktúry a UPN-M Komárno zosúladiť s Programovým vyhlásením vlády SR (2016 - 2020) za oblasť dopravy, Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001 v znení

KURS 2011, Operačným programom Integrovaná infraštruktúra 2014 - 2020, Strategickým plánom rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 a Strategickým plánom rozvoja dopravy SR do roku 2030.

Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou pre spracovanie Územného plánu mesta Komárno je Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja. Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja (ÚPN-R) bol v roku 2015 aktualizovaný v podobe Zmien a doplnkov č. 1, ktoré boli dňa 20. júla 2015 schválené v Zastupiteľstve Nitrianskeho samosprávneho kraja uznesením č. 111/2015 a okrem iného upravujú dopravné napojenie mesta Komárno v polohe Severného obchvatu MČ Komárno v koridore cesty I/63 s prepojením na obec Iža a tiež polohu a dopravné napojenie mesta Komárno na pripravovanú realizáciu štvorpruhovej komunikácie „Komárno - hranica - Nitra - Hlohovec - D1“ (podľa zámeru EIA cesta I/64)

Pre mesto Komárno je platný ÚPN z roku 2005, doplnený viacerými zmenami a doplnkami, ktoré reflektovali na zmeny v meste. Ako posledné boli v apríli 2015 spracované Zmeny a doplnky 12/2015.

Požiadavky na dopravné riešenie nového ÚPN SÚ Komárno boli formulované k dokumente "Územný plán mesta Komárno – Návrh zadania", z decembra 2015.

V zmysle zadania boli stanovené požiadavky na spracovanie návrhu verejného dopravného vybavenia pre jednotlivé druhy dopravy:

CESTNÁ DOPRAVA

- Pri návrhu dopravného systému v meste, sa prihliadalo k riešeniu, ktoré odvedie tranzitnú dopravu z ciest I/63 a I/64 prechádzajúcich cez vnútorné mesto, mimo zastavaného územia mesta.
- Pri návrhu trasy cesty I/64 sa počítalo s realizáciou západného (výstavba sa predpokladá od roku 2018) a východného (výhľadového) mostného prepojenia cez Dunaj do Maďarska.
- Pri návrhu koncepcie cestnej siete boli akceptované požiadavky na rezervovanie územia pre kategórie a funkčné triedy ciest a miestnych komunikácií v zmysle STN 73 6101 a STN 73610 nasledovne:
    - rezervovať koridor preložky cesty I/63(64) – severný obchvat mesta Komárno v kategórii C22,5/80
    - mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest - I. tr. v kat. C 11,5/80, II. tr. v kat. C 9,5/80 a III. triedy III. tr. v kat. C 7,5/70,, v zmysle STN 73 6101
    - v zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest I. tr. vo funkčnej tr. B1 v kat. MZ 14/60 v zmysle STN 73 6110, II. tr. v kat. MZ 12(11,5)/50 vo funkčnej tr.B2, usporiadanie ciest III. tr. v kat. MZ 8,5/50 vo funkčnej tr.B3 v zmysle
    - dopravné napojenia navrhovaných lokalít riešiť systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty a miestne komunikácie vyššieho významu, v súlade s platnými STN a TP.
- Kategórie ciest v intraviláne navrhovať v zmysle platných STN noriem (STN 736101) nasledovne:
    - cesty I. triedy – C11,5/80
    - cesty II. triedy – C9,5/80, 70
    - cesty III. triedy – C7,5/70, 60
- Kategórie miestnych komunikácií navrhovať v zmysle STN 736110/Z2 nasledovne
    - B1 – MZ 14/50(MZ13,5/50)
    - B2 – MZ 8,5/50, MZ 8/40
    - B3 – MZ 8,5/50, MZ 8/40
    - C1 – MO 12/40
    - C2 – MO 8/40
    - C3 – MO 8/40, 30

- D1 – upokojené komunikácie – šírka pruhu ≥3m

- Trasa severného obchvatu mesta Komárno ako aj východné premostenie boli prevzaté Štúdie realizovateľnosti Cesta I/64 Topoľčany – Nitra -Komárno
- Pri riešení komunikačnej siete mesta boli použité návrhy zo spracovaných projektových dokumentácií, ktoré poskytlo mesto Komárno ako podklad. Išlo predovšetkým o detaily riešenia križovatiek, alebo častí uličnej siete, ktoré myli vplyv na rozdelenie dopravy v meste, resp. riešili niektoré z problémových miest na komunikačnej sieti mesta.
- Body navrhovaného dopravného napojenia zakreslené schematicky vo výkrese č. 2 – „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“, bez určenia typu a tvaru križovatky, považovať za lokality, kde je potrebné v nižších stupňoch projektovej dokumentácie zabezpečiť dopravno technické riešenia.
- Tvary mimoúrovňových a/alebo okružných križovatiek navrhovaného dopravného napojenia vykreslené vo výkrese č. 4 –„Výkres verejného dopravného vybavenia“, považovať za odporúčané riešenia, od ktorých sa však možno na základe dopravno-technického zdôvodnenia odkloniť.
- Tvary križivatiek nie su záväzné.

MESTSKÁ A PRÍMESTSKÁ HROMADNÁ DOPRAVA, DIAĽKOVÁ DOPRAVA SAD

- Navrhnuté boli úpravy trás a zariadení verejnej autobusovej dopravy v súvislosti s novou organizáciou dopravy po realizácii úprav cestnej dopravy a v nadväznosti na predpokladaný rozvoj funkčných plôch mesta pri zohľadnení hlavných dopravných prúdov v meste.
- V návrhu verejnej dopravy boli navrhnuté linky a zastávky MAD a vyznačená ich pešia dostupnosť.

CYKLISTICKÁ DOPRAVA

- Pri návrhu cyklistickej a pešej dopravy bola vytvorená vzájomne prepojená sieť, ktorá zabezpečí možnosť plynulého a bezpečného pohybu chodcov a cyklistov najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky,
- Pri návrhu bolo vytvorené prepojenie Dunajskej cyklistickej cesty s cyklistickou cestou v Komárome s prepojením na Vážsku cyklomagistrálu a boli navrhnuté možnosti dobudovania siete mestských cyklotrás v nadväznosti na existujúce trasy a cykloturistické prepojenie mesta Komárno,
- Navrhované cyklotrasy boli rozčlenené podľa ich základných funkcií na mestské a regionálne.
- Boli špecifikované základné princípy odstránenia kolízií navrhovaných cyklotrás s cestnou, dopravou,
- Technické riešenie cyklistických trás musí byť v súlade s TP 085 „Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry“
- Navrhli sa premostenia cyklomostami cez Dunaj, Váh i navrhovaný vodný vstup do prístavného prekladiska.

PEŠIA DOPRAVA

- Navrhnuté bolo rozšírenie pešej zóny o ďalšie plochy, najmä v oblasti centra mesta,
- V oblastiach s prevládajúcou funkciou pešej dopravy bola riešená komplexná dopravná obsluha územia vrátane statickej dopravy, mestskej hromadnej dopravy, zásobovacej dopravy,
- Boli riešené základné princípy odstránenia kolízií jestvujúcich a navrhovaných hlavných peších trás s cestnou,

ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

- Zachované boli jestvujúce objekty a zariadenia ŽSR.
- Novovybudované križovania komunikácií s traťou boli riešené ako mimoúrovňové.
- Existujúce priecestia boli doplnené zabezpečovacími zariadeniami.

STATICKÁ DOPRAVA

- Zhodnotený bol súčasný stav statickej dopravy a nadimenzované nároky na plochy statickej dopravy v zmysle platnej STN.
- Navrhnuté boli parkovacie plochy pre TIR v súlade s návrhom logistického centra Malá Ižа Veľký Harčáš navrhnúť
- Navrhnuté boli lokality pre umiestnenie parkovísk, parkovísk pre bicykle, hromadné garáže a parkovacie domy.

VODNÁ DOPRAVA

- V návrhu bola rešpektovaná základnú sieť TEN-T v oblasti vodnej dopravy, t.j. do výstavby nového prístavu v lokalite Harčáš zachovať činnosti verejného prístavu Komárno a akceptovať prípadné nové aktivity v tomto prístave, ako a v oblasti lodenice.
- V návrhu bola akceptovaná lokalita pre nové Transkontinentálne logistické centrum v priestore Malá Ižа – Veľký Harčáš [8], s cieľom vytvorenia významného celoeurópskeho uzla kombinovanej dopravy s prepojením cestnej, železničnej a lodnej dopravy.
- Preverená bola možnosť lokalizácie osobného prístavu vo východnom cípe Alžbetinho
- ostrova,

CIVILNÉ LETECTVO

- Pri návrhoch boli rešpektované prekážkové roviny Letiska Chotín. V severovýchodnej časti riešeného územia zasahuje do mesta Komárno ochranné pásmo letiska Chotín. Jedná sa o ochranné pásmo s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN. Do územia mesta Komárno zasahuje v rozsahu približne 355 m2. Prekážkové roviny je potrebné rešpektovať na zachovanie prevádzkovej spôsobilosti letiska pre letecké práce v poľnohospodárstve. Viac info v kapitole ochranné pásma a limity v území.

V návrhu boli zohľadnené a rešpektované dokumenty, koncepcie, TP a STN, platné v čase spravovania ÚPN mesta Komárno:

- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR na roky 2014 – 2020,
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra na roky 2014 – 2020,
- Uznesenie vlády č. 223/2013 o Národnej stratégií rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR;
- Vyvážený rozvoj všetkých druhov dopravy s posunom k tým, ktoré sú trvalo udržateľné a šetriace životné prostredie (verejná osobná a nemotorová doprava)
- Návrh statickej dopravy v zmysle STN 73 6110,
- Návrh cyklistických trás v zmysle TP085
- Existujúca a pripravovaná dopravnú infraštruktúru a jej trasovanie,
- Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov
- Výsledky Generelu dopravy mesta Komárno (Pudos Plus, 2009)

Medzi územiami Čerhát (UO 24) a Nová Stráž (UO) je vytvorený priestorový potenciál pre vymedzenie areálu a zariadení nového letiska Komárno. Vzhľadom na zvyšujúcu sa dostupnosť športového a súkromného letectva, ako aj objavujúce sa prototypy lietajúcich automobilov, je potrebné výhľadovo túto plochu rezervovať (vrátane dodržania ochranných a bezpečnostných pásiem) a po preverení s príslušnými úradmi letisko realizovať. Letisko je možné využívať aj na poľnohospodárske účely. Do doby preverenia realizovateľnosti takejto stavby a zapracovania letiska do územného plánu, vrátane záberov pôdy, je táto plocha využiteľná len pre poľnohospodárske účely.

---

[8] Spracovateľom a autorom Urbanistickej štúdie Transkontinentálneho logistického centra - prístav, Komárno, Veľký Harčáš, z r. 2012, ako aj Vizualizácie navrhovaného objemového riešenia Transkontinentálneho logistického centra — prístav, Komárno, Veľký Harčáš, z r. 2012 je ZELINA Architektonická kancelária, spol. s r.o., Bratislava, autor: Ing. arch. Vojtech Zelina, autorizovaný architekt SKA, registračné č. 0345 AA.

KONCEPCIA RIEŠENIA DOPRAVNEJ OBSLUŽNOSTI MESTA

Funkcie mesta, ktoré sú miestne a okresné tvoria základ pre stanovenie zabezpečenia dopravných potrieb jednak bývajúceho obyvateľstva a návštevníkov.

Dopravný systém sa vo všeobecnosti skladá z viacerých subsystémov

- automobilová doprava
- verejná autobusová doprava
- cyklistická doprava
- pešia doprava
- statická doprava
- železničná doprava
- letecká doprava
- vodná doprava

Okresné mesto Komárno je regionálnym centrom, v ktorom sa kumulujú veľké objemy dopravy. Urbanizácia mesta a rozvoj dopravných ciest sú v Komárne limitované umiestnením železničnej trate a riek Dunaj a Váh. Rieka Dunaj tvorí zároveň štátnu hranicu medzi Slovenskou republikou a Maďarskom.

Prepojenie cez rieky Dunaj a Váh sú v súčasnosti umožnené jedným cestným a jedným železničným mostom cez každú z riek.

Základnú komunikačnú sieť mesta tvoria:

- cesty I. triedy I/63, I/64
- cesta II. triedy II/573
- dopravnú sieť mesta dopĺňajú cesty III. triedy: III/1462, III/1463

Základ komunikačnej siete mesta tvoria prieťahy ciest I. a II. triedy, ktoré sú podľa urbanisticko-dopravnej funkcie zaradené do funkčnej triedy B1 (cesta I/63 a I/74) a funkčnej triedy B2 (cesta II/573). Cestná sieť ciest I. triedy je v priamom dotyku s centrom mesta, čo má negatívny vplyv na CMZ. Poloha ciest I/63 a I/64 je z hľadiska dopravného ako aj urbanistického nevyhovujúca a vzhľadom na rastúcu intenzitu dopravy sa čoraz naliehavejšie javí potreba realizovať preložky ciest I/63 a I/64 a vymiestniť tranzitnú a časť zdrojovej a cieľovej dopravy z centra mesta.

Urbanistická štruktúra mesta je vytvorená samostatnými mestskými lokalitami, ktoré sú ohraničené práve bariérami v podobe železnice, vodných tokov a hlavných cestných ťahov, vytvorených cestami I/63 a I/64.

K významnej dopravnej zmene prispeje výstavba nového cestného mosta cez Dunaj, západne od mesta. Táto skutočnosť spôsobí nielen presmerovanie dopravy z existujúceho mosta, ale aj zvýši atraktivitu hraničného priechodu medzi Slovenskou republikou a Maďarskom predovšetkým pre ťažkú nákladnú dopravu, ktorá v súčasnosti nemôže existujúci most využívať.

Dopravný význam existujúcej siete ciest I. triedy I/63 a I/64 sa zmení presmerovaním tranzitnej dopravy na obchvat mesta a nový most/mosty cez Dunaj

Úseky bývalých ciest I. triedy budú preradené do triedy nižšej kategórie alebo do siete miestnych komunikácií. Zníži sa ich funkčná trieda (FT) a uvoľnený dopravný priestor bude poskytnutý pre cyklistickú dopravu a MAD. Zo zmeny v dopravnom využití komunikačnej siete mesta a z vytvorenia novej tranzitnej trasy mimo územie mesta sa vychádzalo pri návrhu koncepcie dopravy. V rámci mesta bude na viacerých komunikáciách možné uplatniť prvky ukľudňovania dopravy a vedenie cyklotrás, čo v súčasnosti neumožňuje ani vysoké dopravné zaťaženie, ani FT komunikácie.

Na základe predpokladu, že tranzitná doprava bude vylúčená z hlavnej osi mesta bola navrhnutá koncepcia riešenia komunikačnej siete mesta, ktorá vychádzala z možnosti, využitia, resp. doplnenia existujúcej komunikačnej siete mesta tak, aby poskytla bezpečný a dopravne vyhovujúci priestor pre obyvateľov a návštevníkov mesta. Boli navrhnuté opatrenia, ktoré riešia problémové lokality v meste.

V meste Komárno sa predpokladá veľký rozvoj bývania, služieb a aktivít, súvisiacich s priemyslom. Prírastok bývania je sústredený do západnej časti mesta, prírastok pracovných príležitostí bude rozptýlený vo viacerých lokalitách na obvode mesta, kde je už existujúce priemyselné zázemia a tiež možnosti pre ďalší rozvoj. Veľký rozvoj sa predpokladá práve v lokalite Harčáš, kde má okrem premiestnenia prístavu vzniknúť aj kontajnerové prekladisko.

Najväčšie zámery týkajúce sa bytovej výstavby sa sústreďujú do severozápadnej časti mesta, do lokality Hadovce, západne do lokality Nová Stráž a na východe do lokality Malá Ižа. Zástavba bude realizovaná formou bytovej a rodinnej zástavby..

Celkovo bude pri nárast v meste Komárno predstavovať:

8988 obyvateľov a 7799 pracovných príležitostí, z toho významnú časť tvoria lokality:

- Hadovce 2553 obyvateľov a 2079 pracovných príležitostí
- Nová Stráž 857 obyvateľov a 585 pracovných príležitostí
- Malá Ižа 2169 obyvateľov a 1467 pracovných príležitostí
- Ďulov Dvor 115 obyvateľov a 1830 pracovných príležitostí
- Veľký Harčáš 12 obyvateľov a 1003 pracovných príležitostí

Realizácia týchto zámerov spôsobí zvýšenie intenzity dopravy vo vzťahu k samotným lokalitám bývania, ale aj v širšom centre. Z tohto dôvodu sa kladie dôraz na vhodné dopravné napojenie nových lokalít na existujúcu sieť, ako aj dobré prepojenie mesta a nových lokalít pomocou MAD a cyklotrás, ako alternatívnej formy dopravy.

Rozvoj sa predpokladá aj v oblasti rekreácie a športu. Pre tieto funkcie sú je stanovené lokality v blízkosti oboch riek Dunaja a Váhu, ako aj v rekreačných lokalitách na severe mesta.

V návrhu dopravného riešenia boli zohľadnené potenciálne kapacity všetkých rozvojových plôch. Koncepcia dopravnej obslužnosti mesta vychádzala z nasledovných hlavných bodov:

- Po preložení ciest I. triedy I/63 a I/64 do novej polohy sa uvoľní hlavná dopravná os od tranzitnej dopravy a bude možné vytvoriť priestor pre zariadenia cyklistickej a verejnej autobusovej dopravy.
- Nová poloha cesty I/64 si vyžiada nové dopravné väzby na komunikačnú sieť mesta a preto bude potrebné posilniť dopravné prepojenia týmto smerom.
- Základ komunikačného systému bude navrhovaný tak aby v cieľovom stave vytvoril ucelený dopravný systém zberných komunikácií, skladajúci sa z hlavných prístupových komunikácií (tangent) a hlavných dopravných prepojení v rámci mestských častí (zberné MK), priečnych prepojení cez železnicu a rieky Váh a Dunaj a čo najväčšej možnosti využitia plánovaného obchvatu mesta. Teno zberný systém bude doplnený sústavou obslužných komunikácií, ktoré umožnia určité obmedzenia a ukľudnenie dopravy.
- Novým prvkom bude zmena funkcie Záhradníckej ul. (súčasnej cesty I/64) v úseku od OK až po most cez Dunaj, ktorá namiesto deliacej funkcie bude plniť úlohu mestskej triedy.
- Vytvorenie územno-technických podmienok na modernizáciu trate Bratislava –Dunajská Streda – Komárno na traťovú rýchlosť 120 km/h, vrátane elektrifikácie a technickej modernizácie. Vyššie využívanie železničnej trate č. 131 si bude vyžadovať jej modernizáciu a rekonštrukciu úrovňových priecestí na mimoúrovňové, resp. zvýšenie ich bezpečnosti pomocou vybavenia vhodným zabezpečovacím zariadením. V súčasnosti sú viaceré priecestia označené iba nevyhovujúcim zvislým dopravným značením. Dôraz treba klásť na novo vytvorené križovania, najmä s preložkami ciest I. triedy, ktoré je potrebné riešiť výhradne ako mimoúrovňové.
- Koncepcia cestnej siete počíta s výrazným zlepšením podmienok pre cyklistickú dopravu a využívanie bicykla ako dopravného prostriedku na každodenné cesty.
- Veľký dôraz sa bude klásť na bezpečné usporiadanie komunikácií a odstránenie kolíznych a nehodových miest. Tu bude ÚPN mesta vychádzať z odporúčaní ÚGD.
- V oblasti vodnej dopravy sa do výhľadu počíta s vymiestnením nákladného prístavu a všetkých činností, ktoré s ním súvisia do novej lokality Harčáš. V polovici roku 2019 má byť ukončená Štúdia realizovateľnosti, ktorá má preveriť vhodnosť navrhovaného

riešenia a efektivitu nového prístavu v novej lokalite. Ide o náročnú a zdĺhavú procedúru, ktorá musí zohľadniť množstvo faktorov a v súčasnosti nie je známe, či výsledok potvrdí vhodnosť navrhovaného zámeru.

V oblasti statickej dopravy je potrebné sprehľadnenie možnosti parkovania a informovanosť o voľných parkovacích kapacitách pomocou informačného systému, ktorý zjednoduší parkovanie vozidiel a zníži počet jázd pri hľadaní parkovacieho miesta.

Po realizácii preložiek ciest I. triedy budú pôvodné cesty I. triedy prekategorizované do kategórie ciest nižšej triedy, alebo ako miestne komunikácie (MK) - resp. podľa zámerov terajšieho správcu SSC.

Nové rozvojové lokality a ich obsluha dotvára ucelený systém komunikácií, ich prepojenie je potrebné zabezpečiť nielen automobilovou, ale aj MAD a cyklistickou dopravou.

Potenciál je aj v obsluhe železničnou dopravou a využitia v súčasnosti neprevádzkovanej trate č. 136 na Kolárovo.

Základné technické normy a technické predpisy, ktoré sa dotýkajú plánovania cestnej infraštruktúry sú:

- STN 73 61 000 Názvoslovie pozemných komunikácií – 01.06. 2003
- STN 73 6101/01 Projektovanie ciest a diaľnic – 01. 07. 2009
- STN 73 6102/O1 Projektovanie križovatiek na pozemných komunikáciách- 01. 01. 2004
- STN 73 6110/Z2 Projektovanie miestnych komunikácií - 01.02.2015
- TP 102 Výpočet kapacít pozemných komunikácií –platnosť od 31. 12. 2015
- TP 085 Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry – platnosť od 01. 11. 2014

Jednotlivé komunikácie boli zaradené do funkčných tried podľa ich dopravného významu. Vychádzalo sa z platných noriem STN 73 6101 a STN 73 6110.

Podľa dopravno-urbanistického riešenia sa miestne komunikácie rozdeľujú do nasledovných funkčných skupín:

- A – rýchlostné s funkciou dopravno-spojovacou (A1, A2, A3) – v návrhu nie sú použité
- B – zberné s funkciou dopravno-obslužnou (B1, B2, B3)
- C- obslužné, s funkciou obslužnou (C1, C2 a C3)
- D – nemotoristické, s funkciou pobytovou
    - D1 – upokojené komunikácie
    - D2 – cyklistické komunikácie
    - D3 komunikácie pre chodcov

Komunikácie A a B tvoria základný komunikačný systém (ZAKOS)

V návrhu komunikačnej siete mesta boli jednotlivé komunikácie zaradené do funkčných tried podľa ich dopravného významu. Vychádzalo sa z platných noriem STN 73 6101 a STN 73 6110, kde prieťahy ciest I. triedy boli zaradené do funkčnej triedy mestských komunikácií B1 cesty II. triedy boli zaradené do funkčnej triedy mestských komunikácií B2 a prieťahy ciest III. triedy boli zaradené do funkčnej triedy mestských komunikácií B2 a B3. Norma miestnych komunikácií umožňuje zaradenie ciest III. triedy s nižšou dopravnou záťažou do novej funkčnej triedy B3, ako aj zaradenie ciest II. triedy do funkčnej triedy B2 s podmienkou, že intenzita dopravy neprekročí prípustnú intenzitu zvolenej kategórie.

V rámci navrhovaného komunikačného systému sa navrhuje preložka cesty I/64 (I/63) mimo územie mesta a odľahčenie územia od tranzitnej dopravy. Zároveň je do výhľadu navrhnuté nové mostné prepojenie na východnej strane mesta so súvisiacim dopravným napojením.

Schéma B12-10
Návrh rozvoja cestnej siete

Schéma B12-11
Návrh rozvoja cyklistickej dopravy

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KOMÁRNO

Schéma č. B12-10

NÁVRH ROZVOJA CESTNEJ SIETE

Severka | Obstarávateľ: Mesto Komárno | Spracovateľ: AUREX spol. s r.o. | Mierka: 1 : 50 000 | Rok: 09/2018

0 0,25 0,5 1 1,5 2 km

Vrbová nad Váhom

Martovce

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Hurbanovo

Kameničná

Čalovec

Svätý Peter

Chotín

k.ú. Komárno

k.ú. Nová Stráž

KOMÁRNO

Zlatná na Ostrove

Komárom

Iža

MAĎARSKO

Cestná sieť - stav

- zberná komunikácia funkčnej triedy B1
- zberná komunikácia funkčnej triedy B2
- zberná komunikácia funkčnej triedy B3
- obslužná komunikácia funkčnej triedy C1
- obslužná komunikácia funkčnej triedy C2
- obslužná komunikácia funkčnej triedy C3
- nespevnená komunikácia
- vnútroareálová účelová komunikácia
- komunikácia s preferenciou pešieho pohybu chodcov

cestná sieť - návrh

- zberná komunikácia funkčnej triedy B1 - návrh
- zberná komunikácia funkčnej triedy B2 - návrh
- zberná komunikácia funkčnej triedy B3 - návrh
- obslužná komunikácia funkčnej triedy C1 - návrh
- obslužná komunikácia funkčnej triedy C2 - návrh
- obslužná komunikácia funkčnej triedy C3 - návrh
- pešia zóna - návrh

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KOMÁRNO

Schéma č. B12-11

NÁVRH ROZVOJA CYKLISTICKEJ DOPRAVY

Severka | Obstarávateľ: Mesto Komárno | Spracovateľ: AUREX spol. s r.o. | Mierka: 1 : 50 000 | Rok: 09/2018

0 0,25 0,5 1 1,5 2 km

B.12.4 NÁVRH RIEŠENIA DOPRAVY

B.12.4.1 CESTNÁ DOPRAVA

Dopravný systém mesta bude pozostávať z vyššie uvedeného obchvatu mesta (preložky ciest I/63 a I/64) a zo sústavy zberných komunikácií, ktoré budú prechádzať cez centrálny bod - MÚK na Bratislavskej ul. Preložky ciest I/63 a I/64 budú zaradené do FT B1.

Navrhované predĺženie Ul. Eötvösa až do MÚK umožní priame napojenie Dunajského nábrežia na Bratislavskú ul. a tým odľahčenie Cintorínskeho radu a preťaženej križovatky na Bratislavskej ul. (jeden z problémových bodov komunikačnej siete). Zberná funkcia sa presunie na Dunajské nábrežie a Cintorínsky rad prejde do kategórie obslužných komunikácií.

Dopravné spojenie stredu mesta s jeho okrajom mesta a vonkajšími smermi bude zabezpečovať sústava tangent:

- Tangenta východ – západ bude vedená po Bratislavskej, Mederečskej a Rákocziho ul. (trasa bývalej cesty I/63). Po znížení FT komunikácie z B1 na B2 poskytuje existujúca 4-pruhová komunikácia dostatočný priestor aj pre zriadenie samostatnej cyklistickej komunikácie.
- Tangenta severozápadná je tvorená cestou II/573 a jej pokračovaním na území mesta – Ul. Roľníckej školy.
- Tangenta juhozápadná bude tvorená cestou preložkou cesty I/64 - novým mostom cez Dunaj (začiatok výstavby v roku 2018).
- Tangenta južná bude tvorená existujúcim mostom cez Dunaj a ako zberná komunikácia sa napojí na Dunajské nábrežie, kde sa doprava rozptýli na východ a západ, do smerov nadväzujúcich zberných komunikácií. Záhradnícka ul. bude slúžiť ako mestský bulvár s vjazdom iba pre IAD a BUS a bude prekategorizovaná do FT C1.
- Tangenta severovýchodná bude po presmerovaní cesty I/64 do trasy obchvatu vedená po Novozámockej ceste (trasa bývalej cesty I/64).

Na tangenty sa budú pripájať zberné komunikácie, ktoré budú tvoriť okruhy okolo jednotlivých mestských súborov a budú doplnené prepojovacími komunikáciami, ktoré budú zabezpečovať dopravne významné prepojenia v rámci mestských častí. Budú vytvorené rekonštrukciami a novými úsekmi miestnych zberných a obslužných komunikácií funkčnej triedy B2 a C1.

Zachovaná bude myšlienka jednotlivých okruhov okolo mestských častí, ktoré sú tak ako dnes tvorené zbernými komunikáciami.

- Okruh okolo centra mesta bude tvorený ulicami;
- Dunajské nábrežie, predĺženie ul. Eötvösa, Bratislavská, Rákocziho, Vnútorná okružná, Tabaková, Hradná, Elektrárenská.
- Okruh Letecké pole bude tvorený ulicami;
- Gen. Klapku, Okružná cesta, K. Kacza a 29. augusta.
- Okruh západnej časti mesta budú tvoriť ulice;
- Hadovská, Prowazekova, Slobody, Družstevná, Budovateľská, E.B. Lukáča, Odborárov napojený na troch miestach na Bratislavskú cestu.

Funkčná trieda uvedených zberných komunikácií v intraviláne mesta je B2 a B3. Celý systém je doplnený komunikáciami nižšej funkčnej triedy (FT) C2 a C3.

Územie mesta, ktoré je rozdelené železnicou, bude prepojené na miestach existujúcich priecestí, pribudne spojenie v predĺžení Vnútornej okružnej v smere na Letecké pole.

Základný komunikačný systém bude tvorený preložkami ciest I. triedy I/63 a I/64, ktoré budú tvoriť zásadnú zmenu v komunikačnom systéme mesta. Z hľadiska dopravného ovplyvnia prerozdelenie a smerovanie dopravy v meste. Z hľadiska stavebného kladú veľké nároky na územie.

Trasa preložky cesty I/64 (obchvatu mesta Komárno) ako aj riešenie križovatiek vychádza zo Štúdie realizovateľnosti: Cesta I/64 Topoľčany – Nitra – Komárno, spracovanej v roku 2017.

B.12.4.1.1 PRELOŽKA CIEST I/63

Preložka cesty I/63 začína pred MČ Nová Stráž, mimoúrovňovo križuje železnicu a pokračuje v súbehu s existujúcou cestou I/63 po križovatku s preložkou cesty I/64 .

V tomto bode sa dostáva do peáže s plánovanou preložkou cesty I/64 – severný obchvat mesta Komárno.

Odtiaľ smeruje v trase podľa návrhu spracovaného v Štúdii realizovateľnosti z roku 2017. Trasa prechádza severným okrajom lokality Hadovce a po prekonaní lokalít prírodného významu a rieky Váh križuje cesty III/1463 a I/64. V MÚK s cestou I/64 sa stáča na juh, kde sa pripája na existujúcu trasu cesty I/63.

B.12.4.1.2 PRELOŽKA CESTY I/64

Preložka cesty I/64 v zmysle platného ÚPN VÚC Nitriansky kraja, vedená v polohe na okraji mesta ako východný obchvat Komárna. Podľa zámeru SSC, je plánovaná ako štvorpruhová, vedená podľa potreby v novom telese. Táto komunikácia bude vytvárať kvalitatívne novú dopravnú os prechádzajúcu od severu na juh s prepojením na maďarskú cestnú sieť. Po výstavbe bude uvedená trasa pravdepodobne prekategorizovaná -výhľadovo sa uvažuje aj zaradenie medzi rýchlostné ťahy.

V rámci Štúdie realizovateľnosti Cesta I/64 Topoľčany – Nitra – Komárno bola uvedená trasa rozpracovaná ako jeden z variantov (červený) a v navrhovanom riešení aj prevzatá do ÚPN mesta Komárno.

V zmysle spracovanej ŠR a zadania SSC je preložka cesty I/64- severný obchvat mesta vedená od západného západné premostenia a v smere západ – východ vedená ako peáž s cestou I/63 až po jej napojenie na existujúcu cestu I/64.

Z tohto dôvodu je cesta I/64 v návrhu ÚPN mesta Komárno – severný obchvat označovaná ako preložka cesty I/63 (I/64) a východný obchvat ako preložka cesty I/64.

B.12.4.1.3 CESTA II/573

Cesta II/573 bude ukončená na obchvate mesta (na preložke cesty I/63,I/64). Cesta je navrhovaná v kategórii C9,5/70 v extraviláne a ako B2 v kategórii MZ 8,5/50 v intraviláne. Po výstavbe obchvatu mesta bude predĺžená v smere na západ až po začiatok preložky I/63, I/64.

B.12.4.1.4 KRIŽOVATKY

Križovatky na preložke ciest I/63 (mimo peážneho úseku s preložkou cesty I/64) sú navrhované mimoúrovňové iba v prípade, že si to vyžaduje výškové vedenie trasy. V peáži s cestou I/64 je tvar križovatiek prevzatý z vyššie citovanej Štúdie realizovateľnosti a sú mimoúrovňové, nakoľko trasa severného obchvatu je navrhovaná ako 4-pruh v kategórii C 22,75/80.

Ostatné križovatky sú navrhované ako úrovňové – odporúčané sú okružné križovatky.

Na preložkách ciest I/63 a I/64 je navrhnutých 9 križovatiek, ktoré zabezpečia napojenie mesta Komárno a časti Nová Stráž na preložku cesty I/63. Zvýši sa tým využiteľnosť obchvatu a maximálne odľahčenie centra mesta. Efektivitu nových križovatiek na cestách prvej triedy je potrebné preukázať dopravným posúdením.

Riešenie križovatiek je v rámci ÚPN orientačné. MÚK sú prevzaté z existujúcich projektových dokumentácií. Definitívne parametre križovatiek budú predmetom príslušnej PD a budú vychádzať z aktuálne údajov o dopravnom zaťažení.

- Preložka I/63 - Križovatka pred Novou Strážou je navrhovaná ako úrovňová styková križovatka preložky cesty I/63 a bývalej cesty I/63 do lokality Nová Stráž.
- Preložka I/63 - Križovatka s novonavrhovanou MK v časti Nová Stráž je navrhovaná ako 3-ramenná OK, s možnosťou rozšírenia na 4-ramennú križovatku. Umožní napojenie novej rozvojovej lokality na obchvat Novej Stráže.
- Preložka I/64 – Križovatka v predĺžení západného mostného prepojenia cez Dunaj a s existujúcou cestou I/63 je mimoúrovňová križovatka. Jej tvar je prevzatý zo Štúdie realizovateľnosti Cesta I/64 Topoľčany – Komárno – Nitra.

- Preložka I/63 a I/64 (peáž) - Križovatka s cestou II/573 je navrhovaná ako mimoúrovňová. Križovatka sa nachádza v blízkosti železničnej trate a vyžaduje mimoúrovňového prekonania železničného telesa. Jej tvar je prevzatý zo Štúdie realizovateľnosti Cesta I/64 Topoľčany – Komárno – Nitra a doplnený o vetvy umožňujúcej výhľadové napojenie obchvatu Novej stráže.
- Preložka I/63 a I/64 (peáž) - Križovatka s MK v lokalite Hadovce nebola riešená v rámci ŠR. Križovatka je v ÚPN navrhovaná ako MÚK. Križovatka umožní napojenie novej priemyselnej lokality priamo na obchvat mesta.
- Preložka I/63 a I/64 (peáž)- Križovatka s existujúcou cestou I/64, je navrhovaná ako mimoúrovňová - prevzatá zo spracovanej ŠR. Z križovatky pokračuje samostatne preložka cesty I/63.
- Preložka I/63 - Križovatka je mimoúrovňová a umožňuje prepojenia preložky cesta I/63 a výhľadového východného prepojenie.
- Preložka I/63 - Križovatka umožňuje napojenie na existujúcu cestu I/63 (nachádza sa mimo riešeného územia ÚPN mesta Komárno).
- Východné prepojenie - Križovatka s existujúcou cestou I/63. prevzatá zo spracovanej ŠR – variant červený.
- Východné prepojenie - Mimoúrovňová trubková križovatka umožní napojenie lokality Harčáš na cestu východné prepojenie.

Preložka cesty I/63(mimo peáže s preložkou cesty I/64) je navrhovaná v kategórii C11,5/80 v extraviláne a ako B1 v kategórii MZ 14/60 v intraviláne. Peáž s preložkou cesty I/64 je navrhovaná v 4 - pruhovom usporiadaní v kategórii C22,75/80.

Opatrenia proti hluku na preložke cesty I/63(I/64) budú realizované vo forme protihlukových stien Ich rozsah bol prevzatý zo spracovanej ŠR. V bezprostrednej blízkosti preložky nie sú navrhované žiadne zámery, ktoré by boli vystavené hlukovej záťaži bez možnosti vytvorenia opatrení na eliminovanie hluku, či už formou protihlukových stien, alebo dostatočne širokými pásmi zelene a pod.

Pôvodná cesta I/63 (v úseku, ktorý bude nahradený obchvatom mesta), bude súčasťou komunikačnej siete mesta a bude prekategorizovaná na cestu nižšej triedy alebo zaradená do siete miestnych komunikácii (MK). Bude tak predstavovať zbernú miestnu komunikáciu B2 v kategórii MZ 8,5/50 a MZ 19/50. Uvoľnený priestor v šírkovom usporiadaní bude využitý pre samostatnú cyklotrasu.

Pôvodnú cesta I/64 v úseku OK – Dunajské nábrežie (Záhradnícka ul.) navrhujeme zaradiť do siete MK ako obslužnú miestnu komunikáciu C1 v kategórii MO 18,5/50. Komunikácia, ktorá je v súčasnosti deliacim prvkom bude plniť funkciu mestského charakteru s prípadnými prvkami ukľudnenia. Záhradnícka ulica plní funkciu centrálneho mestského bulváru s veľkým počtom napojení a odbočení a s vysokou intenzitou automobilovej aj pešej dopravy. Po výstavbe Podľa ÚGD mesta Komárno bude výhľadová intenzita dopravy na Záhradníckej ul. viac ako 25 000 vozidiel za deň a počas špičkovej hodiny 1700 vozidiel. V úseku medzi Gazdovskou a Alžbetiným mostom je pre šírkový profil ulice sťažený prechod chodcov, ale ich pohyb je tu veľmi intenzívny. Záhradnícka ulica má špecifický dopravný problém aj z dôvodov obojstranného parkovania, zasahujúceho až do zaraďovacích dopravných pruhov križovatky, čo nie je na ceste I. triedy prípustné.

Opatrenia proti hluku na preložkách ciest I/63 a I/64 budú realizované vo forme protihlukových stien. Ich rozsah je výsledkom hlukovej štúdie, spracovanej v rámci Štúdie realizovateľnosti v roku 2017 a vyšších stupňov projektovej dokumentácie. V bezprostrednej blízkosti preložky nie sú navrhované žiadne zámery, ktoré by boli vystavené hlukovej záťaži bez možnosti vytvorenia opatrení na eliminovanie hluku. Tieto môžu byť zabezpečené pomocou protihlukových stien, alebo dostatočne širokými pásmi zelene a pod.

Pre účely preverenia hlukovej záťaže odporúčame vypracovanie hlukovej mapy mesta.

B.12.4.1.5 NOVÉ KOMUNIKÁCIE FUNKČNEJ TRIEDY B (MIMO CIEST I/63 A I/64)

- Prepojenie Ul. Dunajské nábrežie cez MÚK na Bratislavskú cestu a vytvorenie spojnice s juhovýchodným okrajom mesta (B3).

B.12.4.1.6 NOVÉ KOMUNIKÁCIE FUNKČNEJ TRIEDY C

- Zmena vo funkčnom využití celého ťahu od železničnej stanice až po súčasný most cez Dunaj – ul. Petofiho, Pohraničná a Záhradnícka a zaradenie do FT C1 ako miestna obslužná komunikácia najvyššieho významu (C1).
- Prepojenie a obsluha rozvojových lokalít východne od Novej Stráže (C2, C3), vrátane novej okružnej križovatky.
- Skvalitnenie prepojenia Novej stráže a časti Vadas (C2), vrátane mimoúrovňového križovania so železnicou a novej okružnej križovatky.
- Prepojenie a obsluha rozvojových lokalít východne od Novej Stráže (C2, C3), vrátane novej okružnej križovatky.
- Obsluha lokality Hadovce (C2, C3) nová obslužná komunikácia od križovatky s ul. Mieru (C2).
- Spojenie nových obytných a priemyselných areálov v západnej časti lokality Hadovce s existujúcou komunikačnou sieťou a obchvatom mesta – skvalitnenie existujúcej cesty(C2)
- Obsluha lokality Nová Osada (C2, C3), vrátane prestavby existujúceho mosta pre peších aj pre účely automobilovej dopravy. Skvalitnenie cestnej siete- náhrada nespevnených povrchov asfaltovými.
- V súvislosti s prepojením Dunajského nábrežia na Bratislavskú cestu, preradenie Cintorínskej ul,, Palatínovej ul. medzi obslužné komunikácie (C2)
- Vytvorenie nového prepojenie pokračovaním Vonkajšej okružnej smerom na Letecké pole (C3)
- Vytvorene, resp., skvalitnenie obsluhy Alžbetínskeho ostrova, vrátane prepojenia ul. Platanová alej a Malodunajské nábrežie na východnom konci ostrova (C2). Skvalitnenie cestnej siete- náhrada nespevnených povrchov asfaltovými.
- Obslužné komunikácie v lokalite Ďulov dvor, Malá Ižа a Harčáš v súvislosti s navrhovaným funkčným využitím územia(C2, C3)

Komunikačnú sieť B a C budú dopĺňať komunikácie (FT) D1, ktoré budú tvoriť obytné ulice s obmedzeným prejazdom dopravy a prvkami ukľudnenia dopravy a budú súčasťou jednotlivých urbanistických štúdii.

V rámci etapizácie výstavby cestnej siete sa predpokladá nasledovná postupnosť:

- Výstavba nového mosta cez Dunaj (plánovaný začiatok výstavby v roku 2017)
- Po sprevádzkovaní nového mosta nastane zvýšenie tranzitnej dopravy na existujúcej ceste I/63, čo si vyžiada ešte pred sprevádzkovaním mosta nasledovne úpravy na existujúcej sieti:
  - predĺženie ul. Eötvösa a prepojenie Dunajského nábrežia na cestu I/63
  - rekonštrukcie križovatiek na ceste I/63 na riadené CSS, aby vyhovovali zvýšeným dopravným nárokom.
- Vylúčenie tranzitnej dopravy výstavbou severného obchvatu mesta (potrebné zrealizovať do roku 2020).
- Modernizácia trate č. 131 a rekonštrukcia úrovňových železničných priecestí.

B.12.4.1.7 EXISTUJÚCA CESTNÁ SIEŤ

Je nutné zlepšenie technického stavu siete obslužných komunikácií, vrátane obnovenia vodorovného a zvislého dopravného značenia.

KRIŽOVATKY

V rámci zhodnotenia súčasného stavu boli stanovené problémové križovatky, ktoré bude potrebné v rámci ÚPN riešiť.

Aj napriek zníženiu dopravného zaťaženia, ktoré vyvolá preložka cesty I/63, bola pozornosť venovaná križovatkám na bývalej ceste I/63 (Bratislavská cesta – Mederešská – Rákocziho), kde boli akceptované návrhy z Územného generelu dopravy.

- Križovatka Bratislavská – Roľníckej školy

Návrh riešenia: Spracovanie projektu novej organizácie dopravy. Odporúčame zriadenie CSS

- Mimoúrovňová križovatka pri Panoráme.

Predĺženie ul. Eötvösa a vytvorenie novej križovatky s ul. Dunajské nábrežie. Návrh riešenia: výstavba v zmysle spracovanej PD.

- Križovatka Mederečská – Cintorínsky rad

Návrh riešenia: Zriadenie koordinovanej sústavy križovatiek Mederečská – Cintorínsky rad, Mederečská – Železničná a existujúcej riadenej križovatky Mederečská - Petőfiho ul. Zníženie intenzity na odbočení vľavo sa dosiahne prepojením s ul. Eötvösa.

- Križovatka ulíc Vnútorná okružná – Novozámocká cesta – Tabaková ulica

Návrh riešenia v prvej etape predstavuje zriadenie svetelnej signalizácie. Ako definitívne riešenie navrhujeme zrušenie odbočení vľavo a využitie mimoúrovňového vedenia cesty v blízkosti vzdušnej strany ochrannej protipovodňovej hrádze Vážskeho Dunaja, cez ktoré by bolo možné uvedené smery realizovať. Využitie mimoúrovňového vedenia je obmedzené na vozidlá do 7,5t.

Prepojenie bude zabezpečené cca 500m dlhou dvojpruhovou cestou MZ 8,0/40 (vrátane cyklotrasy a chodníka) a bude spájať križovatku Vnútorná okružná/Tabaková s križovatkou Vnútorná okružná/Hlboká.

V tejto súvislosti zrealizovať križovatky Vnútorná okružná/Tabaková a križovatku Vnútorná okružná/Hlboká ako okružné.

- Križovatka na konci intravilánu – Novozámocká

Návrh riešenia: Spracovanie projektu okružnej križovatky.

- Križovatka ul. Nová Osada – ul. Mieru, ul. Mieru – Odborárov a ul. Mládeže – Odborárov.

Rekonštrukcia v zmysle spracovanej PD.

- Križovatka bývalej I/63 a I/64

Návrh riešenia: Spracovanie projektu okružnej križovatky.

Ostatné križovatky budú predmetom príslušnej projektovej dokumentácie pri konkrétnom riešení územia a budú vychádzať z aktuálnych údajov o dopravnom zaťažení.

B.12.4.1.8 ŽELEZNIČNÉ PRIECESTIA

Zabezpečenie železničných priecestí na hlavnej trati č. 131 nie je vyhovujúce. Na trati sa predpokladá zvyšovanie intenzity vlakových spojov a tým aj zvyšujúci sa dopravný moment.

Na existujúcich priecestiach je nutné vykonať úpravy na zvýšenie bezpečnosti.

EXISTUJÚCE PRIECESTIA ÚROVŇOVÉ

- existujúce nezabezpečené priecestie na ceste III/1462 nad lokalitou Pavel – návrh: zabezpečenie svetelnou signalizáciou
- existujúce nezabezpečené priecestie v lokalite Nová Stráž, Kostolná ul. – návrh: zabezpečenie svetelnou signalizáciou
- existujúce nezabezpečené priecestie v lokalite Nová Stráž, pokračovanie Dáranyiho ul. – návrh: priecestie zrušiť
- existujúce nezabezpečené priecestie v lokalite Nová Stráž, Komárno ul. – návrh: zriadiť mimoúrovňové priecestí
- existujúce zabezpečené priecestie na Hadovskej ceste – návrh: doplnenie svetelného zabezpečenia
- existujúce zabezpečené priecestie na ul. Mieru – návrh: doplnenie závor
- existujúce zabezpečené priecestie na ul. Mládeže – ponechanie existujúceho stavu

- existujúce zabezpečené priecestie na ceste III/1463 – návrh: doplnenie závor
- existujúce priecestie v predĺžení ul. Eötvösa - ponechanie existujúceho stavu zabezpečenia(zmena komunikácie na FT B3)

EXISTUJÚCE PRIECESTIA MIMOÚROVŇOVÉ

Existujúce podjazdy ani v jednom prípade šírkovo nevyhovujú požadovanej kategórii komunikácie a nevyhovujúce sú aj pre peších (úzke chodníky).

V prípade komunikácií FT B odporúčame (v prípade možnosti) rozšírenie na požadovanú kategóriu.

NAVRHOVANÉ PRIECESTIA

V rámci navrhovanej cestnej siete ciest I. triedy je nutné priecestia na hlavnej trati riešiť mimoúrovňovo.

- Navrhované priecestie na preložke I/63 v Novej Stráži – návrh: mimoúrovňové
- Navrhované priecestie na preložke I/63 v lokalite Nový Dvor – návrh: mimoúrovňové
- Navrhované priecestie na preložke I/64A v predĺžení západného premostenia – návrh: mimoúrovňové
- Navrhované priecestie na preložke I/64A vo východnej časti – návrh: mimoúrovňové
- Nový priecestie na v predĺžení ul. Eötvösa - preložky I/63 v Novej Stráži – návrh: mimoúrovňový

B.12.4.1.9 OBYTNÉ SÚBORY

SÍDLISKO V

je územie s kombinovanou rodinnou a bytovou zástavbou. Uličná sieť je pomerne úzka, pritom blízkosť ŽSR, autobusovej stanice a viacerých podnikateľských aktivít vyvolávajú pomerne intenzívnu automobilovú dopravu aj nákladnú a autobusovú.

Návrh riešenia: Regulované parkovanie, obmedzenie prejazdu nákladnej dopravy.

LETECKÉ POLE

s kombinovanou rodinnou a bytovou zástavbou, kde prevláda zástavba nízkopodlažných rodinných domov. Uličná sieť je úzka. Podnikateľské aktivity v blízkosti vyvolávajú pomerne intenzívnu automobilovú dopravu aj nákladnú.

Návrh riešenia: Obmedzenie prejazdu nákladnej dopravy z ulíc vnútri územia a ich vymiestnenie na zberné komunikácie

SÍDLISKO II.

sa nachádza v dotyku s priemyselnou zónou mesta. Následkom tejto skutočnosti pomerne veľký podiel najmä nákladnej dopravy prechádza v blízkosti obytných domov.

Návrh riešenia: Obmedzenie prejazdu nákladnej dopravy z ulíc vnútri územia a ich vymiestnenie na zberné komunikácie

ULICA SLOBODY A DRUŽSTEVNÁ ULICA

Križovatka ulíc Družstevná a Slobody má zložitú geometriu. Táto skutočnosť komplikuje prejazd a vyvoláva vysoký počet kolízií.

Návrh riešenia: Projekt organizácie dopravy v križovatke, vrátane prvkov pre zvýšenie bezpečnosti.

ALŽBETIN OSTROV – HRANIČNÝ PRIECHOD DO MAĎARSKA

Riešením Alžbetinho ostrova sa zaoberá ÚPN zóny, ktorý podrobne rieši aj problematiku dopravy. V návrhu ÚPN mesta Komárno navrhujeme prepojenie Platanovej aleje a Malodunajského nábrežia (v blízkosti Správy katastra Komárno)

B.12.4.1.10 ZHRNUTIE NÁVRHU CESTNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Rozvoj aktivít na okraji mesta umožní hlavné smerovanie dopravy na obchvat mesta, ale vzťah k centru bude klásť zvýšené nároky na prepojovacie komunikácie – tangenty. Ako bolo vyššie uvedené, pre hlavné napojenie obchvatu sú navrhované zberné komunikácie (B3) a obslužné komunikácie (C2).

Navrhovaný komunikačný systému mesta umožní prerozdelenie dopravy na území mesta tak, aby bolo možné zvládnuť výhľadové dopravné nároky a zachovať aj únosnú dopravnú situáciu. Významný podiel na odľahčení súčasného hlavného dopravného ťahu cez Komárno bude mať preložka ciest I/63 a I/64 – zaradená v intraviláne do FT B1. Jej hlavnou funkciou bude prevzatie dopravy tranzitujúcu cez Bratislavskú a Rákotziho ul. (zo západu na východ), a to hlavne nákladnú dopravu. Zníženie dopravného zaťaženia na prieťahu mestom sa predpokladá v hodnote cca 35% dopravného zaťaženia – údaj zo spracovaného Územného generelu dopravy.

Etapizácia výstavby nových komunikácií sa bude prispôsobovať potrebám rozvoja mesta. Predložená koncepcia komunikačnej siete je zvolená tak, aby navrhované kategórie komunikácií, ako aj križovatky vyhovovať výhľadovým nárokom. Každú novú investíciu bude potrebné preveriť podrobnejšou dopravnou štúdiou, resp. modelovým zaťažením siete.

Nové úseky komunikačnej siete bude potrebné preveriť z hľadiska vplyvu na obyvateľov - preverením záťaže hlukom a emisiami.

V rámci etapizácie výstavby cestnej siete sa predpokladá nasledovná postupnosť:

- Výstavba nového mosta cez Dunaj (plánovaný začiatok výstavby v roku 2017)
- Po sprevádzkovaní nového mosta nastane zvýšenie tranzitnej dopravy na existujúcej ceste I/63, čo si vyžiada ešte pred sprevádzkovaním mosta nasledovne úpravy na existujúcej sieti:
    - predĺženie ul. Eötvösa a prepojenie Dunajského nábrežia na cestu I/63
    - rekonštrukcie križovatiek na ceste I/63 na riadené CSS, aby vyhovovali zvýšeným dopravným nárokom (ul. Roľnicka škola a Veľká Okružná).
- Vylúčenie tranzitnej dopravy výstavbou severného obchvatu mesta (začiatok výstavby okolo roku 2020-2022).
- Modernizácia trate č. 131 a rekonštrukcia úrovňových železničných priecestí.
- Výstavba komunikačnej siete v súvislosti s novými investíciami v oblasti bývania, vybavenosti a priemyslu (priebežne)
- V súlade s výstavbou komunikačnej siete mesta realizovať príslušné križovatky, cyklotrasy a objekty statickej dopravy (priebežne).
- Výstavba východného prepojenia a komunikačnej siete v súvislosti s vymiestnením prístavu do lokality Harčáš.

B.12.4.2 STATICKÁ DOPRAVA

Súčasná situácia v oblasti statickej dopravy sa vyznačuje snahou umožniť návštevníkom a obyvateľom mesta parkovanie v čo najužšom dotyku s centrom mesta. Parkovací systém v historickom centre mesta Komárno je postavený na princípoch plateného parkovania osobných motorových vozidiel. Využíva tarifné regulačné nástroje s cieľom zaistiť voľné parkovacie miesta v najviac exponovaných lokalitách. Mestský parkovací systém (MPS) v Komárne používa 2 typy parkovania:

- návštevnícke
- rezidenčné

Lokality pre návštevnícke parkovanie sú cenovo rozdelené do troch tarifných pásiem podľa doby parkovania občanov a návštevníkov mesta Komárno (krátkodobé, strednodobé a dlhodobé parkovanie).

- Zóny krátkodobého parkovania sú zóny určené na krátkodobé parkovanie v trvaní max. 2 hodín.

- Zóny strednodobého parkovania sú zóny určené na celodenné parkovanie v dobe od 8,00 hod. do 17,00 hod.
- Zóny dlhodobého parkovania sú zóny určené na dlhodobé parkovanie bez časového obmedzenia.

Krátkodobé parkovacie plochy sú na uliciach: Svätoondrejská ulica, Jókaiho ulica, Pohraničná ulica (od Jókaiho ulice po Ulicu františkánov), Ulica františkánov (od Jókaiho ulice po Pohraničnú ulicu), Námestie M. R. Štefánika, Pevnostný rad,

Strednodobé parkovacie plochy sú na uliciach: Dunajské nábrežie, Elektrárenská cesta, Vnútorná okružná, Ulica františkánov (mimo úseku vymedzeného v písm. a)), Thalyho ulica, Pohraničná ulica (mimo vyhradených parkovísk), Záhradnícka ulica, Lehárova ulica, Ul. františkánov (mimo úseku vymedzeného v písm. a), Záhradnícka ulica pred hotelom Európa, Námestie Kossutha vedľa objektu mestskej tržnice.

Dlhodobé parkovacie plochy sú na uliciach: severná časť Námestia Kossutha, Hradná ulica,

Vyhradené parkovacie plochy pre rezidentov sú na uliciach: Lehárova ulica, Tržničné námestie, Záhradnícka ulica, Námestie M. R. Štefánika, Jókaiho ulica, Námestie Kossutha na západnej strane námestia, Letná ulica, Dunajské nábrežie, Ul. J. Husa, Vnútorná okružná, Pohraničná ulica, Kapitánova ulica, Ul. františkánov, Pevnostný rad, časť Thalyho ulice, časť Svätoondrejskej ulice.

Uvedený systém parkovania v historickom jadre zostane zachovaný, v prípade potreby ho možno aplikovať aj na komunikácie v širšom centre.

Okrem uvedených možností parkovania v CMZ sú vyhradené parkovacie plochy pre samosprávu a štátnu správu: Pohraničná ulica (pred OR PZ SR a pred Základnou školou), Nám. gen. Klapku (za bývalou poliklinikou a dlhodobé parkovacie plochy pre autobusy v záchytnom parkovisku Hradná ulice (Pevnosť).

V centrálnej mestskej zóne je dispozícii cca 1120 parkovacích miest.

V rámci CMZ nie je dôvod na vytváranie nových parkovacích plôch. Odporúčame využitie existujúceho potenciálu a tiež zlepšenie prehľadnosti a informovanosti o parkovacích miestach.

V meste nie sú k dispozícii hromadné garáže umiestnené v samostatných objektoch.

Odstavovanie vozidiel obyvateľov je riešené na vyznačených státiach alebo jednoducho pozdĺž komunikácií. V rámci sídlisk sú sústredené odstavné plochy. Plochy pre parkovanie a odstavovanie vozidiel v starších sídliskových obytných súborov boli navrhované pre oveľa nižší stupeň automobilizácie a takmer v žiadnej previazanosti na počet obyvateľov jednotlivých súborov. Z tohto dôvodu je sa možnosti pre odstavovanie vozidiel v jednotlivých lokalitách líšia.

Celkovo je potreba odstavných státí, tak ako to vyžaduje dnes platná STN pokrytá cca na 70%.

V súčasnej dobe stupeň automobilizácie predstavuje hodnotu 1:2,5, čo znamená, že výpočet nárokov na odstavné a parkovacie plochy do výhľadu je potrebné uvažovať pre stupeň automobilizácie 1:2.

V rámci rozvoja mesta sa predpokladajú rozvojové plochy funkčného využitia územia, ktoré jednak zvýšia počet obyvateľov mesta, jednak vytvoria nové objekty služieb a priemyslu, kde bude nutné vytvoriť miesta pre odstavovanie a parkovanie vozidiel.

- Pre výhľadový počet obyvateľov mesta cca 42 000 predstavuje tento nárok na odstavovanie vozidiel počet cca 21 980 miest pre celé mesto.

Rozdelenie plôch statickej dopravy sa delí následne na odstavovanie a parkovanie vozidiel v garážach, sústrednom parkovaní na teréne, parkovaní pozdĺž komunikácií a v hromadných garážach. Parkovanie pozdĺž komunikácií je možné uvažovať na komunikáciách funkčnej triedy C3 a regulované parkovanie na komunikáciách funkčnej triedy C2. Podrobné usporiadanie statickej dopravy býva riešené v dielčich projektových dokumentáciách.

V meste sa ale nachádza veľké množstvo lokalít sústredených individuálnych garáží už v súčasnosti nezodpovedajú požiadavkám na moderné garážovanie vozidiel. Viaceré z týchto garáží slúži inému účelu (dielňa, sklad), ale je predpoklad, že riešia odstavovanie pomerne veľkého objemu vozidiel. Priestory, kde sú umiestnené garáže je potrebné riešiť efektívnejšie.

Výpočet nárokov na parkovanie a odstavovanie vozidiel stanovuje STN 73 6110/Z2 Projektovanie miestnych komunikácií, ktorá vošla do platnosti vo februári 2015. Zmena Z2 predstavuje veľké rozdiely vo výpočte nárokov statickej dopravy oproti pôvodnej metodike. Výpočet nezohľadňuje veľkosť obce, a je viac smerovaný na veľká mestá, kde sa predpokladá vymiestnenie vozidiel z centra a zvýšená ponuka MHD. Je preto potrebné pri výpočte nárokov na statickú dopravu vziať do úvahy dopravnú politiku mesta a zohľadniť, či mesto chce pustiť dopravu do mesta, alebo riešiť ju systémom záchytných parkovísk a doplnkovou MHD.

Nároky na statickú dopravu je potrebné posudzovať individuálne pre jednotlivé funkcie objektov. Pre všetky nové investície a zámery je potrebné zabezpečiť dostatočný počet parkovacích státí v zmysle uvedenej STN. V každom prípade je potrebné pri nových investíciách zaviazať investora k zabezpečeniu potrebného počtu odstavných a parkovacích státí.

Výpočet v zmysle STN 73 6110/Z2 stanovuje nároky na odstavné a parkovacie státia podľa vzťahu:

$$N = 1{,}1\ O_o + 1{,}1 P_o\ .\ k_{mp}\ .\ k_d$$

N celkové nároky statickej dopravy pre jednotlivé objekty
O_o základný počet odstavných státí pri stupni automobilizácie 1 : 2,5 (tab.č. 20)
P_o základný počet parkovacích státí (tab. č. 20)
k_{mp} regulačný koeficient mestskej polohy
k_d. súčiniteľ .deľby prepravnej práce (1,0 = pri deľbe IAD – ostatná doprava 40:60)

Nároky na počet odstavných a parkovacích miest je potrebné stanoviť v zmysle tabuľky 20 STN 736110/Z2 nasledovne:

- Rodinné domy a radová zástavba rodinných domov - 2 státia/dom
- Bytové domy
    - byty do 60m2 (max 2-izbové byty) – 1 státie /byt
    - byty do 90m2 (max 3-izbové byty) – 1,5 státia /byt
    - byty nad 90m2 – 2 státia /byt

Parkovacie miesta pre obchod a služby:1 parkovacie miesto na 20 - 25m^2 predajnej plochy, 1 parkovacie miesto na 4 zamestnancov
Parkovacie miesta pre administratívu:1 parkovacie miesto na 20m^2 kancelárskych plôch, 1 parkovacie miesto na 4 zamestnancov
Parkovacie miesta pre športové plochy: 1 parkovacie miesto na 4 návštevníkov, 1 parkovacie miesto na 7 zamestnancov
Priemyselné podniky: 1 parkovacie miesto na 4 zamestnancov
Zariadenia výroby: 1 parkovacie miesto na 7 návštevníkov, 1 parkovacie miesto na 4 zamestnancov

Nároky na odstavovanie vozidiel vzniknú predovšetkým pri bytových domoch, kde sa predpokladá výstavba 1322 bytových jednotiek – pri maximálnych požiadavkách 2 státia na byt by nárok na statickú dopravu predstavoval + 2644 odstavných státí v rámci celého mesta.

Je predpoklad, že rodinné domy budú mať odstavovanie vozidiel riešené v rámci vlastných pozemkov.

Priamo CMZ sa predpokladá nárast cca 240- 460 bytových jednotiek v bytových domoch. Odstavné miesta je potrebné realizovať vo väčšine v rámci hromadných garáží (najlepšie pod objektom) a čiastočne na voľných plochách v blízkosti objektov. Nárast pracovných príležitostí predstavuje cca 600, čo si tiež vyžiada zvýšené nároky na parkovacie miesta – rovnako v rámci vlastných pozemkov.

Ostatné zámery sú plánované v častiach mesta, kde je možnosť vytvoriť dostatok odstavných a parkovacích státí.

Uvedené čísla dávajú základnú orientáciu v bilancii nárokov statickej dopravy. Bilanciu je potrebné doplniť potrebou parkovacích plôch pre vybavenosť, športové zariadenia a priemysel. Táto sa stanovuje na základe vyššie uvedeného postupu a je vypočítaná z plochy jednotlivých zariadení, čo je len orientačný údaj. Pre podrobný výpočet nie sú v rámci ÚPN k dispozícii potrebné vstupné údaje. Rovnako údaje pre obchod a služby majú veľmi premenlivý charakter. Pri rozmiestňovaní zariadení najmä obchodu a služieb treba požadovať zabezpečenie dostatočného počtu parkovacích miest. Predpokladá sa, že zabezpečenie parkovacích státí pre priemyselné obvody sa rieši na ich vlastných pozemkoch.

- Deficit nárokov na odstavovanie a parkovanie vozidiel pre výhľadový stupeň motorizácie prvom rade riešiť organizovaním odstavovania vozidiel v uličnom priestore parkovaním na komunikáciách funkčnej triedy C2 a C3.
- Zároveň je potrebné dodržiavať pri novej výstavbe a vytváraní nových funkčných plôch podmienku budovania odstavných a parkovacích miest mimo uličného priestoru na vlastných pozemkoch respektíve zabezpečovať mimoúrovňové parkovanie.
- V prípade mesta Komárno nie je situácia s parkovaním kritická. Riešenie statickej dopravy nemusí byť zamerané na výstavbu parkovacích garáží, ale vyžaduje hlavne dôsledné vyznačenie parkovacích miest a vhodný informačný systém.
- V rámci riešenia CMZ je potrebné využiť existujúce plochy. Veľký potenciál je v ploche na východe CMZ pred pevnostným opevnením a v rámci Dunajského nábrežia aj v priestoroch plánovanej občianskej vybavenosti.
- Odporúčame prehodnotiť jednotlivé lokality a v prípade možnosti nahradiť pôvodné garáže hromadnými garážami v nových objektoch. Okrem estetického hľadiska je týmto spôsobom možné výrazne zvýšiť kapacitu pre odstavovanie vozidiel obyvateľov.

ORIENTAČNÝ A INFORMAČNÝ SYSTÉM STATICKEJ DOPRAVY, REGULÁCIA PARKOVANIA

Dobré fungovanie a optimálne využitie parkovacích plôch je podmienené informovanosťou užívateľa o možnostiach parkovania, podmienkach a prístupe k plochám sústredeného parkovania. Preto je potrebné vybudovať jednotný informačný systém na základe ktorého si užívateľ zvolí vhodné riešenie. Základnou informáciou bude, či sa jedná o platené parkovisko, (krátkodobé parkovanie, alebo dlhodobé parkovanie), alebo parkovaciu plochu bez poplatku (dlhodobé parkovanie) vo väčšej vzdialenosti od cieľa.

Hlavným prvkom návrhu informačného systému statickej dopravy budú informačné tabule na komunikáciách tvoriacich nosný dopravný systém mesta pred odbočeniami k dôležitým parkovacím plochám.

Z dôvodu informovanosti užívateľov by mala byť na hlavnom pešom prístupe k parkovacím plochám osadená informačná tabuľa s mapou mesta, vlastnou polohou a vyznačenými parkoviskami.

Informácie o možnostiach parkovania je možné riešiť vhodnou aplikáciou, prístupnou cez mobilný telefón.

Odporúčame vypracovať samostatný projekt parkovacej politiky mesta, ktorý vznikne na základe podrobného monitoringu parkovania a odstavovania vozidiel na území mesta.

B.12.4.3 VEREJNÁ AUTOBUSOVÁ DOPRAVA (MESTSKÁ A PRÍMESTSKÁ)

Cestná hromadná doprava v meste a spádovom území je prevádzkovaná autobusmi. Základný systém prepravy osôb tvorí mestská autobusová doprava (MAD). Prímestské linky majú zastávky na celom území mesta. Okrem samotnej autobusovej stanice je významným uzlom pre prímestskú dopravu zastávky pri významných závodoch v meste a obchodných centrách, kde sú aj prestupy na MAD.

B.12.4.3.1 MESTSKÁ AUTOBUSOVÁ DOPRAVA (MAD)

Návrh linkovania MAD vychádza z existujúceho stavu a je doplnený o obsluhu rozvojových častí mesta.

Pre výhľadové obdobie sa uvažuje s vyšším využívaním MAD a preto je potrebné, aby návrh linkového vedenia trás MAD pokrýval celé územie mesta. V súčasnej dobe zabezpečujú obsluhu mesta 4 linky mestskej autobusovej dopravy (2, 3, 7 a 8).

Spojenie Komárna s maďarským mestom Komárom zabezpečuje linka 228. Premáva z autobusovej stanice 7x za deň. Tieto linky budú zachované aj do výhľadu a budú rozšírené do rozvojových lokalít mesta, aby bola zabezpečená celková obslužnosť územia.

Riešenie MAD do výhľadu je zamerané na modernizáciu vozového parku a prechodu na ekologicky prijateľnejšie vozidlá a na vybavenie zastávok HD po technickej, ale aj po informačnej

stránke. Samotná prevádzka liniek MAD bude orientovaná aj na výber vhodných prestupových uzlov medzi MAD a PAD, ktoré by v kombinácii s pravidelnými intervalmi liniek, umožnili optimálne využitie liniek. Zavedenie pravidelných intervalov liniek zvýši komfort a prehľadnosť systému MAD najmä pre návštevníkov mesta. Návrh počíta aj s cezhraničnými autobusovými linkami, ktoré by mali trasu vedenú aj do susedného mesta Komárom.

Navrhnuté cezhraničné linky by zabezpečili spojenie mesta Komárno a Komárom kam veľa obyvateľov dochádza do práce alebo za službami. Linková doprava by bola vedená aj po novom moste cez Dunaj a spájala by Komárno s priemyselným parkom. Starý most by bol využitý linkou, ktorá by spájala pevnostný systém oboch miest a premávala by hlavne cez víkend.

Spojenie by malo byť s centrom mesta, priemyselným parkom na západe a navrhujeme aj rekreačnú linku, spájajúcu pevnostný systém na oboch stranách Dunaja.

Trasy liniek boli navrhnuté tak, aby boli obslúžené kľúčové zastávky v meste. Návrh liniek, ktoré by obsluhovali mesto v pravidelných intervaloch, s možnosťou vzájomných prestupov:

- Linka č. 1 Arriva – Kaufland – Sídlisko II, I, III – AS - Nemocnica - Záhradnícka - Vnútorná okružná –Sídlisko V –Hlboká, garáže
- Linka č. 2 Nová Stráž/Arriva – Kaufland –AS - Nemocnica –Rákotziho – Vážsky most – Harčáš/Ďulov Dvor
- Linka č. 3 Hadovce – Kaufland - Bratislavská – Eötvösa - Nákupné centrum Lodiar – Záhradnícka - Vnútorná Okružná - Sídlisko V –Hlboká, garáže
- Linka č. 4 Nová Stráž/ Arriva – Kaufland – Slobody - Sídlisko II, VII - AS – nemocnica - Hotel Európa – Vnútorná okružná – Parkovisko Hradná
- Linka č. 5 Hadovce(nové sídlisko)– Sídlisko II – Dunajské nábrežie - Vnútorná okružná - parkovisko Hradná
- Linka č. 6 Hadovce(nové sídlisko) – Letecké pole – AS – nemocnica - Malá jarková - Komenského – Záhradnícka – Eötvösa
- Linka č. 7 Nová Osada/Hadovce(nové sídlisko) – Budovateľská - Kaufland
- Linka č. 8 Sídlisko II – Gen. Klapku - AS – nemocnica

Linky spájajúce mestá Komárno a Komárom (je nutná dohoda s maďarskou stranou):

- Linka č. 101 – AS Komárno – Petofiho – Záhradnícka - starý most cez Dunaj – TESCO Komárom - AS Komárom (v súčasnosti linka 228)
- Linka č. 102 AS – nemocnica – Mederečská – Záhradnícka – starý most cez Dunaj – Ipary park Komárom
- Linka č. 103 Ipary park Komárom – nový most cez Dunaj – Kaufland – Slovenské lodenice – Sídlisko II, I, VII - Nákupné centrum Lodiar - Hotel Európa – Vnútorná okružná – Sídlisko IV
- Linka č. 104 – Parkovisko pred pevnosťou, Hradná - Vnútorná okružná – Dunajské nábrežie – starý most - Gyor ut. – pevnosť Komárom (víkendová linka)
- Nočná linka - Centrum mesta - AS - obytné súbory mesta

Nové obratištia pre MAD sú navrhnuté na ul. Eötvösa, pri parkovisku na Hradnej ul. a pri nemocnici.

Dve nové zastávky pribudnú na Dunajskom nábreží, kde bude nová trasa MAD.

Nakoľko organizácia cestnej hromadnej dopravy je charakterizované vysokou flexibilnosťou, je možné štruktúru liniek upravovať podľa aktuálnych potrieb.

Hlavné okruhy návrhu:

- Zaviesť pravidelné intervaly liniek MAD
- zaviesť informačný systém na kľúčových zastávkach MAD a prestupových uzloch.
- Zaviesť jednotný a zrozumiteľný tarifný systém spoplatnenia verejnej dopravy.
- V rámci ÚPN mesta je navrhnutá základná idea obsluhy územia s rozmiestnením zastávok MAD. Navrhujeme spracovanie štúdie optimalizácie vedenia liniek MAD na základe aktuálnych potrieb jednotlivých lokalít.

B.12.4.3.2 PRÍMESTSKÁ AUTOBUSOVÁ DOPRAVA

Prímestskú dopravu zabezpečuje v súčasnosti 16 liniek.

Prímestské linky majú zastávky na celom území mesta. Okrem samotnej autobusovej stanice sú významným uzlom pre prímestskú dopravu zastávky pri väčších závodoch v meste a obchodnom centre Kaufland, kde sú aj prestupy na MAD.

Autobusová stanica sa nachádza v blízkosti železničnej stanice na Košickej ul. Je rozdelená na nástupištia s pozdĺžnym radením autobusov. V blízkosti ja zastávka MAD a peší podchod pod železnicou v spájajúci AS so severnou časťou mesta – Letecké pole.

Existujúca autobusová stanica sa nachádza v blízkosti železničnej stanice na Košickej ul. Situovanie AS neďaleko železničnej stanice je vhodné z hľadiska prestupov ako aj zjednodušenej orientácie návštevníkov mesta. V okolí autobusovej stanice dá parkovať, ale chýbajú vyznačené parkoviská. V blízkosti nie je ani vyznačené stanovište vozidiel taxislužby. Priestory pre peších – nástupiská, výstupiská, vyústenie hlavného pešieho ťahu od centra mesta je cez Petöfiho ul. a krížom cez frekventovanú Mederečskú ul.

Autobusová stanica nemá vlastnú výpravnú budovu. Súčasný stav v priestorovo vymedzenom a obmedzenom území nezodpovedá požiadavkám na bezpečný pohyb peších, cestujúcich a ani vozidiel všetkých druhov dopravy

Naopak prínosom je pešie prepojenie z Lokality Letecké pole podchodom pod železničným telesom.

Súčasný stav v priestorovo vymedzenom a obmedzenom území nezodpovedá požiadavkám na bezpečný pohyb peších, cestujúcich a ani vozidiel verejnej dopravy.

V návrhu sú ponechané rovnaké trasy pre prímestskú autobusovú dopravu ako v súčasnosti.

Smerovanie liniek prímestskej autobusovej dopravy musí zabezpečovať dopravu z hlavných dopravných smerov.

HLAVNÉ OKRUHY NÁVRHU VEREJNEJ AUTOBUSOVEJ DOPRAVY

Navrhujeme spracovanie projektu novej organizácie dopravy, vrátane zriadenia bezpečného priechodu pre peších (napr. pomocou lávky z Petöfiho ul.), ktorý zároveň prekoná výškový rozdiel medzi stanicami a umožní aj bezpečné napojenie nástupíšť AS. Celý priestor musí byť prispôsobený aj pre imobilných cestujúcich.

- Zriadiť prestupový uzol medzi všetkými dopravnými módmi, vybavený informačným systémom.
- Zriadiť vyznačené parkovisko vyhradené pre klientov AS.
- Zriadiť stanovište taxi služby.

Ako hlavné prestupové uzly medzi MAD a prímestskou autobusovou dopravou navrhujeme:

- zastávka Nová stráž (prestup zo železnice na autobus)
- zastávka Kaufland
- autobusová a železničná stanica
- zastávka Hadovská (v prípade znovu obnovenia železničnej trate č. 136)

Uvedené riešenie si vyžaduje:

- Jednotný špičkový interval
- Zavedenie integrovanej dopravy – možnosť využívať prímestskú dopravu v rámci mesta
- Prestupné časové lístky

Okrem MAD prevádzkovanej v denných hodinách zaviesť v meste aj nočnú linku, ktorá by spájala centrum s obytnými časťami mesta.

Pre MAD navrhujeme zaviesť 2 hlavné typy autobusov

- klasický autobus s obsadenosťou cca 70 osôb, ktorý pri intervale 20min. prepraví 210 osôb/h
- mini, alebo midibus s obsadenosťou 30 – 40 osôb, ktorý pri intervale 20 min. prepraví 90 - 120 osôb/h Uvedené typy autobusov sa používajú vo viacerých mestách na Slovensku a obsluhujú menej zaťažené linky.

Konkrétny návrh liniek MAD musí vychádzať z podrobnej analýzy prepravných vzťahov na území mesta a býva predmetom samostatnej štúdie.

B.12.4.4 ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

Železničná stanica (ŽST) Komárno je umiestnená v blízkosti AS a vzťahujú sa na ňu návrhy, ktoré boli uvedené v časti verejná autobusová doprava. Výhoda blízkosti oboch staníc je potlačená nevhodným peším prepojením oboch staníc (úplne nevyhovujúca pre imobilných cestujúcich) a nevyhovujúcimi parkovacími plochami pre cestujúcich, resp. doprovodné osoby v blízkosti železničnej stanice .

Nutnosťou je vzájomné prepojenie oboch uzlov verejnej dopravy a jej sprístupnenie pre príjazd a krátkodobé parkovanie IAD.

TRAŤ Č. 131 - Č. 124 TRATE PODĽA CP

Modernizácia hlavnej trate č. 131 (124) by mala zahŕňať komplexnú rekonštrukciu traťového telesa na rýchlosť 120km/h, ktorá je v súčasnosti realizovaná po Dunajskú Stredu.

Je potrebné zrealizovať modernizáciu objektov železničnej stanice. Zvýšenie komfortu pre cestujúcich je jedným z krokov, ktoré prispejú k vyššiemu využívaniu železničnej dopravy.

(Vstupom dopravcu RegioJet a skvalitnením vlakových služieb sa medzi rokom 2014 a 2015 zvýšila preprava osôb o takmer 24%.)

TRAŤ Č. 135 - Č. 120 TRATE PODĽA CP

Železničná trať č. 135 (120) Nové Zámky – Komárno, ktorá je vzhľadom na jej predĺženie do Maďarska traťou medzinárodného významu sa bude do výhľadu zvojkoľajňovať V súčasnosti slúži najmä na prímestskú a nákladnú dopravu. Trať je zaradená do siete AGTC a AGC,

TRAŤ Č. 136 - Č. 124 TRATE PODĽA CP

Zrušenú železničnú trať 136 (124 CP) do Kolárova navrhujeme využiť alternatívne:

- Preveriť možnosť obnovenia železničnej trate ako prímestskej železnice
- V prípade, že nie je záujem o obnovenie trate, využiť priestor železničného telesa pre cyklotrasu v súbehu s cestou II/573.

Hlavné okruhy návrhu železničnej dopravy:

- Rovnako ako pri AS, navrhujeme spracovanie projektu novej organizácie dopravy celého predstaničného priestoru, vrátane zriadenia bezpečného priechodu pre peších (napr. pomocou lávky z Petofiho ul.), ktorý zároveň prekoná výškový rozdiel medzi stanicami a umožní aj bezpečné napojenie nástupíšť železničnej aj AS. Celý priestor musí byť prispôsobený aj pre imobilných cestujúcich.
- Zriadiť parkovacie státia pre klientov železničnej stanice, ktoré by umožnili vjazd IAD čo najbližšie k výpravnej budove.

- Plánovanú modernizácia trate č. 131 (124) na rýchlosť 120km/h je potrebné zabezpečiť do roku 2020.
- Pre trať 135 (120) zachovať územnú rezervu pre jej zdvojkoľajnenie.
- Zabezpečiť územnú rezervu pre zapojenie vlečkového systému pre rozvojové priemyselné lokality a nový prístav v lokalite Harčáš zo zriaďovacej stanice Ďulov Dvor.
- Zvážiť obnovenie trate č. 136 (124) ako prímestskej železnice alebo využitie telesa železnice pre plne vybavenú cyklotrasu.

ŽELEZNIČNÉ PRIECESTIA

Návrh riešenia križovania železničných tratí s cestnou sieťou bol podrobne popísaný v časti cestná doprava. Pre všetky železničné priecestia je navrhnuté zriadenie zabezpečovacieho zariadenia na priecestiach, resp. mimoúrovňové riešenie .

B.12.4.5 PEŠIA DOPRAVA

Pešia doprava tvorí najvyšší podiel zo všetkých druhov dopravy v meste.

V rámci CMZ mesta existuje pešia zóna, ktorá je ohraničená dopravným značením. Tu sa nachádza historická pešia zóna, turisticky najzaujímavejšia časť mesta Komárno s množstvom architektonicky zaujímavých budov.

Hlavná pešia trasa vedie tiež pozdĺž Záhradníckej u. kde je občianska vybavenosť a najväčšia ponuka služieb, ako aj úrady.

Pešia zóna v meste je vytvorená na Námestí gen. Klapku a na uliciach: Palatínova (po Záhradnícku ul.), Župná – Valchovnícka.

Ako pešia trasa je využívaná aj cesta cez most cez Dunaj, do maďarského mesta Komárom.

Systém peších chodníkov je potrebné postupne rozvíjať zapojením dunajského nábrežia do systému pešej zóny na obidvoch stranách Dunaja v Komárne aj v Komárome.

Návrh predpokladá rozšírenie pešej zóny až o Pohraničnú ul.

Peším spojením cez rieku Dunaj je hraničný most v pokračovaní na Lehárovej ul. a most cez Váh na Novozámockej ceste. Pešie prepojenie na východný cíp Alžbetínskeho ostrova má nová pešia lávka (v zmysle ÚPN zóny Alžbetísky ostrov). Významné pešie ťahy vzniknú v súvislosti s otvorením dunajského nábrežia pre verejnosť a vytvorením dunajskej promenády. Pešie trasy budú vedené aj pozdĺž pevnostného systému mesta. Okrem lokalít v blízkosti centra mesta významný peší ťah vedie k nemocnici a zo železničnej a autobusovej stanice do centra mesta.

Najviac je pešia doprava zastúpená v centre mesta , kde vytvára stabilné pešie ťahy k jednotlivým cieľom (budova MÚ a ostatných úradov, pošta, banky, obchodná sieť, kostol,...). Nárazovo sú vytvárané pešie prúdy k zastávkam prímestskej autobusovej dopravy v čase dochádzky do zamestnania a do škôl. Ulice sú poväčšine lemované chodníkmi šírky cca 1,50 - 2,00 m a príležitostne aj zeleným pásom doplneným alejou vzrastlých stromov. Šírkové dimenzie existujúcich chodníkov pre peších je potrebné v ďalších stupňoch projektovej prípravy prehodnotiť z hľadiska ich priepustnosti a prípadne dobudovať hlavne v kontexte na navrhované kategórie riešeného komunikačného systému. Veľmi významným peším prepojením je spojnica historického jadra mesta s rekonštruovanou baštou pevnostného systému na juhovýchode mesta. Vylúčením časti dopravy zo Záhradníckej ul. a vytvorenia mestskej triedy môže vzniknúť veľmi atraktívny peší ťah medzi železničnou stanicou a centrom mesta v trase stanica – Petofiho – Záhradnícka – historické centrum v dĺžke cca 1,5km. Na uvedenej trase je plánovaná aj cyklotrasa. Prechody cez frekventovanejšie križovatky a komunikácie sú zabezpečené CSS,

V prípade potreby odporúčame pri ostatných frekventovaných priechodoch zriadenie tlačidlových priechodov pre peších a cyklistov.

V prípade zriaďovania ostrovčekov pre peších, je potrebné pamätať na ich dostatočnú šírku a počet osôb, ktorí musia mať na čakanie dostatočne veľký a bezpečný priestor.

Hlavné okruhy návrhu pešej dopravy:

- Rozšírenie pešej zóny a zahrnutie Záhradníckej ul. do hlavného pešieho ťahu
- Prepojenie historického jadra s pešou promenádou na nábreží (po premiestnení prístavu do novej lokality)
- Oddelenie pešej a cyklistickej dopravy na frekventovaných ťahoch.
- Tlačidlové priechody pre peších a cyklistov odporúčame na priechodoch:
    - V lokalite Nová stráž (napr. pri zastávke MAD), kde je možnosť po zmene funkčnej triedy cesty využiť aj prvky na spomalenie dopravy, resp. iné bezpečnostné ul.
    - Bratislavská cesta - priechody v blízkosti nákupných centier
- Výber pre zriadenie ostrovčekov pre peších je potrebné stanoviť na základe intenzity dopravy, intenzity pohybu chodcov a šírky komunikácie.
- Lávka pre peších na východný cíp Alžbetinho ostrova.

B.12.4.6 CYKLISTICKÁ DOPRAVA

Vláda Slovenskej republiky na svojom zasadnutí dňa 7. mája 2013 uznesením č. 223 schválila návrh Národnej stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike. Schválením stratégie a jej uplatnením v praxi sa nastavili systémové kroky postupného uplatňovania aktivít cyklistov v širokom rozsahu tak, ako je to zvykom v ostatných vyspelých krajinách.

Víziou Cyklostratégie je:

- Uznanie cyklistickej dopravy ako rovnocenného druhu dopravy a jej integrácia s ostatnými druhmi dopravy, ako aj zlepšenie vnímania cyklistov ako plnohodnotných účastníkov cestnej premávky v súlade so záujmom o trvalo udržateľný rozvoj mobility a o zvyšovanie celkovej kvality života obyvateľstva.
- Výrazné posilnenie cykloturistiky ako dôležitého segmentu cestovného ruchu s veľkým potenciálom najmä pre vidiecke oblasti, ich rozvoj, zvýšenie konkurencieschopnosti a zamestnanosti.

Základné technické normy a technický predpis, ktoré dotýkajúce sa plánovania, výstavby a značenia cyklistickej infraštruktúry.

- STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií
- STN 01 8028 Cykloturistické značenie - vydané 1. 4. 2015
- TP 085 Technické podmienky pre navrhovanie cyklistickej infraštruktúry – platnosť od 1. 11. 2014

Komárno a jeho okolie má predpoklady pre rozvoj cyklistiky. Mesto sa nachádza v rovinatom teréne. Tým sú dané predpoklady pre používanie bicykla na bežné jazdy obyvateľov do zamestnania, do školy, za službami, dochádzka na športovisko a pod. (tzv. dopravná funkcia). Bicykel je na tieto účely v meste často využívaným dopravným prostriedkom. Výnimkou je len zimné obdobie. Nenáročný terén na území mesta je vhodnou základnou úrovňou aj pre druhú skupinu cyklistov a to pre rekreačných cykloturistov. V rovinatom území pri rekreačnom zázemí rieky Váh a Dunaj je možné vytvoriť ľahšie trasy pre menej zdatných cyklistov. V prípade mesta Komárno môžu cyklistické trasy poskytovať aj novú formu prehliadky mesta a jeho historického centra.

Hlavnú kostru siete cyklotrás tvorí medzinárodná Podunajská cyklomagistrála vedúca pozdĺž Dunaja, zväčša po hrádzi. Z tejto trasy v Komárne odbočuje Vážska cyklomagistrála (smerom na Kolárovo, Šaľu a Kráľovú nad Váhom) a Ponitrianska cyklomagistrála (smerom na Nové Zámky, Nitru, Zlaté Moravce a Topoľčianky), kde nadväzuje na Štiavnickú cyklomagistrálu.

Cyklistickú dopravu v meste možno rozdeliť do dvoch skupín – cyklistická doprava počas bežného pracovného dňa, spojená s určitým dopravným účelom (práca, škola, nákup, občianska vybavenosť a pod.) a rekreačná cyklistická doprava, ktorú by v prípade vytvorenia vhodného zázemia využívali obyvatelia a návštevníci na rekreačnú cyklistiku.

Pri dopravnej funkcii ide o prepravu za konkrétnym účelom. Vyznačuje sa preto požiadavkou na čo najkratšie spojenie. Dôležitý je cestovný čas a priame napojenie cieľov cesty. Využitie bicykla nie je v tomto prípade natoľko závislé od počasia.

Pri rekreačnej cyklistickej doprave je cieľom, alebo jedným z cieľov, jazda samotná. Trasy v tomto prípade väčšinou vedú von z mesta. Neprekážajú pritom aj menšie predĺženia trasy, obzvlášť, keď vedú zaujímavým územím. Základnou požiadavkou je atraktívnosť prostredia a bezpečnosť účastníka. Okrem skutočnej bezpečnosti sa jedná aj o vnímanú pocitovú bezpečnosť cyklistu, ktorá je spojená s pocitom pohody. To je možné dosiahnuť predovšetkým vedením cyklistickej cestičky mimo hlavný dopravný priestor. Rekreačná cyklistická doprava je závislá na priaznivom počasí.

Pre pokrytie potrieb cyklistickej dopravy sú v meste z hľadiska terénnych daností vytvorené vhodné podmienky, chýba však značenie cyklotrás a zariadenia pre potreby rozvoja cyklistickej dopravy.

Funkčná trieda komunikácií C3 nevyžaduje prísnu segregáciu cyklistickej a motorovej dopravy a vytváranie samostatných cyklistických chodníkov. So samostatným cyklistickými pásmi v hlavnom dopravnom priestore výhľadovo uvažujeme na všetkých komunikáciách funkčnej triedy C1 a C2 v CMZ.

V koridore zberných komunikácií funkčnej úrovne B1 a B2 je potrebné uvažovať so samostatnými cyklistickými cestičkami.

Základná kostra smerovania mestských cyklotrás na území mesta Komárno bola spracovaná Štúdia technických možností výstavby cyklistických trás v meste Komárno“ (vypracoval Ing. Ján Tomko, jt-ateliér Bratislava, štúdia, 1999) a bola podkladom aj pre návrh trás ÚPN mesta.

Za najviac frekventované trasy cyklistickej dopravy v Komárne možno považovať komunikácie, ktoré sú využívané za cestami za prácou. V rámci rekreačnej cyklistiky je vedenie cyklistickej dopravy vyriešené a je možné využívať existujúce trasy v blízkosti vodných tokov.

Cyklotrasy boli podrobnejšie delené do dvoch kategórií:

- hlavné
- vedľajšie

Hlavné cyklotrasy spájajú významné ciele cyklistickej dopravy. V meste vytvárajú základnú sieť cyklistických trás. Predpokladá sa na nich vyššie využitie počas celej cyklistickej sezóny. Musia byť v teréne vyznačené. Povrch trás je z veľkej väčšiny spevnený, asfaltový. Sú zjazdné aj bežnými cestnými bicyklami.

Vedľajšie cyklotrasy spájajú cyklisticky menej frekventované ciele. V meste vytvárajú podružnú sieť cyklistických trás. Využitie je najmä počas letnej turistickej sezóny za pekného počasia. Odporúča sa ich vyznačenie v teréne, nie je to však podmienkou. Povrch trás môže byť aj nespevnený, pri vedení po poľných a lesných cestách. Trasa je však aj tu bez prekážok s garanciou zjazdnosti za bežného počasia. Sú zjazdné trekingovými bicyklami.

V rámci mesta sú cyklistické trasy navrhnuté nasledovne:

Pre hlavnú, kostrovú trasu cez mesto bude využitá bývalá cesta I/63 : Nová stráž - Bratislavská – Mederečská – Rákocziho – most cez Váh – Novozámocká cesta, kde je možnosť viesť trasu prevažne na samostatnom cyklopruhu.

Sieť hlavných cyklotrás je vedená do všetkých častí mesta

- 1.trasa: Dunajské nábrežie – Elektrárenská – existujúca cyklotrasa – hrádza – Nová Osada
- 2.trasa: ul. Eötvösa - Valchovnícka – nám. Gen. Klapku –Jókaiho – Komenského Slnečná - Letecké pole
- 3.trasa: ul. Mieru – Hadovce - Nová Osada
- 4.trasa: Hadovce - Odborárov (Dunajské nábrežie – Elektrárenská - v pokračovaní
- 5.trasa: Vnútorná okružná – Selyeho – Gen. Klapku – Priateľstva – Lukáča – Gútsky rad
- 6.trasa: Okruh okolo pevnostného systému

Ako vedľajšie trasy sú v tomto prípade využité existujúce trasy rekreačnú cyklistickú dopravu.

Pre účely prekonania vodných tokov sú navrhnuté nové premostenia pre pešiu a cyklistickú dopravu.

- Premostenie Dunaja neďaleko východnej bašty (pomerne náročné riešenie, ktoré musí prekonať celú šírku Dunaja)
- Premostenie Váhu neďaleko východnej bašty
- Premostenie plavebnej dráhy na vstupe do prístavu Harčáš.

Navrhované vedenie cyklistických trás je vyznačené v grafickej prílohe vo výkrese č. X „Verejné dopravné vybavenie".

Návrh podmienok pre cyklotrasy v meste možno zhrnúť nasledovne:

- Cyklistické trasy (mimo rekreačných) budú vo veľkej miere využívať existujúcu a navrhovanú uličnú sieť a budú vedené na vyznačenom cyklistickom pruhu. Prejazdy križovatkami budú riadne značené v rámci komunikácie alebo spolu s priechodmi pre chodcov.
- Vedenie cyklistických trás cez teleso železnice je v miestach, kde budú v rámci rekonštrukcie trate č.131 zriadené mimoúrovňové križovania.
- Rámci spoločných trás peších a cyklistov odporúčame, oddeliť tieto trasy fyzicky (napr. zeleňou). Spoločné cestičky oddelené iba vodorovným a zvislým značením sa vyznačujú častými kolíziami z dôvodu nerešpektovania "svojho" pruhu - vyžadujú veľkú ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie oboch účastníkov (chodcov aj cyklistov).
- Parametre cyklotrás musia spĺňať ustanovenia TP 085 (popísané sú v kapitole základné návrhové parametre cyklistických trás).
- Návrh trás a ich konkrétnu realizáciu v území odporúčame doplniť samostatným projektom – prípadne generelom cyklistickej dopravy.

ZÁKLADNÉ NÁVRHOVÉ PARAMETRE CYKLISTICKÝCH TRÁS

Základné návrhové parametre cyklistických trás stanovuje TP 085 Technické podmienky pre navrhovanie cyklistickej infraštruktúry .

- Šírkové usporiadanie

Minimálna šírka cyklistického pruhu alebo jednosmernej CYK je 1,25 m.

Vo výnimočných prípadoch (napr. pevná prekážka) sa môže použiť šírka 1,00 m. Odporúčaná šírka CYK je 1,50 m. V prípade povolenia jazdy korčuliarom je min. šírka 1,50 m pre jeden jazdný pruh. V prípade obojsmernej cyklistickej cestičky sa odporúča minimálna šírka 2,50 m. Pri návrhu treba pripočítavať k základnej šírke bezpečnostné odstupy .

- Umiestnenie cyklotrasy (CYK)

Cyklistická trasa môže byť vedená v hlavnom dopravnom priestore, v pridruženom priestore alebo samostatne. V hlavnom dopravnom priestore môže viesť cyklistická trasa v jazdnom pruhu spoločne s motorovou dopravou, ale to len v prípade nízkej intenzity motorových vozidiel a nízkej návrhovej rýchlosti. Pri vyššej intenzite alebo vyššej rýchlosti vozidiel sa odporúča cyklistov viesť v samostatných jazdných pruhoch pre cyklistov.

Podľa max. povolenej rýchlosti na pozemnej komunikácii a intenzity dopravy na pozemnej komunikácii sa stanoví úroveň F1 až F5 a vedenie CYK.

- Popis jednotlivých úrovní:

F1 – pri maximálnych povolených rýchlostiach do 29,99 km/h) a súčasne pri intenzite do 10 000 (vrátane) voz/24h v profile na PK. V tomto prípade sa nemusia realizovať opatrenia pre separáciu cyklistov od PK.

F2 – pri max. povolených rýchlostiach do 49,99 km/h a súčasne intenzite do

20 000 (vrátane) voz/24h v profile na PK. V tejto úrovni sa odporúča cyklistov viesť pomocou cyklokoridoru, pomocou samostatných pruhov pre cyklistov, resp. spoločne s chodcami v pridruženom priestore.

F3 –pri maximálnej povolenej rýchlosti do 49,99 km/h a súčasne pri intenzite od 20 000 do 30 000 (vrátane) voz/24h v profile na PK. V tejto úrovni sa odporúča viesť cyklistov pomocou vyhradených pruhov pre cyklistov, alebo mimo PK. Cyklisti sa nesmú viesť spolu s ostatnou dopravou.

F4 –pri viac zaťažených PK a pri maximálnej povolenej rýchlosti do 79,00 km/h. Vedenie cyklistov je pomocou vyhradených pruhov pre cyklistov s bezpečnostným odstupom, alebo mimo PK.

F5 –pri zaťažených PK a pri maximálnej povolenej rýchlosti od 79,00 km/h. Vedenie cyklistov je mimo PK.

Tabuľka B12-3: Úroveň a umiestnenie vedenia cyklotrasy

Úroveň PK	Vedenie cyklistov	Umiestnenie	Spôsob vedenia cyklotrasy
F1	Spoločne	hlavný dopravný priestor	v jazdných pruhoch s ostatnou dopravou
F2	Spoločne aj oddelene	hlavný dopravný priestor alebo pridružený dopravný priestor	v jazdných pruhoch s ostatnou dopravou pomocou cyklokoridoru v pruhoch pre cyklistov spoločne s chodcami v pridruženom priestore
F3	Oddelene	hlavný dopravný priestor alebo pridružený dopravný priestor	v pruhoch pre cyklistov spoločne s chodcami v pridruženom priestore po cyklistických cestičkách mimo priestoru komunikácie
F4	Oddelene	pridružený dopravný priestor	v pruhoch pre cyklistov v pridruženom priestore oddelených min 0,50 m bezpečnostným priestorom po cyklistických cestičkách mimo priestoru komunikácie
F5	Oddelene	mimo PK	po cyklistických cestičkách mimo priestoru komunikácie

Výber spôsobu vedenia cyklistov po PK závisí od umiestnenia PK. Stanovenie možného vedenia PK podľa dopravného významu ciest.

- Vedenie cyklistov v jazdnom pruhu s ostatnou dopravou - Cyklisti sú vedení v jazdnom pruhu PK spoločne s vozidlami.
- Vedenie cyklistov v jazdnom pruhu samostatne – cyklisti sú vedení pomocou samostatného cyklistického pruhu vedeného v telese PK pri zachovaní šírky jazdného pruhu v súlade s STN 73 6101 a STN 73 6110.
- Vedenie cyklistov v pridruženom priestore spolu s chodcami – cyklisti sú vedení spolu s chodcami.
- Vedenie cyklistov samostatnou cyklistickou cestičkou – cyklisti sú vedení samostatnou komunikáciou mimo PK.

Tabuľka B12-4: Umiestnenie a spôsob vedenia cyklotrasy

Funkčná trieda miestnych komunikácií	V jazdnom pruhu s ostatnou dopravou	V jazdnom pruhu samostatne	V pridruženom priestore spolu s chodcami	Samostatná cyklistická cestička
B1	vylúčené	možné (do 50km/h)	možné	vhodné
B2	možné	možné	možné	vhodné
B3	možné	možné	vhodné	vhodné
C1	možné	vhodné	vhodné	vhodné
C2	vhodné	vhodné	vhodné	vhodné
C3	vhodné	vhodné	vhodné	vhodné
D1	vhodné	vhodné	vhodné	vhodné
D2	vhodné	vhodné	vhodné	vhodné
D3	vylúčené	vylúčené	možné	vhodné

Pre podrobné riešenie cyklistickej dopravy sa odporúča vypracovanie samostatného Generelu nemotorovej dopravy. Dohľad nad uskutočňovaním zámerov ohľadom cyklistickej dopravy môže na mestskom úrade zabezpečovať pracovník na pozícii cyklokoordinátora.

VYBAVENIE CYKLISTICKÝCH TRÁS

- odstavné zariadenia pre bicykle,
- schodiskové žliabky pre bicykle,
- cyklistické odpočívadlá,
- osvetlenie,
- kanalizácia,
- cyklistické spomaľovače,
- prvky cykloturistického značenia.

V rámci poznávacieho okruhu mestom a návštevy neďalekých rekreačných a oddychových lokalít odporúčame zriadiť požičovňu bicyklov – najlepšie v centre mesta v rámci turistickej informačnej kancelárie, alebo môže byť prevádzkovaná podnikateľským subjektom. Vhodné sú požičovne v rámci penziónov.

V rámci informácií pre návštevníkov by mali byť pri požičovni bicyklov informačné tabule s mapou územia so zakreslením cyklistických trás. Vhodná je aj upútavka na prírodné alebo stavebné zaujímavosti, rekreačné zariadenia, kilometráž úsekov a pod.

B.12.4.7 CIVILNÉ LETECTVO

Pri návrhoch boli rešpektované ochranné a bezpečnostné pásma, vrátane prekážkových rovín Letiska Chotín.

Medzi územiami Čerhát (UO 24) a Nová Stráž (UO) je vytvorený priestorový potenciál nového letiska Komárno. Vzhľadom na zvyšujúcu sa dostupnosť športového a súkromného letectva, ako aj objavujúce sa prototypy lietajúcich automobilov, je potrebné výhľadovo túto plochu rezervovať (vrátane dodržania ochranných a bezpečnostných pásiem) a po preverení s príslušnými úradmi letisko aj realizovať. Letisko je možné využívať aj na poľnohospodárske účely. Do doby preverenia realizovateľnosti takejto stavby a zapracovania letiska do územného plánu, vrátane záberov pôdy, je táto plocha využiteľná len pre poľnohospodárske účely.

B.12.4.8 VODNÁ DOPRAVA

Mesto Komárno má možnosť, okrem Dunajskej vodnej cesty aj napojenia na vodnú cestu – Váh zaradenú podľa AGN medzi vnútrozemské vodné cesty medzinárodného významu s označením E81. Toto pripojenie možno realizovať aj v prípade existujúcej ako aj novej polohy prístavu.

Hlavné okruhy návrhu vodnej dopravy:

- Pre rekreačné využitie rieky Váh, je potrebné umožniť využitie Váhu malými športovými plavidlami.
- Do výstavby nového prístavu v lokalite Harčáš (do roku 2025) bude zachovaná činnosť verejného prístavu Komárno a akceptované prípadné nové aktivity v tomto prístave, ako aj v oblasti lodenice.
- V návrhu bola vyčlenená lokalita pre nové Transkontinentálne logistické centrum v priestore Malá Iža – Veľký Harčáš, s cieľom vytvorenia významného celoeurópskeho uzla kombinovanej dopravy s prepojením cestnej, železničnej a lodnej dopravy.
- Vo východnom „cípe“ Alžbetinho ostrova bude zriadený súkromný prístav pre malé lode (v rámci už spracovaného projektu súkromného investora)
- Po vymiestnení nákladného prístavu do lokality Harčáš a uvoľnenie nábrežia pre verejnosť sa počíta so zriadením osobného prístavu na južnom okraji mesta.

V súčasnosti je v rámci strategického plánu rozvoja dopravnej infraštruktúry pre prístav Komárno navrhovaná modernizácia/ výstavba prístavu Komárno v rozsahu:

- Modernizácia infraštruktúry: vyväzovacích prvkov, kolmých hrán, schodísk, pobrežných chodníkov, kotvísk pre vyčkávacie polohy, výstražných značení, atď.
- Výstavba skladového hospodárstva pre poľnohospodárske produkty

- Zlepšenie splavnenia jednotlivých úsekov vodnej cesty v rámci verejného prístavu
- Vybudovanie verejných prístavov pre športovú a rekreačnú plavbu
- Zvýšenie environmentálnej znášanlivosti dopravných prostriedkov vodnej dopravy konštrukčnými úpravami
- Vybudovanie čerpacích staníc LNG
- Zabezpečenie zberu a likvidácie odpadov vyprodukovaných prevádzkou plavidiel

Predpokladaný horizont uvedených úprav realizácie je do roku 2023. V súčasnosti spracovávaná Štúdia realizovateľnosti stanoví, či bude efektívnejšie modernizovať existujúci prístav, alebo výstavbu realizovať v novej lokalite Harčáš, tak ako predpokladá ÚPN mesta Komárno.

B.12.4.9 KONSKÉ TRASY (HIPOTRASY)

Na Slovensku v súčasnosti chýbajú vytýčené hipotrasy. Väčšina jazdcov sa venuje jazdeniu rekreačne, takisto mnoho jazdeckých klubov ponúka agroturistiku a tá tiež smeruje prevažne do lesa. Podľa zákona je potrebné držať sa vytýčených lesných ciest.

Zo zákona vyplýva možnosť jazdenia na koňoch po všetkých lesných cestách. Súčasťou lesnej dopravnej siete sú aj nespevnené lesné cesty, ktoré slúžia na sústreďovanie dreva - zvážnice, ktorých teleso tvorí prirodzený podklad (zem, hlina, piesok a pod.).

Z pohľadu zdravia pohybového aparátu koní je však väčšina používaných trás nevhodná. Mesto by chcelo v rámci ÚPN pristúpiť k realizovaniu vyznačených konských trás aj s vyhovujúcim zázemím. Na tieto trasy sú vytipované vybrané existujúce poľné a lesné cesty.

Súčasťou konských trás bude okrem ich označenia aj evidencia a informácie o lokalitách, kde sa nachádzajú stajne. Na Slovensku zatiaľ neexistuje mapa, ktorá by tieto evidovala.

Jednou z poskytovaných služieb pre rekreačných jazdcov bude aj viacdňové jazdenie s možnosťou vždy dôjsť do lokality, kde bude mať možnosť ustajniť koňa a prenocovať.

Na značených konských trasách je potrebné zabezpečiť možnosť doplniť zásoby jedla a vody pre kone.

Toto si vyžaduje dohody s prevádzkovateľmi objektov, ktoré ponúkajú služby rekreačným jazdcom. Poskytovatelia služieb pre jazdcov musia mať možnosť nielen zapožičať kone, ale aj poskytnúť zázemie pre záujemcov s vlastnými koňmi, vrátane miest pre parkovania prívesov na prepravu koní, možnosti pre opravy postrojov, podkúvanie koní a pod.

Pre obyvateľov mesta Komárno a okolia ako aj pre návštevníkov a turistov prichádzajúcich do tohto regiónu je k dispozícií niekoľko rančov ponúkajúcich rekreačné vyžitie spojené s jazdou na koňoch.

- PONY RANČ, Ranč sa nachádza v Novej Osade, v blízkosti mŕtveho ramena Váhu
- HOLDAS RANČ, Holdas ranč sa nachádza neďaleko Komárna.
- RODEO RANČ, Rodeo ranč sa nachádza v okrese Komárno, približne 6 kilometrov od Komárna, v obci Svätý Peter.

B.12.4.10 ZAŤAŽENIE HLUKOM

Pri návrhu nových lokalít pre bývanie a občiansku vybavenosť v blízkosti ciest I., II, a III. triedy bude nutné v štádiu projektovej prípravy posúdiť zaťaženie hlukom v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hladinách hluku

V prípade preložiek ciest I/63 a I/64 bude súčasťou projektovej dokumentácie (PD) hluková štúdia, ktorá navrhne konkrétne protihlukové opatrenia. Pre ostatné územie, určené pre výstavbu, bude nutné preveriť hlukové zaťaženie od dopravy v čase spracovania PD pre konkrétne územie.

V rámci spracovania ÚPN sa prihliadalo na to, že v lokalitách určených pre zástavbu bude možné zabezpečiť, aby obytné objekty a objekty občianskej vybavenosti boli umiestnené tak, aby vznikol dostatočný priestor pre realizáciu protihlukových opatrení.

Hlukovú štúdiu, ktorá bude súčasťou PD, spolu s navrhovanými opatreniami na elimináciu hluku je nutné spracovať na základe aktuálnych údajov o dopravnom zaťažení, údajov o funkčnom využití objektov a charaktere územia.

Základné predpisy dotýkajúce sa zabezpečenia objektov proti vonkajšiemu hluku sú:

- Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z.
- TP 066 - Stanovenie hlukovej záťaže spôsobovanej dopravou po cestných komunikáciách.

Vzhľadom na lokalizáciu jestvujúceho prístavu v kontaktnej polohe s obytným prostredím, ako aj s centrom mesta, možno vnímať činnosti v prístave ako zdroj hluku. I keď poloha Komárna predurčuje mesto na rozvoj prístavných činností, prevádzku v tejto polohe možno považovať za rušivú. Zariadenia na prekládku tovarov, žeriavy, ako aj s tým spojená nákladná koľajová či cestná doprava pôsobia na obytné prostredie rušivo. V uplynulých rokoch síce zaznamenal prístav utlmenie svojich aktivít, čo následne viedlo aj k zníženiu hluku, avšak z hľadiska negatívnych vplyvov hluku sa javí nová poloha prístavu vo lokalite Veľký Harčáš ako priaznivejšia. Vlastný hluk z vodnej dopravy, resp. z plavby lodí je v tomto prípade v oboch polohách zanedbateľný.

B.12.4.11 NÁVRH USPORIADANIA CESTNEJ SIETE - CIEĽOVÝ STAV

Koncepcia novej komunikačnej siete vyvolá potrebu prekategorizovania ciest I. II a III. triedy a zaradenia novonavrhovaných komunikácií do siete ciest. Viaceré úseky prejdú do kategórie miestnych komunikácií. Návrh nového usporiadania cestnej siete v štádiu konceptu predstavuje návrh spracovateľa ÚPN mesta. Výsledné usporiadanie bude predmetom konečného návrhu a bude musieť akceptovať pripomienky správcov ciest, SSC a VÚC.

CESTA I/63

Po výstavbe severného obchvatu mesta by sa cesta I/63 preložila do polohy obchvatu a existujúca cesta I/63 by sa na území mesta Komárno preradila do siete ciest II. triedy, ako pokračovanie cesty II/573 (úsek začiatok preložky I/63 – napojenie na existujúcu II/573, resp. do siete miestnych komunikácií (križovatka s II/573 - OK Mederečská – Záhradnícka) .

CESTA I/64

Po výstavbe západného prepojenia by sa cesta I/64 preložila do polohy do polohy preložky cesty I/64.

V časti severného obchvatu mesta bude cesta I/64 v peáži s cestou I/63.

VÝHĽADOVÉ VÝCHODNÉ PREPOJENIE

Po jeho výstavbe dôjde pravdepodobne k preznačeniu na cestu I/64, alebo novému označeniu rýchlostného ťahu.

EXISTUJÚCA CESTA I/64

By sa na území mesta Komárno preradila do siete ciest II. triedy ako cesta II/589 – pokračovanie cesty zo smeru Kolta, Pribeta.

Západné mostné prepojenie by muselo mať nové číslo cesty II. triedy.

CESTA II/573

Bez zmien po obchvat mesta (križovatka preložky I/63 a II/573), ďalej v pokračovaní v smere na západ v trase pôvodnej cesta I/63.

CESTA III/1462

Bez zmeny.

CESTA III/1463

Bez zmien pre alternatívu vedenia severného obchvatu v novej trase, pre alternatívu vedenia obchvatu mesta čiastočne v trase cesty III/1463, časť cesty by prešla do siete MK.

B.13 NÁVRH VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA

B.13.1 VODNÉ HOSPODÁRSTVO

B.13.1.1 VODNÉ TOKY A VODNÉ NÁDRŽE

VODNÉ TOKY

Cez mesto Komárno pretekajú tri vodné toky väčšieho významu: Dunaj, Váh a Starý tok Nitry. Okrem riečnych tokov sú v riešenom území mesta Komárna aj odvodňovacie kanále a priesakové kanále, ktoré zabezpečujú reguláciu vnútorných vôd. Najväčším riečnym tokom na Slovensku je Dunaj, ktorý tvorí hraničný tok medzi Maďarskou republikou a Slovenskom. Mesto Komárno leží na ľavej strane Dunaja.

Pri Komárne ústi do Dunaja rieka Váh, do ktorej sa pri Kollárove vlieva Malý Dunaj. Pri sútoku Dunaja a Váhu je vytvorený hrádzový systém, ktorý sa skladá z ľavostrannej hrádze Dunaja a pravostrannej a ľavostrannej hrádze Váhu. Sútok Starého toku Nitra a Váhu je regulovaný stavadlom, ktoré zabezpečuje pohyb vody v starom toku Nitry.

Hore uvedené toky patria do povodia Dunaja v katastri mesta Komárna a sú v správe SLOVENSKÉHO VODOHOSPODÁRSKEHO PODNIKU, š.p. (ďalej aj ako SVP š.p.), Odštepného závodu Bratislava a Správy vnútorných vôd Komárno. Toky odvodňujú územie a vplývajú na hladinu podzemných vôd.

Starý tok Nitry je regulovaný. Vodný tok slúži ako odvodňovací kanál, a na riešenie povodňových stavov rieky Žitavy, cez ktorý po odklonení toku je púšťaný asanačný prietok. Odvodňovacie kanále vyššieho významu spravuje tiež SVP š.p.. Tieto kanále odvodňujú územie aj mimo mesta Komárno. Zberné odvodňovacie kanále spravujú Hydromeliorácie š.p.

VODNÉ NÁDRŽE

Na kvalitu životného prostredia vplývajú aj vodné nádrže, ktoré majú viacúčelové využitie.

V riešenom území mesta Komárno tvorí najväčšiu vodnú plochu staré rameno Váhu „Apáli - Komárňanské rameno“. Slúži na rekreačné účely ako aj na retenčnú nádrž pre vnútorné napojenie cez „Starý Komárňanský kanál“ na Komárňanský kanál a na prečerpávaciu stanicu Nová Osada.

Pri bývalých Slovenský lodeniciach (súčasnosti SAM a.s.) a pri Alžbetinom ostrove leží „Západný bazén“, ktorý bol vytvorený ako vodná nádrž využívaná pri výrobe lodí. Regulácia hladiny prebieha cez stavadlo a cez prečerpávaciu stanicu Bene. Havarijné stavy sa riešia provizórnym hradením.

B.13.1.2 PROTIPOVODŇOVÁ OCHRANA

B.13.1.2.1 OCHRANNÝ SYSTÉM MESTA KOMÁRNO

Protipovodňová ochrana mesta bola pri výstavbe Sústavy vodného diela Gabčíkovo – Nagymaros (ďalej SVD GN) obnovená, resp. prebudovaná v rámci objektov Ochranných opatrení Sústavy vodného diela Gabčíkovo – Nagymaros na území SR. Ochranné opatrenia pozostávali z prevýšenia hrádze a ostatných objektov, ktoré sú určené na ochranu mesta pri vzdutí od vodného diela Nagymaros a súčasných vysokých prietokov Dunaja a Váhu.

ĽAVOSTRANNÁ OCHRANNÁ HRÁDZA DUNAJA

- Urbanistický Obvod Nová Stráž

V rámci výstavby SVD G-N väčšinou boli realizované podzemné tesniace steny (ďalej PTS) na návodnej strane ochrannej hrádze – buď v päte, alebo vo svahu. Kataster Nová Stráž je približne v hkm 6,550 – 10,400.

- Urbanistický Obvod Komárno – Alžbetin ostrov

Po Alžbetin ostrov je vybudovaná zemná hrádza. Na ľavej strane je vybudovaný betónový múr na kóte 113,25 m.n.m. po násyp vjazdu na most. Ochrana vjazdu na most je vytvorená zemným násypom.

OCHRANA ZÁPADNÉHO BAZÉNU

Vedľa areálu Slovenských lodeníc pri Alžbetínskom ostrove je vytvorený západný bazén. Bazén bol a je využívaný na výrobu a na opravu lodí a ich častí. Vyplávanie lodí a regulácia hladín je zabezpečená stavadlom a provizórnym hradením.

Projektovaná výška hradenia je 113,10 m n.m. Provizórne hradenia sú uložené len v odôvodnených prípadoch – v prípade nefunkčnosti stavidla.

OCHRANA SÚTOKU DUNAJA A VÁHU

- Urbanistický Obvod Pri elektrárni

Betónový oporný múr okolo nábrežia je na kóte 112,90 m. n.m. pred cestným mostom zaústený do zemnej hrádze. V povodňovom pláne pre tok Dunaj sa nachádza kóta 112,90 m n.

- Urbanistický Obvod Sídlisko Východ

Medzi železničným mostom a cestným mostom sa nachádza hrádza vybudovaná na Q_{100} ročnú vodu.

- Urbanistický Obvod Letecké pole

Po obvode Váhu sa nachádza zemná hrádza vybudovaná na Q_{100} ročnú vodu.

- Urbanistický Obvod Veľký Harčáš

Po obvode Dunaja a Váhu sa nachádza zemná hrádza alebo protipovodňový múr..

- Urbanistický Obvod Ďulov dvor

Po zaústenie rieky Nitra do Váhu sa nachádza zemná hrádza Váhu.

- Urbanistický Obvod Lándor – Kava

Ochranu tvorí ľavostranná hrádza Váhu vybudovaná na Q_{100} ročnú vodu.

- Urbanistický Obvod Hadovce – Nová Osada

Ochranu tvorí pravostranná zemná hrádza Váhu.

Na významných tokoch boli všade projektované ochranné hrádze na Q_{100} + bezpečnostné navýšenie. Na Dunaji, okrem odôvodnených prípadoch, je súvisle vybudovaná podzemná tesniaca stena, na Váhu len čiastočne. V povodňovom pláne pre tok Váhu je uvedená kóta 112,63 m n. m. od sútoku, t.j. hkm 0,0 – 1,0 .

ZOZNAM HLAVNÝCH TOKOV V SPRÁVE SVP Š.P.

- Dunaj
- Váh
- Výustná časť Váhu a M. Dunaja (Vážsky Dunaj)
- Stará Nitra

ZOZNAM ODVODŇOVACÍCH KANÁLOV KTORÉ PRECHÁDZAJÚ CEZ KATASTER MESTA KOMÁRNO V SPRÁVE SVP Š.P.

Doleuvedené odvodňovacie kanály vyúsťujú do Váhu cez prečerpávacie stanice alebo cez koryto starej Nitry cez priepusty.

- Komárňanský kanál
- Odvodňovací kanál Kolárovo – Kameničná
- kanál Nová Osada - Komárno
- Kanál vedľa Bašty
- Pavelský kanál
- Nová-Stráž Divina
- Kanál Divina
- Kanál Divina – krytá časť
- Odvodňovací kanál Nová Stráž – Tomášov dvor
- Imársky kanál

- Lándorský kanál
- Zámocký kanál
- Ižiánsky kanál
- Patinský kanál

ZOZNAM ODVODŇOVACÍCH KANÁLOV A RIGOLY V SPRÁVE HYDROMELIORÁCIE Š.P.

•	1	Zlatná – Čerhátsky kanál	5204 030 001
•	2	Ľavý Čerhát	5204 060 001
•	3	Čerhát-Novo-Strážsky kanál	5204 029 001
•	4	Tomáš – Majer	5204 028 001
•	5	Jegenyehát	5204 108 001
•	6	Urarát – spojovací kanál	5204 492 001
•	7	Süllős	5204 107 001
•	8	Oldal	5204 511 001
•	9	Benkok	5204 493 001
•	10	Lándor - Süllős	5204 105 001
•	11	Kava – Lándor	5204 103 001
•	12	Vrbová	5204 491 001
•	13	Hajlás	5204 577 001
•	14	Hajlás	5204 197 001
•	15	Madzagos	5204 156 001
•	16	Madzagos – Motúzový kanál	5204 577 001

B.13.1.2.2 RIEŠENIE ODVÁDZANIA POVRCHOVÝCH VÔD

- Urbanistický Obvod Nová Stráž

Priesakový drén Komárno – Nová Stráž, odvodňovací kanál Divina - Nová Stráž – Divina a Pavelský kanál okolo ľavostrannej dunajskej hrádze je odvedený do otvoreného kanála Tomášov – Nová Stráž a je zaústený do Komárňanského kanála.

- Urbanistický Obvod Alžbetin ostrov

Priesakový drén je zaústený do ČS Bene. Kanál slúži na reguláciu hladín na prístavnom ramene pri vysokých stavoch hladín.

- Urbanistický Obvod Priemyselný obvod

Odvodňovací drén na odvedenie povrchových vôd sa nachádza v priestore ČS Bene.

- Urbanistický Obvod Sídlisko-východ

Drén a kanál vybudovaný v rámci SVD GN slúži na odvedenie dažďových a priesakových vôd z pravého brehu Váhu. Čerpacia stanica (ďalej ČS) Váh slúži na prečerpanie vnútorných vôd do Váhu.

- Urbanistický Obvod Veľký Harčáš

Ižánsky kanál slúži na odvedenie vnútorných vôd. Priesakový kanál Komárno – Iža odvádza vnútorné vody do ČS Patince.

- Urbanistický Obvod Hadovce - Nová osada

Starý Komárňanský kanál, Komárňanský kanál a kanál Kollárovo - Kameničná je vybudovaný na odvedenie vôd pravostranného povodia Váhu v úseku Kameničná – Komárno. Prečerpávacou stanicou na regulovanie hladín je ČS Nová Osada.

- Urbanistický Obvod Lándor – Kava

Odvodňovací kanál Stará Gúta – Lándor slúži na reguláciu hladín medzi Váhom a Starým ramenom Nitry. Voda je odvedená do výtokového objektu. Pri vysokých stavoch Váhu je voda prečerpaná cez ČS Lándor.

- Urbanistický Obvod Ďulov Dvor

Pravá časť Nitry je odvodňovaná cez Zámocký kanál, ktorý je zaústený do obtoku bývalého ramena Nitry.

B.13.1.2.3 ODTOKOVÉ POMERY – SÚČASNÝ STAV

Odvedenie vnútorných povrchových vôd je riešené odvodňovacími kanálmi a drénmi vyústenými do výtokových objektov a do čerpacích staníc na prečerpanie a regulovanie stavu hladín vnútorných vôd.

Odvodňovacie čerpacie stanice na prečerpanie vnútorných vôd sú vybudované:

- ČS Bene, s kapacitou 2 x 2,5 m^3.s-1 + 2 x 0,85 m^3.s-1
- ČS Váh s kapacitou 2 x 0,17 m^3.s-1
- ČS Komárno - Nová Osada s kapacitou 5 x 4 m^3.s-1
- ČS Lándor s kapacitou 5 x 3,6 m^3.s-1

Čerpacie stanice Bene, Komárno - Nová Osada, Lándor sú v správe Slovenského Vodohospodárskeho podniku a ČS Váh je v správe SVP, š.p.

ČS BENE

ČS Bene plní dvojitú funkciu:

- udržuje hladinu vody v bazéne Slovenských lodeníc (pôvodná ČS - 2 čerpadlá VSK 12r á 2,5 $m^3.s^{-1}$)
- odčerpáva priesakové vody z oblasti Slovenských lodeníc a z Alžbetinho ostrova (rozšírená ČS).

ČS VÁH

ČS je vybudovaná na odvádzanie vnútorných vôd medzi vzdušnou stranou pravostrannej ochrannej hrádzi Váhu a mestskej časti I. Centrum a II. Východ. Územie je odvodnené podzemným drénom a otvoreným kanálom.

ČS KOMÁRNO - NOVÁ OSADA

ČS reguluje hladinu vnútorných vôd na pravej strane Váhu, ktorá je regulovaná odvodňovacími kanálmi – Komárňanským kanálom a kanálom Kolárovo – Kameničná. So stavadlom na kanáli Kolárovo – Kameničná v km 14,01 sa dajú presmerovať vnútorné vody na ČS Komárno - Nová Osada zo zbernej oblasti ČS Čergov a so stavidlom v km 6,90 zo zbernej oblasti ČS Viničné.

Do Komárňanského kanála sú zaústené aj kanály pri Novej Stráži. Taktiež je možné cez hydrouzol v Holiaroch prepojenie zbernej oblasti čerpacej stanice Komárno – Nová Osada s povodím čerpacej stanice Veľké Kosihy.

B.13.1.2.4 NÁVRH RIEŠENIA PROTIPOVODŇOVEJ OCHRANY

Protipovodňová ochrana Komárna a mestských častí bola pri výstavbe Sústavy vodných diel Gabčíkovo – Nagymaros (ďalej aj ako SVD GN) doriešená. Súčasný stav, v rámci údržby hrádze a tokov, je požadujúce zachovať, prípadne vylepšiť.

- Pri príprave investície - výmena hradidiel, bolo zistené, že skutočné výšky nie všade vyhovujú platným normám Q100 + 1,0 m a z tohto dôvodu navrhujeme kontrolu a dobudovanie hrádzového systému.
- Z dôvodu možného vzniku ohrozenia územia vnútornými vodami pri prívalových dažďoch je nutné zachovať prietočnosť tokov a kanálov, dobudovať zrušené privádzacie kanály, ako aj obnoviť kanále, ktoré sú pri hospodársky - technických úpravách zrušené a zapríčiňujú zníženie odtoku.

- Vybudované kapacity čerpacích staníc sú dostatočné, avšak technický stav je nutné vylepšiť a je nutné vykonávať ich pravidelnú údržbu bez ohľadu na ich využiteľnosť.
- Kapacitu prietočnosti koryta Dunaja a Váhu sa odporúča pri potvrdených zmenených klimatických a hydrologických podmienkach sústavne sledovať.
- Inundačné územia sú v medzihrádzovom priestore Váhu, v úseku mestskej časti Kava - Lándor a pri mestskej časti Ďulov dvor. V časti Kava – Lándor je vyhlásená rezervácia a z tohto dôvodu sa odporúča zachovať súčasný stav.
- Inundačné územia sú v medzihrádzovom priestore Dunaja.
- Vybudované oporné múry sú postavené na ochranu proti prietokom Q_{100} ročná voda. Výška oporných múrov zamedzuje výhľadu na rieku pre obyvateľom mesta. Navrhujeme zníženie oporných múrov pri mestských častiach tak, aby nezamedzili výhľadu na rieku a umožnili vytvoriť pešiu zónu. Zníženú časť oporného múru navrhujeme nahradiť provizórnymi, resp. mobilnými hradidlami.
- Pre zásobovanie územia nového prístavu vo Veľkom Harčáši je potrebný hydrotechnický výpočet na potrebu vody i množstva odpadových vôd z tejto lokality. Pre zásobovanie pitnou vodou bude pravdepodobne možné využiť jestvujúce potrubie DN 100 v Malej Iživ. Pre úžitkovú vodu je potrebné v nižších stupňoch projektovej dokumentácie zvážiť realizáciu vlastného odberu vody v prístave.

B.13.1.3 PODZEMNÉ VODY

Mesto Komárno vo veľkej časti (od pravej strany Váhu a ľavej strany Dunaja až po sútok Dunaja a Váhu) leží na Žitnom Ostrove. Hladina podzemnej vody má napätý charakter, je cca 2-3 m pod terénom. Hladiny podzemnej vody sú priamo závislé na režime dominantných povrchových tokov a na zrážkovej činnosti. Hladiny podzemných vôd sú regulované odvodňovacími kanálmi a priesakovými kanálmi. Odvodňovacie a priesakové kanále vyúsťujú do prečerpávacích staníc. Podzemné vody pod nepriepustnou vrstvou pri Alžbetinom ostrove tvoria významný vodný zdroj. Získaná voda má charakter pitnej vody bez nákladnej úpravy.

B.13.1.4 GEOTERMÁLNE A MINERÁLNE VODY

Minerálna voda je definovaná ako podzemná voda, ktorá sa od obyčajných podzemných vôd podstatne odlišuje svojimi osobitými prírodnými vlastnosťami, predovšetkým svojím zložením, obsahom minerálnych látok, stopových prvkov, teplotou a fyziologickými účinkami na ľudský organizmus. Prírodné minerálne vody sú vody v prírodných prameňoch i v umelých záchytných objektoch, ktoré majú v mieste výveru obsah rozpustených pevných látok viac ako 1000 mg/l a taktiež viac ako 1000 mg/l rozpustného CO2.

Podľa registra minerálnych prameňov MZ SR – inšpektorátu kúpeľov a žriediel v Bratislave na území mesta Komárna sa nachádza 5 geotermálnych vŕtaných studní z kvartérnych vôd. (Revízia registrácie minerálnych prameňov prebiehala v roku 1999) v nasledovných lokalitách:

- Komárno KO 2 – vrt Lodeniciach - nevyužívaná
- Komárno KO 3 – vrt Kúpalisko M-1 hĺbka 1221m
- Komárno KO 8 – vrt Kúpalisko M-3 hĺbka 1046 m teplota 42 °C
- Komárno KO11 – vrt FGK-1 hĺbka 1970 m teplota 41°C
- Komárno KO 12 – vrt M-3 hĺbka 1184 m teplota 52 °C

V meste Komárno je vybudované termálne kúpalisko zásobené z dvoch termálnych vrtov KO-12,KO-8. Teploty vody v bazénoch sú 42 °C a 30 °C. Minerálne vody majú liečivé účinky.

B.13.1.5 ZNEČISTENIE PODZEMNÝCH VÔD

Kvalita podzemných vôd je ovplyvňovaná mnohými činiteľmi z ktorých najdôležitejšie sú horninové zloženie prostredia, kvalita infiltrujúcich zrážok a povrchových vôd ako aj antropogénna činnosť. Z antropogénnych vplyvov ide predovšetkým o znečistenie z poľnohospodárskej výroby, spôsobené

predovšetkým nevhodným používaním priemyselných hnojív a zakladaním nespevnených poľných hnojísk, čo sa prejavuje zvýšeným obsahom dusičnanov, dusitanov, síranov a chloridov. Ďalšími vplyvmi sú osídľovanie územia a priemysel.

Zistené pozorovacie sondy v meste 260290 Komárno, 260490 Komárno (údaje prebraté z SHMU).

Potenciálnym zdrojom znečistenia považujeme nezakrytú skládku odpadov v lokalite Harčáš v urbanistickom obvode Veľký Harčáš.

B.13.1.6 ZÁSOBOVANIE VODOU

B.13.1.6.1 VODNÉ ZDROJE

VODNÝ POTENCIÁL ÚZEMIA A OCHRANA ZDROJOV

Hlavný vodný zdroj pre záujmové územie je umiestnený na Alžbetinom ostrove, v mestskej časti Alžbetin ostrov. Potreba pitnej a úžitkovej vody je krytá z podzemných zdrojov, z kvartéru, z hĺbky od 14-25 m. Uskutočnili sa skúšobné vrty z odberov z neogénu (z hĺbky 160 m a hlbšie). Vzhľadom na rôzne výsledky výdatnosti jednotlivých zdrojov sa požadujú ďalšie overovania pred využívaním.

Počet povolených studní na odber vody je 20 ks. Z toho širokopriemerových je 12. Pôvodná odporučená sumárna výdatnosť vodárenského zdroja Q = 393,0 l.s-1 bola v dôsledku ochranných opatrení realizovaných v rámci Vodného diela Gabčíkovo znížená na 293,0 l.s-1.

Kapacita studní kryje potrebu mesta aj blízkeho okolia. Kvalita vody zo zdrojov zodpovedá požiadavkám na kvalitu pitnej vody podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č.636/2004 Z.z.

Výhľadové potreby záujmového územia vykryje zdroj aj pre ďalšie rozšírenia, ako aj pre zásobenie okolitých obcí.

- Ochranné pásmo 1° PHO je stanovené oplotením na ploche 7 ha.
- Ochranné pásmo 2° PHO je na ploche 40,5 ha.
- Ochranné pásmo 3° PHO nie je určené

Podzemné vody k vodným zdrojom na Alžbetinom ostrove sú zásobované infiltráciou Dunaja, preto tieto zdroje vody pri dostatočnej kvalite vôd v Dunaji sú pre mesto a okolie nevyčerpateľné. Vybudované studne vo vzdialenosti nad 100 m, majú dostatočnú kvalitu vody, prakticky vyžadujú len úpravu chlórovaním a bez ďalšej úpravy môžu byť využité pre zásobenie obyvateľstva. Pri nízkych vodných stavoch Dunaja je čerpanie nutné znížiť o 20%.

Pre vybudované a povolené vodné zdroje (radu ŠVK 1 až 4, radu S a ŠK) sú stanovené ochranné pásma, podľa predpisov STN a sú vyhovujúce požiadavkám povolenia. Je plánované rozšírenie vodných zdrojov z radu ŠVK, z ktorých sú vybudované studne ŠVK1–6. Z vybudovaných studní ŠVK -5 a ŠVK 6 nebol doposiaľ odber povolený. Je plánované rozšírenie studní ŠVK 7- ŠVK12. Plánované ochranné pásmo PHO II. stupňa bude určené oblúkom 320 m alebo po parcelách nasledovne (na základe Územného plánu zóny – Alžbetin ostrov Komárno vypracované auguste 2007).

V kolmici od Dunaja cez hrádzu a Veľkodunajské nábrežie k prvej priečnej ulici, ďalej v predlžení západnej hranice pozemku pč. 3341 (prvá priečna ulica) po koniec pč. 3296/1, ďalej západne po pč. 3303/4 severne po pč. 3303/3, 3303/2 a 3303/1 ďalej západne medzi pč. 3306 a 3305, severne medzi pč.3306 a 3307, po južnom okraji pč. 3291 (Malodunajská nábrežná), západným smerom, ďalej severným smerom medzi pč. 3276 a 3277, západne po hranici pč. 3277, 3276, 3271, 3270, 3267, 3266 ďalej severným smerom medzi pč. 3263/1 a 3265 a západne 3263/1 a 3263/2 a severne 3264/1 a 3259 po južnej stranu (Malodunajská nábrežná), ďalej západným smerom po hranici pč. 3252/4, 3252/3,3253/2, 3445/2, 3446/2, 3447/2, 3448/2,3444/2 ďalej severne medzi pč.3456 a 3458 po Malodunajské nábrežie kolmo cez miestnu komunikáciu a hrádzu k ramenu Dunaja.

NÁVRH RIEŠENIA

V ochranných pásmach vodného zdroja je nutné dodržať zákaz činností ktoré sú rozpore s vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR č.29/2005 Z.z. a záväzných opatrení MZ SR č.17/79 (zákaz výstavby nepovolených stavieb, prevádzkovať služby nepovolené v tomto pásme, činnosti, ktoré ohrozujú akosť podzemných vôd a ohroziť možnosť rozšírenia vodného zdroja).

Vodný zdroj je dostatočný na zabezpečenie potreby obyvateľov mesta. ako aj blízkeho okolia mesta Komárno. Nakoľko pozemky sú v lukratívnom pásme mesta, tlak na zástavbu tohto územia sa zvyšuje.

Vodný zdroj zabezpečuje v súčasnosti vodovodné sústavy Komárno, Čalovec, Iža, Patince Radvaň pri Dunaji, Moča, Virt, Marcelová, Chotín, Zlatná na Ostrove, Zemianska Olča, Okoličná na Ostrove a Toň.

B.13.1.7 VODOJEMY

Z celkového počtu obyvateľstva Komárna je cca 97,8%. zásobených pitnou vodou. Celkový počet obyvateľov Komárna 34 349. Obyvatelia zásobený pitnou vodou 33 624 .

Vodný zdroj pre mesto sa nachádza na Alžbetinom ostrove. Počet povolených studní na odber vody je 20 kusov, z toho širokopriemerových 12 kusov Pôvodná odporučená sumárna výdatnosť vodárenského zdroja Q = 393,0 l.s-1 bola v dôsledku ochranných opatrení realizovaných v rámci Vodného diela Gabčíkovo znížená na 293,0 l.s-1. Maximálne a minimálne množstvo odberu nebolo stanovené. Kapacita studní pokrýva potrebu mesta, prípadne aj jeho blízkeho okolia. V blízkosti zdroja vody je vybudovaná čerpacia stanica, z ktorej je vedená voda výtlačným potrubím 2 x 600 mm do vodojemu s objemom 2 x 6000 m3. Pri vodojeme je vybudovaná automatická tlaková stanica s kapacitou Q = 1825 l/s a na tlak 4,8 – 5,2 atm.

B.13.1.7.1 BILANCIA POTREBY VODY

Súčasný počet obyvateľov je stanovený podľa sčítania obyvateľstva z r. 2016, kde je uvedený počet 34 190 obyvateľov. Predpokladaný rozvoj mesta počíta na základe maximálneho využitia disponibilných plôch pre rozvoj bývania s nárastom počtu obyvateľov oproti súčasnému stavu približne o 7 800 obyvateľov.

Pri výpočte potreby pitnej vody sa postupovalo v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z. z. V zmysle ustanovenia tejto vyhlášky sme uvažovali s výhľadovou potrebou vody pre bytový fond s hodnotou 145 l/osoba/deň, čo je hodnota pre byty vybavené centrálnou prípravou teplej vody a vaňovým kúpeľom. Pre byty s lokálnym ohrevom teplej vody (rodinné domy) je táto hodnota nižšia (135 l/osoba/deň), avšak vyhláška umožňuje zvýšiť túto hodnotu až o 15 % (nadštandardné vybavenie bytov, napr. bazén, ale aj polievanie záhrad a pod.). Z tohto dôvodu sme pre všetkých obyvateľov v návrhovej a výhľadovej časti ÚPN uvažovali s hodnotou 145 l/osoba/deň.

Spotreba vody pre občiansku a technickú vybavenosť sa uvažuje takisto v zmysle vyššie uvedenej vyhlášky. Pre obce v príslušnej veľkostnej kategórii (20-100 tis. obyvateľov) sa uvažuje so spotrebou pitnej vody pre občiansku a technickú vybavenosť s hodnotou 65 l/osoba/deň.

Pre priemysel s výrobnými prevádzkami sa uvažuje so špecifickou spotrebou na pitie 5 l/os/zmena, pre prevádzku stravovacieho zariadenia 25 l/osoba/zmena, s prevažne čistými prevádzkami, kde sa uvažuje so spotrebou 50 l/os/zmena. V zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z. z. sa uvažuje pri výpočte maximálnej hodinovej potreby vody s predpokladom, že polovica potreby vody na umývanie sa minie za poslednú hodinu zmeny.

Ostatné priemyselné podniky majú iba charakter obchodov, resp. administratívy, takže v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z. z. sa uvažuje so špecifickou spotrebou vody 60 l/zam./deň. V týchto spotrebiskách sa uvažuje s denným priebehom spotreby rovnako, ako u obyvateľstva.

S dodávkou pitnej vody pre samotnú výrobu (technologická voda) sa neuvažuje a jej spotreba sa predpokladá iba v obmedzenej miere. Dôvodom sú súčasné trendy rozvoja priemyslu, ktorý sa snaží vodu pre výrobné účely získavať prevažne z nízko nákladových zdrojov (vlastné studne, povrchové zdroje vody). Predpokladá sa, že aj v budúcnosti sa zásobenie priemyselnej výroby v meste Komárna bude uberať týmto smerom. V meste sa takisto nepredpokladá rozvoj

priemyselnej výroby, náročnej na spotrebu pitnej vody (silne znečistené prevádzky, potravinársky priemysel a pod.).

Tabuľka B13-1: Bilancia potreby vody

SÚČASNÝ STAV				ŇÁVRH ÚPN MESTA		
číslo urb. obvodu (UO)	Názov urb. obvodu (UO)	Špec. potreba vody na obyv.	Potreba vody v roku	Spotreba vody byty ústredným vykurovaním	Spotreba vody pre prírastok pracovných príležitosti	Celková spotreba vody
		l/deň/os	m3/deň	145 l/os	65 l/os	m^3/deň
1	Pevnosť	37 265	37	37 265,0	26 000,0	63,3
2	Prístav	870	1	870,0	4 550,0	5,4
3	Stará lodenica	0	0	9 271,6	2 600,0	11,9
4	Alžbetínsky ostrov	43 355	43	144 986,6	5 915,0	150,9
5	Priemyselný obvod	47 415	47	47 415,0	64 285,0	111,7
6	Robotnícka štvrť	175 450	175	175 450,0	0,0	175,5
7	Školský areál	263 320	263	268 953,9	2 451,9	271,4
8	Sídlisko - západ	248 820	249	278 896,4	650,0	279,5
9	Komárno - stred I	913 210	913	944 604,8	5 207,2	949,8
10	Pri cintoríne	440 220	440	440 220,0	0,0	440,2
11	Pri nemocnici	292 175	292	292 175,0	0,0	292,2
12	Stred II	339 880	340	339 880,0	0,0	339,9
13	Športový areál	285 650	286	299 980,2	2 276,4	302,3
14	Kalvária	106 430	106	106 430,0	0,0	106,4
15	Letecké pole	293 045	293	293 045,0	2 526,5	295,6
17	Hadovce	46 690	47	416 901,2	135 163,0	552,1
18	Kava	47 125	47	84 223,3	1 145,9	85,4
19	Ďulov Dvor	60 175	60	76 852,7	118 980,5	195,8
20	Veľký Harčáš	40 165	40	41 940,1	65 209,2	107,1
21	Sídlisko - východ	434 275	434	434 275,0	650,0	434,9
22	Pri elektrárni	8 555	9	8 555,0	1 718,3	10,3
23	Nová lodenica	0	0	0,0	2 640,4	2,6
24	Čerhát	11 020	11	11 020,0	0,0	11,0
26	Nová Stráž	268 105	268	392 400,7	38 025,0	430,4
27	Pavel	8 555	9	8 555,0	1 560,0	10,1
28	Pred lodenicou	35 090	35	35 090,0	0,0	35,1
29	Nad železnicou	162 835	163	169 967,5	526,9	170,5
30	Sídlisko Bašty	332 195	332	341 875,9	5 469,1	347,3
31	Sídlisko Za Váhom	5 510	6	152 727,3	24 960,0	177,7
32	Lándor	16 385	16	16 385,0	928,8	17,3
33	Nová Osada	8 990	9	66 055,4	418,0	66,5
34	Malá Ida	7 830	8	175 174,8	70 373,1	245,5
SPOLU		**4 980 750**	**4 981**	**6 111 442,3**	**584 230,3**	**6 695,7**

Ďalšie zámery rozširovania priemyselných zón a výrobných podnikov v meste Komárno je potrebné orientovať na ich zásobovanie pitnou vodou len na pitné a hygienické účely. Väčšiu spotrebu vody pre výrobu a prevádzku navrhujeme prednostne pokrývať zo zdrojov, v ktorých nie je voda vhodná na prípravu pitnej vody, napr. povrchové toky, vlastné studne a pod. Len v prípade

vysokých požiadaviek na kvalitu použitej vody (napr. potravinársky priemysel) využívať pitnú vodu z verejných vodovodov.

Alternatívne je možné uvažovať so zásobovaním priemyslu úžitkovou vodou, ale podľa súčasných vývojových trendov celoplošné zásobovanie mesta Komárno úžitkovou vodou nie je aktuálne. Spotreba úžitkovej vody vzniká najmä v priemysle, kde odporúčame túto spotrebu riešiť odberom z vlastných zdrojov (studne, odbery z povrchových vôd). V prípade spotreby úžitkovej vody na zalievanie zelene je možné túto potrebu riešiť individuálne, napr. zachytávaním dažďových vôd (rodinné domy).

Akumulácia vody zo studní je dostatočná. Kapacita akumulačných priestorov je 12000+2000 m^3, t.j. vyhovuje súčasnej ako aj budúcej plánovanej spotrebe. Po odstavení niekoľkých závodov sa spotreba vody zásadne znížila, v niektorých prípadoch sa od roku 1990 znížila až na polovicu.

B.13.1.8 VODOVODNÁ SIEŤ

Rúrový rozvod pitnej vody je v danej oblasti vybudovaný. Vo výkrese verejného technického vybavenia - vodné hospodárstvo sú vyznačené vodovody od priemeru DN100 v správe KOMVaK. Menšie priemery tvoria hlavný zokruhovaný rozvod. Vodovody v priestoroch SAM a.s. (SHIPBUILDING and MACHINERY a.s.) sú v správe podniku.

Pitná voda je využívaná aj ako úžitková voda. Osobitný rozvod úžitkovej vody nie je vybudovaný. Rozvod pitnej vody je vo veľkej časti zokruhovaný. Hlavné rozvody pitnej vody sú od vodného zdroja vedené potrubím 2 x 600 mm. Od automatickej tlakovej stanice sú vedené rozvádzacím potrubím DN 800 po uzáverovú komoru (UK), odkiaľ sú vedené potrubia

- DN800 do urbanistických obvodov mesta Komárno.
- DN400 do urbanistického obvodu Nová Stráž.
- DN 300 do urbanistického obvodu Obce Patince, Ižа a Zlatná na Ostrove.
- DN200 a DN100 sú vedené smerom do urbanistického obvodu Hadovce.

Rozvody v jednotlivých mestských obvodov sú rozkreslené situácií „Verejného technického vybavenia –Vodné hospodárstvo“

V rozvodnom systéme sa nachádzajú nasledujúce vodojemy:

- Vodojem 2x 6000 m^3 v časti Bene s automatickou tlakovou stanicou, z ktorého sa zásobuje mesto Komárno. Vodojem je v správe KOMVaK – Vodárne a kanalizácie mesta Komárno a.s.
- Vežový vodojem kapacitou 500 m^3 v urbanistickom obvode západ. Vodojem je udržiavaný so stálym prietokom vody .V súčasnom období nie je využívaný pre prevádzkové účely. Vlastníkom sú Západoslovenská vodárenská spoločnosť.

B.13.1.9 NÁVRH RIEŠENIA ZÁSOBOVANIA VODOU

Pri ďalšom rozvoji mesta sa odporúča obnova existujúcej vodovodnej siete s cieľom znížiť straty vody a zvýšiť spoľahlivosť zásobovania spotrebiteľov pitnou vodou. Ďalšou významnou úlohou je zdokumentovanie stavebného a hydraulického stavu vodovodnej siete mesta a využitie výsledkov „Plánu obnovy“ spracované firmou DHI Slovakia a.s. Po dokumentácie je možné odporučiť realizáciu plánu obnovy vodovodnej siete (stredne až dlhodobý investičný plán).

Pre rozvojové plochy a novo navrhnuté funkčné celky sa odporúča zabezpečiť výstavbu vodovodov v predstihu, návrhy možných napojovacích bodov sú popísané v rámci nasledujúcej kapitolynávrhu napojenie regulačných blokov na vodovodnú sieť, ako aj zakreslené vo „Výkrese verejného technického vybavenia - Vodné hospodárstvo“.

B.13.1.9.1 NÁVRH NAPOJENIE REGULAČNÝCH BLOKOV NA VODOVODNÚ SIEŤ

- UO Hadovce – Regulačný blok 26.04, 26.21, 26.22 Nová Stráž napojené na existujúce vodovodné vedenie DN100.

- UO Hadovce - Regulačné bloky 17.02, 17.03, 17.04, 17.84, navrhujeme napojiť na vodovod DN 300 do Zlatnej na Ostrove.
- UO Hadovce – regulačné bloky 17.06 a 17.07 v nižších stupňoch projektovej dokumentácie overiť možnosť napojenia na vodovod DN 300 do Zlatnej na Ostrove, s využitím geotermálneho vrtu, resp. vzhľadom k zámeru realizovať aquaprku s kúpaliskom realizovať nový samostatný vodovodný privádzač.
- UO Hadovce - Regulačné bloky 17.27, 17.28, 17.20, 17.29, 17.30, 17.38, 17.39, 17.40, 17.41 navrhujeme napojiť na Hadovský vodovod DN 200 (prípadne na súbežné DN100)
- UO Hadovce - regulačné bloky 17.55 – 17.70 navrhujeme vybudovať vodovodné vedenie z UO Sídlisko Západ.
- UO Sídlisko za Váhom - regulačné bloky –31.10, 31.11, 31.06, 31.19, 31.13 a 31.16 v oblasti navrhujeme vybudovať nové vodovodné vedenie a napojiť ho na vedenie DN 300 do časti Iža.
- UO Malá Iža - regulačné bloky 34.05, 34.06, 34.07,- v oblasti navrhujeme vybudovať nové rozvody vody a posúdiť kapacitu prívodného potrubia vedeného cez rieku Váh. Prívodné potrubie zabezpečuje prívod vody pre mimomestské časti ako aj do vodovodnej sústavy Iža, Radvaň, Patince, Marcelová, Chotín atď.
- UO Ďulov Dvor - regulačné bloky 19.17 - 19.22, - navrhujeme vybudovať nové rozvody v oblasti.
- Pre nový prístav v RB 20.04 je pre zásobovanie vodou územia vo Veľkom Harčáši potrebný hydrotechnický výpočet na potrebu vody i množstva odpadových vôd z tejto lokality. Pre zásobovanie pitnou vodou bude pravdepodobne možné využiť jestvujúce potrubie DN 100 v Malej Iži. Pre úžitkovú vodu je potrebné zvážiť realizáciu vlastného odberu vody v prístave. Tieto skutočnosti hydrologického, geologického i technického riešenia je potrebné overiť v nižších stupňoch projektovej dokumentácie.
- UO Ďulov Dvor - Regulačné bloky 19.02, 19.03, 19.04, 19.05, ,19.07, 19.08 a 19.09 - navrhujeme vybudovať nové rozvody vody v oblasti a napojiť na vodovod DN300 (vedenie do obce Iža).

Vodovodná sieť má zabezpečiť dodávku pitnej vody nielen pre súčasných obyvateľov, ale aj pre obyvateľov rozvojových plôch. Veľká časť rozvojových plôch je rozšírením súčasného stavu, v ktorom sú vybudované vodovodné sústavy. Tieto sústavy treba podľa potreby modifikovať (rozšíriť prípadne zosilniť prívodné potrubia). Tieto modifikácie odporúčame zosúladiť s prevádzkovateľom vodovodov (KOMVAK a.s.).

V tých priestoroch, v ktorých vodovodná sieť nie je vybudovaná a sú plánované rozšírenia zástavieb (napr. urbanistická oblasť pri Starom ramene Váhu, nad hradbami bašty) sa odporúča pred zástavbou vybudovať kanalizačnú sieť.

Z tohto dôvodu odporúčame z rozvojových plôch posilniť prívody pitnej vody hlavne do urbanistického obvodu Hadovce, Nová Osada, Ďulov dvor, Sídlisko Malá Iža, Sídlisko západ, Sídlisko za Váhom - Malá Iža.

B.13.1.10 KANALIZÁCIA

B.13.1.10.1 ODVÁDZANIE ODPADOVÝCH VÔD

Odpadové vody záujmového územia sú riešené cez už jestvujúcu mestskú kanalizáciu s dĺžkou 100,22 km. Kanalizačná sieť je v niektorých mestských častiach jednotná. Novovybudované a plánované kanalizácie nebudú jednotné, budú odvádzať len splaškové vody. Odpadové vody spravuje mestský podnik KOMVaK – Vodárne a kanalizácie mesta Komárna a.s.

Splaškové vody daného územia sú odvádzané do čistiarne odpadových vôd (ďalej ČOV). ČOV je umiestnená pri pravobrežnej hrádzi Váhu, v priestoroch medzi cestným a železničným mostom. Čistiareň odpadových vôd je mechanická a biologická, rekonštruovaná, kapacita ČOV je 10885 m^3/deň. Z prímestských častí, v súčasnom období je napojená mestská časť Nová Stráž, Hadovce a Ďulov dvor. V Novej Stráži je doriešená kanalizácia na sídlisku pri novovybudovaných

rodinných domoch a splaškové odpadové vody sú prečerpávané ČS do kanalizácie. V Hadovciach a Ďulovom dvore sú vybudované čerpacie stanice s výtlakom.

Prívalové dažďové vody sú odvádzané odľahčovacou komorou do Dunaja pri čerpacej stanici Dunaj rúrou DN 1200 mm a pri čerpacej stanici Váh rúrami 3x DN1000. Na kanalizačnú sieť je napojených 27422 obyvateľov, čo predstavuje cca 80 % obyvateľstva.

POPIS KANALIZAČNÉHO SYSTÉMU

Kostru kanalizačného systému tvorí sieť hlavných zberačov a stôk. Sú to stoky A, B, C a spojovacia stoka. V rámci kanalizačného systému je vybudovaných päť čerpacích staníc Dunaj, Váh, Nová Stráž, Hadovce a Ďulov dvor. Kanalizačná kostra je vyústená do ČOV Komárno .

Kanalizačná kostra sa skladá z troch vetví stôk a to z vetvy A, B, C a spojovacej stoky.

Stoka A je vedená po Dunajskom nábreží po prečerpávaciu stanicu Dunaj profilom DN2000. Odvádza splaškové a dažďové vody z mestských častí III. Západ a I. Centrum. Kapacita ČS Dunaj na splaškové odpadové vody je Q= 200 l/s, kapacita na dažďové vody je s troma čerpadlami o výkone Q = 4 500 l/s. Z čerpacej stanice Dunaj je vedená spojovacia stoka s vybudovaným výtlakom DN 600 cca 60 m. Výtlak ústi do stoky DN 800, ktorá je gravitačne vedená do stoky vetvy B. Do „spojovacej stoky“ sú zaústené kanalizačné zberače z východnej strany mestskej časti I. Centrum.

Stoka B je vedená z mestskej časti Priemysel cez mestské časti V. Bašty a Východ do ČOV. Pred ČOV na zberači B je vybudovaná prečerpávacia stanica Váh a odľahčovacia komora. V ČS Váh sú na splaškové vody umiestnené štyri čerpadlá o kapacite 4 x 160 l/s, na dažďové vody sú umiestnené tri čerpadlá s kapacitou Q=4500 l/s. (typu SIGMA – 3ksx1500 l/s)

Stoka C odvádza splaškové vody do zberača B z mestskej časti IV. Letecké pole a z východnej strany mestskej časti II. Východ.

Splaškové odpadové vody z IBV Nová Stráž sú prečerpané cez ČS Nová Stráž s kapacitou Q = 75 l/s pre splaškové vody.

Na území Alžbetinho Ostrova je kanalizácia vedená od premostenie bazéna prístavov, kde je pri ulici Platanová alej umiestnená prečerpávacia stanica, do ktorej je z ostrova vedený jeden hlavný kanalizačný zberač DN 300 a dva sekundárne DN 80. Prečerpávacia stanica zabezpečuje ich napojenie na systém odkanalizovania mesta.

B.13.1.10.2 NÁVRH NAPOJENIA REGULAČNÝCH BLOKOV NA KANALIZAČNÚ SIEŤ

Tabuľka B13-2: Prítok splaškových vôd ČOV Komárno

STAV				ŇÁVRH ÚPN MESTA			
Číslo urb. obvodu (UO)	Názov urb. obvodu (UO)	140 l/os/deň	m^3/ deň	Rodinné domy 135l/os/deň	Byt. jedn. 175 l/os/deň	Odtok splaškových vôd l/deň	Odtok splaš. m^3/deň
1	Pevnosť	35 980	36	103 608,3	41 405,0	81 480,0	81,5
2	Prístav	840	1	0,0	449 995,0	87 290,0	87,3
3	Stará lodenica	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
4	Alžbetínsky ostrov	41 860	42	15 736,1	17 163,0	97 700,0	97,7
5	Priemyselný obvod	45 780	46	84 006,4	4 550,0	45 780,0	45,8
6	Robotnícka štvrť	169 400	169	87 688,8	36 450,4	169 400,0	169,4
7	Školský areál	254 240	254	0,0	0,0	262 172,8	262,2
8	Sídlisko - západ	240 240	240	0,0	0,0	240 240,0	240,2
9	Komárno - stred I	881 720	882	0,0	0,0	919 610,2	919,6
10	Pri cintoríne	425 040	425	40 025,7	15 934,6	425 040,0	425,0
11	Pri nemocnici	282 100	282	0,0	0,0	282 100,0	282,1

12	Stred II	328 160	328	0,0	17 685,7	328 160,0	328,2
13	Športový areál	275 800	276	216 468,9	946 141,0	275 800,0	275,8
14	Kalvária	102 760	103	0,0	8 021,4	102 760,0	102,8
15	Letecké pole	282 940	283	0,0	832 863,5	282 940,0	282,9
17	Hadovce	45 080	45	0,0	456 464,7	538 522,1	538,5
18	Kava	0	0	0,0	4 550,0	0,0	0,0
19	Ďulov Dvor	58 100	58	0,0	12 028,4	149 214,4	149,2
20	Veľký Harčáš	38 780	39	0,0	18 483,0	45 185,3	45,2
21	Sídlisko - východ	419 300	419	0,0	0,0	419 300,0	419,3
22	Pri elektrárni	8 260	8	0,0	266 175,0	85 610,0	85,6
23	Nová lodenica	0	0	0,0	10 920,0	0,0	0,0
24	Čerhát	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
26	Nová Stráž	258 860	259	19 921,7	3 688,5	324 808,3	324,8
27	Pavel	0	0	0,0	38 284,0	3 897,5	3,9
28	Pred lodenicou	33 880	34	403 349,6	174 720,0	33 880,0	33,9
29	Nad železnicou	157 220	157	0,0	6 501,4	174 677,3	174,7
30	Sídlisko Bašty	320 740	321	0,0	2 925,7	320 740,0	320,7
31	Sídlisko Za Váhom	5 320	5	290 010,0	492 611,5	180 744,9	180,7
32	Lándor	0	0	1 286 712,0	4 089 611,9	0,0	0,0
33	Nová Osada	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
34	Malá Ižа	7 560	8	0,0	0,0	190 882,2	190,9
SPOLU		**4 719 960**	**4 720**	**2 547 527,5**	**7 947 173,8**	**6 067 935,1**	**6 067,9**

- UO Hadovce – Regulačný blok 26.04, 26.21 a 26.22 Nová Stráž je napojené na kanalizačné vedenie DN300.
- UO Hadovce - Regulačné bloky 17.02, 17.03, 17.04navrhujeme napojiť na miestnu kanalizačnú sieť DN 315.
- UO Hadovce - Regulačné bloky 17.83 navrhujeme napojiť na miestnu kanalizačnú sieť DN 315.
- UO Hadovce - Regulačné bloky 17.27, 17.28, 17.20, 17.29, 17.30, 17.38, 17.39, 17.40, 17.41 navrhujeme napojiť na Hadovské kanalizačné vedenie DN 300 (prípadne DN100)
- UO Hadovce – Pre regulačné bloky 17.55 – 17.70 navrhujeme vybudovať kanalizačné vedenie napojením na výtlačné vedenie DN150 z Hadoviec.
- UO Veľký Harčáš – Regulačné bloky 31.13, 31.10, 31.11navrhujeme napojiť na existujúcu kanalizačnú prečerpávaciu stanicu.
- UO Sídlisko za Váhom - regulačné bloky31.06 a 31.16 v oblasti navrhujeme vybudovať nové kanalizačné vedenie a napojiť ho na prečerpávaciu stanicu.
- UO Malá Ižа – Pre regulačné bloky 34.05, 34.06, 34.07 navrhujeme vybudovať nové rozvody v oblasti a posúdiť kapacitu ich výtlačného potrubia vedeného cez rieku Váh.
- UO Ďulov Dvor - Regulačné bloky 19.17 - 19.22, navrhujeme napojiť na jestvujúce vedenie.
- Pre nový prístav v RB 20.04 je pre odkanalizovanie územia vo Veľkom Harčáši potrebný hydrotechnický výpočet na potrebu vody i množstva odpadových vôd z tejto lokality. Pre zásobovanie pitnou vodou bude pravdepodobne možné využiť jestvujúce potrubie DN 100 v Malej Iži. Pre úžitkovú vodu je potrebné zvážiť realizáciu vlastného odberu vody v prístave. Tieto skutočnosti hydrologického, geologického i technického riešenia budú predmetom nižších stupňoch projektovej dokumentácie.
- UO Hadovce – Pre regulačné bloky 17.55 – 17.70 navrhujeme vybudovať nové kanalizačné vedenie z UO Sídlisko Západ.

V miestach s nevyhovujúcimi spádovými pomermi, budú vybudované prečerpávacie stanice alebo výtlačné tlakové potrubia.

B.13.1.11 ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD A BILANCIA POTREBY ODVÁDZANIA ODPADOVÝCH VÔD

Súčasťou nového územného plánu sú návrhy na vybudovanie priemyselného centra a nového prístavu v lokalite V. Harčáš, rozšírenie obytných a priemyselných častí smerom na Hadovce a na ľavú stranu Váhu v lokalite Malá Iža a Malý a Veľký Harčáš. Pre mestské časti na ľavej strane Váhu je riešené odkanalizovanie a likvidácia splaškových odpadových vôd rozšírením ČOV Komárno.

ČOV KOMÁRNO

Odpadové splaškové vody z mesta a z mestských častí Komárno, Čerhát, Hadovce, Nová Osada, Nová Stráž, Pavel, Veľký Harčáš, Malý Harčáš a Ďulov Dvor navrhujeme čistiť v Komárňanskej ČOV.

V rokoch 2012 -2015 prebehla v ČOV Komárno intenzifikácia. Mechanická ČOV s maximálnou kapacitou 4x110 l/s, s anaeróbnou stabilizáciou primárneho kalu, sa prebudovala na biologicko - mechanickú ČOV. Dobudovali sa biologický reaktor, dúcháreň, vyhnivacia nádrž, denitrifikačná nádrž atď. V septembri roku 2015 bola ČOV odovzdaná do trvalej prevádzky. (Rozhodnutím ObÚŽP Komárno č.2011/00202-Ve-1).

- Počet obyvateľov — 34 349 obyvateľov
- Počet napojených obyvateľov — 27422 EO54
- Ekvivalent EO — 35 600 EO látkové zaťaženie
  40 700 EO hydraulické zaťaženie
- Q24 — 26 500 m^3/deň
- Q max — 18 942 m^3/deň

Tabuľka B13-3: Limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia vypúšťaných odpadných vôd (podľa povolenia OB.ÚŽP Komárno č 2007/01689-Ve-1) pre 40700EO ČOV.

Ukazovateľ	Merná jednotka	Priemerná hodnota	Maximálna hodnota
BSK_5	mg/l	20	30
$CHSK_{cr}$	mg/l	90	125
NL	mg/l	20	40
$NH\text{-}4^+$	mg/l	10	20
$N_{celk.}$	mg/l	15	30
$P_{celk.}$	mg/l	2	4

Výtok vyčistených vôd z ČOV bude odvedený do rieky Váh pred sútokom s Dunajom.

B.13.1.12 DAŽĎOVÉ VODY

Na kanalizačnej sieti v meste Komárno sú vybudované dve hlavné ČS, ktoré sú vybavené prívalovými čerpadlami s odľahčením (podávacia ČS Dunaj - do recipientu Dunaj, hlavná ČS Váh pred ČOV - do recipientu Váh). Na sieti sú vybudované dve retenčné nádrže (RN-1Hadovská cesta na zberači "B" objeme700 m^3 a v areáli Agrostavu na zberači "B1" o objeme 1000 m^3), ktoré slúžia na zdržanie prívalových vôd. Vody sú následne čerpané do kanalizačného systému so zaústením na ČOV. Na ČOV je vybudovaná dažďová nádrž o objeme 498 m^3, ktorá slúži na zachytenie prítoku nad kapacitné možnosti biologickej linky.

V satelitných lokalitách, z ktorých sú splaškové vody prečerpané do stokovej siete Komárno bola kanalizačná sieť vybudovaná vylúčene len pre odvádzanie komunálnych odpadových vôd.

NÁVRH RIEŠENIA ODKANALIZOVANIA ÚZEMIA DAŽĎOVÝMI VODAMI

ČOV v Komárne sa v roku 2012-2015 prebudovala na biologicky mechanickú. Kapacitne postačuje súčasnej potrebe, zásadné problémy vznikajú len po veľkých prívalových dažďoch.

V budúcnosti je nutné riešiť odvedenie dažďových vôd, prihliadať na zvláštnosti jednotlivých urbanistických obvodov a mestských častí. Riešenie dažďových vôd si vyžaduje štúdiu riešenia odvodnenia.

B.13.2 ENERGETIKA

B.13.2.1 ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIOU

B.13.2.1.1 ELEKTRICKÉ ROZVODNE

Z hľadiska zásobovania elektrickou energiou sa záujmové územie mesta Komárno nachádza prevažne južne a východne od jestvujúcej rozvodne 110/22 kV Komárno. Rozvodňa 110/22kV Komárno je osadená transformátormi 2x40 MVA, ktoré boli zrekonštruované v rokoch 2006 – 2007. Rozvodňa 22kV je skoro plne obsadená. Nachádza sa tu 1 rezervná kobka.

B.13.2.1.2 ELEKTRICKÉ VEDENIA

Mesto Komárno a priľahlé oblasti sú zásobované elektrickou energiou z rozvodne 110/22kV Komárno. Táto je napájaná systémom 110kV vedení nasledovne:

- Linka č. 8875 ..... Dunajská Streda - Komárno
- Linka č. 8738 ..... Veľký Meder – Komárno
- Linka č. 8752 ..... Nové Zámky – Komárno

Rozvodňu 110/22kV Komárno, resp. mesto Komárno je možné záskokovo napájať i po 22kV vedeniach a to:

- Vedenie č. 250, 1064z Hurbanova
- Vedenie č. 347, 432z Čalova

Rovnako z rozvodne Komárno sú vyvedené vedenia č. 336, 347, 390 pre záskokové napájanie Kolárova vedenie č. 1062 pre záskokové napájanie Hurbanova.

Samotné mesto Komárno s priľahlými oblasťami sú zásobované vzdušnými linkami č. 362 a 363 a káblovými linkami č. 353, 354, 361, 362, 367 a 368.

Sieť 22kV vedení v okrajových oblastiach Komárna pozostáva prevažne zo vzdušných vedení (jednoduchých i dvojitých) na betónových stĺpoch. Len malá časť týchto vedení v okrajových oblastiach je zakáblovaná. V meste Komárno sú prakticky všetky 22kV vedenia káblové. Tieto vedenia sú prevažne celoplastové typu AXEKCY (AXEKCEY) – novšie vedenia. Nachádzajú sa tu však v hojnej miere i klasické 22kV káble typu ANKTOYPV rôznych prierezov. Existujúce rozvody 22kV sú zakreslené v grafickej časti dokumentácie, vo výkrese č. 6 - Výkres verejného technického vybavenia – energetika. V existujúcich vedeniach 22kV, vzdušných i káblových, je ešte pomerne veľká rezerva v prenosovej schopnosti týchto vedení.

Sekundárna sieť NN – 0,4 kV v celom riešenom území je veľmi rôznorodá. V okrajových oblastiach Komárna je rozvodná sieť NN realizovaná ako vzdušná. V meste Komárno a jeho jednotlivých mestských častiach je rozvodná sieť NN realizovaná káblovými vedeniami, v niektorých oblastiach i vzdušnými NN vedeniami. Vedenia sú rôznych dimenzií, veku a druhu.

B.13.2.1.3 TRAFOSTANICE

Transformačné stanice 22/0,4kV sú v celom riešenom území zastúpené v nasledujúcich kategóriách:

- stožiarové (stĺpové i PTS)
- murované (objektové i samostatné)
- kioskové / blokové
- vežové

Stav i vek jednotlivých trafostaníc je rôzny, v prevažnej miere však sú trafostanice vyhovujúce. Prevažne sú trafostanice zaťažované do 75%. V niektorých oblastiach sú však i plne výkonovo

vyťažené. Jednotlivé existujúce trafostanice 22/0,4kV sú zakreslené v grafickej časti, vo výkrese č. 6 - Výkres verejného technického vybavenia – energetika.

Bilancia potreby elektrickej energie

Návrh územného plánu mesta Komárno rieši návrh využitia celého mesta a jeho vymedzených území. Bilancie pre jednotlivé časti územia sú riešené, resp. napočítavané pre regulačné bloky, ktoré sumárne kumulované do bilancií za urbanistické obvody, ktoré vytvárajú predbežný obraz o energetickom využití riešeného územia. Územný plán rieši tieto jednotky bilančne aj graficky. Návrh riešenia územia je spracovaný s ohľadom na potreby energetiky (Západoslovenská distribučná, a.s.). Podkladom riešenia územného plánu - časť energetika bolo zisťovanie skutkového stavu v r. 2016.

Energetické bilancie pre navrhované využitie riešeného územia v členení na jednotlivé oblasti sú spracované na základe podkladov urbanistickej ekonómie.

Predpokladá sa výstavba nových bytových jednotiek v bytových a rodinných domoch, občianskej vybavenosti, komerčnej vybavenosti, výroby, skladovania a služieb, športových, rekreačných a oddychových služieb, drobných podnikateľských aktivít a dopravy. Vybavenosť je v riešenom území rozmiestňovaná nerovnomerne.

Pri stanovovaní energetickej bilancie pre jednotlivé oblasti sa vychádzalo z nasledovných základných predpokladov a ukazovateľov výkonového zaťaženia:

- Navrhované bytové jednotky boli zaradené do stupňa elektrifikácie “A “.
- Dodávka TÚV a vykurovanie sa predpokladá iným médiom (plyn, teplovod).
- Energetická potreba pre jednotlivé oblasti využitia územia podľa funkcie bola stanovená nasledovne:

RD	- Obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch vr. OV	3,5kW/RD
BD1	- Obytné územie - prevaha bývania v bytových domoch - do 4 NP vr. OV	2,1kW/byt
BD2	- Obytné územie - prevaha bývania v bytových domoch - nad 4 NP	2,1kW/byt
CMZ	- Polyfunkčné územie mestského centra	0,03kW/m^2
OV1	- Plochy komerčnej občianskej vybavenosti	0,03kW/m^2
OV2	- Územie verejnej - nekomerčnej občianskej vybavenosti	0,015kW/m^2
PO	- Polyfunkčné územie bývania a občianskej vybavenosti	2,1kW/byt, 0,03kW/m^2
ŠR	- Územie s prevahou zariadení športu a rekreácie	0,005kW/m^2
RP	- Územie rekreácie v prírodnom prostredí	0,005kW/m^2
H2	- Územie výrobných aktivít priemyselnej výroby	0,015kW/m^2
H1	- Územie výrobno obslužných aktivít – priemyselnej výroby, výrobných služieb, skladov a logistiky	0,015kW/m^2
TI	- Technická infraštruktúra	0,01 kW/m^2

Výkonové nároky jednotlivých oblastí boli určované na základe zadaného uvedeného počtu b.j. v členení na bytové a rodinné domy a podlažných plôch, navrhovaného druhu vybavenosti a výroby. Vybavenosť a výroba bola bilancovaná podľa horeuvedených ukazovateľov a do celkových bilancií prispieva hodnotou 60 % výpočtového zaťaženia. Výsledná hodnota zaťaženia je následne upravená koeficientom súčasnosti (0,6 - 0,8).

Predpokladané výkonové nároky sú stanovené pre jednotlivé riešené mestské častí Komárna na základe bilancií územného plánu.

Detailné výkonové nároky boli vypočítané na základe odhadu ukazovateľov využitia plôch, počtu obyvateľov a počtu nových pracovných miest.

Celkový predpokladaný výkon nových trafostaníc je určený pre priemerné zaťaženie trafostaníc vo výške 75-80% inštalovaného výkonu transformátorov. Počty trafostaníc budú závislé od postupu výstavby v jednotlivých oblastiach a od jednotlivých investičných zámerov.

Potrebná výkonová bilancia v jednotlivých oblastiach bude pokrytá predovšetkým z jestvujúcich rezerv v existujúcich trafostaniciach a až zvyšok bude pokrytý novými trafostanicami. Nové trafostanice predpokladáme rôzneho výkonu, prevažne však s jednotkami o výkone 250, 400, 630kVA, blokové alebo vstavané, ktoré si budú zabezpečovať stavebníci alebo distribučná spoločnosť podľa postupu výstavby v jednotlivých oblastiach.

Tabuľka B13-4: Bilancia spotreby elektrickej energie a potreba telefónnych zariadení

		NÁVRH ÚPN MESTA	
Číslo urbanistického obvodu (UO)	Názov urbanistického obvodu (UO)	Spotreba elektrickej energie [MW]	Telefónne zariadenia
1	Pevnosť	886	140
2	Prístav	4 067	201
3	Stará lodenica	52	0
4	Alžbetínsky ostrov	2 419	134
5	Priemyselný obvod	12 890	51
6	Robotnícka štvrť	109	0
7	Školský areál	982	18
8	Sídlisko - západ	510	2
9	Komárno - stred I	2 980	87
10	Pri cintoríne	5 678	0
11	Pri nemocnici	3 280	0
12	Stred II	7 066	0
13	Športový areál	1 509	4
14	Kalvária	1 260	0
15	Letecké pole	220	2
17	Hadovce	12 915	1 326
18	Kava	129	2
19	Ďulov Dvor	6 415	337
20	Veľký Harčáš	1 254	158
21	Sídlisko - východ	2 096	1
22	Pri elektrárni	3 108	179
23	Nová lodenica	6 346	0
24	Čerhát	5	0
26	Nová Stráž	1 970	178
27	Pavel	46	10
28	Pred lodenicou	1 104	0
29	Nad železnicou	541	40
30	Sídlisko Bašty	840	0
31	Sídlisko Za Váhom	2 033	414
32	Lándor	38	1

33	Nová Osada	384	1
34	Malá Ižа	5 570	559
SPOLU		**88 702**	**3 843**
Súčasnosť odberu 0,7		**62 091**	
Medziobjektová súčasnosť 0,29		**18 077**	

Riešenie predpokladá celkovú novú potrebu výkonu (max. súčasný príkon) pre návrhové riešenia územného plánu na úrovni 18,1 MW.Výkony nových trafostaníc predpokladáme na úrovni 24 MVA resp. 20 MVA.

B.13.2.1.4 NÁVRH RIEŠENIA ZÁSOBOVANIA ÚZEMIA ELEKTRICKOU ENERGIOU

Z hľadiska zásobovania elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť:

- Výstavbu nového 110kV vedenia Komárno – Štúrovo /prípadne aspoň časť vedenia od Komárna po navrhovanú rozvodňu Komárno II.
- Výstavbu novej rozvodne 110/22kV – Komárno II.
- Výstavba vedenia 2x110 kV Komárno - Komárom.
- Výstavbu nových 22kV napájačov z existujúcej rozvodne Komárno.
- Zvýšenie výkonu /rekonštrukcie/ existujúcich trafostaníc, kde sa dá nárast spotreby pokryť touto formou (najmä v oblastiach Lándor – Kava /č.390/, Ďulov Dvor /č.1025,363/, Harčáš, Hadovce, N. Osada /č.390/ a sčasti i Nová Stráž /č.355/).
- V prípadoch napájania nových odberov z existujúcich vzdušných 22kV prípojok tieto posúdiť a prípadne rekonštruovať a zakáblovať.
- Vzhľadom na celkom nové podmienky a možnosti napájania /pri výstavbe novej rozvodne 110/22kV/ je nutné vypracovať energetickú štúdiu /generel/ zásobovania mesta Komárna elektrickou energiou.

NAPÄŤOVÁ SÚSTAVA VVN

Na východnej časti riešeného územia je pri ceste I/63 navrhnutá rezervná plocha novej elektrickej stanice TR 110/22 kV Komárno 2. Tento navrhovaný zámer výhľadového elektrického zariadenia distribučného charakteru vznikol na základe výhľadu zaťaženia oblasti Západoslovenskej distribučnej, a.s.. Výhľadová elektrická stanica TR 110/22 kV Komárno 2 umožní v budúcnosti spoľahlivé zásobovanie východnej časti mesta a jeho okolia na úrovni VN 22 kV bez nutnosti budovania niekoľkých napájačov VN naprieč mestom zo západnej do východnej časti. Vrátane potrieb elektrickej energie pre plánované prístavné prekladisko vo Veľkom Harčáši.

V výkresovej časti je zakreslená aj navrhovaná trasa nového vedenia 110kV (výhľad) Komárno – Štúrovo. S ohľadom na uvedené energetické bilancie a predpokladané rozvojové aktivity v jednotlivých oblastiach Komárna sa ukazuje potreba výstavby novej rozvodne TR110/22kV Komárno II s výkonom 2x20MVA až 2x25MVA. Umiestnenie novej rozvodne bolo zvolené s ohľadom na budúci plánovaný rozvoj mesta a výkonové nároky územia a s ohľadom na prístup k sieťam, najmä 110kV. Napájanie novej rozvodne je uvažované z výhľadového vedenia 110kV, ktorého aspoň časť od existujúcej rozvodne 110/22kV – Komárno bude potrebné zrealizovať. Výstavbou novej rozvodne 110/22kV ako nového zdroja pre Komárno bude možné niektoré 22kV vedenia (najmä tie odchádzajúce na východ) presmerovať na novú rozvodňu, čím sa odľahčí existujúca rozvodňa pre potreby rozvoja v západnej a južnej časti mesta Komárno a nové aktivity vo východnej časti by boli napájané z novej rozvodne. Nové zapojenie (prepojenia) systému vedení VN a VVN musí riešiť samostatná energetická štúdia alebo generel.

Navrhované zámery výhľadových elektrických zariadení distribučného charakteru (elektrické vedenie 2x110 kV Komárno-Štúrovo, elektrická stanica TR 110/22 kV Komárno 2) vznikli na základe výhľadu Západoslovenskej distribučnej, a.s. Výhľadové vedenie 2x110 kV Komárno-Štúrovo bude v budúcnosti umožňovať zvýšenie spoľahlivosti zásobovania oblasti Komárna a Hurbanova možnosťou prepojenia na Uzlovú oblasť Levice 400/110 kV (UO Levice), ktorá poskytuje dostatočnú výkonovú rezervu na úrovni VVN 110 kV. Výhľadová elektrická stanica TR 110/22 kV Komárno 2 umožní v budúcnosti spoľahlivé zásobovanie východnej časti mesta a jeho

okolia na úrovni VN 22 kV bez nutnosti budovania niekoľkých napájačov VN naprieč mestom zo západnej do východnej časti. Najmä pri realizácii nového prístavu Veľký Harčáš.

Z hľadiska úvahy o budúcom možnom prepojení energetickej sústavy Slovenskej republiky a Maďarskej republiky na napäťovej úrovni 110 kV je potrebné rezervovanie koridoru v šírke cca 38 m pre vedenie VVN 2x110 kV od existujúcej Elektrickej stanice TR 110/22 kV Komárno, ktorá sa nachádza na západnom okraji mesta Komárno, po štátnu hranicu s Maďarskou republikou západne od jestvujúceho železničného mosta cez Dunaj a západne od uvažovaného cestného mosta cez Dunaj. S hľadiska budúceho umiestnenia vedenia 2x110 kV s ohľadom na navrhovanú pozemnú komunikáciu je navrhované vedenie Komárno – Komárom trasované alternatívne od existujúcej TR 110/22 kV Komárno (A1-C1-C2-D1-D2-A4-štátna hranica resp. B1-A2-A3-A4-štátna hranica).

NAPÄŤOVÁ SÚSTAVA VN

Vzhľadom k uvedeným energetickým bilanciám a predpokladaným rozvojovým aktivitám v jednotlivých oblastiach Komárna i v zmysle predchádzajúcich územných štúdií navrhujeme najprv využiť existujúce rezervy v rozvodni 110/22kV , rezervy v 22kV vedeniach a rezervy v existujúcich trafostaniciach 22/0,4kV, pokiaľ sa nevybuduje nová rozvodňa 110/22kV.

Pre bezproblémové napájanie jednotlivých lokalít navrhujeme vybudovať novú rozvodňu 110/22kV - Komárno II a s tým súvisiacu časť vedenia 110kV a postupným prepájaním vedení vo východnej časti Komárna, ako i napájaním nových riešených území z tejto rozvodne odľahčovať existujúci rozvodňu.

V najbližších rokoch sa z existujúcej Rz 110/22kV - Komárno vyvedie potrebný počet nových VN – 22 kV napájačov v zmysle podmienok, ktoré bude podľa postupu výstavby, požiadaviek odberateľov a stavu siete v čase nárokov stanovovať prevádzkovateľ VN – 22 kV siete - Západoslovenská distribučná, a.s. Do oblastí navrhujeme priviesť potrebný počet napájačov 22kV (predpokladáme 3 nové káblové napájače) z TR110/22kV Komárno, pričom napájače do východnej časti sa môžu, po vybudovaní rozvodne 110/22kV - Komárno II, využiť ako 22kV prepoj medzi rozvodňami. Umiestnenie trafostaníc bude predmetom ďalších stupňov dokumentácií v podrobnejšom riešení jednotlivých území a objektovej sústavy a najmä podľa postupu zástavby.

Nové trafostanice budú zapojené do systému nových napájačov a sčasti budú zapojené i do existujúceho 22kV kábelového rozvodu (najmä v oblasti Ostrova a Novej Stráže). Niektoré nové trafostanice budú napojené z existujúceho systému 22kV vzdušných vedení (najmä v oblastiach Lándor – Kava /č.390/, Ďulov Dvor /č.1025,363/, Harčáš, Hadovce, -N. Osada /č.390/ a sčasti i Nová Stráž /č.355/). Pokiaľ bude možné, uprednostnia sa rekonštrukcie existujúcich trafostaníc 22/0,4kV so zvýšením výkonu.

Existujúce 22kV vedenia a prípojky (nie kmeňové) najmä na severnom okraji mesta sa postupne zakáblujú, aby sa uvoľnili pásy ochranných pásiem vedení pre ďalšiu výstavbu.

Nové trasy 22kV kábelových vedení budú ukladané v maximálnej miere vo vyhradených trasách spolu s ostatnými inžinierskymi sieťami.

NAPÄŤOVÁ SÚSTAVA NN

Sekundárne (NN) rozvody budú riešené systémom zjednodušenej mrežovej siete s napájaním z dvoch strán z rozvádzačov distribučných trafostaníc. Rozvody v novej výstavbe budú kábelové, uložené v zemi a budú napájané cez hlavné rozvodné a istiace skrine RIS, s možnosťou prepojenia na jestvujúce sekundárne vzdušné rozvody.

Odberatelia budú napojení samostatnými prívodmi, alebo slučkovaním s rozvodných a istiacich skríň RIS. Pri rekonštrukciách nevyhovujúcich rozvodov NN a rozširovaní z dôvodu novej výstavby je potrebné riešiť ich uloženie do zeme.

Na území pamiatkovej zóny pôsobí rušivo vzdušné elektrické vedenie, meracie skrinky osádzané v soklových častiach uličných fasád, staré nevyužívané technické prvky na strechách domov. Rekonštrukcie vedenia technického vybavenia sú pre všetky formy výstavby podmieňujúce.

VEREJNÉ OSVETLENIE

Osvetlenie nových cestných komunikácií v novej zástavbe je navrhované progresívnymi LED svietidlami osadenými na osvetľovacích stožiaroch. Pri osvetlení peších komunikácií sa svietidlá osadia na sadové stožiare.

Rozvod verejného osvetlenia bude káblový, uložený v zemi, napájaný z typových rozvádzačov RVO a ovládaný pomocou HDO.

B.13.2.2 ZÁSOBOVANIE PLYNOM

Mesto Komárno je zásobované zemným plynom cez dve vysokotlakové VTL plynovodné sústavy :

- VTL plynovodná sústava DN 150 PN 2,5 MPa – Šaľa – Nové Zámky – Komárno
- VTL plynovod DN 300 PN 4,0 MPa – Bratislava - Komárno

VYSOKOTLAKOVÁ VTL PLYNOVODNÁ SÚSTAVA DN 150, PN 2,5 MPA

Vysokotlakový VTL plynovod DN 150 PN 2,5 MPa sa tesne pred Komárnom rozvetvuje na dve vetvy, z ktorých jedna vedie k cestnému mostu nad riekou Váh a druhá vedie k železničnému mostu.

Po prechode ponad Váh pokračuje trasa VTL cez časť Letecké pole, kde je osadená odbočka ktorá pôvodne viedla k regulačnej stanici plynu RS1 (a bola lokalizovaná spoločne v areáli s ORS čo je zrušené). Momentálne je Letecké pole zásobované STL prípojkou D 315mm z RS na VTL-plynovod BA– KN. Tlak je zredukovaný na PN 2,5 MPa. (odber plynu je 2920 m^3/hod.) a zásobuje STL sieť Letecké pole a areál nemocnice Komárno. Za odbočkou k RS (Letecké pole) pokračuje VTL plynovod do mesta. Na sídlisku Prednádražie zásobuje regulačnú stanicu (RS), cez ktorú sa zásobuje centrálna kotolňa CZT – Prednádražie. Trasa VTL pokračuje do SPP Komárno na RS2, ktorá na VTL výstupe (odber z RS2 je 1115 m^3) zásobuje sieť sídlisk Pri plynárni a Prednádražie. VTL DN 150 po prekrižovaní ŽSR zásobuje RS3 v sídlisku Pri baštách. Má dva výstupy:

- NTL (odber z RS3 je 1248 m^3/hod.) sídlisková sieť
- NTL (odber z RS je 135 m^3/hod.) plynová kotolňa v obytnom bloku

Vysokotlakový VTL pokračuje do "Slovenských lodeníc", kde sa rozvetví.

Hlavná vetva vedie do RS – Slovenských lodeníc, kde zásobuje odberné zariadenia z RS9 s NTL výstupom do miestnej siete (odber z RS je 1830 m^3/h).

Druhá vetva pokračuje k sídlisku Prístav a do centra mesta. Odbočkou zásobuje RS, s výstupom STL PN = 0,3 MPa, ktorým sú zásobované RS pre kotolňu CZT a RS pre kotolňu bývalej fy AGROSTROJ. VTL pokračuje do mesta k objektu pekárne, kde zásobuje dve regulačné stanice (RS):

- RS s výstupom STL pre CZT
- RS s výstupom NTL pre Komárňanské tlačiarne

Z hlavného VTL DN 150, PN 2,5 MPa, ktoré vedie cez cestný most pokračuje vedľa obytných blokov v Tabakovej ulici. V areáli bývalých Technických služieb zásobuje RS5 (odber z RS je 1780 m^3/hod.) z ktorej sú dva výstupy STL a NTL (odber 710 m^3/hod.) pre miestnu sieť. VTL ďalej pokračuje až do areálu ZEZ do RS, z ktorej výstup STL zásobuje centrálny tepelný zdroj.

VTL sústava DN 150 PN 2,5 MPa je na hranici životnosti (od r. 1969), bude potrebná rekonštrukcia, ktorá umožní vylúčenie VTL sústavy z územia mesta.

VYSOKOTLAKOVÁ VTL PLYNOVODNÁ SÚSTAVA DN 300, PN 4 MPA

Trasa druhého VTL plynovodu DN 300 PN 4,0 MPa prichádza do mesta od Novej Stráže k št. ceste Komárno – Kolárovo. Pred jej prechodom potrubia sú vysadené tri odbočky:

- DN 80 PN 4,0 MPa , ktorá vedie do časti Pod Hadovským chotárom (Hrkáč) a končí v RS
- DN 150 PN 4,0 MPa, ktorá vedie k RS v areálu POĽNOKOMU

- DN 300 PN 4,0 MPa, vedie do MČ Hadovce, kde končí v RS7 (odber a RS je 500 m^3/hod.), ktorá má STL výstup 0,1 MPa a zásobuje miestnu sieť Hadovce

Trasa VTL vedie ďalej k severozápadnému okraju Komárna a zásobuje RS v areáli AGROSTROJ a RS v areáli fy EURO OBUV a REIKER OBUV. Pred prekrižovaním toku Váhu je vysadená odbočka do RS ,z ktorej vychádza zredukovaný tlak na STL potrubím D 315 mm a končí pri Leteckom Poli. VTL DN 300 ďalej pokračuje cez Váh a po prekrižovaní Patinského kanála je zaústená do odovzdávacej stanice plynu, ktorá prepúšťa plyn z plynovodnej sústavy DN 300 PN 4,0 MPa Bratislava – Komárno do VTL sústavy DN 150 DN 2,5 MPa Šaľa – Nové Zámky – Komárna, hlavne v zimnom období. ORS má výkon 5000 m^3/hod.

STREDNOTLAKOVÁ PLYNOVODNÁ SIEŤ

Na území Komárna je vybudovaná distribučná sieť rozvodu plynu pracujúca s tlakom 0,3 MPa, s označením ako STL2 a tiež s tlakom 0,1 MPa s označením ako STL1. Priestorový záber distribučnej siete je premietnutý v grafickej časti dokumentácie, vo výkrese č. 6 – výkres verejného technického vybavenia – energetika.

Z dôvodu intenzifikácie výstavby bolo v predchádzajúcom období odstránené umiestnenie vysokotlakového plynovodu sústavy PN 2,5 MPa zo zastavaných častí mesta. Regulačné stanice na obvode zastavaného územia k.ú. Komárno redukujú tlak na 0,3 MPa a týmto spôsobom sú potom distribuované cez bývalý rozvod VTL plynovodu až po všetky regulačné stanice plynu (RS). V tejto podobe je tak vytvorená hlavná kostra rozvodu plynu pre oblasť mesta, ako aj priľahlých areálov.

Regulačné stanice následne potom upravujú tlak do distribučnej siete na 0,1 MPa, prípadne na NTL tlak 2,1 kPa. Regulačné stanice sú rovnako znázornené v grafickej časti dokumentácie v závislosti od tlaku, ako aj od prevádzkovateľa.

Na území Komárna je vybudovaná sieť STL – PN – 0,1 MPa v troch lokalitách:

- Letecké pole

Strednotlaková STL je zásobovaná z RS1 (Letecké pole) a vedie do sídliska Bašty Juh. Jedna vetva vedie do areálu nemocnice do dvoch RS plynu – jedna RS – je pre kotolňu nemocnice – druhá RS8 s výstupom NTL zásobuje sieť v tejto lokalite. Odber je 1320 m^3/hod.

- Robotnícka štvrť

Sieť STL je zásobovaná z RS4 pri areáli SAD. Súčasťou sústavy sú aj rozvody: Alžbetin dvor a sídlisko BAURING. Časť je rekonštruovaná s použitím PE potrubia.

- Lokalita Hradnej ulice

Strednotlaková STL sieť zásobovaná z RS5 (odber 1779 m^3/hod.) pri areáli bývalých Komunálnych služieb. Z tejto STL sústavy sú zásobované: kotolňa Športovej haly, RS areálu kasární, RS6 pri kasárni, ktorá má NTL výstup a zásobuje plynovodnú sieť v tejto lokalite mesta.

STL plynovody sú v dobrom technickom stave, nutné je vzájomne ich poprepájať, každá sieť je zásobovaná iba z jednej RS.

NÍZKOTLAKOVÁ PLYNOVODNÁ SÚSTAVA

Na území mesta prevažuje NTL plynovodná sieť. Distribučná sústava pracujúca s prevádzkovým tlakom 2,1 kPa sa nachádza v časti starého mesta. Je ohraničená líniou tokov Dunaja a Váhu a zo severnej strany železničnou traťou Komárno - Bratislava a vlečkou Komárno - Lodenice. Okrajové plynovody tejto lokality sú už prevádzkované v systéme STL1 a STL2. Časť Ďulov Dvor je prevádzkovaná celá v systéme plynovodov NTL.

V systéme NTL plynovodov pracujú aj niektoré koncové úseky rozvodov v častiach s plynovodmi distribučných sietí STL.

Z NTL plynovodu je zásobovaná:

- historická časť mesta
- sídlisko Prístav
- sídlisko Pri baštách

- sídlisko Lodiarov
- sídlisko Pri plynárni
- sídlisko Stred
- sídlisko Prednádražie
- sídlisko Komenského
- sídlisko Váh

NTL plynovodná miestna sieť t.č. sa rekonštruuje, prevádza sa výmena za PE potrubia. Uvažuje sa s prechodom na STL tlakovú hladinu v zmysle polyfunkčného generelu mesta Komárno. Regulačné stanice RS4, RS1 a RS5 majú zastaralú technológiu, potrebná je rekonštrukcia.

B.13.2.2.1 NÁVRH RIEŠENIA ZÁSOBOVANIA PLYNOM

BILANCIA POTREBY PLYNU

V nasledujúcej tabuľke je uvedená potreba plynu pre jednotlivé urbanistické obvody podľa vstupných údajov urbanistickej ekonómie návrhu územného plánu mesta.

Tabuľka B13-5: Potreba plynu pre jednotlivé navrhované urbanistické obvody

		NÁVRH ÚPN MESTA			
Číslo urbanistic. obvodu (UO)	Názov urbanistického obvodu (UO)	Potreba plynu v tis. m^3/rok v rodinných domoch	Potreba plynu v tis. m^3/rok v bytových domoch	Potreba plynu v tis. m3/rok - nové pracovné príležitosti	Potreba plynu v tis. m^3/rok - spolu
1	Pevnosť	0	176	440	616
2	Prístav	0	0	77	77
3	Stará lodenica	0	0	44	44
4	Alžbetínsky ostrov	727	173	100	1 000
5	Priemyselný obvod	0	0	1 088	1 088
6	Robotnícka štvrť	0	0	0	0
7	Školský areál	0	26	41	68
8	Sídlisko - západ	0	140	11	151
9	Komárno - stred I	0	147	88	235
10	Pri cintoríne	0	0	0	0
11	Pri nemocnici	0	0	0	0
12	Stred II	0	0	0	0
13	Športový areál	0	67	39	105
14	Kalvária	0	0	0	0
15	Letecké pole	0	0	43	43
17	Hadovce	3 297	362	2 287	5 946
18	Kava	418	0	19	437
19	Ďulov Dvor	188	0	2 014	2 201
20	Veľký Harčáš	20	0	1 104	1 124
21	Sídlisko - východ	0	0	11	11
22	Pri elektrárni	0	0	29	29
23	Nová lodenica	0	0	45	45
24	Čerhát	0	0	0	0
26	Nová Stráž	1 400	0	644	2 044
27	Pavel	0	0	26	26

28	Pred lodenicou	0	0	0	0
29	Nad železnicou	0	33	9	42
30	Sídlisko Bašty	109	0	93	202
31	Sídlisko Za Váhom	32	674	422	1 128
32	Lándor	0	0	16	16
33	Nová Osada	643	0	7	650
34	Malá Ida	715	485	1 191	2 391
SPOLU		**7 549**	**2 283**	**9 887**	**19 719**

Zemný plyn ostáva dominantným zdrojom tepelnej energie v meste. Zásobovanie jestvujúcich ako aj plánovaných odberateľov zemným plynom bude zabezpečené zo stredotlakej plynovodnej sústavy. V časti starého mesta je v súčasnosti prevádzkovaná aj NTL distribučná sieť, ktorá sa t.č. sa rekonštruuje s prechodom na STL hladinu v zmysle generelu mesta Komárno. Cez NTL distribučnú sieť je zásobovaná ešte mestská časť "Ďulov Dvor".

Zásobovanie jednotlivých mestských časti Komárna rozdelených do urbanistických obvodov (OU) bude prevažne cez jestvujúcu distribučnú sieť rozvodu plynu tvorenú stredotlakovou sústavou STL1 a STL2.

Pre možnosť dodávky plynu pre nových odberateľov v lokalitách, v ktorých sa doposiaľ nenachádzala DS rozvodu plynu je potrebné zabezpečiť rozšírenie plynovodnej siete a bude tiež potrebné v niektorých urbanistických obvodoch vybudovanie nových RS.

Pre nižšie uvedené nové lokality ležiace na východnej strane Komárna bude potrebné vybudovať novú distribučnú sieť STL vrátane regulačných staníc a novými pripojeniami na VTL rozvod plynu.

- UO 19 - Ďulov Dvor
- UO 20 - Veľký Harčáš
- UO 21 - Sídlisko - východ
- UO 31 - Sídlisko Za Váhom
- UO 34 - Malá Ida

Regulačné stanice budú tri:

- Prvá RS - Ďulov Dvor 2 sa bude nachádzať pri budúcej križovatke ciest I/64 a III/1463. Bude sa z nej zásobovať nový priemyselný park pod obcou Ďulov Dvor a aj priľahlá oblasť bývania v UO 19. Predpokladaná kapacita RS bude cca 1100 m3/hod. Dĺžka VTL prípojky DN 100 bude cca 500 m.
- Druhá RS - Nový prístav bude na severnom okraji UO 20 - Veľký Harčáš, pre oblasť nového prístavu. Prípojka VTL plynovodu DN 100 sa predpokladá dĺžky cca 4 km. Predpokladaná kapacita RS bude cca 1100 m3/hod
- Tretia RS - PP Malá Ida bude umiestnená na severovýchodnom okraji UO 34 - Malá Ida a bude zásobovať oblasť nového priemyselného parku a aj priľahlú oblasť bývania v UO 34., dĺžka prípojky DN 100 od prípojky pre RS Nový prístav bude cca 100 m, predpokladaná kapacita tejto RS bude cca 1500 m3/hod.

Pre lokalitu UO 17 - Hadovce, ležiacu severne a západne od centra Komárna bude potrebné vybudovať novú distribučnú sieť STL vrátane troch regulačných staníc a s novými pripojeniami na VTL rozvod plynu.

- Prvá RS Orechový rad sa bude nachádzať na východnej línií OU 17 severne, nad železničnou traťou BA - Komárno.
- Druhá RS Hadovce 1 a tretia RS Hadovce 2 sa nachádzajú na okrajoch priestoru priemyselného parku a logistiky nachádzajúceho sa západne od mesta medzi železnicou BA-Komárno a št. c. I/63.
- Prípojky VTL plynovodu DN 100 sa predpokladajú v celkovej spoločnej dĺžke cca 450 m. Predpokladaná kapacita týchto RS spolu bude cca 2600 m3/hod.

Pre lokalitu UO 5 - Priemyselný obvod, ležiacu západne od Slovenských lodeníc po železničnú trať smer Maďarsko bude potrebné vybudovať novú distribučnú sieť STL vrátane jednej regulačnej stanice a s novým pripojením na VTL rozvod plynu.

- RS Priemyselný obvod sa bude nachádzať pri východnej línií železničnej trate smer Maďarsko na západnom okraji OU 5 - Priemyselný obvod.
- Prípojka VTL plynovodu DN 100 sa predpokladá v dĺžke cca 550 m.
- Predpokladaná kapacita RS bude cca 750 m^3/hod.

Pre každú regulačnú stanicu plynu je potrebné zabezpečiť oplotený areál tak aby bola vzdialenosť 3,0 m medzi plotom a obvodovou stenou budovy RS. Predbežne sa uvažuje s areálom o rozmeroch 10,0 x 12,0 m. K areálu RS musí byť vybudovaný prívod elektrickej energie. K oplotenému areálu RS musí byť vybudovaná spevnená prístupová komunikácia o min. šírke 3,0 m.

Pri výpočte potreby plynu sme vychádzali zo zastavaných plôch, ktoré sú rozdelené na plochy podľa navrhovaného využitia - najmä obytných bytov a občianskej vybavenosti.

Pri výpočte potreby plynu bola zohľadnená Príručka SPP a.s. pre spracovateľov generelov a štúdií plynofikácie lokalít, vydaná v roku 2004.

U odberateľa plynu individuálnej výstavby (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu TÚV sú stanovené maximálne merné spotreby zemného plynu takto:

- Maximálny hodinový odber zemného plynu v teplotnom pásme do - 12 OC je stanovený na 1,4 m^3/hod.
- Maximálny ročný odber zemného plynu v teplotnom pásme - 12 OC je stanovený na 3500 m^3/rok

Štandard hromadnej výstavby (HBV), sa uvažuje s odberom plynu na varenie, kúrenie a prípravu TÚV. U takéhoto odberateľa HBV štandard sú stanovené nasledovné maximálne merné spotreby zemného plynu takto:

- Maximálny hodinový odber zemného plynu v teplotnom pásme do - 12 OC je stanovený na 0,8 m^3/hod.
- Maximálny ročný odber zemného plynu v teplotnom pásme - 12 OC je stanovený na 2 200 m^3/rok.

Pre stanovenie potreby plynu pre kategóriu "nové pracovné príležitosti" bolo určené množstvo podľa priemerných hodnôt realizovaných stavieb, objektov nasledovne:

- maximálny hodinový odber zemného plynu v teplotnom pásme do - 12 OC je stanovený na 0,7 m^3/hod /prac. miesto
- maximálny ročný odber zemného plynu v teplotnom pásme - 12 OC je stanovený na 1100 m^3/rok /prac. miesto

B.13.2.3 ZÁSOBOVANIE TEPLOM

Zásobovanie teplom v samotnom meste Komárno je riešené nasledovne :

- Centrálne tepelné zdroje (CTZ), ktoré distribuujú teplo do výmenníkových staníc
- Blokové plynové kotolne
- Decentralizované zdroje tepla
- Lokálne zdroje tepla

CENTRÁLNE TEPELNÉ ZDROJE (CTZ):

CTZ 7/3 , Palatínova ulici , tepelný výkon	38,39 MW
Kotolňa 7/1 , ulica Seresa , tepelný výkon	11,60 MW
Kotolňa V. , sídlisko V. , tepelný výkon	16.10 MW
Celkový tepelný výkon CTZ je :	66,09 MW

BLOKOVÉ PLYNOVÉ KOTOLNE

Blokových plynových kotolní je celkovo 30 kusov s celkovým tepelným výkonom 35,018 MW. Napojenie obyvateľstva na centrálne vykurovanie je uskutočnené prostredníctvom 19 kusov výmenníkových staníc. Zoznam a špecifikáciu blokových plynových kotolní a výmenníkových staníc uvádzame prostredníctvom nasledujúcej tabuľky. Palivovú základňu pre výrobu tepla tvorí zemný plyn.

Tabuľka B13-6: Zoznam centrálnych tepelných zdrojov , blokových plynových kotolní výmenníkových staníc

Por. číslo	Označenie kotolne alebo VS	Výkon (MW)	Umiestnenie
Centrálne tepelné zdroje			
1	CTZ 7/3	38,39	Palatínová
2	Kotolňa 7/1	11,6	Seresa
3	Kotolňa V.	16,1	Ulica Práce
Spolu:		66,09	
Blokové plynové kotolne			
1	I/13	1,95	Sústružnícka 7
2	I/14	0,92	Priateľstva 17
3	I/17	0,92	E.B. Lukácsa
4	II/19	0,92	Zváračská 17
5	II/20	0,5	Dvorská 12
6	II/21	0,92	Budovateľská 51
7	II/22	1,09	Dvorská 7
8	II/23	0,92	Odborárov 56
9	II/25	0,92	Budovateľská 33
10	II/26	0,575	Budovateľská 5
11	II/29	0,92	Budovateľská 23
12	II/33	1,8	Budovateľská 18
13	II/36	1,8	Budovateľská 46
14	SA-III	0,325	Hradná 11
15	SA-IV.	1,34	Hradná 7
16	Železničná	0,116	Železničná 10
17	Staničná	0,29	Staničná 4
18	Kotolňa Lehár	0,435	Dunajské nábrežie 24
19	Záhradnícka	0,891	Záhradnícka 7
20	Vnútorná okružná	4,64	Vnútorná okružná 21
21	Bauring	6,48	Hviezdoslavova
22	Kotolňa Okresný úrad	3,6	Župná 15
23	Rektorát UJS	0,28	Roľníckej školy 1519
24	Študentský domov	0,5	Roľníckej školy 1520
25	Jedáleň UJS	0,56	Hradná 2
26	Tabaková UJS	0,34	Hradná 21
27	Lehár UJS	0,139	Dunajské nábrežie 13
28	Telocvičňa UJS	0,3	Hradná 2
29	ŠD Danubius	0,111	Dunajské nábrežie 12
30	Rektorát	0,416	Elektrárenská cesta
Spolu:		35,018	
Výmenníkové stanice			
1	VS 4/1	3,97	Rakócziho
2	VS 4/2	3,44	Rakócziho
3	VS 6/1	4,79	Komenského
4	VS 6/2	3,64	Mederčská
5	VS 5	3,816	Košická
6	VS 3	3,811	III. sídl.
7	VS Váh	3,54	Vodná
8	VS Vnútorná okružná	0,67	Vnútorná okružná
9	VS 7/3 - 5	2,069	Eötvösa
10	VS Bašty I.	3,13	Selyeho

11	VS Bašty II.	1,21	Selyeho
12	VS 7/1	6,4	Seressa
13	VS 7/2	6,4	Hviezdna
14	VS 7/1 – zah. 7/3-4	2,09	Záhradnícka 4
15	VS 7/3 – 1.	6,4	Dunajské nábrežie
16	VS 7/3 – 2.	6,4	Kúpeľná
17	VS 7/3 – 3.	6,4	Biskupa Királya
18	VS M.R. Štefánika	1	nám. M.R. Štefánika
19	VS R-2	1	ul. Vodná
Spolu:		70,176	

V meste sa nachádzajú aj ďalší významný výrobcovia tepla, ktorý zásobujú teplom objekty výroby, služieb či zdravotnícke, školské, kultúrne a administratívne zariadenia :

- Forlife n.o. 8,80 MW
- JOB Nábytok s.r.o. 2,40 MW
- SPŠ Komárno 1,87 MW
- Kožená galantéria v.d. 1,85 MW
- Združenie vlastníkov tržnice Trhovník 1,52 MW
- SAM-SHIPBUILDING AND MACINERY a.s. 1,26 MW
- ZŠ ul. Práce 1,24 MW
- Gymnázium Ľ.J. Šuleka 0,90 MW
- ZŠ ul. Pohraničná 0,75 MW
- MV SR , Okresné riaditeľstvo PZ 0,73 MW
- Mestské kultúrne stredisko 0,71 MW
- Jókaiho divadlo 0,65 MW
- Tesco Stores a.s. 0,63 MW
- ZŠ Móra Jókaiho 0,62 MW
- Gymnázium Hansa Selyeho 0,60 MW
- hotel Panoráma 0,51 MW

Hlavnými odberateľmi tepla z CTZ v obytných zónach:

- Stavebné bytové družstvo
- správcovská spoločnosť Alternatíva
- spoločenstvá vlastníkov bytov

Hlavnými odberateľmi tepla z CTZ mimo obytných zón sú:

- Plaváreň
- Tlačiareň (je napojená na CTZ ale má aj vlastný zdroj tepla)
- Železnice SR
- ZSE
- Jókaiho divadlo (je napojená na CTZ ale má aj vlastný zdroj tepla)
- spoločenstvo Pyramída
- Slovenské lodenice Komárno
- Hraničná polícia (je napojená na CTZ ale má aj vlastný zdroj tepla)
- volejbalová hala
- ZŠ Komenského
- mesto Komárno, ktoré odoberá teplo do predškolských a školských zariadení

Tabuľka B13-7: Zoznam odberných miest tepla – stavebné bytové družstvo

č.	adresa	č.	adresa	č.	adresa
1	Mederčská 57–63	34	Vnútorná okružná 63-67	67	Česká 2-4
2	Mederčská 65–71	35	Selyeho 13-17	68	Česká 6-8
3	Damjanichova 14 -20	36	Selyeho 9-11	69	Eotvosa 30-32

4	Damjanichova 8-12	37	Selyeho 23-25	70	Madácha 8-12
5	Rákocziho 25-29	38	Selyeho 1-3	71	Hrnčiarska 1-3
6	Kosuthovo nám. 15-17	39	Selyeho 5-7	72	Hrnčiarska 5-7
7	Rákocziho 17-23	40	gen. Klapku 32-36	73	Biskupa Királya 19-21
8	Rákocziho 1-7	41	gen. Klapku 46-48	74	Špitálska 2-4
9	Rákocziho 26-30	42	gen. Klapku 26-30	75	Špitálska 6-8
10	Jazerná 17-21	43	gen. Klapku 16-22	76	Biskupa Királya 35-37
11	Jazerná 10-14	44	gen. Klapku 11-13	77	Biskupa Királya 31-33
12	Komenského 1	45	Dunajské nábrežie 40-46	78	Biskupa Királya 27-29
13	Rákocziho 16-24	46	Pávia 13-15	79	Biskupa Királya 39-41
14	Košická 2-6	47	Pávia 17-19	80	Biskupa Királya 43-45
15	Košická 32-36	48	Eotvosa 66-72	81	Biskupa Királya 18-24
16	Košická 26-30	49	Hviezdna 24-26	82	Gazdovská 36-38
17	Komenského 10-18	50	Eotvosa 43	83	Gazdovská 40-42
18	Zimná 1	51	Meštianska 2-4	84	Gazdovská 28-34
19	Komenského 26-34	52	Meštianska 6-8	85	Gazdovská 20-26
20	Komenského 36-40	53	Meštianska 10-12	86	Gazdovská 12-18
21	Komenského 5-11	54	Meštianska 22-24	87	Pávia 2-6
22	Komenského 42-46	55	Eotvosa 44-46	88	Nám. Štefánika 2-6
23	Komenského 2-8	56	Eotvosa 38-42	89	Hviezdoslavova 4-8
24	Malá Jarková 48	57	Eotvosa 50-52	90	Hviezdoslavova 1-5
25	Mederčská 36	58	Eotvosa 54-56	91	Družstevná 3-7
26	Mederčská 14-20	59	Eotvosa 58-60	92	Záhradnícka 5
27	Vodná 20-24	60	Svätojánska 3-5	93	Záhradnícka 11-13
28	Vodná 14-18	61	Svätojánska 7-9	94	Hradná 5
29	Vnútorná okružná 54-56	62	Dunajské nábrežie 24-26	95	Mládeže 7-11
30	Vodná 23-27	63	Palatínova 61-65	96	Budovateľská 3-5
31	Vodná 1-7	64	Palatínova 55-59	97	Odborárov 52-60
32	Lodná 8-12	65	Stavbárov 2-4		
33	Vnútorná okružná 59-61	66	Stavbárov 6-8		

Tabuľka B13-8: Zoznam odberných miest tepla – správcovská spoločnosť alternatíva

č.	adresa	č.	adresa	č.	adresa
1	Petöfiho 6-18	35	gen. Klapku 58-62	69	Hviezdna 2-6
2	Mederčská 45-49	36	gen. Klapku 64-70	70	Eotvosa 57-59
3	Mederčská 51-55	37	Seressa 2-4	71	Eotvosa 74-76
4	Mederčská 73-75	38	Seressa 6-8	72	Hviezdoslavova 7-11
5	Mederčská 77-79	39	Seressa 10-12	73	Družstevná 21-25
6	Malá Jarková 1-5	40	Hviezdna 1	74	Záhradnícka 7-9
7	Železničná 1-3	41	Hviezdna 3	75	Mederčská 2
8	Železničná 5-7	42	Hviezdna 5	76	Vodná 2-8
9	Vnútorná okružná 48-52	43	Hviezdna 7	77	Sústružnícka 2-12
10	Damjanichova 2-6	44	Hviezdna 8-10	78	Sústružnícka 14-24
11	Rákocziho 9-15	45	Hviezdna 12-14	79	Sústružnícka 5-9
12	Rákocziho 4-12	46	Hviezdna 16-18	80	Priateľstva 1-5
13	Rákocziho 32-36	47	Hviezdna 9	81	E.B. Lukáča 20-24
14	Hlboká 15-21	48	Hviezdna 11	82	Priateľstva 9-21
15	Košická 12-16	49	Hviezdna 13-15	83	Mládeže 1-5
16	Košická 18-20	50	Hviezdna 17-19	84	E.B. Lukáča 2-8
17	Košická 22-24	51	Pávia 9-11	85	Dvorská 8-12
18	Košická 3-5	52	Bubnová 1-3	86	Odborárov 62-66
19	Zimná 3-5	53	Bubnová 5-7	87	Budovateľská 45-59
20	Mederčská 22-26	54	Hviezdna 20-22	88	Dvorská 1-11
21	Mederčská 12	55	Eotvosa 49-55	89	Dvorská 14-22
22	Cintorínsky rad 2-6	56	Eotvosa 45	90	Zváračská 14-24
23	Cintorínsky rad 8-16	57	Klinčeková 2-4	91	Budovateľská 29-39
24	Gazdovská 33-37	58	Klinčeková 6-8	92	Zváračská 2-12
25	Gazdovská 27-31	59	Meštianska 14-16	93	Budovateľská 7-13
26	Gazdovská 21-25	60	Meštianska 18-20	94	Budovateľská 17-27
27	Vodná 28-34	61	Eotvosa 34-36	95	Budovateľská 4-6

28	Vodná 15-21	62	Kúpeľná 7-11	96	Budovateľská 8-22
29	Vodná 9-13	63	Meštianska 1-5	97	Budovateľská 24-30
30	Vodná 10-12	64	Meštianska 7-11	98	Budovateľská 34-48
31	Lodná 2-6	65	Palatínova 67-71	99	Budovateľská 52-58
32	Vnútorná okružná 55-57	66	Eotvosa 26-28	100	Zváračská 13-17
33	Selyeho 19-21	67	Biskupa Királya 23-25	101	Hradná 9
34	gen. Klapku 52-56	68	Gazdovská 44-46	102	Hradná 13

Tabuľka B13-9: Zoznam odberných miest tepla – spoločenstvá vlastníkov bytov

č.	adresa	č.	adresa	č.	adresa
1	Eotvosa 47	9	Gazdovská 8-10	17	Madácha 2-6
2	Družstevná 9-13	10	Gazdovská 4-6	18	Gazdovská 15-19
3	Bubnová 2-6	11	Mederčská 28	19	Pávia 29
4	Mederčská 41-43	12	Pávia 21-25	20	Košická 7-13
5	Zváračská 1-9	13	Rákocziho 35-45	21	Košická 38-42
6	Gen. Klapku 10-14	14	Železničná 9-11	22	Seressa 2913, 47
7	Gen. Klapku 2-8	15	Družstevná 15-19	23	Vnútorná okružná 42-46
8	Špitálska 12-14	16	Dunajské nábrežie 28-32		

DECENTRALIZOVANÉ ZDROJE TEPLA

Decentralizované zdroje tepla sú využívané pri zabezpečovaní objektov výroby, služieb, občianskej vybavenosti, zdravotníckych, školských, kultúrnych a administratívnych objektov. Jedná sa o objekty situované mimo dosahu existujúcich rozvodov zdrojov tepla. O tento spôsob vykurovania prejavujú záujem najmä novo vznikajúce podnikateľské subjekty, nakoľko pri takomto systéme vykurovania nevznikajú straty na primárnych rozvodoch tepla. V meste sa nachádzajú významný výrobcovia tepla, ktorý zásobujú teplom objekty výroby, služieb či zdravotnícke, školské, kultúrne a administratívne zariadenia :

- Forlife n.o.8,80 MW
- JOB Nábytok s.r.o.2,40 MW
- SPŠ Komárno1,87 MW
- Kožená galantéria v.d.1,85 MW
- Združenie vlastníkov tržnice Trhovník1,52 MW
- SAM-SHIPBUILDING AND MACINERY a.s.1,26 MW
- ZŠ ul. Práce1,24 MW
- Gymnázium Ľ.J. Šuleka0,90 MW
- ZŠ ul. Pohraničná0,75 MW
- MV SR , Okresné riaditeľstvo PZ0,73 MW
- Mestské kultúrne stredisko0,71 MW
- Jókaiho divadlo0,65 MW
- Tesco Stores a.s.0,63 MW
- ZŠ Móra Jókaiho0,62 MW
- Gymnázium Hansa Selyeho0,60 MW
- hotel Panoráma0,51 MW

LOKÁLNE ZDROJE TEPLA

Lokálne zdroje tepla sú využívané u objektov individuálnej výstavby rodinných ako aj výstavby bytových domov a polyfunkčných objektov. Zdrojom tepelnej energie je prevažne zemný plyn, v poslednej dobe ale aj biomasa, voda, pôda, vzduch (tepelné čerpadlá) či solárne systémy.

B.13.2.3.1 GEOTERMÁLNA ENERGIA

Minerálna voda je definovaná ako podzemná voda, ktorá sa od obyčajných podzemných vôd podstatne odlišuje svojimi osobitými prírodnými vlastnosťami, predovšetkým svojím zložením, obsahom minerálnych látok, stopových prvkov, teplotou a fyziologickými účinkami na ľudský organizmus. Prírodné minerálne vody sú vody v prírodných prameňoch i v umelých záchytných

objektoch, ktoré majú v mieste výveru obsah rozpustených pevných látok viac ako 1000 mg/l a taktiež viac ako 1000 mg/l rozpustného CO_2.

Podľa registra minerálnych prameňov MZ SR – inšpektorátu kúpeľov a žriediel v Bratislave na území mesta Komárna sa nachádza (alebo nachádzalo) 5 geotermálnych vŕtaných studní z kvartérnych vôd. (Revízia registrácie minerálnych prameňov prebiehala v roku 1999) v nasledovných lokalitách:

- Komárno KO 2 –vrt Lodeniciach - nevyužívaná
- Komárno KO 3 –vrt Kúpalisko M-1 hĺbka 1221m
- Komárno KO 8 – vrt Kúpalisko M-3 hĺbka 1046 m teplota 42^{0}C
- Komárno KO11 – vrt FGK-1 hĺbka 1970 m teplota 41^{0}C
- Komárno KO 12 – vrt M-3 hĺbka 1184 m teplota 52^{0}C

V meste Komárno je vybudované termálne kúpalisko zásobované z dvoch termálnych vrtov KO-12,KO-8. Teploty vody v bazénoch sú 42^{0}C a 30^{0}C. Geotermálna energia ako zdroj tepla sa momentálne nevyužíva, s výnimkou termálneho kúpaliska.

B.13.2.3.2 BILANCIA POTREBY TEPLA

Potreba tepla pre navrhované rozvojové plochy v jednotlivých urbanistických obvodoch UO bola stanovená skráteným spôsobom v zmysle STN EN 12 831 s použitím údajov urbanistického návrhu, t.j. počtu rodinných domov a bytových jednotiek v bytových domoch. Pri výstavbe uvažujeme, že budú dodržané tepelno – technické vlastnosti stavebných konštrukcií a tieto budú spĺňať požiadavky STN 73 0540, časť 1 až 4. Priemerný merný súčiniteľ prestupu tepla obvodových konštrukcií k = 0,57 $Wm^{-3}K^{-1}$. Priemerná vnútorná výpočtová teplota vykurovaných priestorov Ti = +20°C. Vonkajšia výpočtová teploty Te = -11°C. Tepelné straty u bytov sú odvodené podľa výpočtov obdobných už zrealizovaných objektov, pričom pre priemernú bytovú jednotku v bytovom dome uvažujeme s potrebou tepla Q = 10,0 kW/h , pre rodinný dom Q = 15,0 kW/h. Hodnoty potreby tepla v jednotlivých UO sú uvedené v priloženej tabuľke.

- Potreba tepla rodinné domy : 21,57 MW/h
- Potreba tepla bytové domy : 13.22 MW/h
- Potreba tepla spolu : 34,79 MW/h

Tabuľka B13-10: Bilancia potreby maximálnej hodinovej spotreby tepla

Označenia a lokalizácia			NÁVRH ÚPN
Číslo urbanistického obvodu (UO)	**Názov urbanistického obvodu (UO)**	**Mestská časť**	**Max. hodinová potreba tepla MW/h**
1	Pevnosť	Komárno	1
2	Prístav	Komárno	0
3	Stará lodenica	Komárno	0,25
4	Alžbetínsky ostrov	Komárno	3,06
5	Priemyselný obvod	Komárno	0
6	Robotnícka štvrť	Komárno	0
7	Školský areál	Komárno	0,15
8	Sídlisko - západ	Komárno	0,8
9	Komárno - stred I	Komárno	0,83
10	Pri cintoríne	Komárno	0
11	Pri nemocnici	Komárno	0
12	Stred II	Komárno	0
13	Športový areál	Komárno	0,38
14	Kalvária	Komárno	0

15	Letecké pole	Komárno	0
17	Hadovce	Hadovce	11,48
18	Kava	Kava	1,19
19	Ďulov Dvor	Ďulov Dvor	0,54
20	Veľký Harčáš	Veľký Harčáš	0,06
21	Sídlisko - východ	Komárno	0
22	Pri elektrárni	Komárno	0
23	Nová lodenica	Komárno	0
24	Čerhát	Čerhát	0
26	Nová Stráž	Nová Stráž	4
27	Pavel	Pavel	0
28	Pred lodenicou	Komárno	0
29	Nad železnicou	Komárno	0,19
30	Sídlisko Bašty	Komárno	0,31
31	Sídlisko Za Váhom	Malá Ida	3,92
32	Lándor	Lándor	0
33	Nová Osada	Nová Osada	1,84
34	Malá Ida	Malá Ida	4,8
SPOLU			**34,79**

B.13.2.3.3 NÁVRH RIEŠENIA ZÁSOBOVANIA TEPLOM

Udržať, rozvíjať a modernizovať už vybudovanú sústavu CZT a objekty situované v dosahu ich rozvodov napojiť na jej rozvody. Týmto riešením znížiť emisné a imisné zaťaženie ovzdušia mesta.

Rekonštruovať existujúce výmenníkové stanice tepla, primárne a sekundárne rozvody tepla realizovať ako bezkanálové s predizolovanými potrubiami.

V súlade so štátnou energetickou politikou postupne realizovať opatrenia na zníženie potreby tepla zvyšovaním účinnosti tepelných zariadení (existujúcich, nových), termostatizáciou a hydraulickým vyregulovaním vykurovacích sústav, zateplením existujúcich objektov, skvalitnením stavebných konštrukcií u nových objektoch. Podporovať obnoviteľne zdroje energie ako drevná a poľnohospodárska biomasa, voda, pôda, vzduch (tepelné čerpadlá), geotermálna energia, solárne systémy vykurovania či kogeneračné jednotky na spaľovanie bioplynu.

Decentralizované zásobovanie teplom je podmienené realizáciou rozvojom plynofikácie mesta, kde bude zemný plyn tvoriť hlavnú palivovú základňu pri zabezpečovaní dodávky tepla. Pre novonavrhované priemyselné kapacity mimo dosahu existujúcich rozvodov tepla budovať samostatné tepelné zdroje s palivovou základňou zemný plyn s využitím zdrojov obnoviteľnej energie. Zásobovanie teplom bytovej a individuálnej výstavby zabezpečiť budovaním blokových kotolní alebo vykurovanie riešiť lokálnymi zdrojmi tepla na zemný plyn resp. obnoviteľnými zdrojmi energie. Počet a lokalizáciu zdrojov tepla upresňovať a koordinovať postupne po stanovení priebehu technickej a časovej prípravy a výstavby objektov v jednotlivých urbanistických obvodoch.

Ochranné a bezpečnostné pásma tepelných zariadeniach sú uvedené v rámci kapitoly „Vymedzenie ochranných pásem a chránených území“.

B.13.2.4 TELEKOMUNIKÁCIE

Elektronické komunikačné a telekomunikačné siete predstavujú v riešenom území vedné a technické odvetvie oznamovacej techniky, ktoré vytvára teoretické a praktické systémové podmienky na realizáciu verejných komunikačných sietí na prenos informácií medzi skupinami

alebo dvojicami účastníkov obidvoma smermi dialógovým spôsobom. Tvoria ich zariadenia oznamovacej elektrotechniky (telekomunikačné zariadenia), ale aj podniky a inštitúcie poskytujúce telekomunikačné služby. Telekomunikácie sa zaoberajú spracovaním signálu napr. vo forme reči, údajov a jeho prenosom od vysielača k prijímaču signálu po vedení, t.j. metalicky, opticky alebo bezdrôtovo.

Z hľadiska elektronickej komunikačnej siete telekomunikácií spoločnosti Slovak Telekom, ktorá má v riešenom území majoritné postavenie, je záujmové územie rozdelené do ôsmich atrakčných obvodov so samostatnými ústredňami.

- Komárno – HOST
- Komárno Letecké pole – RSU1
- Komárno (sídl. 1, 2, 3) - RSU2
- Komárno Bauringy – RSU3
- Komárno sídlisko 7 – RSU4
- Komárno Staré mesto – RSU5
- Komárno Dôstojnícky pavilón – RSU6
- Komárno – Nová Stráž

Riešeným územím prechádzajú rôznymi smermi aj trasy optických a metalických káblov vyššieho významu (diaľkové káble), ako aj miestne telefónne káble. Katastrálnym územím prechádzajú i káble Ministerstva vnútra SR a pohraničnej polície. Trasy týchto káblov sú však prevažne utajované. Správcom káblov je spoločnosť Slovak Telekom. Okrem týchto káblov prechádzajú územím i trasy slaboprúdových káblov patriace spoločnosti Západoslovenskej energetike a.s. Trasy telekomunikácií káblových rozvodov, ako i trasy existujúcich káblovodov boli predmetom zisťovania skutkového stavu. V súčasnosti však v tomto odvetví začína prevládať diverzifikovaná informatika a digitalizácia, a tak sa pojem čiastočne kryje s pojmom informačné a komunikačné technológie. Mnohí dodávatelia týchto služieb sú však súkromnými, zárobkovo činnými spoločnosťami. Ich technológie, káble i zariadenia sú predmetom obchodného tajomstva alebo sú evidované ako ekonomické, t.j. predajné komodity. Nakoľko je ich verejnoprospešnosť z tohto uhlu pohľadu viac ako otázna, ako aj v rámci ich časovo priestorovej premenlivosti nie sú v grafickej časti dokumentácie zaradené.

Pre oblasť telekomunikácií je potrebné zabezpečiť:

- Priestory pre osadenie nových ATÚ
- Rozšírenie HOST Komárno
- Potrebné rozšírenie kapacity jednotlivých ATÚ

TELEFONIZÁCIA V RIEŠENOM ÚZEMÍ

Riešeným územím rôznymi trasami prechádzajú trasy optických i metalických káblov vyššieho významu (diaľkové káble) i miestne telefónne káble. Katastrálnym územím prechádzajú i káble MVSR a pohraničnej polície. Trasy týchto káblov sú však prevažne utajované. Správcom káblov je t.č. ST.

Okrem týchto káblov prechádzajú územím i trasy slaboprúdových káblov patriace Západoslovenskej energetike a.s. (ZSE) – káble (dispečing a HDO).

V koridore železničnej trate, resp. v ochrannom pásme železnice, prechádzajú riešeným územím signalizačné káble železníc /ŽSR/. Káble slúžia na napájanie signalizačných zariadení a prenos údajov pre signalizačné zariadenia ŽSR. Navrhované využitie územia neprichádza ku kolízii s týmito káblami.

Miestna telekomunikačná sieť je z hľadiska jestvujúceho stavu v jednotlivých oblastiach vybudovaná na dostatočnú kapacitu. Rezervy v MTS však nie sú dostatočné pre napojenie navrhovaných rozvojových aktivít v riešených lokalitách. Jednotlivé MČ sú t.č. priradené k ATÚ nasledovne:

- Komárno, Komárno-Ďulov Dvor– HOST
- Komárno Letecké pole – RSU1
- Komárno (sídl. 1, 2, 3) - RSU2

- Komárno Bauringy - RSU3
- Komárno sídlisko 7- RSU4
- Komárno Staré mesto – RSU5
- Komárno Dôstojnícky pavilón – RSU6
- Komárno – Nová Stráž

Z hľadiska kapacity ATÚ je v predmetných TKB dostatočná kapacita pre pokrytie súčasných požiadaviek. Na zabezpečenie rozvojových lokalít však je potrebné zabezpečiť ich rozšírenie.

V území riešenom územným plánom sa predpokladá s výraznými aktivitami zameranými na výstavbu bytov, rodinných domov, služieb, administratívy, výroby atď. V súvislosti so zabezpečením rozvoja telekomunikačných služieb s prihliadnutím na charakter územia a vzhľadom na momentálny trend ST a.s. uvažujeme so 100% hustotou telefonizácie bytov a rodinných domov pri pokrytí všetkých následných požiadaviek na telekomunikačné služby. Pri bilancovaní potreby telefónnych liniek pre občiansku a komerčnú vybavenosť a výrobné činnosti sme uvažovali s 1 linkou /10 pracovníkov.

Na základe horeuvedených základných predpokladov je pre pokrytie rozvoja celková nová požiadavka na úrovni približne:

- 3 761 telefónnych liniek

Predpokladané potreby telefónnych liniek sú určené na základe rastu počtu obyvateľov a nových pracovných miest. Rozšírenie telefonizácií vzhľadom na navrhované využitie riešeného územia navrhujeme riešiť dvoma spôsobmi, a to:

- Rozšírenie telefonizácie v oblasti mesta Komárno navrhujeme rozšírením mts vrátane rozšírenia príslušných ATÚ a hlavnej ústredne HOST v zmysle zachovania jednotlivých 8 ks atrakčných obvodov.
- Zabezpečenie telefonizácie okrajových MČ navrhujeme výstavbou optickej prístupovej siete a optickými účastníckymi jednotkami (ONU). Týmto riešením sa nahradí rozsiahla výstavba metalických prípojných káblov. Optické káble vzájomne prepoja jednotlivé ATÚ v rámci trakčných obvodov. Z nových ATÚ sa vybuduje nová sekundárna sieť MTS.

Alternatívnym riešením je z jednotlivých TKB realizovať výstavbu mnohožilových prípojných káblov a následnú výstavbu miestnej telefónnej siete k účastníckym rozvodom.

TELEVÍZNE KÁBELOVÉ ROZVODY

Vzhľadom na rozľahlosť územia, rôzne katastrálne územia a nejednotnosť existujúcich televíznych kábelových rozvodov (TKR) v riešenom území, nebude možné vytvoriť jednotné rozvody. Tieto bude potrebné navrhovať a rozširovať po jednotlivých oblastiach, nakoľko v celom riešenom území môže pôsobiť i viac prevádzkovateľov TKR, ktorí majú vlastné koncepcie rozvoja TKR v riešenom území.

Pri využívaní územia sa bude jednať o postupné rozširovanie jestvujúcich metalických rozvodov TKR vrátane zosilňovacích staníc. Najmä v oblasti Nová Stráž je možná i výstavba nového centra kábelovej televízie, odkiaľ budú vybudované nové rozvody TKR. Pri otváraní jednotlivých lokalít je možné, že do tohoto územia prídu i noví operátori TKR, ktorí budú riešiť rozvody v zmysle svojich zámerov.

RÁDIOKOMUNIKÁCIE

Predmetné riešené územie je z hľadiska rádiokomunikácií priemerne zaťažené. V území sa nachádzajú rádiokomunikačné zariadenia a prechádzajú trasy rádiových a rádioréleových spojov rôznych užívateľov.

V dotknutom území sa nachádzajú najmä zariadenia hlavných prevádzkovateľov mobilných sietí, , ktoré sú rozmiestnené v rámci koncepcie rozvoja prevádzkovateľov. Pokrytie jednotlivých rozvojových plôch signálom prevádzkovateľov mobilnej siete je v súčasnosti dostatočný.

Existujúce rádiokomunikačné trasy a zariadenia sú jedným z obmedzujúcich faktorov pre riešenie novej zástavby v danom území. Jedná sa najmä o výšky budov (tienenie signálov), ale i použité materiály budov (najmä kovové materiály opláštení môžu spôsobovať rôzne odrazy signálov hlavne u TV signálu). Posudzovanie konkrétneho riešenia výstavby je nutné riešiť vždy v čase

spracovania podrobnej dokumentácie, prípadne i meraním po výstavbe rozhodujúcich objektov. Nakoľko značná časť Komárna tvorí hraničnú a prihraničnú oblasť s MĽR, zriaďovanie nových rádiových smerov s novými frekvenciami podlieha obojstrannému odsúhlaseniu.

B.14 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV ÚZEMNÉHO PLÁNU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

B.14.1 STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

B.14.1.1 OCHRANA OVZDUŠIA

Na znečistení ovzdušia sa v riešenom území podieľajú výraznou mierou činitele, ktoré sú situované priamo v Komárne, ale aj pôsobiace v jeho okolí. Z hľadiska zdrojov znečistenia sa podieľali na znečistení ovzdušia najmä energetické zdroje priemyselných podnikov, centrálne tepelné zdroje, blokové kotolne, domáce kúreniská z ktorých je ale väčšina už nefunkčná. V súčasnosti má najväčší vplyv na znečistenie ovzdušia automobilová doprava a prach z ulíc, nespevnených plôch a poľnohospodárskej pôdy.

V oblasti ochrany ovzdušia musia prevádzkovatelia zdrojov znečisťovania ovzdušia plniť podmienky zákona NR SR č. 137/2010 Z. z. o ovzduší. Kategorizácia stacionárnych zdrojov znečistenia ovzdušia je daná vyhláškou MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší. Vyhláškou MŽP SR č. 231/2013 Z. z., sa ustanovujú požiadavky na vedenie prevádzkovej evidencie a rozsah ďalších údajov o stacionárnych zdrojoch znečisťovania ovzdušia. Vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR, č. 411/2012 Z. z. sa ustanovuje monitorovanie emisií zo stacionárnych zdrojov a kvality ovzdušia v okolí, spôsob a požiadavky na zisťovanie a preukazovanie množstva vypúšťaných znečisťujúcich látok a údajov o dodržaní určených technických požiadaviek a všeobecných podmienok prevádzkovania.

Stav emisií v riešenom území zachytávajú nasledujúce tabuľky a grafy.

Tabuľka B14-1: Počet vyprodukovaných emisií na území mesta Komárno

K.ú. →	k.ú. Komárno				k.ú. Nová Stráž			
Rok	TZL	SO2	Nox	CO	TZL	SO2	Nox	CO
2000	9,616	9,087	42,426	45,599	2,551	0,002	0,009	0,003
2001	10,995	10,497	42,431	49,220	0,806	0,001	0,003	0,001
2002	7,199	9,315	27,207	27,623	0	0	0	0
2003	4,137	4,875	37,535	23,698	0,911	0,006	0,745	0,301
2004	4,489	5,780	39,638	53,529	1,093	0,003	0,372	0,150
2005	3,794	2,342	35,447	54,168	0,019	0,002	0,362	0,146
2006	2,178	0,593	33,124	58,880	2,576	0,005	0,505	0,205
2007	1,535	0,242	29,543	54,665	2,169	0,005	0,425	0,170
2008	1,680	0,447	32,230	41,309	1,282	0,002	0,107	0,040
2009	1,806	0,327	28,587	28,573	1,236	0	0,255	1,321
2010	1,952	0,283	31,202	16,196	1,672	0	0,343	1,744
2011	2,320	0,246	27,643	14,266	0,211	0	0,362	1,912
2012	1,712	0,290	25,993	14,194	0,232	0	0,42	2,163
2013	1,944	0,286	24,968	13,313	2,443	0	0,5	2,595
2014	2,336	0,282	22,896	12,513	1,888	0	1,914	6,886

Zdroj: NEIS

Tabuľka B14-2: Počet vyprodukovaných emisií na celom území mesta Komárno

Rok	TZL – tuhé znečisťujúce látky	SO2 – oxid síričitý	Nox – oxidy dusíka	CO – oxid uhoľnatý
2000	12,167	9,089	42,435	45,602
2001	11,801	10,498	42,434	49,221
2002	7,199	9,315	27,207	27,623
2003	5,048	4,881	38,280	23,999
2004	5,582	5,783	40,010	53,679
2005	3,813	2,344	35,809	54,314

2006	4,754	0,598	33,629	59,085
2007	3,704	0,247	29,968	54,835
2008	2,962	0,449	32,337	41,349
2009	3,042	0,327	28,842	29,894
2010	3,624	0,283	31,545	17,940
2011	2,531	0,246	28,005	16,178
2012	1,944	0,290	26,413	16,357
2013	4,387	0,286	25,468	15,908
2014	4,224	0,282	24,810	19,399

Zdroj: NEIS

Graf B14-1: Zloženie emisií na území mesta Komárno

Zdroj: zostavené na základe údajov z NEIS za rok 2014

Graf B14-2: Prehľad emisií vyprodukovaných na území mesta Komárno

Zdroj: zostavené na základe údajov z NEIS

Emisie základných znečisťujúcich látok (TZL, SO2, NOX, CO) v dlhodobom horizonte (2000 – 2013) poklesli, avšak rýchlosť poklesu sa v posledných rokoch výrazne spomalila.

Prechodne v rokoch 2003 – 2005 bol zaznamenaný mierny nárast emisií, po roku 2005 bol udržaný klesajúci trend do roku 2009. V roku 2014 oproti roku 2013 došlo k poklesu emisií SO2 a NOX a TZL, ale naopak k miernemu nárastu emisií CO. Pri medziročných porovnaniach v niektorých prípadoch bol zaznamenaný aj nárast, avšak žiadna zo základných znečisťujúcich látok v roku 2013 nedosiahla úroveň z roku 2000. Tento pozitívny trend vývoja bol zaznamenaný v dôsledku legislatívneho i technologického pokroku a zmenou palivovej základne. Na vývoj mala vplyv aj zmena štruktúry a objemu priemyselnej produkcie.

Pre navrhovanú komunikáciu cesty I/64 je spracovaná emisná štúdia (HBH PROJEKT SPOL. S R. O., november 2017), ktorá je súčasťou Správy EIA pre pripravovaný zámer cesty I/64 Komárno, obchvat. Cieľom Emisnej štúdie je stanovenie emisií a následné odvodenie imisného príspevku vybraných hlavných znečisťujúcich látok z dopravy na posudzovaných cestných úsekoch do ovzdušia. Vypočítané hodnoty imisných príspevkov sú následne porovnané s platnými imisnými limitmi, s prihliadnutím na existujúce imisné zaťaženie územia (tzv. imisné pozadie). Výpočet bol vykonaný pre intenzity dopravy vo výhľadovom období 2043, s dynamickou skladbou vozového parku zodpovedajúcou roku 2015, teda bez prihliadnutia na zníženie emisií znečisťujúcich látok vplyvom obnovy a ďalšieho zlepšenia stavu vozového parku. V posudzovanom území nie sú podľa údajov SHMÚ prekračované imisné limity u žiadnej zo sledovaných znečisťujúcich látok. Výpočet vykonaný v rámci emisno-imisnej štúdie preukázal pri všetkých sledovaných znečisťujúcich látkach hlboko podlimitné príspevky z dopravy vo zvolenom reprezentatívnom území.

B.14.1.1.1 KLIMATICKÉ ZMENY

Súčasná a nastávajúca zmena klímy sa negatívne dotýka aj riešeného územia mesta Komárno. Najväčšia časť oteplenia v 20. storočí je veľmi pravdepodobne spôsobená ľudskou činnosťou. Ak bude naďalej pokračovať celosvetový rast emisií, pravdepodobne nás už na konci 21. storočia čakajú vážne zmeny. V závislostí od vyprodukovaných emisií sa môže teplota zvýšiť o 1,1°C až 6,4°C. Na Slovensku sa od roku 1881 zvýšila teplota v priemere o 1,6°C a poklesli ročné úhrny zrážok.

Je vhodné posúdiť zraniteľnosť územia a stanoviť adaptačnú stratégiu. Samotná samospráva môže analyzovať stav mesta, podmienky života v ňom a následne vypracovať rozvojové stratégie a programy, v ktorých je potrebné brať do úvahy zraniteľnosť mesta na dopady zmeny klímy, ako aj príspevok mesta k zmene klímy. Spôsoby akými je možné znížiť rýchlosť otepľovania môžu byť napríklad optimálne zabezpečovanie hromadnej dopravy v meste, prímestskej dopravy, budovať cyklistickú dopravu, racionalizovať systémy verejného osvetlenia, podpora geotermálnych zdrojov, zvyšovanie rozlohy sídelnej zelene, dôsledná ochrana a obnova mokradí na území obcí a množstvo ďalších opatrení.

Významné kľúčové dopady zmien klímy v riešenom území:

- Dopady zmeny klímy na zdravie obyvateľstva (rizikové skupiny najmä osoby so srdcovocievnymi chorobami, dýchacími chorobami, rakovina kože, dehydratácia).
- Zmeny v druhovej štruktúre drevín, poškodzovanie drevín škodcami, šírenie inváznych druhov drevín, usychanie vegetácie.
- Zvýšenie spotreby pitnej vody a vody na osobnú hygienu.
- Pokles hladiny spodnej vody, zvýšená spotreba zavlažovania.
- Možnosť lokálnych záplav najmä z okolitých vodných tokov pri tzv. bleskových povodniach, pri prívalových dažďoch vyrážanie vody z kanalizačnej sústavy.
- Zvýšenie spotreby elektrickej energie v dôsledku zvýšenia účinnosti chladiacich zariadení.
- Nevyužívanie plôch zelene, ako aj hladín vodných tokov pre podporu mikroklímy.
- Nevhodný technický stav železníc a cestných komunikácii v dôsledku vyšších teplôt.
- Prehrievanie budov a poškodenie spojov budov z dôvodu tepelného rozpínania.

B.14.1.2 OCHRANA VÔD

Za zdroje znečistenia sa považujú všetky činnosti a javy, pri ktorých dochádza k zmene fyzikálnych, chemických alebo hydrobiologických vlastností vôd. Z hľadiska ich charakteru a pôsobenia sa rozdeľujú na bodové, plošné a líniové.

Slovenská republika sa vstupom do Európskej únie zaviazala plniť požiadavky spoločenstva v oblasti ochrany, využívania, hodnotenia a monitorovania stavu vôd zastrešené rámcovým dokumentom známym pod názvom Rámcová smernica o vode – RSV (Water Framework Directive 2000/60/EC). Rámcová smernica bola transponovaná do zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vyhlášky č. 418/2010 Z. z.. Do uvedeného zákona boli premietnuté aj jednotlivé princípy z príslušných smerníc EÚ. Ide najmä o:

- Všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine.
- Účelné, hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd.
- Manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek.
- Znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha.
- Definuje citlivé a zraniteľné oblasti a uvádza kritéria na ich identifikáciu.

V oblasti problematiky vôd je potrebné rešpektovať schválené strategické dokumenty na úseku vodného hospodárstva, ako sú Plán manažmentu správneho územia povodia Dunaj a plány manažmentu príslušných čiastkových povodí (územie Komárna je zaradené do plánu manažmentu čiastkového povodia Dunaja a Váhu).

B.14.1.2.1 POVRCHOVÉ VODY

Kvalitatívne ukazovatele sledované vo všetkých monitorovaných miestach (základných a prevádzkových) v roku 2013 boli zhodnotené podľa § 3, odsek 3 nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z.z. v znení nariadenia vlády č. 398/2012 Z. z.

V riešenom území sa nachádzajú dve monitorovacie odberové miesta, a to D023100N Patinský kanál, Ďulov dvor v čiastkovom povodí Dunaja a V787501D Váh, Komárno v čiastkovom povodí Váhu.

- Monitorovacie miesto D023100N Patinský kanál, Ďulov dvor

V časti A – všeobecné ukazovatele nespĺňali všeobecné požiadavky na kvalitu podľa Prílohy č.1 k nariadeniu vlády č. 269/2010 Z.z. v znení nariadenia vlády 398/2012 Z.z. dva ukazovatele – rozpustený kyslík (O2) a vodivosť (EK). V ostaných častiach neboli prekročené žiadne hodnoty.

Na znečistení toku Dunaja sa podieľajú priemyselné a komunálne odpadové vody z bodových zdrojov znečistenia. Z plošných zdrojov je to najmä poľnohospodárska činnosť a lodná doprava. Dunaj je ovplyvňovaný aj znečistením, ktorým sú zaťažené jeho prítoky v hornom úseku.

- Monitorovacie miesto V787501D Váh, Komárno

V časti A – všeobecné ukazovatele nespĺňal všeobecné požiadavky na kvalitu podľa Prílohy č.1 k nariadeniu vlády č. 269/2010 Z.z. v znení nariadenia vlády 398/2012 Z.z. jeden ukazovateľ – dusitanový dusík (N-NO2).

V časti E - hydrobiologické a mikrobiologické ukazovatele nespĺňali zo štyroch hodnotených ukazovateľov až tri - koliformné baktérie (KB), termotolerantné koliformné baktérie (TKB) a fekálne streptokoky (črevné enterokoky). V častiach B, C, D neboli prekročené hodnoty.

Zo zdrojov znečistenia prejavujúcich sa na Váhu je to vplyv producentov komunálnych odpadových vôd (mestská ČOV). Významný vplyv na znečistenie toku Váhu majú aj znečisťovatelia lokalizovaní mimo riešeného územia.

B.14.1.2.2 PODZEMNÉ VODY

Podzemné vody vzhľadom na svoj charakter nie sú vystavené priamemu znečisteniu tak ako povrchové vody, ale následky znečistenia trvajú omnoho dlhšie.

Tabuľka: B14-3: Ukazovatele prekračujúce medznú hodnotu v kvartérnych útvaroch podzemných vôd (PzV)

Útvar PzV	Základné fyzikálno-chemické ukazovatele	Všeob. org. látky	Terénne merania	Stopové prvky	Aromat. uhľovodíky (PrAU)	Chlórované rozpúšťadlá (PrAIU)	Polyaromat. uhľovodíky (PAU)	Pesticídy (I,II,Kyslé, OCP)
SK1000200P	NH4+, NO3-, Fe, Fe2+, Cl-, ChSK-Mn, Mn, RL, SO4(2-)	TOC	% O2	As, Sb	-	-	Benzo(a)pyrén, Benzo(g,h,i perylén, Naftalén	Terbutryn
SK1000300P	NH4+, NO3-, Fe, Fe2+, Cl-, ChSK-Mn, Mn, RL, SO4(2-), Na	TOC	% O2, Vodiv_25	Hg	DCB 1,2; DCB 1,3; DCB 1,4; Benzén, Chlórbenzén	1,1,2,2-tetrachlóretén, 1,1,2-trichlóretén, Chlóréten	Naftalén	Atrazín, Desetylatr., Desizopropylatrazin, Prometryn, Terbutryn
SK1000400P	NH4+, NO3-, Fe, Fe2+, Cl-, ChSK-Mn, Mn, RL, SO4(2-)	TOC	% O2, Vodiv_25	As	-	Chlóréten	Fenantrén, Fluórantén, Naftalén, Pyrén	Terbutryn
SK1000600P	NH4+, NO3-,Fe, Fe2+,H2S, Mg, Cl-, Mn, RL, SO4(2-)		% O2, Vodiv_25	-	-	-	Naftalén	Terbutryn

Zdroj: Celkové hodnotenie kvality podzemných vôd na Slovensku v roku 2013

Tabuľka: B14-4: Ukazovatele prekračujúce medznú hodnotu v predkvartérnych útvaroch podzemných vôd (PzV)

Útvar PzV	Základné fyzikálno-chemické ukazovatele	Všeob. org. látky	Terénne merania	Stopové prvky	Aromat. uhľovodíky (PrAU)	Chlórované rozpúšťadlá (PrAIU)	Polyaromat. uhľovodíky (PAU)	Pesticídy (I,II,Kyslé, OCP)
SK200050OP	NO3-, Mn	-	% O2	-	-	-	-	-
SK2001000P	NO3-, Fe, Fe2+, H2S, Mg, Cl-, Mn, RL, SO4(2-)	-	% O2, Vodiv_25	As	-	-	Fenantrén, Naftalén	-

Zdroj: Celkové hodnotenie kvality podzemných vôd na Slovensku v roku 2013

Zoznam kvartérnych a predkvartérnych útvarov podzemnej vody zasahujúcich do územia mesta Komárno:

- SK1000200P - Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov západnej časti Podunajskej panvy oblasti povodia Dunaj.
- SK1000300P - Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Podunajskej panvy oblasti povodia Váh.
- SK1000400P - Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Váhu, Nitry a ich prítokov južnej časti oblasti povodia Váh.
- SK1000600P - Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov východnej časti Podunajskej panvy oblasti povodia Dunaj.
- SK200050OP- Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy oblasti povodia Dunaj.
- SK200100OP- Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy a jej výbežkov oblasti povodia Váh.

Podľa mapy Znečistenia podzemných vôd (Atlas krajiny SR, 2002) je znečistenie podzemných vôd na území Komárna prevažne vysoké až veľmi vysoké.

Podzemné vody sú ohrozené celým radom nekontrolovateľných zdrojov znečistenia, ako sú priesaky z poľných hnojísk a silážnych jám, priesaky z nevodotesných žúmp a septikov, negatívne vplyvy poľnohospodárskej chemizácie atď.. Podzemné vody tejto oblasti sú vysoko mineralizované, zvýšený je obsah síranov a dusičnanov, železa a ropných látok. Oblasť pririečnej zóny Dunaja je veľmi zraniteľná a zaťažená poľnohospodárskym znečistením.

Medzi potenciálne bodové zdroje znečistenia je možné zaradiť nelegálne skládky odpadu, ktoré sa nachádzajú predovšetkým vo voľnej krajine, a to aj v blízkosti vodných kanálov. Okrem drobného komunálneho odpadu sa na nich nachádza i nebezpečný elekroodpad.

B.14.1.2.3 CITLIVÉ A ZRANITEĽNÉ OBLASTI

Nariadenie vlády č. 617/2004 Z.z. ustanovuje citlivé a zraniteľné oblasti podľa § 33 a 34 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách. Podľa tohto nariadenia sú za citlivé oblasti vyhlásené vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiaducemu stavu kvality vôd, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje a ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd.

Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 miligramov na liter alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Poľnohospodársky využívané pozemky na území Komárna, patria podľa prílohy č. 1, Nariadenia vlády č. 617/2004, ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti, medzi zraniteľné oblasti.

Schéma B14-1
Zraniteľné oblasti Slovenska

V zraniteľných oblastiach sa zabezpečuje zvýšená ochrana vôd pred poľnohospodárskym znečisťovaním uplatňovaním najnovších vedeckých poznatkov a technických poznatkov, prírodných podmienok a potreby ochrany vôd podľa Programu poľnohospodárskych činností v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 199/2008, ktorou sa ustanovuje Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach v znení neskorších predpisov. Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach je súhrn opatrení súvisiacich s aplikáciou hnojív s obsahom dusíka počas kalendárneho roka v závislosti od podmienok hospodárenia na poľnohospodárskej pôde.

B.14.1.2.4 VODOHOSPODÁRSKY VÝZNAMNÉ TOKY A VODÁRENSKÉ TOKY

Vodárenské toky a vodohospodárske toky sú vodné toky alebo úseky vodných tokov, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje na odber pre pitnú vodu. Zoznam vodárenských tokov ustanovuje vyhláška MŽP SR č. 211/2005 Z. z. (Príloha č.1 a 2), ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov.

Medzi vodohospodársky významné vodné toky zaraďujeme v riešenom území toky Dunaja, Váhu, Starej Nitry, Komárňanského kanála, Lándorského kanála, Patinského kanála, kanála Kolárovo – Kameničná a kanála Čalovec – Kameničná.

B.14.1.2.5 PRÍRODNÉ MINERÁLNE ZDROJE A GEOTERMÁLNE VODY

Sú to prírodné vody, ktoré sa líšia od obyčajných vôd teplotou, chemickým zložením obsahom voľných plynov, rádioaktivitou a najčastejšie biochemickým pôsobením na ľudský organizmus. Geotermálne vody sú prírodné vody ohriate zemským teplom tak, že ich teplota po výstupe na zemský povrch je vyššia ako priemerná ročná teplota vzduchu v danej lokalite. V riešenom území sú zaznamenané podľa Atlasu geotermálnej energie (ŠGÚDŠ) geotermálne pramene prípadne vrty FGK-1 s teplotou 38 – 55 °C a vrty M1, M2, M3 s teplotou 38 – 55 °C.

Vrty M1, M2 a M3 sú v blízkosti termálneho kúpaliska Komárno. Navrhujeme využiť tieto zdroje aj pre rozvoj cestovného ruchu v podobe vybudovania nového aquaparku medzi Novou Strážou a Komárno.

B.14.1.3 OCHRANA PÔDY

Z prírodných zdrojov má v riešenom území dominantné postavenie orná pôda. Z celkovej výmery riešeného územia, ktorá je podľa katastra nehnuteľností 10 316,77 ha, zaberá poľnohospodárska pôda 6 904,88 ha, čo predstavuje 66,93 %. Z toho orná pôda zaberá rozlohu 5 883,04 ha, čo predstavuje 57,02 % z celkovej plochy riešeného územia.

Ochranu poľnohospodárskej pôdy zabezpečuje najmä zákon NR SR č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

VODNÁ ERÓZIA

Na území celého okresu Komárno sa vyskytuje vodná erózia majúca extrémne negatívne vplyvy len veľmi zriedka (0,13 % z územia okresu). Na území mesta sa nenachádzajú poľnohospodárske pôdy postihnuté vodnou eróziou.

K zvýšeným prejavom vodnej erózie môže dochádzať na poľnohospodárskych pôdach bez vegetačného krytu alebo s minimálnym vegetačným krytom a taktiež na pôdach, kde sa uplatňujú nesprávne poľnohospodárske postupy.

VETERNÁ ERÓZIA

Významný vplyv na tento typ erózie má expozícia voči vetru, zrnitostné zloženie pôd a ich ochrana vegetačným krytom. Ťažké (ílovito-hlinité) a veľmi ťažké pôdy (ílovité) skôr odolávajú odvievaniu pôdnych častíc, ako stredne ťažké pôdy (hlinité) a ľahké (piesočnaté) pôdy. Preto je potenciálne riziko postihnutia pôd veternou eróziou v riešenom území nízke.

Na území okresu Komárno sú len asi 3% pôd extrémne ovplyvnené veternou eróziou. Na území mesta Komárno sa nachádzajú len stredne ovplyvnené pôdy veternou eróziou, a to v blízkosti toku Dunaja a vo východnej časti mesta.

DEGRADÁCIA PÔDY

Z hľadiska kvality pôdneho fondu disponuje prevažná časť územia mesta Komárno – predovšetkým východná polovica – najkvalitnejším pôdnym fondom Slovenska. Všetky druhy pôd v rámci poľnohospodárskeho pôdneho fondu v posledných desaťročiach dlhodobým pôsobením intenzifikačných činiteľov (nedoriešené koncovky v chovoch hospodárskych zvierat, veľkoblokový systém hospodárenia na ornej pôde, zjednodušené osevné procesy, chemizácia a mnohé ďalšie

aktivity) a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite, čiže sa znížila ich prirodzená úrodnosť.

Degradácia pôdy spôsobuje zhoršenie a zmenu chemických, fyzikálnych a biologických vlastností pôd vplyvom prírodných alebo antropických činiteľov. Tie sa môžu prejaviť nielen na znižovaní produkčného potenciálu pôd, ale aj na možnom negatívnom vplyve na ostatné zložky životného prostredia (vodu a ovzdušie), ale aj na zdraví ľudí a zvierat. V riešenom území bola sledovaná chemická degradácia pôdy – kontaminácia a acidifikácia, ako aj fyzikálna – zhutnenie pôdy.

KONTAMINÁCIA PÔD

Väčšina riešeného územia je poľnohospodársky intenzívne využívaná. Realizovanie poľnohospodárskych, výrobných a ťažobných aktivít potenciálne zvyšuje nebezpečenstvo kontaminácie pôd. Potenciálnymi bodovými zdrojmi znečistenia pôd môžu byť čierne (príp. riadené) skládky odpadov a hnojiská, a to na poľnohospodárskej ako aj lesnej pôde. V ich okolí sa môžu koncentrovať neznáme, často veľmi toxické látky.

B.14.1.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

B.14.1.4.1 SÚČASNÝ STAV ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

Od roku 1993 sú v Slovenskej republike (SR) v súlade so štátnou environmentálnou politikou pre potreby definovania úloh strategického a koncepčného rozvoja odpadového hospodárstva z úrovne štátu vypracovávané Programy odpadového hospodárstva Slovenskej republiky (POH SR). POH SR spracovaný na roky 2016 – 2020 je v poradí šiestym programom, ktorého úlohou je nadväzne na POH SR do roku 2015 poskytnúť komplexný pohľad na ďalší rozvoj odpadového hospodárstva v SR, nadväzne na výsledky dosiahnuté v predchádzajúcom programovacom období a s ohľadom na všetky zmeny, ktorými prešla SR v procese budovania odpadového hospodárstva. Na predchádzanie vzniku odpadov kladie dôraz dokument „Program predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2014 – 2018“.

Pri riešení problematiky odpadového hospodárstva je možné vychádzať z Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016 – 2020, ktorý bol schválený Vládou SR dňa 14.10.2015 uznesením č.562/2015, nakoľko v čase spracovania územného plánu mesta nie je schválený program odpadového hospodárstva kraja.

Právna úprava odpadového hospodárstva sa vykonáva zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Katalóg odpadov sa ustanovuje vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z.z v znení vyhlášky č. 320/2017 Z.z.

Územie Komárna nie je vhodným územím na ukladanie odpadov. V riešenom území bolo evidovaných 89 odvezených skládok odpadov, 2 upravené skládky odpadov, 9 odvezených/upravených skládok odpadov a 8 opustených skládok odpadov bez prekrytia (nelegálne skládky), tak ako sú zobrazené v schéme.

Schéma B14-2
Vhodnosť územia na ukladanie odpadov a roztrúsené skládky odpadov na území Komárna

Zdroj: zostavené na základe údajov ŠGÚDŠ

Tabuľka B14-5: Produkcia odpadov a nakladanie s odpadmi na území okresu Komárno

Nakladanie	2009	2010	2011	2012	2013
Zhodnocovanie materiálové [t]	9347,89	11455,25	326740,15	6774,09	8772,50
Zhodnocovanie. energetické [t]	18,23	466,63	794,14	986,23	484,40
Zhodnocovanie. ostatné [t]	40113,03	38031,93	43104,42	40917,30	4922,94
Zneškodňovanie. skládkovaním [t]	37966,98	41910,86	36619,30	40258,61	33621,66
Zneškodňovanie. spaľovaním bez energetického. využitia [t]	1202,63	389,96	299,48	446,92	338,58
Zneškodňovanie ostatné [t]	1060,77	358,18	189,89	1886,25	1995,65
Iný spôsob nakladania [t]	2014,30	827,48	208,65	668,00	919,48
Spolu [t]	91726,22	93440,05	407955,60	91937,50	51054,55
Nebezpečné odpady (t)	982,71	1162,57	1083,51	1302,63	1521,42
Ostatný odpad (t)	90743,52	92277,48	406872,09	90634,87	49533,13

Zdroj: ČMS Odpady, verejne prístupné informácie

Je potrebné upozorniť, že podľa § 81 ods. 7 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, je obec povinná zabezpečiť:

a) zber a prepravu zmesového komunálneho odpadu vznikajúceho na jej území,
b) zavedenie a vykonávanie triedeného zberu biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu okrem prevádzkovateľov kuchýň, zavedenie a vykonávanie triedeného zberu jedlých olejov a tukov z domácností, zavedenie a vykonávanie triedeného zberu biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov,
c) zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy, sklo a viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky.

B.14.1.4.2 SYSTÉM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

Nakladanie s komunálnym odpadom upravuje Všeobecne záväzné nariadenie mesta. Účelom odpadového hospodárstva v zmysle zákona o odpadoch je predchádzať vzniku odpadov, obmedzovať ich tvorbu, znižovať nebezpečné vlastnosti odpadov a prednostne zabezpečiť zhodnocovanie odpadov pred ich zneškodňovaním. Uvedené činnosti sú zohľadnené v „Programe odpadového hospodárstva mesta Komárno". V zmysle tejto deklarácie má mesto strategický záujem na znižovaní celkového množstva odpadov a na jeho dôslednej separácii. Mesto podporuje u obyvateľov a u právnických osôb a podnikateľov dôslednú separáciu odpadov. K základným spôsobom zneškodňovania komunálneho odpadu je skládkovanie. Celý objem komunálneho odpadu sa zneškodňuje skládkovaním na skládke odpadov REKO v Iži-Bokroš.

Zdrojom komunálnych odpadov v meste sú občania a podnikateľské subjekty, ktoré majú na území mesta svoje prevádzky. V meste je zavedený triedený zber papiera, skla, plastov, objemného odpadu a elektroodpadu v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch.

Organizácia zberu je nasledovná - v rodinných domoch je zavedený systém zberu vriec, ktoré sa odvážajú 1 x mesačne. Pri obytných domoch sú umiestnené 1100 l kontajnery na zber papierového, skleneného a plastového odpadu. Kontajnery s týmto odpadom sú odvážané 1x týždenne. Odvoz objemného odpadu zabezpečuje mesto 2x za rok rozmiestnením veľkokapacitných kontajnerov v dňoch jarného a jesenného čistenia mesta, ktoré mesto vopred oznámi. Objemný odpad z domácností počas celého roka možno odovzdávať na zberovom dvore. Mesto zabezpečuje zber elektroodpadu na zbernom dvore.

Tabuľka: B14-6: Množstvo komunálneho odpadu v tonách v rokoch 2005 - 2013 na území mesta Komárno

Názov odpadu	Katalógové číslo	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zmesový komunálny odpad	20 03 01	9177,37	9577,54	9392,3	9797,13	9785,5	9243,84	8794,15	9374,96	9624,7
Papier	20 01 01		19,36	91,76	236,17	137,43	117,74	82,88	46,41	38,10
Sklo	20 01 02	35	37,48	18,61	76,95	69,27	109,68	131,03	86,18	18,61
Plasty	20 01 39	8	12,22	4,72			39,58	46,78	35,19	

Zdroj: POH Komárno

Tabuľka: B14-7: Množstvo vytriedených zložiek komunálneho odpadu v tonách v rokoch 2005 – 2013 na území mesta Komárno

Názov odpadu	Katalógové číslo	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Papier	20 01 01		19,36	91,76	236,17	137,43	117,74	82,88	46,41	38,10
Sklo	20 01 02	35	37,48	18,61	76,95	69,27	109,68	131,03	86,18	18,61
Plasty	20 01 39	8	12,22	4,72			39,58	46,78	35,19	

Zdroj: POH Komárno

Na území mesta sa nachádza od roku 2007 kompostáreň Veľký Harčáš a využíva sa aj viacero zberných spoločností ako napríklad Zberné suroviny Žilina, Envipak, a.s. Bratislava, EKOLAMP Slovakia Nové Zámky, DETOX Banská Bystrica, SEWA Bratislava.

Problémovým javom v meste, tak ako vo väčšine slovenských obcí, je vznik nelegálnych skládok odpadu - drobný rozptýlený odpad v krajine. Drobný komunálny a stavebný odpad, ale aj elektroodpad sa nachádza v kontaktových polohách zastavaného územia a voľnej krajiny. Najväčšie nelegálne skládky takéhoto odpadu sa nachádzajú v blízkosti zastavaného územia v

oboch katastrálnych územiach a niektoré sa nachádzajú dokonca aj v územiach so zvýšeným stupňom ochrany (napr. CHA Komárňanské slanisko). Pri vstupoch do rekreačných oblastí je potrebné zriadiť dostatočné množstvo zberných nádob z dôrazom na separovanie zložiek komunálneho odpadu.

Mesto Komárno zabezpečuje informovanie občanov o potrebe a výhodách separovaného zberu prostredníctvom článkov uverejňovaných v miestnej tlači. Mesto šíri osvetu o zbere odpadov aj prostredníctvom miestnej televízie a webovej stránky mesta.

V rámci rozvoja je navrhnutá rezervácia časti rozvojovej plochy sa priemyselným areál SKCONT na realizáciou novej kompostárne. Konkrétny regulačný blok je vymedzený v záväznej časti dokumentácie.

B.14.1.5 ENVIRONMENTÁLNE ZÁŤAŽE

Na území mesta Komárno sú na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidované environmentálne záťaže (EZ) v uvedených registroch:

REGISTER A: PRAVDEPODOBNÁ ENVIRONMENTÁLNA ZÁŤAŽ

Identifikátor EZ: SK/EZ/KN/2033
Názov EZ: KN (2033) / Komárno - areál ARRIVA
Názov lokality: areál ARRIVA
Druh činnosti: čerpacia stanica PHM; garáže a parkoviská autobusovej a nákladnej dopravy
Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)

REGISTER B: ENVIRONMENTÁLNA ZÁŤAŽ

- Identifikátor EZ: SK/EZ/KN/334
  - Názov EZ: KN (011) / Komárno - areál po Sovietskej armáde
  - Názov lokality: areál po Sovietskej armáde
  - Druh činnosti: základne po bývalej Sovietskej armáde
  - Stupeň priority: EZ s vysokou prioritou (K > 65)
- Identifikátor EZ: SK/EZ/KN/335
  - Názov EZ: KN (012) / Komárno - Harčáš
  - Názov lokality: Harčáš
  - Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu
  - Stupeň priority: EZ s vysokou prioritou (K > 65)
- Identifikátor EZ: SK/EZ/KN/336
  - Názov EZ: KN (013) / Komárno - Madzagoš
  - Názov lokality: Madzagoš
  - Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu
  - Stupeň priority: EZ s vysokou prioritou (K > 65)
- Identifikátor EZ: SK/EZ/KN/1661
  - Názov EZ: KN (1661) / Komárno - Rušňové depo, Cargo a.s.
  - Názov lokality: Rušňové depo, Cargo a.s.
  - Druh činnosti: železničné depo a stanica
  - Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)

REGISTER C: SANOVANÁ, REKULTIVOVANÁ LOKALITA

- Identifikátor EZ: SK/EZ/KN/334
  - Názov EZ: KN (011) / Komárno - areál po Sovietskej armáde
  - Názov lokality: areál po Sovietskej armáde
  - Druh činnosti: základne po bývalej Sovietskej armáde
  - Stupeň priority: EZ s vysokou prioritou (K > 65)
- Identifikátor EZ: SK/EZ/KN/336

- Názov EZ: KN (013) / Komárno - Madzagoš
- Názov lokality: Madzagoš
- Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu
- Stupeň priority: EZ s vysokou prioritou (K > 65)

- Identifikátor EZ: SK/EZ/KN/337
  - Názov EZ: KN (014) / Komárno - SPP
  - Názov lokality: SPP
  - Druh činnosti: plynárenský priemysel
  - Stupeň priority: v registri nie je uvedené

Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom environmentálnych záťaží s vysokou prioritou riešenia je potrebné overiť a posúdiť geologickým prieskumom životného prostredia.

B.14.1.6 HLUK

Významné miesto v súbore stresových faktorov, ktoré zhoršujú kvalitu životného prostredia a tak nepriaznivo vplývajú na flóru, faunu, ako aj na zdravie človeka, zastáva hluk.

Najväčším zdrojom hluku v riešenom území je intenzívna doprava, a to ako cestná tak aj železničná. Hlukom sú najviac zaťažené lokality nachádzajúce sa pozdĺž cestných dopravných ťahov I/63, I/64 a II/573, resp. pozdĺž železničných dopravných ťahov. Je nutné podotknúť, že železničná doprava má na hlučnosti menší podiel oproti cestnej doprave a nezanedbateľný je aj hluk z lodnej dopravy.

Hluk z automobilovej dopravy predstavuje environmentálnu záťaž postihujúcu vnútro sídla a aj krajinu pozdĺž ciest zaťažených intenzívnou dopravou. Je závislá najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu a od charakteristík trasy cesty. Z krajinno-ekologického hľadiska sú výraznými kolíziami navrhované dopravné ťahy ciest I/63 a I/64 v bezprostrednej blízkosti obytných častí sídiel a chránených území. Potenciálne vzniknuteľné zvýšenie hluku v týchto častiach mesta je potrebné eliminovať technickými opatreniami na základe posúdenia v nižších projektovej dokumentácie. Či už realizáciou protihlukových stien alebo segregovaním izolačnou zeleňou. V nižších stupňoch projektovej dokumentácie bude potrebné venovať zvýšenú pozornosť na elimináciu takéhoto druhu hluku, najmä pri územnom a stavebnom konaní, ako aj pri procese EIA.

Pre navrhovanú komunikáciu cesty I/64 je spracovaná hluková štúdia (HBH PROJEKT SPOL. S R. O., november 2017), ktorá je súčasťou Správy EIA pre pripravovaný zámer cesty I/64 Komárno, obchvat. Cieľom Hlukovej štúdie je posúdenie hlukového zaťaženia územia v okolí navrhovaných trás obchvatu Komárna a posúdenie možnosti ochrany chránených území v okolí obchvatu pred hlukom z dopravy na ceste I/64. Výsledky výpočtov pre výhľadový rok 2043 preukázali, že je možné navrhnúť účinné protihlukové opatrenia (protihlukové steny) na ochranu chránených území tak, aby boli dodržané najvyššie prípustné hodnoty podľa príslušných predpisov. Navyše sa v závere konštatuje, že výstavbou obchvatu Komárna dôjde k zníženiu dopravného zaťaženia v intraviláne mesta.

Okrem hluku z dopravy je potrebné spomenúť aj stacionárne zdroje hluku, ktorými sú predovšetkým areály a prevádzky priemyselnej a poľnohospodárskej výroby.

Legislatívne je hluk v súčasnosti upravený vyhláškou MZ SR č. 549/2007 ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Zo Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/49/EC vyplýva pre štáty EÚ povinnosť vypracovávať strategické hlukové mapy a akčné plány pre väčšie aglomerácie, pozemné komunikácie, železničné dráhy a letiská. Úlohou strategických hlukových štúdií nie je nahradiť hlukové štúdie požadované pri stavebnom konaní. Mali by pomôcť pri strategických rozhodovaniach (odklon dopravy, organizácia dopravy, tvorba územných plánov, atď.) a prebudiť záujem verejnosti o riešenie vážnych problémov s hlukom.

Opatrenia, ktoré navrhujeme prijať na eliminovanie hluku v životnom prostredí, súvisia hlavne s reorganizáciou dopravy. Ide najmä o vylúčenie tranzitnej dopravy z centra a jej riešenie mimo sídiel ako aj budovanie ochranných protihlukových bariér v miestach obytných štvrtí exponovaných zvýšenou hladinou hluku.

B.14.1.7 RÁDIOAKTIVITA

Radónové riziko vychádza z hodnôt objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a priepustnosti zemín a hornín pre plyny v území. V zmysle Vyhlášky MZ SR č. 528/2007 je smernou hodnotou na vykonanie opatrení proti prenikaniu radónu z podložia stavby pri výstavbe stavieb s pobytovými priestormi objemová aktivita radónu v pôdnom vzduchu na úrovni základovej ryhy.

Prezentované výsledky radónového prieskumu v riešenom území nie je možné použiť ako podklad pre detailnú projekčnú činnosť a nenahradzujú podrobný radónový prieskum. Výsledky podávajú len základné informácie o radónovej situácii a slúžia ako podklad pre usmernenie ďalších činností.

Schéma B14-3
Izoplochy radónového rizika na území Komárna a jeho okolia

Zdroj: ŠGÚDŠ

Predmetné územie spadá podľa vyššie uvedenej schémy do nízkeho až stredného radónového rizika. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

B.14.1.8 SEIZMICITA

Seizmicita je v riešenom území najdôležitejším endogénnym geodynamickým javom. Z hľadiska seizmických pomerov sa mikropriestor riešeného územia zaraďuje medzi aktívne oblasti v rámci Slovenska. Osobitnou seizmotektonickou oblasťou je okolie Komárna, kde zasahuje okraj seizmotektonického pásma približne severojužného smeru z Maďarska. Zemetrasenia v tomto pásme dosahujú intenzitu 6 až 90 MSK, pričom najsilnejšie sa vyskytujú práve v okolí Komárna, kde sa križujú zlomové systémy rôznych smerov. Z roku 1763 je známe najsilnejšie zemetrasenie na území Slovenska (90 MSC). Obdobie častého výskytu silných zemetrasení trvalo nepretržite 90 rokov (do roku 1851). Zemetrasenie o intenzite 8 – 90 MSC sa štatisticky dá očakávať raz za 300 rokov. Pri zakladaní stavieb je potrebné dbať ohľad aj na tieto procesy.

B.14.2 HODNOTENIE Z HĽADISKA PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Územný plán mesta je spracovaný na základe platných právnych predpisov SR, ako aj smerníc Európskej únie a rovnako prihliada aj na schválené stratégie, prerokované koncepcie na rôznych hierarchických úrovniach, ako aj rezortné podklady mesta i STN normy v platnom znení.

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny sú v urbanistickej koncepcii rešpektované chránené územia, vyhlásené podľa Zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a územia európskej siete chránených území systému NATURA 2000, t.j. chránené vtáčie územia a územia európskeho významu. Viď kapitola „Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení". Zvýšená pozornosť je však osobitne venovaná aj ochrane z hľadiska prírodných hodnôt, ako najmä mokrade, prvky územného systému ekologickej stability, genofondové lokality, chránené stromy a historická zeleň a tiež významné krajinné prvky. Z hľadiska koncepcie starostlivosti o životné prostredie územný plán preferuje preventívne opatrenia pred nápravnými.

Územný plán sa navrhuje koncepčne a systematicky zlepšovať prostredie mesta pre denný pobyt obyvateľov. Optimalizuje funkčné využitie i priestorové usporiadanie vzhľadom k prírodným danostiam územia, ktoré sú kreované sútokom riek Dunaj a Váh. Časti mesta prepája návrhom peších ciest v zastavanom území, ale tiež návrhom cyklistických chodníkov pozdĺž pevností s opevnením. Nezabúda pritom ani zázemie mesta rozvíjané systémom krajinnej zelene a ornej pôdy, popretkávanej systémom drobných vodných tokov a zavlažovacích kanálov. Pri rozvoji zohľadňuje aj požiadavky na odstránenie starých environmentálnych záťaží rekultiváciou zasiahnutých území.

- Považuje ochranu podzemných zásob pitnej vody ako jeden z najvýznamnejších, ak nie úplne najvýznamnejší determinant priestorové rozvoja. Rozvojové zámery rozšírenia pásma hygienickej ochrany vodného zdroja v lokalite Alžbetinho Ostrova uprednostňuje pred dopytom spoločnosti po výstavbe rodinných domov v tejto polohovo atraktívnej lokalite. Zároveň rešpektuje aj protipovodňovú ochranu ako jeden rozhodujúcich faktorov rozvoja nadregionálneho významu.
- Považuje poľnohospodársky využívanú pôdu ako jeden z rozhodujúcich determinantov rozvoja a vníma ju ako rovnocennú funkciu ostatných typom funkčného využitia. Ornú pôdu kvalitnej Podunajskej nížiny tak vníma s cieľom zvyšovanie potravinovej sebe statočnosti v národnom meradle. Urbanistická koncepcia preventívne znižuje tlak na urbanizáciu prírodnej časti krajiny vďaka využívaniu existujúcich rozvojových aktivít v zastavanom území mesta a v aditívnom napojení na rozvojové územia, ktoré boli aj v predchádzajúcom období zvažované na rozvoj. Pri rozvoji bývania uprednostňuje intenzívnejšie využitie zastavaného územia mesta a pri aktivitách hospodárstva zase opätovné využívanie poškodených urbanizovaných území typu brownfield revitalizáciou morálne zastaraných urbanizovaných území, pred novým záberom poľnohospodárskej pôdy.
- Formou koncepcie rozvoja sídelnej i krajinnej zelene, vrátane využitia vodných plôch, reaguje urbanistická koncepcia aj na aktuálne klimatické zmeny. Vymedzuje hodnotné plochy sídelnej zelene ako nezastaviteľné územia v ťažiskových polohách mestského organizmu a vo všetkých regulačných blokoch stanovuje prostredníctvom záväzného koeficientu zelene minimálny podiel zelených plôch v sídle.
- Formou zásad a regulatívov zvýšenú pozornosť venuje územiam zasiahnutým ťažbou nerastov. Dôraz kladie nie len na opatrenia pre pokračovanie ťažby, ale aj následnú rekultiváciu dvoch ložísk nevyhradeného nerastu so zásobami štrkopieskov a pieskov, t.j. Komárno A a Zlatná na Ostrove, ktoré zasahujú do k.ú. Nová Stráž a ich transformácii na rekreačné účely.
- Na území mesta Komárno sú na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidované environmentálne záťaže, ktorým je potrebné venovať osobitú pozornosť nie len pri územnom rozvoji, ale aj pri ich asanácii v nižších projektových dokumentáciách.

Pre mesto Komárno je nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou, s ktorou musí byť nový Územný plán mesta Komárno v súlade, je Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja v aktuálnom platnom znení. Pri spracovaní územného plánu mesta Komárno sú všetky zámery ovplyvňujúce

riešené územie mesta Komárno, ako aj regulatívy záväznej časti, plne zohľadnené. Uvedené sú osobitne v kapitole „Väzby vyplývajúce zo záväznej časti riešenia územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja“.

V procese spracovania konceptu návrhu Územného plánu sa už v prípravnej fáze uskutočnilo niekoľko pracovných stretnutí tak, aby boli objasnené rozvojové zámery tých aktérov, u aktivít ktorých možno očakávať významnejšie dotváranie urbanizovaného územia mesta Komárno. Na základe vzájomných dohôd boli stanovené podmienky rozvoja konkrétnych aktivít, ako aj prípadné preventívne opatrenia, ktoré sú v územnom pláne obsiahnuté. Jedná na najmä o nasledujúce zámery:

- Pripravované riešenie navrhovaného dopravného obchvatu mesta preložkami ciest I/63 a I/64 Slovenskej správy ciest, resp. Národnej diaľničnej spoločnosti, sa eliminujú negatívne vplyvy tranzitnej dopravy na mestské prostredie širšieho centra, ako aj priamo územia pamiatkovej zóny Komárno, cez ktoré v súčasnosti prechádzajú. Zníži sa hluk, exhaláty a posilní sa mikroklíma mesta. Úbytkom dopravy v meste bude totiž dopravno – inžinierskymi aktivitami možné riešiť skudlenie dopravy. Najmä osadenie zeleného deliaceho pásu na cestách prvej triedy alebo budovanie segregovaných cyklotrás. Súčasťou prípravných prác bude osobitne aj proces posudzovania vplyvov na životné prostredie, t.j. proces EIA. Výstavba obchvatu bude v nižších stupňoch dokumentácie upresnená a v prípade potreby budú realizované protihlukové steny alebo izolačná zeleň všade tam, kde to bude potrebné. Rozvojové plochy sú už v prípravnej fáze územného plánu vymedzené segregovane od týchto koridorov ciest tak, aby boli nedochádzalo k potenciálne rušivým vplyvom.
  - Návrh územnoplánovacej dokumentácie navrhoval lokality, ktoré môžu slúžiť ako náhrada za zabratú časť rekreačnej oblasti pri mŕtvom ramene Váhu. Mesto Komárno však bude zároveň požadovať pri projektovej príprave a realizácii obchvatu nasledovné kompenzačné opatrenia:
    - Obchvat v rekreačnom priestore mŕtveho ramena Váhu bude realizovaný na mostných objektoch a bude mať priesvitné protihlukové steny.
    - Revitalizácia dotknutých brehových častí jazera (vyčistenie , náhradná výsadba, úprava brehov) bude súčasťou stavby obchvatu.
    - Napojenie strednej časti mesta na obchvat výstavbou križovatky a výstavbou napojovacích komunikácií severne do MČ - Nová osada a južne smerom na 2. sídlisko k ulici Odbojárov.
    - Realizáciu náhradnej výsadby drevín je potrebné realizovať v zmysle krajinnoekologického plánu územného plánu mesta (AUREX, 12/2015), resp. po dohode s príslušným okresným úradom ŽP.
- Vymiestnenie prístavu z centrálnej polohy mesta sa priamo zlepšia kvalitatívne vlastnosti priľahlého obytného prostredia i historického jadra mesta (pamiatkovej zóny), a zároveň sa vytvoria územno - technické predpoklady pre vznik novej mestskej promenády pozdĺž Dunaja. Podľa vyjadrenia Verejných prístavov a.s. a Slovenskej plavby a prístavov, a.s. bude pre nový prístav v lokalite Veľký Harčáš spracovaná štúdia realizovateľnosti a tiež tzv. Master plan pre prístav Komárno, s plánovaným termínom týchto dokumentov do r. 2019. Až následne by sa v prípade preukázania pristúpilo k nižším stupňom projektovej dokumentácie a samozrejme aj procesu EIA s osobitným posúdením vplyvu takého zámeru na životné prostredie. Nakoľko je rozvojová lokalita súčasťou prerokovanej a riadne schválenej nadradenej územnoplánovacej dokumentácie regiónu, na základe čoho bola zapracovaná aj do pôvodného Územného plánu mesta z roku 2004 formou Zmien a doplnkov, je potrebné tento koncepčný zámer zachovať aj v príprave nového územného plánu.
- V návrhu Územného plánu mesta Komárno sú zapracované aj zásady a regulatívy pre vymedzenú Pamiatkovú zónu Komárno, ktoré sú stanovené v Zásadách ochrany Pamiatkovej zóny Komárno (KPÚ Nitra, 2014). Na základe osobného rokovania s predstaviteľmi Krajského pamiatkového úradu boli po dohode dokonca v zásadách vymedzené bloky v územnom pláne ešte spodrobnené tak, aby boli možné okrem kultúrnohistorických hodnôt aplikovať aj tie urbanistické či environmentálne. Územný

plán premieta taktiež zásady a regulatívy ochrany a prezentácie pre národnú kultúrnu pamiatku Pevnostný systém Komárno a jeho ochranného pásma, stanovené v zmysle Zásad ochrany, obnovy a prezentácie hodnôt Pevnostného systému Komárna a jeho ochranného pásma (KPÚ Nitra. 2005).

B.15 VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

Ťažba nerastných surovín patrí podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností do sekundárneho sektora hospodárstva (priemysel). Ťažobný priemysel reprezentujú aktivity spojené s ťažbou a spracovaním nerastných surovín. Toto odvetvie je charakteristické tým, že činnosti s ním spojené, viac alebo menej, trvalo menia pôvodné prírodné prostredie, pretože každé ložisko nerastnej suroviny je nereprodukovateľné a po vyťažení nenahraditeľné. Každá ťažba nerastných surovín má za následok zmenu životného prostredia, ktorá však na rozdiel od vplyvu spracovateľského nemusí byť vždy trvalo negatívna. Ťažba nerastných surovín akoukoľvek formou a metódou sa nezaobíde bez zásahov do životného prostredia. Vplyv na životné prostredie však nemá len samotná ťažobná činnosť, ale aj následný upravárenský proces.

Odvetvie ťažby nerastných surovín sa musí riadiť najmä zákonom č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon), vyhláškou MŽP SR č. 51/2008 Z.z., ako aj zákonom č. 44/1988 o ochrane a využití nerastného bohatstva (Banský zákon) v znení neskorších predpisov. Geologický zákon upravuje podmienky projektovania, vykonávania, vyhodnocovania a kontroly geologických prác, pôsobnosť štátnej geologickej správy a prípadné sankcie za porušenie ustanovení tohto zákona.

V riešenom území sú evidované nasledovné ťažobné priestory v týchto kategóriách:

- ložisko nevyhradeného nerastu Komárno A

Spravujúcou organizáciou ložiska je Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, nerastom sú zásoby štrkopieskov a pieskov s podtypom vysušené kaly – brucit. V súčasnosti je ťažba zastavená.

- ložisko nevyhradeného nerastu Zlatná na Ostrove

Ložisko len malou časťou územia zasahuje do k.ú. Nová Stráž. Spravujúcou organizáciou ložiska je Štátny geologický ústav Dioýza Štúra, nerastom sú zásoby štrkopieskov a pieskov.

B.16 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

B.16.1 PLOCHY ZVÝŠENEJ OCHRANY

- Z hľadiska ochrany prírody a krajiny je potrebné rešpektovať chránené územie vyhlásené podľa zákona 543/2002 Z. z. a územia európskej siete chránených území NATURA 2000.
- Zvýšenú pozornosť a ochranu z hľadiska prírodných hodnôt je potrebné venovať ochrane prvkov územného systému ekologickej stability, genofondových lokalít, chránených stromov a významných krajinných prvkov.
- Z hľadiska ochrany a prezentácie kultúrnohistorického dedičstva je potrebné zvýšenú ochranu venovať aj pamiatkovej zóne Komárno a národnej kultúrnej pamiatke - pevnostný systém Komárna s jej ochranným pásmom.
- Záplavové územia medzi hrádzových a hrádzových priestorov riek Dunaj, Váh a Stará Nitra tvoria obdobne územie zvýšenej ochrany.
- Zvýšenú ochranu je treba klásť nie len pre pokračovanie ťažby, ale aj pre prípadnú rekultiváciu dvoch ložísk nevyhradeného nerastu so zásobami štrkopieskov a pieskov Komárno A a Zlatná na Ostrove zasahujúce do k.ú. Nová Stráž.
- Na území mesta Komárno sú na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidované environmentálne záťaže[9], ktorým je potrebné venovať osobitú ochranu pri ich asanácii či rozvoji:
    - KN (011) / Komárno – areál po Sovietskej armáde – register B a C
    - KN (012) / Komárno – Harčáš – register B

[9] Popis registrov enviro záťaží: A: Pravdepodobná environmentálna záťaž; B: Environmentálna záťaž; C: Sanovaná, rekultivovaná lokalita; D: Environmentálna záťaž vyradená z registrov

- KN (013) / Komárno – Madzagoš – register B
- KN (014) / Komárno – SPP – register C
- KN (1661) / Komárno – Rušňové depo, Cargo a.s. – register B
- KN (2033) / Komárno – areál ARRIVA – register A

B.16.2 POŽIADAVKY NA RIEŠENIE VYMEDZENÝCH ČASTÍ ÚZEMIA OBCE, KTORÉ JE POTREBNÉ RIEŠIŤ ÚZEMNÝM PLÁNOM ZÓNY

Na základe „Zásad ochrany, obnovy a prezentácie hodnôt pamiatky NKP Pevnostný systém Komárna“ (KPÚ Nitra, 2006) je potrebné spracovať zmeny a doplnky k Územnému plánu mesta Komárna (toto ustanovenie v tom prípade plní spracovanie tejto novej územnoplánovacej dokumentácie) a následne vypracovať podrobnejšie riešenie ÚPN zóny Ústrednej pevnosti v Komárne. Po prerokovaní návrhu tohto územného plánu bude v prípade potreby potrebné zabezpečiť aktualizáciu územného plánu zóny Alžbetin ostrov.

Podľa schváleného zadania územného plánu budú na základe posúdenia bývania a celomestskej vybavenosti, centrálnej mestskej zóny, prístavu, výrobných a skladovacích území, ako aj oddychových a rekreačných lokalít, v návrhu územného plánu vymedzené územia, ktoré bude potrebné následne po schválení ÚPN mesta riešiť územným plánom zóny (ďalej aj ako ÚPN-Z).

Po komplexnom posúdení regulácie funkčného využitia a priestorového usporiadania riešeného územia bude potrebné formou ÚPN-Z riešiť nasledujúce územia. V prípade potreby je však možné územným plánom zóny riešiť ľubovoľnú časť územia mesta.

- Pamiatková zóna mesta Komárno
- Transformácia jestvujúceho prístavu
- Národná kultúrna pamiatka - pevnostný systém Komárna v rozsahu jej ochranného pásma
- Alžbetin ostrov

Zároveň je potrebné zvážiť nutnosť spracovania špecializovaných územných generelov, ako napr. generel zelene, generel rekreácie a športu, generely technickej infraštruktúry a podobne.

B.17 VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEHO PÔDNEHO FONDU A LESNÉHO PÔDNEHO FONDU NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

B.17.1 PREHĽAD ZÁBEROV POĽNOHOSPODÁRSKEHO PÔDNEHO FONDU

K vyhodnoteniu záberov plôch poľnohospodárskej pôdy pre návrh územného plánu mesta Komárno boli použité nasledovné vstupné podklady:

- hranica zastavaného územia podľa evidencie katastra nehnuteľností,
- bonitované pôdno-ekologické jednotky so 7-miestnym číselným kódom,
- zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a v znení zmien a doplnkov niektorých zákonov,
- vyhláška ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z.,
- nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy,
- podkladové materiály o vybudovaných hydromelioračných zariadeniach podniku Hydromeliorácie, š. p.

Zábery pôdy sa konajú v dvoch úrovniach. Pri územnom plánovaní udeľuje okresný úrad v sídle kraja najprv súhlas s budúcim možným použitím poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery podľa §13 Zákon č. 220/2004 Z. z. Vlastné odňatie poľnohospodárskej pôdy riešia podľa uvedeného zákona v druhej fáze už právnické osoby alebo fyzické osoby, ktoré žiadajú o trvalé odňatie alebo dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy v zmysle § 17, a to podľa konkrétnej projektovej dokumentácie, resp. podľa podkladov uvedených v ods. (5).

Zábery poľnohospodárskej pôdy sú pre §13 vyhodnotené podľa jednotlivých navrhovaných regulačných blokov[10], v závere so sumárom za celé mesto. Poľnohospodárske pôdy každej zaberanej lokality sú členené podľa jednotlivých druhov pozemkov, BPEJ a produkčnej kategórie pôd (skupina BPEJ).

Do jednotlivých regulačných blokov zasahujú aj nepoľnohospodárske pôdy. U nepoľnohospodárskych pôd sa obmedzilo iba na sumár všetkých kategórií nepoľnohospodárskych pôd spolu. Z grafickej časti je zrejmé, či ide o záber zastavaných plôch, ostatných, či vodných plôch. Územný plán mesta Komárno tvorí celkovo deväť výkresov. Grafickú časť vyhodnotenia perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely reflektuje výkres č. 8 – „Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely“.

Vyhodnotenie záberov plôch poľnohospodárskej pôdy je spracované tabuľkovou formou podľa lokalít, funkčného využitia, druhu pozemku a bonitných tried. V grafickej a tabuľkovej časti sú charakterizované číslom regulačného bloku.

Predmetom súhlasu s budúcim možným využitím poľnohospodárskej pôdy na stavebné a iné zámery podľa § 13 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy je prirodzene iba poľnohospodárska pôda v jednotlivých lokalitách. Podľa Prílohy č. 2 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z. z. patria do zoznamu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území Komárno podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek pôdy s kódom: 0017002, 0017005, 0019002, 0019005 a v katastrálnom území Nová Stráž: 0017002, 0017005, 0018003, 0019002, 0020003.

Výmery záberov viníc v katastrálnom území Komárno a Nová Stráž sú zvlášť sledované v nasledujúcej tabuľke s názvom „Predpokladaný rozsah záberov“.

---

[10] Regulačné bloky sú tvorené charakterovo blízkymi skupinami objektov a sú vymedzené pomocou uličných koridorov, resp. výraznými predelmi medzi objektmi tak, aby vytvárali relatívne homogénne priestorové celky. Každému urbanistickému bloku prislúcha len jeden typ funkčného využitia. Nakoľko sú takéto bloky zároveň hlavnými nositeľmi funkčnej, ako aj priestorovej regulácie, zastávajú postavenie urbanistických, t.j. egulačných blokov. •Označenie regulačného bloku označuje identifikačný kód v zložení [číslo urbanistického obvodu] . [poradové číslo regulačného bloku v príslušnom obvode], ako napr. 04.17.

Tabuľka B17-1: Predpokladaný rozsah záberov

	Výmera (ha)
Trvalý záber celkom	571,6390
z toho v zastavanom území	129,9792
mimo zastavané územia	441,6598
Záber nepoľnohospodárskych pôd	98,4865
Záber poľnohospodárskych pôd	**473,1525**
Zo záberu poľnohospodárskej pôdy je:	
v zastavanom území	92,8066
mimo zastavané územie	380,3459
Záber najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v k.ú. Komárno a Nová Stráž kódu BPEJ	**99,1557**
Záber viníc v k. ú. Komárno a Nová Stráž	0,9120
Trvalý záber lesnej pôdy:	13,4040

Podrobné členenie podľa lokality, druhu pozemku a bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek dokumentuje tabuľka – Prehľad záberov poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov podľa návrhu Územného plánu mesta Komárno.

Tabuľka B17-2: Charakteristika poľnohospodárskych pôd na lokalitách navrhnutých na odňatie na základe BPEJ

Skupina BPEJ	Kód BPEJ	Výmera v ha
1	**0017002**	**65,6586**
	0017005	**6,0050**
	0019002	**11,4221**
	0019005	**16,5047**
2	0002002	21,7182
	0018003	**39,0993**
	0020003	**65,6586**
	0036002	12,0869
	0037002	12,2938
3	0003003	2,8553
	0011002	15,3087
	0026002	0,9977
4	0034005	7,8184
5	0012003	43,6730
	0013004	0,7501
	0024004	22,1786
	0027003	69,7159
	0028004	0,0598
6	0001001	104,8731
	0031002	14,0426
	0032062	4,6633
7	0094003	1,4274

Poznámka: Hrubo vyznačené sú kódy BPEJ a výmery chránených poľnohospodárskych pôd podľa Prílohy č. 2 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z. z.

B.17.2 ZHODNOTENIE PREDPOKLADANÉHO ODŇATIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

V zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy je treba osobitne chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území Komárno a Nová Stráž podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky uvádzanej v prílohe č. 2 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z. z., ako aj pôdu s vykonanými hydromelioračnými, prípadne osobitnými opatreniami na zachovanie a zvýšenie jej výnosnosti a ostatných funkcií, napr. sady, vinice, chmeľnice, protierózne opatrenia.

Celková výmera záberov (t.j. poľnohospodárska aj nepoľnohospodárska pôda) je 571,6390 ha. Pri poľnohospodárskych pôdach ide o trvalý záber mimo zastavaného územia obce o výmere 380,3459 ha, 92,8066 sa nachádza v zastavanom území. Záber nepoľnohospodárskych pôd činí 98,4865 ha.

Cca 20 % odnímaných pôd 100,0677 ha (99,1557 – najkvalitnejšia poľnohospodárska pôda podľa kódu BPEJ + 0,9120 ha - plochy viníc) podlieha ochrane poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. Vzhľadom na situovanie mesta Komárno na úrodnej Podunajskej nížine, takto chránené pôdy pokrývajú značnú časť riešeného územia.

Podľa dostupných údajov sa na lokalitách predpokladaného použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely nachádza 39,8863 ha hydromelioračných zariadení.

ZÁHRADKÁRSKE OSADY

V grafickej časti Územného plánu mesta Komárno sú vymedzené záhradkárske osady. Záhradkárske osady tvoria 80 ha z rozlohy mesta. Označené sú číslom regulačného bloku v zmysle záväzného výkresu územného plánu, ktorým je výkres č. 2 – „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“. Výmery a označenie záhradkárských osád eviduje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka B17-3: Záhradkárske osady na území mesta Komárno

Číslo RB	Výmera (ha)	Číslo RB	Výmera (ha)
4.03	10,4016	19.06	2,4427
4.06	0,6221	19.13	1,5603
4.08	3,7912	19.14	0,7739
4.10	5,6545	19.15	3,4725
4.14	0,8586	19.16	0,5096
4.15	0,6848	20.10	2,7116
4.17	1,0424	20.12	1,5540
4.18	0,9733	24.13	1,7698
5.02	2,2032	31.09	2,0588
17.01	21,6107	31.15	0,9884
17.08	4,3770	31.18	0,8109
17.12	2,3407	33.12	0,8863
18.64	0,4116	33.16	2,3441
		20.13	2,6677
		Spolu:	**79,5221**

POROVNANIE S PLATNÝM ÚZEMNÝM PLÁNOM

Mesto Komárno má v súčasnosti platný Územný plán mesta Komárno, ktorý schválilo Mestské zastupiteľstvo Komárno uznesením č. 10/2005 dňa 20.10.2005. Do tohto územnoplánovacieho dokumentu bolo postupne zapracovaných a schválených celkovo až štrnásť zmien a doplnkov. Tento územný plán v znení neskorších zmien a doplnkov je platný až do jeho nasledujúcej aktualizácie, resp. až do schválenia nového územného plánu. Pre územný rozsah navrhovaných lokalít uvádzame aj porovanie rozsahu záberov pôdy medzi starým, resp. aktuále platným a novým územným plánom.

Tabuľka B17-4: Porovnanie predpokladaného odňatia poľnohospodárskej pôdy s predchádzajúcou územnoplánovacou dokumentáciou

Územnoplánovacia dokumentácia	Popis porovnania	Výmera (ha)
ÚPN 2004 + ZaD	plochy predpokladaného odňatia poľnohospodárskej pôdy súčasťou predchádzajúcej územnoplánovacej dokumentácie	**710,4082**
ÚPN 2018	zmena funkcie v plochách predpokladaného odňatia poľnohospodárskej pôdy v porovnaní s predchádzajúcou územnoplánovacou dokumentáciou	87,4340
ÚPN 2018	lokality predpokladaného odňatia poľnohospodárskej pôdy totožné s predchádzajúcou územnoplánovacou dokumentáciou	317,0625
ÚPN 2018	nové lokality predpokladaného odňatia poľnohospodárskej pôdy navrhované len v aktuálnej územnoplánovacej dokumentácii	**68,6560**
ÚPN 2018	lokality predpokladaného odňatia poľnohospodárskej pôdy navrhované v aktuálnej územnoplánovacej dokumentácii	**473,1525**
ÚPN 2018	návrat plôch do poľnohospodárskej pôdy v porovnaní s predchádzajúcou územnoplánovacou dokumentáciou	-197,6415
ÚPN 2018	záhradkárske osady	79,5221

V predchádzajúcej územnoplánovacej dokumentácí v platnom znení sa predpokladalo, že nové rozvojové zámery alebo lokality postupne zaberú cca 710 ha rozlohy poľnohospodárskych pôd. Na niektorých lokalitách sa navrhované zámery realizovali a poľnohospodárske pôdy boli preklasifikované na iné druhy pozemkov v rámci evidencie katastra nehnuteľnosti avšak niektoré lokality zostali naďalej nevyužité.

V novom územnom pláne sa predpokladá vyňatie poľnohospodárskych pôd s celkovou rozlohou približne 473 ha. Nové lokality, ktoré neboli zahrnuté v starom územnom pláne, resp. sú riešené len v novom návrhu územnom pláne v roku 2018, zaberajú necelých 70 ha poľnohospodárskej pôdy. Naopak o niektoré lokality, ktoré boli riešené v minulosti prestal byť záujem, a tak ich už aktuálna územnoplánovacia dokumentácia v rámci predpokladaného odňatia poľnohospodárskej pôdy nerieši. Táto plocha predstavuje cca 197 ha poľnohospodárskej pôdy.

HYDROMELIORÁCIE

Na jednotlivých lokalitách riešených v Návrhu Územného plánu mesta Komárno v k.ú. Nová Stráž a v k.ú. Komárno sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.

V prípade, že v rozhodovacom procese prevýši záujem vlastníkov parciel o zhodnotenie ich vlastníctva a správny orgán vydá súhlas so zmenou funkčného využitia územia na stavebné účely

podľa § 13 zákona č.220/2004 Z.z. a následne rozhodnutie o odňatí parciel podľa § 17 uvedeného zákona, je žiaduce, aby v rozhodnutí vlastník stavebných pozemkov pred začatím stavebného konania na príslušnú stavbu prekonzultoval návrh projektu stavby so š.p. Hydromeliorácie - Odborom správy a prevádzky HMZ, ktorý na základe predloženej dokumentácie a odborného posúdenia určí stavebníkovi jednu z podmienok stanovených v nasledujúcich odrážkach:

- v prípade, že sa preukáže odborným posúdením možnosť zrušenia časti potrubia bez náhrady novým potrubím (toto preukazuje žiadateľ a následne schvaľuje Hydromeliorácie, š.p.), zaviazať vlastníka stavebných pozemkov pred začatím stavebného konania majetkovoprávne vysporiadať so správcom vodnej stavby príslušnú časť rúrovej siete (podzemného závlahového potrubia). Postupovať sa bude podľa § 45a ods. 1 a 3 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov v súlade so Smernicou Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky k činnosti rezortnej majetkovej komisie a jej postupe pri nakladaní s majetkom štátu. Podmienkou je, že uzatvorenie a odpredaj časti rúrovej siete nesmie mať za následok znefunkčnenie zostávajúcej časti rúrovej siete,
- v prípade, že sa preukáže odborným posúdením nutnosť preložky časti podzemnej rúrovej siete tak, aby vodná stavba zostala naďalej využiteľná, zaviazať vlastníka stavebných pozemkov pred začatím stavebných prác zrealizovať preložku potrubia podľa schválenej PD, ktorú predkladá stavebník. Náklady na vykonanie preložky budú hradené v plnej výške stavebníkom. Odovzdanie a prevzatie realizovanej preložky potrubia bude vykonané za účasti zástupcu Hydromeliorácie, š.p. Vybudovaná preložka bude správcovi vodnej stavby odovzdaná bezodplatne po jej kolaudácii,
- ak nebude možné zrušenie, resp. preložka časti rúrovej siete, zaviazať vlastníka stavebných pozemkov o rešpektovanie jestvujúceho závlahového potrubia vodnej stavby a dodržanie ochranného pásma od osi závlahového potrubia, ktoré bude stanovené správcom vodnej stavby. V ochrannom pásme neumiestňovať stavby trvalého charakteru, ani vysádzať stromy a kríky. Zároveň požadujeme zaviazať vlastníka pozemkov k právu prístupu k vodnej stavbe za účelom vykonávania prevádzkových činností a nevyhnutných opráv (Zákon o vodách č. 364/2004). Všetky inžinierske siete realizovať v zmysle ustanovení STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami“. V prípade poškodenia majetku štátu, ku ktorému má Hydromeliorácie, š.p. právo hospodárenia, jeho uvedenie do pôvodného stavu na náklady žiadateľa - stavebníka. Majiteľ pozemku si nebude uplatňovať u správcu závlahy náhradu za škody na majetku, spôsobené prípadnou poruchou na závlahovom potrubí a pri jej odstraňovaní.
- Predložiť projektovú dokumentáciu k stavebnému povoleniu na odsúhlasenie na Hydromeliorácie, š.p. Taktiež odvodňovacie kanály žiadame pri návrhu a realizácii stavieb rešpektovať, vrátane ochranného pásma 5 m od brehovej čiary kanálov.

Križovanie alebo súbeh komunikácií a inžinierskych sietí s odvodňovacími kanálmi je potrebné navrhnúť a realizovať v zmysle ustanovení STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami z r. 1983.

Prípadné vypúšťanie akýchkoľvek odpadových vôd do kanálov je nutné konzultovať s Odborom správy a prevádzky HMZ š.p.

Dokumentácie jednotlivých stavieb, ktoré sa dotknú zariadení vnášej správa je potrebné predložiť na odsúhlasenie na Hydromeliorácie, š.p..

B.17.3 PREHĽADY ZÁBEROV POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNÝCH POZEMKOV

Prehľady záberov poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov Návrhu Územného plánu (AUREX spol. s r.o.;2018) uvádzame v nasledujúcich tabuľkách. Ich priestorové vymedzenie je premietnuté na výkrese č. 8 – „Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely“.

Tabuľka B17-5: Prehľad záberov poľnohospodárskej pôdy

Číslo regul. bloku	Funkčné využitie regulačného bloku	Katastrálne územie	Výmera lokality	Požadovaný záber poľnohospodárskej pôdy										Záber NPP	Iná informácia
				Výmera lokality (regul. bloku)	Z toho záber plôch lokality (regul. bloku)		Výmera podľa druhov pozemku, skupiny BPEJ a kódu BPEJ						Vybudované hydro-melioračné zariadenia		
				spolu ha	v z. ú.	mimo z. ú.	výmera v ha	DRP	SK. BPEJ	BPEJ / Chránená BPEJ	v z. ú.	mimo z. ú.	(závlaha, odvodnenie)		
15.01	územie s prevahou zariadení športu a rekreácia	Komárno	1,8108	0,6017	0,6017		0,0295	4	6	0001001	0,0295			1,2091	súčasť ÚPN 2004
							0,5722	5	6	0001001	0,5722				
15.02	územie s prevahou zariadení športu a rekreácia	Komárno	0,8258	0,5741	0,5741		0,5741	5	6	0001001	0,5741			0,2517	súčasť ÚPN 2004
15.03	územie rekreácie v prírodnom prostredí	Komárno	4,5421	4,5412	4,5412		4,5412	7	6	0001001	4,5412			0,0009	
17.02	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	2,2944	1,9187		1,9187	0,2385	2	6	0001001		0,2385		0,3758	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004
							0,4568	4	6	0001001		0,4568			
							1,1182	5	6	0001001		1,1182			
							0,1052	6	6	0001001		0,1052			
17.03	plochy komerčnej občianskej vybavenosti	Komárno	1,0666	1,0666		1,0666	0,7589	2	2	0002002		0,7589			súčasť ÚPN 2004
							0,3077	2	6	0001001		0,3077			
17.04	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	3,9114	3,9114		3,9114	3,9114	2	2	0002002		3,9114			súčasť ÚPN 2004
17.06	územie s prevahou zariadení športu a rekreácia	Komárno	2,5843	1,0215		1,0215	0,0192	2	2	0002002		0,0192		1,5627	súčasť ÚPN 2004
							0,1086	2	6	0001001		0,1086			
							0,8937	5	6	0001001		0,8937			

Číslo regul. bloku	Funkčné využitie regulačného bloku	Katastrálne územie	Výmera lokality	Požadovaný záber poľnohospodárskej pôdy										Záber NPP	Iná informácia
				Výmera lokality (regul. bloku)	Z toho záber plôch lokality (regul. bloku)		Výmera podľa druhov pozemku, skupiny BPEJ a kódu BPEJ						Vybudované hydro-melioračné zariadenia		
				spolu ha	v z. ú.	mimo z. ú.	výmera v ha	DRP	SK. BPEJ	BPEJ / Chránená BPEJ	v z. ú.	mimo z. ú.	(závlaha, odvodnenie)		
							0,0048	2	6	0001001		0,0048			
17.10	plochy komerčnej občianskej vybavenosti	Komárno	2,1673	1,1578		1,1578	1,1578	2	1	0019005		1,1578		1,0095	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004 nulová alternatíva *
17.11	územia výrobných aktivít priemyselnej výroby	Komárno	9,9552	9,9552		9,9552	9,9552	2	1	0019005		9,9552			súčasť ÚPN 2004 nulová alternatíva *
17.13	územia výrobných aktivít priemyselnej výroby	Komárno	5,8961	5,8961		5,8961	1,5273	2	1	0019005		1,5273			súčasť UPN 2004 nulová alternatíva *
							4,3689	2	5	0024004		4,3689			
17.16	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	1,8447	0,1493	0,1493		0,1439	5	5	0024004	0,1439			1,6954	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004
							0,0054	7	5	0024004	0,0054				
17.17	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	2,2262	1,0710	1,0710		1,0710	2	5	0024004	1,0710			1,1552	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004
17.20	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	1,1818	0,9354	0,9354		0,9098	2	5	0024004	0,9098			0,2463	súčasť ÚPN 2004
							0,0256	7	5	0024004	0,0256				
17.22	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	0,2744	0,0588	0,0588		0,0207	5	5	0024004	0,0207			0,2156	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004
							0,0381	7	5	0024004	0,0381				
17.26	územie výrobno obslužných aktivít - priemyselnej výroby, výrobných služieb, skladov a logistiky	Komárno	4,2631	4,2631		4,2631	4,2631	2	4	0034005		4,2631			zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004

Číslo regul. bloku	Funkčné využitie regulačného bloku	Katastrálne územie	Výmera lokality	Požadovaný záber poľnohospodárskej pôdy										Záber NPP	Iná informácia
				Výmera lokality (regul. bloku)	Z toho záber plôch lokality (regul. bloku)		Výmera podľa druhov pozemku, skupiny BPEJ a kódu BPEJ						Vybudované hydro-melioračné zariadenia		
				spolu ha	v z. ú.	mimo z. ú.	výmera v ha	DRP	SK. BPEJ	BPEJ / Chránená BPEJ	v z. ú.	mimo z. ú.	(závlaha, odvodnenie)		
17.27	polyfunkčné územie bývania a občianskej vybavenosti	Komárno	7,1023	7,1023		7,1023	0,0251	2	1	0019005		0,0251			zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004 nulová alternatíva *
							5,9702	2	2	0020003		5,9702			nulová alternatíva *
							1,1069	2	4	0034005		1,1069			
17.28	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	3,3110	3,3007		3,3007	2,8021	2	2	0020003		2,8021		0,0103	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004 nulová alternatíva *
							0,4986	2	4	0034005		0,4986			
17.31	zeleň sídla	Komárno	1,3223	1,3223		1,3223	1,3223	2	2	0020003		1,3223		0,0000	súčasť UPN 2004 nulová alternatíva *
17.32	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	1,6745	0,0002	0,0002		0,0002	5	5	0024004	0,0002			1,6743	súčasť ÚPN 2004
17.33	územie verejnej - nekomerčnej občianskej vybavenosti	Komárno	1,0762	1,0296	1,0296		1,0294	2	5	0024004	1,0294			0,0467	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004
							0,0002	5	5	0024004	0,0002				
17.38	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	8,8086	8,8086		8,8086	4,6321	2	1	0019002		4,6321			súčasť UPN 2004 nulová alternatíva *
							2,4285	2	2	0020003		2,4285			nulová alternatíva *
							1,7480	2	5	0027003		1,7480			
17.39	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	0,8062	0,8062		0,8062	0,8062	2	2	0020003		0,8062			súčasť ÚPN 2004 nulová alternatíva *
17.40	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	0,5594	0,5594		0,5594	0,5525	2	2	0020003		0,5525		0,0000	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004 nulová alternatíva *
							0,0069	2	5	0024004		0,0069			
17.41	obytné územie -	Komárno	6,8938	6,8937		6,8937	3,3617	2	1	0019002		3,3617		0,0001	súčasť UPN 2004 nulová alternatíva *

Číslo regul. bloku	Funkčné využitie regulačného bloku	Katastrálne územie	Výmera lokality	Požadovaný záber poľnohospodárskej pôdy										Záber NPP	Iná informácia
				Výmera lokality (regul. bloku)	Z toho záber plôch lokality (regul. bloku)		Výmera podľa druhov pozemku, skupiny BPEJ a kódu BPEJ						Vybudované hydro-melioračné zariadenia		
				spolu ha	v z. ú.	mimo z. ú.	výmera v ha	DRP	SK. BPEJ	BPEJ / Chránená BPEJ	v z. ú.	mimo z. ú.	(závlaha, odvodnenie)		
	prevaha bývania v rodinných domoch						2,3349 0,7920 0,4051	2 2 2	2 5 5	0020003 0024004 0027003		2,3349 0,7920 0,4051			nulová alternatíva *
17.66	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	1,7499	0,0211	0,0211		0,0211	2	6	0032062	0,0211			1,7288	súčasť ÚPN 2004
17.68	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	3,3206	2,7973	2,7973		1,8357 0,9616	2 5	6 6	0032062 0032062	1,8357 0,9616			0,5233	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004
17.69	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	0,8659	0,1655	0,1655		0,1655	2	6	0032062	0,1655			0,7004	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004
17.70	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	1,4075	0,7738	0,7738		0,7182 0,0556	2 5	6 6	0032062 0032062	0,7182 0,0556			0,6337	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004
17.79	územie výrobno obslužných aktivít - priemyselnej výroby, výrobných služieb, skladov a logistiky	Komárno	1,1283	1,1283		1,1283	1,1283	2	5	0024004		1,1283		0,0000	súčasť ÚPN 2004
17.80	územie zariadení cestnej dopravy	Komárno	9,3510	9,3119		9,3119	9,3119	2	6	0001001		9,3119		0,0391	súčasť ÚPN 2004
17.81	územie výrobno obslužných aktivít - priemyselnej výroby, výrobných služieb, skladov a logistiky	Komárno	8,2892	7,3692		7,3692	7,3692	2	6	0001001		7,3692		0,9199	súčasť ÚPN 2004
17.85	územia výrobných aktivít priemyselnej	Komárno	5,3364	3,9639		3,9639	3,9639	2	6	0001001		3,9639		1,3725	súčasť ÚPN 2004

Číslo regul. bloku	Funkčné využitie regulačného bloku	Katastrálne územie	Výmera lokality	Požadovaný záber poľnohospodárskej pôdy										Záber NPP	Iná informácia
				Výmera lokality (regul. bloku)	Z toho záber plôch lokality (regul. bloku)		Výmera podľa druhov pozemku, skupiny BPEJ a kódu BPEJ						Vybudované hydro-melioračné zariadenia		
				spolu ha	v z. ú.	mimo z. ú.	výmera v ha	DRP	SK. BPEJ	BPEJ / Chránená BPEJ	v z. ú.	mimo z. ú.	(závlaha, odvodnenie)		
	výroby														
18.02	územie rekreácie v prírodnom prostredí	Komárno	5,7917	3,3971		3,3971	2,0511	2	1	0017002		2,0511		2,3946	súčasť ÚPN 2004 nulová alternatíva *
							0,0596	2	5	0027003		0,0596			
							1,2864	7	1	0017002		1,2864			nulová alternatíva *
18.22	územie s prevahou zariadení športu a rekreácia	Komárno	3,9459	3,6054		3,6054	2,0626	2	3	0003003		2,0626		0,3405	súčasť ÚPN 2004
							0,5050	2	5	0013004		0,5050			
							0,7561	5	3	0003003		0,7561			
							0,2451	5	5	0013004		0,2451			
							0,0365	7	3	0003003		0,0365			
19.09	územia zariadení nadradených systémov technickej infraštruktúry	Komárno	4,6305	4,6305		4,6305	4,6305	2	2	0037002		4,6305	4,3845		súčasť ÚPN 2004
19.10	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	1,3140	0,9300		0,9300	0,9300	5	5	0012003		0,9300		0,3841	
19.11	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	1,0633	0,9505		0,9505	0,9505	5	5	0012003		0,9505		0,1128	
19.18	územia výrobných aktivít priemyselnej výroby	Komárno	6,3046	6,3046		6,3046	1,2923	2	1	0017002		1,2923			súčasť UPN 2004 nulová alternatíva *
							0,0150	2	5	0012003		0,0150			
							4,9973	2	6	0031002		4,9973			
19.19	územia výrobných aktivít priemyselnej výroby	Komárno	4,5746	4,5746		4,5746	4,5741	2	1	0017002		4,5741			súčasť UPN 2004 nulová alternatíva *
							0,0005	2	5	0012003		0,0005			

Číslo regul. bloku	Funkčné využitie regulačného bloku	Katastrálne územie	Výmera lokality	Požadovaný záber poľnohospodárskej pôdy										Záber NPP	Iná informácia
				Výmera lokality (regul. bloku)	Z toho záber plôch lokality (regul. bloku)		Výmera podľa druhov pozemku, skupiny BPEJ a kódu BPEJ						Vybudované hydro-melioračné zariadenia		
				spolu ha	v z. ú.	mimo z. ú.	výmera v ha	DRP	SK. BPEJ	BPEJ / Chránená BPEJ	v z. ú.	mimo z. ú.	(závlaha, odvodnenie)		
19.20	územie výrobno obslužných aktivít - priemyselnej výroby, výrobných služieb, skladov a logistiky	Komárno	2,9526	2,9526		2,9526	2,9474	2	1	**0017002**		2,9474			zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004 nulová alternatíva *
							0,0052	2	5	0012003		0,0052			
19.21	územie zariadení cestnej dopravy	Komárno	6,1119	5,3739		5,3739	5,3339	2	1	**0017002**		5,3339		0,7380	súčasť ÚPN 2004 nulová alternatíva *
							0,0401	2	6	0031002		0,0401			
19.22	územie výrobno obslužných aktivít - priemyselnej výroby, výrobných služieb, skladov a logistiky	Komárno	15,4001	15,2178		15,2178	15,2178	2	1	**0017002**		15,2178	15,1268	0,1824	súčasť ÚPN 2004 nulová alternatíva *
19.23	územia výrobných aktivít priemyselnej výroby	Komárno	12,0116	12,0116		12,0116	12,0116	2	1	**0017002**		12,0116			súčasť ÚPN 2004 nulová alternatíva *
19.24	územie výrobno obslužných aktivít - priemyselnej výroby, výrobných služieb, skladov a logistiky	Komárno	11,9650	11,9565	0,0689	11,8876	11,9565	2	1	**0017002**	0,0689	11,8876		0,0085	súčasť ÚPN 2004 nulová alternatíva *
20.03	územie zariadení vodnej dopravy	Komárno	5,3325	5,0344		5,0344	3,6786	2	6	0001001		3,6786		0,2980	súčasť ÚPN 2004
							1,3558	2	6	0031002		1,3558			
20.04	územie zariadení vodnej dopravy	Komárno	93,4081	85,9413		85,9413	4,6236	2	2	**0020003**		4,6236		7,4667	súčasť UPN 2004 nulová alternatíva *
							9,6190	2	2	0036002		9,6190			
							8,9678	2	3	0011002		8,9678			
							45,4296	2	5	0027003		45,4296			
							15,7047	2	6	0001001		15,7047			
							0,9705	2	6	0031002		0,9705			

Číslo regul. bloku	Funkčné využitie regulačného bloku	Katastrálne územie	Výmera lokality	Požadovaný záber poľnohospodárskej pôdy										Záber NPP	Iná informácia
				Výmera lokality (regul. bloku)	Z toho záber plôch lokality (regul. bloku)		Výmera podľa druhov pozemku, skupiny BPEJ a kódu BPEJ						Vybudované hydro-melioračné zariadenia		
				spolu ha	v z. ú.	mimo z. ú.	výmera v ha	DRP	SK. BPEJ	BPEJ / Chránená BPEJ	v z. ú.	mimo z. ú.	(závlaha, odvodnenie)		
							0,6261	2	7	0094003		0,6261			
26.04	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Nová Stráž	12,4390	12,2161		12,2161	0,3724	2	1	0017005		0,3724		0,2229	súčasť ÚPN 2004 nulová alternatíva *
							3,6414	2	2	0002002		3,6414			
							8,2023	2	6	0001001		8,2023			
26.12	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Nová Stráž	2,7206	1,5020	1,5020		0,4818	2	6	0001001	0,4818			1,2186	
							1,0202	5	6	0001001	1,0202				
26.13	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Nová Stráž	0,7515	0,7443	0,7443		0,7443	2	6	0001001	0,7443			0,0072	
26.14	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Nová Stráž	1,1369	1,0935	1,0935		0,9796	2	6	0001001	0,9796			0,0434	
							0,1139	5	6	0001001	0,1139				
26.15	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Nová Stráž	0,4151	0,3422	0,3422		0,3422	2	6	0001001	0,3422			0,0729	
26.16	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Nová Stráž	0,3477	0,3449	0,3449		0,3449	2	6	0001001	0,3449			0,0029	
26.17	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Nová Stráž	1,0025	0,9260	0,9260		0,8840	2	6	0001001	0,8840			0,0765	
							0,0420	5	6	0001001	0,0420				
26.18	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Nová Stráž	1,1239	1,0085	1,0085		0,8892	2	6	0001001	0,8892			0,1153	
							0,1193	5	6	0001001	0,1193				
26.19	obytné územie - prevaha bývania v	Nová Stráž	0,8802	0,7898	0,7898		0,7898	2	6	0001001	0,7898			0,0903	

Číslo regul. bloku	Funkčné využitie regulačného bloku	Katastrálne územie	Výmera lokality	Požadovaný záber poľnohospodárskej pôdy										Záber NPP	Iná informácia
				Výmera lokality (regul. bloku)	Z toho záber plôch lokality (regul. bloku)		Výmera podľa druhov pozemku, skupiny BPEJ a kódu BPEJ						Vybudované hydro-melioračné zariadenia		
				spolu ha	v z. ú.	mimo z. ú.	výmera v ha	DRP	SK. BPEJ	BPEJ / Chránená BPEJ	v z. ú.	mimo z. ú.	(závlaha, odvodnenie)		
	rodinných domoch														
26.20	zeleň sídla	Nová Stráž	0,1831	0,1831		0,1831	0,1831	2	6	0001001		0,1831			zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004
26.21	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Nová Stráž	3,1240	3,0060		3,0060	3,0060	2	6	0001001		3,0060		0,1180	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004
26.22	plochy komerčnej občianskej vybavenosti	Nová Stráž	2,3414	2,3378	0,0360	2,3018	2,3018	2	6	0001001		2,3018		0,0035	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004
							0,0360	7	6	0001001	0,0360				
26.60	územia výrobných aktivít priemyselnej výroby	Nová Stráž	5,1111	5,0440		5,0440	5,0440	2	2	0002002		5,0440		0,0671	Možné použiť na výrobu až po využití bloku 26.62
26.62	územie výrobno obslužných aktivít - priemyselnej výroby, výrobných služieb, skladov a logistiky	Nová Stráž	3,4539	3,4538		3,4538	3,4538	2	2	0002002		3,4538		0,0000	
26.64	územie výrobno obslužných aktivít - priemyselnej výroby, výrobných služieb, skladov a logistiky	Nová Stráž	4,6977	4,6977		4,6977	4,0928	2	2	0002002		4,0928			Možné použiť na výrobu až po využití bloku 26.60
							0,1087	4	2	0002002		0,1087			
							0,1526	5	2	0002002		0,1526			
							0,3436	6	2	0002002		0,3436			
26.66	plochy komerčnej občianskej vybavenosti	Nová Stráž	0,5972	0,3495	0,3495		0,0801	2	6	0001001	0,0801			0,2478	súčasť ÚPN 2004
							0,2694	6	6	0001001	0,2694				
30.09	územie s prevahou zariadení športu a rekreácia	Komárno	3,8246	3,0273	3,0273		0,2012	2	6	0001001	0,2012			0,7973	súčasť ÚPN 2004
							2,8261	5	6	0001001	2,8261				

Číslo regul. bloku	Funkčné využitie regulačného bloku	Katastrálne územie	Výmera lokality	Požadovaný záber poľnohospodárskej pôdy										Záber NPP	Iná informácia
				Výmera lokality (regul. bloku)	Z toho záber plôch lokality (regul. bloku)		Výmera podľa druhov pozemku, skupiny BPEJ a kódu BPEJ						Vybudované hydro-melioračné zariadenia		
				spolu ha	v z. ú.	mimo z. ú.	výmera v ha	DRP	SK. BPEJ	BPEJ / Chránená BPEJ	v z. ú.	mimo z. ú.	(závlaha, odvodnenie)		
30.10	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	2,2255	1,9684	1,9684		0,2532	2	6	0001001	0,2532			0,2571	súčasť ÚPN 2004
							1,7150	5	6	0001001	1,7150				
							0,0002	7	6	0001001	0,0002				
31.06	územie výrobno obslužných aktivít - priemyselnej výroby, výrobných služieb, skladov a logistiky	Komárno	4,6546	2,5275	2,5275		0,0732	2	5	0012003	0,0732			2,1271	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004
							1,1634	2	6	0001001	1,1634				
							0,0176	5	5	0012003	0,0176				
							0,4415	5	6	0001001	0,4415				
							0,8318	7	6	0001001	0,8318				
31.10	plochy komerčnej občianskej vybavenosti	Komárno	3,5362	2,8100	0,0878	2,7222	2,8100	2	5	0012003	0,0878	2,7222		0,7262	súčasť ÚPN 2004
31.11	obytné územie - prevaha bývania v bytových domoch do 4 NP	Komárno	7,1822	6,2922		6,2922	6,2922	2	5	0012003		6,2922		0,8899	súčasť ÚPN 2004
31.13	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	0,6456	0,6188	0,6188		0,2201	2	5	0012003	0,2201			0,0267	súčasť ÚPN 2004
							0,3971	5	5	0012003	0,3971				
							0,0016	5	6	0001001	0,0016				
32.04	územie rekreácie v prírodnom prostredí	Komárno	14,2888	8,8145		8,8145	0,4757	7	1	0017002		0,4757		5,4743	súčasť UPN 2004 nulová alternatíva *
							4,2658	7	2	0020003		4,2658			nulová alternatíva *
							4,0729	7	5	0012003		4,0729			
33.04	územie s prevahou zariadení športu a rekreácia	Komárno	0,803776	0,106197	0,106197		0,0187	5	2	0002002	0,0187			0,6976	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004

Číslo regul. bloku	Funkčné využitie regulačného bloku	Katastrálne územie	Výmera lokality	Požadovaný záber poľnohospodárskej pôdy										Záber NPP	Iná informácia
				Výmera lokality (regul. bloku)	Z toho záber plôch lokality (regul. bloku)		Výmera podľa druhov pozemku, skupiny BPEJ a kódu BPEJ						Vybudované hydro-melioračné zariadenia		
				spolu ha	v z. ú.	mimo z. ú.	výmera v ha	DRP	SK. BPEJ	BPEJ / Chránená BPEJ	v z. ú.	mimo z. ú.	(závlaha, odvodnenie)		
							0,0875	5	5	0024004	0,0875				
33.05	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	1,5521	0,9930	0,9930		0,1971 0,7959	5 5	2 5	0020003 0024004	0,1971 0,7959			0,5591	súčasť UPN 2004 nulová alternatíva *
33.06	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	0,4834	0,3000	0,3000		0,3000	5	5	0024004	0,3000			0,1834	súčasť ÚPN 2004
33.07	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	1,1750	1,1135	1,1135		1,0929 0,0206	5 7	5 5	0024004 0024004	1,0929 0,0206			0,0615	súčasť ÚPN 2004
33.08	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	0,8627	0,6917	0,6917		0,6917	5	5	0024004	0,6917			0,1710	súčasť ÚPN 2004
33.09	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	0,3508	0,2419	0,2419		0,2419	5	5	0024004	0,2419			0,1089	súčasť ÚPN 2004
33.10	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	5,7671	3,5382	3,5382		3,4904 0,0478	5 7	5 5	0024004 0024004	3,4904 0,0478			2,2289	súčasť ÚPN 2004
33.11	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	1,3592	1,0907	1,0907		1,0907	5	5	0024004	1,0907			0,2685	súčasť ÚPN 2004
33.13	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	0,9958	0,7967	0,7967		0,7967	5	5	0024004	0,7967			0,1991	súčasť ÚPN 2004
33.14	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	1,1815	0,7097	0,7097		0,1006 0,6090	2 5	5 5	0024004 0024004	0,1006 0,6090			0,4719	súčasť ÚPN 2004
34.05	územia výrobných aktivít priemyselnej	Komárno	8,0496	7,9860	7,9860		7,9732	2	5	0012003	7,9732			0,0636	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004

Číslo regul. bloku	Funkčné využitie regulačného bloku	Katastrálne územie	Výmera lokality	Požadovaný záber poľnohospodárskej pôdy										Záber NPP	Iná informácia
				Výmera lokality (regul. bloku)	Z toho záber plôch lokality (regul. bloku)		Výmera podľa druhov pozemku, skupiny BPEJ a kódu BPEJ						Vybudované hydro-melioračné zariadenia		
				spolu ha	v z. ú.	mimo z. ú.	výmera v ha	DRP	SK. BPEJ	BPEJ / Chránená BPEJ	v z. ú.	mimo z. ú.	(závlaha, odvodnenie)		
	výroby						0,0128	2	6	0001001	0,0128				
34.06	územie výrobno obslužných aktivít - priemyselnej výroby, výrobných služieb, skladov a logistiky	Komárno	8,3987	7,7738	7,7738		7,7738	2	5	0012003	7,7738			0,6250	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004
34.07	plochy komerčnej občianskej vybavenosti	Komárno	5,2781	4,8132	4,8132		4,8132	2	5	0012003	4,8132			0,4649	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004
34.08	územie výrobno obslužných aktivít - priemyselnej výroby, výrobných služieb, skladov a logistiky	Komárno	4,3284	4,2827	0,0006	4,2821	4,0531	2	5	0012003	0,0006	4,0525		0,0457	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004
							0,2297	2	6	0031002		0,2297			
34.09	polyfunkčné územie bývania a občianskej vybavenosti	Komárno	3,4751	3,4017		3,4017	0,0472	2	5	0012003		0,0472		0,0733	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004
							3,3545	2	6	0031002		3,3545			
34.10	obytné územie - prevaha bývania v bytových domoch do 4 NP	Komárno	2,9468	2,8981		2,8981	0,8724	2	3	0011002		0,8724		0,0488	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004
							1,5855	2	5	0012003		1,5855			
							0,4401	2	6	0031002		0,4401			
34.11	obytné územie - prevaha bývania v bytových domoch do 4 NP	Komárno	4,2730	4,1302	0,1073	4,0229	1,4756	2	3	0011002	0,1073	1,3684		0,1428	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004
							2,6546	2	6	0031002	0,0000	2,6546			
34.12	zeleň sídla	Komárno	0,9995	0,9629		0,9629	0,9629	2	3	0011002		0,9629		0,0366	súčasť ÚPN 2004
34.13	územie s prevahou	Komárno	1,0333	1,0046	0,0001	1,0045	1,0046	2	3	0011002	0,0001	1,0045		0,0287	zmena funkčného využitia v

Číslo regul. bloku	Funkčné využitie regulačného bloku	Katastrálne územie	Výmera lokality	Požadovaný záber poľnohospodárskej pôdy										Záber NPP	Iná informácia
				Výmera lokality (regul. bloku)	Z toho záber plôch lokality (regul. bloku)		Výmera podľa druhov pozemku, skupiny BPEJ a kódu BPEJ						Vybudované hydro-melioračné zariadenia		
				spolu ha	v z. ú.	mimo z. ú.	výmera v ha	DRP	SK. BPEJ	BPEJ / Chránená BPEJ	v z. ú.	mimo z. ú.	(závlaha, odvodnenie)		
	zariadení športu a rekreácia														porovnaní s ÚPN 2004
34.14	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	6,4859	6,3985	6,3985		3,6801	2	2	0020003	3,6801			0,0874	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004 nulová alternatíva *
							0,7603	2	3	0011002	0,7603				
							1,0710	2	5	0012003	1,0710				
							0,6674	5	2	0020003	0,6674				nulová alternatíva *
							0,0496	5	3	0011002	0,0496				
							0,1701	6	2	0020003	0,1701				nulová alternatíva *
34.15	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	5,7313	5,3838	5,3838	0,0000	4,4420	2	2	0020003	4,4420			0,3476	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004 nulová alternatíva *
							0,5636	2	3	0011002	0,5636	0,0000			
							0,3462	5	2	0020003	0,3462				nulová alternatíva *
							0,0320	5	3	0011002	0,0320				
34.17	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	2,3837	1,8329	1,8329		0,3491	2	2	0020003	0,3491			0,5508	nulová alternatíva *
							1,4838	5	2	0020003	1,4838				nulová alternatíva *
34.19	územie rekreácie v prírodnom prostredí	Komárno	9,1477	0,5523		0,5523	0,1613	7	1	0017002		0,1613		8,5955	súčasť UPN 2004 nulová alternatíva *
							0,3910	7	5	0012003		0,3910			
4.07	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	2,3655	1,8057	1,8057		1,8057	5	6	0001001	1,8057			0,5598	súčasť ÚPN 2004
4.09	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	1,5006	1,1706	1,1706		1,1706	5	6	0001001	1,1706			0,3299	súčasť ÚPN 2004
4.11	obytné územie - prevaha bývania v	Komárno	0,8288	0,6859	0,6859		0,6859	5	6	0001001	0,6859			0,1429	súčasť ÚPN 2004

Číslo regul. bloku	Funkčné využitie regulačného bloku	Katastrálne územie	Výmera lokality	Požadovaný záber poľnohospodárskej pôdy										Záber NPP	Iná informácia
				Výmera lokality (regul. bloku)	Z toho záber plôch lokality (regul. bloku)		Výmera podľa druhov pozemku, skupiny BPEJ a kódu BPEJ						Vybudované hydro-melioračné zariadenia		
				spolu ha	v z. ú.	mimo z. ú.	výmera v ha	DRP	SK. BPEJ	BPEJ / Chránená BPEJ	v z. ú.	mimo z. ú.	(závlaha, odvodnenie)		
	rodinných domoch														
4.13	zeleň sídla	Komárno	1,2233	1,2233	1,2233		1,2233	7	6	0001001	1,2233				zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004
4.16	územie rekreácie v prírodnom prostredí	Komárno	0,6414	0,6414	0,6414		0,6414	7	6	0001001	0,6414				zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004
4.19	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	1,7999	1,3461	1,3461		1,3461	5	6	0001001	1,3461			0,4538	súčasť ÚPN 2004
4.21	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	3,0183	2,3628	2,3628		2,3628	5	6	0001001	2,3628			0,6555	súčasť ÚPN 2004
4.22	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	4,4241	2,9019	2,9019		2,9019	5	6	0001001	2,9019			1,5222	súčasť ÚPN 2004
4.23	obytné územie - prevaha bývania v rodinných domoch	Komárno	0,8990	0,7463	0,7463		0,7463	5	6	0001001	0,7463			0,1527	súčasť ÚPN 2004
5.16	územie výrobno obslužných aktivít - priemyselnej výroby, výrobných služieb, skladov a logistiky	Komárno	1,6376	1,1096	1,1096		0,0306	2	6	0001001	0,0306			0,5280	
							1,0790	5	6	0001001	1,0790				
5.21	územia výrobných aktivít priemyselnej výroby	Komárno	4,7541	0,8977	0,8977		0,0000	2	6	0001001	0,0000			3,8564	súčasť ÚPN 2004
							0,8977	5	6	0001001	0,8977				
5.22	územie výrobno obslužných aktivít - priemyselnej výroby, výrobných služieb, skladov a logistiky	Komárno	8,9614	2,8934	2,8934		1,7302	2	6	0001001	1,7302			6,0680	súčasť ÚPN 2004
							1,1631	5	6	0001001	1,1631				
DK1	územie pozemných	Nová	0,5312	0,5137		0,5137	0,5137	2	6	0001001		0,5137		0,0175	súčasť ÚPN 2004

Číslo regul. bloku	Funkčné využitie regulačného bloku	Katastrálne územie	Výmera lokality	Požadovaný záber poľnohospodárskej pôdy										Záber NPP	Iná informácia
				Výmera lokality (regul. bloku)	Z toho záber plôch lokality (regul. bloku)		Výmera podľa druhov pozemku, skupiny BPEJ a kódu BPEJ						Vybudované hydro-melioračné zariadenia		
				spolu ha	v z. ú.	mimo z. ú.	výmera v ha	DRP	SK. BPEJ	BPEJ / Chránená BPEJ	v z. ú.	mimo z. ú.	(závlaha, odvodnenie)		
	komunikácií	Stráž													
DOP1	územie pozemných komunikácií	Komárno	8,3342	8,0621		8,0621	0,8875	2	1	0017002		0,8875	1,9254	0,2721	nulová alternatíva *
		Nová Stráž					1,3129	2	1	0017005		1,3129			nulová alternatíva *
							3,3770	2	1	0019002		3,3770			nulová alternatíva *
							0,9734	2	1	0019005		0,9734			nulová alternatíva *
							0,0933	2	2	0002002		0,0933			
							0,5457	2	4	0034005		0,5457			
							0,0796	5	2	0002002		0,0796			
							0,7473	7	1	0017005		0,7473			nulová alternatíva *
							0,0454	7	1	0019002		0,0454			nulová alternatíva *
DOP2	územie pozemných komunikácií	Komárno	18,0142	12,3788	0,8820	11,4968	3,3022	2	1	0017002		3,3022	4,6423	5,6354	nulová alternatíva *
							0,0059	2	1	0019002		0,0059			nulová alternatíva *
							2,8659	2	1	0019005		2,8659			nulová alternatíva *
							0,6984	2	2	0020003	0,0049	0,6934			nulová alternatíva *
							0,6701	2	2	0037002		0,6701			
							1,4040	2	4	0034005		1,4040			
							0,8732	2	5	0024004		0,8732			
							0,6453	2	5	0027003		0,6453			
							0,9691	2	6	0001001		0,9691			
							0,9055	2	6	0032062	0,8771	0,0284			
							0,0002	7	2	0020003		0,0002			nulová alternatíva *
							0,0390	7	6	0001001		0,0390			

Číslo regul. bloku	Funkčné využitie regulačného bloku	Katastrálne územie	Výmera lokality	Požadovaný záber poľnohospodárskej pôdy										Záber NPP	Iná informácia
				Výmera lokality (regul. bloku)	Z toho záber plôch lokality (regul. bloku)		Výmera podľa druhov pozemku, skupiny BPEJ a kódu BPEJ						Vybudované hydro-melioračné zariadenia		
				spolu ha	v z. ú.	mimo z. ú.	výmera v ha	DRP	SK. BPEJ	BPEJ / Chránená BPEJ	v z. ú.	mimo z. ú.	(závlaha, odvodnenie)		
DOP3	územie pozemných komunikácií	Komárno	2,2399	2,1298		2,1298	0,7481	2	1	**0017002**		0,7481	1,4361	0,1100	nulová alternatíva *
							0,1060	2	2	**0020003**		0,1060			nulová alternatíva *
							0,7991	2	2	0037002		0,7991			
							0,0708	2	3	0011002		0,0708			
							0,2161	2	5	0024004		0,2161			
							0,0128	7	2	0037002		0,0128			
							0,0275	7	3	0011002		0,0275			
							0,0755	7	5	0024004		0,0755			
							0,0738	7	5	0027003		0,0738			
DOP5	územie pozemných komunikácií	Komárno	3,5366	3,3321		3,3321	1,6986	2	1	**0017002**		1,6986	2,7724	0,2045	nulová alternatíva *
							1,6156	2	2	0037002		1,6156			
							0,0179	7	2	0037002		0,0179			
DOP6	územie zariadení cestnej dopravy	Komárno	0,7408	0,7408		0,7408	0,7408	2	2	0036002		0,7408			
DOP7	územie zariadení cestnej dopravy	Komárno	14,1077	12,6299		12,6299	1,6870	2	1	**0017002**		1,6870	9,5989	1,4777	nulová alternatíva *
							3,5724	2	1	**0017005**		3,5724			nulová alternatíva *
							1,7272	2	2	0036002		1,7272			výstavba cestnej komunikácie podmienená výstavbou mostného prepojenia cez rieku Dunaj do Maďarska
							4,5462	2	2	0037002		4,5462			
							0,9977	2	3	0026002		0,9977			
							0,0000	2	5	0027003		0,0000			
							0,0598	2	5	0028004		0,0598			

Číslo regul. bloku	Funkčné využitie regulačného bloku	Katastrálne územie	Výmera lokality	Požadovaný záber poľnohospodárskej pôdy										Záber NPP	Iná informácia
				Výmera lokality (regul. bloku)	Z toho záber plôch lokality (regul. bloku)		Výmera podľa druhov pozemku, skupiny BPEJ a kódu BPEJ						Vybudované hydro-melioračné zariadenia		
				spolu ha	v z. ú.	mimo z. ú.	výmera v ha	DRP	SK. BPEJ	BPEJ / Chránená BPEJ	v z. ú.	mimo z. ú.	(závlaha, odvodnenie)		
							0,0109	2	6	0001001		0,0109			
							0,0271	7	1	**0017002**		0,0271			
							0,0015	7	2	0037002		0,0015			
VP1	vodné plochy a vodné toky	Komárno	7,5301	3,8752		3,8752	1,8363	2	2	**0020003**		1,8363		3,6549	súčasť UPN 2004 nulová alternatíva *
							0,0136	2	3	0011002		0,0136			
							1,9840	2	5	0027003		1,9840			
							0,0412	2	6	0001001		0,0412			
VP2	vodné plochy a vodné toky	Komárno	45,2019	28,9432		28,9432	0,5078	2	3	0011002		0,5078		16,2588	súčasť ÚPN 2004
							19,3705	2	5	0027003		19,3705			
							7,2062	2	6	0001001		7,2062			
							0,8013	2	7	0094003		0,8013			
							1,0574	5	6	0001001		1,0574			
VP4	vodné plochy a vodné toky	Komárno	0,4996	0,1973		0,1973	0,0165	7	2	**0020003**		0,0165		0,3023	súčasť UPN 2004 nulová alternatíva *
							0,1808	7	5	0012003		0,1808			
ZK1	krajinná zeleň	Komárno	0,5845	0,5845	0,5845		0,5845	2	5	0024004	0,5845				zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004 ponechať alebo zmeniťdruh pozemku na trvalý trávny porast, na týchto plochách je potom možné vysádzať sprievodnú poľnohospodársku zeleň
ZK2	krajinná zeleň	Komárno	0,6416	0,6416	0,6416		0,6416	2	5	0024004	0,6416				zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004 ponechať alebo zmeniťdruh pozemku na trvalý trávny porast, na týchto plochách je potom možné vysádzať

Číslo regul. bloku	Funkčné využitie regulačného bloku	Katastrálne územie	Výmera lokality	Požadovaný záber poľnohospodárskej pôdy										Záber NPP	Iná informácia
				Výmera lokality (regul. bloku)	Z toho záber plôch lokality (regul. bloku)		Výmera podľa druhov pozemku, skupiny BPEJ a kódu BPEJ						Vybudované hydro-melioračné zariadenia		
				spolu ha	v z. ú.	mimo z. ú.	výmera v ha	DRP	SK. BPEJ	BPEJ / Chránená BPEJ	v z. ú.	mimo z. ú.	(závlaha, odvodnenie)		
															sprievodnú poľnohospodársku zeleň
ZK3	krajinná zeleň	Komárno	0,8630	0,5859	0,5859		0,4419 0,0242 0,1198	2 5 7	5 5 5	0024004 0024004 0024004	0,4419 0,0242 0,1198			0,2771	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004 ponechať alebo zmeniťdruh pozemku na trvalý trávny porast, na týchto plochách je potom možné vysádzať sprievodnú poľnohospodársku zeleň
ZK4	krajinná zeleň	Komárno	0,3602	0,2957	0,2957		0,2957	7	5	0024004	0,2957			0,0646	zmena funkčného využitia v porovnaní s ÚPN 2004 ponechať alebo zmeniťdruh pozemku na trvalý trávny porast, na týchto plochách je potom možné vysádzať sprievodnú poľnohospodársku zeleň
SPOLU	-	-	**571,6390**	**473,1525**	**92,8066** **473,1525**	**380,3459**	**506,007**	-			**92,8066** **473,1525**	**380,3459**	**39,8863**	**98,4865**	-

Poznámka - Kódy BPEJ, ktoré sú označené oranžovou farbou a tučným písmom predstavujú chránené poľnohospodárske pôdy podľa Prílohy č. 2 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z. z.

*** nulová alternatíva** - Nulová alternatíva predstavuje situovanie záberu pôdy na chránenej poľnohospodárskej pôde bez možnosti iného alternatívneho riešenia.

Vysvetlivky:

BPEJ - bonitované pôdno-ekologické jednotky
SK. BPEJ - skupina bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky
DRP - druh pozemku podľa evidencia katastra nehnuteľností
NPP - nepoľnohospodárska pôda
k.ú. - katastrálne územie
z.ú. - zastavané územie
ha - hektár

Druh pozemku (DRP):

2 – orná pôda
3 – chmeľnica
4 – vinica
5 – záhrada
6 –ovocný sad
7 – trvalý trávnatý porast
10 – lesný pozemok
11 – vodná plocha
13 – zastavaná plocha a nádvorie
14 – ostatná plocha

B.17.4 ZDÔVODNENIE ROZSAHU ZÁBERU A ZDÔVODNENIE NEVYHNUTNOSTI A OPODSTATNENOSTI TAKÉHOTO ZÁBERU

ZDÔVODNENIE ZÁBEROV

Mesto Komárno má platný Územný plán z roku 2005 v znení neskorších štrnástich zmien a doplnkov. Pre rozvojové plochy je doposiaľ udelený súhlas s budúcim možným použitím poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery podľa §13 Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy o celkovej výmere 710,4082 ha. Tento územný plán je platný až do ďalších zmien a doplnkov, resp. do schválenia nového územného plánu.

V roku 2016 spracovanie konceptu nového územného plánu mesta podľa § 21 Stavebného zákona a jeho následné prerokovanie overilo opodstatnenosť všetkých rozvojových lokalít podľa dnes platného územného plánu v úplnom znení. Na základe vyhodnotenie pripomienok bol spracovaný návrh územného plánu v súlade s §22 Stavebného zákona. Návrh deklaruje potrebu rozvojových plôch o celkovej výmere 506,0070 ha, čo je o 30% menej ako predchádzajúci, resp. dodnes platný územný plán mesta Komárno z roku 2005.

Uvedomujúc si kvalitu poľnohospodárskej pôdy Podunajskej nížiny v riešenom území mesta Komárno, návrh nového územného plánu nad rámec platnej legislatívy v grafickej časti vyhodnotil aj plochy, na ktoré bol udelený súhlas, ale dnes sa už z hľadiska územného rozvoja javia ako neopodstatnené. Výkres č. 8 – „Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely„ prezentuje možný návrat plôch do poľnohospodárskej pôdy. Takýto návrat do pôdneho fondu predstavuje 192,2784 ha.

Návrh nového územného plánu vyčíslil potrebu nových záberov, na ktoré doposiaľ nebol udelený súhlas podľa paragrafu §13 Zákona č. 220/2004 Z. z o celkovej výmere 96,1474 ha. Na zmenu funkcie oproti starému územnému plánu navrhoval 87,4340 ha a 322,4256 ha záberov je totožných. Rozsah uvedených záberov možno zdôvodniť nasledovne:

- Majitelia pozemkov a parciel uplatnili svoju investičnú ideu písomným stanoviskom v rámci prípravných prác podľa § 19b Stavebného zákona.
- Majitelia pozemkov a parciel uplatnili v rámci verejného prerokovania konceptu územného plánu písomné stanovisko s konkrétnym investičným zámerom. Všetky opodstatnené podnety boli zaradené do návrhu územného plánu.
- Mesto vlastní pozemky, pre ktoré pripravuje územnotechnické podmienky za účelom efektívneho predaja potenciálnemu investorovi s cieľom vytvoriť nové pracovné miesta.
- Na dotknutom území existuje spracovaný a prerokovaný územnoplánovací podklad, resp. urbanistická štúdia podľa § 4 Stavebného zákona.
- Pre dopravné obchvaty mesta obstarala Slovenská správa ciest štúdiu realizovateľnosti cesty I/64 Topoľčany – Nitra – Komárno.
- Národná diaľničná spoločnosť pripravuje posudzovanie vplyvov na životné prostredie pre cestu I/64 Komárno - hranica - Nitra - Hlohovec - D1.
- Nadradená dopravná a technická infraštruktúra je v súlade s územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja, s ktorým musí byť územným plán mesta v zmysle stavebného zákona v súlade.
- Urbanistická koncepcia vychádza z princípov udržateľného rozvoja. Z pohľadu celomestských súvislostí je použitá funkčná aj priestorová optimalizácia, do podoby ktorej bude usmerňovaný rozvoj prostredníctvom zásada a regulatívov záväznej časti územného plánu. Pre každý regulačný blok je osobitne stanovené aj maximálna miera zastavanej plochy, maximálna podlažnosť, ako aj minimálna výmera zelene.

ZDÔVODNENIE ZÁBEROV NAJKVALITNEJŠEJ POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

Územný plán mesta Komárno bol v etape konceptu riešenia spracovaný v zmysle § 21 ods. (1) Stavebného zákona v platnom znení, ako aj podľa riadne schváleného Zadania Územného plánu mesta Komárno, spracovaný variantne. Varianty riešili aj alternatívne umiestnenie lokalít na najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôde.

- Variant A s označením suburbanizačný variant urbanistickej koncepcie akceptoval územný rozsah rozvojových plôch, ktoré determinuje momentálne platný územný plán

mesta z roku 2004, resp. odborne overoval všetky plochy, na ktoré bol vydaný súhlas s budúcim možným použitím poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery podľa §13 Zákon č. 220/2004 Z. z.

- Variant B s označením reurbanizčný variant urbanistickej koncepcie založil rozvoj sídelnej štruktúry predovšetkým na vnútornom skvalitňovaní vlastného urbanizovaného prostredia, resp. uprednostnil minimalizáciu záberov poľnohospodárskej pôdy.

Pre oba varianty bolo spracované grafické, textové a tabuľkové vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely podľa zákonom stanovených náležitostí. V súlade s ustanovením § 18 a § 21 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov sa dňoch 14.11. – 20.12. 2016 uskutočnilo prerokovanie Konceptu Územného plánu mesta Komárno, vrátane verejného prerokovania so všeobecne zrozumiteľným výkladom spracovateľa konajúcim sa v Komárne na Mikuláša dňa 6.12.2016. O konaní prerokovania bol upovedomený aj Okresný úrad Nitra, odbor opravných prostriedkov. Žiaľ, možnosť podania stanoviska však nevyužil. Problematické náležitosti predkladaného návrhu tak už mohli byť odstránené už v tejto fáze.

Koncept ÚPN mesta Komárno bol zároveň predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie ako strategický dokument podľa Zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V zmysle § 11 ods. 3 tohto zákona sa v dňoch 14. 11. – 20. 12. 2016 uskutočnilo aj verejné prerokovanie spracovanej Správy o hodnotení strategického dokumentu s výkladom spracovateľa, konajúcom sa taktiež dňa 6.12.2016 v Komárne. Správa o hodnotení vyhodnotila aj alternatívne umiestnenie navrhovaných lokalít konceptu územného plánu na najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôde.

Následne bol v zmysle §13, ods. 6 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov spracovaný Odborný posudok k strategickému dokumentu.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie bolo ukončené vydaním záverečného stanoviska č.OU-KN-OSZP-2017/00129-33 zo dňa 17.3.2017 Okresného úradu životného prostredia Komárno - odbor starostlivosti o životné prostredie, s odporúčaním ho schváliť.

Podľa výsledkov prerokovania Konceptu Územného plánu mesta a správy o hodnotení spracovalo mesto Komárno, ako orgán územného plánovania, ktorý obstaráva územnoplánovaciu dokumentáciu, podľa §21 ods. 7 Stavebného zákona v súčinnosti s §14 vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. súborné stanovisko k vypracovaniu Návrhu územného plánu mesta Komárno (ďalej len Súborné stanovisko).

Na 36. zasadnutí Mestského zastupiteľstva v meste Komárno konaného dňa 9. 11. 2017 zastupiteľstvo mesta súhlasilo s vyhodnotením pripomienok a uznesením č. 1496/2017 schválilo súborné stanovisko ku Konceptu Územného plánu mesta Komárno.

Na základe prerokovania pripomienok ku konceptu Územného plánu, ako aj Správy o hodnotení strategického dokumentu, vrátane odporúčaní zo Záverečného stanoviska posudzovania vplyvov na životné prostredie, s ktorými sa obstarávateľ, t.j . mesto Komárno stotožnilo, sa odporúča do Návrhu ÚPN rozpracovať ďalej variant B s kombináciou variantu A , podľa konkrétnych pokynov obstarávateľa pre zohľadnenie určitých pozitívnych prvkov a riešení. Prerokovanie konceptu Územného plánu tak preukázalo vhodnosť alternatívneho umiestnenie lokalít na najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôde už v tejto etape. A hoci bol Okresný úrad Nitra, odbor opravných prostriedkov, priamo upovedomený, svoje stanovisko neuplatnil. Taktiež sa overilo, že viacero rozvojových plôch stratilo medzičasom svoj opodstatnenie. Návrh Územného plánu mesta preto obsahuje menší rozsah záberov pôdy o približne 30 % ako v súčasnosti platný územný plán z roku 2004. Nový územný plán bude po schválení praktickejší a šetrnejší k životnému prostrediu.

Aktuálna etapa Návrhu územného plánu mesta, ku ktorej ste uplatnili svoje stanovisko vo veci odstránenie nedostatkov podania žiadosti o udelenie súhlasu, sa podľa stavebného zákona spracováva invariantne. Lokality, ktoré sa nachádzajú na najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôde nie je už preto možné riešiť alternatívne. Priestorové vymedzenie chránených pôd podľa Prílohy č.2 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z. z. je premietnuté v grafickej časti územného plánu. Viď výkres

č. 8 – „Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely„ prezentuje možný návrat plôch do poľnohospodárskej pôdy. Na základe vašich požiadaviek dopĺňame tabuľku prehľadu záberov poľnohospodárskej pôdy nasledovne. Upravuje farebne označené chránené pôdy podľa kódu BPEJ, ako aj poznámky o nulovej alternatíve umiestnenia lokalít.

B.17.5 ZÁBER LESNEJ PÔDY

Prehľady záberov lesných pozemkov Návrhu Územného plánu (AUREX spol. s r.o.;2018) uvádzame v nasledujúcej tabuľke. Ich priestorové vymedzenie je premietnuté na výkrese č. 8 – „Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely“.

Tabuľka B17-6: Prehľad záberov lesnej pôdy

Označenie regulačného bloku	Označenie vlastníka alebo správcu lesa	Označenie obhospodarovateľa lesa	Číslo listu vlastníctva podľa registra C/E podľa KN	Názov obce	Názov katastrálneho územia	Parcela číslo	Rozsah vyňatia alebo obmedzenia lesných pozemkov v ha	Označenie dielca	Označenie kategórie lesov	Názov lesného celku alebo vlastníckeho celku
5.22	Mesto Komárno	-	6434	Komárno	Komárno	3597, 3587/1, 3590/1	3,0262	799,800	Hospodársky les	LHC Komárno
15.01	Mesto Komárno	-	6334	Komárno	Komárno	9376/1, 9375	0,127	793	Hospodársky les, iné lesné pozemky	LHC Komárno
15.32	Mesto Komárno,súkromný vlastník	-	6434	Komárno	Komárno	8776/1 8776/2	1,8997	796	Hospodársky les	LHC Komárno
26.56	Slovenská republika, súkromý vlastník	-	1396	Komárno	Nová Stráž	1708, 1710/1	3,8445	803	Hospodársky les	LHC Komárno
31.17	Slovenská republika, súkromný vlastník	-	444	Komárno	Komárno	10164/1, 10164/3	2,0699	118	Hospodársky les, iné lesné pozemky	LHC Komárno
34.06	Slovenský pozemkový fond	-	6508	Komárno	Komárno	10031/1	0,5162	-	Iné lesné pozemky	LHC Komárno
34.07	Slovenský pozemkový fond	-	6508	Komárno	Komárno	10031/1	0,3342	121	Lesy osobitného určenia	LHC Komárno
Severný obchvat Komárna I/63,I/64	Mesto Komárno, Slovenská republika	-	6434, 2617,	Komárno	Komárno	11883, 9519/1, 9519/2	1,5863	790,792	Ochranné lesy, lesy osobitného určenia	LHC Komárno
SPOLU							**13,4040**			**LHC Komárno**

Okresný úrad Komárno, pozemkový a lesný odbor ako vecne a miestne príslušný orgán štátnej správy na úseku lesného hospodárstva v zmysle § 56 ods. 1 písm. c/ zákona NR SR číslo 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov /ďalej len zákon o lesoch/ v súlade so zákonom číslo 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov na základe žiadosti Mesta Komárno č. 7643/2762/OUPAV/2018 zo dňa 15.03.2018 o udelenie súhlasu k návrhu záberov lesných pozemkov o výmere 13,4040 ha v novom navrhovanom územnom pláne mesta Komárno č. 02/2018 dal súhlas podľa § 6 ods. 2 zákona o lesoch k predloženému návrhu územného plánu mesta Komárno č. 02/2018 za nasledovných podmienok:

V prípade trvalého, resp. dočasného vyňatia lesných pozemkov alebo obmedzení ich využívania, vydáva rozhodnutie Okresný úrad Komárno, pozemkový a lesný odbor podľa ustanovenia § 7 zákona o lesoch. V takomto prípade pri spracovaní dokumentácie stavieb je investor povinný dbať na ochranu lesných pozemkov a lesných porastov, spravovať sa pri tom ustanoveniami § 5 zákona o lesoch.

Právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá žiada o vydanie rozhodnutia o vyňatí lesného pozemku, je povinná predložiť orgánu štátnej správy lesného hospodárstva zámer, ktorý obsahuje najmä:

- návrh využitia lesného pozemku a návrh opatrení zabezpečujúcich ochranu lesa pred ohrozením a poškodením,
- projekt technickej a biologickej rekultivácie s časovým harmonogramom jeho zalesnenia, ak ide o dočasné vyňatie lesného pozemku
- harmonogram prác na lesnom pozemku tak, aby tie boli vykonané mimo obdobia intenzívnych prác v lese, najmä jarného zalesňovania, rozmnožovania živočíchov a zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru.

Ak o vydanie rozhodnutia o vyňatí lesných pozemkov žiada iná osoba ako vlastník alebo správca, žiadosť musí obsahovať súhlas vlastníka alebo správcu dotknutého lesného pozemku a dohodu o určení výšky a spôsobe poskytnutia náhrady za obmedzenie vlastníckych práv.

Pokiaľ by prípadným zásahom do integrity lesných pozemkov vznikla škoda na lesnom majetku, orgán štátnej správy lesného hospodárstva môže pôvodcovi škody uložiť v zmysle § 34 zákona o lesoch vykonanie opatrení na nápravu alebo uhradiť s tým spojené náklady.

Podľa § 10 zákona o lesoch ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku. Na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva.

B.18 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Navrhované riešenie územného plánu mesta Komárno návrhu, sleduje riešenie ďalšieho urbanistického rozvoja v súlade so základnými požiadavkami uvedenými v zadaní, ktorými sú predovšetkým:

- Vytvorenie komfortného harmonického obytného prostredia pre občanov mesta.
- Využitie potenciálu vodných tokov so zapojením pobrežných častí riek do každodenného života dopravného i rekreačného významu.
- Vytvorenie priestorových predpokladov pre lokalizáciu aktivít zabezpečujúcich pracovné príležitosti pre obyvateľov mesta a jeho spádového územia.
- Zabezpečenie kvalitných podmienok pre zachovanie a prezentáciu kultúrnohistorických hodnôt.
- Valorizácia vzdelávacích, kultúrnych a umeleckých aktivít jak pre vlastných obyvateľov, tak aj pre návštevníkov mesta.
- Vytvorenie priestorových predpokladov pre lokalizáciu zariadení komerčnej i verejnoprospešnej občianskej vybavenosti a tým posilnenie významu mesta ako centra južného Slovenska.

- Vytvorenie pestrej škály turistických, rekreačných i športových aktivít inovatívneho charakteru v zastavaných častiach Komárna, ako aj v prírodnom zázemí mesta.
- Vyriešenie problematiky dopravnej obsluhy mesta a jeho napojenie na systémy verejnej dopravy dobudovaním uceleného prepravného systému zloženého z vodnej, železničnej, cestnej, cyklistickej i pešej dopravy v ich vzájomných súvislostiach.
- Vybavenie územia mesta potrebnou technickou infraštruktúrou v súlade s požiadavkami na komfortné bývanie i bezkonfliktnú prevádzku hospodárskych prevádzok.

Predpoklady o vývoji počtu obyvateľov mesta vychádzajú z dlhodobo sledovaného demografického potenciálu vlastného mesta i jeho vidieckeho zázemia, ako aj zo súčasných poznatkov o vývoji hospodárskej štruktúry pohraničného regiónu. Racionálnymi územno-technickým opatreniami sa Územný plán usiluje vopred nastoliť podmienky vyváženého rozvoja tak, aby mohol pružne reagovať na rôzne potenciálne vzniknuteľné situácie a tým si i vytvoril konkurenčnú výhodu voči iným mestám. Jedinečné prírodné prostredie sútoku Dunaja a Váhu môže viesť k zvýšeniu celkovej atraktivity mesta v hospodárskom, turistickom, ale najmä rezidenčnom význame.

Okrem toho zohľadňuje aj tendencie prirodzenému prírastku obyvateľstva a tiež lokalizáciu administratívno – správnych, kultúrno – historických, obchodno – obslužných, športovo – rekreačných, technicko – výrobných funkcií. Týmto spôsobom stimuluje záujem investorov ku pôsobnosti v Komárne a teda aj podporuje vznik nových pracovných príležitostí. Zlepšuje podmienky a kvalitu bývania, predovšetkým vo forme zvýšenia atraktivity mesta ako kultúrneho, turistického i dopravného centra pohraničného územia Nitrianskeho kraja.

Navrhované priestorové a územnoplánovacie riešenia je možné hodnotiť z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno – technických dôsledkov.

ENVIRONMENTÁLNE DÔSLEDKY

- Považuje ochranu podzemných zásob pitnej vody ako jeden z najvýznamnejších, ak nie úplne najvýznamnejší determinant priestorové rozvoja mesta.
- Rešpektuje protipovodňovú ochranu ako jeden rozhodujúcich faktorov rozvoja nadregionálneho významu.
- Návrhom rozvoja sídelnej i krajinnej zelene a využitím vodných plôch podporuje zníženie negatívnych dopadov klimatických zmien.
- Považuje poľnohospodársky využívanú pôdu ako jeden z rozhodujúcich determinantov rozvoja a vníma ju ako rovnocennú funkciu ostatných typom funkčného využitia.
- Navrhované riešenie obchvatu mesta preložkami ciest I/63 a I/64 eliminuje negatívne vplyvy tranzitnej dopravy na mestské prostredie širšieho centra a defacto priamo aj pamiatkovej zóny Komárno.
- Navrhuje vymiestnenie prístavu z centrálnej polohy, čím priamo zlepšuje kvalitatívne vlastnosti priľahlého obytného prostredia i historického jadra a zároveň vytvára územno - technické predpoklady pre vznik novej mestskej promenády pozdĺž Dunaja.
- Vymedzuje hodnotné plochy sídelnej zelene ako nezastaviteľné územia v ťažiskových polohách mestského organizmu.
- Zohľadňuje požiadavky na odstránenie starých environmentálnych záťaží rekultiváciou zasiahnutých území.
- Navrhuje zmierniť urbanizáciu prírodnej časti krajiny vďaka, preferencii využívania existujúcich rozvojových aktivít v zastavanom území mesta.
- Navrhuje opätovné využívanie poškodených alebo morálne zastaraných urbanizovaných území pred novým záberom poľnohospodárskej pôdy.
- Navrhuje zlepšenie prostredia mesta pre denný pobyt obyvateľov. Najmä návrhom peších ciest v zastavanom území, ale tiež návrhom cyklistických chodníkov pozdĺž pevností s opevnením, systémom plôch parkovo upravenej zelene či rozvojom športovo - rekreačných zariadení.

EKONOMICKÉ DÔSLEDKY

- Návrh rozvoja obytných území, nových zariadení občianskej vybavenosti a možnosti rozvoja rôznych hospodárskych a výrobných aktivít zvýši atraktivitu mesta a tým podporí aj atraktivitu mesta.
- Navrhovaná koncepcia rozvoja mesta vytvára predpoklady nielen pre usmerňovanie jeho rozvoja, ale i pre prilákanie nových investorov vzhľadom na širokú ponuku investičných príležitostí.
- V lokalite Veľký Harčáš sa uvažuje s realizáciou nového prístavu a rozsiahleho logistického centra. Prístav bude mať dopravný, hospodársky a technický význam, kde by si po realizácia pomohlo nájsť prácu približne tisíc ľudí.
- S postupnou transformáciou spoločnosti smerom k vedomostne založenej spoločnosti sa riešenie územného plánu snaží podporovať územné predpoklady pre vznik kreatívnych a inovatívnych foriem terciárneho a kvartérneho sektora hospodárstva.
- Podporou vysokého školstva, kultúry a umenia vytvára predpoklad pre stimuláciu rozvoja kreatívneho priemyslu.
- Navrhované rozvojové plochy poskytujú priestor pre vznik nových ekonomických aktivít zameraných na rozvoj hospodárstva, ako aj cestovného ruchu a rekreácie.
- Navrhované rozvojové plochy poskytujú priestor pre vznik nových ekonomických aktivít a vytvorenie podmienok na lokalizáciu nových komerčných i výrobných prevádzok.
- Vytvára predpoklady na transformáciu výrobných a výrobno – obslužných areálov ležiacich v centrálnych polohách mesta na polyfunkčné územia, ktoré sa tak stanú integrálnou súčasťou okolitého mestského prostredia.
- Usiluje sa previazať územnotechnické opatrenia s nástrojmi komunálnej politiky. Zdôrazňuje tak pozíciu mesta ako rozhodujúceho partnera, ktorý môže stimulačnými opatreniami usmerňovať rozvoj mesta do požadovaných lokalít alebo podporovať opätovné využívanie niektorých poškodených urbanizovaných území.

SOCIÁLNE DÔSLEDKY

- Rozvoj bývania je navrhovaný predovšetkým vo využití existujúcich voľných a vhodných plôch v zastavanom území mesta, ako aj vo forme novej výstavby na nových rozvojových plochách priliehajúcich k súčasnému zastavanému územiu.
- Urbanistické riešenie vytvára predpoklady pre flexibilné reagovanie na rôznu dynamiku demografického vývoja a migrácie tým, že počíta s dostatočnými rezervami rozvojových plôch aj v prípade výraznejšieho nárastu počtu obyvateľov mesta, a zároveň vytvára predpoklady pre vytvorenie charakteristických mestských častí (urbanistických obvodov) tak, aby sa v plnej miere zachovali črty a charakter mesta Komárno.
- Územný plán vo svojom riešení poskytuje priestor pre prílev nového obyvateľstva, čím prinesie možnosť ovplyvňovania sa rôznych skupín obyvateľstva, čo zabezpečí sociálnu a kultúrnu výmenu.
- Územný plán preto pri tvorbe nových obytných zón zdôrazňuje požiadavku tvorby verejných priestorov vhodnej mierky, dobre organizovaných, esteticky kvalitných, bezpečných, aby obyvatelia mesta mali dostatok príležitostí rozvíjať sociálnu komunikáciu/komunitný život, čo prispeje i k rastu local patriotizmu
- Pre uvažovaný nárast počtu obyvateľov je zároveň navrhnutý aj príslušný rozsah sociálnej, technickej a dopravnej infraštruktúry, pre ktorých vybudovanie navrhuje územný plán i vhodné plochy. Ich realizáciu však prostriedkami územného plánovania nemožno výraznejšie ovplyvniť. Rozhodujúci vplyv bude mať hospodárska politika, propagačné aktivity mesta, záujmy investorov, regionálne a sektorálne politiky štátu.
- Podporou rastu a komplexného rozvoja mesta z aspektu sociálnej, technickej a dopravnej vybavenosti, hospodárstva, cestovného ruchu a rekreácie, vytvára územný plán predpoklady pre lepšie uspokojovanie sociálnych potrieb obyvateľstva. S nárastom počtu obyvateľov sa zvýši potenciál pre prevádzkovanie nových zariadení občianskej vybavenosti, ktorých ponuka bude širšia a kvalitnejšia.
- K stabilizácii sociálno – ekonomických ukazovateľov, okrem priaznivých podmienok na bývanie, určite prispeje aj rozvoj hospodárskych aktivít (sekundárneho sektora

a skladového hospodárstva) a poľnohospodárskej výroby, široká ponuka nových investičných príležitostí, ako aj rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a diverzifikovaná štruktúra vybavenostných zariadení.

- Pomerne vysoká nezamestnanosť a údaje o počte ekonomicky aktívnych obyvateľov odchádzajúcich do zamestnania mimo územia mesta Komárno sú odrazom nedostatku vhodných pracovných príležitostí. Územný plán navrhuje plochy pre lokalizáciu nových ekonomických aktivít, ktoré vytvárajú predpoklad pre výrazné zvýšenie počtu pracovných príležitostí v súlade s navrhovanými rozvojovými zámermi mesta.

ÚZEMNO-TECHNICKÉ DÔSLEDKY

- Navrhovaná urbanistická koncepcia vytvára predpoklad pre rozvoj jasných urbanistických celkov koncentrovaných do hlavných rozvojových území, vychádzajúcich z existujúcich priestorových daností a možností rozvoja mesta.
- Navrhovaná regulácia vytvára predpoklady pre dotvorenie charakteristických mestských priestorov a identity jednotlivých častí mesta.
- Rozvoj bývania je navrhovaný predovšetkým vo využití existujúcich voľných a vhodných plôch v zastavanom území mesta, ako aj vo forme novej výstavby na nových rozvojových plochách priliehajúcich k súčasnému zastavanému územiu.
- Považuje ochranu a prezentáciu kultúrno – historických hodnôt pamiatkovej zóny a pevnostného systému s líniou opevnenia ako rozhodujúcej determinant rozvoja mesta.
- Urbanistická koncepcia vytvára predpoklady pre vytvorenie charakteristických miestnych častí tak, aby sa v plnej miere zachovali urbanistické črty a charakter mesta ako celku.
- Dopravno – urbanistické riešenie vytvára základnú dopravnú kostru mesta v zmysle hierarchického radiálneho systému zabezpečujúceho distribúciu dopravy po cestách I. a ž III. triedy, ktorý dopĺňa a posilňuje o prirodzene (historicky) sa formujúce mikrookruhy miestnych komunikácií, ako aj navrhuje nový vonkajší okruh.
- Zohľadňuje navrhované preložky ciest I/63 a I/64 a z toho plynúce nové smerovanie tranzitnej, cieľovej a vnútromestskej dopravy tak, aby sa minimalizoval tranzitný prejazd obytnými územiami mesta a vytvorili sa podmienky pre upokojenie dopravy v širšom centre mesta.
- Na lokalizáciu nových priemyselných aktivít sú navrhnuté rozvojové plochy predovšetkým v nadväznosti na už existujúce priemyselné a výrobné areály, tak, aby sa vytvorili jasne formulované, navzájom sa nerušiace, obytné a hospodárske priestorové celky.
- Zlepšuje obsluhu územia verejnou technickou infraštruktúrou v dôsledku zabezpečenia územia mesta a jeho častí verejnou kanalizáciou, sieťami elektrickej energie a plynu, ako aj telekomunikačnými prvkami.
- Rozvoj územia optimalizuje na základe poznania vlastníckych vzťahov pozemkov a parciel.

Riešenie Územného plánu mesta Komárno vychádza z prerokovaného a riadne schváleného zadania. Spracované je však nie len v súlade so zadaním, ale vychádza aj z princípov udržateľného rozvoja. Vlastná realizácia jednotlivých aktivít však musí byť postupne konkretizovaná a spodrobňovaná v ďalších územnoplánovacích postupoch a architektonických dokumentáciách. Pri všetkých činnostiach sa musí zabezpečiť vyhodnotenie vplyvov na životné prostredie, posúdiť súlad so zásadami ochrany kultúrnohistorických hodnôt, ako aj osobitne zvážiť možný dopad konkrétnych investičných aktivít v lokálnych podmienkach tej ktorej časti mesta.

B.19 ZOZNAM NAJPOUŽÍVANJŠÍCH SKRATIEK

AA	autorizovaný architekt
ATS	automatická tlaková stanica
b.j.	bytová jednotka
BPEJ	bonitovaná pôdno-ekologická jednotky
CO	civilná ochrana
CR	cestovný ruch
ČOV	čistiareň odpadových vôd
ČS	čerpacia stanica
ČSPL	čerpacia stanica pohonných látok
DÚR	dokumentácia pre územné rozhodnutie
EAO	ekonomicky aktívna osoba
EIA	posudzovnie vplyvov na životné prostredie
EO	ekvivalentný obyvateľ
EÚ	Európska únia
FT	funkčná trieda
GIS	geografický informačný systém
ha	hektár
CHA	chránený areál
CHVÚ	chránené vtáčie územie
IBV	individudálna bytová výstavba
IS	informačný systém
IZP	index zastavaných plôch
k.ú.	katastrálne územie
km	kilometer
KN	kataster nehnuteľností
KP	kultúrna pamiatka
KPÚ	krajský pamiatkový úrad
KÚRS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska
kV	kilo volt
KZ	koeficient zelene
LHC	lesný hospodársky celok
m	meter
MČ	mestská časť
MDV	ministerstvo dopravy a výstavby
MHD	mestská hromadná doprava
mm	milimeter
MSP	malý a stredný podnik
MÚ	miestny úrad
MVA	megavolt ampér
MZ	ministerstvo zdravotníctva
MŽP	ministerstvo životného prostredia
NKP	národná kultúrna pamiatka
NN	nízke napútie
NPR	národná prírodná rezervácia
NSK	Nitriansky samosprávny kraj
NTL	nízkotlak,nízkotlakový (plynovod)
OP	ochranné pásmo
OPAK	ochrana prírodny a krajiny
OV	občianska vybavenosť
PD	projektová dokumentácia

PHO	pásmo hygienickej ochrany
PHSR	Program hospodárskeho (rozvoja) a sociálneho rozvoja
POH	program odpadového hospodárstva
PP	prírodná pamiatka
PR	prírodná rezervácia
RB	regulačný blok
RD	rodinný dom
RS	regulačná stanica
RÚSES	regionálny územmný systém ekologickej
SEA	hodnotenie vplyvov na životné prostredie a zdravie
SODB	Sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SR	Slovenská republika
STL	strednotlak, strednotlakový (plynovod)
STN	slovenská technická norma
SVP	Slovenský vodohospodársky podnik
SWOT	analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TEN-T	Transeurópska dopravná sieť
TP	technický predpis
TR	trafostanica
ÚEV	územie európskeho významu
UO	urbanistický obvod
ÚP a SP	územné plánovanie a stavebný poriadok
ÚPD	územno-plánovacia dokumentácia
ÚPN	územný plán
ÚPN-M	územný plán mesta
ÚPN-O	územný plán obce
ÚPN-Z	územný plán zóny
ÚPP	územno-plánovací podklad
ÚPSVR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
ÚR	územné rozhodnutie
ÚSES	územný systém ekologickej stability
UŠ	Urbanistická štúdia
ÚTJ	územno-technická jednotka
ÚZPF	ústredný zoznam pamiatkového fondu
VDJ	vodojem
VN	vysoké napútie
VTL	vysokotlak, vysokotlakový (plynovod)
VZ	vodný zdroj
W	watt
Z.z.	zbierka zákonov
ZaD	zmeny a doplnky.
Zb.	zbierky
ZČ	zňaväzná časť
ZSJ	základná sídelná jednotka
ZŠ	základná škola
ZŠ	základná škola
ŽP	životné prostredie
ŽST	železničná stanica

C. NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

Návrh záväznej časti Územného plánu mesta Komárno je priložený v samostatnom dokumente s označením: Územný plán mesta Komárno – Čistopis – Záväzná časť.

Územný plán mesta Komárno
ČISTOPIS

AUREX spol. s r.o.
09/2018